www.dhammadownload.com

မွေအသိဖြင့် အကျိုးရှိရှိနေမည်

စစ်ကိုင်းမြို့ မဟာသုဗောဓရုံသာသနာ့ဝန်သ ဂဏာဓိပတိ မဟာနာယက
ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကြီးသုံးရပ်တို့၏ ပါမောက္ခချုပ်
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)

၏

ဓမ္မဂိတိကာ

ဆရာတော်ဘုရား၏ ဂုရုနှစ်ပြည့် မွေးနေ့အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်
ဟပည့်ကြီးများ ဂုဏည်းပူဇော်သည်။

သာသနာ - ၂၅၅၈ ကောဇာ - ၁၃၇၆ ရေစ် - ၂၀၁၅
တဝေါင်းလပြည့်

ဓမ္မဂိတိကာ
အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)

www.dhammadownload.com

စိတ်ငြိမ်းချမ်းမှု

- အတွယ်ရှိသမျှ စိတ်သောက
  မုခ္ခ ရှိလိမ့်မည်။
- တွယ်တာကင်းမှ စိတ်သောက
  လုံးဝ ကင်းနိုင်သည်။
- သောကမလွှမ်း စိတ်ငြိမ်းချမ်း
  တက်လှမ်း နိဗ္ဗာန်ပြည်။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)

Graphic Name: Lin Htet Aung

www.dhammadownload.com

ဓမ္မအသိဖြင့် အကျိုးရှိရှိနေမည်

စစ်ကိုင်းမြို့၊ မဟာသုဗောဓရုံသာသနဝံသ
ဂဏာဓိပတိ မဟာနာယက ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကြီးသုံးရပ်တို့၏
ပါမောက္ခချုပ် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)
၏

ဓမ္မဂိတိကာ

ဆရာတော်ဘုရား၏ ၇၅-နှစ်ပြည့် မွေးနေ့အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်
တပည့်ကြီးများ စုစည်းပူဇော်သည်။

သာသနာ - ၂၅၅၈ ကောဇာ - ၁၃၇၆ (တပေါင်းလပြည့်) ခရစ် - ၂၀၁၅

www.dhammadownload.com

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ထုတ်ဝေသည့်အကြိမ် - ပထမအကြိမ်
၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ။

အုပ်ရေ - ၃၀၀၀ အုပ်

မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း - နိုင်လင်း(စွယ်တော်)

ထုတ်ဝေသူ - ဦးတင်အောင်ကျော်
မဇ္ဈိမပဋိပဒါစာပေ (မြ-၀၀၅၁၁၈)

ပုံနှိပ်သူ - စွယ်တော်ပုံနှိပ်တိုက် (မြ-၀၀၄၁၁)
အမှတ်-၁၄၇၊ ၅၁လမ်း (အထက်)၊
ပဒုန်တောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ထုတ်ဝေသည့်စာအုပ် ကတ်သလောက်အညွှန်း (CIP)

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ ၂၉၄.၃
ဓမ္မဂီတိကာ၊ အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ/ ရန်ကုန်။
မဇ္ဈိမပဋိပဒါစာပေ၊ ၂၀၁၅။
စာမျက်နှာ - ၃၈၁၊ ၁၃ စင်တီ × ၁၉ စင်တီ။
(၁) ဓမ္မဂီတိကာ။

www.dhammadownload.com

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

စစ်ကိုင်းမြို့ မဟာသုဗောဓာရုံသာသနဝံသ ဂဏာဓိပတိ မဟာနာယက
ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကြီးသုံးရပ်တို့၏ ပါမောက္ခချုပ်

www.dhammadownload.com

www.dhammadownload.com

စစ်ကိုင်းမြို့၊
မဟာသုဗောဓေရုံသာသနဝံသ ဂဏာဓိပတိ မဟာနာယက၊
ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကြီး သုံးရပ်တို့၏ ပါမောက္ခချုပ်၊
အဂ္ဂမဟာဂန္ဓဝါစကပဏ္ဍိတ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph .D) ၏
ဘဝရက်ခွဲများ

၁၃၀၁-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်၊ 22.March.1940 စနေနေ့ မန္တလေးတိုင်း၊ စဉ့်ကူးမြို့နယ်၊ ညောင်ပင်ရွာ၊ ခမည်းတော် ဦးစံလှ + မယ်တော် ဒေါ်ခင်တို့မှ ဖွားမြင်သည်။

၁၃၀၅- 1944 ခုနှစ်၊ အသက် ၅ နှစ်သားအရွယ် စဉ့်ကူးမြို့နယ်၊ ညောင်ပင်ရွာ၊ ပေါ်တော်မူကျောင်းဆရာတော် ဦးကေလာသ (ဦးလေးဘုန်းကြီး) ထံတွင် မြန်မာစာနှင့် ဗုဒ္ဓစာပေများကို စတင်သင်ကြားခဲ့သည်။

၁၃၁၁-1949 ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလဆန်း ၁၁ ရက်၊ အသက် ၁၀ နှစ်အရွယ်တွင် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး၊ ဝိပဿနာ

www.dhammadownload.com

ဂန္ဓာရုံချောင်၌ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု၊ နဝမရွှေကျင်သာသနာပိုင် စံကင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုလျက် ရှင်သာမဏေပြုခဲ့သည်။

၁၃၁၄- 1953 ခုနှစ်၊ အသက် ၁၃ နှစ်တွင် အဘိဓမ္မာစာမေးပွဲ ၃ ဆင့် စတင်အောင်မြင်ခဲ့သည်။

၁၃၁၇- 1956 ခုနှစ်၊ အသက် ၁၆ နှစ်တွင် အစိုးရဓမ္မာစရိယတန်းကို ဂုဏ်ထူး ၂ ကျမ်းနှင့်တကွ အောင်မြင်၍ 'သာသနဓဇသီရိပဝရဓမ္မာစရိယ'ဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့သည်။

၁၃၁၉- 1957 ခုနှစ်၊ သာသနာလင်္ကာရ သာမဏေကျော်ဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့သည်။

၁၃၂၀- 1958 ခုနှစ်တွင် စစ်ကိုင်းမြို့၊ မဟာသုဗောဓာရုံကျောင်းတိုက်ကို နောင်တော်များနှင့်အတူ တည်ထောင်သည်။ (နောင်တွင် ပဓာနစာချ၊ တိုက်ကြပ်၊ တိုက်အုပ် အဆင့်ဆင့် တာဝန်များထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။)

၁၃၂၁-1960 ခုနှစ်၊ နဝမရွှေကျင်သာသနာပိုင် စံကင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရဟန်းဘဝသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

၁၃၂၄- 1963 ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန် 'စေတိယဂ်ဏ အဘိဝံသဘွဲ့' ကို ရရှိခဲ့သည်။

www.dhammadownload.com

၁၃၂၅-1964 ခုနှစ်တွင် 'သာသနဓမ္မာစရိယ ဝိနယ ပါဠိ ပါရဂူ'ဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့သည်။

၁၃၂၅- 1964 ခုနှစ်တွင် မန္တလေး 'သက္ကသီဟ အဘိဝံသ' ဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့သည်။

၁၃၂၈- 1967 ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ ဇမ္ဗူဒီပကျောင်းဆောင်၌ တိပိဋကပါဠိ-မြန်မာ အဘိဓာန်ကျမ်းပြုအဖြစ် ဆောင်ရွက်နေစဉ် ချမ်းမြေ့ရိပ်သာ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဇနကာဘိဝံသထံတွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာကို စတင် သင်ယူခဲ့သည်။

၁၃၃၂- 1973 ခုနှစ်မှစတင်၍ ကျမ်းစာများ ရေးသားပြုစုခဲ့သည်။ အင်္ဂလိပ် မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် ကျမ်းစာများ ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

၁၃၃၉- 1980 ခုနှစ်တွင် ပထမအကြိမ် သံဃာ့အဖွဲ့အစည်း အဆင့်အဆင့်အတွက် စစ်ကိုင်းမြို့နယ် သံဃနာယက အဖွဲ့(ရွှေကျင်)အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ နောင်တွင် ဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲအကျိုးဆောင်၊ နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်(ရွှေကျင်)၊ ပဌမပြန် စာမေးပွဲ ပြဌာန်းကျမ်းစာ ပြင်ဆင်ရေးအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်၊ နိကာယ် စာမေးပွဲ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း ရေးဆွဲရေး အဖွဲ့ဝင်၊ နိုင်ငံတော်သီးခြားဝိနည်း ခိုရ်အဖွဲ့ အမှတ် (၁/၉၈) ၏ ဝိနည်းခိုရ်၊ ပဌမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပ

www.dhammadownload.com

ရေးအဖွဲ့၊ (စစ်ကိုင်း)၏ ပုစ္ဆကအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် သာသနာရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင် တာဝန်ထမ်း ဆောင်ခဲ့သည်။

၁၃၄၇-1986 ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ အာသံနှင့် အရှေ့ဖာပရာ ဒေ့ရှ် ရဟန်း သာမဏေ ကျောင်းသားငယ်တို့အား မြန်မာစာနှင့် အဘိဓမ္မာတို့ကို ပို့ချပေးခဲ့သည်။

၁၃၄၈- 1987 ခုနှစ်တွင် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ၊ ဘော်ရဲလာမြို့၊ အသင်းသားများအား အဘိဓမ္မာကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ဖြင့် ပို့ချပေးခဲ့သည်။

၁၃၅၀- 1989 ခုနှစ်တွင် University of Kelaniya မှ M.A (Buddhist Studies) ဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့သည်။

၁၃၅၅-1994 ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ မေရီ လင်းပြည်နယ်၊ ဆီလ်ဗားစပရင်းမြို့ မင်္ဂလာရာမ ကျောင်း၌ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့အား အဘိဓမ္မာ ဘာသာရပ်ကို ပို့ချပေးခဲ့သည်။

၁၃၅၇- 1996 ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်မှ 'အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိ တဘွဲ့' ကိုဆပ်ကပ်ခဲ့သည်။ သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် ၌ ပါမောက္ခချုပ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ကာ Department of Language Studies ၌ English Diploma တန်းနှင့် B.A တန်းများ၌ ဆိုင်ရာဘာသာရပ်များကို လည်းကောင်း၊ အမေရိက, ကိုးရီးယား, မက္ကဆီကို,

www.dhammadownload.com

ဂျာမနီ, ပြင်သစ် စသောနိုင်ငံများမှ ကျောင်းသား ကျောင်းသူများအား ပါဠိဘာသာ အဘိဓမ္မာဘာသာရပ်များကိုလည်း သင်ကြားပို့ချပေးခဲ့သည်။

၁၃၅၈- 1997 ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ဘော်လီမိုးမြို့ ကေလာသဝိဟာရကျောင်း၌ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့အား အဘိဓမ္မာ သင်တန်းပို့ချပေးခဲ့သည်။

၁၃၆၀- 1999 ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ထေရဝါဒ သာသနာပြု တက္ကသိုလ်၏ သြဝါဒါစရိယ ဧည့်ပါမောက္ခအဖြစ် ပြည်တွင်းပြည်ပ ကျောင်းသားများအား စာပေပို့ချပေးခဲ့သည်။

၁၃၆၁- 2000 ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်မှ ဆက်ကပ်သော 'အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့'ကို ရရှိခဲ့သည်။

၁၃၆၄- 2003 ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ မာဂဓတက္ကသိုလ်မှ Ph.D ဒေါက်တာ ဘွဲ့ကိုရရှိခဲ့သည်။ ထိုနှစ်မှစ၍ ဂျာမနီ, နယ်သာလန်, သြစတြေးလျ, အင်္ဂလန်, စင်ကာပူ, မလေးနိုင်ငံများသို့ နှစ်စဉ်မပြတ် ကြွရောက်၍ အဆိုပါ နိုင်ငံသားများအား အဘိဓမ္မာသင်တန်းများ သင်ကြားပို့ချပေးခဲ့သည်။

၁၃၆၇- 2005 ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ထေရဝါဒ သာသနာပြု တက္ကသိုလ်၏ ပါမောက္ခချုပ်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသည်။

www.dhammadownload.com

၁၃၇၁-2010 ခုနှစ်တွင် စစ်ကိုင်းမြို့ မဟာသုဗောဓာရုံ သာသနဝံသ သမုဋ္ဌာပကဆရာတော်ကြီး လွန်တော်မူ၍ မဟာသုဗောဓာရုံသာသနဝံသ ဂဏာဓိပတိ မဟာနာဂယအဖြစ် ဆောင်ရွက်တော်မူရသည်။ ယခုအခါ ပြင်ဦးလွင်မြို့ အောင်ချမ်းသာရွာ ဓမ္မသဟာယ သာသနစင်တာ၌ ဓမ္မသင်တန်းများ ပို့ချတော်မူလျက်လည်းကောင်း, ဓမ္မဒေသနာများ ဟောကြားလျက်လည်းကောင်း ကျန်းမာချမ်းသာစွာ သီတင်းသုံးတော်မူလျက်ရှိသည်။

www.dhammadownload.com

ကျေးဇူးစကား

ကျေးဇူးရှင် ပါမောက္ခချုပ်ဆရာတော်၏ ဓမ္မဂီတိကာ အဖြာဖြာတို့ကို ဖိုင်တစ်ခုတည်း၌သာ ထိန်းသိမ်းထားသည် မဟုတ်သည့်အတွက် စပ်ရာတပည့်များထံမှတစ်ဆင့် ရှာဖွေ စုစည်းကြရပါသည်။ စာစောင်များမှလည်း ရှာဖွေ စုဆောင်း ကြရပါသည်။ ယင်းသို့ ရှာဖွေစုဆောင်းပေးကြသော မဟာ သုဗောဓာရုံ သာသနဝံသတို့အား လည်းကောင်း၊ ဤ ဓမ္မဂီတိ ကာထုတ်ဝေ ပူဇော်နိုင်ရန်အတွက် အဓိကတာဝန်ယူ ဆောင် ရွက်ရသော **ဘဒ္ဒန္တအာဘိဇာတာဘိဝံသ (ဒွါဒသမ တိပိဋကဓရ)** အား လည်းကောင်း၊ စာအုပ် ကြီးကြပ် ကြည့်ရှုပြင်ဆင် ရိုက်နှိပ်ပေးသော **ဘဒ္ဒန္တခေမိဿရာဘိဝံသ** အားလည်း ကောင်း၊ ကွန်ပျူတာ စာစီရိုက်နှိပ်ပေးတော်မူကြသော ဦးကျွန်ဒွာစာရ၊ ဦးစန္ဒာဝရ၊ ဦးပညာသေဋ္ဌာလင်္ကာရ၊ ဦးသုမန၊ ဦးဝိနယာစာရ၊ ဦးပညာဝံသ၊ ဦးစန္ဒာဝရ၊ ဦးမဏိသာရာ လင်္ကာရ၊ ဦးအာစိဏ္ဏာလင်္ကာရတို့အားလည်းကောင်း၊ စွယ် တော်ပုံနှိပ်တိုက် ဝန်ထမ်းများနှင့် စာပေမိသားစုတို့အား လည်းကောင်း၊ ဓမ္မဒါန ကုသိုလ်ရှင်တို့အား လည်းကောင်း၊ အခြားလိုအပ်ရာရာ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးကြသော ပုဂ္ဂိုလ် များအား လည်းကောင်း အထူးကျေးဇူးတင် ဝမ်းမြောက်ရ ပါကြောင်း မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

(၇၅) နှစ်ပြည့် စိန်ရတုဝိဇာတ
ဂုရုပူဇာ ကျင်းပရေးကော်မတီ

www.dhammadownload.com

www.dhammadownload.com

မာတိကာ

❑ နိဒါန်း စကားခြီး က

ဂါထာကဗျာ

၁။ နိဒါန်း
ဆရာတော်ဗရားကြီး၏သာသနာပြုခုနှစ်မှတ်တမ်း ထ
၂။ အမှာစာ နှ
၃။ ဂုရုဝဏ္ဏနာဂါထာတရာ ၁
၄။ ရွှေကျင်နိကာယ ဂဏ္ဌုက္ကဌဝဏ္ဏနာ ၆၇
၅။ ရဋ္ဌဂုရုဝဏ္ဏနာ ၁၂၁
၆။ ဒါဌာဓာတုဝန္ဒနာ ၁၄၇
၇။ ဝိနည်းစာတော်ပြန်ပွဲ ရွတ်ရန်ဂါထာ ၁၅၂
၈။ ပဋ္ဌာန်းပွဲအခမ်းအနားဖွင့်ဂါထာ ၁၅၄
၉။ ၁၉-ကြိမ်မြောက်သာသနာလက်ဘရစာမေးပွဲ
ဆုနှင်းသဘင်အခမ်းအနားဖွင့်ဂါထာ ၁၅၆
၁၀။ စစ်ကိုင်းမြို့၊ သာသနာလက်ဘရစာမေးပွဲ
ဆုနှင်းသဘင် အခမ်းအနားဖွင့် ဂါထာ ၁၅၈
၁၁။ အာစရိယဂုဏာပူဇာအခမ်းအနားဖွင့်ဂါထာ ၁၆၀

www.dhammadownload.com

၁၂။ အာစရိယဂုဏ်ဝိသိဋ္ဌပူဇာပူဇော်ခွင့်
ပန်ကြားလွှာဂါထာ ၁၆၂
၁၃။ မဟာသုဗောဓာရုံ သောတုဇနများ၏
အဓိဋ္ဌာန်ပြုလွှာ ဂါထာပါဘုရား ၁၆၅
၁၄။ ပထမရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား
ပူဇော်ဆက်သအပ်သော ဂုဏ်ပူဇာဂါထာများ ၁၆၇
၁၅။ ဓမ္မာစရိယဘွဲ့ရ မရူပမာလာ
ဂုဏ်ထောမနာဂါထာများ ၁၇၀
၁၆။ ဝိနယကောဝိဒဘွဲ့ရ အရှင်တိသာသန
ဂုဏ်ပူဇာထောမနာဂါထာများ ၁၇၄
၁၇။ အဂ္ဂါဘိဓေ သဒ္ဓနောဒယဆရာတော်ကြီး
ဝိဇာတနှင့် ဂုဏ်ပူဇာဂါထာများ ၁၇၈
၁၈။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တသိဂ္ဂဝထေရ်
ဂုဏ်ပူဇာဝန္ဒနာသီသဂါထာများ ၁၈၃
၁၉။ စံကင်းဆရာတော်ကြီး ၉၅-နှစ်ပြည့်
ဂုရုပသံသိယစာပန်းကုံး ၁၈၇
၂၀။ စံကင်းဆရာတော်ကြီး ၉၇-နှစ်ပြည့်
ဂုဏ်ပသံသာဂီတိဂါထာများ ၁၉၆
၂၁။ စံကင်းဆရာတော်ကြီး သက်တော် ၁၀၀-ရောက်
မွေးနေ့ဂါထာ ၂၀၁
၂၂။ မြွေပုံကန်အရှေ့ရွာကျောင်းဆရာတော်ကြီး
သက်တော်ရာပြည့်ဂုဏ်ပူပသဋ္ဌိတာဂါထာများ ၂၀၅
၂၃။ နာယကဆရာတော်၏ ၄၇-နှစ်ပြည့်
ပတ္ထနာသီသဂါထာ ၂၀၈

www.dhammadownload.com

၂၄။ အသောကာရုံဆရာတော်ကြီး အနှစ် ၉၀-ပြည့် ဝိဇာယနပတ္ထနာသီသဂါထာ ၂၁၁

၂၅။ သမိဒ္ဓေါဒယ ဖွါးဘုရားကြီး ၉၇-နှစ်ပြည့် ဝိဇာယနမေတ္တာပို့ အခမ်းအနားဖွင့်ဂါထာ ၂၁၃

၂၆။ ရွှေဟင်္သာဆရာတော်ဘုရားကြီး ၉၂-နှစ်ပြည့် ဝိဇာယနဝန္ဒနာသီသဂါထာများ ၂၁၅

၂၇။ ရှင်ဂန္ဓသာရ ၏ ဥပသမ္ပဒမင်္ဂလာ ထုတိဝေဒလ္လဂါထာများ ၂၁၈

၂၈။ ရှင်နန္ဒိယ၏ ဥပသမ္ပဒမင်္ဂလာ ထောမနာသီသဂါထာများ ၂၂၄

၂၉။ ရှင်ဇနာဓိပ၏ ဥပသမ္ပဒမင်္ဂလာ ဇယာသီသဂါထာများ ၂၂၇

၃၀။ ရှင်မာနိတာလင်္ကာရ၏ ထုတိဝေဒလ္လဂါထာများ ၂၃၁

၃၁။ ရှင်သုဇနိန္ဒလင်္ကာရ၏ ဥပသမ္ပဒမင်္ဂလာဂုဏ်ပြုဂါထာများ ၂၃၆

၃၂။ ရှင်ဝါသဝ၏ဥပသမ္ပဒမင်္ဂလာထောမနာဂါထာများ ၂၄၀

၃၃။ ရှင်ဝိစာရဏ၏ ဥပသမ္ပဒမင်္ဂလာထုတိဝေဒလ္လဂါထာများ ၂၄၃

၃၄။ အမရပူရရေဦးကျောင်းတိုက် ကျောင်းတင်ပွဲ ဇယမင်္ဂလာပတ္ထနာဂါထာများ ၂၄၇

၃၅။ မဟာသန္ဓာရုံကျောင်း တည်ထောင်အပ်နှင်း ခြီးကျူးဂုဏ်ပြုလွှာဂါထာများ ၂၅၀

၃၆။ ကျိုက်မရော၊ မဏ္ဍလာဇေယျကျောင်း၊ သိမ် ကထိန်ဇယမင်္ဂလာဂါထာများ ၂၅၄

www.dhammadownload.com

၃၇။ ရန်ကုန်၊ သဒ္ဓမ္မပဇ္ဇောတာရုံကျောင်းတိုက်
သီမာသမ္မုတိဇယမင်္ဂလာဂါထာ ၂၅၈

၃၈။ မန္တလေး၊ မဟာဗောဓိရိပ်သာ၊ ဦးမြင့်စိန်၏
စာဂါနုဿတိဂါထာ ၂၆၀

၃၉။ စစ်ကိုင်း၊ သက္ကဓီတာစာသင်တိုက်
ကျောင်းရေစက်ချထောမနာသီသဂါထာ ၂၆၃

၄၀။ ရန်ကုန်၊ ဆုထူးပန်စာသင်တိုက် ကျောင်းရေစက်ချ
အနုမောဒနာပတ္ထနာသီသဂါထာများ ၂၆၆

၄၁။ ရန်ကုန်၊ သီတဂူဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ဖွင့်ပွဲ
ဇယမင်္ဂလာဂါထာ ၂၇၀

၄၂။ ဘုန်းတော်ကြီးဥုးဂုဏောဒယ၏
သာဓုကီဠနသံဝေဇနီယဂါထာ ၂၇၃

၄၃။ အမရပူရ၊ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘုရား၏
သာဓုကီဠနဂုဏာနုဿရဏဂါထာများ ၂၇၆

၄၄။ တောင်သာ၊ ဓမ္မိုက်ရွာ၊
အောင်မြေရွှေဘုံဆရာတော်၏
ဂုဏာနုဿရပူဇာဂါထာများ ၂၈၁

၄၅။ စစ်ကိုင်း၊ မဟာသုဒဿနဆရာတော်၏
သာဓုကီဠနသံဝေဇနီယဂါထာ ၂၈၄

၄၆။ ခြသော့်ကန်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
အန္တိမစျာပန ဂုဏာနုဿရနဂါထာများ ၂၈၉

၄၇။ ယင်းမာရွာဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
အန္တိမစျာပနသံဝေဇနီယဂါထာများ ၂၉၄

www.dhammadownload.com

ရတုပိုဒ်စုံကဏ္ဍ

၁။ စစ်ကိုင်း၊ နန်းဦးစေတီ ရွှေထီးတော်တင်
ဂုဏ်ပူဇော်ရတုပိုဒ်စုံ ၂၉၈
၂။ မန်း ဒေါ်အေးအေး မိသားစု
ရှင်ပြု နားသမင်္ဂလာ မင်္ဂလာရတုပိုဒ်စုံ ၃၀၀
၃။ ငါန်းမြောကြီး မာရ်အောင်သာသနာ့ဗိမာန်တော်
ရေစက်ချ ဇယမင်္ဂလာရတုပိုဒ်စုံ ၃၀၂
၄။ ပဓာနနာယကဆရာတော်ဘုရား၏
အာစရိယဂုဏ်ပူဇော် မင်္ဂလာရတုပိုဒ်စုံ ၃၀၄
၅။ ပဓာနစာချဆရာတော် အရှင်ဝိသုဒ္ဓါစာရဘိဝံသ၏
ဂုဏ်ပူဇော် မင်္ဂလာရတုပိုဒ်စုံ ၃၀၇
၆။ ညောင်ပင်ရွာ သီရိရတနာတိုက်ကျောင်းရေစက်ချ
မင်္ဂလာရတုပိုဒ်စုံ ၃၀၉

ကောင်ကင်ကြိုး

၁။ သီရိဝိဇယငွေရတုစေတီတော် ကြေးရွှေထီး
အထွဋ်တင်ပူဇော် ကောင်းကင်ကြိုး ၃၁၁

သြဘာစာကဏ္ဍ

၁။ ဓမ္မနာဒ တိပိဋကရေ
ထေရပူဇော်ထောမနာစာတမ်း ၃၁၃
၂။ ဓမ္မစေတီ ပိဋကတ်တိုက် ဆောက်လုပ်လျှဒါန်သည့်
အကြောင်းအရာ ထောမနာစာတမ်း ၃၂၀

www.dhammadownload.com

၃။ ဆေကိန္ဒာရာမကျောင်း၌
ဝ၉-ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး၌
တင်သွင်းပူဇော်သည့် ဇယမင်္ဂလာသြဘာစာ ၃၃၀
၄။ ကျွဲထပ် ပုဂံစုရှာ လေသာကျောင်းတိုက်
သိမ်တော် အောင်မင်္ဂလာစာတမ်း ၃၃၈
၅။ သီရိဝိဇယ သမဂ္ဂကရဏီသိမ်တော်
ဇယမင်္ဂလာစာတမ်း ၃၄၁

ရှစ်လုံးဖွဲ့ကဗျာ

၁။ ညောင်ပင်ရွာ အာစရိယဂုဏာဝိသိဋ္ဌပူဇာ
ရှစ်လုံးဖွဲ့ကဗျာ ၃၄၅
၂။ သာသနတက္ကသီလမမ္မာစရိယ အရှင်သိရိန္ဒအား
ဂုဏ်ပြုပူဇော်အပ်သောရှစ်လုံးဖွဲ့ကဗျာ ၃၄၉

❐

www.dhammadownload.com

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

နိဒါန်း စကားချီး

ကဝိလက္ခဏာ

ဂီတိဂါထာ ကဗျာဗန္ဓ အသီအကုံး အထုံးအဖွဲ့ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာခြင်းသည် ပညာရှိတို့ အမှတ်အသား= **ကဝိလက္ခဏာ**တစ်ပါး ဖြစ်လေသည်။ကျမ်းဂန်စာပေ မည်မျှပင် တတ်ကျွမ်းနေစေကာမူ ကဗျာလင်္ကာရေးဖွဲ့နိုင်မှု မရှိလျှင် ပညာရှိဂုဏ်အဂ်ါတစ်ပါး ယုတ်လျော့နေသည်ဟု ဆိုနိုင်လေသည်။ '**ကဝိ**' ဟူသော ပုဒ်ကပင်လျှင် '**ကဝတိ ကဗျံ ဗန္ဓတီတိ ကဝိ**' ကဗျာလင်္ကာကို သီးကုံးဖွဲ့နွဲ့ရွတ်ဆိုတတ်သောကြောင့် '**ကဝိ**' ဆိုလေရာ ကဗျာလင်္ကာမှ သီကုံးဖွဲ့နွဲ့ရွတ်ဆိုသမျှ မပြုတတ်လျှင် 'ကဝိ' မမည်နိုင်တော့ပေ။ '**ကဗျာ**'ဟူသည်မှာလည်း '**ကဝိနံ ကွေ့ဒံ ကဗျံ**' ဟူသည်နှင့်အညီ ကဝိမည်တွင် စာဆိုရှင်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သောကြောင့် '**ကဗျာ**' မည်လေသည်။

www.dhammadownload.com

ကဝိလေးမျိုး

'**ကဝိ**'ခေါ်တွင် စာဆိုပညာရှင်သည်

၁။ ကိုယ်ပိုင်အတွေးအခေါ်အခြေခံ၍ လက်ဘက်ဗျာ ဖွဲ့သီတတ်သူ စိန္တာကဝိ၊

၂။ အကြားကို အခြေခံ၍ နည်းမှီကာ လက်ဘက်ဗျာ ဖွဲ့သီတတ်သူ သုတကဝိ၊

၃။ အနက်အဓိပ္ပါယ် တစုံတခုကို စူးစမ်းလေ့လာ၍ ချုံ့လျက် ချဲ့လျက် လက်ဘက်ဗျာ ဖွဲ့သီတတ်သူ အတ္ထကဝိ၊

၄။ အရှင်ဝဏ်ဍီသကဲ့သို့ ရုတ်တရက်ထင်ပေါ်လာသည့် ပဋိဘာန်ဉာဏ် အခြေခံလျက် လက်ဘက်ဗျာ ဖွဲ့သီတတ်သူ ပဋိဘာနကဝိ ဟု ကဝိအပြား လေးမျိုးလေးစား ရှိလေသည်။

ကဝိသည် ကဗျာပန္နတို့၏ ဖြစ်တည်ရာ

"ဆန္ဒော နိဒါနံ ဂါထာနံ၊
အက္ခရာ တာသံ ဝိယဉ္ဇနံ။
နာမသန္ဓိသိတာ ဂါထာ၊
ကဝိ ဂါထာနမာသယော။

www.dhammadownload.com

အဖွဲ့အနွဲ့ ဂါထာကဗျာတို့၏ နိဒါန်းကား ဆန်း၊ ထိုဂါထာကဗျာတို့ကို ပေါ်လွင်အောင် ထင်ရှားပြသည်ကား အက္ခရာများ၊ နာမ်ပုဒ်တို့ကား ထိုဂါထာကဗျာတို့၏ မှီတည်ရာ၊ ပညာရှိတို့ကား ထိုဂါထာကဗျာတို့၏ ဖြစ်တည်ရာ" ဟု မြတ်ဗုဒ္ဓ ဟောကြားတော်မူရာ အဆင့်မီ ကဗျာဗန္ဓလင်္ကာများကို ရေးသားဖွဲ့ဆိုနိုင်ရန်အတွက် ဆန်းကျမ်း, အလင်္ကာကျမ်း, အဘိဓာန်ကျမ်းတို့နှင့် လေ့လာပြွမ်းတည်း ရင်းနှီးနေရုံမျှမက ပင်ကိုယ် ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး အတွေးအခေါ်, စကားလုံး ရွေးချယ် သုံးနှုန်းတတ်မှုတို့ မျှားစွာလိုအပ်သည်။

စာဆိုရှင်တစ်ဦးဖြစ်ရန်

စာဆိုခွန် 'ကဝိ' သူမွန်တစ်ဦး ဖြစ်ရန်အတွက် ထိုအရည်အသွေးများအပြင် အထုံဝါသနာနှင့် လေ့လာလိုက်စား ကြိုးစားမှုလည်း မရှိမနေ လိုအပ်လေသည်။ စာပေကျမ်းဂန် ဗဟုသုတရှိပင် ရှိသော်လည်း ဝါသနာနှင့် ကြိုးစားမှု မရှိခဲ့ပါလျှင် စာဆိုရှင် ကဝိတစ်ဆူ မဖြစ်နိုင်ပေ။ ဝါသနာနှင့် ကြိုးစားမှုရှိသော်လည်း စာပေကျမ်းဂန် ဗဟုသုတကင်းမဲ့, စည်းကမ်းနည်းလမ်း နားပါးမလည် ဖြစ်ခဲ့ပြန်လျှင်လည်း စာဆိုရှင် ကဝိတစ်ဆူ မဖြစ်နိုင်ပေ။

www.dhammadownload.com

"ဝိနာ ဂရုပဒေသံ တံ၊
ဗာလော လက်ဘ္ဘုမိစ္ဆတိ။
သမ္ဘာပုဏော နု ဝိညူဟိ၊
ဟာသဘာဝံ ကထံ နု သော။"

ဟူသော အလင်္ကာကျမ်းဆရာ၏ အဆိုအမိန့်နှင့်အညီ စည်းကမ်းနည်းလမ်းကို နားပါးမလည်ပဲ ကဗျာလင်္ကာဖွဲ့သီခဲ့လျှင်-

"ဒီတောင်ကြီးတက်ရတာ မောလိုက်တာ၊
ငါ့အဖေ မော်ကာကြည့် ခေါင်းပေါင်းကြီးပြုတ်ကျ"

ဟူသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊

"လင်းကြက်က ဆော်၊ စည်တော်က နောင်ဒိန်း၊
ပျိုတို့မောင်ကြက်ပြာပိုက်တယ်၊ ထီးက ငေါက်တောက်"

ဟူသကဲ့သို့လည်းကောင်း
အဆီအငေါ်မတည့် ကဗျာ မပီ ကာရန်မညီဖြင့် လူရယ်ဘွယ်ရာမျိုးသာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

ပါမောက္ခချုပ်ဆရာတော်

ဆိုပါဦးမည်၊ နိုင်ငံအဝှန်းက **'ပါမောက္ခချုပ်ဆရာတော်'** ဟုသာ အသိများ ထင်ရှားကျော်ကြားနေသည့် မဟာသုဗော-ဓာရုံသာသနဝံသ ဂဏမိပတိ မဟာနာယက ဒုတိယဆရာတော်ဘုရားသည် ဂီတိဂါထာ ကဗျာဗန္ဓအရာဝယ် ထိပ်တန်း

www.dhammadownload.com

ပညာရှင်အချင်းချင်းကပင်လျှင် အသိအမှတ်ပြုရသည့် ကဝိသခင် စာဆိုရှင်တစ်ပါး ဖြစ်တော်မူလေသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကို **'ကဝိပါရဂူ'** ဟု မည္ဆန်းဆိုလိုသော်လည်း **'ကဝိဂုဏ်မြောက် ပါမောက္ခတစ်ဆူ'** ဟုတော့ ရဲရဲကြီး ပြောကြားလိုပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရား၏ ပင်ကိုယ်ဉာဏ်အရည်အသွေး ထက်မြက်မှု, ဂန္ထန္တရဗဟုသုတ ပြည့်ဝမှု, ဝါသနာအလေ့အလာနှင့် ကြိုးစားမှု ဝီရိယတို့က ဆရာတော်ဘုရား၏ နှလုံးသားနှင့် ဆက်သွယ်နေသော ကလောင်ဖျားမှ အသံလည်း ကြွယ်, အဓိပ္ပါယ်လည်း ပြည့်ဝ, စကားလုံးလည်း လှပသည့် ဂီတိဂါထာ ကဗျာဗန္ဓမျှားကို ထွက်ကျယိုစီးစေလေသည်။

မြစ်ကမ်းနား သဲသောင်ပြင်ရှိ လက်ယက်တွင်းသည် မည်သို့ပင် ခပ်ယူကြစေကာမူ ရေအေးရေကြည်များ မကုန်နိုင် မခန်းနိုင် စိမ့်ယိုစီးထွက်နေသည်သာ ဖြစ်လေသကဲ့သို့ ဆရာတော်ဘုရား၏ ပဋိဘာန်ဉာဏ်တော်မှလည်း ကဗျာဗန္ဓဂါထာဂီတိများမှာ ရေးသား၍ မကုန်နိုင် မခန်းနိုင်လောက်အောင် ယိုစိမ့်စီးဆင်းနေလေသည်။

ကဝိမှတ်ကျောက်တင် ကျမ်းနှစ်ဆူ

ဆရာတော်ဘုရား၏ ပင်ကိုယ်ပဋိဘာန်ဉာဏ် ထက်ထက်မြက်မြက် သွက်သွက်လက်လက် ရှိပုံကို ဆရာတော်

www.dhammadownload.com

ဘုရားရေးသားသည့် '**ဂုရုဝဏ္ဏနာဂါထာတရာ**' နှင့် '**ဂဏုဏ္ဍ ဝဏ္ဏနာဂါထာတရာ**' ဟူသော ကျမ်းနှစ်ကျမ်းတို့ဖြင့် ညွှန်းဆိုလိုပါသည်။ ထိုတွင် '**ဂုရုဝဏ္ဏနာ ဂါထာတရာ**'ကို နဝမရွှေကျင် သာသနာပိုင် စံကင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သက်တော် ၁၀၀ ပြည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ရေးသားပူဇော်ခဲ့ပြီး '**ဂဏုဏ္ဍဝဏ္ဏနာ ဂါထာတရာ**'ကိုမူ ဧကာဒသမ ရွှေကျင်သာသနာပိုင် ကြေးမြင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သက်တော် ၁၀၀ ပြည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ရေးသားပူဇော်ခဲ့သည်။

'**ဂုရုဝဏ္ဏနာ ဂါထာတရာ**'ကို စာပေပို့ချမှုစသည့် တာဝန်လုပ်ငန်းများကြားမှ ရသမျှအချိန်ယူ၍ သီတင်းနှစ်ပတ်ကြာမျှဖြင့် ရေးသားခဲ့ကြောင်း နိဂုံးပိုဒ်စုံရတုအရ သိရသည်။ ၄င်း၌ ဆရာတော်ဘုရား၏ ပါဠိမြန်မာ စကားလုံးများ ရွေးချယ်မှုကောင်းမွန်ပုံ, သဒ္ဒအတ္ထ အလင်္ကာနှစ်မျိုးကို အကွက်လှလှ အချက်ကျကျ အသုံးပြုလျက် ဖွဲ့နွဲ့မှု နိုင်နင်းပုံတို့ကို တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။

'**ဂဏုဏ္ဍဝဏ္ဏနာ ဂါထာတရာ**'ကိုမူ မည်မျှ ကြာအောင် ရေးသည်ဟု (နိဒါန်း,နိဂုံးတို့၌ မပါ၍) မသိရသော်လည်း ၄င်းမှာလည်း အချိန်အများကြီးယူ၍ ရေးခဲ့သည် မဟုတ်ပေ။ ဤစာရေးသူမှတ်မိသမျှ ဆရာတော်ဘုရားက စာရေးစားပွဲမှာ ထိုင်၍ ရေးသည်။ ရေးပြီးရေးပြီးသမျှ နည်းနည်းချင်း

www.dhammadownload.com

သာသနာရေးရုံးမှ ဝန်ထမ်းနှစ်ဦးအား ပေးသည်။ ဝန်ထမ်းနှစ်ဦးက တစ်နေရာမှာ တိုက်ပရိုက်ဖြင့် ဖယောင်းဖောက်သည်။ ဖောက်ပြီး ဖယောင်းကို စာကူးစက်မှာတင်၍ လှည့်သူက လှည့်ကြရသည်။ ဤစာရေးသူတို့က လိုအပ်ရာရာ ကူညီခဲ့ရသည်။ ဤနည်းဖြင့် ဧကာဒသမ ရွှေကျင်သာသနာပိုင် ကြေးမြင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ မွေးနေ့အမီ ဓမ္မဒါနပြု ပူဇော်နိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ထို **ဂဏုက္ကဌဝဏ္ဏနာ**မှာ ရွှေကျင်ဂိုဏ်း ပေါ်ပေါက်လာပုံနှင့် ရွှေကျင်သာသနာပိုင်အဆက်ဆက်တို့ကို ဖော်ပြသီကုံးထားသဖြင့် **'ရွှေကျင်နိကာယ သာသနဝံသ သခ်ေပဂါထာကျမ်း'** ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။ သီဟိုဠ်ရဟန်းတော် **'အရှင်သိရိဓမ္မ'** က မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဂုဏ်ရည်များကို ပါဠိဂါထာဖြင့် ရေးသားခဲ့သည်ကို မုံရွာလယ်တီ **'အရှင်ပဏ္ဍိတ'**က မြန်မာဘာသာဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရေးသားသဖြင့် **"မဟာဝိသုဒ္ဓါရာမိကထေရုပ္ပတ္တိဒီပနီ"** ကျမ်း ဖြစ်ပေါ်လာလေသကဲ့သို့ စွမ်းနိုင်သူများအနေဖြင့် ဤ**ဂဏုက္ကဌဝဏ္ဏနာဂါထာတရာ**ကို အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆို ရေးသားနိုင်ခဲ့လျှင် ကောင်းမွန်သော **"ရွှေကျင်နိကာယ သာသနာဝင်ကျမ်း"** တစ်ဆူ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်စရာ ရှိပေသည်။

ထို**ဂဏုက္ကဌဝဏ္ဏနာဂါထာတရာ**ကို ဖတ်ရှုရလျှင် ဆရာတော် ဘုရား၏ သမိုင်းဆိုင်ရာနိုင်နင်းပုံ, အထူးသဖြင့် ပထမ

www.dhammadownload.com

ရွှေကျင်သာသနာပိုင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးမှ စ၍ ဧကာဒသမ ရွှေကျင်သာသနာပိုင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးတိုင် ၁၂ ပါးသော ဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့၏ ဂုဏ်ကို အသီးအသီး ထိမိသော စကားလုံးများဖြင့် ရွေးချယ်သီကုံးပူဇော်ထားပုံတို့ကို အံ့သြဘွယ် တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရား၏ ပဌမဆုံး လက်ရာဂါထာ

ဆရာတော်ဘုရားသည် ဂီတိဂါထာများကို သက်ရှယ် နုနယ် ရှင်သာမဏေအရွယ်ကတည်းက စတင်ရေးသားခဲ့သည်။ ဤ**'ဓမ္မဂီတိကာ'** စာမျက်နှာ တစ်နေရာ၌ ပါရှိသော

"ဗုဒ္ဓဝါစံ ဘဏေယျာမ၊
သာသနသာဝ နုဂ္ဂဟံ။
သကိစ္စမနုယုဉ္ဇန္တာ၊
နာသေမ အပရေ မယံ။"

ဟူသောဂါထာသည် ဆရာတော်၏ ပဌမဆုံးလက်ရာ ဂါထာဖြစ်သည်။ ရှင်သာမဏေဘဝတွင် ရေးသားခဲ့သည့် ပထမဆုံးလက်ရာ ဂါထာမှာပင် ရိုးရိုးမရေးသားပဲ **"ဗုဒ္ဓသာ သနာ"** ဟူသော စကားလုံးကို ပါဒတို့၏ အစ၌ ထည့်သွင်း သုံးနှုန်းလျက် အာဒိသင်္ကေတအနေအားဖြင့် စိတ်ဝင်တစား ရေးသားထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

www.dhammadownload.com

လေ့ကျင့်ရန် အရေးကြီး

ထိုဂါထာနှင့် စပ်၍ "*အဲဒီတုန်းက ညောင်ပင်ရွာ ဝိနည်းပြန်စာပွဲမှာ နာယက ကြီးက ငါရယ်, မတ္တရာက ဦးသီလာရယ်ကို ခိုင်းတယ် 'ဒီ ဝိနည်းစာပြန်ပွဲ ဖတ်ဖို့ မင်းတို့ ဂါထာတွေ ရေးကြ "တဲ့၊ အဲဒီ လို ခိုင်းလို့ ဒီကရေးလိုက်တာ၊ ဦးသီလာကြီးကတော့ မရေး ဘူး၊ ငါက ရေးတော့ ရေးတတ်သွားတာပဲ၊ ဦးသီလာကတော့ မရေးတော့ မရေးတတ်တော့ဘူးပေါ့*" ဟု ဆရာတော်ဘုရား မိန့်ကြားတော်မူဘူးသည်။ ထို့ကြောင့် ပါဠိဂါထာဖြစ်စေ, မြန်မာကဗျာဖြစ်စေ ရေးတတ်ချင်လျှင် တတ်နိုင်သမျှ ကြိုးစား ၍ရေးသားပါမှ ရေးတတ်မည် ဖြစ်ကြောင်း သိမှတ်ထားသင့် ကြလေသည်။

တကယ်တမ်းပြောရလျှင် ပါဠိဂါထာရေးသားပုံကို ပါဠိ ပထမပြန် အကြီးတန်းမှာကတည်းက သင်ခဲ့ကြရသည်သာ ဖြစ်သည်။ သို့သော် အကြီးတန်းအောင်ပြီး ကိုးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းထက် မနည်းသော သူတို့မှာ ဂါထာမရေးတတ်ကြ။ အကြောင်းမှာ သင်ရုံသာသင်ပြီး လက်တွေ့လေ့ကျင့်မှု မပြုကြသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

မှန်ပေသည်၊ ဘွဲ့လက်မှတ် ကိုင်ထားသူ များစွာတို့သည် သူတို့၏ ပညာကို စာသင်ခန်းထဲမှာသာ ပြီးဆုံးစေခဲ့ကြပြီး လက်တွေ့ အသုံးမချကြလေသဖြင့် သံချေးတက် ပျက်စီးကုန်ကြလေသည်။ ဤစာရေးသူ ငယ်စဉ်က ဆရာတော်ဘုရား

www.dhammadownload.com

ထံ အကြီးတန်းအတွက် ဆန်းစာဝါ သင်ယူခဲ့ရာ စာဝါအပြီး တွင် "*ကဲ- မင်းတို့ကို လေ့လော်တော့ သင်ပြီးသွားပြီ၊ကိုယ်တိုင် ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်တတ်ဖို့ ဆိုတာကတော့ ကိုယ်တိုင်ပဲ မကြာမကြာ လော်ခတ်ပြီး လေ့ကျင့်ယူမှ ရမှာပဲ*"ဟု မိန့်ကြား တော်မူသည်ကိုလည်း အမှတ်ရမိပါသည်။

ဂီတိများကို စုစည်းခြင်း

ဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း သက်ရှယ်နုနယ် ရှင်သာမဏေ အရွယ်မှစ၍ အခွင့်သင့်တိုင်း ဆရာတော်ဘုရား ရေးသားခဲ့ သည့် ဂီတိဂါထာများမှာ အလွန်များပြားလှပါသည်။ ဘာသန္တရစာပေလေ့လာရန် သီဟိုဠ်သို့ မကြွမီကဆိုလျှင် စစ်ကိုင်းမန္တလေးရှိ သာသနာရေးဆိုင်ရာ သာရေးနာရေးပွဲ မှန်သမျှ ဆရာတော်ဘုရား၏ လက်ရာ ဂါထာဗန္ဓဖြင့် ကင်းသည့်ပွဲပင် အလွန်ရှားသည်-ဟု သိရပါသည်။ သို့သော် ထိုဂါထာဗန္ဓများမှာ တစုတစည်းတည်း မစုစည်းမိသဖြင့် "ပွဲပြီး မီးသေ" ဆိုသကဲ့သို့ ပျောက်ပျက်ကုန်ပါသည်။ အဖိုး တန်ရတနာများ ပျောက်ဆုံးသကဲ့သို့ နှမြောတသဖွယ် ကောင်းလှပါသည်။ ယခုအခါ ဆရာတော်ဘုရား၏ သက် တော် ၇၅ နှစ်ပြည့် ဝိဇာတကာလသမယတွင် ဆရာတော် ဘုရားအား စွမ်းနိုင်ရာက ပူဇော်သောအားဖြင့် **မတ္တရာ-သာသနဇောတာရုံ**ဆရာတော် အမှုးပြုသော တပည့်ကြီးများ

www.dhammadownload.com

က ဂုရုဝဏ္ဏနာဂါထာတရာ, ဂဏ္ဌုက္ကဋ္ဌဝဏ္ဏနာဂါထာတရာ, ရဋ္ဌဂုရုဝဏ္ဏနာဂါထာငါးဆယ် ကို အခြေခံထား၍ လက်လှမ်းမီသမျှ ဂါထာဗန္ဓနှင့် မြန်မာကဗျာများကို မပျောက်ပျက်စေရန် ရည်သန်စုစည်း၍ ဓမ္မဒါန ပြုပါသည်။

ဓမ္မဂီတိကာ စီစဉ်ပုံ

"**ဓမ္မဂီတိကာ**" ကို စီစဉ်ရာ၌ **ဂုရုဝဏ္ဏနာ, ဂဏ္ဌုက္ကဋ္ဌဝဏ္ဏနာ, ရဋ္ဌဂုရုဝဏ္ဏနာ** ဂါထာတို့နောက်ဝယ် ဂါထာဗန္ဓများကို အခမ်းအနားဖွင့်ဂါထာ, ဂုဏာပူဇာဂါထာ, ရဟန်းခံဂါထာ, အလျှူပွဲဂါထာ, စျာပနဂါထာ စသည်ဖြင့် တူရာတူရာ ရှေးဦးစွာ စုစည်းပါသည်။ တဖန် ၄င်းတို့ကို ရေးသားခဲ့သည့် နှစ်စဉ်အလိုက် ဖြစ်နိုင်သမျှ ရှေ့နောက် ပြန်လည် စီစဉ်ထားပါသည်။ ပြောင်းလဲလာသော ခေတ်အရ စကားလုံး အသုံးအနှုန်းများ ပြောင်းလဲလာပုံကို သိသာနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ- '၁' ဂဏန်းကို မြန်မာစာဖြင့် ရေးရာတွင် ရှေးက 'ဂါထာတရာ' စသည်ဖြင့် 'စ' မပါပဲ ရေးပါသည်။ ၁၃၅၀ ပြည့်နှစ်ခန့် နောက်ပိုင်းကာလရောက်မှ "တစ်ရာ" စသည်ဖြင့် 'စ' ပါလာသည်။

ဤ **ဓမ္မဂီတိကာ** ကို စီစဉ်ရာ၌ လက်လှမ်းမီသမျှကိုသာ စုစည်း၍ စီစဉ်ရခြင်းဖြစ်ရာ ဤ**ဓမ္မဂီတိကာ**တွင် မပါဝင်ပဲ

www.dhammadownload.com

ကြွင်းကျန်သော ဂါထာဗန္ဓများ များစွာများစွာ ဧကန်ပင် ရှိကြပါသည်။ ၄င်းတို့ကို တွေ့ရှိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များအနေဖြင့် မေတ္တာထား၍ စုဆောင်းပေးပို့ကြပါရန်နှင့် ပေးပို့သမျှကို နောင်အခွင့်သင့်ပါလျှင် ထည့်သွင်း၍ ရိုက်နှိပ် ဓမ္မဒါန ပြုလုပ်သွား မည်ဖြစ်ကြောင်း မေတ္တာဖြင့်ပင် အသိပေး ပြောကြားလိုပါသည်။

မွေးနေ့ဓမ္မပူဇာ

နိဂုံးချုပ်အနေအားဖြင့် မိဘများ၏ အမွေအနှစ်ကို မပျောက်မပျက်ရအောင် ထိန်းသိမ်းရမည်မှာ သားသမီးများ၏ တာဝန်ဖြစ်သလို ဆရာသမားများ၏ ရင်တွင်းနှလုံးသွေးဖြင့် ရေးသားထားသည့် စာပေများကို ထိန်းသိမ်းရန်မှာ တပည့်များ၏ တာဝန်ဖြစ်ပါကြောင်းနှင့် ထိုတာဝန်ကို အပြည့်အဝ ကြီး မဟုတ်သော်လည်း တတ်နိုင်သမျှ ဖြည့်ဆည်း ထမ်းဆောင်ခွင့်ရကြသဖြင့် အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ကြရပါကြောင်း၊ ဤသည်မှာ ဆရာတော်ဘုရား၏ ၇၅ နှစ်ပြည့် မွေးနေ့ အခါကာလ တပည့်များ၏ မွေးနေ့ ဓမ္မပူဇာဖြစ်ပါကြောင်း ပြောကြားလိုပါသည်။

အရှင်အာဘိဇာတာဘိဝံသ

၁၃၇၆ ခု၊ တပို့တွဲလပြည့်ကျော် ၉ ရက်

(12.2.2015)နံနက် ၂:၂၅

www.dhammadownload.com

နဝမ ရွှေကျင်သာသနာပိုင် စံကင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး

(၁၂၃၂ - ၁၃၃၄)

" ဤစာမူန် "

" သန္တကာမာ၊ သူ့ထက်စာသို့၊ ရသာကဲလွန်၊
ဤစာမူန်ကို၊ အားသွန်နှုန်းပြည့်၊ ဖတ်ရှုကြည့်သော်၊
ဓမ္မပြည့်ဂုဏ်အင်၊ မြတ်ထေရ်ရှင်ကို၊ ကြည်လင်စိတ်ထား၊
သဒ္ဓါပွားရှိ၊ လေးစားကြည်ညို၊ ချီးကျူးဆုံလျက်၊
ဂုဏ်လိမ်ထိသုံ့၊ ကျေနပ်နှစ်တည်း "……။

" သမ္မဒါနိ ဓမ္မဒါနံ ဗိနာဝတိ "

သက်တော် အရာပြည့် ကျေးဖူးရှင် စံကင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဂုဏ်ရည်တို့ကို သိရှိကြည်ညိုနိုင်ရန် ဤစာအုပ်ကို ဓမ္မလက်ဆောင် အဖြစ် ပေးပို့လိုက်ပါသည်။

ဓမ္မဒါနခွင့်……

……

ပုံနှိပ်သူ–ဦးစိန်တင်၊ (၀/ဂဂ၇၄) သုဝဏ္ဏစာပုံနှိပ်တိုက်၊
၇၄-ဗိုလ်ချုပ်လမ်း-မန္တလေးမြို့တွင် ဦးဂန်နိုင်ဖ၊
ထုတ်ဝေသူ–ဦးစိန်ဘင်၊ (ထ-၆/ဝ၆၄၂) သုဝဏ္ဏတိုဝေတိုက်၊
၇၄-ဗိုလ်ချုပ်လမ်း မန္တလေးမြို့မှ ထုတ်ဝေသည်။
နံပါတ် (၆၇၆) ဈေ–၁၀/၉၉၀

ဂုရုဝဏ္ဏနာ ဂါထာတရာ

အာရှင်ခန္ဓမာလာဘိဝံသ

စာအုပ်ကျောဘက်ပုံ

စာအုပ်မျက်နှာဖုံးပုံ

www.dhammadownload.com

www.dhammadownload.com

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

"အဘိဒ္ဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု"
"ရွှေကျင်နိကာယ ဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက"
နဝမ ရွှေကျင် သာသနာပိုင်

စံကင်းဆရာတော် ဘုရားကြီး

၏

(၁၃၃၂ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လပြည့်ကျော် ၆ ရက်)
သက်တော်တရာပြည့် မွေးနေ့မင်္ဂလာအခါ
ရေးဖွဲ့လျှောက်ဆိုအပ်သော

ဂုရုဝဏ္ဏနာ ဂါထာတရာ

ဆရာတော်ဗရားကြီး၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိနှင့်
လေးမြတ်ကြည်ညိုဖွယ် ဂုဏ်ရည်တို့ကို
ရသပေါ်လွင်အောင်
ပါဠိ-မြန်မာဖြင့် ရေးသားဖွဲ့နွဲ့ထားသည်။

သာသနာ - ၂၅၁၄၊ မြန်မာ - ၁၃၃၂

www.dhammadownload.com

www.dhammadownload.com

စံကင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
သက်တော်တရားပြည့် မွေးနေ့မင်္ဂလာအခါ
ရေးဖွဲ့လျှောက်ဆိုအပ်သော
ဂုရုဝဏ္ဏနာ ဂါထာတရာ

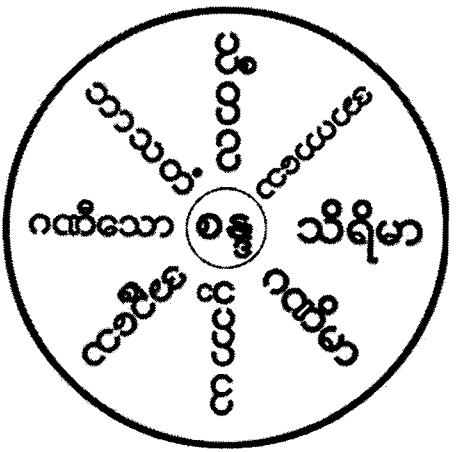
ဘာသတ္တ
ဝ
ဝ
ဝ

www.dhammadownload.com

www.dhammadownload.com

နိဒါန်း

ဆရာတော်ဗရားကြီး၏ သာသနာပြု ခုနှစ်မှတ်တမ်း

၁၂၃၂-ခုနှစ် နတ်တော်လပြည့်ကျော် ၆- ရက် အင်္ဂါနေ့ (စစ်ကိုင်းမြို့ လင်းယဉ်ရွာ၌) ဖွားမြင်တော်မူခဲ့သည်။

၁၂၃၉-ခုနှစ်၊ လင်းယဉ်ရွာကျောင်းဆရာတော် ဦးနရိန္ဒထံ ပညာသင်ရန် အပ်နှံသည်။

၁၂၄၂-ခုနှစ်၊ လင်းယဉ်ရွာ၌ ရှင်ပြုသည်။

၁၂၄၈-ခုနှစ်၊ မန္တလေး ရေပန်းတိုက်၌ ထပ်မံရှင် ပြုသည်။

၁၂၄၉-ခုနှစ်၊ လင်းယဉ်ကျောင်း၌ ရှင်သာမဏေ အဖြစ်ဖြင့် တဝါဆိုသည်။

၁၂၅၀-ပြည့်နှစ်၊ မန္တလေး အနောက်ပြင် မြတောင်တိုက် ရောက်သည်။

၁၂၅၁-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်နေ့ မြတောင်ဆရာတော်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရေပန်းတိုက်သိမ်၌ ပဉ္စင်းဖြစ်သည်။

www.dhammadownload.com

၁၂၅၃-ခုနှစ်၊ မန္တလေး အရှေ့ပြင်ဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်ရောက်သည်။
၁၂၅၄-ခုနှစ်၊ ကြေးမုံရွာ သီတာရုံကျောင်းဘုန်းကြီး ဦးပညာထံ တဝါဆိုသည်။
၁၂၅၆-ခုနှစ်၊ အရှေ့ဝိသုဒ္ဓါရုံဂဏဝါစကအဖြစ် ခန့်အပ်ခံရသည်၊ ရူပသိဒ္ဓိချုပ်စဉ် 'ဝိသုဒ္ဓါရုံ ဒွေဘော်လက်ဘကြီး'ကို ရေးသားခဲ့သည်။
၁၂၅၇-ခုနှစ်၊ 'ဆန္ဒောမဥ္ဇရီ'၏ ဆပ္ပစ္စယဒီပနီကျမ်း'ကို ရေးသားသည်။
၁၂၅၈-ခုနှစ်၊ အရှေ့ဝိသုဒ္ဓါရုံ ရမည်းသင်းကျောင်းဘုန်းကြီးအဖြစ် နေထိုင်သည်။
၁၂၆၃-ခုနှစ်၊ သက္ကတဘာသာ လေ့လာသည်၊ အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာသူစိကျမ်းကို သီဟိုဠ်ပါဠိမှ မြန်မာပါဠိသို့ ပြန်၍ ရေးသားသည်၊ ပုဆိန်ပဲ့ရွာ ပျဉ်ကြားရိုးကျောင်း၌ တဝါဆိုသည်။
၁၂၆၄-ခုနှစ်၊ မန္တလေး အနောက်ပြင် 'မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ်'တည်သည်။
၁၂၆၅-ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလ၊ ဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ်သို့ စာချအဖြစ် လိုက်ပါရသည်။
၁၂၆၅-ခုနှစ်၊ ပြာသိုလ ဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်ကြီးနှင့် အတူ 'ဗုဒ္ဓဂယာ'သို့ လိုက်ပါရသည်။
၁၂၆၆-ခုနှစ်၊ နယုန်လ စံကင်းရွာသို့ ကြွရောက် သီတင်းသုံး

www.dhammadownload.com

သည်၊ ထိုအခါမှ စ၍ ယနေ့တိုင် 'စံကင်းဆရာတော်' တွင်သည်။

၁၂၈၆-ခုနှစ်၊ ဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ်၊ ဝါဆိုကျောင်းဘုန်းကြီးအဖြစ် အုပ်ချုပ်နေထိုင်သည်၊ မန္တလေး ပရိယတ္တိသာသနဟိတအသင်းက 'ဘဒ္ဒန္တစန္ဒာဘိဝံသ သာသနဟိတဓမ္မာစရိယ' တံဆိပ်ဆက်ကပ်ကိုးကွယ်သည်။

၁၂၉၁-ခုနှစ်၊ ဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်ကြပ်ဆရာတော်အဖြစ် ခန့်အပ်တင်မြှောက်သည်။

၁၂၉၄-ခုနှစ်၊ ရွှေကျင်နိကာယဥာတ္ကဌမဟာနာယက' အဖြစ်တင်မြှောက်သည်။

၁၃၀၅-ခုနှစ်၊ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး ဝိပဿနာဂန္ဓာရုံချောင်၌ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယအဖြစ် နေတော်မူသည်။

၁၃၁၅-ခုနှစ်၊ ၄င်းချောင်၌ နေတော်မူစဉ် အစိုးရက 'အဘိဒ္ဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု' ဘွဲ့တံဆိပ်ဖြင့် ပူဇော်သည်။ ရွှေကျင် ဗဟိုဌာန ဝိသုဒ္ဓါရုံသို့ ကြွရောက်သီတင်းသုံးသည်။

၁၃၃၂-ခုနှစ်၊ နတ်တော်လပြည့်ကျော် ၆-ရက်နေ့ သက်တော် တရာပြည့်မြှောက်သည်၊ ယနေ့တိုင် ကျန်းမာရှင်လန်းလျက်ရှိတော်မူသည်။

❐

www.dhammadownload.com

အမှာစာ

ဆရာတော်ဗရား သက်တော်တရားပြည့်နှစ်မှာ တပည့်က 'ဂါထာတရာ'ဖြင့် ပူဇော်ပါမည်'ဟု အရင်တစ်နှစ်က လျှောက်ကြားခဲ့၏။ ထိုကတိဝန်ကို ကျေပြွန်စေရန် ဤဂါထာတရာကို သီကုံးပါသည်။

ထိုသို့ သီကုံးရာ၌ ဆရာတော်ဗရား၏ နှစ်သက်မြတ်နိုးဖွယ် တင့်တယ်လန်းဆန်း ဂုဏ်အလှပန်းကလေးများကို ရွေး၍ လှနိုင်သမျှ လှစေရန် စွမ်းအားထုတ်ထားပါသည်။ သီကုံးသူ၏ မကျွမ်းကျင်မှုကြောင့် ပင်ကိုယ်က လန်းဆန်းနေသော ဂုဏ်ပန်းပွင့်ကလေးများ ထိခိုက် ညှိုးနွမ်းသွားခဲ့သော် သီကုံးသူ မိမိ၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။

ဤစာအုပ်အတွက် ပြင်ဆင်တည်းဖြတ်ပေးသော ကျေးဇူးရှင် သုဗောဓာရုံနာယကဆရာတော်နှင့် တိုက်အုပ်တိုက်ကြပ်ဘုန်းကြီးတို့အားလည်းကောင်း, စာမူကို ကူညီ၍

www.dhammadownload.com

အချောကူးပေးသော တပည့်အရှင်ပညာနန္ဒ(ဓမ္မာစရိယ, သုဗောဓာရုံဂဏဝါစက)အားလည်းကောင်း၊ ဓမ္မဒါန ကုသိုလ်ရှင်အပေါင်းတို့အား လည်းကောင်း ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ
သ-စ-အ,ဓမ္မာစရိယ
ပါဠိပါရဂူ
မဟာသုဗောဓာရုံတိုက်၊ စစ်ကိုင်း။
၁၃၃၂-ခု၊ နတ်တော်လဆန်း(၈)ရက်

www.dhammadownload.com

www.dhammadownload.com

ဂုရုဝဏ္ဏနာ ဂါထာတရာ

၁။ ပုညဂ္ဂမာပိတဝိစိတြလက္ခဏံ၊
သဗ္ဗညုတာမတိယုဂန္ဓရော' ဒိတံ။
ဝေနေယျပက်ဇသုဟောဒီမိတိ၊
ဝန္ဒေ နိသာကရ' မုဠ္ဠန' မိသရံ။

ပုညဂ္ဂမာပိတဝိစိတြလက္ခဏံ= ထွင့်မြတ်ကုသိုလ် ကြိုဆို အပ်နှင်း ဖန်ဆင်းလေအပ် သပ်ရပ်ဆန်းကြယ် သပွါယ်လှပ လက္ခဏာတော်ကြီးငယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူထသော၊ **သဗ္ဗညုတာမတိယုဂန္ဓရောဒိတံ**= ဥ ယျကုန်စင် သိမြင်နှံ့စပ် ဉာန်မြတ်ဟူဆို ယုဂန္ဓိရ်ထက်ကွန်းမှ တက်ထွန်းပေါ်ထွက်၍ လာပေထသော၊ **ဝေနေယျပက်ဇသုဟောဒီမိတိ** = ပွင့်ရန်အားယူ ထွက်ပြူးငုံစ ဝေနေယျကြာ သတ္တဝါကို စိတ်မှာတွေဝေ အိပ်နေခြင်းမျိုး နိုးကြားစေနိုင် ကိုယ်ပိုင်တောက်ပ မြတ်ရောင်ခြည်လည်း ရှိထသော၊ **ဥဠ္ဠနံ**= နက္ခတ်တာရာ ကြယ်တကာတို့၏၊ **ဣသရံ**= ရောင်ခြည်လွှမ်းမိုး ပိုင်စိုးအစဉ် အရှင်သခင် ဖြစ်တော်မူထသော၊ **နိသာကရံ**= ညခါခပင်း ငွေလမင်းဟူ ပျံ့သင်း

www.dhammadownload.com

ဂုဏ်အင် မြတ်ဗရားသခင်ကို၊ **ဝန္ဒေ**= သဒ္ဓါကြည်မော့ မာန်ကို လျော့၍ ကန်တော့လိုက်ပါ၏၊ အရှင်ဗရား။

၂။ ရွှေကျင်နိကာယဝရကေတုပမော သုဓီရော၊
သီလာဒျနေကဂုဏာသဗ္ဗယဓိရသေဌော။
သတ္ထန္တရော'ပစိတဉာနိဝရော အဓိဏော၊
သိန္ဓူဝ ရတ္တရတနော ဇယတံ ဂုရေ' သော။

ရွှေကျင်နိကာယဝရကေတုပမော= ရွှေကျင်နိကာယ် ဂုဏ်မြင့်ကြွယ်လျက် တင့်တယ်ပျံ့သင်း စံကင်းတမူ မှန်ကင်းတဆူ ဖြစ်တော်မူထသော၊ **သုဓီရော**= နှံ့စပ်ရာရာ ပညာထိပ်သီး ပညာ့ရှင်ကြီးလည်း ဖြစ်တော်မူထသော၊ **သီလာဒျနေကဂုဏာသဗ္ဗယဓိရသေဌော**= ပညာရှိမြတ် ချီးမွမ်းအပ်သည့် ကျင့်မြတ်သီလ စစစုံလင် ဂုဏ်အင်များစွာ စုဝေး တည်ရှိရာလည်း ဖြစ်ပေထသော၊ **အဓိဏော**= သမုဒ္ဒရာရေတမျှ ဝေဌ၍ မကုန်နိုင်သော၊ **သတ္ထန္တရောပစိတဉာနိဝရော**= ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ် ဆည်းပူးအပ်သည့် ထူးမြတ်ဉာန်ရည် အတည်ပိုင်သဉာန်ကြီးရှင်လည်းဖြစ်တော်မူပေထသော၊ **သိန္ဓူဝ**= ရတနာ၏ တည်ရာ မဟာသမုဒ္ဒရာကဲ့သို့၊ **ရတ္တရတနော**= သီလသုတ စသည်စုံလင် ခုံမင်စွဲမက်စရာ ရတနာလည်း ရှိတော်မူသော၊ **ဇယော ဂုရု**= "ရွှေကျင်နိကာယ ဥက္ကဋ္ဌ အဘိဒ္ဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု" ဂုဏ်ပြုထိပ်ထား ဤကျေးဇူးရှင် 'စံကင်းဆရာတော်မြတ်ဗရား

www.dhammadownload.com

ကြီး'သည်၊ **ဇယတံ**= ဥပဒ်အန္တရာယ် ရန်စွယ်တသင်း မချဉ်းဝံ့လာ နေရောင်ဖြာက မြက်မှာနှင်းပေါက် ချက်ချင်းပျောက်သို့ အံ့လောက်ဖွယ်ရာ အောင်မြင်တော်မူပါစေသတည်း။ ။

၃။ ရွှေကျင်ဂဏမဟောဒယာ၊ ဒယန္တံ စန္ဒမဏ္ဍလံ။
ဝိဒ္ဓါကေဇဟောဓာပေန္တံ၊ ဝန္ဒာမိ ဂဏနာယကံ။

ရွှေကျင်ဂဏမဟောဒယာ= ရွှေကျင်ဂိုဏ်းဆို ယုဂန္ဓိုရ်တောင်တော်ထက်မှ၊ **ဥဒယန္တံ**= ရောင်ခြည်ဖြန့်ဝေ ပေါ်ထွက်၍ လာပေထသော၊ **ဝိဒ္ဓါကေဇဟောဓာပေန္တံ**= ပညာရှိကြာမျိုး အသိဉာန်အားဖြင့် နိုးကြားစေတော်မူတတ်ထသော၊ **ဂဏနာယကံ**= ကြယ်တာရာသွင် ဂိုဏ်းရွှေကျင်၏ ဗရင်အတူနာယကတဆူဖြစ်တော်မူသော၊ **စန္ဒမဏ္ဍလံ**= ပြည့်ဝန်းလှပ်ဖြာ လစန္ဒာကို၊ ဝါ-'ဘဒ္ဒန္တစန္ဒာဘိဝံသ'စန်းလနာမည် ဂုဏ်ရည်ထင်ရှား ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးကို၊ **ဝန္ဒာမိ**= လက်အုပ်ကြော့ဆန်း မလျော့တမ်းဖြင့် ကန်တော့ပန်း ဆက်လိုက်ပါသည်အရှင်ဗရား။ ။

၄။ သမ္ပတိ' သိ မဟာထေရ၊ ရွှေကျင်ဂဏမဟုက္ကဋ္ဌော။
ဂဏီနံ 'နဝမော သံဃ-ရာဇ' သိ ဂဏမဏ္ဍလေ။

မဟာထေရ= ဂိုဏ်းမြတ်ရွှေကျင် နေသွင်အလား အိုဆရာတော်မြတ်ကြီးဗရား၊ **တွံ**= အရှင်ဆရာတော်မြတ် ဗရား

www.dhammadownload.com

ကြီးသည်၊ **သမ္ပတိ ရွှေကျင်ဂဏမဟုက္ကဋ္ဌော'သိ**= ရွှေကျင်ဦးစီး လက်ရှိဥက္ကဋ္ဌကြီးတဆူဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ **ဂဏမဇ္ဈေ**= ရွှေကျင်နွယ်ဂိုဏ်း ထင်ရှားသည့်အသိုင်းအဝိုင်း၌၊ **ဂဏိနံ**= ဂိုဏ်းမြတ်ဦးစီး ဂိုဏ်းခေါင်းဆောင်ကြီးတို့တွင်၊ **နဝမော သံဃရာဇာ'သိ**= ကိုးဆက်မြောက်စိုးစံ တန်ခိုးလျှံထိန်ဋိုး 'နဝမသံဃရာဇာကြီး'တဆူ ဖြစ်တော်မူပါပေသတည်း။

၅။ ရွှေကျင်နိကာယကေတူနံ၊ ဒီဃာယုကတမော'သိ တွံ။
တေန တွံ ဂဏဝိသိဋ္ဌ၊ 'သက်တော်ရှည်'တိ ပတိယသေ။

ဂဏဝိသိဋ္ဌ= ဂိုဏ်းတွင်ထူးခြား အို - ဆရာတော်မြတ်ကြီးဗရား၊ **တွံ**= အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးသည်၊ **ရွှေကျင်နိကာယကေတူနံ**= ရွှေကျင်ဦးစီး ဂိုဏ်းမှန်ကင်းကြီးတို့တွင်၊ **ဒီဃာယုကတမော'သိ**= အာယုကပ်မီ ရာကျော် တည်ကာ သက်တော်အရှည်ဆုံး ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ **တေန**= ထို့ကြောင့်၊ **တွံ**= အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးကို၊ **'သက်တော်ရှည်' တိ**= အာယုကပ်မီ 'ဂဏသက်တော်ရှည်'ဟူ၍၊ **ပတိယသေ**= ဝိသေသနပုဒ် ရှေ့ကထုတ်လျက် သမုတ်ထင်စွာ သိမှတ်အပ်ပါသတည်း။

၆။ ရောဝတိ နဒျာသန္နေ၊ စံကင်းဝှယဇနာလယေ။
နိဝသံ ဒ္ဓါဒသဝဿံ၊ ဇောတေသိ ဇိနသာသနံ။

ဇရောဝတိ နဒျာသန္နေ= ဇရောဝတီ နဒီကမ်းစပ် အနီးအရပ်ဖြစ်သော၊ **စံကင်းဝှယဇနာလယေ**= ဓနုဖြူတဖက်ကမ်း ခပ်

www.dhammadownload.com

လှမ်းလှမ်းတည်နေ ဆန်ရေစပါး ပေါများပြည့်တင်း ရွာစံကင်း၌၊ **နိဝသံ ဒ္ဓါဒသဝဿံ**= ၁၅-ဝါအရ သာသနာပြုကြွရန် ပင့်လာကြသဖြင့် မျှတရှင်ပြုံး ၁၂-နှစ်ကြာ သီတင်းသုံးတော်မူလျက်၊ **ဇိနသာသနံ**= အများကြည်ညိုမှီခိုလေးစား အားထားကြရာ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ သာသနာကို၊ **ဇောတေသိ**= ရှေ့ဆောင်ဟောကြား မြတ်တရားဖြင့် ထွန်းကား တိုးတက်စေတော်မူခဲ့ ပါသတည်း။

၇။ စံကင်းဗုယနေဂမာနံ၊ မဟာစေရော ယတိသသရော။
တေန တွံ 'စံကင်းဆရာတော်'၊ မီတိ ယာဝဇ္ဇပါကဒ္ဒော။

ယတိသသရော= ဂဏာရှေကျင် ဥုးတင်ရှေ့ထား ဆရာတော်မြတ်ဗုဒ္ဓများကြီးသည်၊ **စံကင်းဗုယနေဂမာနံ**= သဒ္ဓါစသည် ဂုဏ်ရည်မြင့်မား စံကင်းသူ,စံကင်းသားတို့၏၊ **မဟာစေရော**= ဆုံးမပဲ့ပြင် သွန်သင်ပြသ အာစရိယတဆူ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏၊ **တေန**= ထို့ကြောင့်၊ **တွံ**= အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗုဒ္ဓများကြီးသည်၊ **စံကင်းဆရာတော်မီတိ**='စံကင်းဆရာတော်. . . စံကင်းဆရာတော်'ဟူ၍၊ **ယာဝဇ္ဇပါကဒ္ဒော**= ကမ္ဘာတွင်ကျော်ယနေ့တိုင် ထင်ပေါ်လျက်ရှိတော်မူပါပေသတည်း။

၈။ ယတိဝသေနေ'ကာသီတိ၊ ဝဿော တွ'မသီ ဇာတိယာ။
သတဝဿော သမ္ပတိ' သိ၊ ရတ္တညူ မီရ သာသနေ။

မီရ= ပညာ့ထိပ်တင် အရှင်ဆရာတော်မြတ်ကြီးဗုဒ္ဓများ၊ **တွံ**= အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗုဒ္ဓများကြီးသည်၊ **သမ္ပတိ**= တစ်သုံး

www.dhammadownload.com

သုံးနှစ် သက္ကရာဇ်ဖော် နတ်တော်ကျော်ခြောက် ထွန်းတောက် မဂ်လာ ယနေ့အခါ၌၊ **ယတိဝဿေန**= ဆင်မြန်းသိက္ခာ ရဟန်းဝါတော်အားဖြင့်၊ **ဧကာသီတိဝဿော'သိ**= ရှစ်ဆယ့်တဝါ ရရှိတော်မူပါပြီ၊ **ဇာတိယာ**= ပြောင်းလွှဲဆက်သွယ်သက်ရှယ်တော်အားဖြင့်၊ **သတဝဿိကော'သိ**= အနှစ်တရာ ပြည့်မြောက်နေပါပြီ၊ **တွံ**= အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးသည်၊ **သာသနေ**= ဗရားမြတ်စွာ သာသနာတော်၌၊ **ရတ္တညူ'သိ**= ညသိအများ 'ရတ္တညူ'ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ကြီးတပါး ဖြစ်တော်မူပါပေသတည်း။ ။

၉။ ဝယေ ဟာနေပိ တေ ဓီရ၊ ဆဝိဝဏ္ဏော ပသီဒတိ။
ပုဏ္ဏိန္ဒု၀ ပသာဒေသိ၊ ပဿန္တသန္တမာနသံ။

ဓီရ= ပညာရှိ ထိပ်ခေါင်တင် ဆရာတော်အရှင်သူမြတ်ကြီးဗရား၊ **တေ**= အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီး၏၊ **ဝယေ**= အရွယ်တော်သည်၊ **ဟာနေပိ**= ဖြေးဖြေးယိုယွင်း ယုတ်လျော့ကျဆင်း၍ လာပါသော်လည်း၊ **ဆဝိဝဏ္ဏော**= စိုပြေဝါဝင်း အရေအဆင်းသည်၊ **ပသီဒတိ**= တောက်ပအစဉ် ကြည်လင်လျက်ရှိပါပေ၏၊ **ပဿန္တသန္တမာနသံ**= ကိုယ်တိုင်စေ့ဝှ တွေ့ရှုဖူးမြင်သူတော်ကောင်းတို့၏ စိတ်အစဉ်ကို၊ **ပုဏ္ဏိန္ဒု၀**= ရောင်ခြည်ပြည့်ရှန်း လပြည့်ဝန်းကြီးကဲ့သို့၊ **ပသာဒေသိ**= မြင်သူရှင်မြူးအစဉ်ထူးအောင် ကြည်နူးစေနိုင်ပါပေသတည်း။

www.dhammadownload.com

၁၀။ နေသိ တွံ ဟာနိ ဟာနိမှိ၊ ဝယသိ ပညာ တ၀။
သတ္ထန္တရောပစိတာယ၊ သိန္ဓုဝ ရတနာန ဝေ။

ဝယသိ= အာယုမှတ်တိုင် မခိုင်ရွေ့ရှား ထူးပြားဆန်းကြယ် သက်ရှယ်တော်သည်၊ **ဟာနိမှိ**= ဖြေးဖြေးယိုယွင်းယုတ်လျော့ကျဆင်း၍ လာပါသော်လည်း၊ **တ၀**= အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီး၏၊ **သတ္ထန္တရောပစိတာယ**= ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ် ဆည်းပူးလေ့လာအပ်ပြီးသော၊ **ပညာ-ပညာယ**= သိမြင်နှံ့စပ် ပညာတော်မြတ်၏၊ **ဟာနိ**= ဆုတ်ယုတ်ပျက်ပြားလျော့ပါးယိုယွင်းခြင်းသို့၊ **တွံ**= အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးသည်၊ **နေသိ**= အံ့လောက်ဖွယ်ပေ မရောက်ပဲရှိ၍ နေပါပေ၏၊ **သိန္ဓု**= ရတနာတို့တည်ရာ မဟာသမုဒ္ဒရာသည်၊ **ရတနာနံ**= သန္တာပုလဲ မြရွဲစုံစွာ ရတနာတို့၏၊ **ဟာနိ**= ဆုံးရှုံးပျက် ပြား လျော့ပါးခြင်းသို့ **ဝေ နေတိ'ဝ** = ဥပမာအသွင် ရှုမြင်ချင့်ထောက် တကယ်ပင်မရောက်လေသကဲ့သို့ပါပေတည်း။

၁၁။ ဝဒန္တေ' ကေ မတိဟာနိ၊ ဝယောဟာနိမှိ ဇယတိ။
နှ တေ ဓီရ ဓိယာ ဟာနိ၊ နှ သစ္စာ နေသ ဘာရတိ။

ဧကေ= စဉ်းစားဉာန်လို အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ **ဝယောဟာနိမှိ** = စစယိုယွင်း အရွယ်၏ ယုတ်လျော့ခြင်းသည်၊ **ဇယတိ**= မရှောင်လွှဲသာ ဓမ္မတာဖြင့် ဖြစ်လာခဲ့သည်ရှိသော်၊ **မတိဟာနိ**= သတိအားပြော့ ပညာဉာန်၏ ယုတ်လျော့ခြင်း

www.dhammadownload.com

သည်၊ **ဟောတိ**= စင်စစ်မသွေ ဖြစ်တတ်ချေ၏ ဟူ၍၊ **ဝဒန္တိ**= အမြင်တိုလှ ပြောဆိုကြပါကုန်၏၊ **ဓီရ**= ပညာရှိထိပ်ထား အရှင်ဆရာတော်မြတ်ကြီးဗရား၊ **တေ**= အရှင်ဆရာတော်မြတ် ဗရားကြီး၏၊ **ဓိယာဟာနိ**= သတိအားပြေ့ ပညာ၏ ယုတ်လျော့ခြင်းသည်၊ **နဟောတိ**= လုံးဝသေချာ မဖြစ်ပါ၊ **နေသံ**= စဉ်းစားဉာန်လို ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ **ဘာရတိ**= 'အသက်ကြီးလျှင် ဉာန်အားနည်းသည်' ဟု အတည်ပြောကြား ဆိုစကားသည်၊ **နသစ္စာ**= ယုံဖွယ်လက်ခံ အမှန်မနီး အမှားကြီးသာ ဖြစ်ပါပေ သတည်း။ ။

၁၂။ နေပုညမတ္ထိ တေ ဓီရ၊ သမယေ သမယန္တရေ။
ရဝိန္ဒာ' ဘာယ ဝိဟစ္စ၊ တမတံဝ သုဒိပ္ပတိ။

ဓီရ= ပညာရှိထိပ်ထား အရှင်ဆရာတော်မြတ်ကြီးဗရား၊ **တေ**= အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီး၏၊ **သမယေ-သမယန္တရေ**= ယူဆကြအဖြာဖြာ'သကဝါဒ ပရဝါဒ'အရာ၌၊ **နေပုညံ**= စွမ်းအင်ပါဝါ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာခြင်းသည်၊ **အတ္ထိ**= ထင်ရှားမသွေ ရှိပါပေ၏၊ **တေ**= အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီး ၏၊ **နေပုညံ**= စွမ်းအင်ပါဝါ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာခြင်းသည်၊ **သုဒိပ္ပ တိ**= လှပထိန်ဝေ တောက်ပ၍ နေပါပေ၏၊ **ရဝိန္ဒ**= ရောင်ဝါ တက်ထွန်း နေစက်ဝန်းသည်၊ **တမတံ**=အရောင်မချဉ်း မှောင် တသင်းကို၊ **အာဘာယ**= ထွန်းပပြောင်လည် ထောင်ရောင်ခြည်

www.dhammadownload.com

ဖြင့်၊ **ဝိဟာစ္ဆ**- ခဏချက်ချင်း ပယ်ရှင်းပြီး၍၊ **သုဒိပ္ပတိ၀**= လှုပ်ထိန်ဝေ ထွန်းတောက်၍ နေလေသကဲ့သို့ပါပေတည်း။

၁၃။ ရ၀ိန္ဒ၊ ဝိယ ခ္ဘာ'ဘာတိ၊ ပဒ္ဒိဘာ ပ၀ိဒ္ဒကတ္တယေ။
ဓီရ တ္ဝံ ဓီမတ' ဂ္ဂေါ' သိ၊ ဝိဒ္ဒသုဇနမဏ္ဍလေ။

ခ= အာကာသတွင် ထက်ကောင်းကင်၌၊ **ရ၀ိန္ဒ**= ရောင်ခြည်ဗရင် နေ့စဉ်ထက်ထွန်း နေစက်ဝန်းသည်၊ **အာဘာတိ ဝိယ**= အမှောင်ခွင်း၍ အလင်းဆောင်ကာ ရောင်ဝါဖြန့်ဝေ တောက်ပလေသကဲ့သို့၊ **ပ၀ိဒ္ဒကတ္တယေ**= ပ၀ိဒ္ဒကသုံးသွယ် ကျမ်းဂန်နယ်၌၊ **တ၀**= အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီး၏။ **ပဒ္ဒိဘာ**= သိမြင်ပြတ်သား မြတ်ဉာန်ရည် စွမ်းပကားသည်၊ **အာဘာတိ**= အရှိန်ပြင်းပြ တောက်ပ၍ နေပါပေ၏။ **ဓီရ**- ပညာထိပ်သီး အရှင်ဆရာတော်မြတ်ကြီးဗရား၊ **တ္ဝံ**= အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးသည်၊ **ဝိဒ္ဒသုဇနမဏ္ဍလေ**= ပညာရှိဂိုဏ်း သူတော်စင် အသိုင်းအ၀ိုင်း၌၊ **ဓီမတ**= သိဉာန်ကြီးမား ပညာရှိ အများတို့တွင်၊ **အဂ္ဂေါ'သိ**= ထူးချွန်ကျော်လွှား အစဉ်အားဖြင့် ထင်ရှားကြီးမြတ်တော်မူပါပေသတည်း။

၁၄။ တ္ဝံ သိ' ဓီရ ဂဏ္ဍုက္ကဋ္ဌော၊ ဇာတိယာ သတ၀ဿိတော။
ပညာယ တေ သမော နေ၀၊ သုလဘော သမ္ပတိဇနေ။

ဓီရ= ပညာရှိထိပ်သီး အရှင်ဆရာတော်မြတ်ကြီးဗရား၊ **တ္ဝံ**= အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးသည်၊ **ဂဏ္ဍုက္ကဋ္ဌော'**

www.dhammadownload.com

သိ= ရွှေကျင်ဂဏ ဥက္ကဋ္ဌကြီးတဆူ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ **ဇာတိ ယာ**= ဘဝဆက်နွယ် သက်ရှယ်တော်အားဖြင့်၊ **သတဝသိ ကော**= အနှစ်တရာ ရှိတော်မူပါပြီ၊ **သမ္မတိဇနေ**= အတွေ့ထူး သစ် ယနေ့ခေတ်၌၊ **ပညာယ**= သိမြင်စုံစွာ မြတ်ပညာအားဖြင့်၊ **တေ သမော**= အရှင့်ထပ်တူ တူသသူကား၊ **နေဝ သုလဘော**= ကမ္ဘာ့အလယ် မရလွယ်ပဲ မြန္နယ်စိန်လား အလွန်ရှားလှပါပေ သတည်း။

၁၅။ ယဒိ ပညာ ဂဏိသသ၊ သာ' သ ဒဗ္ဗဝ ရူပိနီ။
နိက္ခေပမ္မိ နပသေယျ၊ နာ' ယံ ဓာရေယျ မေဒနီ။

အသ ဂဏိသသ= ဂိုဏ်းမြတ်ဦးစီး ဤဆရာတော်မြတ် ဗရားကြီး၏၊ **သာ ပညာ**= အရာရာတွင် သိမြင်နှံ့စပ် ထိုပညာ တော်မြတ်သည်၊ **ဒဗ္ဗဝ**= တွေ့မြင်သိအပ် ရုပ်ဒြပ်ကြီးကဲ့သို့၊ **ယဒိ ရူပိနီ**= စွမ်းအင်စုရုံး ရုပ်လုံးပေါ်ကာ ဖြစ်လာခဲ့ပါမူ၊ **နိက္ခေပမ္မိ**= ရုပ်လုံးပညာ ချထားရာဌာနကိုလည်း၊ **နပသေ ယျ**= မမြင်တွေ့နိုင်ရာပါ။ **အယံ မေဒနီ**= နှစ်သိန်းလေးသောင်း ယူဇနာ ထုလွှာကြီးမား ဤကမ္ဘာမြေသားကလည်း၊ **နဓာရေ ယျ**= ပညာရုပ်လုံး စွမ်းအင်သုံးနှင့် စံနှုန်းတွက်ဆ အလေးချိန် မမျှသဖြင့် မရရှောင်ရှား ဆောင်ထားနိုင်မည် မထင်ပါ ဗရား။

www.dhammadownload.com

၁၆။ သက္ကၠဏ္ဍေယျ မဟာကာသံ၊
ပမေတ္တ' မဂုံလေနယော။
သ ဇညာ ဓီရ ပညာယ၊
သာမတ္ထိယ' မသေသကံ။

ဓီရ= ပညာရှိထိပ်ခေါင်တင် အို ဆရာတော်ရှင်သူမြတ်ကြီး ဗရား၊ **ယော**= အကြင်သူသည်၊ **မဟာကာသံ**= ကျယ်ဝန်းအစဉ် ထက်ကောင်းကင်ကို၊ **အဂုံလေန**= တိုင်းထွာတွက်စစ် မိမိ၏ လက်သစ်ဖြင့်၊ **ပမေတ္တုံ**= လက်သစ်ပေါင်းမည်မျှ ဟု တိုင်းထွာ ၍ပြခြင်းငှါ၊ **သက္ကၠဏ္ဍေယျ**= စွမ်းနိုင်လေရာ၏၊ **သော**= ကောင်းကင်ကို လက်သစ်ဖြင့် တွက်စစ်နိုင်သူ ထိုသသူသည်၊ **တဝ**= ပညာကြီးမား အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီး၏၊ **ပညာယ သာမတ္ထိယံ**= သိမြင်ကြီးမား ပညာရည်စွမ်းပကားကို၊ **အသေသကံ ဇညာ**= ကြွင်းမဲ့ကုန်စင် သိမြင်နိုင်ရာပါသည် အရှင်ဗရား။

၁၇။ သဘာသာယ' ညဘာသာယ၊ ရစယိ ဝိမှယေ ကဗျေ။
ပဋိဘာယ သဗ္ဗတာယ၊ ဝဂ်ီ'သောဝါ'သိ သာသနေ။

ဂုရု= ပညာရှိအများ လေးစားပူဇော် ဆရာတော်မြတ် ဗရားကြီးသည်၊ **သဘာသာယ**= တိုင်းရင်းသုံးစာ မြန်မာဘာ သာဖြင့်ဂင်း၊ **အညဘာသာယ**= ပိဋကတ်စာ ပါဠိဘာသာဖြင့် ဂင်း၊ **ဝိမှယေ ကဗျေ**= ကဝိဥစ္စာ အံ့ရာဂုဏ်မြောက် ထွန်း

www.dhammadownload.com

တောက်ပေါ်လာ *ကဗျာအနု ရတုဂါထာ မြောက်များစွာတို့ကို၊ **ရစယိ**= စီကုံးဖွဲ့နွဲ့ ရေးသားတော်မူခဲ့လေပြီ၊ **သာသနေ**= ဗရားမြတ်စွာ သာသနာတော်၌၊ **သဗ္ဗာဘာယ**= ထွန်းတောက်လျှင်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာသော၊ **ပဋိဘာယ**= ရုတ်တရက်ထင်ပေါ် ပဋိဘာန်ဉာန်တော်အားဖြင့်၊ **ဝဏ္ဏသောဝါ'သိ**= စကားပိုင်စိုးတန်းခိုးထင်ပေါ်စာဆိုတော်ရှင် 'ဝဏ္ဏသ'ကဲ့သို့ပါပေတကား။

***ကဗျာအနု ရတုဂါထာ အချို့ကို "စံကင်းဆရာတော်ဗရားကြီး၏ သြဝါဒမဟာကထာ" အခဏ်း (၃)၊ (လှခင်အင်ဆန်း စာပုံနှိပ်တိုက် ၁၃၃၁ ခုနှစ်ရိုက်) တွင်ကြည့်။**

၁၈။ ဓိရ တ' တ္ထိ သာဘာဝိကီ၊ ပဋိဘာ စ' မလံ သုတံ။
အမန္ဒာ'ဘိယောဂေါ တေန၊ ဆေကိဒ္ဓောဝါ' သိဗန္ဓနေ။

ဓီရ= ပညာရှင်ထိပ်ထား အို ဆရာတော်မြတ်ကြီးဗရား၊ **တေ**= အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီး၏။ **သာဘာဝိကီ ပဋိဘာစ**= သဘာဝမှီ ပင်ကိုယ်ဉာန်ရည်သည်၄င်း၊ **အမလံ သုတံ**= ပြည့်ဝစုံလင် ညစ်ကြေးစင်သည့် တွေ့မြင်မျှားလှ ဗဟုသုတသည်၄င်း၊ **အမန္ဒာ, ဘိယောဂေါ**= လုံ့လအားသည်း မနည်းကြိုးစားဝီရိယစွမ်းအားသည်၄င်း၊ **အတ္ထိ**= ထင်ရှားမသွေရှိပါပေ၏၊ **တေန**= ထို့ကြောင့်၊ **တံ**= အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးသည်၊ **ဗန္ဓနေ**= ကဝိဥစ္စာ ကဗျာစီကုံး အနှုံးအဖွဲ့၌၊ **ဆေကိဒ္ဓောဝါ' သိ**= ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ အထူးချွန်ဆုံး ဖြစ်တော် မူပါပေသတည်း။

www.dhammadownload.com

၁၉။ ပါယေန သတိဝိကလာ၊ ဝယသိ မိဒိသေ ဇနာ။
တဒါ ကတမ္မိ မုဿန္တိ၊ ဥတ္တာနသေယျကာဝ တေ။

ဤဒိသေ ဝယေ= ကိုးဆယ်ကျော်ကာ တရာသို့ချဉ်း အို မင်းရော့ရယ် ဤအရွယ်၌၊ **ဇနာ**= မခြားရည်တူ အများပြည်သူ တို့သည်၊ **ပါယေန**= ရေတွက်မှန်းထား အများစုအားဖြင့်၊ **သတိဝိကလာ**= မေ့လျော့လွတ်ကင်း သတိတွေ ချွတ်ယွင်းကြ လေကုန်၏၊ **တေ**= အရွယ်ယွင်းယို ထိုလူအိုတို့သည်၊ **တဒါ ကတမ္မိ**= ပြု၍ပြီးစ အမှုကိစ္စကိုလည်း၊ **မုဿန္တိ**= တွေဝေပြင်းပြ မေ့လျော့ကြလေကုန်၏၊ **တေ**= အရွယ်ယွင်းယို ထိုလူအိုတို့ သည်၊ **ဥတ္တာနသေယျကာဝ**= အရေးမပါ ပက်လက်အိပ်ရွယ် ကလေးငယ်ပမာ ဖြစ်ရှာကြလေကုန်၏၊ **ဝါ**= ကြီးမှူပယ်လှန် သူငယ်ပြန်ကြလေကုန်၏။

၂၀။ နေသိ တွံ ဟာနိ ဟာနိမ္ပိ၊ ဝယသိ သတိယာ တဝ။
စိရကတမ္မိ သရိတ္ဝာ၊ မလံ ထေရော၀ အဘာယော။

တ၀= ကျေးဇူးတော်ရှင် အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီး ၏၊ **ဝယသိ**= အရွယ်တော်သည်၊ **ဟာနိမ္ပိ**= ယုတ်လျော့ကျဆင်း ယိုယွင်း၍ နေပါသော်လည်း၊ **သတိယာ**= ထူးခြားမှတ်မိ မြတ်သတိ၏၊ **ဟာနိ**= မှတ်ဉာန်လွတ်ကင်း ယိုယွင်းခြင်းသို့၊ **တွံ**= အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးသည်၊ **နေသိ**= အံ့

www.dhammadownload.com

လောက်စရာ မရောက်ပဲရှိနေပါပေ။ **ထေရော၀ အဘယော**= သတိအရာစံထား *အဘယထေရ်ကျော်သုံးပါးတို့ကဲ့သို့၊ **စိရက ဘမ္မိ**= နှစ်ပေါင်းကြာရှည် အခါဆီက ထိုဤပြုအပ် အမှုအရပ် ရပ်ကိုလည်း၊ **သရိတုမလံ**= ထူးခြားပိုင်ပိုင် မှတ်မိ ခြင်းဌာ စွမ်းနိုင်ပါပေသည်အရှင်ဗရား။

***သတိကောင်းသောအရာတွင် စံတင်ထားရသော အဘယထေရ်ကျော် ၃ ပါးကား 'မဟာဂတိမ္ဗယအဘယထေရ်, ဒီဃဘာဏကအဘယထေရ်, တိပိဋကစူဠာဘယထေရ်' တို့တည်း၊ (ဒီ၊ဋ္ဌ၊၂။၁၂၀)**

၂၁။ တွံ' သိ ဓီရ ဂဏ္ဌုက္ကဋ္ဌော၊ ဇာတိယာ သတ၀ဿိကော။
သတိယာပိ သမော နေ၀၊ သုလဘော သမ္ပတိဇနေ။

ဓီရ= ပညာရှိခေါင်ဖျား အို- ဆရာတော်မြတ်ကြီးဗရား၊ **တွံ**= အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးသည်၊ **ဂဏ္ဌုက္ကဋ္ဌော' သိ**= ရွှေကျင်ဂဏ ဥက္ကဋ္ဌကြီးတဆူ ဖြစ်တော်မူပါပေ။ **ဇာတိယာ**= ဘ၀ဆက်နွယ် သက်ရှယ်တော်အားဖြင့်၊ **သတ ၀ဿိကော**= အနှစ်တရာ ရှိတော်မူပါပြီ၊ **သမ္ပတိဇနေ**= တွေ့ မြင်ဆန်းသစ် ယနေ့ခေတ်၌၊ **သတိယာ**= မြဲခိုင်မှတ်မိ မြတ် သတိအားဖြင့်၊ **သမော**= အရှင့်ထပ်တူ တူသသူကား၊ **နေ၀ သုလဘော**= ကမ္ဘာ့အလယ် မရလွယ်ပဲ မြနှယ်စိန်လား အလွန်ရှားလှပါပေသတည်း။

www.dhammadownload.com

၂၂။ သုတမတ္ထိ ဝိသုတသ၊ အနေကသတ္ထသ္ဆိတံ။
သန္ဓိစိတံ ဟဒယမ္ပိ၊ မဏိဝ ရတနာလယေ။

ရတနာလယေ= မြစိန်နှင့်ရွှဲ ပုလဲသန္တာ ရတနာများ နှံထား သိုမှီး ရတနာတံတင်းကြီး၌၊ **မဏိဝ**= အသွေးအရည် ရတီပြည့် ငြား ပတ္တမြားရတနာ ကဲ့ပမာသို့၊ **ဟဒယမ္ပိ**= သွေးရည်စုရုံး သဲနှလုံး၌၊ **သန္ဓိစိတံ**= ကျနသိုမှီး သိမ်းဆည်းအပ်သော၊ **အနေကသတ္ထသ္ဆိတံ**= ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ် ဆည်းပူးလေ့လာ အပ်သော၊ **သုတံ**= အများအစဉ် ကြားအမြင်သည်၊ **ဝိသု တသ**= နှံ့စပ်ကျော်ကြား အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားအား၊ **အတ္ထိ**= ထင်ရှားမသွေ ရှိပါပေသတည်း။

၂၃။ တွံ'သိ ဓီရ ဂဏ္ဌုက္ကဋ္ဌော၊ ဇာတိယာ သတဝဿိကော။
သုတေနပိ သမော နေဝ၊ သုလဘော သမ္ပတိဇနေ။

ဓီရ= ပညာရှိခေါင်ဖျား အို- ဆရာတော်မြတ်ကြီးဗရား၊ **တွံ**= အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးသည်၊ **ဂဏ္ဌုက္ကဋ္ဌော' သိ**= ရွှေကျင်ဂဏ ဥက္ကဋ္ဌကြီးတဆူ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏၊ **ဇာတိ ယာ**= ဘဝဆက်နွယ် သက်ရှယ်တော်အားဖြင့်၊ **သတဝဿိ ကော**= အနှစ်တရာ ရှိတော်မူပါပြီ၊ **သမ္ပတိဇနေ**= တွေ့မြင်ဆန်း သစ် ယနေ့ခေတ်၌၊ **သုတေနပိ**= ကြားမြင်များလှ ဗဟုသုတ အားဖြင့်လည်း၊ **သမော**= အရှင်ထပ်တူ တူသသူကား၊ **နေဝ**

www.dhammadownload.com

သုလဘော= ကမ္ဘာ့အလယ် မရလွယ်ပဲ မြန္နယ်စိန်လား အလွန်ရှားလှပါပေသတည်း။

၂၄။ သဂ္ဂဏာဝုဒ္ဓိဘိလာသီ၊ ဂဏီသော ဂဏကေသရီ။
ဝယီဒိသေပိ ယာဝဇ္ဇ၊ နိကာယဝုရမာဝဟော။

ဂဏကေသရီ= ဂိုဏ်းတွင်ရဲတင်း ဂိုဏ်းမင်းတဆူ ဖြစ်တော်မူသော၊ **ဂဏီသော**= ဂိုဏ်းမြတ်ဥုးစီး ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးသည်၊ **သဂ္ဂဏာဝုဒ္ဓိဘိလာသီ**= ရွှေကျင်နွယ်လှိုင်းမိမိဂိုဏ်း၏ သိုင်းဝိုင်းဖြိုးလက် တိုးတက်ကြီးပွါး စည်ကားခြင်းကို လိုလားနှစ်သက်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ **ဝယီဒိသေပိ**= တရာပြည့်ကြွယ် ဤသို့သောအရွယ်တော်၌ပင်လျှင်၊ **ယာဝဇ္ဇနိကာယ ဝုရမာဝဟော**= ဂိုဏ်းမြတ်တာဝန် လမ်းညွှန်ဥုးစီးကြီးမျှား ခေါင်ထက် ယနေ့တိုင် ဆောင်ရွက်တော်မူလျက်ရှိပါပေသတည်း။

၂၅။ သဒါ' စရတိ သိဿာန၊ မတ္ထမေသော ကဝိဿရော။
သဒေါ' ဝါဒေနာ' နုဂ္ဂဟိ၊ ဟိတေသီ အနုကမ္ပကော။

ဧသ ကဝိဿရော= ပညာရှိမျိုး စိုးမိုးပိုင်ငြား ဤဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးသည်၊ **သိဿာနံ**= ဆုံးမနာယူ ကြည်ဖြူလေးစား တပည့်အများတို့၏၊ **အတ္ထံ**= မျက်မှောက် တမလွန်နှစ်တန်တိုးပွါး အကျိုးတရားကို၊ **သဒါ'စရတိ**= မလပ်ဘယ်ခါ ပြုကျင့်တော်မူပေ၏၊ **ဟိတေသီ**= တပည့်အများ စီးအပွါးကို ကြီးမားမြော်မြင် အစဉ်ရှာမှီးလေ့ရှိတော်မူသည်ဖြစ်၍၊

www.dhammadownload.com

အနုကမ္ပကော= သနားကယ်ယူ ငဲ့ညှာတော်မူတတ်ပါပေ၏။ **သြဝါဒေန**= နည်းညွှန်လမ်းပြ သြဝါဒဖြင့်၊ **သဒါ အနုဂ္ဂဟိ**= ယနေ့တိုင်ဟူ အနားမယူပဲ ကြည်ဖြူပုံ့ထောက် ခ်ီးမြှောက်တော်မူပါပေသတည်း။

၂၆။ တွံ'သိ ဓီရ ဂဏ္ဌုက္ကဋ္ဌော၊ ဇာတိယာ သတဝဿိကော။
ဝိရိယေန သမော နေဝ၊ သုလဘော သမ္ပတိဇနေ။

ဓီရ= ပညာရှိခေါင်ဖျား အို- ဆရာတော်မြတ်ကြီးဗရား၊ **တွံ**= အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးသည်၊ **ဂဏ္ဌုက္ကဋ္ဌောသိ**= ရွှေကျင်ဂဏ ဥက္ကဋ္ဌကြီးတဆူ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ **ဇာတိယာ**= ဘဝဆက်နွယ် သက်ရှယ်တော်အားဖြင့်၊ **သတဝဿိကော**= အနှစ်တရာ ရှိတော်မူပါပြီ၊ **သမ္ပတိဇနေ**= တွေ့မြင်ဆန်းသစ် ယနေ့ခေတ်၌၊ **ဝိရိယေန**= ရေ, ကြော, ရိုးကြွင်း သားသွေးကင်းပျောက် ခြောက်ကပ်ပစေ မသွေကြိုးပမ်း လုံ့လစွမ်းအားဖြင့်၊ **သမော**= အရှင်ထပ်တူ တူသသူကား၊ **နေဝ သုလဘော**= ကမ္ဘာ့အလယ် မရလွယ်ပဲ မြန့ယ်စိန်လား အလွန်ရှားလှပါပေသတည်း။

၂၇။ ဝိသုဒ္ဓေါ သုဒ္ဓနိကာယီ၊ ဂဏီသော ဂဏကေသရီ။
ဓမ္မဒါယီ သံဃပါလီ၊ သတ္ထည္ဝဒတ္ထသာဓယီ။

ဂဏကေသရီ= ဂိုဏ်းတွင်ရဲတင်း ဂိုဏ်းမင်းတဆူ ဖြစ်တော်မူသော၊ **ဂဏီသော**= ဂိုဏ်းမြတ်ဥုံးစီး ဆရာတော်မြတ်

www.dhammadownload.com

ဗရားကြီးသည်၊ **ဝိသုဒ္ဓေါ**= ကိုယ်တိုင်တော်က သီလပျံ့သင်းသန့်ရှင်းတော်မူသည်ဖြစ်၍၊ **သုဒ္ဓနိကာယီ**= စင်ကြယ်သီလသန့်ရှင်းသောနိကာယရှိတော်မူပါပေ၏။ **ဓမ္မဒါယီ**= တရားမွန်ကို ပြည့်ဖွန်ထွေထွေ ပေးဝေတော်မူတတ်ပါပေ၏၊ **သံဃပါလီ**= သောင်းဂဏန်းတင် ရှေ့ကျင်နွယ်ဖွါး သံဃာများကို မခြားရင်သွေး အရေးတယူ လေးမူစိုးပိုင် ကြိုးကိုင်အုပ်ချုပ်တော်မူနိုင်ပါပေ၏၊ **သတ္ထည္ဒတ္ထသာဓယီ**= အတ္တ,ပရ နှစ်ဝအကျိုးသယ်ပိုးဆောင်ယူ ပြီးစေတော်မူတတ်ပါပေသတည်း။

၂၈။ ဓီရ' တ္ထိ ရူပဝိဘဝေါ၊ ဇနပ္ပသာဒမာဝဟော။
သဒ္ဒါစာရသမာစာရော၊ ဇောတိ ဇောတိပရာယဏော။

ဓီရ= ပညာကြီးမား ဆရာတော်အရှင်မြတ်ကြီးဗရား၊ **တ**= အရှင်မြတ်ဗရား၏၊ **ဇနပ္ပသာဒမာဝဟော**= ဖူးသူမြင်လျှင် စိတ်ကြည်လင်အောင် စွမ်းအင်ပြောင်လက် ဆောင်ရွက်နိုင်သော၊ **ရူပဝိဘဝေါ**= ဂုဏ်ဒြပ်ထယ် သပ္ပါယ်ကဲလွန် ရုပ်ရည်မွန်သည်၄င်း၊ **သဒ္ဒါစာရသမာစာရော**= နေ့စဉ်ကျင့်အပ် မြင့်မြတ်ထင်ရှား ကိုယ်ကျင့်တရားတော်သည်၄င်း၊ **အတ္ထိ**= စင်စစ်မှန်စွာ ရှိနေပါ၏၊ **တ'ံ**= ကောင်းဘဝမှာ ကောင်းရာကျင့်သုံး ကောင်းထုံးဖော်ငြား အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားသည်၊ **ဇောတိ ဇောတိပရာယဏော**= အလင်းမှလာ လင်းရာသို့သွား ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ကြီး ဖြစ်ပါပေသည်တကား။

www.dhammadownload.com

၂၉။ ပသာဒဝေသဓာရယီ၊ ပညာကရပဘာသယီ။
ပက္ကမ္ဘော ပက္ကဝဏ္ဏီဝ၊ ဂဏီသော ဓမ္မပါလယီ။

ဓမ္မပါလယီ= သဒ္ဓမ္မသုံးသွယ် မကွယ်ပစေ စောင့်ထိန်းတော်မူတတ်ပေသော၊ **ဂဏီသော**= ဂိုဏ်းစီးကြီးကိုင် ဂိုဏ်းပိုင်တပါး ဆရာတော်မြတ်ဗရားသည်၊ **ပသာဒဝေသဓာရယီ**= ဖူးသူမြင်လျှင် စိတ်ကြည်လင်အောင် အသွင်ဆောင်တတ်ပါပေ၏၊ **ပညာကရပဘာသယီ**= ရာထောင်နေမင်း မကလင်းသို့ ဖြိုခွင်းမှောင်ရည် ပညာတည်းဟူသော ရောင်ခြည်လည်း ရှိပါပေ၏၊ **တွဲ**= အဆင်းလည်းရှိ အချင်းပြည့်ကြွယ် ဂုဏ်ထယ်မြင့်မား အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားသည်၊ **ပက္ကဝဏ္ဏီ ပက္ကမ္ဘော ဝ**= ဝါဝင်းစိုအိ မှည့်ရောင်ရှိ၍ မှည့်အိလေပြီး သရက်သီးကဲ့သို့ ပါပေတည်း။

၃၀။ ပိယာယ ယာယ ဝါစာယ၊ ပိယက်ရော' ပ္ပိယေ ဇနေ။
သာဝါ' ချာတာ ဂဏီသေန၊ ဓီရော နော မရုဘာဏကော။

ပိယာယ= မေတ္တာရည်သန့် ကိုယ်လုံးဖြန့်ဝေ နှစ်သက်စေတတ်သော၊ **ယာယ ဝါစာယ**= ကျိုးရှိမှန်ရာ နာချမ်းသာငြားအကြင်စကားဖြင့်၊ **အပ္ပိယေ ဇနေ**= မကြည်ညိုလူ မုန်းပွါးသူတို့ကို၊ **ပိယက်ရော**= ဖျောင်းဖျသွေးဆောင် ကြည်ညိုအောင်ပြုနိုင်ပါပေ၏၊ **သာဝ**= ကျိုးရှိမှန်ရာ နာချမ်းသာငြား ထိုစကားကိုသာလျှင်၊ **ဂဏီသေန**= ရှေ့ကျင်ဥက္ကဋ္ဌ မထေရ်မြတ်သည်၊

www.dhammadownload.com

အာချာတာ= ပြီးရောင်ပြုတဲ့ မမဲ့ကျွန်ဖြေ သိရ်နေမြင့်စွာ မိန့်ဆိုတော်မူတတ်ပါပေ၏။ **နော**= အကျွန်ုပ်တို့၏။ **ဓိရော**= ပညာကြီးမား ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးသည်၊ **မဓုဘာဏကော**= ပျားသကာလို စကားချိုကို မိန့်ဆိုတတ်ငြား 'မဓုဘာဏီ' ပုဂ္ဂိုလ်တပါး ဖြစ်ပါပေသတည်း။

၃၁။ တွံ'သိ ဓိရ ဂဏုက္ကဠော၊ ဇာတိယာ သတဝဿိကော။
ဝါစာယပိ သမော နေဝ၊ သုလဘော သမ္ပတိဇနေ။

ဓိရ= ပညာခေါင်ဖျား အို- ဆရာတော်အရှင်မြတ်ကြီးဗရား၊ **တွံ**= ပညာကြီးမား အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးသည်၊ **ဂဏုက္ကဠော'သိ**= ရွှေကျင်ဂဏ ဥက္ကဋ္ဌကြီးတဆူ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏၊ **ဇာတိယာ**= ဘဝဆက်နွယ် သက်ရှယ်တော်အားဖြင့်၊ **သတဝဿိကော**= အနှစ်တရာ ပြည့်မြောက်တော်မူပါပြီ၊ **သမ္ပတိဇနေ**= ရာစုပိုင်းဆစ် နှစ်ဆယ်ရာစုခေတ်၌၊ **ဝါစာယပိ**= မှန်ကန်ကျိုးရှိ ပြောင်းအိသာယာ နားချမ်းသာငြား ဆိုစကားဖြင့်လည်း၊ **သမော**= အရှင်ထပ်တူ တူသသူကား၊ **နေဝ သုလဘော**- ကမ္ဘာ့အလယ် မရလွယ်ပဲ မြန္ဒယ်စိန်လား အလွန်ရှားလှပါပေသည်ဗရား။

၃၂။ နံ ရက္ခေ စမရီ ဝါလံ၊ ကိကီပိ သကိယ' ဣဂ်ာကံ။
ဘယာ' ယုသာ ဂဏီသောဝ၊ ရက္ခေယျ သီလ မတ္တနော။

စမရီ= မြီးဆံရှည်ငြား တိဗက်နွားဟု မှတ်သား၍ ဆောင် 'စမရီ'သားကောင်သည်၊ **ဘယော**= မြီးဆံပျက်ဖွယ် အန္တရာယ်ဆုံ

www.dhammadownload.com

ဘေးကြုံလာသည်ရှိသော်၊ **အတ္တနော ဝါလံ**= လွန်စွာလှုပ်ဖားဖားကျတည် မိမိ၏ မြီးဆံရှည်ကို၊ **အာယုသာ**= ချစ်ခင်စုံမက် ကိုယ့်အသက်ဖြင့်၊ **ဝါ**= လွန်စွာရဲ့ဝံ့အသက်စွန့်၍၊ **နရက္ခေ**= ရဲမာန်အားဆောက် သို့လောက်တောင်ပင် စောင့်ရှောက်နိုင်မည် မထင်ပါ။ **ကိကိပိ**= ရှေးက'ယစ်'ကောင် အနက်ဆောင်လည်း ခုနောင်သိရ 'တိတီတူးမ'သည်လည်း၊ **ဘယေ**= အသိုက်ပျက်ဖွယ် အန္တရာယ်ဆုံ ဘေးကြုံလာသည်ရှိသော်၊ **သကိယ' ဏ္ဍက်**= ရင်သွေးနုနု မိမိဥကို၊ **အာယုသာ**= ချစ်ခင်စုံမက် ကိုယ့်အသက်ဖြင့်၊ **ဝါ**= လွန်စွာရဲ့ဝံ့ အသက်စွန့် ၍၊ **နရက္ခေ**= ရဲမာန်အားဆောက် သို့လောက်တောင်ပင် စောင့်ရှောက်နိုင်မည်မထင်ပါ၊ **ဂဏီသောဝ**- ဂိုဏ်းမြတ်ဥုးစီး ဆရာတော်မြတ် ဗရားကြီးသည်သာလျှင်၊ **ဘယေ**= သီလပျက်ဖွယ် အန္တရာယ်ဆုံ ဘေးကြုံလာသည်ရှိသော်၊ **အတ္တနော သီလံ**= ဥ တ်ကမ္မဝါ အမိန့်စာဖြင့် သေချာနှင်းအပ် မိမိ၏ သီလတော်မြတ်ကို၊ **အာယုသာ**= ချစ်ခင်စုံမက် ကိုယ့်အသက် ဖြင့်၊ **ဝါ**= လွန်စွာရဲ့ဝံ့ အသက်စွန့်၍၊ **ရက္ခေယျ**= ရဲမာန်အားတက် မပျက်ရစေ တကယ်ပင်စောင့်ရှောက်တော်မူနိုင်လေရာသတည်း။

၃၃။ ပုဏ္ဏမာ ပုဏ္ဏမာယာတိ၊ ယာတိ ဟာနတမေကဒါ။
နေ' ကဒါ ထေရ တေ သီလံ၊ ဝိသုဒ္ဓံ သုဒ္ဓိပါပကံ။

ပုဏ္ဏမာ= ပြည့်ဝရောင်ဖြာ လစန္ဒာသည်၊ **ဧကဒါ**= တခါတလေ ကွာလေနေနှင့် မသင့်ရောင်ဖြာ ဆန်းပက္ခအခါ၌၊ **ပုဏ္ဏံ**=

www.dhammadownload.com

ရောင်ခြည်ဖြာဝန်း ပြည့်ဝန်းခြင်းသို့၊ **အာယာတိ**= အဋ္ဌကထာ အလို ရောက်ရဆို၏။ **ဧကဒါ**= တခါတလေ ရောင်ဝေဖြာသွန်း နေဝန်းကြုံလာ ဆန်းပက္ခအခါ၌၊ **ပုဏ္ဏံ**= ရောင်ခြည်ဖြာရွှန်း ပြည့်ဝန်းခြင်းသို့၊ **အာယာတိ**= သိပ်ပွဲအယူ ရောက်ရဟူ၏။ **ဧကဒါ**= တခါတလေ ရောင်ဝေဖြာထွန်း နေဝန်းကြုံလာ ဆုတ်ပက္ခအခါ၌၊ **ဟာနတံ**= လပြည့်ဝန်းမှသည် လခြမ်း, လခြမ်းမှသည် ပျောက်ကွယ်သည့်တိုင် မခိုင်ယိုယွင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသို့၊ **ယာတိ**= အဋ္ဌကထာအလို ရောက်ရဆို၏။ **ဧကဒါ**= တခါတလေ ကွာလေနေနှင့် မသင့်ရောင်ဖြာ ဆုတ်ပက္ခအခါ၌၊ **ဟာနတံ**= လပြည့်ဝန်းမှသည် လခြမ်း, လခြမ်းမှသည် ပျောက်ကွယ်သည့်တိုင် မခိုင်ယိုယွင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသို့၊ **ယာတိ**= သိပ်ပွဲအယူ ရောက်ရဟူ၏။ **ထေရ**= မြခိုင်သီလ ပညာ စသည် ဂုဏ်ရည်ကြီးမား ဆရာတော်မြတ်ကြီးဗရား၊ **ဝိသုဒ္ဓံ**= ပုလဲငွေနှင်း ခရုသင်းပွတ်စ ပမာပြန့်ပြူးဖွယ် အလွန်တရာ စင်ကြယ်လှပေသော၊ **သုဒ္ဓိပါပကံ**= နှိုင်းယှဉ်ဖွယ်ရာ ပမာ မမြင် သန့်စင်ထွဋ်မြတ် နိဗ္ဗာန်တိုင် ရောက်စေတတ်သော၊ **တေ သီလံ**= ဥ တ်ကမ္မဝါ အမိန့်စာဖြင့် သေချာနှင်းအပ် အရှင်ဗရား၏ သီလတော်မြတ်သည်ကား၊ **ဧကဒါ**= ဘယ်သို့ကြုံလာ ဘယ်သောခါမှ၊ **နယာတိ**= ဆုတ်ယုတ်ယိုယွင်း ပျက်ခြင်း မရောက် အံ့လောက်တည်နေ ပြည့်လျက်သာ ရှိပါပေသည် အရှင်ဗရား။

www.dhammadownload.com

၃၄။ ပိဋ္ဌန္ဓတိ မဟာထေရော၊ မာလာ' မိလာတရုစိရံ။
ရုစိရဝဏ္ဏဂန္ဓေန၊ သဗ္ဗဒိသော' ပဝါယတံ။

မဟာထေရော= ဂိုဏ်မြတ်ဦးစီး မဟာထေရ် အရှင်မြတ်ကြီးသည်၊ **ရုစိရဝဏ္ဏဂန္ဓေန**= လှပသင်းပျံ့ နှစ်သက်ဖွယ် ဆင်းရနံ့ဖြင့်၊ **သဗ္ဗဒိသော'ပဝါယတံ**= ရပ်မျက်နှာလုံး လွှမ်းဖုံးပျံ့လှိုင်သင်းကြိုင်နေသော၊ **မာလာမိလာတရုစိရံ**= တင့်တယ်လန်းဆန်း 'မြတ်သီလ'မည်ဦးပန်းကို၊ **ပိဋ္ဌန္ဓတိ**= သခ်ၢတွက်စစ် ရှစ်ဆယ့်တစ်တိုင် မြဲခိုင်ကြည်လင် ပန်ဆင်လျက် ရှိပါပေသတည်း။

၃၅။ တွံ'သိ ဓီရ ဂဏ္ဘီရော၊ ဇာတိယာ သတဝဿိကော။
သီလေနပိ သမော နေဝ၊ သုလဘော သမ္ဘတိဇနေ။

ဓီရ= ပညာရှိခေါင်ဖျား အို-ဆရာတော်မြတ်ကြီးဗရား၊ **တွံ**= ပညာကြီးမား အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးသည်၊ **ဂဏ္ဘီရော'သိ**= ရွှေကျင်နိကာယ ဥက္ကဋ္ဌကြီးတဆူ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ **ဇာတိယာ**= ဘဝဆက်နွယ် သက်ရှည်တော်အားဖြင့်၊ **သတဝဿိကော**= အနှစ်တရာ ပြည့်မြောက်တော်မူပါပြီ၊ **သမ္ဘတိဇနေ**= ရာစုပိုင်းဆစ် နှစ်ဆယ်ရာစုခေတ်၌၊ **သီလေနပိ**= လုံးဝဖြူစင် ယူငင်ကျင့်အပ် သီလတော်မြတ်အားဖြင့်လည်း၊ **သမော**= အရှင်ထပ်တူ တူသသူကား၊ **နေဝ သုလဘော**= ကမ္ဘာ့အလယ် မရလွယ်ပဲ မြန္ဒယ်စိန်လား အလွန်ရှားလှပါပေသည် ဗရား။

www.dhammadownload.com

၃၆။ ပုညဝါပိ အနာယုမာ၊ အာယုမာပိ နဝ ပုညဝါ။
တွံ'သိ ဓီရ ပုညဝါဝ၊ အာယုမာ ဇီနသာသနေ။

ပုညဝါပိ= အချို့သူမှာ ပုဉ်းကြီးပါသော်လည်း၊ **အနာယုမာ**= တရက်မတည် အသက်မရှည်လေပါ။ **အာယုမာပိ**= အသက်တရာ ရှည်ကြာပါသော်လည်း၊ **နဝ ပုညဝါ**= ရှိန်ဝါပါးနည်း ပုဉ်းမကြီးလေပါ။ **ဓီရ**= ပညာရှိထိပ်ဖျား ဆရာတော် အရှင်သူမြတ်ကြီးဗရား၊ **တွံ**= ဂုဏ်အင်ကြီးမား အရှင်ဆရာတော် မြတ်ဗရားကြီးသည်ကား၊ **ဇီနသာသနေ**= ဗရားမြတ်စွာ သာသနာ၌၊ **ပုညဝါဝ**= ရှေးကုသိုလ်ကံ နှိုးဆော်ဖန်တည်း ပုဉ်းကံကြီးတော်မူလျက်သာလျင်၊ **အာယုမာ'သိ**= အာယုကပ်လုံး ရှင်ပြုံး၍တည် သက်တော်ရှည်ပါပေသည်ဗရား။

၃၇။ တွံ'သိ ဓီရ ဂဏ္ဌုက္ကဋ္ဌော၊ ဇာတိယာ သတဝဿိကော။
ပုညာ'ယုသာ သမော နေဝ၊ သုလဘော သမ္ပတ္တိဇနေ။

ဓီရ= ပညာကြီးမား အရှင်ဆရာတော်မြတ်ကြီးဗရား၊ **တွံ**= အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးသည်၊ ဂဏုက္ကဋ္ဌော'**သိ**= ရွှေကျင်ဂဏ ဥက္ကဋ္ဌကြီးတဆူ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ **ဇာတိယာ**= ဘဝဆက်နွယ် သက်ရွယ်တော်အားဖြင့်၊ **သတဝဿိကော**= အနှစ်တရာ ပြည့်မြောက်တော်မူပါပြီ၊ **သမ္ပတ္တိဇနေ**= ရာစုပိုင်းဆစ် နှစ်ဆယ်ရာစုခေတ်၌၊ **ပုညာယုသာ**= ပုဉ်းတော်

www.dhammadownload.com

ကံတော် သက်ရှည်တော်အားဖြင့်၊ **သမော**= အရှင့်ထပ်တူ တူသည်ကား၊ **နေဝ သုလဘော**= ကမ္ဘာ့အလယ် မရလွယ်ပဲ မြန္ဒယ်စိန်လား အလွန်ရှားလှပါပေသည်ဗျား။

၃၈။ ဂုဏာမောဒေနာကမ္ပိတ-မာနသာ ကဝိသဇ္ဇနာ။
တဝ' န္တိကမုပါသန္တိ၊ အလီဝ ကေဇကာနနံ။

ဂုဏာမောဒေန= ဝေးရပ်တိုင်ပျံ့ ဂုဏ်ရနံ့သည်၊ **အာကမ္ပိတမာနသာ**= ဖြားယောင်းသွေးဆောင်အပ်သောစိတ် ရှိကြကုန်သော၊ **ကဝိသဇ္ဇနာ**= ကဝိထိပ်သီး ပညာရှိသူတော်ကောင်းကြီးတို့သည်၊ **တဝန္တိကံ**= ဂုဏ်ပေါင်းကြိုင်လျှံ အရှင့်ထံသို့၊ **ဥပါသန္တိ**= ချဉ်းကပ်ကုန် ဆိုကြွေးကာဖြင့် ပဏာဝပ်ဆင်း ကပ်ချဉ်း၍ လာကြပါကုန်၏၊ **အလီ**= ရနံ့သင်းရာ ပျံ့ဆင်းကာဖြင့် ရသာဝတ်ရည် ထိုဏ္ဍစုပ်သုံး ပျားပိတုန်းတို့သည်၊ **ကေဇကာနနံ**= ရေမှတွက်ပြူ ရနံ့ကြူသား ညိုဖြူရောင်နှောမြိုင်ကြာတောသို့၊ **ဥပါသန္တိဝ**= တဝီဝီညံ ဆိုမြည်သံဖြင့် ဝဲပျံ့ရစ်ဆင်း ကပ်ချဉ်းလာကြလေသကဲ့သို့ပါဗျား။

၃၉။ ဂုဏော' တေ မေ ဝိဇ္ဇန္တိတိ၊ ဓီရော နိ' စ္ဆ ပကာသိတုံ။
ဂဏီသော ပရမပ္ပိဏ္ဍော၊ နိဇသန္တာနိဂုဟကော။

ဓီရော= ပညာရှိထိပ်သီး ဆရာတော်မြတ်ဗျားကြီးသည်၊ **မေ**= ငါ့အား၊ **ဇတေ ဂုဏာ**= ဆိုပြီးစုံညီ ဂုဏ်ရည်တို့သည်၊ **ဝိဇ္ဇန္တိတိ**= ထင်ရှားပြည့်စုံ ရှိကြကုန်၏ဟူ၍၊ **ပကာသိတုံ**=

www.dhammadownload.com

တစစွန်းမျှ ဖော်ညွှန်းခြင်းငှါ။ **နိစ္ဆ**= လုံးဝသေချာ အလိုရှိတော်မမူပါ၊ **ဂဏီသော**= ရွှေကျင်ဥုံးစီး ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးသည်၊ **နိဇသန္ဓနိဂုဟကော**= မိမိသန္ဓာန် ဇောန်ရှိလျက် ဂုဏ်ကိုလျှို့ဝှက်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ **ပရမပ္ပိစ္ဆော**= အလွန်လိုနည်းအပ်ပ်ဆုပ္ဂုဂ္ဂိုလ်မြတ်ကြီးပါပေတည်း။

၄၀။ ဓိမာဝ ဓိမတော သတ္တိ၊ ဇညာ နဲ ညော' ပဝိဒ္ဓသု။
ကမလရသမလိဝ၊ ဝိဇာနေယျ နဲ ဝါရိဇော။

ဓိမာဝ= ဂုဏ်နှင့်ဒြပ် စပ်ဟပ်ထင်ပေါ် တကဲ့ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်ကျော်သည်သာလျှင်၊ **ဓိမတော**= ပညာရှိထိပ်သီး ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီး၏၊ **သတ္တိ**= ထူးခြားစုံလင် ဂုဏ်သတ္တိစွမ်းအင်ကို၊ **ဇညာ**= ရှိတိုင်းမှန်စွာ သိလေရာ၏၊ **အညောပဝိဒ္ဓသု**= ပညာမဲ့သူ သာမန်လူသည်၊ **နဲ ဇညာ**= ရှိတိုင်းမှန်စွာ မသိနိုင်လေရာ၊ **အလိဝ**= ဝတ်ရည်စုပ်သုံး ပျားပိတုန်းသည်သာလျှင်၊ **ကမလရသံ**= ကြာပွင့်မှာတည် ဝတ်ရည်ကို၊ **ဝိဇာနေယျ**= သေချာပိုင်ပိုင်သိနိုင်ရာ၏၊ **ဝါရိဇော**- ရေတွင်ကျက်စား ရေထည်းငါးသည်၊ **နဲ ဝိဇာနေယျ**= သေချာပိုင်ပိုင် မသိနိုင်ရာသည်သာလျှင်တည်း။

၄၁။ ဇေယျာပုရမုဒိစိယ်၊ လင်းယဉ်ဣစ္ဆာဘိပါကဋ်။
တဒ္ဒေသ်ဂဏာရာဇေသ၊ ဇာတဒ္ဒေသန္တိ သညိတ်။

ဇေယျာပုရမုဒိစိယ်= ဇေယျာပုရ ရှေးကသမိုင်း ခု 'စစ်ကိုင်း' ခေါ် တိုင်းမြို့တော်၏ မြောက်တလွှားဌ၊ **လင်းယဉ်**

www.dhammadownload.com

ဣစ္ဆာဘိပါကဋ်= 'လင်းယဉ် လင်းယဉ်'သတင်းလွင်လျက် အစဉ်ကျော်ဟီး ရပ်ရှာကြီးသည်၊ **အတ္ထိ**= ဆားတောင်ရှေ့မှာ ၅-မိုင်ကွာဝယ် သာယာတင့်ဆန်း စိမ်းလန်းဝေဝေ တည်ရှိပါပေ၏၊ **တဒ္ဒေသံ**= လင်းယဉ်ခေါ်ကြ ထိုဒေသကို၊ **ဂဏရာဇဿ**= ရွှေကျင်ဦးစီး 'နဝမသံဃရာဇာ'ကြီး၏၊ **ဇာတဒ္ဒေသန္တိ**= ရွှေချက်သိုမ်ီး ဒေသကြီးဟူ၍၊ **သညိတံ**= သမိုင်းတွင်စေ မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါပေသတည်း။ ။

၄၂။ တဒ္ဒေသိကာယေဘုယ္ယေန၊
ဉာဏာလောကေန လောကိကာ။
ဒန္တာ စေတိ တဒ္ဒေသမ္ပိ၊
လင်းယဉ်တိ ဝတ္တုမိစ္ဆိသုံ။

ယေဘုယ္ယေန= ထူးခြားမှတ်သား အများအားဖြင့်၊ **တဒ္ဒေသိကာ**= လင်းယဉ်ဒေသ မွေးဖွားကြောင်း ထိုအရပ်သားတို့သည်၊ **ဉာဏာလောကေန'လောကိကာ**= စဉ်းစားဉာဏ်ဝင်း ပွင့်လင်းကြလေကုန်၏၊ **ဒန္တာ စ**= ဗုဒ္ဓဝါဒီ ဂုဏ်ရည်ဖြာပြေး ယဉ်လည်းယဉ်ကျေးကြလေကုန်၏၊ **ဣတိ တသ္မာ**= ထို့ကြောင့်၊ **တဒ္ဒေသမ္ပိ**= သူတို့ဌာန ထိုဒေသကိုလည်း၊ **လင်းယဉ်တိ**= ပွင့်လင်းယဉ်ကျေး အနက်ပေးကာ လင်းယဉ်ရှာဟူ၍၊ **ဝတ္တုမိစ္ဆိသုံ**-လူကြီးသူမ ရှာတည်စက စ၍ခုတိုင် သင်းကြိုင်ကျော်ဆိုခေါ်လိုခဲ့ကြပါပေသတည်း။

www.dhammadownload.com

၄၃။ တစီးရှင် သီဟသူရညော၊ ပင်းယနဂရသာမိနော။
ပိယာ ရတနာပုံဒေဝီ၊ လင်းယဉ်ဓီတာတိ ဘာသိတာ။

ပင်းယနဂရသာမိနော= 'သော်တာလ ပင်းယတည်'ဂုဏ်ရည်မိုးလျှံ ပင်းယတည်ထောင်၍ စိုးစံသော၊ **တစီးရှင် သီဟသူရညော**= တစီးရှင်ခေါ်တွင် သီဟသူဗရင်၏။ **ပိယာရတနာပုံဒေဝီ**= နန်းမမြောက်သား ရတနာပုံမိဖုရားကို၊ **လင်းယဉ်ဓီတာတိ**= ငယ်အမည်'မစောဥ' 'စက်စက်'ဟုခေါ် ကတော်ရုပ်ပြေး လင်းယဉ်သွေးတူ လင်းယဉ်သူဟူ၍၊ **ဘာသိတာ**= ရာဇဝင်အများ စာတင်ထားကာ ရေးသားမိန့်ဆိုအပ်ပါသတည်း။

၄၄။ ရတနာပုံဒေဝိယာ သူန၊ စောယွန်းနာမ တဒါရဟု။
ဇေယျာပုရံ ပရိဂ္ဂယှ၊ ရာဇဝါ'သိ ရဇ္ဇိသရော။

တဒါ= ထိုပင်းယခေတ်၌၊ **ရတနာပုံဒေဝိယာ**- နန်းမမြောက်သား ရတနာပုံမိဖုရား၏။ **သူန**= သားတော်သည်၊ **စောယွန်းနာမ**= အသခ်ိယာစောယွန်းမည်သည်၊ **အဟု**= ဖြစ်လေပြီ၊ **သော**= ထိုအသခ်ိယာစောယွန်းသည်၊ **ဇေယျာပုရံ**= ဧရာနဒီ ရစ်လည်စီးဆင်း ရှုခင်းသာလှ ဇေယျာပုရကို၊ **ပရိဂ္ဂယှ**= 'သာယာဝိုင်း စစ်ကိုင်းတည်' အညီကိန်းဆိုက် သိမ်းပိုက်တည်ထောင်ပြီး၍၊ **ရဇ္ဇိသရော**= တိုင်းလုံးပိုင်သ အစိုးရသော၊ **ရာဇဝါ'သိ**= ကြင့်နန်းထူလှစ် မင်းဖြစ်ခဲ့လေပြီ။

www.dhammadownload.com

၄၅။ ဒေဝိယာယေဝ တနုဇော၊ တရဖျားဂ္ဂတိပါကဌော။
ဃေတိကော စောယွန်းရညော၊ ရာဇာ'သိ ရဇ္ဇိသရော။

ဒေဝိယာယေဝ တနုဇော= ရတနာပုံမိဖုရား၏ သားရတနာပင်ဖြစ်သော၊ **စောယွန်းရညော**= အသခ်ယာစောယွန်းမင်း၏။ **ဝေပိတိကော**= မိတူ ဖ,ခြား နောင်တော်တပါးဖြစ်သော၊ **တရဖျားဂ္ဂတိပါကဌော**= ထင်ရှားကျော်ကြား တရဖျားသည်၊ **ရဇ္ဇိသရော**= ဇေယျာပုရ ဒုတိယစိုးစံသော၊ **ရာဇာ'သိ**= ကြင့်နှ်းထူလှစ် မင်းဖြစ်ခဲ့လေပြီ။

၄၆။ အနုဂ္ဃဘူမိပဒေသေ၊ လင်းယဉ်ဂါမမဟာလယေ။
အဇယိ ရာဇာ ဇနေသော၊ ဇယိ ရာဇာ သံယိသရော။

အနုဂ္ဃဘူမိပဒေသေ= တန်ဘိုးမပြတ် ထူးမြတ်ကဲလွန်နေရာမွန်ဖြစ်သော၊ **လင်းယဉ်ဂါမ မဟာလယေ**= ပြန့်ပြူးသာယာ လင်းယဉ်ရွာ၌၊ **ရာဇာ ဇနေသော**= ပြည်သူပိုင်စိုးနေမျိုးရာဇာသည်၊ **အဇယိ**= ထွက်ပေါ်ခဲ့လေပြီ၊ **ရာဇာသံယိသရော**= သံယာ့ဥုးစီး ဘုန်းမီးဝေဖြာ သံယရာဇာသည်၊ **ဇယိ**= ထွက်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။

၄၇။ လင်းယဉ်ကုလမုပပဇ္ဇိ၊ ဂဏီသော ဂဏကေသရီ။
ဥုးအိုင် တသ ဇနကော' သိ၊ ဒေါ်မင်းထပ်နာမ ဇနနီ။

ဂဏကေသရီ= ခြသ့ေ်မင်းနှယ် ဂိုဏ်းဝယ်ရဲရင့် ပွဲလယ်တင့်သော၊ **ဂဏီသော**= ဂိုဏ်းပိုင်ဥုးစီး ဆရာတော်မြတ်ဗရား

www.dhammadownload.com

ကြီးသည်၊ **လင်းယဉ်ကုလ**= 'ပွင့်လင်းယဉ်ကျေး' ဘုန်းသွေး ရည်ပျိုး လင်းယဉ်မျိုးခ်ုပ်၊ **ဥပပဇ္ဇ**= သန္ဓေစွဲယူ ဖြစ်တော်မူခဲ့လေပြီ၊ **တဿ**= ဂိုဏ်းပိုင်ဥုစီး ထိုဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီး၏၊ **ဇနကော**= ကျေးဇူးလွန်ပေါ် ခမည်းတော်သည်၊ **ဥုးအိုင် အာသိ**= 'ဥုးအိုင်'ဖြစ်ပါပေ၏၊ **ဇနနီ**= ကျေးဇူးလွန်ပေါ် မြတ်မယ်တော်ကား၊ **ဒေါ်မင်းထပ်နာမ**= 'ဒေါ်မင်းထပ်' မည်ပါပေသတည်း။ ။

၄၈။ ဇ-ဒ္ဓိ-တိ-ဒ္ဓိ မြမ္ဘဝသော၊ ရမ္မေ မာဂသိရာ' ပရေ။
ဆဋ္ဌာဟော ဇယိ ဂဏီသော၊ ဒိတော မာဝ ယုဂန္ဓရေ။

ဂဏီသံ= ရှေကျင်ဥုးစီး ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးကို၊ **ဇ-ဒ္ဓိ-တိ-ဒ္ဓိ မြမ္ဘဝသော**= မြန်မာသက္ကရာဇ် တထောင့် နှစ်ရာသုံးဆယ့်နှစ်ခုနှစ်၌၊ **ရမ္မေ**= သဇင်ခိုင်ဝင်း ဂနိုင်တွင်း ကြိုင်သင်းကာနေ ပျော်စရာဖြစ်ပေသော၊ **မာဂသိရေ**= မိဂသိနက္ခတ် စန်းမြတ်ဆုံရာ နတ်တော်လအခါ၌၊ **အပရေ ဆဋ္ဌာဟော**= လပြည့်ကျော် ၆-ရက် မင်္ဂလာ အင်္ဂါနေ့အခါ၌၊ **ဇယိ**= ထူးခြားသန့်စင် ဖွားမြင်တော်မူခဲ့လေပြီ၊ **ယုဂန္ဓရေ**= နေဝန်းလဝန်း တက်ထွန်းပေါ်ရာ ယုဂန္ဓိုရ်တောင်တော်သာ၌၊ **မာ**-ရောင်ခြည်ဖြာရွှန်း လပြည့်ဝန်းကြီးသည်၊ **ဥဒိတော ဣဝ**= လင်းရောင်ဖြန့်ဝေ ထွက်ပေါ်၍လာလေသကဲ့သို့ပါပေတည်း။

www.dhammadownload.com

၄၉။ ဣညဝတံ ဝရံ လဒ္ဓါ။ ပဟဋ္ဌဟဒယာ ဥဘော။
ဝိယပုပ္ပသမ္ပုလ္လိတေ၊ ဥရေ စာရေန္တိ တာဝဒေ။

တာဝဒေ= လက္ခဏာစုံလင် သားရတနာကလေး ဖွားမြင်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ **ပဟဋ္ဌဟဒယာ**= ဝမ်းမြောက်ရွှင်ပြုံး စိတ်နှလုံးရှိကြကုန်သော၊ **ဥဘော**= ဥုးအိုင်+ဒေါ်မင်းထပ် မေတ္တာဓာတ်ကြည်နူး ထိုမိဖ နှစ်ဦးတို့သည်၊ **ဣညဝတံ**= ကုသိုလ်ဖန်တည်း ဘုန်းကံကြီးသူတို့ထက်၊ **ဝရံ**= ထူးမြတ်သာလွန် သားလှမွန်ကို၊ **လဒ္ဓါ**= ရရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍၊ **ဝိယပုပ္ပ သမ္ပုလ္လိတေ**= ချစ်ပန်းတဝေဝေ ဖူးပွင့်၍နေသော၊ **ဥရေ**= မေတ္တာလန်းဆန်း ရင်ခွင်နန်း၌၊ **စာရေန္တိ**= ပွေ့ချီယုယ ပျော်ပါးစေကြလေကုန်သတည်း။ ။

၅၀။ ပညဝတံ ဝရံ လဒ္ဓါ။ ပဟဋ္ဌဟဒယာ ဥဘော။
ဝိယပုပ္ပသမ္ပုလ္လိတေ၊ ဥရေ စာရေန္တိ တာဝဒေ။

တာဝဒေ= လက္ခဏာစုံလင် သားရတနာကလေး ဖွားမြင်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ **ပဟဋ္ဌဟဒယာ**= ဝမ်းမြောက်ရွှင်ပြုံး စိတ်နှလုံး ရှိကြကုန်သော၊ **ဥဘော**= ဥုးအိုင်+ဒေါ်မင်းထပ် မေတ္တာဓာတ်ကြည်နူး ထိုမိဖနှစ်ဦးတို့သည်၊ **ပညဝတံ**= ကုသိုလ်ဖန်တည်း ပညာဘန်ကြီးသူတို့ထက်၊ **ဝရံ**= ထူးမြတ်သာလွန် သားလှမွန်ကို၊ **လဒ္ဓါ**= ရရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍၊ **ဝိယပုပ္ပ သမ္ပုလ္လိတေ**= ချစ်ပန်းတဝေဝေ ဖူးပွင့်၍နေသော၊ **ဥရေ**=

www.dhammadownload.com

မေတ္တာလန်းဆန်း ရင်ခွင်နန်းခ်ဋ်၊ **စာရေ**ရှိ= ပွေ့ချီယူယ ပျော်ပါးစေကြလေကုန်သတည်း။

၅၁။ သုသုနော ဘဒ္ဒဝိသေသေ၊
ဘာဂျ မာပိတ ရူပိယေ။
သမ္ပသိယ နိစ္ဆာရေတိ၊
မောင်ကောင်းယေဝါတိပါ၎ကော။

သုသုနော = ပျိုနုသွေးသွေး သူငယ်လေး၏၊ **ဘဒ္ဒဝိသေသေ** = ကောင်းမြတ်ပြည့်ကြွယ် ထူးခြားတင့်တယ်ကုန်သော၊ **ဘာဂျမာပိတရူပိယေ**= ရှေးကုသိုလ်က် စီမံဖန်တည်း ရှုမငြီးဖွယ် တင့်တယ်ထူးခြား ရုပ်လက္ခဏာများတို့ကို၊ **သမ္ပသိယ**= တွေ့မြင်စေ့ဝ ကြည့်ရှုသုံးသပ်၍၊ **ပါ၎ကော**= အင်ဝိဇ္ဇာ ပညာတတ်ပြီး လက္ခဏာဖတ်ဆရာကြီး 'ဦးသာညိ'သည်၊ **မောင်ကောင်းယေဝါတိ**= အကောင်းစုံစွာ 'မောင်ကောင်း မောင်ကောင်း' ဟူ၍သာလျှင်၊ **နိစ္ဆာရေတိ**= ဥဒါန်းစကား မြွက်ကြားခဲ့လေသတည်း။

၅၂။ သာဓု သော မာတရမဘိ၊ ပိတရမဘိ သာဓု သော၊
သာဓု ဓီရော သပ္ပမဘိ၊ တမဟ'ါ' လဘိ တေန သော။

ဓီရော= တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ပင်ကိုယ်ဉာန်ရှိသော၊ **သော**= ဆရာတော်လောင်း ထိုသူငယ် 'မောင်ကောင်း'သည်၊ **မာတ**

www.dhammadownload.com

ရမဘိ= ကျေးဇူးသခင် မွေးမိခင်အပေါ် ၌၊ **သာဓု**= မဆူပူတတ် ကောင်းမြတ်လှပေ၏။ **သော**= ဆရာတော်လောင်း ထိုသူငယ် 'မောင်ကောင်း' သည်၊ **ပိတရမဘိ**= ကျေးဇူးသခင် မွေးဖခင် အပေါ် ၌လည်း၊ **သာဓု**= မဆူပူတတ် ကောင်းမြတ်လှပါပေ၏။ **သဗ္ဗမဘိ**= ဝန်းကျင်စုရုံး အားလုံးအပေါ် ၌လည်း၊ **သာဓု**= အနိုင်မကျင့် မာန်မဝင့်ဘဲ အသင့်ပျော့ပျောင်း အလွန်ကောင်း လှပေ၏။ **တေန**= ထိုသို့စုံလင် ကောင်းသုံးအင်ကြောင့်သာလျှင်၊ **သော**- ဆရာတော်လောင်း ဂုဏ်ပေါင်းမြင့်ကြွယ် ထိုသူငယ် သည်၊ **တမဝ္ဘါ'လဘိ**= 'မောင်ကောင်း' ဟူသည် ထိုနာမည်ကို အတည်ပိုင်ဘိ ရရှိခဲ့လေသတည်း။

၅၃။ ဓီရေ ဝယော'ပ္ပတ္တောယေ၀၊ ကာလမေတိ အ၀ဿယော၊ တပ္ပိတာ သူနဝေါ ဟာယ၊ ပတေ၀ ဟေပဗ္ဗတော။

ဓီရေ= ပညာရည်ကောင်း ဆရာတော်လောင်းကလေး သည်၊ **ဝယောပ္ပတ္တောယေ၀**= ပြုစုတည်ဆောက် ရွယ်မရောက်မီ ပင်လျှင်၊ **အ၀ဿ ယောတပ္ပိတာ** = မှီခိုအားထား လေးစားချစ် ခင် မွေးဖခင်ကြီးသည်၊ **သူနဝေါ**= မကြီးအရွယ် သားသမီးအငယ် တို့ကို၊ **ဟာယ**= စွန့်ပစ်ခဲ့၍၊ **ကာလမေတိ**= ခန္ဓာဘုံညောင်း သဖြင့် ဘ၀ပြောင်းရှာခဲ့လေပြီ၊ **ဟေမပဗ္ဗတော**= အားပြုခိုမှီး ရှေတောင်ကြီးသည်၊ **ပတေ၀**= မမှီခိုက ပြိုကျလေသကဲ့သို့ ပါပေတည်း။

www.dhammadownload.com

၅၄။ ဇ-ဒ္ဓိ-တိ-နဲ မြမ္ဘဝသော၊ နရိန္ဒတ္ထေသ' န္တိကေ၊
နိယျာတေသိ ဓီရကုံရံ၊ ဝိဇ္ဇာသိပ္ပံ ဂဏ္ဍောတဝေ။

ဓီရကုံရံ= ပညာရှိလောင်း သူငယ်လေးမောင်ကောင်းကို၊ **ဇ-ဒ္ဓိ-တိ-နဲ မြမ္ဘဝသော**= တစ်နှစ်သုံးကိုး ဘုန်းမိုးဖြိုးသစ်မြန်မာ့နှစ်၌၊ **နရိန္ဒတ္ထေသန္တိကေ**= လင်းယဉ်ရှာဥုး ကျောင်းတော်ထူးမှ ကြီးမှူးရှေ့ဆောင် ဂုဏ်ရောင်ပျံ့သင်း နရိန္ဒထေရ၏ ခြေတော်ရင်း၌၊ **ဝိဇ္ဇာသိပ္ပံ**= လူတို့တတ်အပ် ပညာရပ်တို့ကို၊ **ဂဏ္ဍောတဝေ**= သင်ယူစေ ခြင်းငှာ၊ **နိယျာတေသိ**= ဝပ်စင်းရိုသေ အပ်နှင်းခဲ့လေသတည်း။

၅၅။ ဒါရကော သိက္ခတိ သိပ္ပံ၊ ဗုဒ္ဓဝါဒါနုရူပိယံ။
တသ သန္ဓါ ဗုဒ္ဓဝါဒေ၊ မူလဇာတာဝ သဏ္ဌိတာ။

ဒါရကော= ဆရာတော်လောင်း သူငယ်'မောင်ကောင်း' သည်၊ **ဗုဒ္ဓဝါဒါနုရူပိယံ**= ကမ္မဝါဒအခြေခံ ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့်လျော်ကန်သော၊ **သိပ္ပံ**= အတတ်ပညာ တတ်ကောင်းတတ်ရာကို၊ **သိက္ခတိ**= ကြိုးစားကြည်ဖြူ သင်ယူလေ၏၊ **တသ**= ဆရာတော်လောင်း ထိုသူငယ်'မောင်ကောင်း'၏၊ **သန္ဓါ**= ထုံတည်စွဲလျက် ယုံကြည်ချက်သည်၊ **ဗုဒ္ဓဝါဒေ**= အကျိုးမှန်သမျှအကြောင်းမကင်း မူရင်းဟောပြ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ဝါဒတော်၌၊ **မူလဇာတာဝ**= အမြစ်သဖွယ် အသစ်တွယ်လျက်သာလျှင်၊ **သဏ္ဌိတာ**= ခိုင်မြဲစွာပေ တည်ရှိခဲ့လေသတည်း။

www.dhammadownload.com

၅၆။ ၉-ဒ္ဒိ-စ-ဒ္ဒိ မြမ္ဘဝသေ၊ နရိန္ဒတ္ထေရသ' န္တိကေ။
ပဗ္ဗာဇေသိ ဓီရကုံရံ၊ ဓမ္မဘာရံ ဓရေတဝေ။

ဓီရကုံရံ= ဆရာတော်လောင်း သူငယ်'မောင်ကောင်း' ကို၊ **ဒ. ဒ္ဒိ. စ. ဒ္ဒိ မြမ္ဘဝသေ**= တစ်နှစ်လေးနှစ် မြန်မာ့နှစ်၌၊ **နရိန္ဒတ္ထေရသ'န္တိကေ**= နရိန္ဒမည်ကျော် ဆရာတော်၏ ကော်ရော်ဝပ်စင်း ခြေတော်ရင်း၌၊ **ဓမ္မဘာရံ ဓရေတဝေ**= ပရိယတ္တိဓမ္မ သာသနာ့တာဝန် အားသွန်ခွန်ဝေ ထမ်းဆောင်စေခြင်းငှာ၊ **ပဗ္ဗာဇေသိ**= ရှင်ပြုပေးခဲ့လေသတည်း။

၅၇။ စန္ဒပသန္နမုခေါ သော၊ စန္ဒသီတလမာနသော၊
တေန 'စန္ဒော'တိ သမည၊ မကာသိ တသ နာယကော။

သော= ဆန်းသစ်ဂုဏ်အင် ထိုကိုယဉ်သည်၊ **စန္ဒပသန္နမုခေါ**= လစန္ဒာသွင် ကြည်လင်သာယာ မျက်နှာရှိပါပေ၏၊ **စန္ဒသီတလမာနသော**= လရောင်တမျှ ဇမြသောစိတ်ရှိပါပေ၏၊ **တေန**= ထို့ကြောင့်၊ **တသ**= ဆန်းသစ်ဂုဏ်အင် ထိုကိုယဉ်၏၊ **သမည်**= သာသနာမှီ ဘွဲ့နာမည်ကို၊ **စန္ဒောတိ**= လမင်းသီတဂူ ဓိပွါယ်ယူ၍ ဂုဏ်တူမှန်ပြ 'ရှင်စန္ဒ' ဟူ၍၊ **တသ နာယကော**= သူ၏ဆရာ နရိန္ဒထေရ်မဟာသည်၊ **အကာသိ**= သာသနာ့ကင်ပွန်း အစဉ်ထွန်းအောင် ရည်ညွှန်းမှည့်ခေါ်ခဲ့လေသတည်း။

www.dhammadownload.com

၅၈။ စန္ဒော' ယံ စန္ဒောဝါဘာယ၊ မဟာဂဏ မဟာဂ္ဂတော၊ လဒ္ဓလဒ္ဓော သုပညာတော၊ ဟေသေတိ သာသနမ္ဗရေ။

အယံစန္ဒော= သာသနာ့ဥဒည်ကွန်းမှ ပေါ်ထွန်းသစ်စ ဤကိုယဉ်စန္ဒသည်၊ **စန္ဒောဝ**= ရောင်ခြည်ဖြာရွှန်း လပြည့်ဝန်း ကြီးကဲ့သို့၊ **သာသနမ္ဗရေ**= သာသနာ့ဝေဟင် မြတ်ကောင်းကင်၌၊ **အာဘာယ**= ဘုန်းရောင်ကံရောင် မြတ်ဘုန်ရောင်ဖြင့်၊ **မဟာဂဏမဟာဂ္ဂတော**= ဂိုဏ်းမြတ်ရှေကျင် နေသွင်အလား မြင့်မားဘုန်းတောက် ဂိုဏ်းဘုရင်အဖြစ်သို့ ရောက်လျက်၊ **လဒ္ဓလဒ္ဓော**= ပူဇော်ကြအသီးသီး တံဆိပ်ကြီးအတန်တန် လက်ခံရရှိတော်မူသည်ဖြစ်၍၊ **သုပညာတော**= နေသွင်လနှယ် ဂုဏ်ထည်ကြီးမား အလွန်ထင်ရှားသည်၊ **ဟေသေတိ**= စင်စစ်မသွေ ဖြစ်ပေလိမ့်သတည်း။

၅၉။ စန္ဒော သော အနုပုဗ္ဗေန၊ ပုဏ္ဏာ' မာယာတိ အမ္ဗရေ၊ စန္ဒော နောပျာ' နုပုဗ္ဗေန၊ ပုဏ္ဏာ' မာယာတိ သာသနေ။

သော စန္ဒော= ကောင်းကင်မှာသာ ထိုလစန္ဒာသည်၊ **အမ္ဗ ရေ**= ပြာလဲ့လဲ့အသွင် ထက်ကောင်းကင်၌၊ **အနုပုဗ္ဗေန**= ဆန်းတရက်မှ စ၍ရေးရေး တဖြေးဖြေး၊ **ပုဏ္ဏာ**= ရောင်ဝါ ထွန်းလင်း ပြည့်ဝန်းခြင်းသို့၊ **အာယာတိ**= ရောက်လေ၏၊ **နော စန္ဒောပိ**= စန်းလမ်ဦတူ သဒိသူဖြင့် မှည့်ယူနာမ ကျွန်ုပ်တို့

www.dhammadownload.com

'ကိုယဉ်စန္ဒ' သည်လည်း၊ **သာသနေ**= တရားမြတ်တည်ရာ သာသနာတော်၌၊ **အနုပုဗ္ဗေန**= ကိုယဉ်မှ ဥားပဋ္ဌင်း, ဥားပဋ္ဌင်းမှ ဘုန်းကြီး, ဘုန်းကြီးမှ ဆရာတော်, ဂုဏ်ပေါ် ရေးရေး တဖြေးဖြေး၊ **ပုဏ္ဏံ**= ဂုဏ်နှင့်ဒြပ် စပ်ဟပ်ထိတုံ ပြည့်စုံကြီးပွားခြင်းသို့၊ **အာယာတိ**= စင်စစ်မသွေ ရောက်ရပါပေသတည်း။

၆၀။ ဓီရစန္ဒမိ ဓီရကော်၊ သသကော် ပုဏ္ဏစန္ဒကေ၊
စန္ဒော'ဘယေ သကာဘာယ၊ ဥဒိတာ ဂဏမဏ္ဍလေ။

ဓီရစန္ဒမိ= စွမ်းအင်ပြည့်ဝ ပညာရှိ ကိုယဉ်စန္ဒ၌၊ **ဓီရကော်**= ကြန်အင်စုံစွာ ပညာရှိအမှတ်လက္ခဏာသည်၊ **အတ္ထိ**= ထင်ရှားမသွေ ရှိပါပေ၏၊ **ပုဏ္ဏစန္ဒကေ**= ရောင်ဝါပြည့်ထွန်း လပြည့်ဝန်း၌၊ **သသကော်**= ကပွဌာယီ ဂုဏ်ရည်ဖြာဟိတ် ယုန်တံဆိပ်သည်၊ **အတ္ထိ**= ထင်ရှားမသွေ ရှိပါပေ၏၊ **စန္ဒော'ဘယေ**= စန္ဒမည်ခေါ် ထိုနှစ်ဖော်တို့သည်၊ **သကာဘာယ**= ဉာန်ရောင်ငွေရောင် အမှောင်ဖြိုခွင်း ကိုယ်ပိုင်အရောင်အလင်းဖြင့်၊ **ဂဏမဏ္ဍလေ**= သံယာ,တာရာ နှစ်ဖြာတင့်တယ် ဂိုဏ်းအလယ်၌၊ **ဥဒိတာ**=ထူးခြားဖေါ်ညွှန်းပေါ် ထွန်း၍ လာကြလေကုန်သတည်း။

၆၁။ ဇ.ဒ္ဓိ.စ.ဌ မြမ္ဘဝသော၊ ပုနော ပဗ္ဗဇ္ဇမာဂမိ၊
မန္ဒလေ: ရေပန်:ဝှ ထေရ- ပဗ္ဗာယိကစ္စ သာသနေ။

ဇ. ဒ္ဓိ. စ. ဌ မြမ္ဘဝသော= တစ်နှစ်လေးရှစ် မြန်မာ့နှစ်၌၊ **ဓီရော**= ပညာရည်လှ ကိုယဉ်စန္ဒသည်၊ **မန္ဒလေ: ရေပန်:ဝှ**

www.dhammadownload.com

ထေရုပဇ္ဈာယိကစ္စ= မြို့ရွှေမန်းမှ ရေပန်းမည်သာ ထေရ်မဟာ ကို ဖွေရှာကြည့်ရှု ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍၊ **သာသနေ**= ဘုရားမြတ်စွာ သာသနာတော်၌၊ **ပုနောပဇ္ဇဇ်**= တဖန်ဆင့်လစ် ရှင့်အဖြစ်သို့၊ **အဂမိ**= မုချမသွေ ရောက်ရှိခဲ့လေပြီ။

၆၂။ ဒ္ဒါဒသသတပဏ္ဏာသ-မေ ဂေါဒေ စန္ဒသဝှယော။
မန္တလေးဝှပုရာဂမ္မ၊ အာဝသိ မြနဂါလယေ။

စန္ဒသဝှယော= စန်းလနာမည် ပါရမီထူးလှ ရှင်စန္ဒသည်၊ **ဒ္ဒါဒသသတပဏ္ဏာသမေ ဂေါဒေ**= တထောင့်နှစ်ရာ့ငါးဆယ် ပြည့်ကြွယ်သာယာ နှစ်ဂေါဇာ၌၊ **မန္တလေးဝှပုရာဂမ္မ**= မန်းမြို့ တော်ကြီး လာရောက်ပြီး၍၊ **မြနဂါလယေ**= အရိပ်နှင့်ရေ စိုပြေသာယာ 'မဏိရတနာရာမ' နာမသမိုက် မြတောင်တိုက်၌၊ **အာဝသိ**= စာပေပညာ သင်ယူကာဖြင့် မျှစွာရှင်ပြုံး သီတင်း သုံးနေထိုင်ခဲ့လေပြီ။

(ရှင်စန္ဒသည် ၁၂၄၈ ခုနှစ်တွင် မန္တလေးမြို့ ရေပန်းတိုက်၌ ဒုတိယအကြိမ် ရှင်ပြု၍ လင်းယဉ်ရွာကျောင်း၌ နှစ်ဝါနေပြီး ၁၂၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် မန္တလေးမြို့ အနောက်ပြင် 'မြတောင်တိုက်'သို့ လာ ရောက်၍ ပညာသင်ယူခဲ့သည်။)

www.dhammadownload.com

၆၃။ တဒါစေရေ မုပဂမ္မ၊ မဟုဿာဟေန သာဓိယေ၊
ဂန္ဓန္ဓရေ သုဂ္ဂဟေတွာ၊ ပညာသတ္တိ မတေဇယိ။

တဒါ= ထို မြတောင်တိုက်မှာ နေစဉ်အခါ၌၊ **အာစေရေ**= ပညာတတ်ပြီး ဆရာကြီးတို့ထံသို့၊ **ဥပဂမ္မ**= ချဉ်းကပ်ပြီး၍၊ **မဟုဿာဟေန**= အားသွန်ခွန်ထုတ် မဆုတ်ဘယ်ခါ လွန်စွာ ပြင်းပြ ကြီးမားသောလုံ့လဖြင့်၊ **သာဓိယေ**= ရှာမှီးဖုံဖုံ ပြီးစေ အပ်ကုန်သော၊ **ဂန္ဓန္ဓရေ**= ပိဋ္ဌကတ်အခြေခံ ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ်တို့ကို၊ **သုဂ္ဂဟေတွာန**= ကောင်းစွာသင်ယူပြီး၍၊ **ပညာသတ္တိ**= ကျမ်းဂန်တတ်သိ ပညာ၏ စွမ်းရည်သတ္တိကို၊ **အတေဇယိ**= ထက်မြက်စေပြီ။

၆၄။ ဇ·ဒ္ဓိ·ပ·ဇ ဝသေ စန္ဒော၊ ရမ္မေ ဖဂ္ဂုနိ ပုဏ္ဏမေ၊
မြနဂတ္ထေရ ပဗ္ဗာယိ၊ အလတ္ထ သောပသမ္ပဒံ။

စန္ဒော= စိတ်နေကကြွယ် လနှယ်အေးမြ ရှင်စန္ဒသည်၊ **ဇ. ဒ္ဓိ. ပ. ဇ ဝသေ**= တထောင့်နှစ်ရာ ငါးဆယ့်တစ်ခု ရတုသာယာ နှစ်ဂေါဇာ၌၊ **ရမ္မေ**= ပူအေးမျှ ရာသီသာယာ ဝေဆာပွင့်လန်း ပန်းသရဖီ သင်းကြည်မွှေးကြိုင် ဂနိုင်တကြော ဌက်ဥသြတို့ ရွှင်မောတွန်ကျူး ပျော်မြူးနေကျ အခါသမယ ဖြစ်သော၊ **ဖဂ္ဂုနပုဏ္ဏမေ**= ရွက်ဟောင်းတွေကြွေ ရွက်သစ် ဝေ၍ စိုပြေသာယာ မင်္ဂလာစုပေါင်း တပေါင်းခေါ်ကြ မာသ ရာသီ ပုဏ္ဏမီ၌၊ **မြနဂတ္ထေရ ပဗ္ဗာယိ**= 'ရာဇဂုရု' ဂုဏ်ပြု

www.dhammadownload.com

ထင်ပေါ် မြတောင်ဆရာတော်ကြီး ဦးစီးချယ်လှယ် ဥပဇ္ဈာယ် ရှိသည်ဖြစ်၍၊ **သောပသမ္ပဒံ**= မြင့်မြတ်ဆန်းသစ် ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ **အလတ္ထ**= ကောင်းစွာမသွေ ရရှိတော်မူခဲ့လေသတည်း။

၆၅။ စန္ဒာ' ဒိကပ္ပေ ဖဂ္ဂုနိ၊ ပုဏ္ဏမေ' တိ ဇနာသယာ၊
စန္ဒောပိ တဒဟုယေဝ၊ အဟော ဝတ သမာဂမော။

အာဒိကပ္ပေ= ကမ္ဘာတည်စ ကပ်ဦးကာလ၌၊ **စန္ဒော**= ရောင်ခြည်ဖြာရှန်း လပြည့်ဝန်းသည်၊ **ဇနာသယာ**= အလင်းမျှော်ကြ ကပ်ဦးသားတို့၏ စိတ်ဆန္ဒဖြင့်၊ **ဖဂ္ဂုနပုဏ္ဏမေ**= သာယာချမ်းမြေ့ တပေါင်းလပြည့်နေ့၌၊ **ဇတိ**= ရောင်ဝါမြူးကွန့်လူးလွန့်ထွက်ပေါ်လာခဲ့ပေ၏၊ **စန္ဒောပိ**= စိတ်နေကကြွယ်လန္ဒယ်အေးမြ အရှင်စန္ဒသည်လည်း၊ **တဒဟု ယေဝ**= သာယာချမ်းမြေ့ ထိုတပေါင်းလပြည့်နေ့၌ပင်လျှင်၊ **ဇတိ**= သာသနာ့ဥဒည်ကွန်းမှ တင့်ထွန်းထွက်ပေါ်၍လာခဲ့ပေ၏၊ **သမာဂမော**= ထွက်ပေါ်ရာကာလ မည်နာမတို့ သဘာဝဂုဏ်ပြိုင် တိုက်ဆိုင်၍နေခြင်းသည်၊ **အဟော ဝတ**= ချီးကျူးစရာ အံ့သြဖွယ်တပါးပါပေတကား။

၆၆။ ဇ·ဒ္ဓိ·ပ·တိ မြမ္ဘဝသော၊ သက်မိ မြနဂါလယာ၊
စန္ဒော ဝိသုဒ္ဓါရာမံ၊ ကုသုမာ ကုသုမာ' ဝ' လိ။

သော စန္ဒော= လန္ဒယ်ကြည်အေး လရောင်ပြေးလျက် စိတ်တွေးမြင့်လှ ထိုအရှင်စန္ဒသည်၊ **ဇ. ဒ္ဓိ. ပ. တိ မြမ္ဘဝသော**=

www.dhammadownload.com

တထောင့်နှစ်ရာ့ငါးဆဲ့သုံး ရွှင်ပြုံးဆန်းသစ် မြန်မာ့နှစ်၌၊ **မြနဂါလယာ**= သာယာပွင့်ခိုက် မြတောင်တိုက်မှ၊ **ဝိသုဒ္ဓါရာမံ**= ကမ္ဘာတုန်ကျော်ဟီး ဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်တော်ကြီးသို့၊ **သက်မိ**= ပြောင်းရွှေ့ကာပေ နေထိုင်လေ၏။ **ဝလိ**= ဝတ်ရည်စုတ်သုံး ပျားပိတုံးသည်၊ **ကုသုမာ**= အမြင့်လန်းဆန်း တပွင့်ပန်းမှ၊ **ကုသုမံ**= အမြင့်လန်းဆန်း တပွင့်ပန်းသို့၊ **သက်မိ**= ပြောင်းရွှေ့ စုရုံး ဝတ်ရည်သုံးသကဲ့သို့ပါပေတည်း။

၆၇။ ဝိသုဒ္ဓါရာမာမိပတိ၊ မိရေ မာနေတိ သဗ္ဗဒါ၊
စန္ဒံ ပုဏ္ဏေ' ကပဏ' ဿ၊ ဝေယျတ္တိယ ပဏာနိတုံ။

ဝိသုဒ္ဓါရာမာမိပတိ- ဝိသုဒ္ဓါရုံဥုးစီး မဟာဝိသုဒ္ဓါရာမ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်၊ **မိရေ**= နှံ့စပ်မြင်သိ ပညာရှိတို့ကို၊ **သဗ္ဗဒါ**= အခါခပ်သိမ်း၊ **မာနေတိ**= ကြိုဆိုအားကိုး မြတ်နိုးတော်မူတတ်ပါပေ၏။ **စန္ဒံ**= စိတ်နေကကြွယ် လနှယ်ဓမ္မ အရှင်စန္ဒကို၊ **အဿ ဝေယျတ္တိယံ**= သူ့တွင်ထူးခြား ပညာစွမ်း ပကားကို၊ **ပဏာနိတုံ**= ထူးခြားထင်ပေါ် သိတော်မူခြင်းငှာ၊ **ဧကပဏ္ဏ**= ရုတ်တရက်မလွယ် ဖြေဖွယ်ခက်ခဲ နက်နဲလှစွာ ဉာန်စမ်းပြဿနာတခုကို၊ **ပုဏ္ဏ**= ပင်ကိုယ်ဉာန်ရှိ,မရှိ သိရန် စုံစမ်း မေးမြန်းတော်မူလေပြီ။

www.dhammadownload.com

၆၈။ "မဗ္ဗ'ဂုံလိ သမိပါယ၊
သမိပါ အဂုံလိ ကတိ?"
ထေရေန ပုဋ္ဌော ခဏောန၊
စန္ဒော"တိသော"တိဗျာကရိ။

မဗ္ဗ'ဂုံလိသမိပါယ သမိပါ အဂုံလိ= အလယ်လက်နှင့် နီးတဲ့လက်နှင့် နီးတဲ့လက်တို့သည်၊ **ကတိ**= အဘယ်မျှတို့နည်း၊ **ဣတိ**= ဤသို့ **ထေရေန**= ဝိသုဒ္ဓါရုံဥုးစီး ဆရာတော်ဗရားကြီးက၊ **ပုဋ္ဌော**= မေးမြန်းတော်မူအပ်သည်ရှိသော်၊ **စန္ဒော**= လနှယ်ဧမြ အရှင်စန္ဒသည်၊ **တိသောတိ**= သုံးချောင်းတို့ပါ ဗရားဟူ၍၊ **ခဏောန ဗျာကရိ**= မဆိုင်းမတွ ဖြေပြ လျှောက်ကြားလိုက်လေ သတည်း။

(ဤပြဿနာမျိုးမှာ ယုတ်တရက်ဖြေဆိုရန်မဆိုထားဘိ အတော်စဉ်းစား ဖြေတောင် ဝေ့လယ်ချောင်ပတ် ဖြစ်သွားတတ်ပါသည်။ သင်ကိုယ်တိုင် အဖြေမသိသေးက ကိုယ်ကိုယ်ကိုမေးကြည့်ပါ၊ "အလယ်လက်နဲ့ နီးတဲ့လက် ဘယ်နှချောင်းလဲ?" ဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်ကြီးက တပည့်များ၏ ပညာရည် သွေးကို ဤပဏ္ဍာဖြင့် အကဲခတ်လေ့ရှိသည်ဟု ဆို၏။ ရုတ်တရက် အဖြေပေး နိုင်သူမှာ 'နဝမ ရှေကျင် သံဃရာဇာ' ဖြစ်လာမည့် ဤအရှင်စန္ဒရဟန်းယ် တစ်ပါးသာဟု ပြောရိုးရှိပါသည်။)

၆၉။ ဤဒိသာ' ညာ ဒုဗ္ဗောဓော၊ ပဏ္ဍာ ထေရေန ပုစ္ဆိတာ၊
ပုဋ္ဌော ပုဋ္ဌောဝ ဗျာကာသိ၊ နာဂသေနောဝ ကောသရိ။

ဒုဗ္ဗောဓော= ရှုပ်ထွေးလျှို့ဝှက် အသိခက်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ **ဤဒိသာ ပဏ္ဍာ**= ဝေ့လည်ရောင်ချာ ဤလို

www.dhammadownload.com

အမေးပြဿနာတို့ကိုဝင်း၊ **အညာပဌာ**= ဤမှတပါး ဆန်းပြား လေးနက် အဖြေခက်ရာ ပြဿနာတို့ကိုဝင်း၊ **ထေရေန**= ဝိသုဒ္ဓါရုံဥုးစီး ဆရာတော်ဗရားကြီးသည်၊ **ပုစ္ဆိတာ**= ဘုန်ရည် စုံစမ်း မေးမြန်းတော်မူအပ်လေပြီ၊ **ကေသရီ**= ခြသေ့အလား ရဲတင်းသောဘုန်စွမ်းပကားရှိသော အရှင်စန္ဒသည်၊ **နာဂသေနော**ဝ - မေးလာသမျှ ဖြေပြနိုင်သည့် ဘုန်ရည်ကဲမော် နာဂ သိန်ထေရ်ကျော်ကဲ့သို့၊ **ပုဋ္ဌော ပုဋ္ဌောဝ**= မေးလိုက်တိုင်း မေးလိုက်တိုင်းသာလျှင်၊ **ဗျာကာသိ**= ရဲရင့်ပြတ်သား ဖြေကြား ခဲ့လေသတည်း။

၇ဝ။ စန္ဒော ဗျာကစ္စ' ကိဿေန၊ ပုစ္ဆိတတ္ထံ ယထာတထံ။
ဝိသုဒ္ဓါရာမေ စန္ဒသ၊ ဂုဏာဂန္ဓော ပဝါယတိ။

စန္ဒော= လနှယ်ဇမြေ အရှင်စန္ဒသည်၊ **ပုစ္ဆိတတ္ထံ**= ဖြေရန် ခဲခက် လေးနက်လှစွာ မေးပုစ္ဆာကို၊ **ယထာတထံ**= မဆုတ် မဆိုင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ၊ **အကိဿေန**= ကြန့်ကြာဖင့်နွှဲ ခက်ခဲ ခြင်းမရှိပဲ၊ **ဗျာကစ္စ**= ရဲရင့်ပြတ်သား ဖြေကြားနိုင်ခြင်းကြောင့်၊ **ဝိသုဒ္ဓါရာမေ**= ဝိသုဒ္ဓါရုံ တိုက်ရှေ့ဘုံ၌၊ **စန္ဒသ**= ပညာရည် ထွန်းပ အရှင်စန္ဒ၏၊ **ဂုဏာဂန္ဓော**= ကျေးဇူးသင်းပျံ့ ဂုဏ် ရနံ့ သည်၊ **ပဝါယတိ**= တတိုက်လုံးကြိုင် လှိုင်၍နေလေ သတည်း။

www.dhammadownload.com

၇၁။ ဝိသုဒ္ဓါရာမသိလာယံ၊ ပညာခဂ္ဂမတေဇယိ၊
ပညာခဂ္ဂ ဒဠ္ဍဂ္ဂယ၊ ဝိဋုကာရညမောဂဟိ။

စန္ဒော= လနယ်မြေ အရှင်စန္ဒသည်၊ **ဝိသုဒ္ဓါရာမသိလာယံ**= ဝိသုဒ္ဓါရာမ သဘာဝခိုင်ဖြိုး ကျောက်တုံးကြီး၌၊ **ပညာခဂ္ဂံ**= ရှုပ်ထွေးခုတ်ပိုင်း ဆုတ်ဆိုင်းမထင် သိမြင်လေးနက် ပညာတည်းဟူသော သန်လျက်ကို၊ **အတေဇယိ** = အသွားလက်လက်မြမြထက်အောင် ဖိလျက်မနှေး သွေးထားအပ်လေပြီ၊ **ပညာခဂ္ဂံ**= ရှုပ်ထွေးခုတ်ပိုင်း ဆုတ်ဆိုင်းမထင် သိမြင်လေးနက် ပညာတည်းဟူသော သန်လျက်ကို၊ **ဒဠ္ဍဂ္ဂယ**= မလွတ်တန်းမြဲခိုင်အောင် စွဲကိုင်လေပြီး၍၊ **ဝိဋုကာရညံ**= ဝိဋုကတ်တည်းဟူသော တောအုပ်ကြီးအတွင်းသို့၊ **ဩဂဟိ**= တိမ်တိုက်ခဲယဉ်းပုဒ်ချုံရှင်း၍ ချဉ်းနင်းဝင်ရောက်နိုင်လေပြီ။

၇၂။ စန္ဒော သော ဆန္ဒောသတ္ထေသု၊ အတိဝ ကုသလောဘိ၊
တေန' ဿ 'ဆန္ဒစန္ဒော' တိ၊ ဂုဏဂန္ဓော ပဝါယတိ။

သော စန္ဒော= စန်းလအသွင် ကြည်လင်ဖြေ ထိုအရှင်စန္ဒသည်၊ **ဆန္ဒောသတ္ထေသု**= အခက်ကျမ်းတွင် စာရင်းဝင်လျက် ဝေဒင်ထုံးမြိုး ဆန်းကျမ်းကြီးတို့၌၊ **အတိဝ ကုသလော**= ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ အလွန်ပင် နိုင်နင်းလှပါပေ၏၊ **တေန**= ထို့ကြောင့်၊ **အဿ**= ပညာရည်အသွေးလှ ထိုအရှင်စန္ဒ၏၊ **ဆန္ဒစန္ဒောတိ ဂုဏဂန္ဓော**= 'ဆန်းစန္ဒ'ဟူ မွှေးကြ||ထုံပျံ့. ဂုဏ်ရနံ့.သည်၊ **ပဝါ**

www.dhammadownload.com

ယတိ- မွေးတကြိုင်ကြိုင် အဝေးတိုင်လှိုင်လျက် ရှိပါပေသတည်း။

၇၃။ စန္ဒောပသဒ္ဓိတပညော၊ စန္ဒသီတလမာနသော၊
ရစယိ 'ဆန္ဒောမဏ္ဍရိ၊ ယာ ဆပ္ပစ္စယဒီပနိ'။

ဥပသဒ္ဓိတပညော- ဆရာ့ထံရင်း ကပ်ချဉ်းခိုမှီ ထိုဤစွဲမှတ် ဆည်းပူးလေ့လာအပ်ပြီးသော ပညာရှိသော၊ **စန္ဒသီတလမာနသော**- စန်းလသီတဂူ ကြည်ဖြူတွေးဆ ဇမြသော စိတ်ရှိသော၊ **စန္ဒော**- ပညာရည်အသွေးလှ အရှင်စန္ဒသည်၊ **ဆန္ဒောမဏ္ဍရိယာ ဆပ္ပစ္စယဒီပနိ**- 'ဆန္ဒောမဏ္ဍရီ၏ ဆပ္ပစ္စယဒီပနီ' နာမည်လျှမ်း တင့် ဆန်းကျမ်း၏အဖွင့်ကို၊ **ရစယိ**- ရေးသားတီထွင် စီရင်ခဲ့ လေသတည်း။

၇၄။ စန္ဒာ' ဂမ္ဘာ' ဘိဓမ္မိက၊ တ္တနံ ရစယိ ဗဟုနံ။
သုဗောဓတ္ထံ ဓာတုကထာ၊ သရူပတ္ထ ပကာသကံ။

စန္ဒော- စာဉာန်ပေဉာန် ဇကန်ရှိလှ အရှင်စန္ဒသည်၊ **အာဘိဓမ္မိကတ္ထနံ**- သဘာဝကျမ်းကျင် အဘိဓမ္မာပညာရှင် အဖြစ်သို့၊ **အာဂမ္ဘ**- ဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာမြတ် လက်ထပ်သင်ယူ ရောက်ရှိတော်မူ၍၊ **သုဗောဓတ္ထံ**- အဘိဓမ္မာနယ် စာသင်ဝယ်တို့ သိလွယ်စေခြင်းငှာ၊ **ဓာတုကထာသရူပတ္ထပကာသကံ**- ဓာတုကထာ ကျမ်းလာသဘာဝ သရုပ်ကိုပြတတ်သော၊ **ဗဟုနံ**- 'ဓာတုကထာခန္ဓာ' ခေါ်ရိုးခေါ်စဉ် မည်တွင်၍လာ ဓာတုကထာ

www.dhammadownload.com

အဘွဲ့ကဗျာကို၊ **ရစယိ**= ရေးစပ်တီထွင် စီရင်ခဲ့လေသတည်း။

၇၅။ ဝိသုဒ္ဓါရာမိကော စန္ဒ၊ သဒါ မာနေတိ ဒက္ခိယ်။
သတ္တဝဿိကကာလေဝ၊ ဌပေသိ နာယကတ္တနေ။

ဝိသုဒ္ဓါရာမိကော= ကဝိထိပ်သီး မဟာဝိသုဒ္ဓါရာမ ဆရာတော်ဗရားကြီးသည်၊ **ဒက္ခိယ်**= အရာရာတွင် စွမ်းအင်ပြည့်ဝကျွမ်းကျင်လှပေသော၊ **စန္ဒ**= ပညာရည်လျှံပ အရှင်စန္ဒကို၊ **သဒါမာနေတိ**= အလေးတမူ အရေးယူ အားကိုးလျက် အစဉ်ပင်မြတ်နိုးတော်မူလေ၏၊ **သတ္တဝဿိကကာလေဝ**= ခုနှစ်ဝါအရ အခါကာလ၌ပင်လျှင်၊ **နာယကတ္တနေ**= ကျောင်းထိုင်ဦးစီးကျောင်းဘုန်းကြီးအဖြစ်၌၊ **ဌပေသိ**= ယုံကြည်စိတ်ချ အားကိုးရသဖြင့် သံယာ့အလယ် ကြောင်းသွယ်မြွက်ကြား ခန့်ထားတော်မူခဲ့လေသတည်း။

၇၆။ ဝိသုဒ္ဓါရာမာမိပဿ၊ ဝိသုဒ္ဓပုညနိမ္မိတော။
နဝါရာမော ပါတုဘာဝိ၊ ပစ္ဆိမဒေသမန္တလေ။

ဝိသုဒ္ဓါရာမာမိပဿ= ဝိသုဒ္ဓါရုံဦးစီး ဆရာတော်ဗရားကြီး၏၊ **ဝိသုဒ္ဓပုညနိမ္မိတော**= သန့်စင်ထူးမြတ် ကုသိုလ်ဇာတ်ကကျိုးမြတ်နှံ့သွင်း ဖန်ဆင်းအပ်သည်ဖြစ်၍၊ **ပစ္ဆိမဒေသ မန္တလေ**= မန္တလေးမြို့ အနောက်ပြင် ပေါ်လွင်သာစွာ ရပ်ဒေသ၌၊

www.dhammadownload.com

နဝါရာမော= ဝိသုဒ္ဓါရုံ ကမ္ဘာတုန်ကျော်ဟီး တိုက်သစ်တော်ကြီး သည်၊ **ပါတုဘဝိ**= ထင်ရှားမသွေ ဖြစ်ပေါ် ၍လာခဲ့လေသတည်း။

၇၇။ ဇ·ဒ္ဓိ·စ·ဆ မြမ္ဘဝသော၊ နဝဝိသုဒ္ဓမာလယော၊ ဝသိတ္တာ ဂဏဝါစက၊ ဘာဝေန ဝုရမာဝဟော။

စန္ဒော= ဆန်းလအသွင် အစဉ်တိုးတက် ဖြိုးလက်ပြည့်ဝ အရှင်စန္ဒသည်၊ **ဇ. ဒ္ဓိ. စ. ဆ မြမ္ဘဝသော**= တစ် နှစ် လေး ခြောက် ထွန်းတောက်ဆန်းသစ် မြန်မာ့နှစ်၌၊ **နဝဝိသုဒ္ဓမာ လေယ**= အသစ်ပေါ်လာ ဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်မဟာ၌၊ **ဂဏဝါစက ဘာဝေန**= ဥုးဆောင်စာချ ဂဏဝါစကအဖြစ်ဖြင့်၊ **ဝသိတ္တာ**= နှစ်ချိုက်ရှင်ပြုံး သီတင်းသုံးနေထိုင်၍၊ **ဝုရမာဝဟော**= သာသ နာ့တာဝန် အားသွန်ခွန်သုံး ရှင်ပြုံးစွာပေ ထမ်းဆောင်တော် မူလေသတည်း။

၇၈။ ဇ·ဒ္ဓိ·ဆ·ဆ မြမ္ဘဝသော၊ စံကင်းဝှယဇနာလယော၊ ဓမ္မာရာမေ ဝသိတ္တာန၊ ဓမ္မဇောတိ' မကာသိ သော။

သော= ဝိသုဒ္ဓါရုံ ဂဏဝါစက ထိုအရှင်စန္ဒသည်၊ **ဇ. ဒ္ဓိ. ဆ. ဆ မြမ္ဘဝသော**= တစ် နှစ် ခြောက် ခြောက် ထွန်းတောက် ဆန်းသစ် မြန်မာ့နှစ်၌၊ **စံကင်းဝှယဇနာလယော**= ဆန်ရေစပါး ပေါများခိုင်ဖြိုး စံကင်းရွာကြီး၌၊ **ဓမ္မာရာမေ**= ရွာဥုးရွာထိပ် တိတ်ဆိတ်သာယာ ဓမ္မာရုံကျောင်းမြတ်မဟာ၌၊ **ဝသိတ္တာန**= ၁၂ နှစ်ပတ်လုံး ရှင်ပြုံးပျော်ပျော် သီတင်းသုံးနေထိုင်တော်မူ

www.dhammadownload.com

၍၊ **ဓမ္မဇောတိ**= ဓမ္မရောင်ခြည် ပြောင်လည်ပဝင်း ထွန်းကားခြင်းကို၊ **အကာသိ**= အားသွန်ခွန်နှော စိတ်ရောကိုယ်ပါ ပြုလုပ်တော်မူခဲ့ပါသတည်း။

၇၉။ ဒေ-ဒ္ဒိ-ဌ-ဆ မြမ္ဘဝသော၊ နဝဝိသုဒ္ဓမာလယေ။
ဂဏနာယကဘာဝေန၊ ဝိဟာသိ ဂဏမောရယော။

သော= 'စံကင်းဆရာတော်,စံကင်းဆရာတော်'ဟု ထင်ပေါ်ကျော်ကြား ထိုဆရာတော်မြတ်ဗရားသည်၊ **ဒ. ဒ္ဒိ. ဌ. ဆ မြမ္ဘဝသော**= တစ်နှစ်ရှစ်ခြောက် ထွန်းတောက်ဆန်းသစ်မြန်မာ့နှစ်၌၊ **နဝဝိသုဒ္ဓမာလယေ**= 'မဟာဝိဟာရ' သဖွယ် ဂုဏ်ထယ်အံ့ခြီး မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ်တော်ကြီး၌၊ **ဂဏမောရယော**= ထူးကဲမြတ်မွန် ဂိုဏ်း၏ဝန်ကို ကျေပြွန်လေအောင် ထမ်းဆောင်တော်မူ၍၊ **ဂဏနာယကဘာဝေန**= ရှေ့ဆောင်လမ်းပြ ဂဏနာယကအဖြစ်ဖြင့်၊ **ဝိဟာသိ**= မျှတရှင်ပြုံးသီတင်းသုံးတော်မူလေသတည်း။

၈၀။ ဂုဏာကမ္ဘိတမာနသာ၊ ပရိယတ္တိသာမာဇိကာ။
"ဘဒ္ဒန္တ စန္ဒာဘိဝံသ'၊ စိဟနေနပျ' ပူဇယုံ။

ဂုဏာကမ္ဘိတမာနသာ= ပညာဂုဏ်ရောင် ဆွဲဆောင်အပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ **ပရိယတ္တိသာမာဇိကာ**= မန္တလေးမြို့ 'ပရိယတ္တိသာသနဟိတ' အသင်းသားတို့သည်၊

www.dhammadownload.com

ထေရံ= စံကင်းဆရာတော် ထင်ပေါ်ကျော်ကြား ဆရာတော်ဗရားကို၊ **ဘဒ္ဒန္တစန္ဒာဘိဝံသ စိဟာနေနပိ**= "ဘဒ္ဒန္တစန္ဒာဘိဝံသ ပရိယတ္တိသာသနဟိတမ္မောစရိယ" ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ဖြင့်လည်း၊ **အပူဇယုံ**= အပ်နှင်းဆက်သ ပူဇော်ခဲ့ကြလေကုန်ပြီ။

၈၁။ ဇ·ဒ္ဓိ·နိ·ဇ မြမ္ဘဝသော၊
ဂုရုံ ဝိသုဒ္ဓမာလယေ။
ဌပေသုံ နာယကဋ္ဌာနေ၊
'တိုက်ကြပ်ဣစ္ဆာ'တိ ပါကဋေ။

ဂုရုံ= အမျှားစိတ်တူ ကြည်ဖြူလေးစား စံကင်းဆရာတော် မြတ်ဗရားကို၊ **ဇ. ဒ္ဓိ. နိ. ဇ မြမ္ဘဝသော**= တစ်နှစ်ကိုးတစ်မြန်မာ့နှစ်၌၊ **ဝိသုဒ္ဓမာလယေ**= ဝိသုဒ္ဓါရုံ တိုက်ရှေ့ဘုံ၌၊ **တိုက်ကြပ်ဣစ္ဆာဒိ ပါကဋေ**= 'တိုက်ကြပ်ဆရာတော်' အမျှားခေါ်ငြား အလွန်ထင်ရှားသော၊ **နာယကဋ္ဌာနေ**= တိုက်တာဦးစီးမှူးကြီးအဖြာဖြာ နာယကအရာ၌၊ **ဌပေသုံ**= ဂုဏ်ရည်ကဲမောက် ရဲရဲတောက်မို့ တင်မြှောက်ခန့်အပ်ကြလေကုန်သတည်း။

၈၂။ ဇ·ဒ္ဓိ·နိ·စ မြမ္ဘဝသော၊ ရှေကျင်ဂဏသမိတိယာ။
ရှေကျင်နိကာယ ဥက္ကဋ္ဌ၊ နာယကော'သိ သမ္ဘာဝိတော။

ဂုရု= အလေးပြုအပ် ဂုဏ်ဒြပ်ကြီးမား 'စံကင်းဆရာတော် မြတ်ဗရား'သည်၊ **ဇ. ဒ္ဓိ. နိ. စ မြမ္ဘဝသော**= တစ်နှစ်ကိုးလေး

www.dhammadownload.com

ကျိုးပေးဆန်းသစ် မြန်မာ့နှစ်၌၊ **ရွှေကျင်ဂဏသမိတိယာ-** စုပေါင်းဆွေးနွေး ရွှေကျင်ဂိုဏ်း အစည်းအဝေးသည်၊ **သမ္ဘာ ဝိတော-** ပညာဂုဏ်ရည် ယုံကြည်လေးမြတ် တင်မြှောက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ **ရွှေကျင်နိကာယ ဥက္ကဋ္ဌနာယကောသိ-** 'ရွှေကျင်နိကာယ ဥက္ကဋ္ဌမဟာနာယက' ဂဏကြီးကိုင် စိုးပိုင်အုပ်စီး သာသနာပိုင်ကြီးတဆူ ဖြစ်တော်မူခဲ့လေသတည်း။

၈၃။ တေရသသတစတုတ္ထ၊ ဝဿေ ဇေယျာဝုပဗ္ဗတေ၊ ဝိပဿနာဝုကန္ဒရေ၊ ဝသိ ယောဂိန နာယကော။

ဂုရု- 'ရွှေကျင်နိကာယ သာသနာပိုင်' ကြီးကိုင်အုပ်စီး ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးသည်၊ **တေရသသတစတုတ္ထ ဝဿေ-** တထောင့်သုံးရာလေးခု ရတုသာယာ နှစ်ဂေါဇာ၌၊ **ဇေယျာဝုပဗ္ဗတေ-** ဇရာနဒီ ခွေလည်ရစ်ပတ် တောင်မြတ်ဗြေလည် စေတီဖွေးဖွေး ရှုငေးဖွယ်ရာ သာယာတင့်ဆန်း ဇေယျာတောင်တန်း၌၊ **ဝိပဿနာဝုကန္ဒရေ-** ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကြီးပမ်းကျင့်ဆောင် ဝိပဿနာချောင်၌၊ **ယောဂိန-** ဝိပဿနာအလုပ် အားထုတ်ကြီးစား ယောဂိအများတို့၏၊ **နာယကော-** လမ်းညွှန်ပြသ နာယကတဆူ ဖြစ်တော်မူလျက်၊ **ဝသိ-** ယောဂိအလုပ် အားထုတ်ရှင်ပျော် သီတင်းသုံးတော်မူခဲ့လေသတည်း။

www.dhammadownload.com

၈၄။ ယောဂိနံ ယောဂနယဒေါ၊ ဘာဝယံ ဘာဝနံ သယံ။
ဝိဟာသေ'ကာဒသဝသံ၊ ရမ္မေ ဂုရု တဒါလယေ။

ဂုရု= ပညာရှိအများ လေးစားကြည်ညို မှီခိုအားထား ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးသည်၊ **ရမ္မေ**= ဂနိုင်အတွင်း ကြိုင်သင်းလန်းဆန်း တောပန်းဝေဝေ စန်းရေသွင်သွင် နေချင်စရာ လွန်သာယာလှပေသော၊ **တဒါလယေ**= လူသံတိတ်ဆိတ် တောင်ရိပ် ရှုမြောင် ဝိပဿနာချောင်၌၊ **ယောဂိနံ**= တောမှီခိုအောင်း သီလရှင်ယောဂီအပေါင်းတို့အား၊ **ယောဂနယဒေါ**= အားထုတ်နည်းမှန် ပြည့်နှန်ဟောကြား ပေးသနားတော်မူလျက်၊ **သယံ**= ကိုယ်တော်တိုင်၊ **ဘာဝနံ**= ကုသိုလ်တရား တိုးပွားစေဌာ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာကို၊ **ဘာဝယံ**= လွန်စွာကြိုးစား ပွားများ အားထုတ်လျက်၊ **ဧကာဒသဝသံ**= သခ်ျာတွက်စစ် ဆဲ့တနှစ်ပတ်လုံး၊ **ဝိဟာသိ**= မျှတရှင်ပြုံး သီတင်းသုံး နေထိုင်တော်မူခဲ့လေသတည်း။

၈၅။ တေရသသတပန္နရသမေ နိကာယပုဏ်ဝံ။
ရဇ္ဇိသာ 'ဘိဒ္ဒဇမဟာ-ရဇ္ဇဂုရု' တိ ပူဇယုံ။

နိကာယပုဏ်ဝံ= ရှေကျင်နိကာယ ဂဏရှေ့ဆောင် အခေါင်ထွင့်ထား ဆရာတော်မြတ်ဗရားကို၊ **ရဇ္ဇိသာ**= ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်တို့သည်၊ **တေရသသတပန္နရသမေ**= တစ်သုံးတစ်ငါး ထူးခြားဆန်းသစ် မြန်မာ့နှစ်၌၊

www.dhammadownload.com

အဘိဒ္ဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရူတိ= 'အဘိဒ္ဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု' ဘွဲ့ပြုနှင်းအပ် တံဆိပ်တော်မြတ်ဖြင့်၊ **ပူဇယုံ**= ဂုဏ်ပြုဆက်သ ပူဇော်ကြလေကုန်ပြီ။

၈၆။ တတော ပဌာယ ယာဝဇ္ဇ၊ ဂဏိသော ဂဏကေသရီ။
ဝိသုဒ္ဓဟေမဂုဟာယံ၊ ဝိသုဒ္ဓဓမ္မနာဒကော။

ဂဏကေသရီ= ခြင်္သေ့မင်းသွင် ဂိုဏ်းတွင်ရဲတင်း ဂိုဏ်းမင်းတဆူ ဖြစ်တော်မူသော၊ **ဂဏိသော**= ရွှေကျင်ဥက္ကဋ္ဌ ဂိုဏ်းမြတ်ဥုံးစီး ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးသည်၊ **တတော ပဌာယ**= 'အဘိဒ္ဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု' ဂုဏ်ပြုဆက်သ တံဆိပ်တော် ခံယူရရှိပြီးရာ ထိုအခါမှစ၍၊ **ယာဝဇ္ဇ**= ကျန်းမာလန်းဆန်းရှင်လန်းကြွံခိုင် ယနေ့တိုင်အောင်ပင်၊ **ဝိသုဒ္ဓဟေမဂုဟာယံ**= ဝိသုဒ္ဓါရုံ ရတနာစုံလင်း ရွှေဂူကြီးအတွင်း၌၊ **ဝိသုဒ္ဓဓမ္မနာဒကော**= အန္တလမ်းစဉ် ကပ်မဝင်ပဲ သန့်စင်တိကျ 'မဇ္ဈိမတရား' ပြတ်သားစွာပေ ဟောကြား၍ နေတော်မူလေသတည်း။

၈၇။ သတာမိကံ ဘာသတံဝ၊ ပုဏ္ဏိန္ဒု သီတရံသိယာ။
ဝိဒ္ဓံသေန္တော တမဂတံ၊ နိဗ္ဗာပေန္တော မဟာဇနံ။

ပုဏ္ဏိန္ဒု= ကျေးဇူးရှင်ဆရာ သာယာတည့်ထွန်း လပြည့်ဝန်းသည်၊ **သီတရံသိယာ**= ဓမ္မဘောင်တည် ဧမြေသောရောင်ခြည်ဖြင့်၊ **တမဂတံ**= မိစ္ဆာပို့ဆောင် အဝိဇ္ဇာအမှောင်ကို၊ **ဝိဒ္ဓံသေန္တော**= ခဏချက်ချင်း ပယ်ရှင်းလေပြီး၍၊ **မဟာဇနံ**=

www.dhammadownload.com

အမှောင်ချဉ်း၍ ရောင်လင်းမျှော်ငြား လူအများကို၊ **နိဗ္ဗာ ပေန္ဓော**= အလင်းရောင်ပြ မှောင်မှုထုတ်ယူ အပူခပ်သိမ်း ငြိမ်းစေလျက်၊ **သတာမိကံ**= နှစ်ပေါင်းတရာ ကျော်လျက် သာလျှင်၊ ဘာသတံဝ= တိမ်တိုက်ကင်းစင် ထက်ကောင်းကင်မှ နေ့စဉ်ရောင်ဖြာ သာ၍သာ နေပါစေသတည်း။

၈၈။ ဟောဒေသိ ကမလေ ဣန္ဒု ရံသိယာ ကေဇကောနနေ၊ တွံပိ ဓီရ သန္တုပ္ပလေ၊ သဒ္ဓမ္မကေဇကာနနေ။

ဣန္ဒု= ထက်ကောင်းကင်မှ ဖိုးရွှေလသည်၊ **ရံသိယာ**= မြေပြောင်လည် မိမိ၏ရောင်ခြည်ဖြင့်၊ **ကေဇကာနနေ**= သာယာရှုမော ကြာမြိုင်တောဌ၊ **ကမလေ**= လှပထူးတင့် ကြာဖူးရင့်တို့ကို၊ **ဟောဒေသိ**= ကြိုင်တသင်းသင်း အိုင်အတွင်းဌ ခိုင်ချင်းဆက်နေ ဖူးပွင့်စေလေ၏၊ **ဓီရ**= ပညာရှိထိပ်ထား အို- ဆရာတော်မြတ်ကြီးဗရား၊ **တွံပိ**= စန်းလသဖွယ် ဂုဏ်ထယ်မြင့်မား အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားသည်လည်း၊ **သဒ္ဓမ္မ ကေဇကာနနေ**= သဒ္ဓမ္မသုံးသွယ် ကြာတောကြီးအလယ်ဌ၊ **သန္တုပ္ပလေ**= သီလရေမျိုး သမာဓိရိုးတံ ပညာဥာန်ဖူးပွင့် ထူးတင့်ဝေဆာ သူတော်ကောင်းတည်းဟူသော ကြာတို့ကို၊ **ဟောဒေသိ**= ပြိုင်ဆိုင်ကျူးရင့် အထူးတင့်အောင် ဖူးပွင့်စေခဲ့ပြီ ဗရား။

www.dhammadownload.com

၈၉။ စန္ဒာဘာကမ္ဘိတာ ဒကာ၊ အဏ္ဏဝါ ဥဂ္ဂတေ' ကဒါ။
ထေရာဘာကမ္ဘိတာ နရာ၊ ဒုဂ္ဂတာ ဥဂ္ဂတာ သဒါ။

စန္ဒာဘာကမ္ဘိတာ= စန်းလရောင်ခြည် ဆွဲဆောင်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ **အဏ္ဏဝါဒကာ**= အမြဲစီးနေ ပင်လယ်ရေတို့သည်၊ **ကေဒါ ဥဂ္ဂတာ**= ရံခါဆန်လျှက် 'ဒီရေ' တက်ကြကုန်၏။ **ထေရာဘာကမ္ဘိတာ**= ထေရ်မြတ်ဂုဏ်ရောင် ဆွဲဆောင်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ **နရာ**= သံသရာတွင်း စီးဆင်းနေကြား လူအများတို့သည်၊ **ဒုဂ္ဂတာ**= သံသရာရေယဉ်ကြော နစ်မြှောရ်နေခြင်းမှ၊ **သဒါ**= အခါခပ်သိမ်း၊ **ဥဂ္ဂတာ**= အသိဉာန်ရ ဆန်တက်ကြလေကုန်သတည်း။

၉၀။ ဥဒ္ဓုဂဏ္ဍပရိဝါရော၊ စန္ဒော ယာတျ' သိတမ္ဘရေ။
ဥရုဂဏ္ဍပရိဝါရော၊ ဓီရော ဝသတိ သာသနေ။

စန္ဒော= ပြည့်ဝန်းလျှံဖြာ လစန္ဒာသည်၊ **ဥဒ္ဓုဂဏ္ဍပရိဝါရော**= နက္ခတ်တာရာ များစွာရံပတ် ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍၊ **အသိတမ္ဘရေ**= တိမ်တိုက်ကင်းစင် ပြာလဲ့လဲ့ကောင်းကင်ပြင်၌၊ **ယာတိ**= ရှုမငြီးဖွယ် တင့်တယ်သာယာ လှည့်ပတ်သွားလာ၍နေ၏၊ **ဓီရော**= စန်းလသဖွယ် တင့်တယ်ထင်ရှား ဆရာတော်မြတ်ဗရားသည်၊ **ဥရုဂဏ္ဍပရိဝါရော** = ရွှေကျင်ဂဏ မျှားလှသံယာရံကာဝန်းလည် ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍၊ **သာသနေ**= ဗရားမြတ်စွာ

www.dhammadownload.com

သာသနာ၌၊ **ဝသတိ**= ရာကျော်အသက် ရှည်လျက်ကြွေခိုင်နေထိုင်တော်မူလေသတည်း။

၉၁။ 'နတ္ထိ စန္ဒေ သကာဘာ'တိ၊ ဟေကာ သိပ္ပိကာ ဝဒုံ၊
'အတ္ထိ သန္ဒေ ပညာဘာ'တိ၊ ဝိသဟာမ မယံ ဝတုံ။

စန္ဒေ= ရောင်ဝါပြည့်ရှိန်း လပြည့်ဝန်းကြီး၌၊ **ဝါ**= လျှမ်းပ ရောင်ဝါ လစန္ဒာ၌၊ **သကာဘာ**= ထွန်းပပြောင်ဝင်း ကိုယ်ပိုင် အရောင်အလင်းသည်၊ **နတ္ထိ**= မရှိချေ၊ **ဣတိ**= ဤသို့၊ **ဟေကာ သိပ္ပိကာ**= ခေတ်သစ်ပေါ်လာ သိပ္ပံဆရာတို့သည်၊ **ဝဒုံ**= စမ်းသပ်ဝေဖန် လက်ခံယုံကြည် ပြောဆိုကြကုန်၏၊ **သန္ဒေ**= ထူးခြားစုံလင် ဂုဏ်အင်ကြီးမား ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီး၌၊ **ပညာဘာ**= ကိုယ်ပိုင်ထွန်းပြောင် ပညာရောင်သည်၊ **အတ္ထိ**= စင်စစ်မသွေ ထင်ရှားရှိလျက်နေ၏၊ **ဣတိ**= ဤသို့၊ **မယံ**= အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ **ဝတုံ**= (ဝတ္တုံ) **ဝိသဟာမ**= မကြောက်မရွံ့ နောက်မတွန့်ပဲ ရဲဝံ့စွာ ပြောဆိုနိုင်ကြပါကုန်၏။

၉၂။ ခေမံ ယာယ ပယုဇ္ဇန္တာ၊ ခေမာယ စ' နပေက္ခကာ။
နိ ခေမာ, ထေရ ဝိမာဝ၊ သက္ကာ(ဏာ)တိ သမေတာ(ဝေ)။

သိပ္ပိကာ= လောကဓာတ်တခွင် အဆန်းထွင်၍ စွမ်းအင်ပြသ အံ့စရာအောင်မြင် သိပ္ပံပညာရှင်တို့သည်၊ **ခေမံ**= ကမ္ဘာ၏အရံရှိဟ် သိပ္ပံကခေါ်ဆိုသည့် ပြာညှိလဲ့သန်း ကောင်းကင်

www.dhammadownload.com

လမ်းမှ ထွက်မြန်းသာယာ လကမ္ဘာသို့၊ **ယာယ**= အာကာသ ခရီး ဒုံးယာဉ်ကိုစီးလျက် ကမ္ဘာကြီးဖြတ်ကျော် လအပေါ်ကွန်း ထောက် ဆိုက်ရောက်ရန်အလို့ငှာ၊ **ပယုဇ္ဇန္တာ**= စမ်းသပ်ကြ အဖန်ဖန် လက်တွေ့မှလက်ခံသည့် သိပ္ပံနည်းကျကျ ကြိုးပမ်း လျက်ရှိကြကုန်၏။ **စ**= ထိုသို့ပင် လကမ္ဘာတက်ရေး လက် မနှေးပဲ အသက်ပေးကာ ကြိုးပမ်းကြပါကုန်သော်လည်း၊ **ခေမာယ**= နိုင်ငံတကာအချင်းချင်း ချစ်ကြည်မှုမယိုယွင်းပဲ ထာဝစဉ် ငြိမ်းချမ်းခြင်းအလို့ငှာကား၊ **အနပေက္ခကာ**= မင့် အသိ မဲ့သတိဖြင့် လှည့်မကြည့်အား ရှောင်ရှားနေကြလေကုန် ၏။ **ခေမာ**= ဘဏ္ဍာငွေပုံအောလျက် စိတ်စောကြရာ ကောင်း ကင်မှ လစန္ဒာသည်၊ **သမေတာ**= အနုမြူဒုံးပျံ ဗုံးသံမစဲ စစ်ပွဲကြိုးပမ်း စိတ်မချမ်းမြေ့စရာ ဤကမ္ဘာ၏ ကြည်သာ ရှင်အေး ငြိမ်းချမ်းရေးအလို့ငှာ၊ **နိ သက္ကုဏာတိ**= ဘယ်လိုမှ မလှမ်းနိုင်သဖြင့် မစွမ်းနိုင်ရိုး အမှန်သာတည်း။ **ထေရ**= ရွှေကျင်ဥက္ကဋ္ဌ အဘိဒ္ဓဇဘွဲ့ရှင် ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်မြတ် ကြီးဗရား၊ **မိမာ**= ဘုန်းရောင်ကံရောင် ဥာန်ရောင်ထိန်လင်း ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဗရားကြီးတည်းဟူသော ရွှေလမင်းကြီး သာလျှင်၊ **သမေတာ**= အနုမြူဒုံးပျံ ဗုံးသံမစဲ စစ်ပွဲကြိုးပမ်း စိတ်မချမ်းမြေ့စရာ ဤကမ္ဘာ၏ ကြည်သာရှင်အေး ငြိမ်းချမ်း ရေးအလို့ငှာ၊ **သက္ကုဏာတိ**= ငြိမ်းချမ်းရေး အရေးအောင် အောင် မေတ္တာတော်ဖြင့် သွေးဆောင်လျက် အေးချမ်းအောင် ကြိုးကိုင် အစွမ်းနိုင်ကြီး စွမ်းနိုင်ပါသည် အရှင်ဗရား။

www.dhammadownload.com

၉၃။ အာဒိကပ္ပေ ကပ္ပိကာနံ၊ ဆန္ဒံ ပူရေသိ စန္ဒိမာ။
ဣဒါနိ ထေရစန္ဒောပိ၊ ဆန္ဒံ ပူရေတု သဗ္ဗဒါ။

အာဒိကပ္ပေ= ကမ္ဘာတည်စ ခေတ်ဦးအခါကာလတုန်းက၊ **စန္ဒိမာ**= ကောင်းကင်ယံမှ ရောင်လျှံပသည့် ကမ္ဘာ့တန်းဆာလ,စန်းရတနာသည်၊ **ကပ္ပိကာနံ**= နေရောင်ကွယ်စ အားငယ်ကြသည့် ကမ္ဘာ့ဦးသူ ရှေးခေတ်လူတို့၏၊ **ဆန္ဒံ**= ထွန်းပဝင်းပြောင် အလင်းရောင်မျှော်ကြ မျှော်လင့်ချက် စိတ်ဆန္ဒကို၊ **ပူရေသိ**= နေရောင်ယွန်းစ တက်ထွန်းပလျက် မွန်းလရောင်ခင်းဖြန့်ကျင်းဝေဝေ ပြည့်စေခဲ့လေပြီ။ **ထေရ**= ဝါတော်ရှစ်ဆယ်မြောက် သက်ရွယ်တော်တရာရောက်လည်း ထွန်းတောက်သည့် ဉာန်အမြင် သမ္မဇဉ်ကြီးမား ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်မြတ်ကြီးဗရား၊ **ဣဒါနိ**= ကမ္ဘာ့ခေတ်နှောင်း အသစ်ပြောင်း၍ခေတ် ကောင်းမကြုံ ဝိသမလောဘတွေ ပိုင်းအုံ့လျက် အရိုင်းဘုံပမာ မှောင်အတိကျလျက်နေသော ယနေ့ခေတ်အခါကြီး၌၊ **စန္ဒောပိ**= ဘုန်းရောင်ကံရောင် ဉာန်ရောင်ထိန်ဝင်း ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဗရားကြီးတည်းဟူသော ရွှေလမင်းကြီးသည်လည်း၊ **ကပ္ပိကာနံ**= အနုမြူဒုံးပျံ ဗုံးသံမစဲ စစ်ပွဲမှောင်ကြီးကာဆီး ရှေ့ဝယ် စိတ်အားငယ်ငြား ကမ္ဘာသူ,ကမ္ဘာသားတို့၏၊ **ဆန္ဒံ**= နိုင်ငံတကာချစ်ကြည် ကမ္ဘာတခု အသစ်တည်လျက် ခေတ် မီမီပျော်ရွှင်ရသည့် ငြိမ်းချမ်းရေး စိတ်ဆန္ဒကို၊ **ပူရေတု**=

www.dhammadownload.com

ဘုန်းတော် ကံတော် မြတ်ဉာန်တော်နှင့် မေတ္တာတော်အရှိန်ကြီးသဖြင့် အဖြည့်ကြီး ဖြည့်နိုင်ပါစေသတည်း။

၉၄။ သီလကဝစသန္နာဟီ၊ သမာဓိသတ္တိဓာရယီ။
ပညာခဂ္ဂဒဠ္ဍဂ္ဂါယီ၊ ထေရော ဓမ္မသေနာပတီ။

ထေရော= သီလ သမာ ပညာစွယ်စုံ နယ်ကုန်ကျော်ကြားဆရာတော်မြတ်ဗရားသည်၊ **သီလကဝစသန္နာဟီ**= ကိလေမြှားဒဏ် ကြုံကြုံခံနိုင် ခုံခိုင်ကိုယ်တွင် သီလချုပ်ဝတ်ကို ဝတ်ဆင်လေ့ရှိသော၊ **သမာဓိသတ္တိဓာရယီ**= ကိလေပစ်ကွင်းထိမှန်ခွင်းနိုင် ကြုံခိုင်မြဲမြဲ သမာဓိလှံကြီးကို ကိုင်စွဲလေ့ ရှိသော၊ **ပညာခဂ္ဂဒဠ္ဍဂ္ဂါဟီ**= ကိလေသာရန်သူ ခေါင်းမပြူ့အောင် ဖမ်းယူခုတ်လှဲ ပညာသန်လျက်ကို ကိုင်စွဲလေ့ရှိသော၊ **ဓမ္မသေနာပတီ**= နယ်ချဲ့ကိလေ တပ်လုံးကျေအောင် ရှာဖွေတိုက်ထုတ် 'ဓမ္မဗိုလ်ချုပ်ကြီး' ဖြစ်ပါပေသည်တကား။

၉၅။ အဘိဒ္ဓဇမဟာရဋ္ဌ၊ ဂုရု ဂုရူဟိ ပူဇိတော။
ပိဋကပါရဂေါ ဓီရော၊ မတိမတံ ဓဇူပမော။

ဓီရော= ပညာရှိထိပ်သီး ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးသည်၊ **ဂုရူဟိ ပူဇိတော**= သာသနာနှင့် ဘာသာတရား လေးစားကော်ရော် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရတို့က ပူဇော်အပ်သော၊ **အဘိဒ္ဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု**= 'အဘိဒ္ဓဇမဟာရ၏ဂုရု'

www.dhammadownload.com

ဂုဏ်ပြုလေးစား ဆရာတော်တပါးဖြစ်ပါပေ၏။ **ပိဋ္ဌကပါရဂေါ**= ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ် ပိဋ္ဌကတ်ကို နှံ့စပ်သိမြင် 'ပိဋ္ဌကပါရဂူ' အရှင်လည်း ဖြစ်ပါပေ၏။ **မတိမတံ**= နှံ့စပ်သိမြင် ပညာ့ရှင်တို့တွင်၊ **ဓဇူပမော**= မြင့်မားအလွန် အောင်တံခွန်ဟု ပြည္ဆန် ဝင့်ကြွား ထင်ရှားလှပါပေသည်တကား။

၉၆။ မယာ'ချာတာ ဂုဏာ ဓီရ၊ ကေဗိန္ဒု ဝိယ' ဏ္ဏဝါ။
အဏ္ဏဝါပျ' ဓိကာ ထေရ၊ ဂုဏာယေဝ မနန္တကာ။

ဓီရ= ကြီးမားပညာ အိုဆရာ၊ **မယာချာတဂုဏာ**= တပည့်ကြည်ညို သီဆိုကျူးသီ ဂါထာစီ၍ သာကြည်ထုတ်ဖော် ဆရာ၏ ဂုဏ်တော်တို့သည်၊ **ဇကေဗိန္ဒုဝိယ' ဏ္ဏဝါ**= အတိုင်းမသိ ပေါ်ပြည့်နက်ကျယ် မြစ်ပင်လယ်မှ ထုတ်ဆယ်ကော်ပက် အပေါ်တက်သည့် ရေတစက်ပမာ ဖြစ်ပါကုန်၏။ **အဏ္ဏဝါပိ**= အတိုင်းမရ နက်ကျယ်လှစွာ အဏ္ဏဝါထက်လည်း၊ **ထေရ ဂုဏာယေဝ**= အံ့ဩြမပြီး ခီးကျူးမကုန် ပြည့်စုံစုံညီ ထေရ် ဂုဏ်ရည်တို့ကသာ လျှင်၊ **အဓိကာ**= ပိုလွန်ထူးခြား များပြား လှကုန်သည်ဖြစ်၍၊ **အနန္တကာ**= မမြင်ဆုံးစ အနန္တသာ ဖြစ်ပါကုန်သည်ဗရား။

၉၇။ ပုထုလာ' တိရဒဿနာ၊ ဂဘီရာ ဇလနိဓျာ။
ပါဏိနာ သလိလံ သမ္ဘံ၊ ကော ဥဒ္ဓရိတုမုဿဟေ။

အတိရဒဿနာ= ပတ်လည်ဝန်းကျင် ကမ်းမမြင်နိုင်လောက်အောင်၊ **ပုထုလာ**= မသိတိုင်းဆ ကျယ်ဝန်းလှပေသော၊

www.dhammadownload.com

ဂဘီရာ= အစောက်အားဖြင့် ပိုင်းခြားမရ အလွန်နက်လှ ပေသော၊ **ဇလနိဓျာ**= ထူးခြားပြင်ကျယ် မြစ်ပင်လယ်ကြီးမှ၊ **သလိလံ သဗ္ဗံ**= ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံသောရေကို၊ **ကောဘ**= အဘယ်သူသည်၊ **ပါဏိနာ**= လက်ဖြင့်၊ **ဥဒ္ဓရိတုံ**= ကော်ပက်ခပ် ထုတ်ခြင်းငှာ၊ **ဥဿဟေ**= စွမ်းနိုင်ပါမည်နည်း။

၉၈။ ပြဟာကာသနိသာဂတော၊ ဂဏာနာတော အသင်္ခိယော။
ပစုရတာရကော သဗ္ဗေ ကော တေ ဂဏေတုမုဿဟေ။

ပြဟာကာသနိသာဂတေ= မြင့်ကျယ်လွင်ပြင် ထက်ကောင်းကင်မှ ညစဉ်လှည့်ပတ် သွားလာတတ်ကုန်သော၊ **ဂဏာနာတော အသင်္ခိယော**= ရေတွက်ပိုင်းခြား ဂဏန်းမထားနိုင်ကုန်သော၊ **တေ ပစုရတာရကော သဗ္ဗေ**= ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ လုံးစုံများစွာ ထိုကြယ်တာရာတို့ကို၊ **ကော**= အဘယ်သူသည်၊ **ဂဏေတုံ**= တလုံး,နှစ်လုံး စုရုံးပေါင်းလျက် ရေတွက်ခြင်းငှာ၊ **ဥဿဟေ**= စွမ်းနိုင်ပါမည်နည်း။

၉၉။ မာဒိသာနံ အဝိသယော၊
ထေရော' နန္တဂုဏာကရော။
ထေရာဒိသောဝ ထေရသ၊
ဂုဏော ကထေတု မုဿဟော။

ထေရော= ကျေးဇူးကြီးမား ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးသည်၊ **အနန္တဂုဏာကရော**= အံ့၍မပြီး ချီး၍မကုန် ပြည့်စုံလှစွာ

www.dhammadownload.com

အနန္တဂုဏ်ရည်တို့၏ တည်ရာဖြစ်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ **မာဒိ သာနံ**= ကျွန်ုပ်ကဲ့သို့သောသူတို့၏၊ **အဝိသယော**= အနန္တ ဂုဏ်အင် စုံအလင်ကို ကုန်စင်အောင်မြွက်ဟ၍ ဆက်သနိုင် စရာ အရာမဟုတ်ပါပေ၊ **ထေရာဒိသောဝ**= ထေရ်လောက် စုံလင် ဂုဏ်အင်ကြီးမား ပညာရှိတပါးသည်သာလျှင်၊ **ထေ ရသ ဂုဏော**= အံ့ဖွယ်စုံညီ ထေရ်မြတ်၏ဂုဏ်ရည်တို့ကို၊ **ကထေတုံ**= ကုန်စင်မြွက်ဟ ချီးကျူးဆက်သခြင်းငှာ၊ **ဥဿ ဟေ**= မုချပိုင်ပိုင် စွမ်းနိုင်လေရာသတည်း။

၁၀၀။ ဂဏီသော စန္ဒသိရိမာ၊ ဘာသတံ စန္ဒဂဏိမာ၊
သီတလစန္ဒပ္ပဘာယ၊ အာကာသေ စန္ဒအဠသေ။

ဂဏီသော= ထွန်းပင်ကြေကြယ် အသွယ်သွယ်ကို ချယ် လှယ်စိုးမိုး၍နေသော၊ **စန္ဒသိရိမာ**= ရောင်ခြည်ပဝင်း လမင်း၏ ကျက်သရေရှိသော၊ **စန္ဒဂဏိမာ**= ကြယ်ပေါင်းရံကာ လှပစွာဖြင့် ညခါပဝင်း ငွေလမင်းသည်၊ **သီတလစန္ဒပ္ပဘာယ**= ဧမြေပြောင်လည် စန်းလ၏ရောင်ခြည်ဖြင့်၊ **အာကာသေ စန္ဒ အဠသေ**= စန္ဒာလဝန်း လှည့်လည်ထွန်းရာ ထက်အာကာ၌၊ **ဘာ သတံ**= ရွှန်းရွှန်းအိအိ ပြည့်ပြည့်သာသာ ထွန်းပပါစေသတည်း။

www.dhammadownload.com

နိဂုမ်း။

နန္ဒမာလာ - ဟေမဝါမှ၊ ဖွေရှာ ထူးတင့်၊ လှဖူးပွင့်၍၊ ခူးချင့်စဖွယ်၊ ရနံ့ကြွယ်သား၊ ခိုင်နွယ်လန်းဆန်း၊ ပွင့်သည့်ပန်းကို၊ ဆန့်တန်းငဲ့တူ၊ ဆွတ်ကာယူ၍၊ အတူစုရုံး၊ သွယ်ကာကုံးလျက်၊ ရွှင်ပြုံးကြည်အေး၊ ဆင်တော့ပေးသို့၊ ပျံ့မွှေး လန်းဆန်း၊ ထေရ်ဂုဏ်ပန်းကို၊ ပုံမှန်းအတူ၊ စိတ်ဖြင့်ယူ၍၊ ကြည်ဖြူသဒ္ဓါ၊ ဆင်စိမ့်ဌာဟု၊ ဂါထာတံခွန်၊ ဤစာမွန်ကို၊ အကျွန်သီကာ၊ နှုံးဖွဲ့ပါ၏၊ မဟာကဝိ၊ မြတ်ဥာန်ရှိတို့၊ ဆိုမိရာတွင်၊ အမှားမြင်က၊ နှုတ်တွင်ဌ်သာ၊ ကဲ့ရဲ့ပါနှင့်၊ ကိုယ့်စာသွင်တူ၊ ပြင်တော်မူ၍၊ ဖေးကူပါဘိ၊ မှန်ရာရှိမည် . . . အသိထောက်ဆပါစေသော်။

ဆန္ဒအာသာ - ထေရ်ဆရာ၏၊ တရာသက်တော်၊ ရည်ညွှန်းဖော်လျက်၊ နာပျော်လှစွာ၊ မြတ်ဂါထာကို၊ တရာတိတိ၊ သီကုံးဘိ၏၊ သုတိသာယာ၊ ထုတိလွှာကား၊ မြန်မာသကြား၏ သုံးဆဲ့နှစ်ဟု၊ စွန်းလစ်သချ်ာ၊ ထောင့်သုံးရာတည်း။ ဆောင်းဝင်ခါစ၊ နတ်တော်လဝယ်၊ ဆန်းစ ရှစ်ရက်၊ နိဂုမ်း ဆက်၍၊ ရေးရက်ချိန်တာ၊ နှစ်ပတ်ကြာခဲ့။ ဤစာရေးရ၊ မြတ်ပုညကြောင့်၊ ခုမှနောင်ခါ၊ ဖြစ်လေရာ၌၊ ပညာကြီးကျယ်၊ စည်းစိမ်ကြွယ်၍၊ စိတ်ဝယ် ချမ်းသာ၊ ကိုယ်ကျန်းမာလျက်၊ လိုရာဆန္ဒ၊ ပေါပြည့်

www.dhammadownload.com

ဝ၍၊ ပရဟိတာ၊ ဖြည့်ကျင့်ကာဖြင့်၊ ဆိုင်ရာပါရမီ၊ စုံပြည့်ညီလျက်၊ မဟီဟောဓိ၊ မြတ်ဘုန်သိသည် . . . ကဝိမြောက်ရပါစေသော်။

သန္ဓကာမာ - သူတော်စွာတို့၊ ရသာကဲလွန်၊ ဤစာမွန်ကို၊ အားသွန်ခွန်ပြည့်၊ ဖတ်၍ကြည့်သော်၊ ပေါပြည့် ဂုဏ်အင်၊ မြတ်ထေရ်ရှင်ကို၊ ကြည်လင်စိတ်ထား၊ သဒ္ဓါပွား၍၊ လေးစားကြည်ညို၊ ခ်ီးကျူးဆိုလျက်၊ ဖူးလိုစိတ်သွန်၊ ကျေခ့ဝန်တည်း။ မြတ်မွန်ပြုရ၊ ဤပုညဏ်၊ ဘာဂကြည်ဖြူ။ မျှရည်တူကို၊ နှစ်ဆူမိဖ၊ စရိယနှင့်၊ မျှားလှ သတ္တာ၊ ဝေဌပါ၏။ သာယာချမ်းမြေ့၊ သူတော်လေ့ဖြင့်၊ ယနေ့ကမ္ဘာ၊ ငြိမ်းချမ်းသာလျက်၊ ဘာသာပွင့်လင်း၊ တရားချဉ်း၍၊ မျိုးချင်း စာနာ၊ ရိုင်းပင်းကာဖြင့်၊ မကွာတူမျှ၊ နေထိုင်ကြလျက်၊ ဓမ္မမှန်သိ၊ ဘုန်ရရှိသည်. . . . . မသိပျောက်ကြပါစေသော်။

www.dhammadownload.com

www.dhammadownload.com

အဖွင့် အမှာ

၁၃၄၇ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလပြည့်နေ့တွင် သက်တော်(၁၀၀) ပြည့်မြောက်တော်မူသော ဧကာဒသမရွှေကျင်သာသနာပိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို မြတ်နိုး ပူဇော်သောအားဖြင့် ဂဏုက္ကဌဝဏ္ဏနာဂါထာ (၁၀၀)ကို ရေးဖွဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဂဏုက္ကဌဝဏ္ဏနာဂါထာ (၁၀၀)တွင် ရွှေကျင်နိကာယ သမိုင်းကြောင်းနှင့် ဂဏသမုဒ္ဒာပကရွှေကျင်ဆရာတော် ဘုရားကြီးမှ အစပြုသော ရွှေကျင်နွယ်ဝင် ထိပ်ခေါင်တင် ဂဏုက္ကဌဆရာတော်ဘုရားကြီး ၁၂ ပါးတို့၏ အကြောင်းအရာ ကို အကျဉ်းသခ်ေပအားဖြင့် ဖွဲ့ဆိုထားပါသည်။

ဂါထာ(၁၀၀)ဟူသည် သက်တော်ရှည် ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ သက်တော် (၁၀၀) ပြည့်ကို အမှတ်အသား ပြုခြင်းမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အကြောင်းအရာနှင့် ဂုဏ်ရည်တို့ကား ဂါထာပေါင်း ကုဋေ (၁၀၀) ဖွဲ့ဆိုသော်လည်း ကုန်နိုင်ဖွယ် မရှိပါ။

ဤဂဏုက္ကဌဝဏ္ဏနာ ဂါထာ(၁၀၀) ကို ဟေမဝါမြိုင် ပန်းဂနိုင်၏ ပန်းတစ်ရုံ ပန်းတစ်ခိုင်မှ ဆွတ်ယူဖွဲ့ထုံး ပန်း တကုံးမျှသာဟု မှတ်ယူစေလိုပါသည်။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ
မဟာသုဗောဓာရုံ၊ စစ်ကိုင်းမြို့။
၁၃၄၇-ခု၊ ပြာသိုလဆန်း (၁၄)ရက်
(၂၄-၁-၈၆)

www.dhammadownload.com

ကျေးဇူးတင်ပါသည်

ဤဂဏုက္ကဌဝဏ္ဏနာ ဂါထာ (၁၀၀) စာအုပ်ကို အချိန်မီ ဖြန့်ဝေလျှုဒါန်းနိုင်သည်မှာ မဟာသုဗောဓာရုံ '**အရှင်စန္ဒဝရ**' ၏ ပင်ပန်းခံကာ ကြိုးစားမှုကြောင့်သာ ဖြစ်ပါသည်။

အရှင်ပညာသူရ၊ ရှင်ကဝိန္ဒ၊ ရှင်အာဘိဇာတ စသော တပည့်ရဟန်းသာမဏေများက လိုအပ်သမျှကူညီကြပါသည်။

စစ်ကိုင်းမြို့၊ တိုင်းသာသနာရေးဦးစီးဌာနမှ **မောင်တင်ဌေး၊ မောင်ဝင်းမောင်**တို့က လက်နှိပ်စက် ရိုက်နှိပ် ကူညီကြပါသည်။

အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ

www.dhammadownload.com

ကောဒသမ ရွှေကျင်သာသနာပိုင် ကြေးမြင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

(၁၂၄၇ - ၁၃၅၁)

မူရင်းကျမ်းစာအုပ် မျက်နှာဖုံးပုံ

www.dhammadownload.com

www.dhammadownload.com

"ရွှေကျင်နိုကာယ ဂဏုက္ကဋ္ဌဝဏ္ဏနာ"

၁။ သိဒ္ဓမိဒ္ဓနိကာယသ၊ ဂဏုက္ကဋ္ဌဝိဘာဝိနံ။
အဋ္ဌပ္ပတ္တိ ပဝေဒေမိ၊ သရန္ဟော ဂုဏသဋ္ဌယံ။

သိဒ္ဓံ=ဆန္ဒလိုအင် ပြီးစီးအောင်မြင်ပါစေသတည်း။ **ဂုဏသဋ္ဌယံ**= မျှားလှစုံလင် ဂုဏ်အင်အပေါင်းကို၊ **သရန္ဟော**= မျှော်ခေါ်စေ့စေ့ လွန်အောက်မေ့လျှက်၊ **ဣဒ္ဓနိကာယသ**= သာသနာ့ဂုဏ်အင် စုံလင်ပြည့်ဝ ရွှေကျင်နိကာယ၏။ **ဂဏုက္ကဋ္ဌ ဝိဘာဝိနံ**= ပညာရှိထိပ်သီး ဂိုဏ်းဥက္ကဋ္ဌ မထေရ်မြတ်ကြီးတို့၏။ **အဋ္ဌပ္ပတ္တိ**= ဖြစ်ရပ်မျှော်ကြည့် အဋ္ဌပ္ပတ္တိကို၊ **ပဝေဒေမိ**= အကျဉ်းချုံးကာ တင်ဆက်ပါအုံ့။

ရွှေကျင်ဂိုဏ်း ပေါ်လာပုံ

၂။ မရမ္မေ'သော ရွှေကျင်ဂဏော၊ အတီဝ ပါကဋော ဘဝေ။
အနဗ္ဘဏ္ဍေ ရဝိနှုတ၊ ယာဝ အဇ္ဇတနာ သုဘော။

ရမ္မေ'သော ရွှေကျင်ဂဏော= နေသွင်တုန့ိုင်း ရွှေကျင်ဂိုဏ်းသည်၊ **အနဗ္ဘဏ္ဍေ**= တိမ်တိုက်ကင်းစင် ထက်ကောင်းကင်၌၊

www.dhammadownload.com

ရဝိန္ဒူ= သရေတင့်စွ နေနှင့်လတို့ကဲ့သို့၊ **မရမ္မေ**= ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်၌၊ **အတိဝပါကဋ္ဌော**= အစဉ်အားဖြင့် အလွန်ပင် ထင်ရှားလှပါပေ၏။ **ယာဝ အဇ္ဇတနာ**= နှစ်တစ်ရာကျော်လစ် ယနေ့ခေတ်တိုင်အောင်၊ **သုဘော**= စည်းလုံးမပြယ် တင့်တယ်သည်၊ **ဘဝေ**= ဖြစ်ပါပေသတည်း။

၃။ ရဋ္ဌရူပသံဝစ္ဆရေ၊ ရမ္မေ သဒ္ဓမ္မဇောတနေ။
ဇောတယံ သာသနံ သေ၊ ရွှေကျင်ဂဏော သမုဿ္ဘဝေါ။

ရဋ္ဌရူပသံဝစ္ဆရေ= ၁၂၂၂ ခုနှစ်၌၊ **ရမ္မေ**= သူတော်နှလုံးကြည်ပြိုးရွှင်ပျော် မွေ့လျော်ရာဖြစ်သော၊ **သဒ္ဓမ္မဇောတနေ**= သာသနာရောင် ထွန်းပြောင်ထိန်ဝြိုး ရတနာပုံနေပြည်တော်ကြီး၌၊ **သေ ရွှေကျင်ဂဏော**= နေသွင်တုန်ခိုင်း ဤရွှေကျင်ဂိုဏ်းသည်၊ **သာသနံ**= ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာကို၊ **ဇောတယံ**= ထွန်းပြောင်စေလျက်၊ **သမုဿ္ဘဝေါ**= ထူးခြားလှစွာ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပါသတည်း။

၄။ ဝပ္ပရူပသံဝစ္ဆရေ၊ ရတနာသီခသမ္ဘတေ။
ရဇ္ဇံ ကာရေသိ ကုမာရော၊ မင်းတုန်းနဂရဘောဇကော။

ဝပ္ပရူပသံဝစ္ဆရေ= ၁၂၁၄ ခု၌၊ **ရတနာသီခသမ္ဘတေ**= ရတနာဥုံးစွန်း ထွန်းရာမှည့်ခေါ် ရတနာသီခမြို့တော်၌၊ **မင်းတုန်းနာဂရဘောဇကော**= မင်းတုန်းမြို့စားဖြစ်သော၊

www.dhammadownload.com

ကုမာရော= မင်းသားသည်၊ **ရဇ္ဇံ**= တိုင်းရေးပြည်မှု ကြည့်ရှု စီစစ် မင်းအဖြစ်ကို၊ **ကာရေသိ**= ပြုခဲ့လေပြီ။

၅။ ယဒါ သော အမရပုရ-မာဂမ္မ တဒဇ္ဈာဝသိ။
တဒါ တေန ဝိဇိတမ္ပိ၊ သာသနသုဒ္ဓိ စိန္တိတာ။

ယဒါ= အကြင်အခါ၌၊ **သော**= ထိုမင်းတုန်းမင်းသည်၊ **အမရပုရံ**= အမရပူရ နေပြည်တော်သို့၊ **အာဂမ္မ**= ချီလာ၍၊ **တံ**= ထိုအမရပူရ နေပြည်တော်ကို၊ **အဇ္ဈာဝသိ**= အာဏာ တန်ခိုး လွှမ်းမိုး၍ပိုင် အုပ်စိုးနေထိုင်၏။ **တဒါ**= ထိုအခါ၌၊ **တေန**= ထိုမင်းတုန်းမင်းသည်၊ **ဝိဇိတမ္ပိ**= နိုင်ငံတော်၌၊ **သာသန သုဒ္ဓိ**= ထူးခြားတင့်တယ် သာသနာတော်၏ သန့်ရှင်းစင်ကြယ် မှုကို၊ **စိန္တိတာ**= ဆောင်ရွက်ရန်ပေ ကြံစည်အပ်ခဲ့လေပြီ။

၆။ နိမန္တယိ နန္ဒထေရံ၊ ဝိနယေ ဂရုကံ သုတံ။
ခေါတောဂါမာ' ရညာဝါသေ၊ ဝသန္တံ အမရပုရံ။

ခေါတောဂါမာ' ရညာဝါသေ= ခေါတောရွာနီး 'ကောင်း ပင်ကုန်း'တောရကျောင်းကြီး၌၊ **ဝသန္တံ**= သီတင်းသုံး နေထိုင် လျက်ရှိသော၊ **ဝိနယေ ဂရုကံ**= ကျောက်ထီးပုံရှု ဝိနည်းကို အလေးပြုသော၊ **သုတံ**= ထင်ပေါ်ကျော်ကြား လူသိများသော၊ **နန္ဒထေရံ**- နန္ဒမည်တွင် ထေရ်အရှင်ကို၊ **အမရပုရံ**- အမရပူရ နေပြည်တော်သို့၊ **နိမန္တယိ**= ပင့်လျှောက်ခဲ့လေပြီ။

www.dhammadownload.com

၇။ အန္တိကေ' မရပူရသ၊ 'ရှမ်းကလေးကျွန်း' တိဝိသုတေ။
အာရညကေ ဝသာပေတွာ၊ ပစ္စယေဟိ' ဘိမာနယိ။

အမရပူရသ= အမရပူရနေပြည်တော်၏၊ **အန္တိကေ**= အနောက်မြောက်စပ် အနီးရပ်၌၊ **ရှမ်းကလေးကျွန်း တိဝိသုတေ**= ရှမ်းကလေးကျွန်း မော်ကွန်းတည်ထား လွန်ထင်ရှားသော၊ **အာရညကေ**= ကျင့်မှီခိုအောင်း တောရကျောင်း၌၊ **ဝသာပေတွာ**= သာယာရွှင်ပြုံး သီတင်းသုံးနေထိုင်စေ၍၊ **ပစ္စယေဟိ**= မှီတင်းပြုကြား ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့်၊ **အဘိမာနယိ**= မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်ခဲ့လေပြီ။

၈။ အဘိပ္ပသန္နော သဒ္ဓမ္မေ၊ ရာဇာ ဝိဇိတမဏ္ဍလေ။
နန္ဒထေရော' ပနိဿာယ၊ သာသနမလ သောဓယိ။

သဒ္ဓမ္မေ= သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာ၌၊ **အဘိပ္ပသန္နော**= သဒ္ဓါပိုမိုလွန်ကြည်ညိုသော၊ **ရာဇာ**= မင်းတုန်းမည်တွင် ဘုရင်မင်းတရားသည်၊ **ဝိဇိတမဏ္ဍလေ**= အာဏာဆင့်လွှမ်း နိုင်ငံတော်တဝှမ်း၌၊ **နန္ဒထေရံ**= နန္ဒမည်ကျော် ရှမ်းကလေး ကျွန်း ဆရာတော်ကို၊ **ဥပနိဿာယ**= လမ်းညွှန်သမှု အမှီပြု၍၊ **သာသနမလံ**= သာသနာ့ရန်ဘေး ညစ်အကြေးကို၊ **သောဓ ယိ**= သုတ်သင်ခဲ့လေပြီ။

၉။ သုက္ကရူပသံဝစ္ဆရေ၊ သံသိတော ဓမ္မဝိနယော။
ရာဇာဏာပကတော ရညာ၊ သာသနသုဒ္ဓိကာမိနာ။

သုက္ကရူပသံဝစ္ဆရေ= ၁၂၁၇ ခုနှစ်၌၊ **သာသနသုဒ္ဓိကာမိနာ**= သာသနာတွင်း သန့်ရှင်းပြန့်ပွား လွန်လိုလားသော၊

www.dhammadownload.com

ရညာ= မင်းတုန်းမည်တွင် ဘုရင်မင်းတရားသည်၊ **ရာဇာဏာ ပကတော**= ပြစ်မှုချမှတ် မင်းအာဏာဖြင့် ပြုအပ်သော၊ **ဓမ္မ ဝိနယော**= ဓမ္မဝိနယ မည်ရတင့်ဆန်း အမိန့်တော်ပြန်တမ်းကို၊ **သံသိတော**= ထုတ်ဆင့်အပ်လေပြီ။

၁၀။ ဝါစိကမဘိနန္ဒိသု၊ သာသနသုဒ္ဓိကာမိနော။
သုပေသလာ တဒညာ စ၊ ပစ္စနိကမကံသု တံ။

သာသနသုဒ္ဓိကာမိနော= သာသနာတွင်း သန့်ရှင်းပြန့်ပွါး လွန်လိုလားကြကုန်သော၊ **သုပေသလာ**= စည်းကမ်းနှစ်လို ချစ်ကြည်ညိုကြား ပုဂ္ဂိုလ်အများတို့သည်၊ **ဝါစိကံ**= ဓမ္မ,ဝိနယ မည်ရတင့်ဆန်း အမိန့်တော်ပြန်တမ်းကို၊ **အဘိနန္ဒိသု**= ကြိုဆို အားရ လက်ခံကြလေကုန်ပြီ။ **တဒညာ စ**= အလဇီဒုဿီလ ရှုပ်ပွေကြကြား ပုဂ္ဂိုလ်အများတို့သည်ကား၊ **တံ**= ထိုဓမ္မဝိနယ မည်ရတင့်ဆန်း အမိန့်တော်ပြန်တမ်းကို၊ **ပစ္စနိကမကံသု**= ဝေဘန်ပြစ်တင် ဆန့်ကျင်ကြလေကုန်ပြီ။

၁၁။ ရာဇာဏာပကတာ နေ' သာ ၊ ဝါစိကာ ဝိဇယံ ဂတာ။
သစေ ဂတာ ဂဏိမသ၊ နာဘဝိသ သမုဗ္ဘဝေါ။

ရာဇာဏာပကတာ= ပြစ်မှုချမှတ် မင်းအာဏာဖြင့် ပြုအပ်သော၊ **ဧသာ ဝါစိကာ**= ဓမ္မဝိနယ မည်ရတင့်ဆန်း ဤအမိန့်တော်ပြန်တမ်းသည်၊ **ဝိဇယံ**= အာဏာသက်ဆင်း အောင်မြင်ခြင်းသို့၊ **နဂတာ**= မရောက်ရှိခဲ့ပေ။ **သစေ ဂတာ**= အကယ်

www.dhammadownload.com

ပေါက်ရောက် အောင်မြင်ခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့ပါမူ၊ **ဣမသ ဂဏသ-** ထူးခြားပေါ်လွင် ဤဂိုဏ်းရှေ့ကျင်၏၊ **သမ္ဘတ္တေါ-** ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည်၊ **နဿ အဘာဝိသ-** မဖြစ်ခဲ့လေရာ။

၁၂။ ရာဇာဘိမာနိတော သုမီ၊ သုမီဝ ပါကဋော တတော။
ပရံ ထေရော နိဗ္ဗိန္နော၀၊ သုမီ' ဝတ္ထမ၀ဂတော။

ရာဇာဘိမာနိတော- ဘုရင်မင်းမြတ် ချစ်ခင်မြတ်နိုးအပ်သော၊ **သုမီ-** ပညာရှိဖြစ်တော်မူသော၊ **သုမီဝ-** ရောင်ဝါပဝင်းငွေလမင်းကဲ့သို့၊ **ပါကဋော-** ထင်ပေါ်ကျော်ကြား လူသိများသော၊ **ထေရော-** နန္ဒတွင်ခေါ် 'ရှမ်းကလေးကျွန်း ဆရာတော်' သည်၊ **တတော ပရံ-** အမိန့်တော်ပြန်တမ်း ဆင့်ကမ်းပေါ်လာနောက်အခါ၌၊ **နိဗ္ဗိန္နော၀-** သာသနာရေး ရှုပ်ထွေးကြုံတွေ့ငြီးငွေ့တော်မူသည်ဖြစ်၍သာလျှင်၊ **သုမီ-** လမင်းသည်၊ **အတ္ထမ၀ဂတော ဣဝ-** အတ္ထတောင်စွယ် ပျောက်ကွယ်ဘိသကဲ့သို့၊ **အ၀ဂတော-** ဘ၀တောင်စွယ် ပျောက်ကွယ်တော်မူခဲ့လေပြီ။

၁၃။ တဒါ ဟိ ဇာဂရတ္ဘောရော၊ ခေါတောအာရညေ-ဝသံ။
အသဘူမ့ဲ ဘိက္ခုသံ၀ေ၊ သာသနမလ သောဓယိ။

ဟိ- သာသနာတွင်း သန့်ရှင်းစေလတ် အကြောင်းတရပ်ကား၊ **တဒါ-** ဓမ္မဝိနယ မည်ရတင့်ဆန်း အမိန့်တော်ပြန်တမ်းကို

www.dhammadownload.com

ဆင့်ကမ်းပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ **ဇာဂရတ္တောရော**= ရှမ်းကလေးကျွန်း တပည့် စွမ်းရည်ရှိလှ 'ဇာဂရ'မည်တွင် ထေရ်အရှင်သည်၊ **ခေါ်တောအာရညကေ**= ခေါ်တောရွာနီး 'ကောင်းပင်ကုန်း' တောရကျောင်းတိုက်ကြီး၌၊ **ဝသံ**= နေထိုင်လျက်၊ **အဿဘူမ္မိ**= ရတနာသိခ မည်ရမသွေ မြင်းနယ်မြေ၌၊ **ဘိက္ခုသံဃေ**=ရဟန်း သံဃာအပေါင်း၌၊ **သာသနမလံ**= ဝိနည်းပြစ်ဘေး သာသနာ တော်၏ အညစ်အကြေးကို၊ **သောဓယိ**= သုတ်သင်ခဲ့လေပြီ။

၁၄။ ယဒါ ရညာ သုမာပိတံ၊ ရတနာပုဏ္ဏသမ္ဘတံ။
သာသနံ ပဂ္ဂဏှိ ရာဇာ၊ နာညသာဓာရဏံ တဒါ။

ယဒါ= အကြင်အခါ၌၊ **ရညာ**= မင်းတုန်းမည်တွင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည်၊ **ရတနာပုဏ္ဏသမ္ဘတံ**= ရတနာပုံ ခေါ် ရွှေမြို့တော်ကို၊ **သုမာပိတံ**= နတ်မြို့အသွင် ရှုမြင်သပ်ရပ် ဖန်ဆင်းတည်ထောင် အပ်ခဲ့လေပြီ၊ **တဒါ**= ထိုအခါ၌၊ **ရာဇာ**= မင်းတုန်းမည်တွင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည်၊ **သာသနံ**= ဗုဒ္ဓမြတ် စွာ သာသနာတော်ကို၊ **အနညာသာဓာရဏံ**= နှိုင်းကြည့် ဝေဘန် သူမတူတန်အောင်၊ **ပဂ္ဂဏှိ**- ချီးမြှောက်ခဲ့လေပြီ။

၁၅။ တဒါ သော ဇာဂရတ္တောရော၊ ရှိမ်းမကား ကျတိသမ္ဘတော။
အရညာဝါသေ ဝသိတ္တာ၊ ဇောတယိ ဇိနသာသနံ။

တဒါ= ရတနာပုံနေပြည် တည်ထောင်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ **သော ဇာဂရတ္တောရော**= ဇာဂရမည်တွင် ထိုထေရ်အရှင်သည်၊

www.dhammadownload.com

ရှိမ်းမကား ဣတိသမ္ဘတေ= 'ရှိမ်းမကား'ဟု သမုတ်ခေါ်အပ်မြို့အရပ်၌၊ **အရညာဝါသေ**= တောရကျောင်းတိုက်၌၊ **ဝသိတ္တာ**= သီတင်းသုံးနေထိုင်၍၊ **ဇိနသာသနံ**= ဘုရားမြတ်စွာ သာသနာတော်ကို၊ **ဇောတယိ**= ထွန်းလင်းစေခဲ့ပြီ။

၁၆။ ရဋ္ဌရူပသံဝစ္ဆရေ၊ သယံ ရာဇာ' ဘိမာနိတံ။
ဇာဂရာဘိဓာနတ္ထေရံ၊ ရာဇဓာနိ နိမန္တယိ။

ရာဇာ= မင်းတုန်းမည်တွင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည်၊ **သယံ**= ကိုယ်တိုင်၊ **အဘိမာနိတံ**= လွန်စွာသိမှတ် မြတ်နိုးအပ်သော၊ **ဇာဂရာဘိဓာနတ္ထေရံ**= ဇာဂရမည်တွင် ထေရ်အရှင်ကို၊ **ရာဇဓာနိ**= ရတနာပုံခေါ် ရွှေမြို့တော်သို့၊ **ရဋ္ဌရူပသံဝစ္ဆရေ**= ၁၂၂၂ ခုနှစ်၌၊ **နိမန္တယိ**= ပင့်လျှောက်ခဲ့လေပြီ။

၁၇။ မန္တလာစလပဿမိ၊ အာဝါသေဟိ ပရိက္ခတံ။
ဓမ္မိကံ နာမ အာရာမံ၊ ကာရာပေတ္တာန သာဓုကံ။

၁၈။ ရာဇာ ဇာဂရတ္ထေရဿ၊ နိယျာတေသိ' ဘိမာနိတော။
အရညာဝါသေ ဝသိတ္တာ၊ ဓမ္မကိစ္စာနိ ကာတဝေ။

မန္တလာစလပဿမှိ= မန္တလေးတောင် ဂုဏ်ရောင်ထူးခြားမြောက်ဖက်နံပါးအရပ်၌၊ **အာဝါသေဟိ**= မြတောင်, မင်းကင်းထရံကာ, ရမည်းသင်းဟူ ရည်တူဝဲယာ လေးဖြာသမိုက် အရံ

www.dhammadownload.com

တိုက်တို့ဖြင့်၊ **ပရိက္ခတံ**= ဂုဏ်ဝါတင့်လတ် ခြံရံအပ်သော၊ **ဓမ္မိကံ နာမ အာရာမံ**= မဟာဓမ္မိကာရာမ မည်ရသမိုက်ကျောင်းတော်တိုက်ကို၊ **သာဓုကံ**= ကောင်းစွာ၊ **ကာရာပေတွာန**= ဆောက်လုပ်စေပြီး၍၊ **အရညာဝါသေ**= လူသူမနီး တောရကျောင်းကြီး၌၊ **ဝသိတွာ**= သီတင်းသုံးနေထိုင်၍၊ **ဓမ္မကိစ္စာနိ**= ဂန္ထ, ဝိပဿနာ နှစ်ဖြာပြုရ ဓမ္မကိစ္စတို့ကို၊ **ကာတဝေ**= ပြုလုပ်ခြင်းငှာ၊ **ရာဇာ**= မင်းတုန်းမည်တွင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည်၊ **အဘိမာနိတော**= အလွန်မြတ်နိုးအပ်သည်ဖြစ်၍၊ **ဇာဂရတ္ထောရသ**= ဇာဂရမည်တွင် ထေရ်အရှင်အား၊ **နိယျာတေသိ**= ရိုသေဝပ်စင်း အပ်နှင်းခဲ့လေပြီ။

၁၉။ သုဓမ္မာယ စ သာလာယ၊ ဝါသ'မာဝေနိ ကာတဝေ။
ဂဏာဝိမုတ္တာဘာဝေန၊ ရာဇာ တ' မဘိပူဇယိ။

စ= သည်မျှသာမကသေး၊ **သုဓမ္မာယ သာလာယ**= သုဓမ္မာရုံးတော်မှ၊ **အာဝေနိ**= မဆက်မစပ် လွတ်လပ်ကင်းကွာသီးခြားသာလျှင်၊ **ဝါသံ**= ချမ်းသာသက်ဆုံး ကျင့်သုံးနေထိုင်ခြင်းကို၊ **ကာတဝေ**= ပြုခြင်းငှါ၊ **ရာဇာ**= မင်းတုန်းမည်တွင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည်၊ **တံ**= ဇာဂရမည်တွင် ထိုထေရ်အရှင်ကို၊ **ဂဏာဝိမုတ္တာဘာဝေန**= ဂဏာဝိမုတ်အဖြစ်ဖြင့်၊ **အဘိပူဇယိ**= လေးမြတ်တူပျော် ပူဇော်ခဲ့လေပြီ။

www.dhammadownload.com

၂၀။ ဇာဂရာဘိဓာနတ္ထေရော၊ ဇာတိနာမေန ဝိဿုတော။
ဝိနေသိ ဝိနယေ သိဿ- ဂဏ်ံ သော ဒဠ္ဍမတ္တနော။

ဇာတိနာမေန= ဇာတိရှာတွင် ရှေကျင်ဟူသော အမည်အားဖြင့်၊ **ဝိဿုတော**= ထင်ပေါ်ကျော်ကြား အသိများသော၊ **သော ဇာဂရာဘိဓာနတ္ထေရော**= ဇာဂရမည်တွင် ထိုထေရ်အရှင်သည်၊ **အတ္တနော**= မိမိ၏။ **သိဿဂဏ်ံ**= ဝဲယာ ခညောင်းတပည့်အပေါင်းကို၊ **ဝိနယေ**= ကိုယ်နှုတ်သိပ်သည်း ကျင့်ဝိနည်း၌၊ **ဒဠ္ဍ**=မြဲမြံစွာ၊ **ဝိနေသိ**= ကျနပ့ဲပြင် သွန်သင်ခဲ့လေပြီ။

၂၁။ ဝိနယော သာသနဿာယု၊ အတော ရက္ခာမ သံဝရံ၊
ဂရုံကစ္စ ယထာဓမ္မံ၊ စရာမ သာသနေ မယံ။

ဝိနယော= ဗုဒ္ဓဟောဖေါ် ဝိနည်းတရားတော်သည်၊ **သာသနဿ**= သာသနာတော်သုံးရပ်၏။ **အာယု**= အသက်ပါပေတည်း။ **အတော**= ထို့ကြောင့်၊ **မယံ**= ငါတို့သည်၊ **သံဝရံ**= စောင့်စည်းအပ်စွ သံဝရသီလကို၊ **ရက္ခာမ**=စောင့်ထိန်းကြပါကုန်စို့၊ **သာသနေ**= ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာ၌၊ **ဂရုံကစ္စ**= အရေးတခု အလေးပြုကြကုန်၍၊ **ယထာဓမ္မံ**= ဘုရားဟောဖေါ်တရားတော်အတိုင်း၊ **စရာမ**= ကျင့်ကြပါကုန်စို့။

၂၂။ ပါတိမောက္ခံ ဝိသောဓေန္တော၊ ဇဟေယ္ယာမပိ ဇီဝိတံ။
ပညတ္တံ လောကနာထေန၊ န ဘိန္ဒိဿာမ သံဝရံ။

ပါတိမောက္ခံ= စောင့်သူမှန်သမျှ ပါယ်မကျအောင်ကယ်မ, တတ်ဘိ ပါတိမောက်ခေါ် သိက္ခာပုဒ်သီလတော်ကို၊

www.dhammadownload.com

ဝိသောဓေန္ဓာ= အပြစ်ကင်းစင် သုတ်သင်လိုဩား တို့အများ သည်၊ **ဇိဝိတံ**= အသက်ကို၊ **ဇဟေယျာမပိ**= သီလပျက်ရေး ကြံတွေးမဝံ့ စွန့်ကြရစေကာမူ၊ **လောကနာထေန**= လောက ရှေ့ဆောင် ထွင့်ဘုန်းခေါင်သည်၊ **ပညတ္တံ**= အမိန့်တော်ချမှတ် ပညတ်အပ်သော၊ **သံဝရံ**= စောင့်စည်းအပ်စွ မြတ်သီလကို၊ **နဘိန္ဒိဿာမ**= ဖေါက်ဖျက်သမှု မပြုရှောင်ရှား လေးစားကြပါ ကုန်စို့။

၂၃။ ဝိနယမှိ ဂရုံကစ္စ၊ ပဋိပန္နော သုမီဝရော။
သိဿေပိ တထာ ကာရေသိ၊ ဂဇ္ဇန္တော ကထမိဒိသံ။

သုမီဝရော= တင့်တယ်လှဘိ ပညာရှိတွင် ထေရ်အရှင် သည်၊ **ဤဒိသံ ကထံ**= ဤသို့ဖေါ်ကြား ရဲရင့်သောစကားကို၊ **ဂဇ္ဇန္တော**= ကြုံးဝါးမိန့်ဆိုလျက်၊ **ဝိနယမှိ**= ကိုယ်နှုတ်စောင့်စည်း မြတ်ဝိနည်း၌၊ **ဂရုံကစ္စ**- အရေးတခု အလေးပြု၍၊ **ပဋိပန္နော**= သဒ္ဓါရှင်ပြုံး ကျင့်သုံးတော်မူပြီ၊ **သိဿေပိ**= ဆုံးမနာကြား တပည့်များတို့ကိုလည်း၊ **တထာ ကာရေသိ**= မိမိနည်းတူ ကျင့်မူပုံသေ ကျင့်သုံးစေခဲ့လေပြီ။

၂၄။ သုဒ္ဓေ ဒိဝမှိ ပုဏ္ဏိန္ဒု၊ ဘဂ္ဂဏောဟိ ပရိဝုတော။
ဝိရောစတိဝ သဒ္ဓမ္မေ၊ ရှေကျင်ထေရော ဝိရောစတိ။

ပုဏ္ဏိန္ဒု= ငွေရောင်တင့်ရှန်း လပြည့်ဝန်းသည်၊ **သုဒ္ဓေ ဒိဝမှိ**= ညစ်ကြေးကင်းစင် ထက်ကောင်းကင်၌၊ **ဘဂ္ဂဏောဟိ**-

www.dhammadownload.com

သခ်ၨေထောင်သောင်း ကြယ်တာရာအပေါင်း တို့သည်၊ **ပရိဝုတောဝ**= ဝန်းကျင်ရံပတ် ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍၊ **ဝိရောစတိ**ဝ- ထူးခြား ဝင့်ထယ် တင့်တယ်လေဘိသကဲ့သို့၊ **သဒ္ဓမ္မေ**= သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာ၌၊ **ရှေကျင်ထေရော**= ရှေကျင်မည်ခေါ် မြတ်ထေရ်မော်သည်၊ **ဝိရောစတိ**= တပည့်အပေါင်း ခညောင်းရံကာ တင့်တယ်ပါပေသတည်း။

၂၅။ ရှေကျင်ထေရသိဿဂဏော၊ ဒန္တော ဝိနိတမာဂတော။
သမ္ပန္နော ပါသာဒိကေန၊ အတိဝ ဒဿနာရဟော။

ရှေကျင်ထေရသိဿဂဏော= ရှေကျင်ဆရာ ထေရ်မဟာနှင့် မျှားစွာသောင်းသောင်း တပည့်အပေါင်းတို့သည်၊ **ဒန္တော**= စိတ်နေပျံ့မွှေး လွန်ယဉ်ကျေးသည်၊ **ဝိနိတမာဂတော**= ဣန္ဒြေမခွါတ် ပိပြားသေဝပ်သည်၊ **ပါသာဒိကေန**- မြင်သူအထူးကြည်နူးစေကြောင်း အသွင်အပြင်ကောင်းနှင့်၊ **သမ္ပန္နော**= ပြည့်စုံသည်၊ **ဟုတ္တာ**= ဖြစ်၍၊ **အတိဝ ဒဿနာရဟော**= လွန်စွာဦးခိုက် ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ထိုက်ပါပေသတည်း။

၂၆။ မနောဘာဝနိယဲ သံယံ၊ ရှေကျင်နိကာယသမ္ဘတံ။
သာဓုဇနာ ဂရုံကစ္စ ၊ ပသီသု သန္တမာနသာ။

ရှေကျင်နိကာယသမ္ဘတံ= ရှေကျင်နိကာယဟု သိမ့်တ်အပ်သော၊ **မနောဘာဝနိယံ**= သဒ္ဓါယိုဖိတ် ကုသိုလ်စိတ်အား

www.dhammadownload.com

တိုးပွားစေနိုင်သော၊ **သံဃံ**= သံဃာတော်ကို၊ **သန္တမာနသာ**= ကျွှဿာကင်းစင် သူတော်စိတ်ဝင်ကြကုန်သော၊ **သာဓုဇနာ**= ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကောင်း သူတော်စင်အပေါင်းတို့သည်၊ **ဂရုံ ကစ္စ**= လက်အုပ်တင်ဆက် အလေးအနက်ပြုကြကုန်၍၊ **ပဿိသု**= ကြည်နူးပျော်ရွှင် ဖူးမြင်ခဲ့ကြလေကုန်ပြီ။

၂၇။ ရူပ်ဝ ပါကင်ုံ စိတ္တ-ပဒုမ္မိ ဒဿနာရဟံ။
ဒဿနိယော သာသနမ္မိ ရွှေကျင်ဂဏော သုပါကဌော။

စိတ္တပဒုမ္မိ= ဆန်းကြယ်သပ်ရပ် ပန်းချီကားချပ်၌၊ **ရူပ်**= ဆေးစပ်ပိုင်ပိုင် စုတ်နိုင်နိုင်ဖြင့် ယှဉ်ပြိုင်အားခဲ ရေးဆွဲအပ်ရာ ရုပ်ပုံလွှာသည်၊ **ဒဿနာရဟံ**= မြင်ရသူနှစ်ခြိုက် ပြသထိုက်သည်ဖြစ်၍၊ **ပါကင်ုံ ဣဝ**= တိုင်းသိပြည်ကျော် ထင်ပေါ်လေဘိသကဲ့သို့၊ **သာသနမ္မိ**- ကားချပ်ပမာသာသနာ၌၊ **ရွှေကျင် ဂဏော**= ရုပ်လွှာတုန့ိုင်း ရွှေကျင်ဂိုဏ်းသည်၊ **ဒဿနိယော**= မြင်သူနှစ်ခြိုက် ပြသထိုက်သည်ဖြစ်၍၊ **သုပါကဌော**= အစဉ်အားဖြင့် ထင်ရှားပါပေသတည်း။

www.dhammadownload.com

၁။ ရွှေကျင်ဆရာတော်

၂၈။ ရွှေကျင်နိကာယသတ္ထာရံ၊ ရွှေကျင်နိကာယမာပကံ။
ဝိဘာဝိသေခရံ ဝီရံ၊ ဝန္ဒာမိ ဂဏနာယကံ။

ရွှေကျင်နိကာယမာပကံ= ဂိုဏ်းမြတ်ရွှေကျင် စတင်ဦးဆောင် တည်ထောင်တော်မူသော၊ **ဝိဘာဝိသေခရံ**= ပညာရှိထိပ်တန်း ဦးဆောက်ပန်း ဖြစ်တော်မူသော၊ **ဝီရံ**= ရဲစွမ်းသတ္တိ လုံ့လရှိတော်မူသော၊ **ဂဏနာယကံ**= ဂိုဏ်းမြတ် တည်ထောင် ရှေ့ဆောင်ဖြစ်တော်မူသော၊ **ရွှေကျင်နိကာယ သတ္ထာရံ**= ရွှေကျင်နိကာယ် ဂိုဏ်းဝယ်ဦးစီး ရွှေကျင်ဆရာတော် ဘုရားကြီးကို၊ **ဝန္ဒာမိ**= ရှိခိုးပါ၏။

၂၉။ မရမ္မျပရိမေ ဒေသေ၊
အမရပူရသမ္မတေ။
ဆတ္တမုသ္သာပယိ ဘူပေါ၊
'ဘကြီးတော်' ဣတိ ဝိဿုတော။

မရမ္မျပရိမေ ဒေသေ= မြန်မာနိုင်ငံတော် အထက်ပိုင်း အရပ်၌၊ **အမရပူရသမ္မတေ**= အမရပူရနေပြည်တော်၌၊ **ဘကြီးတော်ဣတိ ဝိဿုတော**= 'ဘကြီးတော်မင်းတရား'ဟု ထင်ရှားသော၊ **ဘူပေါ**= ပြည့်ရှင်မင်းသည်၊ **ဆတ္တမုသ္သာပယိ**= ထီးဖြူစိုက်ထူ စိုးစံတော်မူလေပြီ။

www.dhammadownload.com

၃၀။ တဒါ ဟိ ဇာဂရတ္ထေရော၊
ရတနာသီခသမ္မတေ။
ရွှေကျင်တိ ဝိဿုတေ ဂါမေ၊
'လှတောကြီး' ပဠကေဂတေ။

၃၁။ ဥုးဖိုးမောင် ဒေါ်မိသညာဟိ၊
မာတုဟိ သုဇာတောသုမိ။
ဇနယန္တော မဟောဘာသံ၊
ဟာသယန္တော သမာတရံ။

ဟိ= ဆက်၍ ပြဆိုပါဦးအုံ့၊ **တဒါ**= ဘကြီးတော်မင်း အာဏာလင်းရာ ထိုအခါ၌၊ **သုမိ**= ပညာရှိဖြစ်တော်မူသော၊ **ဇာဂရတ္ထေရော**= ဇာဂရမည်တွင် ထေရ်အရှင်သည်၊ **ရတနာသီခသမ္မတေ**= ရတနာဥုးစွန်း တည်ထွန်းသတ်မှတ် ရတနာသီခမြေအရပ်၌၊ **လှတောကြီးပဠကေ ဂတေ**= 'လှတောကြီး' ငါးရွာတွင် အပါအဝင်ဖြစ်သော၊ **ရွှေကျင်တိ ဝိဿုတေ**= 'ရွှေကျင်'ဟူ၍ ထင်ရှားကျော်စောသော၊ **ဂါမေ**= ရွာ၌၊ **ဥုးဖိုးမောင်+ဒေါ်မိသညာဟိ**= ဥုးဖိုးမောင်+ဒေါ်မိ အမည်ရှိကုန်သော၊ **မာတာပိတုဟိ**-မေတ္တာကြီးမား မိဘနှစ်ပါးတို့မှ၊ **မဟောဘာသံ**= ကြီးမားထွန်းပြောင် အလင်းရောင်ကို၊ **ဇနယန္တော**= ဖြစ်စေလျက်၊ **သမာတရံ**- ကျန်းမာရှင်ပျော် မိမိ၏ မယ်တော်ကို၊ **ဟာသယန္တော**= ရှင်ပျစေလျက်၊ **သုဇာတော**= ဖွားမြင်တော်မူခဲ့လေသတည်း။

www.dhammadownload.com

၃၂။ ဘဒ္ဒကပ္ပသံဝစ္ဆရေ၊ မရမ္မေဟိ သုသင်္ကေတိတေ။
အာသင္ဆိသုက္ကပက္ခမ္ပိ၊ ဇယိ တေရသမေ ဒိနေ။

မရမ္မေဟိ= စွမ်းရည်ပြည့်ဖြိုး မြန်မာလူမျိုးတို့သည်၊ **သုသင်္ကေတိတေ**= ထူးခြားသတ်မှတ် အသုံးပြုအပ်သော၊ **ဘဒ္ဒကပ္ပသံဝစ္ဆရေ**= ၁၁၈၄ ခုနှစ်၌၊ **အာသင္ဆိသုက္ကပက္ခမ္ပိ**= ရောင်ဝါတင့်လျှမ်း ဝါဆိုလဆန်း၌၊ **တေရသမေ ဒိနေ**= လရောင်ဖြိုးလက် တစ်ဆယ့်သုံးရက်နေ့၌၊ **ဇယိ**= မီးရှူးသန့်စင် ဖွါးမြင်တော်မူလေပြီ။

၃၃။ ရှေကျင်ဂါမေ မဟာဗောဓိ-ဝိဟာရသာမိနော သုဓီ။
သန္ဓိကေ သိပ္ပမာဒါယ၊ သမ္ပတ္တော ဝိညုတံ အယံ။

အယံ သုဓီ= ပညာရှိသူတော်ကောင်း ဤဆရာတော်လောင်းသည်၊ **ရှေကျင်ဂါမေ**= ရှေကျင်ရွာ၌၊ **မဟာဗောဓိ ဝိဟာရသာမိနော**= 'မဟာဗောဓိကျောင်း' ကိန်းအောင်းပျော်ရွှင် ထေရ်အရှင်၏၊ **သန္ဓိကေ**= ထံတော်၌၊ **သိပ္ပံ**= ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာ စာပေအတတ်ပညာကို၊ **အာဒါယ**= သင်ယူ၍၊ **ဝိညုတံ**= ပညာထွန်းသစ် သိကြားလိမ္မာသူ၏အဖြစ်သို့၊ **သမ္ပတ္တော**= ရောက်ခဲ့လေပြီ။

၃၄။ စုဒ္ဒသဝဿိကေ ဃေ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇတ္တမုပါဂတော။
ဥပဇ္ဈာယံ ကရိတ္ဝာန၊ ဝရဗုဒ္ဓိ' ဘိဓာနကံ။

ဃေ= ရှေကျင်ဆရာတော် တွင်ခေါ်စေကြောင်း ဤဆရာတော်လောင်းသည်၊ **စုဒ္ဒသဝဿိကေ**= ပျိုမြစ်နုနယ်

www.dhammadownload.com

ဆယ့်လေးနှစ်အရွယ်၌၊ **ဝရဗုဒ္ဓိဘိဓာနကံ**= 'ဝရဗုဒ္ဓိ' မည်ရှိပေါ်လွင် ထေရ်အရှင်ကို၊ **ဥပဇ္ဈာယံ ကရိတ္တာန**= မိဘသဖွယ် ဥပဇ္ဈာယ်ဟု ဆရာပြု၍၊ **ပဗ္ဗဇ္ဇတ္တံ**= ဂုဏ်ရောင်ထွန်းသစ်ရှင်သာမဏေ၏အဖြစ်သို့၊ **ဥပါဂတော**= ရောက်ခဲ့လေပြီ။

၃၅။ ဝရဗုဒ္ဓိမဟာထေရော၊ သိဿသ ဓမ္မကာမိနော။
ဇာဂရတ္တာမုပါဒါယ၊ ဇာဂရောတိ မတ္တာယိ တံ။

ဝရဗုဒ္ဓိမဟာထေရော= ဝရဗုဒ္ဓိ မည်ရှိတွင်ခေါ် မြတ်ထေရ်မော်သည်၊ **ဓမ္မကာမိနော**= သူတော်တရား လေးစားရိုကျိုး လွန်မြတ်နိုးသော၊ **သိဿသ**= တပည့်၏၊ **ဇာဂရတ္တံ**= ထူးခြားရှင်ကြည် နိုးကြားမှုဂုဏ်ရည်ကို၊ **ဥပါဒါယ**= အစွဲပြု၍၊ **တံ**= ထိုတပည့်ကို၊ **ဇာဂရောတိ**= နိုးကြားတက်ကြွ 'ရှင်ဇာဂရ' ဟူ၍၊ **အတ္တာယိ**= မှည့်ခေါ်လေပြီ။

၃၆။ ဇာဂရိယမနုယုတ္တော၊ ဇာဂရော သုတကာမိကော။
သီးလုံးထေရမုပဂမ္မ၊ ဗုဒ္ဓဝစနမုဂ္ဂဏှိ။

ဇာဂရိယံ= မောဟကင်းကွာ နိုးကြားမှုအရာ၌၊ **အနုယုတ္တော**= မပြတ်ကြိုးကုတ် အားထုတ်သော၊ **ဇာဂရော**= 'ဇာဂရ' မည်တွင် သာမဏေရှင်သည်၊ **သုတကာမိကော**= နာယူမှတ်သား ဗဟုသုတကို လိုလားသည်ဖြစ်၍၊ **သီးလုံးထေရံ**= နေပြည်တိုင်းကျော် သီးလုံးဆရာတော်ကို၊ **ဥပဂမ္မ**= ချဉ်းကပ်ပြီး၍၊ **ဗုဒ္ဓဝစနံ**= စာပေ ပရိယတ် ဘုရားစကားတော်မြတ်ကို၊ **ဥဂ္ဂဏှိ**= သင်ယူခဲ့လေပြီ။

www.dhammadownload.com

၃၇။ ဥပဇ္ဈာယ် ကရိတ္တာန၊ ဝရဗုဒ္ဓိ သုဓီဝရံ။
စေတိယသီမာယ် ဧသ၊ သမ္ဘတ္တော ဥပသမ္ပဒံ။

ဧသ= ဤရှင်ဇာဂရသည်၊ **ဝရဗုဒ္ဓိ**= ဝရဗုဒ္ဓိအမည်ရှိသော၊ **သုဓီဝရံ**= ပညာရှိတွင် ထေရ်အရှင်ကို၊ **ဥပဇ္ဈာယ် ကရိတ္တာန**= သွန်သင်သမှု ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍၊ **စေတိယသီမာယ်**= ရေထွက်ရွာရှိ ဆုတောင်းပြည့်တွင် စေတီရှင်၏ ရင်ပြင်အနီး သိမ်တော်ကြီး၌၊**ဥပသမ္ပဒံ**= မြင့်မြတ်စင်စစ် ရဟန်းအဖြစ်သို့၊ **သမ္ဘတ္တော**= ကောင်းစွာမသွေ ရောက်ခဲ့လေသတည်း။

၃၈။ အမရပုရံ ဂန္တာန၊ ဂရုဝရာန သန္တိကေ။
သမုဂ္ဂဏှိ နာနာဂန္ထေ၊ မဟာသာဟေန သာဓိယေ။

ဧသ= 'ဇာဂရ'မည်တွင် ဤအရှင်သည်၊ **အမရပုရံ**= အမရပူရခေါ် နေပြည်တော်သို့ **ဂန္တာန**= ကြွသွားပြီး၍၊ **ဂရု ဝရာနံ**= အလေးပြုအပ် ကျေးဇူးရှင်ဆရာမြတ်တို့၏၊ **သန္တိ ကေ**= အထံ၌၊ **မဟာသာဟေန**= လွန်ကဲပြင်းပြ ကြီးမားသော ဇွဲလုံ့လဖြင့်၊ **သာဓိယေ**= ပြီးစေထိုက်ကုန်သော၊ **နာနာဂန္ထေ**= သင်ကြားသင့်ရာ အမျိုးမျိုးသော ကျမ်းစာတို့ကို၊ **သမုဂ္ဂဏှိ**= ဇွဲမာန်လူလူ သင်ယူခဲ့လေပြီ။

၃၉။ အမရပုရာ' ပက္ကမ္မ ၊ ဝသမာရညကေ သုဓီ။
အန္တေဝါသိန ဝါစေသိ၊ ပဋိပတ္တိမ္ပိ ပူရယိ။

သုဓီ= ဉာဏ်ရည်ပြည့်ဝ အရှင်ဇာဂရသည်၊ **အမရပုရာ**= အမရပုရနေပြည်တော်မှ၊ **အပက္ကမ္မ**= ထွက်ခွါခဲ့ပြီး၍၊ **အာရ**

www.dhammadownload.com

ညကေ= မန်ကျည်းစဉ်, ခေါ်တော သဘောကျရာ ခါခါခို အောင်း တောရကျောင်း၌၊ **ဝသံ**= နှစ်ခြိုက်ရွှင်ပြုံး သီတင်းသုံး လျက်၊ **အန္တေဝါသိနံ**= တပည့်တို့အား၊ **ဝါစေသိ**= ကျမ်းဂန် အထွေထွေ ပို့ချခဲ့လေပြီ။ **ပဋိပတ္တိမ္ပိ**= ဝါသဓုရ မည်ရသမုတ် ပဋိပတ်အလုပ်ကိုလည်း၊ **ပူရယိ**= ဖြည့်ကျင့်ခဲ့လေပြီ။

၄၀။ ယတိဝသေန စုဒ္ဒသ- ဝဿိကော ဂဏနာယကော။
ဝိသောဒေသိ သာသန'သ- ဘူမ္ပဲ ရညာ' ဘိယာစိတော။

ဂဏနာယကော= တပည့်အပေါင်း ကောင်းအောင် ရှေ့ဆောင် ဂုဏ်ရောင်ထွန်းပ 'အရှင်ဇာဂရ'သည်၊ **ယတိ ဝသေန**= ရဟန်းနှစ်ကြာ သိက္ခာဝါအားဖြင့်၊ **စုဒ္ဒသဝဿိ ကော**= တစ်ဆယ့်လေးဝါရှိသည်၊ **ဟုတ္တာ**= ဖြစ်လသော်၊ **ရညာ**= မင်းတုန်းမည်တွင် ဘုရင်မင်းသည်၊ **အဘိယာစိတော**= ရိုသေ လေးမြတ် တိုက်တွန်းတောင်းပန်အပ်သည် ဖြစ်၍၊ **အဿဘူ မ္ပဲ**= ရတနာသီခ အမည်ရပေ မြင်းနယ်မြေ၌၊ **သာသနံ**= သာသနာတော်ကို၊ **ဝိသောဒေသိ**= သုတ်သင်ခဲ့လေပြီ။

၄၁။ ဇေ္ဇနဝိသဝဿိကော၊ ရတနာပုဏ္ဏ' မာဂတော။
သဒ္ဓမ္မဇောတယတ္ထာယ၊ မင်းတုန်းရညာ နိမန္တိတော။

သော= 'ဇာဂရ' မည်တွင် ထိုထေရ်အရှင်သည်၊ **ဇေ္ဇန ဝိသ ဝဿိကော**= ရဟန်းသိက္ခာ ၁၉-ဝါ ရရှိသည်၊ **ဟုတ္တာ**= ဖြစ်လသော်၊ **မင်းတုန်းရညာ**= မင်းတုန်းမည်တွင် ဘုရင်မင်း

www.dhammadownload.com

မြတ်သည်၊ **နိမန္ဓိတော**= ပင့်လျှောက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ **သဒ္ဓမ္မ ဇောတ ယတ္ထာယ**= သာသနာ့ရောင် ထွန်းပြောင်စေရန် အကျိုးငှါ၊ **ရတနာပုဏ္ဏံ**= ရတနာပုံခေါ် နေပြည်တော်သို့၊ **အာဂတော**= ကြွရောက်တော်မူခဲ့လေပြီ။

၄၂။ မန္တလာစလပဿမှိ၊ ဓမ္မိကာရာမသမ္မတေ။
အာရညကေ ဝသန္တောဝ၊ ဝမ္ဘေသိ ဇိနသာသနံ။

သော= 'ဇာဂရ' မည်တွင် ထိုထေရ်အရှင်သည်၊ **မန္တလာစလ ပဿမှိ**= မန္တလေးတောင်အောက် မြောက်ဖက်အနီး တော မြိုင်ကြီး၌၊ **ဓမ္မိကာရာမသမ္မတေ**= မဟာဓမ္မိကာရာမဟု သမုတ်အပ်သော၊ **အာရညကေ**= လူသံတိတ်ဆိတ် အရိပ် ခိုအောင်း တောရကျောင်းတိုက်၌၊ **ဝသန္တောဝ**= နှစ်ခြိုက်ရှင်ပြုံး သီတင်းသုံးလျက်သာလျှင်၊ **ဇိနသာသနံ**= ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသ နာကို၊ **ဝမ္ဘေသိ**= ကြီးပွားတိုးတက်စေခဲ့လေပြီ။

၄၃။ ဂဏီသကဂုဏာဂန္ဓ၊ သမာကမ္ပိတမာနသာ။
ယတယော တမုပါသိံသု၊ အလီဝ ကေဇကာနနံ။

အလီ= ဝတ်ရည်စုပ်သုံး ပျားပိတုံးတို့သည်၊ **ကေဇကာ နနံ**- ပေါလှဝတ်ရည် ကြာတောဆီသို့၊ **ဥပါသန္တိက္ကဝ**= ဝဲပျံ့စုပ်ပြု ချဉ်းကပ်ကြကုန်သကဲ့သို့၊ **ဂဏီသကဂုဏာဂန္ဓသမာကမ္ပိတ မာနသာ**= ဂိုဏ်းမြတ်ဦးဆောင် ဂုဏ်ရောင်ရနံ့ သင်းပျံ့ထုံဘိ ဆွဲဆောင်အပ်သော စိတ်ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍၊ **ယတယော**=

www.dhammadownload.com

တပည့်အပေါင်း ရဟန်းကောင်းတို့သည်၊ **တံ**= 'ဇာဂရ' မည်တွင် ထိုထေရ်အရှင်သို့၊ **ဥပါသိသု**= စုပြုံလေးမြတ် ချဉ်းကပ်ခဲ့ကြလေကုန်ပြီ။

၄၄။ ဆဗ္ဗီသဝဿကာလမှိ၊ မင်းတုန်းရညာ' ဘိယာစိတောဟ။
ပါဟေတ္ဝာ ပဟိတပဏ္ဏေ၊ သောဓယိ ဇိနသာသနံ။

သော= အရှင်ဇာဂရ မြတ်လှထင်ပေါ် ထိုရွှေကျင် ဆရာတော်သည်၊ **ဆဗ္ဗီသဝဿကာလမှိ**= ရဟန်းသိက္ခာ ဂုဏ်ဝါတက်ဘိ ၂၆-ဝါ ရှိသောအခါ၌၊ **မင်းတုန်းရညာ**= မင်းတုန်းမည်တွင် ဘုရင်မင်းတရားသည်၊ **အဘိယာစိတောဟ**= ရိုသေလေးမြတ် တိုက်တွန်းတောင်းပန်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ **ပဟိတပဏ္ဏေ**= 'ဝိနယဂရုဒီပနီ' စသည်တင့်ဆန်း ဆင့်ဆိုစာတန်းတို့ကို၊ **ပါဟေတ္ဝာ**= အလုံ့ဗန့်ကျီ ထိုဤသတ်မှတ် နယ်အရပ်သို့ မပြတ်ပုံသေ ပေးပို့စေ၍၊ **ဇိနသာသနံ**= မြတ်ဘုရား၏ သာသနာတော်ကို၊ **သောဓယိ**= သုတ်သင်ခဲ့လေပြီ။

၄၅။ ဧကူနတိံသဝဿမှိ၊ မင်းတုန်းရညာ' ဘိမာနိတံ။
လဇ္ဇိမှိ နာဓိဝါသေသိ၊ နိဿာယ' ပ္ပိစ္ဆတံ သုဓီ။

သုဓီ= ဉာဏ်ရည်ကြီးမား ရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်၊ **အပ္ပိစ္ဆတံ**= ထင်ပေါ်ကျော်ကြား မလိုလားသည့် ထူးခြားပြည့်စုံ အပ်ပ်ိစ္ဆဂုဏ်ကို၊ **နိဿာယ**= အမှီပြု၍၊ **ဧကူနတိံ သဝဿမှိ**= ရဟန်းသိက္ခာ ဂုဏ်ဝါတက်ဘိ ၂၉ ဝါ ရှိသောအခါ၌၊

www.dhammadownload.com

မင်းတုန်းရညာ= 'မင်းတုန်း' မည်တွင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည်၊ **အဘိမာနိတံ**= လွန်စွာလေးမြတ် ပူဇော်ဆက်ကပ်အပ်သော၊ **လဉ္ဆမ်ပြီ**= ရာဇဂုရုသွန်းထုခတ်နှိပ် ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို သော်လည်း၊ **နာဓိဝါသေသိ**= လက်သင့်မခံ ပယ်လှန်တော်မူခဲ့လေပြီ။

၄၆။ ပဠုတိသဝဿကာလေ၊ လက်ာဒီပမတာရိ သော။
ဒါဌာဝရပူဇနာယ၊ ဘိန္နာနံ သမဂ္ဂါယ စ။

သော= ဂိုဏ်းမြတ်ဦးစီး ထိုရှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်၊ **ပဠုတိသဝဿကာလေ**= ရဟန်းသိက္ခာ ၃၅- ဝါရှိသောအခါ၌၊ **ဒါဌာဝရံ**= မြတ်ဘုရား၏ ဓာတ်သားတွင်ခေါ် မြတ်စွယ်တော်ကို၊ **ပူဇနာယ**= ကြည်ညိုစိတ်သန် ပူဇော်ရန် အလို့ငှာငင်း၊ **ဘိန္နာနံ**= သီမာဝိဝါဒ ကွဲကြအယူ မတူကြာညောင်းသီဟိုဠ်ရဟန်းအပေါင်းတို့၏၊ **သမဂ္ဂါယ စ**= ညီညွတ်ရန် အလို့ငှာငင်း၊ **လက်ာဒီပံ**= လက်ာဒီပ မည်ရခေါ်ဆို ကျွန်းသီဟိုဠ်သို့၊ **အတာရိ**= သင်္ဘောလှေထူး သင်္ခါမြူးလျက် ဖြတ်ကူးတော်မူခဲ့လေပြီ။

၄၇။ လက်ာသာသနဝိသုဒ္ဓိ- ကထာယ ဒီပိကံ ဂဏ်။
ဝိဘိန္နံ သမဂ္ဂ ကစ္စ၊ ဝမေုသိ တမိ သာသနံ။

ဝိဘိန္နံ=သိမ်အငြင်းပွား ကွဲပြားရှိနေသော၊ **ဒီပိကံ ဂဏ်**= ကျွန်းနေကိန်းအောင်း သီဟိုဠ်ရဟန်းအပေါင်းကို၊ **လက်ာ**

www.dhammadownload.com

သာသနဝိသုဒ္ဓိကထာယ= ကျွန်းမြတ်လက်ာ သာသနာ၏ လွန်စွာသန့်ရှင်း စိတ်ရင်းကြီးပမ်း 'လက်ာသာသနဝိသုဒ္ဓိ' စာတမ်းဖြင့်၊ **သမဂ္ဂကစ္စ**= ဖြေရှင်းသမှု ညီညွတ်အောင်ပြု၍၊ **တမ္ပိ**= လက်ာခေါ်ဆို ကျွန်းသီဟိုဠ်၌၊ **သာသနံ**= သာသနာကို၊ **ဝမ္မေသိ**= ကြီးပွါးတိုးတက်စေခဲ့လေပြီ။

၄၈။ ဝိဘာရူပသံဝစ္ဆရေ၊ သီပေါရညာ' ဘိယာစိတောဟ။
သာသနကရဘာဝေန၊ သာသနမလံ သောဓယိ။

ဝိဘာရူပသံဝစ္ဆရေ= ၁၂၄၄-ခုနှစ်၌၊ **သီပေါရညာ**= ကုန်းဘောင်နေဝန်း နောက်ဆုံးထွန်းပြား သီပေါမင်းတရားသည်၊ **အဘိယာစိတောဟ**= ရိုသေလေးမြတ် တောင်းပန်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ **သာသနကရဘာဝေန**= သာသနာပြု သာသနာပိုင် ဘုန်းလှိုင်တေဇော် ဆရာတော်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ **သာသနမလံ**= သာသနာရန်ဘေး ညစ်အကြေးကို၊ **ဝိသောဓယိ**=သုတ်သင်တော်မူခဲ့လေပြီ။

၄၉။ ဝိဘဇ္ဇ နဝ ဌာနာနိ၊
ပဟိဏိ ဂဏနာယကေ။
သောဓေသိ သာသနံ ထေရော၊
တောင်တော်ထေရဒုတိယကော။

ထေရော= ဂိုဏ်းမြတ်ဦးစီး ရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်၊ **တောင်တော်ထေရဒုတိယကော**= ဒုတိယသာသနာပိုင် ဘုန်းလှိုင်ကျော်မော် တောင်တော်ဆရာတည်းဟူသော

www.dhammadownload.com

အဖေါ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ **နဝ ဌာနာနိ**= တနိုင်ငံလုံး သိမ်းကျုံး ဖေါ်ပြ ကိုးဌာနတို့ကို၊ **ဝိဘဇ္ဇ**= ခွဲဝေသတ်မှတ်ပြီး၍၊ **ဂဏာနာ ယကေ**= အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဂုဏ်ရောင်ထူးခြား သာသနာပြု ဆရာတော်အများတို့ကို၊ **ပဟိဏိ**= စေလွှတ်တော်မူပြီ။ **သာ သနံ**= ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်ကို၊ **သောဓေသိ**= ညစ်ကြေး ကင်းစင် သုတ်သင်တော်မူလေပြီ။

၅၀။ တဒါ ထေရော သီပေါရညာ၊ ပူဇိတံ ဂုရုလဉ္ဆကံ။
ပဟာယ ဧကစာရာယ၊ မင်းကွန်းသေလမုပါဂမိ။

ထေရော= ဂိုဏ်းမြတ်ဦးစီး ရှေ့ကျင်ဆရာတော်ဘုရား ကြီးသည်၊ **တဒါ**= ကိုးတိုင်းကိုးဌာန သာသနာပြုရာ ထိုအခါ၌၊ **သီပေါရညာ**= သီပေါမင်းသည်၊ **ပူဇိတံ**= ရိုသေလေးမြတ် ပူဇော်ဆက်ကပ်အပ်သော၊ **ဂုရုလဉ္ဆကံ**= ရာဇဂုရု သွန်းပြုခတ် နှိပ် ဘွဲ့တံဆိပ်ကို၊ **ပဟာယ**= အလျှုမခံ ပယ်လှန်တော်မူပြီး၍၊ **ဧကစာရာယ**= တောရပ်ခိုမှီ ဧကစာရီကျင့်သုံးရန်အလို့ငှာ၊ **မင်းကွန်းသေလံ**= ဧရာနဒီ ကမ်းဆီထိပ်မိုး မင်းကွန်းတောင်ရိုး သို့၊ **ဥပါဂမိ**= ကြွရောက်တော်မူခဲ့လေပြီ။

၅၁။ မဏိရူပသံဝစ္ဆရေ၊ ထေရော ဖဂ္ဂုနမာသိကေ။
ကဏ္ဍုပကွေ သတ္တမမှိ၊ စန္ဒောဝ' တ္ထမဝဂတော။

ထေရော= ဘုန်းရောင်ထိန်ပြီး ရှေ့ကျင်ဆရာတော်ဘုရား ကြီးသည်၊ **မဏိရူပသံဝစ္ဆရေ**= ၁၂၅၅ခုနှစ်၌၊ **ဖဂ္ဂုန မာသိ**

www.dhammadownload.com

ကေ= ရွက်ဟောင်းကြွေပြောင်း လတပေါင်း၌၊ **ကဏ္ဏပက္ခေ**= လဆုတ်ပက္ခဖြစ်သော၊ **သတ္တမမ္မိ**= ၇ ရက်နေ့၌၊ **စန္ဒော**= ရောင်ဝါတင့်ထွန်း လပြည့်ဝန်းသည်၊ **အတ္ထမဝဂတော ဣဝ**= အတ္ထတောင်စွယ် ပျောက်ကွယ်လေသကဲ့သို့၊ **အတ္ထမဝဂတော**= တစ်ဘဝ နာမ်ရုပ် ထိန်းအုပ်မနေ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်တော်မူခဲ့လေသတည်း။

၂။ ဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်

၅၂။ အစ္စယေ ရွှေကျင်ဂုရုမှိ၊ တံသိဿာ ဂဏဇေ္ဇကာ။ ဂဏုဏ္ဏဒ္ဒမုစ္စိန်သု၊ ဝိသုဒ္ဓါရာမိကံ သုမိ။

ရွှေကျင်ဂုရုမှိ= ဂိုဏ်းမြတ်ဦးစီး ရွှေကျင်ဆရာတော် ဘုရားကြီးသည်၊ **အစ္စယေ**= တဘဝမွန် လွန်တော်မူသည် ရှိသော်၊ **တံသိဿာ**= လက်ထက်တော်ပွါး တပည့်သား ဖြစ်ကြကုန်သော၊ **ဂဏဇေ္ဇကာ**= ရွှေကျင်ဂိုဏ်းဝယ် တင့်တယ်ရည်ထူး ကြီးမျှူးထင်ပေါ် ဆရာတော်တို့သည်၊ **သုမိ**= ထွင်းဖောက်ဧကန် ပညာဉာဏ်ရှိတော်မူသော၊ **ဝိသုဒ္ဓါရာမိကံ**= ဘုန်းရောင်, ကံရောင် ဉာဏ်ရောင်ထိန်ဝြိုး ဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို၊ **ဂဏုဏ္ဏဒ္ဒံ**= ကြီးမျှူးစင်စစ် ဂိုဏ်းဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်သို့၊ **ဥစ္စိန်သု**=စိတ်တူ ကိုယ်တူ ကြည်ဖြူရွှေးကောက် တင်မြှောက်ခဲ့ကြလေကုန်ပြီ။

www.dhammadownload.com

၅၃။ ပိဋကေ ဂန္ဓနရေ စ၊ ထေရော ဗျတ္တတရော ဝိဒူ။
ပဝရော ဂန္ထကာရာနံ၊ ဝိဘာဝိသေခရော အဟု။

ထေရော= ဝိသုဒ္ဓါရုံ လွှမ်းခြုံကျော်ကြား ဆရာတော်ဘုရားသည်၊ **ပိဋကေ စ**= ဘုရားဟောဖော်ပိဋကတော်၌ လည်းကောင်း၊ **ဂန္ထနရေ စ**= မာဂဓ သက္ကတ မည်ရဆန်းပြား ကျမ်းတပါး၌လည်းကောင်း၊ **ဗျတ္တတရော**= ထူးခြားသိမြင် ကျွမ်းကျင်တော်မူသော၊ **ဝိဒူ**= ရာရာနှံ့စပ် သိတတ်လေဘိ ဉာဏ်ထူးရှိသည်၊ **ဂန္ထကာရာနံ**= ကျမ်းပြုထိုထို မျှားပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ **ပဝရော**= သာလွန်ကောင်းမြတ်သည်၊ **ဝိဘာဝိသေခရော**= ထိုခေတ်ပေါ်ထင် ပညာရှင်တို့ နှိုင်းယှဉ်ဆင့်တန်း ဦးဆောက်ပန်းသည်၊ **အဟု**= ဖြစ်တော်မူခဲ့လေပြီ။

၅၄။ ထေရော ဗာဝိသ ဝဿာနိ၊ ဂဏ္ဌုက္ကဋ္ဌော ဓုရာဝဟော။
အဋ္ဌသတ္တတိဝဿမှိ၊ ကိတ္တိယေဝါ' ဝသေသကော။

ထေရော= ဂိုဏ်းမြတ်ဦးစီး ဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်၊ **ဗာဝိသ ဝဿာနိ**= ရှည်ကြာတွက်စစ် ၂၂-နှစ်တို့ ကာလပတ်လုံး၊ **ဂဏ္ဌုက္ကဋ္ဌော**= ရွှေကျင်နိကာယဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက ဓမ္မသေနာပတိ သမ္မုတိသံဃရာဇာ ကျေညာထင်ပေါ် ဒုတိယရွှေကျင် သာသနာပိုင်ဆရာတော်သည်၊ **ဟုတ္တာ**= ဖြစ်တော်မူ၍၊ **ဓုရာဝဟော**= နိကာယတာဝန် ကျေပွန်စဉ်ဆက် ဆောင်ရွက်တော်မူပါပေ၏၊ **အဋ္ဌသတ္တတိဝဿမှိ**=

www.dhammadownload.com

ဘုန်းရောင်တင့်တယ် ၇၈ နှစ်အရွယ်၌၊ **ကိတ္တိယေဝ**= ဝိသုဒ္ဓါ ရုံဆရာတော် ထင်ပေါ်သတင်း ကျော်စောခြင်းသည်သာလျှင်၊ **အဝသေသကော**= အမှန်စင်စစ် ကြွင်းကျန်ရစ်ခဲ့ လေပြီတကား။

၃။ ကျိုက္ကစံဆရာတော်နှင့် ဒီပဲရင်းဆရာတော်

၅၅။ ဝိသုဒ္ဓါရာမာဓိပမှိ၊ အစ္စယေ ဂဏဇေဋ္ဌကာ။
ဒီပဲရင်း ကျိုက္ကစံထေရာ၊ ဂဏုက္ကဋ္ဌခုရာဝဟာ။

ဝိသုဒ္ဓါရာမာဓိပမှိ= ဝိသုဒ္ဓါရုံ ဘုန်းဂုဏ်ထိန်ပြီး ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်၊ **အစ္စယေ**= တဘဝမွန် လွန်တော်မူခဲ့သည်ရှိသော်၊ **ဂဏဇေဋ္ဌကာ**= ရွှေကျင်ဂုဏ်ရောင် ထွန်းပြောင်အားခဲ အကြီးအကဲဖြစ်တော်မူကြကုန်သော၊ **ဒီပဲရင်း ကျိုက္ကစံထေရာ**= 'ဒီပဲရင်းဆရာတော်' 'ကျိုက္ကစံဆရာတော်' ထင်ပေါ်ကျော်ကြား ထေရ်မြတ်နှစ်ပါးတို့သည်၊ **ဂဏုက္ကဋ္ဌခုရာဝဟာ**= ရွှေကျင်နိကာယဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက သမ္မုတိသံဃရာဇာ တတိယရွှေကျင်သာသနာပိုင် ပြိုင်ဆိုင်ညီမျှ ဆောင်ရွက်တော်မူကြပါပေကုန်၏။

၅၆။ တေသံ ဟိ ကျိုက္ကစံထေရော၊ ပိဋကတ္တယပါရဂေါ။
ဂန္ထကာရော ဓမ္မကာမော၊ ပရိသတိ ဝိသာရဒေါ။

ဟိ= လနေအလား ထေရ်နှစ်ပါး၏ ထူးခြားဂုဏ်ကို ထုတ်၍ဆိုအံ့၊ **တေသံ**= ဒီပဲရင်း,ကျိုက္ကစံ ဘုန်းလျှံတောက်ကြွား

www.dhammadownload.com

ထေရ်မြတ်နှစ်ပါးတို့တွင်၊ **ကျိုက္ကစ်ထေရော**= ကျိုက္ကစ်ကျောင်းတိုက် နှစ်ခြိုက်ရှင်ပျော် ကျိုက္ကစ်ဆရာတော်သည်၊ **ပိဋကတ္တယ ပါရဂေါ**= ပိဋကတ်သုံးပုံ ကျမ်းစုံတက်လှမ်း တဖက်ကမ်းရောက် တတ်မြောက်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ **ဓမ္မကာမော**= ဗုဒ္ဓဟောကြားမြတ်တရားကို လေးစားရိုကျိုး မြတ်နိုးတော်မူပါပေ၏။ **ပရိသတိ**= ရဟန်းရှင်လူ သွင်မူမျှားလတ် ပရိသတ်၌၊ **ဝိသာရဒေါ**= ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်း ရဲတင်းတော်မူပါပေ၏။

၅၇။ ထေရော သော ဧကဝသ်ဝ၊ ဂဏ္ဌုက္ကဌမုရာဝဟော။
ဆသဋ္ဌိဝဿဝယမ္ပိ၊ ကိတ္တိယေဝါ' ဝသေသကော။

သော ထေရော= ဂိုဏ်းမြတ်ဦးစီး ထိုကျိုက္ကစ်ဆရာတော် ဘုရားကြီးသည်၊ **ဧကဝသ်ဝ**= သခ္ခါဖေါ်ပြ တနှစ်တာ ကာလမျှသာလျှင်၊ **ဂဏ္ဌုက္ကဌမုရာဝဟော**= ရွှေကျင်နိုကာယ ဥက္ကဋ္ဌတာဝန် အားသွန်နောင်ဆက် ဆောင်ရွက်တော်မူလျက်၊ **ဆသဋ္ဌိဝဿဝယမ္ပိ**= ဘုန်းရောင်တင့်တယ် ၆၆နှစ်အရွယ်၌၊ **ကိတ္တိယေဝ**= ကျိုက္ကစ်ဆရာတော် ထင်ပေါ်သတင်း ကျော်စောခြင်းသည်သာလျှင်၊ **အဝသေသကော**= မယွင်းအမှန် ကြွင်းကျန်ခဲ့ပါပေသတည်း။

၅၈။ ဒီပဲရင်းဝှမဟာထေရော၊ သုမိ ဂမ္ဘီရဉာဏိကော။
သေခရော စိတြဘာဏိန်၊ ပရမတ္ထဝိသာရဒေါ။

သုမိ= သွက်လက်လျှင်မြန် အမြင်သန်ဘိ ဉာဏ်ရည်ရှိတော်မူသော၊ **ဒီပဲရင်းဝှမဟာထေရော**= ဒီပဲရင်းဟု ဌာန်

www.dhammadownload.com

ရင်းမည်ကျော် မထေရ်မော်သည်၊ **ဂမ္ဘီရညာဏိကော**= နက်နဲ မြင်ဘိ ဉာဏ်စွမ်းရှိတော်မူပါပေ၏။ **စိတြဘာဏိနံ**= ချိုသာ ဆန်းပြား မြတ်တရားကို ဟောကြားတတ်ဆို မျှားပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ **သေခရော**= နှိုင်းယှဉ်ထက်တန်း ဦးဆောက်ပန်း ဖြစ်တော်မူပါပေ၏၊ **ပရမတ္ထဝိသာရဒေါ**= ပရမတ္ထအရာ လိမ္မာဉာဏ်ကွန့် ရဲဝံ့တော်မူပါပေ၏။။

၅၉။ ဝါစယံ ဒေသယံ ဓမ္မ- သဘာဝမတိဒုဒ္ဒသံ။
ဂန္ဓေပိ ရစယံ ထေရော၊ ဝမ္မေသိ ဇိနသာသနံ။

ထေရော= ပညာရည်စွမ်း တင့်လွှမ်းထင်ပေါ် ဒီပဲရင်း ဆရာတော်သည်၊ **အတိဒုဒ္ဒသံ**= လွန်စွာနက်နဲ မြင်နိုင်ခဲသော၊ **ဓမ္မသဘာဝံ**= ပရမတ်စစ် အနှစ်တည်ငြား သဘာဝတရားကို၊ **ဝါစယံ**= တပည့်အမျှား သင်ကြားပို့ချလျက်၊ **ဒေသယံ**= ဟောပြ လျက်၊ **ဂန္ဓေပိ**= ပရမတ္ထစကျ စ,ပြုထင်ရှား ကျမ်းဂန အမျှားတို့ကို လည်း၊ **ရစယံ**= စီရင်ရေးသားလျက်၊ **ဇိနသာသနံ**= ဘုရားမြတ် စွာ သာသနာကို၊ **ဝမ္မေသိ**= ကြီးပွါးဖြိုးလက် တိုးတက်စေပြီ။

၆၀။ သေ' ကာဒသဝဿာနိ၊ ဂဏ္ဌုက္ကဌဝုရာဝဟော။
ပဠသတ္တတိဝယမိ၊ ကိတ္တိယေဝါ' ဝသေသကော။

ဒေသော= ထူးခြားထင်ပေါ် ဤဒီပဲရင်းဆရာတော်သည်၊ **ကောဒသ ဝဿာနိ**= သင်္ချာတွက်စစ် ၁၁- နှစ်တို့ကာလပတ်လုံး၊

www.dhammadownload.com

ဂဏှုက္ကဋ္ဌမုရာဝဟော= ရွှေကျင်နိကာယ ဥက္ကဋ္ဌတာဝန် အားသွန်နှောင်ဆက် ဆောင်ရွက်တော်မူလျက်၊ **ပဠူသတ္တတိဝယမ္ပိ**= ဘုန်းရောင်တင့်တယ် ၇၅ နှစ်အရွယ်၌၊ **ကိတ္တိယေဝ**= ဒီပဲရင်းဆရာတော် ထင်ပေါ်သတင်း ကျော်စောခြင်းသည်သာလျှင်၊ **အဝသေသကော**= မယွင်းအမှန် ကြွင်းကျန်ခဲ့ပါပေသတည်း။

၄။ အလုံဆရာတော်

၆၁။ ဒီပဲရင်းထေရစန္ဒမိ၊ အတ္ထင်္ဂတေ မဟာဂဏော။
ဂဏှုက္ကဋ္ဌဘာဝေနေဝ၊ အလုံထေရမပူဇယုံ။

မဟာဂဏော= တုန္ဒိုင်းနေသွင် ဂိုဏ်းရွှေကျင်၌၊ **ဒီပဲရင်းထေရစန္ဒမိ**= ဒီပဲရင်းဆရာတော် ထင်ပေါ်တင့်ရှန်း လပြည့်ဝန်းသည်၊ **အတ္ထင်္ဂတေ**= အတ္ထတောင်စွယ် ပျောက်ကွယ်သည်ရှိသော်၊ **အလုံထေရံ**= အလုံတွင်ခေါ် မထေရ်မော်ကို၊ **ဂဏှုက္ကဋ္ဌဘာဝေနေဝ**= ကြီးမှူးစင်စစ် ဂိုဏ်းဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်၊ **အပူဇယုံ**= တင်မြှောက်ရှင်ပျော် ပူဇော်ခဲ့ကြလေကုန်ပြီ။

၆၂။ အယံ ထေရော ဝိနယမ္ပိ၊ ဂရုကော သီလသံဝရံ။
ပါလယံ သာသနံ တမ္ပိ၊ ဝိသုဒ္ဓံ သုဒ္ဓိပါပကံ။

အယံ ထေရော= အလုံဆရာတော် ထင်ပေါ်ကျော်လတ်ဤမထေရ်မြတ်သည်၊ **ဝိနယမ္ပိ**= ဗုဒ္ဓဟောဖော် ဝိနည်းတရား

www.dhammadownload.com

တော်၌၊ **ဂရုကော**= အရေးတယူ အလေးမူသည်ဖြစ်၍၊ **သီလသံဝရံ**= စောင့်စည်းအပ်စွ ကိုယ်ကျင့်သီလကို၊ **ပါလယံ**= စာမရီထုံး ကျင့်သုံးအားဆောက် စောင့်ရှောက်တော်မူတတ်ပါပေ၏။ **တမ္မိ**= အလုံတွင်ငြား ထိုဆရာတော်ဘုရား၌၊ **သာသနံ**= ဗုဒ္ဓညွှန်ပြ မြတ်ဘုရား၏ အဆုံးအမသည်၊ **ဝိသုဒ္ဓံ**= ညစ်ကြေးမတွယ် စင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍၊ **သုဒ္ဓိပါပကံ**= စင်ကြယ်ရာမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်သို့ ဧကန်မသွေ ဆိုက်ရောက်စေတတ်ပါပေ၏။။

၆၃။ ဧသေ' ကာဒသ ဝဿာနိ၊ ဂဏ္ဌုက္ကဌမုရာဝဟော။
အဌသတ္တတိဝယမ္ပိ၊ ကိတ္တိယေဝါ' ဝသေသကော။

ဧသော= တိုင်းသိပြည်ကျော် ဤအလုံဆရာတော်သည်၊ **ဧကာဒသ ဝဿာနိ**= သင်္ချာတွက်စစ် ၁၁ နှစ်တို့ကာလပတ်လုံး၊ **ဂဏ္ဌုက္ကဌမုရာဝဟော**= ရွှေကျင်နိကာယ ဥက္ကဌတာဝန် အားသွန်မပျက် ဆောင်ရွက်တော်မူလျက်၊ **အဌသတ္တတိဝယမ္ပိ**= ဘုန်းရောင်တင့်တယ် ၇၈ နှစ်အရွယ်၌၊ **ကိတ္တိယေဝ**= အလုံဆရာတော် ထင်ပေါ်သတင်း ကျော်စောခြင်းသည်သာလျှင်၊ **အဝသေသကော**= မယွင်းအမှန် ကြွင်းကျန်ခဲ့ပါပေသတည်း။

www.dhammadownload.com

၅။ ချမ်းသာကြီးဆရာတော်

၆၄။ အစ္စယေ အလုံထေရမ္ပိ၊ ရွှေကျင်ဂဏသမာဂမေ။
ဂဏုက္ကဋ္ဌော သမဘာ၀ိ၊ ချမ်းသာကြီးက္ကတိ ပါကဋော။

အလုံထေရမ္ပိ= ထူးခြားထင်ပေါ် အလုံဆရာတော်သည်၊ **အစ္စယေ**= တဘဝမွန် လွန်တော်မူသည်ရှိသော်၊ **ရွှေကျင်ဂဏ သမာဂမေ**= ဂိုဏ်းမြတ်ရွှေကျင် နေသွင်ရည်သွေး သံယာ့အစည်းအဝေး၌၊ **ချမ်းသာကြီးက္ကတိပါကဋော**= ရှိမ္ဘကားမြို့အနီး ချမ်းသာကြီးဟု ဘုန်းမီးနေလ ထွန်းပသိုက်မြိုက် မြတ်ကျောင်းတိုက်၌ ပျော်ပိုက်စံစား ချမ်းသာကြီးဆရာတော် ဘုရားသည်၊ **ဂဏုက္ကဋ္ဌော**= ရွှေကျင်နိကာယဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက သမ္မုတိသံဃရာဇာ ဂုဏ်ဝါသင်းလှိုင် ပဉ္စမရွှေကျင်သာသနာပိုင်သည်၊ **သမဘာ၀ိ**= ကောင်းစွာမသွေ ဖြစ်တော်မူပါပေသတည်း။

၆၅။ ဂုရူနံ နိကဋ္ဌသိသော၊ ဂုရူနံ ဓုရမာ၀ဟော။
ဂုရူနံ ဟိတကာမော သော၊ ဂုရူနံ ဓမ္မမာရကော။

သော= ဂုဏ်ရောင်ကြီးမား ထိုချမ်းသာကြီးဆရာတော် ဘုရားသည်၊ **ဂုရူနံ**= ရွှေကျင်,ဝိသုဒ္ဓါရုံ ဘုန်းဂုဏ်ကြီးလတ် ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်မြတ်တို့၏၊ **နိကဋ္ဌသိသော**= အနီးအစပ် ချဉ်းကပ်ဖြည့်တင်း တပည့်ရင်းဖြစ်တော်မူပါပေ၏၊

www.dhammadownload.com

ဂုရုနံ= ရှေ့ကျင်,ဝိသုဒ္ဓါရုံ ဘုန်းဂုဏ်ကြီးလတ် ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်မြတ်တို့၏။ **ခုရမာဝဟော**= တာဝန်အရပ်ရပ်ထမ်းဆောင်တော်မူတတ်ပါပေ၏။ **ဂုရုနံ**= ရှေ့ကျင်,ဝိသုဒ္ဓါရုံ ဘုန်းဂုဏ်ကြီးလတ် ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်မြတ်တို့၏။ **ဟိတကာမော**= အကျိုးစီးပွား လိုလားတော်မူတတ်ပါပေ၏။ **ဂုရုနံ**= ရှေ့ကျင်,ဝိသုဒ္ဓါရုံ ဘုန်းဂုဏ်ကြီးလတ် ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်မြတ်တို့၏။ **ဓမ္မာရကော**= မိန့်ဆိုရေးသား မြတ်တရားကို ဆောင်ထားတတ်ပါပေ၏။

၆၆။ စတုမာသံဝ ထေရော သော၊ ဂဏ္ဌုက္ကဋ္ဌခုရာဝဟော။
သတ္တာသီတိကဝဿမှိ၊ ကိတ္တိယေဝါ' ဝသေသကော။

သော ထေရော= ဘုန်းရောင်တောက်ကြွား ထိုချမ်းသာကြီးဆရာတော်ဘုရားသည်၊ **စတုမာသံဝ**= သင်္ချာတွက်ဆလေးလမျှသာလျှင်၊ **ဂဏ္ဌုက္ကဋ္ဌခုရာဝဟော**= ရှေ့ကျင်နိကာယ ဥက္ကဋ္ဌတာဝန် အားသွန်မပျက် ဆောင်ရွက်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ **သတ္တာသီတိကဝဿမှိ**= ဘုန်းရောင်တင့်တယ် ၈၇- နှစ်အရွယ်၌၊ **ကိတ္တိယေဝ**= ချမ်းသာကြီးဆရာတော် ထင်ပေါ်သတင်း ကျော်စောခြင်းသည်သာလျှင်၊ **အဝသေသကော**= မယွင်းအမှန် ကြွင်းကျန်ခဲ့ပါပေသတည်း။

www.dhammadownload.com

၆။ လှတောဆရာတော်

၆၇။ ချမ်းသာကြီးဝှမဟာထေရေ၊ အစ္စယေ ဂဏာပါလကာ။
ဂဏုက္ကဋ္ဌဘာဝေနေဝ၊ လှတောထေရမပူဇယုံ။

ချမ်းသာကြီးဝှမဟာထေရေ= ချမ်းသာကြီးမည်တွင် ထေရ်အရှင်သည်၊ **အစ္စယေ**= တဘဝမွန် လွန်တော်မူသည်ရှိသော်၊ **ဂဏာပါလကာ**= ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီး လွန်ပွါးစီးဖို့ ထန်သည်းလုံ့လ အသုံးချလျက် စောင့်ရှောက်ကြပြား ဆရာတော်အများတို့သည်၊ **လှတောထေရံ**= လှတောကြီးအုဋ္ဌကျောင်းကိန်းအောင်းစံပျော် လှတောဆရာတော်ကို၊ **ဂဏုက္ကဋ္ဌဘာဝေနေဝ**= ရွှေကျင်နိကာယဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက သမ္မုတိ သံဃရာဇာ ဂုဏ်ဝါသင်းလှိုင် ဆဋ္ဌရွှေကျင်သာသနာပိုင်အဖြစ် ဖြင့်သာလျှင်၊ **အပူဇယုံ**= လေးမြတ်တူပျော် ပူဇော်တင်မြှောက်ကြလေကုန်ပြီ။

၆၈။ ဂုရုနော ဘာဂိနေယျသော၊
သုသီလော သုဝစော အဟု။
သေတစ္ဆာဒနပဗ္ဗဇ္ဇာ၊
ဂုရုနိဗဒ္ဓဝါသိကော။

ဇသော= ဂုဏ်ဝါထင်ပေါ် ဤလှတောဆရာတော်သည်၊ **ဂုရုနော**= ရွှေကျင်ဂဏ အမွန်စတည်ထောင် ဂုဏ်ရောင်ကြီး

www.dhammadownload.com

မား ရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရား၏၊ **ဘာဂိနေယျော**= နှီးရင်းသွေးသား တူတပါးသည်၊ **ဟုတ္တော**= ဖြစ်၍၊ **သုသီလော**= မျိုးရိုးဗီဇ ကောင်းသောအကျင့်သီလရှိသည်၊ **သုဝစော**= ဆုံးမစကား လေးစားနာယူ ဆိုလွယ်သော စကားရှိသူသည်၊ **အဟု**= ဖြစ်ခဲ့လေပြီ၊ **သေတစ္ဆာဒနပဗ္ဗဇ္ဇာ**= ဝတ်ဖြူစင်ကြယ်သူတော်ဝယ်အဖြစ်မှစ၍၊ **ဂုရုနိဗဒ္ဓ နိဝါသိကော**= ရွှေကျင်ဟုခေါ် မထေရ်မော်၏ ထံတော်နီးပါး ဝပ်တွားပျော်မွေ့အမြဲနေလေ့ရှိသည်၊ **အဟု**= ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။

၆၉။ ထေရော သော တီဏိ ဝဿာနိ၊ ဂဏ္ဌုက္ကဌ္ဌမုရာဝဟော။
တျာသီတိကဝဿမှိ၊ ကိတ္တယေဝါ' ဝသေသကော။

သော ထေရော= လှတောမည်ကျော် ထိုမထေရ်မော်သည်၊ **တီဏိ ဝဿာနိ**= သခ္ခါတွက်စစ် သုံးနှစ်တို့ကာလပတ်လုံး၊ **ဂဏ္ဌုက္ကဌ္ဌမုရာဝဟော**= ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီး ဦးစီးတာဝန်အားသွန် မပျက် ဆောင်ရွက်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ **တျာသီတိကဝဿမှိ**= ဘုန်းရောင်တင့်တယ် စဉ် နှစ်အရွယ်၌၊ **ကိတ္တိယေဝ**= လှတောဆရာတော် ထင်ပေါ်သတင်း ကျော်စောခြင်းသည် သာလျှင်၊ **အဝသေသကော**= မယွင်းအမှန် ကြွင်းကျန်တော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

www.dhammadownload.com

၇။ ကျိုက်လတ်ဆရာတော်

၇၀။ အစ္စယေ လှတောထေရမှိ၊ ရှေကျင်ဂဏသမာဂမေ။
ဂဏုက္ကဋ္ဌောသမဘာဝိ၊ကျိုက်လပ်ထေရော သုပါကဌော။

လှတောထေရမှိ= ဂုဏ်ရည်ထင်ပေါ် လှတောဆရာတော်သည်၊ **အစ္စယေ**= ဘဝတောင်စွန် လွန်တော်မူသည် ရှိသော်၊ **ရှေကျင်ဂဏသမာဂမေ**= ရှေကျင်နိကာယ ဂဏထိပ်သီး သံဃာ့အဖွဲ့အစည်း၌၊ **သုပါကဌော**= သီလ,သမာဓိ,ပညာ ဂုဏ်ဝါကြီးမား လွန်ထင်ရှားသော၊ **ကျိုက်လပ်ထေရော**= ပစ္ဆိမာရုံ တိုက်ဘုံရှင်ပျော် ကျိုက်လပ်ဆရာတော်သည်၊ **ဂဏုက္ကဋ္ဌော**= ရှေကျင်နိကာယဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက သမ္မုတိသံဃရာဇာ ဂုဏ်ဝါသင်းလှိုင် သတ္တမရှေကျင်သာသနာပိုင်သည်၊ **သမဘာဝိ**= ကောင်းစွာမသွေ ဖြစ်လာခဲ့ပါပေသတည်း။

၇၁။ ဓညဝါ ပညဝါ ထေရော၊ ပစ္ဆိမာရာမနာယကော။
ဓမ္မကာမော ဂန္ဓကာရော၊ ပရိယတ္တိဝိသာရဒေါ။

ပစ္ဆိမာရာမနာယကော= ပစ္ဆိမာရုံတိုက်ကြီး ဦးစီးထင်ပေါ် နာယကဆရာတော်ဖြစ်တော်မူသော၊ **ထေရော**= မြို့မည် ကျိုက်လပ် အမည်တပ်လျက် ဝေးရပ်ထင်ပေါ် ကျိုက်လပ်ဆရာတော်သည်၊ **ဓညဝါ**= ရှေးကုသိုလ်ကံ ကျိုးပေးသန်သဖြင့် အမှန်မသွေ ဘုန်းကံကြီးမားပါပေ၏။ **ပညဝါ**= အရာရာတွင် သိမြင်နိုင်သည့် ကြီးမားသော ပညာလည်းရှိပါပေ၏၊ **ဓမ္မ**

www.dhammadownload.com

ကာမော= ဗုဒ္ဓဟောကြား မြတ်တရားကို လေးစားရိုကျိုး မြတ်နိုးတတ်ပါပေ၏။ **ဂန္ဓကာရော**= များကျိုးမျှော်ရှု ကျမ်းပြု အကျော် ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ **ပရိယတ္တိဝိသာရဒေါ**= စာပေ ပရိယတ် အရပ်ရပ်၌ သိတတ်ပိုင်စွာ ရဲဝံ့တော်မူပါပေ၏။

၇၂။ ပန္နရသ ဝဿာနေ' သ၊ ဂဏ္ဌုက္ကဋ္ဌဓုရာဝဟော။
ပဏ္ဍာသီတိကဝဿမှိ၊ ကိတ္တိယေဝါ' ဝသေသကော။

ဒေသော= ဂုဏ်ဝါထင်ပေါ် ဤကျိုက်လပ်ဆရာတော်သည်၊ **ပန္နရသ ဝဿာနိ**= ရှည်ကြာတွက်စစ် ၁၅ နှစ်တို့ ကာလပတ်လုံး၊ **ဂဏ္ဌုက္ကဋ္ဌဓုရာဝဟော**= ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီး ဦးစီးတာဝန် အားသွန်မပျက် ဆောင်ရွက်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ **ပဏ္ဍာသီတိကဝဿမှိ**= ဘုန်းရောင်တင့်တယ် ၈၅ နှစ်အရွယ်၌၊ **ကိတ္တိယေဝ**= ကျိုက်လပ်ဆရာတော် ထင်ပေါ်သတင်း ကျော်စောခြင်းသည် သာလျှင်၊ **အဝသေသကော**= မယွင်းအမှန် ကြွင်းကျန်တော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

၈။ ကန္ဒီဆရာတော်

၇၃။ အစ္ဆယေ ကျိုက်လပ်ထေရမှိ၊ ရွှေကျင်ဂဏသမာဂမေ။
ဂဏ္ဌုက္ကဋ္ဌော သမဘာဝိ၊ ကန္ဒီထေရော သုပါကဋော။

ကျိုက်လပ်ထေရမှိ= ဘုန်းဂုဏ်ထင်ပေါ် ကျိုက်လပ်ဆရာတော်သည်၊ **အစ္ဆယေ**= ဘဝတောင်စွန် လွန်တော်မူသည်ရှိသော်၊ **ရွှေကျင်ဂဏသမာဂမေ**= ရွှေကျင်နိကာယ ဂဏထိပ်

www.dhammadownload.com

သီး သံယာ့အဖွဲ့အစည်း၌၊ **သုပါကဋ္ဌော**= ဂုဏ်ဝါကြီးမား လွန်ထင်ရှားသော၊ **ကန္ဒီထေရော**= ဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်အုပ် သမုတ်ထင်ပေါ် ကန္ဒီဆရာတော်သည်၊ **ဂဏုက္ကဋ္ဌော**= ရွှေကျင်နိကာယ ဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက သမ္မုတိသံဃရာဇာ ဂုဏ်ဝါသင်းလှိုင် အဋ္ဌမရွှေကျင်သာသနာပိုင်သည်၊ **သမဘာဝိ**= ကောင်းစွာမသွေ ဖြစ်လာခဲ့ပါပေသတည်း။

၇၄။ သုဗျတ္တော ပဋိပဇ္ဇမှိ၊ ကိစ္စေသု သံဝိဓာယကော။
ဝိယဝါစော ဟိတကာမော၊ ရွှေကျင်ဂဏာဝုရန္ဓရော။

သော= ဘုန်းဂုဏ်ထင်ပေါ် ထိုကန္ဒီဆရာတော်သည်၊ **ပဋိပဇ္ဇမှိ**= ကျောင်းတိုက်ရေးရာ အုပ်ချုပ်မှုအဖြာဖြာ၌၊**သုဗျတ္တော**= အလွန်ကျွမ်းကျင်တော်မူ၏။ **ကိစ္စေသု**= သံယာ့ကိစ္စ ဟူသမျှတို့၌၊ **သံဝိဓာယကော**= စီမံမိန့်မြွက် ဆောင်ရွက်တော်မူတတ်၏။ **ဝိယဝါစော**= မေတ္တာယှက်တွယ် ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်၏။ **ဟိတကာမော**= အများအကျိုး ပွါးတိုးစေငြား လိုလားတော်မူသည်ဖြစ်၍၊ **ရွှေကျင်ဂဏာဝုရန္ဓရော**=ရွှေကျင် နိကာယ ကိစ္စတာဝန် အားသွန်ထမ်းပျော် ဆောင်ရွက်တော်မူတတ်ပါပေ၏။

၇၅။ သုမီရော ဧကဝသ်ဝ၊ ဂဏုက္ကဋ္ဌဝုရာဝဟော။
ပဗ္ဗာသီတိကဝဿမှိ၊ ကိတ္တိယေဝါ' ဝသေသကော။

သုမီရော= ထက်မြက်လျှင်မြန် ပညာဉာဏ်ကြီးမား ကန္ဒီဆရာတော်ဘုရားသည်။ **ဧကဝသ်ဝ**= တွက်စစ်သခ်ျာ

www.dhammadownload.com

တနှစ်ခန့်ကာလသာလျှင်၊ **ဂဏ္ဌုက္ကဋ္ဌမုရာဝဟော**= ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီး ဦးစီးတာဝန် အားသွန်မပျက် ထမ်းရွက်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ **ပဠာသီတိကဝဿမ္ပိ**= ဘုန်းရောင်တင့်တယ် စ၅ နှစ်အရွယ်၌၊ **ကိတ္တိယေဝ**= ကန္ဒီဆရာတော် ထင်ပေါ်သတင်း ကျော်စောခြင်းမျှသည်သာလျှင်၊ **အဝသေသကော**= မယွင်းအမှန် ကြွင်းကျန်တော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

၉။ စံကင်းဆရာတော်

၇၆။ အစ္စယေ ကန္ဒီထေရမ္ပိ၊ ရွှေကျင်ဂဏသမာဂမေ။
ဂဏုက္ကဋ္ဌော သမဘာဝိ၊ စံကင်းထေရော သုပါကဋ္ဌော။

ကန္ဒီထေရမ္ပိ= စွမ်းရည်ထင်ပေါ် ကန္ဒီဆရာတော်သည်၊ **အစ္စယေ**= ဘဝတောင်စွန် လွန်တော်မူသည်ရှိသော်၊ **ရွှေကျင်ဂဏသမာဂမေ**= ရွှေကျင်နိကာယ ဂဏထိပ်သီး သံဃာ့အဖွဲ့အစည်း၌၊ **သုပါကဋ္ဌော**= ဘုန်းရောင်ကံရောင် ဉာဏ်ရောင်ဇွမ်းအား အလွန်ထင်ရှားသော၊ **စံကင်းထေရော**= ပြိုင်စံကင်းခေါ် စံကင်းဆရာတော်သည်၊ **ဂဏုက္ကဋ္ဌော**= ရွှေကျင်နိကာယဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက သမ္မုတိသံဃရာဇာ ဂုဏ်ဝါသင်းလှိုင် နဝမရွှေကျင်သာသနာပိုင်သည်၊ **သမဘာဝိ**= ကောင်းစွာမသွေ ဖြစ်လာခဲ့ပါပေသတည်း။

www.dhammadownload.com

၇၇။ ဒီဃာယုကတမော သေ၊ ဂဏ္ဌုက္ကဋ္ဌဝိဘာဝိနံ။
စန္ဒောဝ သကိယာဘာယ၊ သဂဏ်ံ သီတမာနယိ။

သေ= ဂိုဏ်းလုံးထင်ပေါ် ဤစံကင်းဆရာတော်သည်၊ **ဂဏ္ဌုက္ကဋ္ဌဝိဘာဝိနံ**= ရွှေကျင်နိကာယ သံဃာ့ဥုံးစီး ဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက ဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့တွင်၊ **ဒီဃာယုက တမော**= အာယုကပ်ကျော် သက်တော်အရှည်ဆုံး ဖြစ်တော်မူ ပါပေ၏။ **စန္ဒော**= ရောင်ဝါတင့်ထွန်း လပြည့်ဝန်းသည်၊ **သကိ ယာဘာယ**= ဘော်ငွေသွင်ဆောင် ကိုယ်ပိုင်အလင်းရောင်ဖြင့်၊ **သဂဏ်ံ**= မိမိအတူ ကမ္ဘာသူ,ကမ္ဘာသား သတ္တဝါအများကို၊ **သီတမာနယိဂ္ဂဝ**= ဓမြလေအောင် စွမ်းဆောင်လေဘိသကဲ့သို့ **စန္ဒော**= လမင်းအမည် ဂုဏ်ရည်ထင်ရှား စံကင်းဆရာတော် ဘုရားသည်လည်း၊ **သကိယာဘာယ**= သီလသမာ ပညာပဝင်း ကိုယ်ပိုင်အရောင်အလင်းဖြင့်၊ **သဂဏ်ံ**= ရွှေကျင်ဂိုဏ်းဝင် များလူရှင်နှင့် ထို့ပြင်တပါး သတ္တဝါအများကို၊ **သီတမာနယိ**= မေတ္တာဖြန့်ပေး ဓမြလေအောင် စွမ်းဆောင်ခဲ့ပါပေသတည်း။

၇၈။ ထေရော ဗာဝီသ ဝဿာနိ၊ ဂဏ္ဌုက္ကဋ္ဌမုရာဝဟော။
ဒ္ဒါဓိကသတဝဿမိ၊ ကိတ္တိယေဝါ' ဝသေသကော။

ထေရော= စွမ်းရည်ထင်ပေါ် စံကင်းဆရာတော်သည်။ **ဗာဝီသ ဝဿာနိ**= ရှည်ကြာတွက်စစ် ၂၂ နှစ်တို့ပတ်လုံး၊

www.dhammadownload.com

ဂဏ္ဌုက္ကဋ္ဌမုရာဝဟော= ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီး ဦးစီးတာဝန် အားသွန်မပျက် ဆောင်ရွက်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ **ဒွါဒိက သတ ဝဿမ္မိ**= ဘုန်းရောင်တင့်တယ် သက်တော် ၁၀၂ နှစ်အရွယ်၌၊ **ကိတ္တိယေဝ**= စံကင်းဆရာတော် ထင်ပေါ်သတင်း ကျော်စောခြင်းသည်သာလျှင်၊ **အဝသေသကော**= မယွင်းအမှန် ကြွင်းကျန်တော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

၁၀။ မြောင်းမြဆရာတော်

၇၉။ အစ္စယေ စံကင်းထေရမ္ပိ၊ ရွှေကျင်ဂဏသမာဂမေ။
ဂဏုက္ကဋ္ဌော သမဘာဝိ၊ မြောင်းမြထေရော သုပါကဋော။

စံကင်းထေရမ္ပိ= နိုင်ငံထင်ပေါ် စံကင်းဆရာတော်သည်၊ **အစ္စယေ**= ဘဝတောင်စွန် လွန်တော်မူသည်ရှိသော်၊ **ရွှေကျင်ဂဏသမာဂမေ**= ရွှေကျင်နိကာယ ဂဏထိပ်သီး သံဃာ့အဖွဲ့အစည်း၌၊ **သုပါကဋော**= ဘုန်းကံစွမ်းအား အလွန်ထင်ရှားသော၊ **မြောင်းမြထေရော**= မြောင်းမြပင်ဇောတာရုံ လွှမ်းခြုံဦးစီးမြောင်းမြဆရာတော် ဘုရားကြီးသည်၊ **ဂဏုက္ကဋ္ဌော**= ရွှေကျင်နိကာယဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက သမ္ဘုတိသံဃရာဇာဂုဏ်ဝါသင်းလှိုင် ဒသမရွှေကျင်သာသနာပိုင်သည်၊ **သမဘာဝိ**= ကောင်းစွာမသွေ ဖြစ်တော်မူလာပါပေ၏။

www.dhammadownload.com

၈၀။ ဂရုကော ဝိနယေ ဌေ၊ တိဗ္ဗစ္ဆန္ဒော ဓုရာဝဟော။
ဘာသိတာ ဗျတ္တဝါစံဝ၊ အဘိတနာဒနာဒိကော။

ဌေ= တိုင်းသိပြည်ကျော် ဤမြောင်းမြဆရာတော်သည်၊ **ဝိနယေ**= အာဏာဆင့်မှီး မြတ်ဝိနည်း၌၊ **ဂရုကော**=အရေးတခု အလေးပြုတော်မူပါပေ၏။ **တိဗ္ဗစ္ဆန္ဒော**= သာသနာ့အလုပ် အားထုတ်စေရန် ထက်သန်ပြင်းပြ ထူးကဲသောဆန္ဒ ရှိတော်မူပါပေ၏၊ **ဓုရာဝဟော**= သာသနာ့တာဝန် အားသွန်မပျက် ဆောင်ရွက်တော်မူပါပေ၏၊ **ဗျတ္တဝါစံဝ**= လိမ္မာပါးနပ်စကားမြတ်ကိုသာလျှင်၊ **ဘာသိတာ**= မိန့်ကြားတော်မူတတ်ပါပေ၏၊ **အဘိတနာဒနာဒိကော**= မကြောက်မရွံ့ ရဲဝံ့ပြတ်သား မြတ်စကားကို ထူးခြားပိုမို ပြောဆိုတတ်ပါပေ၏။

၈၁။ ထေရော တိဏော ဝဿာနိ၊ ဂဏ္ဌုက္ကဌ္ဌဓုရာဝဟော။
သတ္တာသီတိကဝဿမှိ၊ ကိတ္တိယေဝါ' ဝသေသကော။

ထေရော= တိုင်းသိပြည်ကျော် မြောင်းမြဆရာတော်သည်၊ **တိဏိယေဝ ဝဿာနိ**= သင်္ကြာတွက်စစ် ၃ နှစ်တို့ ကာလပတ်လုံးသာလျှင်၊ **ဂဏ္ဌုက္ကဌ္ဌဓုရာဝဟော**= ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီး ဥုံးစီးတာဝန် အားသွန်မပျက် ဆောင်ရွက်တော်မူသည် ဖြစ်၍၊ **သတ္တာသီတိကဝဿမှိ**= ဘုန်းရောင်တင့်တယ် ၈၇ နှစ် အရွယ်၌၊ **ကိတ္တိယေဝ**= မြောင်းမြဆရာတော် ထင်ပေါ်သတင်း

www.dhammadownload.com

ကျော်စောခြင်းသည်သာလျှင်၊ **အဝသေသကော**= မယွင်းအမှန် ကြွင်းကျန်တော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

၁၁။ အရှေ့ဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်

၈၂။ အစ္စယေ မြောင်းမြထေရမှိ၊ ရှေကျင်ဂဏသမာဂမေ။
ဂဏုက္ကဋ္ဌော သမဘာဝိ၊ ဝိသုဒ္ဓါရာမိကော သုဓီ။

မြောင်းမြထေရမှိ= တိုင်းသိပြည်ကျော် မြောင်းမြဆရာတော်သည်၊ **အစ္စယေ**- ဘဝတောင်စွန် လွန်တော်မူသည်ရှိသော်၊ **ရှေကျင်ဂဏသမာဂမေ**= ရှေကျင်နိကာယ ဂဏထိပ်သီး သံယာ့အဖွဲ့အစည်း၌၊ **သုဓီ**= ထူးခြားထက်သန် ပညာဉာဏ်ရှိတော်မူသော၊ **ဝိသုဒ္ဓါရာမိကော**= အရှေ့ဝိသုဒ္ဓါရုံခိုလုံရှင်ပျော် သက်တော်ရှည်ဆရာတော်သည်၊ **ဂဏုက္ကဋ္ဌော**= ရှေကျင်နိကာယဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက သမ္မုတိသံယရာဇာဂုဏ်ဝါသင်းလှိုင် ဧကာဒသမရှေကျင်သာသနာပိုင်သည်၊ **သမဘာဝိ**= ကောင်းစွာမသွေ ဖြစ်တော်မူပါပေသတည်း။

၈၃။ သုဝရူပသံဝစ္ဆရေ၊ နဂရေ ဝမ်းတွင်းသည်ကိုတေ။
သာဖန်းဂါမေ ဂဏုက္ကဋ္ဌော၊ သုဇာတော မောဒယံ ဇနေ။

ဂဏုက္ကဋ္ဌော= ဘုန်းရောင်ထိန်ပြီး ရှေကျင်နိကာယဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်၊ **သုဝရူပသံဝစ္ဆရေ**= မြန်မာ

www.dhammadownload.com

တွက်စစ် ၁၂၄၇ ခုနှစ်၌၊ **ဝမ်းတွင်းသည်ကော**= ဝမ်းတွင်းအမည်ရှိသော၊ **နဂရေ**= မြို့၌၊ **သာဖန်းဂါမေ**= လယ်ယာကိုင်းကျွန်းဖြစ်ထွန်းစုံစွာ သာဖန်းရွာ၌၊ **ဇနေ**= နှစ်လိုကြည်ညောင်း မိဘဆွေမျိုးအပေါင်းတို့ကို၊ **မောဒယံ**=ပီတိဖြာဝေ ဝမ်းမြောက်စေလျက်၊ **သုဇာတော**= မီးရှူးသန့်စင် ဖွါးမြင်တော်မူခဲ့လေပြီ။

၈၄။ ပန္နရသဝဿိကမှိ သုမိ၊ သုမိရသ' န္တိကေ။
ပဗ္ဗာဇေသုံ သာသနမှိ၊ ဓမ္မဘာရံ ဓရေတဝေ။

သုမိ= ပညာရှိသူတော်ကောင်း ဆရာတော်လောင်းကို၊ **ပန္နရသဝဿိကမှိ**= ၁၅-နှစ်အရွယ် ငယ်စဉ်ကာလ၌၊ **သာသနမှိ**= ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာဝယ်၊ **ဓမ္မဘာရံ**= ပိဋကတ်မွန် ဓမ္မဝန်ကို၊ **ဓရေတဝေ**= နှစ်ပေါင်းရှည်အောင် ထမ်းဆောင်စိမ့်သောငှာ၊ **သုမိရသ**= သာဖန်းရွာမ နိစ္စရှင်ပြုံး သီတင်းသုံးသည့် 'သူဌေးကုန်း' ခေါ် ဆရာတော်၏၊ **အန္တိကေ**= အနီးဝပ်တွားထံတော်ပါး၌၊ **ပဗ္ဗာဇေသုံ**= ရှင်ပြုပေးကြလေကုန်ပြီ။

၈၅။ အယမာယတိကံ ဗုဒ္ဓ- သာသနံ ဇောတယိသတိ။
တေနသ ဇောတယော နာမ၊ အဘဝိ ဓီရသမ္မတံ။

အယံ= ပါရမီမာတ် ကိန်းဝပ်တည်နေ ဤရှင်သာမဏေသည်၊ **အာယတိကံ**- လာလတ့ံစင်စစ် အနာဂတ်ကာလ၌ ဖြစ်သော၊ **ဗုဒ္ဓသာသနံ**= ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်မြတ်ကို၊

www.dhammadownload.com

ဇောတယိသဿတိ= ထွန်းလင်းစေပေလိမ့်မည်၊ **တေန**= ထို့ကြောင့်၊ **အသ**= ထူးမြတ်ပုံနေ ဤရှင်သာမဏေ၏၊ **ဓိရ သမ္မတံ**= မြော်မြင်ကြီးလတ် ဆရာမြတ်တို့မှည့်ခေါ်အပ်သော၊ **ဇောတယော နာမံ**= 'ရှင်ဇောတယ' ဟူသော ဘွဲ့အမည်သည်၊ **အဘာဝိ**= ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။

၈၆။ ကတ္တာနုပဇ္ဈ ပည- တ္ထေရံ ဝိသုဒ္ဓမာကရေ။
ဓီရောပသမ္ပဒံ လဒ္ဓါ။ စက္ခုံ ဇောတေတုမာရဘိ။

ဓီရော= ထက်မြက်လျှင်မြန် ပညာဉာဏ်ထွန်းပ 'ရှင်ဇောတယ' သည်၊ **ဝိသုဒ္ဓမာကရေ**= အရှေ့ဝိသုဒ္ဓါရုံ တိုက်ရှေ့ဘုံ၌၊ **ပညတ္ထေရံ**= ပညာထေရ်မော် တိုက်အုပ်ဆရာတော်ကို၊ **ဥပဇ္ဈံ ကတ္တာ**= ဆုံးမပဲ့ပြင် သွန်သင်ကြည့်ရှု ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍၊ **ဥပ သမ္ပဒံ**= မြင့်မြတ်စင်စစ် ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ **လဒ္ဓါ**= ရတော်မူ၍၊ **စက္ခုံ**= ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာကို၊ **ဇောတေတုံ**= ဂုဏ်ရောင်ပဝင်း ထွန်းလင်းစေခြင်းငှါ၊ **အာရဘိ**= မဆုတ်စတမ်း လုံ့လစွမ်းဖြင့် ကြိုးပမ်းတော်မူခဲ့လေပြီ။

၈၇။ ဝသန္တော ဝိသုဒ္ဓါရာမေ၊ ဂရုဝရာန သန္တိကေ။
နာနာဂန္ထေ ဥဂ္ဂဏှိတွာ၊ သမ္မတ္တော ပဋျတံ အယံ။

အယံ= 'အရှင်ဇောတယ' မည်ရတွင်ခေါ် ဤရဟန်းတော်သည်၊ **ဝိသုဒ္ဓါရာမေ**= ရန့်သင်းထုံ ပညာစုံသည့် ရှေ့ဘုံသိုက်

www.dhammadownload.com

မြိုက် အရှေ့ဝိသုဒ္ဓါရုံကျောင်းတိုက်၌၊ **ဝသန္တော**= နှစ်ခြိုက်ရှင်ပြုံး သီတင်းသုံးလျက်၊ **ဂရုဝရာနံ**= ပညာဂုဏ်အင် စုံလင်ပေလတ် ကျေးဇူးရှင်ဆရာမြတ်တို့၏။ **သန္ဓိကေ**= အထံတော်၌၊ **နာနာဂန္ထေ**= ပိဋကတ်သုံးသွယ် နိကာယ်ငါးရပ် သိမှတ်ဖွယ်ရာ အမျိုးမျိုးသော ကျမ်းစာတို့ကို၊ **ဥဂ္ဂဏှိတွာ**= သင်ယူ၍၊ **ပဋျတံ**= တတ်မြောက်စုံလင် ကျွမ်းကျင်သူ၏ အဖြစ်သို့၊ **သမ္ပတ္တော**= ကောင်းစွာမသွေ ရောက်ခဲ့ပါပေသတည်း။

၈၈။ ဝါစကေနာ' ဝါသိကေန၊ နိယုတ္တေနာ' ဓိပေန စ။
ဝသန္တော ဝိသုဒ္ဓါရာမေ၊ ဇောတေသိ ဇိနသာသနံ။

ဝိသုဒ္ဓါရာမေ= မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ တိုက်ရှေ့ဘုံ၌၊ **ဝါစကေန**= ဂဏာဝါစက မည်ရစင်စစ် စာချဆရာတော်၏ အဖြစ်ဖြင့်ဂင်း၊ **အာဝါသိကေန**= ကြေးမြင်ကျောင်းကြီး အုပ်စီးစင်စစ် ကျောင်းဘုန်းကြီးအဖြစ်ဖြင့်ဂင်း၊ **နိယုတ္တေန**= ကြီးကြပ်ရေးမှူး ရာထူးစင်စစ် တိုက်ကြပ်ဆရာတော်အဖြစ်ဖြင့်ဂင်း၊ **အဓိပေန စ**= အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ရာထူးစင်စစ် တိုက်အုပ်ဆရာတော်အဖြစ်ဖြင့်ဂင်း၊ **ဝသန္တော**= တာဝန်ထမ်းရွက် နှစ်သက်ရှင်ပြုံး သီတင်းသုံးတော်မူလျက်၊ **ဇိနသာသနံ**= ဘုရားမြတ်စွာ သာသနာကို၊ **ဇောတေသိ**=ကောင်းသောဂုဏ်ရောင် ထွန်းပြောင်စေခဲ့လေပြီတကား။

www.dhammadownload.com

၈၉။ သဂ္ဂလောကသံဝစ္ဆရေ၊ ရွှေကျင်ဂဏသမာဂမေ။
ဂဏုက္ကဋ္ဌဘာဝေနိမ်၊ ပူဇယုံ ဂဏဇေဋ္ဌကာ။

သဂ္ဂလောကသံဝစ္ဆရေ= မြန်မာဝေါဟာ သင်္ကြာတွက်စစ် ၁၃၃၇ ခုနှစ်၌၊ **ရွှေကျင်ဂဏသမာဂမေ**= ရွှေကျင်ဂိုဏ်းလုံးစည်းရုံးညီရေး သံယာ့အစည်းအဝေး၌၊ **ဂဏဇေဋ္ဌကာ**= ရွှေကျင်ဂိုဏ်းထူး ကြီးမှူးထင်ပေါ် ဆရာတော်တို့သည်၊ **ဂ္ဂမ်**= သက်တော်ရာရောက် ထွန်းတောက်ထင်ပေါ် ဤသက်တော်ရှည်ဆရာတော်ကို၊ **ဂဏုက္ကဋ္ဌဘာဝေန**= ရွှေကျင်နိကာယ ဥက္ကဋ္ဌမဟာနာယက သမ္မုတိသံဃရာဇာ ဂုဏ်ဝါထွန်းသစ်သာသနာပိုင်ဆရာတော် အဖြစ်ဖြင့်၊ **ပူဇယုံ**= စိတ်တူကိုယ်တူ ကြည်ဖြူရွှင်ပျော် ပူဇော်ခဲ့ကြလေကုန်ပြီ။

၉၀။ အာဘာလောကသံဝစ္ဆရေ၊ ရဇ္ဇိသာ ဂဏဇေဋ္ဌကံ။
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတောတိ၊ လဉ္ဆေန အဘိမာနယုံ။

ဂဏဇေဋ္ဌကံ= ရွှေကျင်ဥက္ကဋ္ဌ လေးမြတ်ပူဇော် ထင်ပေါ်ဝေးနီး သက်တော်ရှည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို၊ **ရဇ္ဇိသာ**= ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ စီမံအုပ်ချုပ် ပြုလုပ်နိုင်ကြ နိုင်ငံတော်အစိုးရတို့သည်၊ **အာဘာလောကသံဝစ္ဆရေ**= မြန်မာဝေါဟာ သင်္ကြာတွက်စစ် ၁၃၄၀ ပြည့်နှစ်၌၊ **အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတောတိ လဉ္ဆေန**= အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ် ဘွဲ့တံဆိပ်ဖြင့်၊ **အဘိမာနယုံ**= ရိုသေဆက်ကပ် လေးမြတ်ကြလေကုန်သတည်း။

www.dhammadownload.com

၉၁။ ရှေကျင်ထေရော ဝိသုဒ္ဓါရုံ၊
ဒီပဲရင်း ကျိုက္ကစ် အလုံ။
ချမ်းသာ လှတော ကျိုက်လတ် ကန္ဒီ၊
စံကင်း မြောင်းမြ ဒီဝင်္ဂတာ။

ရှေကျင်နိကာယေ= နှစ်တရာကျော် ထင်ပေါ်လေပြီး ရှေကျင်ဂိုဏ်းကြီး၌၊ **ရှေကျင်ထေရော**= ရှေကျင်ဆရာတော်ဌင်း၊ **ဝိသုဒ္ဓါရုံထေရော**= ဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်ဌင်း၊ **ဒီပဲရင်းထေရော**= ဒီပဲရင်းဆရာတော်ဌင်း၊ **ကျိုက္ကစ်ထေရော**=ကျိုက္ကစ်ဆရာတော်ဌင်း၊ **အလုံထေရော**= အလုံဆရာတော်ဌင်း၊ **ချမ်းသာထေရော**= ချမ်းသာကြီးဆရာတော်ဌင်း၊ **လှတောထေရော**= လှတောဆရာတော်ဌင်း၊ **ကျိုက်လတ်ထေရော**= ကျိုက်လတ်ဆရာတော်ဌင်း၊ **ကန္ဒီထေရော**= ကန္ဒီဆရာတော်ဌင်း၊ **စံကင်းထေရော**= စံကင်းဆရာတော်ဌင်း၊ **မြောင်းမြထေရော**= မြောင်းမြဆရာတော်ဌင်း၊ **ဣမေ ထေရာ**= ဂဏုဏ္ဍ ဂဏဥုံးစီး ဤဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့သည်၊ **ဒီဝင်္ဂတာ**= နတ်ပြည်စံပျော် လွန်တော်မူကြလေကုန်ပြီ။

၉၂။ ထေရော စာယံ သတဇီဝီ၊ ဝိသုဒ္ဓါရာမိကော သုမီ။
ဂုရဝေါ'မေ ဂဏုဏ္ဍာ၊ ရှေကျင်ဂဏမုရန္ဓရာ။

သုမီ= ထက်မြက်လျှင်မြန် ကောင်းမြတ်သော ပညာဉာဏ်ရှိတော်မူသော၊ **ဝိသုဒ္ဓါရာမိကော**= ဝိသုဒ္ဓါရုံ ရှေဘုံသမိုက်

www.dhammadownload.com

မြတ်ကျောင်းတိုက်၌ ပျော်ပိုက်ရှင်ပြုံး သီတင်သုံးတော်မူသော၊ **အယ် ထေရော စ**= ဘုန်းရောင်ကံရောင် ဉာဏ်ရောင်ထိန်ဝြိုး ဤဧကာဒသမ ရွှေကျင်သာသနာပိုင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး သည်ကား၊ **သာတဇိဝိ**= တရာပြည့်မီ သက်တော်ရှည်လျက် ရှင်ကြည်စိတ်ထား သဒ္ဓါပွါးလျက် အမျှားလူရှင် ဖူးမြင်နိုင်ဘိ သက်တော်ထင်ရှားရှိသည်၊ **ဟောတိ**= ဖြစ်ပါ၏ပေ၏။ **ဣမေ ဝုရဝေါ**= ကျောက်ထီးအသွင် အစဉ်လေးစား အားထားခိုမှီး ဤဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့သည်၊ **ဂဏ္ဌုက္ကဋ္ဌာ**= ဂိုဏ်းမြတ်ဦးစီး ဂဏ္ဌုက္ကဋ္ဌမထေရ်မြတ်ကြီးတို့သည်၊ **ဟုတ္ဝာ**= ဖြစ်တော်မူကြကုန်၍၊ **ရွှေကျင်ဂဏ္ဌဝုရန္ဓရာ**= ရွှေကျင်ဂိုဏ်းမြတ် နှင်းအပ်တာဝန် ကျေပွန်လေအောင် စွမ်းရည်ပြောင်ကာ ထမ်းဆောင်တော်မူကြပါပေသတည်း။

၉၃။ ဝိသုဒ္ဓါရာမာဓိပေန၊ နိကာယဝရကေတုနာ။
ပဂ္ဂဟိတော သုဓီရသ၊ သမ္မုခသာဝကော အယံ။

နိကာယဝရကေတုနာ= ရွှေကျင်နိကာယ် မှန်ကင်းသဖွယ် ဖြစ်တော်မူသော၊ **ဝိသုဒ္ဓါရာမာဓိပေန**= ဒုတိယရွှေကျင် သာသနာပိုင် ဦးကိုင်ထိပ်သီး ပဌမဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်၊ **အယံ**= သက်တော်ထင်ရှား ဤရာပြည့်ဆရာတော်ဘုရားကို၊ **ပဂ္ဂဟိတော**= အရေးတယူ ကြည်ဖြူဝမ်းမြောက်ချီးမြှောက်တော်မူအပ်ပါပေ၏၊ **အယံ**= သက်တော်ထင်ရှား

www.dhammadownload.com

ဤရာပြည့်ဆရာတော်ဘုရားသည်၊ **သုမိရသ**= ပညာရှိထိပ်သီး ပဌမဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်ဘုရားကြီး၏၊ **သမ္ဘုခသာဝကော**= လက်ထက်တော်ပွါး တပည့်ကြီးတပါး ဖြစ်ပါပေသတည်း။

၉၄။ သုမိရော ယာဝဇ္ဇတနာ၊ ပဌာယ'ဂတကာလတော။
သန္ဓော ဝိသုဒ္ဓါရာမေ၊ စိရဝါသိတမော အယံ။

အယံ သုမိရော= ပညာရှိထိပ်သီး ဤသက်တော်ရှည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်၊ **အာဂတကာလတော**= ရှင်သာမဏေဘဝ ရောက်လာရာအခါကာလမှ၊ **ပဌာယ**= အစပြု၍၊ **ယာဝ'ဇ္ဇတနာ**= သက်တော်တရာ ရှည်ကြာပျော်မွေ့ ယနေ့တိုင်အောင်၊ **ဝိသုဒ္ဓါရာမေ**= ဝိသုဒ္ဓါရုံ ရွှေဘုံသိုက်မြိုက် မြတ်ကျောင်းတိုက်၌၊ **ဝသန္ဓော**= ချမ်းမြေ့ရွှင်ပြုံး သီတင်းသုံးတော်မူရကား၊ **စိရဝါသိတမော**= ရှည်ကြာလွန်ကဲ အနေမြဲသည့်အောင်ပွဲရသူ ဆရာတော်ကြီး ဖြစ်တော်မူပါပေသတည်း။

၉၅။ သန္တကာယော သန္တဝါစော၊ သုမိရော သန္တမာနသော။
ပဿန္တသန္တဇနာန၊ မာနသံ သန္တမာဝဟော။

သုမိရော= ပညာရှိထိပ်သီး သက်တော်ရှည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်၊ **သန္တကာယော**- ကြည်ညိုဘွယ်ရာ ငြိမ်သက်သော ကိုယ်အမူအရာ ရှိတော်မူပါပေ၏၊ **သန္တဝါစော**-

www.dhammadownload.com

အေးချမ်းစေကြား ငြိမ်သက်သောစကား ရှိတော်မူပါပေ၏။ **သန္တမာနသော**= ကျန်းမာရှင်ပြုံး ငြိမ်သက်သော စိတ်နှလုံး ရှိတော်မူပါပေ၏။ **ပဿန္တသန္တဇနာနံ**- ဖူးမြင်ရကြား သူတော်စင်အများတို့၏၊ **မာနသံ**= စိတ်ကို၊ **သန္တမာဝဟော**= ငြိမ်းချမ်းလေအောင် စွမ်းဆောင်တော်မူပါပေသတည်း။

၉၆။ အတ္ထနောယေဝ အတ္ထနိ၊ ပသာဒမာစရေ ဗုဓော။
နာ ညေသံ ပန အညေသံ၊ ပသာဒေါ တံ နကာရဏံ။

ဗုဓော= အရာရာတွင် ဆင်ခြင်နိုင်းဆို ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ **အတ္ထနောယေဝ**= မိမိ၏သာလျှင်၊ **အတ္ထနိ**= မိမိ၌၊ **ပသာဒံ**= ကြည်ညိုခြင်းကို၊ **အာစရေ**= ပြုကျင့်ရာ၏။ **အညေသံ**= အများရှင်လူ တပါးသူတို့၏၊ **အတ္ထနိ**= မိမိ၌၊ **ပသာဒံ**- ကြည်ညိုခြင်းကို၊ **နာ အာစရေ**= မပြုကျင့်ရာ၊ **အညေသံ**= အများရှင်လူတပါးသူတို့၏၊ **ယော ပသာဒေါ**= အကြင်ကြည်ညိုခြင်းသည်၊ **အတ္ထိ**= ရှိ၏၊ **တံ**= ထိုသူတပါးတို့၏ ကြည်ညိုခြင်းကား၊ **နကာရဏံ**= မိမိအဘို့နှစ်မြို့ဖွယ်ကောင်းမဂ်ဖိုလ်အကြောင်း မဟုတ်ပါပေ။

၉၇။ ဒုက္ကရာ သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ အဓိဂမော တထာ နဟိ။
သီလမိ ဝိသုဒ္ဓေ တေန၊ အဓိဂမော နဒုလ္လဘော။

သီလဝိသုဒ္ဓိ= ပွတ်သစ်ဖြူဝင်း ခရုသင်းသဖွယ် သီလ၏ စင်ကြယ်မှုသည်၊ **ဒုက္ကရာ**= ခဲယဉ်းသဖြင့်ပြုအပ်သည်၊

www.dhammadownload.com

ဟောတိ= ဖြစ်၏၊ **အဓိဂမော**= ရအပ်ကြည်နူး မဂ်ဖိုလ်တရားထူးသည်၊ **တထာ**= ထိုအတူ ခဲယဉ်းသဖြင့်ပြုအပ်သည်၊ **နဟိ ဟောတိ**= မဖြစ်သည်သာတည်း၊ **သီလမ္ပိ**= သီလသည်၊ **ဝိသုဒ္ဓေ**= ခရုသင်းပွတ်သစ် ပုလဲနှစ်သဘွယ် စင်ကြယ်သည်ရှိသော်၊ **တေန**= ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ **အဓိဂမော**= ရအပ်ကြည်နူး မဂ်ဖိုလ်တရားထူးကို၊ **နဒုလ္လဘော**-ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သည် မဟုတ်ပါပေ။

၉၈။ ဇဝံ ထေရော မဟောဝါဒံ၊ ဒဒါတိ မဂ္ဂဒီပကံ။
တသ္သောဝါဒံ ကရိသ္သာမ၊ ပူဇေန္တော ဂဏဇေဋ္ဌကံ။

ဇဝံ= ဤသို့၊ **ထေရော**= သက်တော်ရှည်ကြာ ထေရ်မဟာသည်၊ **မဂ္ဂဒီပကံ**= နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း လမ်းကြောင်းအစည္ဆန်၍ပြသော၊ **မဟောဝါဒံ**= အဖိုးတန်လှ မြတ်သောသြဝါဒကို၊ **ဒဒါတိ**= သာယာမိန့်ခွေ ပေးတော်မူတတ်ပါပေ၏၊ **ဂဏဇေဋ္ဌကံ**= ရွှေကျင်ဦးစီး သက်တော်ရှည်သာသနာပိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို၊ **ပူဇေန္တော**= ဝမ်းမြောက်ရွှင်ပျော် ပူဇော်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍၊ **တသ္သ**= သက်တော်ရှည်ငြား ထိုသာသနာပိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏၊ **သြဝါဒံ**= ဆုံးမလမ်းညွှန် သြဝါဒမွန်ကို၊ **ကရိသ္သာမ**= ဝမ်းသာရွှင်ပျ လိုက်နာပြုလုပ်ကြပါကုန်စို့။

www.dhammadownload.com

၉၉။ သဒ္ဓမ္မအမ္ပရေ ဒါနိ၊ သံယောဇ္ဇပရိဝါရိတောဝ။
လသတံ ထေရပုဏ္ဏိန္ဒ၊ အနဿာဟဝေါရိတောဝ။

ဒါနိ= ၁၃၄၇ ခု ရတုသာစိုခွါညြိုနုံ့သင်း မြောက်လေညှင်းတည့် ငွေနှင်းမှုန်ကျ ကြယ်ဖုသျှနှင့် ဝင်းပစန္ဒာ ဆုံလာကြုံတွေ့ ဤပြာသိုလပြည့်နေ့၌၊ **သဒ္ဓမ္မအမ္ပရေ**= သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာဟု လွန်စွာသန့်စင် ထက်ကောင်းကင်၌၊ **ထေရပုဏ္ဏိန္ဒ**= သီလ သမာ ပညာရောင်ထွန်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးတည်းဟူသော လပြည့်ဝန်းသည်၊ **အနဿာဟဝေါရိတောဝ**= ဆီးနှင်းမြူတိမ် သူရိန်မီးခိုး ပြစ်မျိုးသဘွယ် အန္တရာယ်အသီးသီး မတားဆီးအပ်သည်ဖြစ်၍၊ **သံယောဇ္ဇပရိဝါရိတောဝ**= ကြယ်တာရာသွင် ထေရ်အရှင်ဟု ရွှေကျင်တပည့် ဂုဏ်ရှိထည်မှတ် ပရိသတ်အပေါင်း ရံခညောင်းလျက်၊ **လသတံ-လသတ္ဏ**= အစဉ်ထာဝရ ထွန်းပထိန်ဝေ တင့်တယ်တော်မူပါပေသတည်း။

၁၀၀။ ဝိဇာတသမယော ဧသ၊ ဂုရုန' ဇ္ဇ သမာဂမော။
ဂါထာသတံ ပဝေဒေမိ၊ ဧသော မေ ဂုရုပူဇနာ။

အဇ္ဇ= ယနေ့၊ **ဧသ သမာဂမော**= ထက်အောက်စုံလင် ဂိုဏ်းရွှေကျင်မှ ထေရ်ရှင်အပေါင်း နှစ်ထောင်းအားရ စည်းဝေးကြရာ ဤပွဲမဟာသည်၊ **ဂုရုနော**= ရွှေကျင်ဦးစီး ဧကာဒသမရွှေကျင်သာသနာပိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏၊ **ဝိဇာတသမယော**= နှစ်တရာမြောက် ထွန်းတောက်၍လာ ရာပြည့်

www.dhammadownload.com

မွေးနေ့တော်အခါပါတည်း၊ **အဇ**= ရာပြည့်မွေးနေ့ ကြုံတွေ့ဆုံလာ ဤယခုအခါ၌၊ **ဂါထာသတံ**= ရွှေကျင်နိကာယ သံယုဇည်သျှောင် ခေါင်းဆောင်ဦးစီး ဂဏုက္ကဋ္ဌ ဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့၏ အံ့ခြီးဘွယ်ရာ ဂုဏ်မဟာကို လွန်စွာကျဉ်းလှ သခ်ေပ်ဖြင့် ဖော်ပြဖွဲ့ဆို ကြည်ညိုဖွယ်ရာ တစ်ရာသောဂါထာကို၊ **ပဝေဒေမိ**= ပူဇော်လိုစိတ် လွန်ယိုဖိတ်လျက် ဂုဏ်ဟိတ်ကြည်ညို လျှောက်ဆိုပါ၏ဘုရား၊ **ဒေသာ**= ဂါထာတရာ ကျူးသီကာဖြင့် သဒ္ဓါရွှင်ပျော် ဤလျှောက်ဆိုပူဇော်ခြင်းသည်၊ **မေ**= တပည့်တော်၏၊ **ဂုရုပူဇနာ**= အလေးပြုအပ် ဆရာမြတ်ကို တုပ်ဝပ်ကော်ရော် ပူဇော်ခြင်းပါဘုရား။

www.dhammadownload.com

တေရသမ ရွှေကျင်သာသနာပိုင် ညောင်ရွှေဆရာတော်ဘုရားကြီး

(၁၂၇၃ - ၁၃၆၅)

ဇဋိတာ

ပါဠိ မရမ္မ ဘာသာဟိ

စန္ဒမာလာတိဝ်သေန

ပဗာဒသုဓောစာရာမဒါယိကေန

၁၃၅၇ - ၁၉၉၇

မူရင်းကျမ်းစာအုပ် မျက်နှာဖုံးပုံ

www.dhammadownload.com

www.dhammadownload.com

ရဋ္ဌဂုရုဝဏ္ဏနာ

၁။ ဝန္ဒိယ ဂုဏိန ဂုဏ-ဝါဒိန ဂုဏသာဂရံ။
ဝဏ္ဏယိသ္သံ ဂုဏံ အဂ္ဂ-ဂုရုနော ဓမ္မဇောတကံ။

ဂုဏိနံ= ချီးမွမ်းဖွယ်ဂုဏ် ပြည့်စုံဘိဟူ ဂုဏ်ရှိသူတို့၏၊ **ဂုဏဝါဒိနံ**= ဂုဏ်ရည်ရှုမြော် ဂုဏ်ပြုစကား မိန့်ကြားတော်မူတတ်သော၊ **ဂုဏသာဂရံ** = သမုဒ္ဒပင်လယ် ရေနက်ကျယ်သို့ အံ့ဖွယ်စုံလင် ဂုဏ်အင်များပြား မြတ်ဘုရားကို၊ **ဝန္ဒိယ**= ဂုဏ်ရည်မြတ်နိုး ရှိခိုးပြီး၍၊ **အဂ္ဂဂုရုနော**= အဂ္ဂဂုရု ဂုဏ်ပြုပူဇော် တံဆိပ်တော်ဖြင့် ထင်ပေါ်လှပြား ကျေးဇူးတော်ရှင် ကန်ကြီးဆရာတော်ဘုရား၏၊ **ဓမ္မဇောတကံ**= ဓမ္မအရောင် ထွန်းလင်းပြောင်ဘို့ စွမ်းဆောင်နိုင်ဘိ ဂုဏ်ရည်ရှိသော၊ **ဂုဏံ**= သီလစသည် မြတ်ဂုဏ်ရည်ကို၊ **ဝဏ္ဏယိသ္သံ**= ငါးဆယ်ဂါထာ ကျူးသီကာဖြင့် လွန်စွာကြည်ညို ရွတ်ဆိုလျှောက်ကြားပါအုံ့။

www.dhammadownload.com

၂။ ပါစိနဒေသော မရမ္မ-ရဋ္ဌေ စေတိယသောဘိတေ။
အစ္ဆုဂ္ဂတတလော ရမ္မော၊ သျာမရဋ္ဌသုပါကဒ္ဒော။

စေတိယသောဘိတေ= ပုထိုးစေတီ အလီလီဖြင့် ဂုဏ်ရည်မြင့်ကြွယ် လွန်တင့်တယ်သော၊ **မရမ္မရဋ္ဌေ**= ပြည်ထောင်စုခေါ် မြန်မာနိုင်ငံတော်၌၊ **အစ္ဆုဂ္ဂတတလော**= ပင်လယ်ပြင်ထက် မြင့်တက်တည်ဘိ ကုန်းမြေရှိသော၊ **ရမ္မော**= မြင်သူနှလုံး ရွှင်ပြုံးကြည်သာ မွေ့လျော်ရာဖြစ်သော၊ **သျာမရဋ္ဌသုပါကဒ္ဒော**= ရှမ်းပြည်နယ်ဟု ပြည့်ကြွယ်ရတနာ ဂုဏ်ဝါကြီးမား လွန်ထင်ရှားသော၊ **ပါစိနပဒေသော**= အရှေ့ပိုင်း ခေါ်ကြ ကုန်းမြေ ဒေသသည်၊ **အတ္ထိ**= အစဉ်အားဖြင့် ထင်ရှားမသွေ တည်ရှိပါပေသတည်း။

၃။ နာနာကုလသမာကိဏ္ဏော၊ ခေတ္တဝတ္ထုပရိဂ္ဂတော။
ပဒေသော ဥဇုစိတ္တာန၊ သျာမရဋ္ဌသုပါကဒ္ဒော။

နာနာကုလသမာကိဏ္ဏော= ရှမ်း ပလောင် ပအိုဝ့် မချို့ များပြား တိုင်းရင်းသားဟု မျိုးခြားစုံစွာ လူမျိုးစုံတို့၏ နေရာဖြစ်သော၊ **ခေတ္တဝတ္ထုပရိဂ္ဂတော**= စိမ်းညိုရံပတ် လယ်ယာမြေတို့ဖြင့် ခြံရံအပ်သော၊ **ဥဇုစိတ္တာနံ**= ရိုးသားဖြောင့်မတ် စိတ်ဓာတ်ရှိသူတို့၏၊ **ပဒေသော**= စင်ဖြူမျှားစွာ နေထိုင်ရာဖြစ်သော၊ **သျာမရဋ္ဌ သုပါကဒ္ဒော**= ဂုဏ်ဝါမြင့်ကြွယ် ရှမ်းပြည်နယ်ဟု မျိုးနွယ်များပြား လွန်ထင်ရှားသော အရပ်ဒေသသည်၊ **အတ္ထိ**= အစဉ်အားဖြင့် ထင်ရှားမသွေ တည်ရှိပါပေသတည်း။

www.dhammadownload.com

၄။ ဥတုဘောဇနသမ္ပန္နော၊ ဝနပုပ္ပေဟိ သောဘိတော။
သမ္ပန္နော ဆာယုဒကေဟိ၊ ပဒေသော သျာမသညိတော။

ဥတုဘောဇနသမ္ပန္နော= ချမ်းအေးလေမှု ဥတုရာသီ အဆီသြဇာ လွန်စွာပြည့်ဝ အစာအာဟာရတို့နှင့် ပြည့်စုံထသော၊ **ဝနပုပ္ပေဟိ**= နုပျိုလန်းဆန်း ရောင်စုံပန်းတို့ဖြင့်၊ **သောဘိတော**= ရှုချင်စဖွယ် လွန်တင့်တယ်ထသော၊ **ဆာယုဒကေဟိ**= တောတောင်မှီနေ အရိပ်ရေတို့နှင့်၊ **သမ္ပန္နော**= လောက်ငကုံလုံ ပြည့်စုံထသော၊ **သျာမသညိတော**= ရှမ်းပြည် နယ်အမည်ရှိသော၊ **ပဒေသော**= ကုန်မြင့်ဒေသ ရပ်ဌာနသည်၊ **အတ္ထိ**= အစဉ်အားဖြင့် ထင်ရှားမသွေ တည်ရှိပါပေသတည်း။

၅။ ဘူတပုဗ္ဗံ အယံ ဒေသော၊
နဝမောရဇ္ဇသညိတော။
ဣဒ္ဓေါ ဖီတော ဇနာကိဏ္ဏော၊
စော်ဘွားရာဇူဟိ သာသိတော။

ဘူတပုဗ္ဗံ= နှစ်ပေါင်းလွန်ကြာ ရှေးအခါ၌၊ **အယံ ဒေသော**= ကုန်းမြင့်ဌာန ဤဒေသသည်၊ **နဝ မောရဇ္ဇသညိတော**= ရှမ်းတို့ဌာနီ မောကိုးပြည်ဟု တွင်သည်ခေါ်ဘိ အမည်ရှိသော၊ **ဣဒ္ဓေါ**= ဘောဂဖုံဖုံ လွန်ပြည့်စုံသော၊ **ဖီတော**= မှန်ကန် မိုးလေ စားရေ ဝတ်ပေါ သာယာဝပြောသော၊ **ဇနာကိဏ္ဏော**= တိုင်းရင်းခေါ်တုံ လူမျိုးစုံတို့, မူပုံများစွာ ရောနှော

www.dhammadownload.com

နေထိုင်ရာဖြစ်သော၊ **စော်ဘွားရာဇူဟိ**= ပြည်ငယ်သေ့ဌနင်း စော်ဘွားမင်းတို့သည်၊ **သာသိတော**= ဆုံးမအုပ်ချုပ် မင်းလုပ်အပ်သော၊ **ပဒေသော**= နယ်ပယ်ကျယ်လှ အရပ်ဌာနကြီး ပါပေတည်း။

၆။ တသ္မိ ညောင်ရှေတိ ဝိသုတံ၊ နဂရံ ပဥ္စဘောဒနံ။
စော်ဘွားရာဇာ အဗ္ဗာဝသိ၊ မဏ္ဍိတံ ရာဇမန္ဒိရံ။

တသ္မိ = ပြည့်စုံဖြိုးကြွယ် ထိုရှမ်းပြည်နယ်၌၊ **ညောင်ရှေတိ ဝိသုတံ**= ညောင်ရှေဟူ၍ ထင်ရှား လူသိများသော၊ **ပဥ္စ ဘောဒနံ**= အထုပ်ကိုဖြည် အရောင်းအဝယ်တို့ဖြင့် စည်ကားသော၊ **နဂရံ**= မြို့၌၊ **စော်ဘွားရာဇာ**= စော်ဘွားမင်း သည်၊ **မဏ္ဍိတံ**= လှပပြုပြင် တန်ဆာဆင်အပ်သော၊ **ရာဇ မန္ဒိရံ**= ဟော်နန်းတော်၌၊ **အဗ္ဗာဝသိ**= စိုးမိုးအုပ်ချုပ် မင်းလုပ်ကာပေ နေထိုင်လေသတည်း။

၇။ နဂရေ တမှိ တံရညာ၊
ကာရိတော ဓမ္မဇောတကော။
အာရာမော ဘိက္ခုသံဃဿ၊
ကန်ကြီးဂ္ဂတိ သုပါကဋော။

တမှိ နဂရေ= ထိုညောင်ရှေမြို့၌၊ **တံရညာ**= စော်ဘွားမည်တွင်, ထိုရှမ်းဘုရင်သည်၊ **ကာရိတော**= ဆောက်လုပ်

www.dhammadownload.com

လျှုဒါန်းအပ်သော၊ **ကန်ကြီးဣတိ သုပါကရော**= ကန်ကြီး ကျောင်းတိုက်ဟူ၍ ထင်ရှားကျော်ကြားသော၊ **ဓမ္မဇော တ ကော**= တရားတော်အရောင် ထွန်းပြောင်စေတတ်သော၊ **ဘိက္ခုသံဃသ အာရာမော**= ရဟန်းတော်အပေါင်း စံ ညောင်းပျော်ရာ ကျောင်းဝိဟာသည်၊ **အတ္ထိ**= အစဉ်အားဖြင့် ထင်ရှားမသွေ တည်ရှိပါပေသတည်း။

၈။ သီတုဒကဇလာသယ၊ မုပါဒါယ ပကိတ္တိတော။
ကန်ကြီးဝှယမဟာရာမော၊ ပုညကမ္မသုနိမ္မိတော။

ပုညကမ္မသုနိမ္မိတော= ကောင်းမှုကုသိုလ် ခုလိုမယွင်း ဖန်းဆင်းအပ်သော၊ **ကန်ကြီးဝှယမဟာရာမော**= ကန်ကြီး သမိုက် ကျောင်းတော်တိုက်ကို၊ **သီတုဒကဇလာသယံ**= ကြည် စိမ့်အေးစွာ ရေကန်သာကို၊ **ဥပါဒါယ**= စွဲမြဲသမှု အကြောင်းပြု ၍၊ **ပကိတ္တိတော**= ကန်ကြီးကျောင်းတိုက် ဂုဏ်နှင့်လိုက်အောင် သမိုက်တွင်စေ ခေါ်ဆိုအပ်ပါပေသတည်း။

၉။ စော်ဘွားရာဇာ မဟာထေရံ၊ နိမန္တေတွာန သာဒရံ။
ဝသာပေသိ ကန်ကြီးဝှယေ၊ ကာတုံ သဒ္ဓမ္မဇောတနံ။

စော်ဘွားရာဇာ= 'စောရွှေသိုက်'တွင် စော်ဘွားဘုရင် သည်၊ **မဟာထေရံ**= ကန်ကြီးမည်တွင် ထေရ်အရှင်ကို၊ **သာဒရံ**= ရိုသေအားထား လေးစားခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ **နိမန္တေ**

www.dhammadownload.com

တွာန= ပင့်ဆောင်၍၊ **သဒ္ဓမ္မဇောတနံ**= သူတော်တရား ထွန်းကား ပြန့်ပွားခြင်းကို၊ **ကာတုံ**= ပြုခြင်းငှာ၊ **ကန်ကြီးဝှယေ**= ကန်ကြီးမည်သာ ကျောင်းတိုက်တာ၌၊ **ဝသာပေသိ**= မျှတ ရှင်ပြုံး သီတင်းသုံး နေထိုင်စေခဲ့လေသတည်း။

၁၀။ စျာနဂေါပ သံဝစ္ဆရေ၊ မာသေ ဖုဿောတိ လက္ခိတေ
မောက္ခဒိနေ မရမ္မဿ၊ ထေရော ဓမ္မမဇောတယိ။

ထေရော= ကန်ကြီးမည်တွင် ထေရ်အရှင်သည်၊ **စျာန ဂေါပ သံဝစ္ဆရေ**= မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၀၉ ခုနှစ်၌၊ **မာသေ ဖုဿောတိ လက္ခိတေ**= ဖုဿမည်ရ ပြာသိုလ၌၊ **မရမ္ဗဿ**- ပြည်ထောင်စုခေါ် မြန်မာနိုင်ငံတော်၏၊ **မောက္ခဒိနေ**= "လွတ်လပ်ရေးနေ့"၌၊ **ဓမ္မံ**= ဗုဒ္ဓဟောကြား မြတ်တရားကို၊ **အဇောတယိ**= ကန်ကြီးမည်သာ ကျောင်းဝိဟာ၌ ဦးစွာမသွေ ထွန်းလင်းစေတော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

၁၁။ ဘိက္ခူနံ ဒေသဝါသီနံ၊ သျာမကုလဝိဇယိနံ။
ဓမ္မံ ဝါစေသိ သတ္ထုနော၊ ဓမ္မညူ ဓမ္မစောဒကော။

ဓမ္မညူ= တရားသိမြင် ပညာရှင်ဖြစ်တော်မူသော၊ **ဓမ္မဇောတကော**= တရားအရောင်, ထွန်းပြောင်စေငြား ကန်ကြီးဆရာတော်ဘုရားသည်၊ **ဒေသဝါသီနံ**= ရှမ်းပြည်၌ နေထိုင်ကြကုန်သော၊ **သျာမကုလဝိဇယိနံ**= ရှမ်းမျိုးနွယ်ဖွား

www.dhammadownload.com

ဖြစ်ကြကုန်သော၊ **ဘိက္ခူနံ**= ဘုရားသားကျော် ရဟန်းတော်တို့အား၊ **သတ္ထုနော** - နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဘုရားမြတ်စွာ၏၊ **ဓမ္မံ**= ပိဋကတ်ဓမ္မခန် တရားမှန်ကို၊ **ဝါစေသိ**= ကောင်းစွာ မသွေ ပို့ချတော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

၁၂။ အာရာမော ယတ္ထ ထေရေန၊ သဒ္ဓမ္မဇောတနံ ကတံ။
အာသိ ဝဿေန ပညာသံ၊ ပညာသတ္ထနိတေဇကော။

ယတ္ထ= ကန်ကြီးသမိုက် အကြင်ကျောင်းတိုက်၌၊ **ထေရေန**= နီးဝေးပေါ်လွင် ကန်ကြီးထေရ်အရှင်သည်၊ **သဒ္ဓမ္မဇောတနံ**= သူတော်တရား ထွန်းကားခြင်းကို၊ **ကတံ**= လုံ့လဇွဲသန် စိတ်အားမာန်ဖြင့် အဖန်ဖန်ကြိုးကုတ် အားထုတ်တော်မူအပ်လေပြီ **ပညာသတ္ထနိတေဇကော**= ပညာလက်နက်ဒါးသန်လျက်ကို ထက်အောင် သွေးရာဖြစ်ပေသော၊ **သော အာရာမော**= ကန်ကြီးသမိုက် ထိုကျောင်းတော်တိုက်သည်၊ **ဝဿေန**= ကန်ကြီးထေရ်ကျော် ရှင်ပျော်အားသစ် သီတင်းသုံးတော်မူခဲ့ရာ နှစ်အားဖြင့်၊ **ပညာသံ အာသိ**= ရာစုတွက်စစ် ၅၀ နှစ်ဟု စင်စစ်မသွေ ဖြစ်ခဲ့လေပြီတကား။

၁၃။ သမယောယံ ပညာသာယ၊ ပညာသတ္ထသုဓာရိနော
အာရာမသ္မ သတံ ဓမ္မ ဇောတိနော ဟိတကာရိနော။

အယံ= စုပေါင်းမင်္ဂလာ ယနေ့အခါသည်၊ **ပညာသတ္ထ သုဓာရိနော**= ပညာလက်နက် စွမ်းထက်လွန်အောင် ကိုင်

www.dhammadownload.com

ဆောင်တော်မူပြား ကန်ကြီးဆရာတော်ဘုရား၏၊ **သတံ ဓမ္မဇောတိနော**= သူတော်ကောင်းတရား ရှင်လူများတို့ သိပြားလေအောင် ထွန်းပြောင်စေရာ ဖြစ်ပေသော၊ **ဟိတ ကာရိနော**= ရှင်လူအများ ကျိုးစီးပွားကို ပိုင်းခြားသေချာ ပြုလုပ်ရာဖြစ်သော၊ **အာရာမသ**= ကန်ကြီးမည်ခေါ် ကျောင်း တိုက်တော်၏၊ **ပညာသာယ သမယော**= နှစ် ၅၀ ကြာ ပြည့် ရာကာလ အခါသမယပါပေတည်း။

၁၄။ ဝိဟာရာဓိပတိ ထေရော၊
ကန်ကြီးဝံသသုမာပကော။
သိက္ခာကာမော သိက္ခာပကော၊
သိဿေသိဿဟိတံကရော။

ကန်ကြီဝံသသုမာပကော= ကန်ကြီးအန္တယ် ဂုဏ်ကြွယ် ရှေ့ဆောင် တည်ထောင်တော်မူသော၊ **ဝိဟာရာဓိပတိ ထေရော**= ကန်ကြီးကျောင်းတိုက် သမိုက်ထင်ပေါ် ဦးဆောင် အဓိပတိ ဆရာတော်သည်၊ **သိက္ခာကာမော**= ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ လွန်စွာ အားကိုး မြတ်နိုးတော်မူတတ်ပါပေ၏။ **သိဿေ**= ခိုဝင်ခညောင်း တပည့်အပေါင်းတို့ကို၊ **သိက္ခာပကော**= ကိုယ်ကျင့်တရား လေးစားတတ်အောင် ရှေ့ဆောင်လေပြား သင်ကြားပေးတော် မူတတ်ပါပေ၏။ **သိဿဟိတံကရော**= တပည့်များအကျိုး ပွားတိုးလေအောင် ရွက်ဆောင်တော်မူတတ်ပါပေ၏။

www.dhammadownload.com

၁၅။ သံယပိတာ မဟာထေရော၊ ပိဋ္ဌကေသု ဝိသာရဒေါ။
ဝသန္တော တံ သုနိသာယ၊ ဝုဒ္ဓိပတ္တာဝ သာသနေ။

မဟာထေရော= ကန်ကြီးတွင်ငြား ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားသည်၊ **သံယပိတာ**= ကန်ကြီးသံယာ ပေါင်းများစွာ၏ အားထားရာအစစ် ဘခင်သဖွယ် ဖြစ်တော်မူပါပေ၏၊ **ပိဋ္ဌကေသု**= ဘုရားဟောဖော် ပိဋကတ်တော်တို့၌၊ **ဝိသာရဒေါ**= ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ ရဲရင့်တော်မူပါပေ၏၊ **တံ ထေရံ**= ဆိုပြီးဂုဏ်အင် ထိုထေရ်အရှင်ကို။ **သုနိသာယ**= ဆုံးမကြည်ညို မှီခိုရသည်ဖြစ်၍၊ **ဝသန္တော**= ထေရ်ရှင်ထံပါး ခစားကြသူ များရှင်လူတို့သည်၊ **သာသနေ**= ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်၌၊ **ဝုဒ္ဓိပတ္တာဝ**= ကိုယ်ကျင့်သီလ ဉာဏစွမ်းအား ကြီးပွားကြ ရကုန်သည်သာတည်း။

၁၆။ ကန်ကြီးထေရံ မဟာပုညံ၊ သီလဘူသနဘူသိတံ။
ပညဝန္တံ ဗဟုဿုတံ၊ ဝန္ဒာမ ဂဏနာယကံ။

မဟာပုညံ= ဘုန်းကံစွမ်းအား ကြီးမားတော်မူသော၊ **သီလဘူသနဘူသိတံ**= ကျင့်ဝတ်သီလ ထာဝရဖြူစင် တန်ဆာဆင်အပ်သော၊ **ပညဝန္တံ**= ကျမ်းဂန်တတ်သိ သမာဓိစွမ်းအင် ထက်မြက်သည့် ပညာရှင် ဖြစ်တော်မူသော၊ **ဗဟုဿုတံ**= လောကဓမ္မ နှစ်ဌာနစုံ စွမ်းဟုန်ကြီးဘိ များသော ဗဟုဿုတ ရှိတော်မူသော၊ **ဂဏနာယကံ**= ရှေ့ကျင်ဂဏ နိကာယ ဦးစီး

www.dhammadownload.com

ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်ဘုရားကြီးဖြစ်တော်မူသော၊ **ကန်ကြီးထေရံ**= ကန်ကြီးတွင်ငြား ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဘုရားကို၊ **ဝန္ဒာမ**= လက်အုပ်ကျော့ဆန်း ဂုဏ်ရည်မှန်းလျက် ကန်တော့ပန်းဆက်ကြပါကုန်စို့တကား။

၁၇။ အဋ္ဌပ္ပတ္တိ ပဝေဒေမိ၊ ဂဏုက္ကဋ္ဌဝိဘာဝိနော။
ပညာသာယံ အာရာမဿ၊ သမယေ ဓမ္မဓာရိနော။

အာရာမဿ= ကန်ကြီးမည်ခေါ် ကျောင်းတိုက်တော်၏။ **ပညာသာယ**= ၅၀ သက်တမ်း ပြည်လွှမ်းကြုံလစ် ရွှေရတုနှစ်ဖြစ်သော။ **သမယေ**= ဂုဏ်ပေါင်းစုံခ အခါသမယ၌။ **ဓမ္မဓာရိနော**= သူတော်တရား လက်ကိုင်ထားတော်မူသော။ **ဂဏုက္ကဋ္ဌဝိဘာဝိနော**= ပညာရှိထိပ်သီး ဂိုဏ်းဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏။ **အဋ္ဌပ္ပတ္တိ** = ဘဝကြောင်းဇာတ် အဋ္ဌပ္ပတ်ကို။ **ပဝေဒေမိ**= အကျဉ်းအားဖြင့် စဉ်းစားမှန်ရာ လျှောက်ကြားပါအံ့။

၁၈။ ဟံသာဝတိမဏ္ဍလသ၊ သာယာဝတီသုသညိတေ။
နာဂရေ သုံးဆယ် နဂရံ၊ ခေတ္တဝတ္ထူဟိ သောဘိတံ။

ဟံသာဝတိမဏ္ဍလသ= ဟံသာဝတီ ဂုဏ်ရည်သစ်လှိုင်းပဲခူးတိုင်း၏။ **သာယာဝတီသုသညိတေ**= သာယာဝတီ အမည်ရှိသော၊ **နာဂရေ**= မြို့ပေါင်းစုံပိုင် ထိုခရိုင်၌၊ **ခေတ္တဝတ္ထူဟိ**= စိမ်းလန်းစိုပြေ လယ်ယာမြေတို့ဖြင့်၊ **သောဘိတံ**= ရှုချင်စဖွယ်

www.dhammadownload.com

လွန်တင့်တယ်သော၊ **သုံးဆယ်နဂရံ**= သုံးဆယ်မြို့သည်၊**အတ္ထိ**-အစဉ်အားဖြင့် ထင်ရှားမသွေ တည်ရှိပါပေသတည်း။

၁၉။ တံပတိစိယံ နဒျေကာ၊
'လှိုင်' ဣတိ ပတိကိတ္တိတာ။
တဒါသန္နေ ဧကော ဂါမော၊
'မာလာကာကုန်း'သုသညိ တောာ။

တံပတိစိယံ= ထို'သုံးဆယ်မြို့'၏ အနောက်အရပ်၌၊ **လှိုင်ဣတိ ပတိကိတ္တိတာ**= အမည်စွဲမှတ် 'လှိုင်' ဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်သော၊ **ဧကော နဒီ**= မြစ်တစ်မြစ်သည်၊ **အတ္ထိ** = ရှိပါပေ၏၊ **တဒါသန္နေ**= ထိုလှိုင်မြစ်၏အနီး၌၊ မာလာကာကုန်း **သုသညိ တောာ**= လူတို့ ခေါ်ဘိ 'မာလာကာကုန်း'အမည်ရှိသော၊ **ဧကော ဂါမော**= ရွာတစ်ရွာသည်၊ **အတ္ထိ**= အစဉ်အားဖြင့် ထင်ရှားမသွေ တည်ရှိပါပေသတည်း။

၂၀။ တံ ဂါမော ဂဏာဝရဿ၊ ဇာတိဘူမိ ဝိဘာဝိနော။
တမိ မိရော ကုလေ ဇာတော၊ ပုညလက္ခဏဘူသိတော။

တံဂါမော= 'မာလကာကုန်း'မည်သာ ထိုကျေးရွာသည်၊ **ဂဏာဝရဿ**= ရွှေကျင်ဟူဘို ဂိုဏ်းမြတ်ရှိသော၊ **ဝိဘာဝိနော**= ပညာရှိထိပ်တင် အရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏၊ **ဇာတိဘူမိ**= ဖွားတော်မူရာ အရပ်ဌာနပါပေတည်း၊ **တမိ**= ထို'မာလကာ

www.dhammadownload.com

ကုန်း'ရှာ၍ **ဓီရော**= ပညာရှိထိပ်သီး, ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်၊ **ကုလေ**= သဒ္ဓါပြည့်ဖြိုး, ဗုဒ္ဓဘာသာမျိုးရိုး၌၊ **ပုညလက္ခဏ ဘူသိတော**= ဘုန်းလက္ခဏာစုံလင်, တန်ဆာဆင် အပ်သည် ဖြစ်၍၊ **ဇာတော**= ဂုဏ်ဝါထွန်းပေါ်, ဖွားမြင်တော်မူခဲ့ပါပေ သတည်း။

၂၁။ ဂန္ဓရူပသံဝစ္ဆရေ၊ မာသေ အာသဋ္ဌိစန္ဒိကေ။
ဒသမေ ဗုဒ္ဓဝါရေ သော၊ ဇာတော ကုလမောဒကော။

သော= ကန်ကြီးထေရ်လောင်း, ထိုသူတော်ကောင်းကလေး သည်၊ **ဂန္ဓရူပသံဝစ္ဆရေ**= မြန်မာတွက်စစ် ၁၂၇၃ ခုနှစ်၌၊ **အာသဋ္ဌိစန္ဒိကေ မာသေ**= စိမ်းရောင်တင့်ဆန်း ဝါဆိုလဆန်း၌၊ **ဒသမေ**= မဂ်လာကြိုတွေ့ ၁၀ ရက်နေ့၌၊ **ဗုဒ္ဓဝါရေ**= ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ၌၊ **ကုလမောဒကော**= ဆွေမျိုးအပေါင်း နှစ်ထောင်း အား တက် ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်စေလျက်၊ **ဇာတော**= ကောင်းစွာ မသွေ ဖွားမြင်တော်မူခဲ့လေပြီ။

၂၂။ တံဂါမေ ဝသတံ ဂုရု-ဝရာနမုပသဏ္ဌိကေ။
သုဓီရော မဟုဿာဟေန၊ အကွရသမယံ ဂဏှိ။

သုဓီရော= ကန်ကြီးထေရ်လောင်း သူတော်ကောင်းဘိ ထိုပညာရှိကလေးသည်၊ **တံဂါမေ**= ထိုရွာ၌၊ **ဝသတံ**= မျှတ ရွှင်ပြုံး သီတင်းသုံးတော်မူကြကုန်သော၊ **ဂုရုဝရာနံ**= ဆရာ

www.dhammadownload.com

မြတ်တို့၏။ **ဥပသန္ဓိကေ**= ခယဝပ်စင်း ထံတော်ရင်း၌၊ **အက္ခရ သမယံ**= အရေးအဖတ်, အက္ခရာအတတ်ကို၊ **မဟုဿာဟေန**= လုံးလကြီးစွာ, အားထုတ်ကာဖြင့်၊ **ဥဂ္ဂဏှိ**= သင်ယူခဲ့လေပြီ။

၂၃။ ပေသိတော ဂုရုဝရေဟိ၊ ဝိဘာဝိနမုပန္ဓိကံ။
ဓမ္မမုဂ္ဂဏှိတုံ တေဟိ၊ သုဓီရော ဂါမနိဂ္ဂတော။

သုဓီရော= ကန်ကြီးထေရ်လောင်း သူတော်ကောင်းဘိ ထိုပညာရှိကလေးသည်၊ **ဝိဘာဝိနံ**= ကျမ်းဂန်တတ်သိ ပညာရှိတို့၏။ **ဥပန္ဓိကံ**= အထံတော်သို့၊ **တေဟိ**= ထိုဆရာမြတ်တို့မှ၊ **ဓမ္မံ**= သင်ယူအပ်ဘိ ပရိယတ္တိဓမ္မကို၊ **ဥဂ္ဂဏှိတုံ**= သင်ယူစိမ့်သောငှာ၊ **ဂုရုဝရေဟိ**= ကျေးဇူးရှင် ဆရာမြတ်တို့သည်၊ **ပေသိတော**= စေလွှတ်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ **ဂါမနိဂ္ဂတော**= ဇာတိရွာမြေ ထွက်ခွါခဲ့လေသတည်း။

၂၄။ နဂရေ ထူပသောဘိတေ၊
'ရန်ကုန်'ဣတိ သုသမ္မတေ။
ဓမ္မဒီပိကအာရာမော၊
'ကျောင်းတော်ရာ' ဣတိဝိဿု တော။

ထူပသောဘိတေ= စေတီပုထိုး, အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် တင့်တယ်သော၊ **ရန်ကုန်ဣတိ သုသမ္မတေ**= အလောင်းမင်းတရားပိုင်းခြားရွှေနှုတ် 'ရန်ကုန်'ဟူ၍ သမုတ်အပ်သော၊ **နဂရေ**=

www.dhammadownload.com

မြို့တော်ကြီး၌၊ **ကျောင်းတော်ရာဂ္ဂတိဝိသုတော**= 'ကျောင်းတော်ရာဟူ၍ ထင်ရှားသော။ **ဓမ္မဒီပိကအာရာမော**= 'ဓမ္မဒီပိက' မည်ရအကျော် ကျောင်းတိုက်တော်ကြီးသည်၊ **အတ္ထိ**= အစဉ်အားဖြင့် ထင်ရှားမသွေ တည်ရှိပါပေသတည်း။

၂၅။ ကံသာဝှယပရိဝေဏော၊ ဓမ္မဒီပိကအာရာမေ။
ဝသတော ဓမ္မဝိရဿ၊ ဓီရော ပဗ္ဗဇ္ဇမလဘိ။

ဓီရော-ကန်ကြီးထေရ်လောင်း သူတော်ကောင်းဘိပညာရှိကလေးသည်၊ **ဓမ္မဒီပိကအာရာမေ**= ဓမ္မဒီပိကာရာမမည်ရကျော်ဟီး ကျောင်းတော်ကြီး၌၊ **ကံသာဝှယပရိဝေဏော**= ကံသာကျောင်း၌၊ **ဝသတော**= မျှတရှင်ပြုံး သီတင်းသုံးတော်မူသော၊ **ဓမ္မဝိရဿ**= ဓမ္မအရာ လွန်စွာကဲတင့် ရဲရင့်လေပြားဆရာတော်ဘုရား၏၊ **သန္တိကေ**= အထံတော်၌၊ **ပဗ္ဗဇ္ဇံ**= ရှင်အဖြစ်ကို၊ **အလဘိ**= ကောင်းစွာမသွေ ရရှိတော်မူခဲ့လေပြီ။

၂၆။ ထေရဝရ တေဇောဝရံ၊ ကတ္တာ နပဏ္ဍ ဝရံ။
ပဗ္ဗဇ္ဇံ အလဘိ သော၊ နာမေန ဝိမလော သုတော။

ဇော= ကန်ကြီးထေရ်လောင်း, ဤသူတော်ကောင်းကလေးသည်၊ **ထေရဝရတေဇောဝရံ**= မထေရ်မြတ်မော်'အရှင်တေဇော' အမည်ရှိ ဆရာတော်ကို၊ **ဥပဏ္ဍ ဝရံ**= ဆုံးမပဲ့ပြင်, သွန်သင်ပေတတ် ဥပဏ္ဍာယ်ဆရာမြတ်ကို၊ **ကတ္တာန**= ပြု၍၊ **ပဗ္ဗဇ္ဇံ**= ရှင်အဖြစ်ကို၊ **အလဘိ**= ကောင်းစွာ မသွေ

www.dhammadownload.com

ရရှိတော်မူခဲ့လေပြီ၊ **နာမေန**= ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတော် မှည့်ခေါ်လေငြား ဘွဲ့အမည်အားဖြင့်၊ **ဝိမလော သုတော**= 'ရှင်ဝိမလ' ဟူ မှတ်ယူထင်ပေါ် ကျော်ကြားတော်မူပါပေသတည်း။

၂၇။ ဇာတိယာ သော ပန္နရသ-ဝဿိကော ဝိမလော ဂဏ္ဍီ။
ဓမ္မဝရံ ဝိဘာဝီဟိ၊ ဂန္ထ ဂ္ဂရံပိ ဥဂ္ဂဏ္ဍိ။

သော ဝိမလော= 'ရှင်ဝိမလ' ခေါ်ကြမည်တွင် ထိုသာမဏေအရှင်သည်၊ **ဇာတိယာ**= သက်တော်အားဖြင့်၊ **ပန္နရသ ဝဿိကော**= ၁၅ နှစ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ **ဝိဘာဝီဟိ**= ပညာရှိခေါ်ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တို့အထံမှ၊ **ဓမ္မဝရံ**= ဗုဒ္ဓဟောကြား မြတ်တရားကို၊ **ဂဏ္ဍီ**=သင်ယူခဲ့လေပြီ၊ **ဂန္ထဂ္ဂရံပိ**= ပိဋကတ်အခြေခံ ကျမ်းအတန်တန်ကိုလည်း၊ **ဥဂ္ဂဏ္ဍိ**= ကောင်းစွာမသွေ သင်ယူခဲ့လေသတည်း။

၂၈။ သုံးဆယ်နဂရသမီပမှိ၊ နဂရံ ဥက္ကံ သုဝိသုတံ။
ဂန္ဓာ တတ္ထ အာဝသိ၊ ဥဂ္ဂဏ္ဍံ ပိဋကတ္တယံ။

သော= 'ရှင်ဝိမလ' မည်တွင် ထိုသာမဏေအရှင်သည်၊ **သုံးဆယ် နဂရသမီပမှိ**= သုံးဆယ်မြို့အနီး၌၊ **သုဝိသုတံ**= အလွန်ထင်ရှားသော၊ **ဥက္ကံနဂရံ**= ဥက္ကံမြို့သို့ **ဂန္ဓာ**= သွားရောက်၍၊ **တတ္ထ**= ထိုဥက္ကံမြို့၌၊ **ပိဋကတ္တယံ**= သုံးပုံသတ်မှတ် ပိဋကတ်ဒေသနာ ကျမ်းရှေစာကို၊ **ဥဂ္ဂဏ္ဍံ**= သင်ယူလျက်၊ **အာဝသိ**= နေထိုင်ခဲ့လေပြီ။

www.dhammadownload.com

၂၉။ ရောဓခိပ္ပသံဝစ္ဆရေ၊ ဝေသာခေ ကဏ္ဏပက္ခိကေ။
ဒသမေ သောပသမ္ပဒံ၊ အလဘိ ဗုဒ္ဓိကေ ဝရံ။

သော= 'ရှင်ဝိမလ'မည်တွင် ထိုသာမဏေအရှင်သည်၊ **ရောဓခိပ္ပသံဝစ္ဆရေ**= မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၉၂ ခုနှစ်၌၊ **ဝေသာခေ ကဏ္ဏပက္ခိကေ**= ကဆုန်လဆုတ်ဖြစ်သော၊ **ဒသမေ**= မဂ်လာကြုံတွေ့ ၁၀-ရက်နေ့၌၊ **ဗုဒ္ဓိကေ**= ဘုရားကြီး ကျောင်းတိုက်၌၊ **ဥပသမ္ပဒံ ဝရံ**= မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ **အလဘိ**= ကောင်းစွာမသွေ ရရှိခဲ့လေသတည်း။

၃၀။ ကတွာနပဏ္ဍိ ထေရံ၊ 'ရေတွင်းကုန်း' ဣတိ ဝိဿုတံ။
ဥပသမ္ပဒမာဂမ္မ၊ ဓမ္မမုဂ္ဂဏှိ ဉာဏိကော။

ဉာဏိကော= ထက်မြက်ဉာဏ်မြင် သာမဏေအရှင်သည်၊ **ရေတွင်းကုန်းဣတိ ဝိဿုတံ**= 'ရေတွင်းကုန်း'မည်ကျော်ဆရာတော်ကို၊ **ဥပဇ္ဈာ ထေရံ**= ဥပဇ္ဈာယ်ထေရ်ကို၊ **ကတွာန**= ပြု၍၊ **ဥပသမ္ပဒံ**= ရဟန်းအဖြစ်သို့၊ **အာဂမ္မ**= ရောက်ရှိပြီး၍၊ **ဓမ္မံ**= ပရိယတ်ဒေသနာ ကျမ်းရွှေစာကို၊ **ဥဂ္ဂဏှိ**= ကောင်းစွာ မသွေ သင်ယူခဲ့ပါပေသတည်း။

၃၁။ မန္တလေးနဂရံ ဂန္တာ၊ ပညာသတ္ထန်တေဇိတုံ။
အာဝသိ ဝိသုဒ္ဓါရာမေ၊ သုဓီရော သုတကာမကော။

သုတကာမကော= သုတအမျှား လွန်လိုလားသော၊ **သုဓီရော**= ပညာရည်သွေး ရဟန်းတော်ကလေးသည်၊ **ပညာ**

www.dhammadownload.com

သတ္ထနိတေဇိတုံ= ပညာလက်နက် ထက်မြက်စေရန်အလို့ငှာ၊ **မန္တလေးနဂရံ**= ပညာစုံလင် သိမြင်အားပေး မြို့မန္တလေးသို့၊ **ဂန္တာ**= သွားရောက်၍၊ **ဝိသုဒ္ဓါရာမေ**= အရှေ့အင်းခန်း စွဲလန်းခေါ်ကြ မဟာဝိသုဒ္ဓါရာမတိုက်၌၊ **အာဝသိ**= ကောင်းစွာ မသွေ နေထိုင်ခဲ့လေပြီ။

၃၂။ မေခဓိပွသံဝစ္ဆရေ၊ ပုနောပသမ္ပဒံ လဘိ။
စံကင်းထေရုပဇ္ဈာယေန၊ သုဓီရော မလဟာရကော။

မလဟာရကော= အကုသိုလ်အညစ် ဖယ်ရှားပစ်တတ်သော၊ **သုဓီရော**= ဉာဏ်စွမ်းထင်ပေါ် ရဟန်းတော်ကလေးသည်၊ **မေခဓိပွသံဝစ္ဆရေ**= မြန်မာတွက်စစ် ၁၂၉၅ ခုနှစ်၌၊ **စံကင်းထေရုပဇ္ဈာယေန**= စံကင်းထေရ်မော် ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာတော်ဖြင့်၊ **ပုနောပသမ္ပဒံ**= ထပ်မံထွန်းသစ် ရဟန်း အဖြစ်ကို၊ **လဘိ**= ကောင်းစွာမသွေ ရရှိခဲ့ပါပေသတည်း။

၃၃။ မန္တလေးနဂရဝါသီနံ၊ သတ္ထဆေကဝိဘာဝိနံ။
သန္ဓိကာ ဂန္ထမုဂ္ဂဏှံ၊ အာသိ ဂန္ထေ ပဋျတရော။

သုဓီရော= ဉာဏ်စွမ်းထင်ပေါ် ရဟန်းတော်ကလေးသည်၊ **မန္တလေးနဂရဝါသီနံ**= မန္တလေးမြို့ မချို့ရှင်ပြုံး သီတင်းသုံးတော်မူကြကုန်သော၊ **သတ္ထဆေကဝိဘာဝိနံ**= ကျမ်းတတ်လိမ္မာ ထေရ်ဆရာတို့၏၊ **သန္ဓိကာ**= အထံတော်မှ၊ **ဂန္ထံ**=

www.dhammadownload.com

တတ်ထိုက်ရာရာ ကျမ်းရှေစာကို၊ **ဥဂ္ဂဏှံ**= အပတ်တကုတ် စွမ်းအားထုတ်ကာ ပြုလုပ်သင်ယူသည်ရှိသော်၊ **ဂန္ဌေ ပဋိတ ရော**= ကျမ်းတတ်ထင်ပေါ် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်သည်၊ **အာသိ**= ကောင်းစွာမသွေ ဖြစ်ခဲ့လေသတည်း။

၃၄။ သုဓီ သုဓီန သန္ဓိကာ၊ ဥဂ္ဂဏှံ ဓမ္မမုတ္တမံ။
ဗဟုံ လဟုံ ဥဂ္ဂဏှာတိ၊ ဂဟိတံပိ နမုသ္သတိ။

သုဓီ= ဉာဏ်ရည်ထက်လှ ရဟန်းတော်ကလေး 'ရှင်ဝိမလ' သည်၊ **သုဓီနံ**= ကျမ်းဂန်တတ်သိ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တို့၏၊ **သန္ဓိကာ**= အထံမှ၊ **ဓမ္မမုတ္တမံ**= သင်ယူထိုက်စွ မြတ်မမ္မကို၊ **ဥဂ္ဂဏှံ**= သင်ယူသည်ရှိသော်၊ **ဗဟုံ**= များစွာ၊ **ဥဂ္ဂဏှာတိ**= သင်ယူ၏၊ **လဟုံ**= လျင်မြန်စွာ၊ ဥဂ္ဂဏှာတိ= သင်ယူ၏၊ **ဂဟိတံပိ**= သင်ပြီးသမျှကိုလည်း၊ **နမုသ္သတိ**= မမေ့ပါပေ။

၃၅။ ဒဋ္ဌခိပ္ပသံဝစ္ဆရေ၊ သာသနဟိတဥ္ဃဝေ။
ဥစ္ဆိန္နိ ဗျာကာတုံ ဆေကော၊ တမိ ဓီရော ဇယံ လဘိ။

ဒဋ္ဌခိပ္ပသံဝစ္ဆရေ= မြန်မာတွက်စစ် ၁၂၉၈ ခုနှစ်၌၊ **သာသနဟိတဥ္ဃဝေ**= 'ပရိယတ္တိသာသနဟိတအသင်း' စာမေးပွဲ၌၊ **ဗျာကာတုံ ဆေကော**= ပြဿနာအဆန်း ဖြေစွမ်းနိုင်သည့် ပညာရှိတို့ကို၊ **ဥစ္ဆိန္နိ**= ရွေးချယ်ခဲ့ပြီ၊ **တမိ**= ထိုသို့ ဆင်ယင် စာပွဲသဘင်၌၊ **ဓီရော**= ဉာဏ်ရည်ထက်လှ ရဟန်း

www.dhammadownload.com

တော်ကလေး 'အရှင်ဝိမလ'သည်၊ **ဇယံ**= အောင်ပွဲကို၊ **လဘိ**= ကောင်းစွာမသွေ, ရရှိခဲ့ပါပေသတည်း။

၃၆။ နဝဝဿိကကာလမှိ၊ လဒ္ဓါ တေနာဘိဝံသိကော။
ဒုဗ္ဗောဓပဏ္ဍံ ဗျာကစ္စ၊ ဇယတဂ္ဂေါ ဓီရော ဘဝိ။

တေန= ထိုရဟန်းတော်ကလေး 'အရှင်ဝိမလ'သည်၊ **နဝ ဝဿိကကာလမှိ**= ရဟန်းသိက္ခာ ၉ ဝါရသောအခါ၌၊ **အဘိဝံသိကော**= "ဝိမလာဘိဝံသ၊ ပရိယတ္တိသာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယ" ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို၊ **လဒ္ဓါ**= ရအပ်လေပြီ၊ **ဒုဗ္ဗောဓပဏ္ဍံ**= သိရန် ခက်စွာ မေးပုစ္ဆာကို၊ **ဗျာကစ္စ**= ဖြေဆိုလျှက်၊ **ဓီရော**=ဉာဏ်ရည်ထက်လှ ရဟန်းတော်ကလေး 'အရှင် ဝိမလ'သည်၊ **ဇယတဂ္ဂေါ**= အောင်သူထိပ်တန်း တစ်ဂဏန်း သည်၊ **ဘဝိ**= ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။

၃၇။ ဓမ္မာစရိယဗ္ဗိနေ၊ ဒုတိယေ ဓမ္မမုဿဝေ။
ဓီရော ဂန္ဓေသု ပုစ္ဆိတံ၊ ဗျာကရံ ဇယမလဘိ။

ဓီရော=ဉာဏ်ရည်ထက်လှ, ရဟန်းတော်ကလေး 'အရှင်ဝိမလ'သည်၊ **ဓမ္မာစရိယဗ္ဗိနေ**= ဓမ္မာစရိယတို့ကို ရွေးချယ်သော၊ **ဒုတိယေ ဓမ္မမုဿဝေ** = ဒုတိယအကြိမ် ဆင်ယင်စာမေးပွဲသဘင်၌၊ **ဂန္ဓေသု**= ၉ ကျမ်းတို့၌၊ **ပုစ္ဆိတံ**= မေးခွန်းကို၊ **ဗျာကရံ**= ဖြေဆိုလျက်၊ **ဇယံ**= အောင်မြင်ခြင်းကို၊ **အလဘိ**= ကောင်းစွာမသွေ ရရှိခဲ့လေသတည်း။

www.dhammadownload.com

၃၈။ ဒိနဂေါပသံဝစ္ဆရေ၊ ကတေ ဇယိန ပူဇိတေ။
သန္ဓာဂါရေ ရာဇဒတ္တံ၊ ဓီရော ဂဏ္ဍီ သုလဘ္ဘကံ။

ဓီရော= ဉာဏ်ရည်ထက်လှ ရဟန်းတော်ကလေး 'အရှင်ဝိမလ'သည်၊ **ဒိနဂေါပသံဝစ္ဆရေ**= မြန်မာတွက်စစ် ၁၃၀၈ ခုနှစ်၌၊ **သန္ဓာဂါရေ**= ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမ၌၊ **ကတေ**-ဆင်ယင်ကျင်းပပြုလုပ်အပ်သော၊ **ဇယိန ပူဇိတေ**= စာအောင် ဆုနှင်းသဘင်၌၊ **ရာဇဒတ္တံ**= 'ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း' , လျှုဒါန်း ဆပ်ကပ်အပ်သော၊ **သုလဘ္ဘကံ**= "သာသနဓဇ သိရီပဝရ ဓမ္မာစရိယ" ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို၊ **ဂဏ္ဍီ**= လက်ခံရယူခဲ့လေပြီ။

၃၉။ နိဿာယ ဓီရော သကိယံ၊ ပဘာဝံ ဣဒ္ဓိပါဒကံ။
ပိဋကေ ပဋျတံ ပတ္တာ၊ ဗဟူနံ ဟိတမာဝဟိ။

ဓီရော= ဉာဏ်ရည်ထက်လှ ရဟန်းတော်ကလေး 'အရှင်ဝိမလ'သည်၊ **ဣဒ္ဓိပါဒကံ**= လိုအင်ဆန္ဒ ပြည့်ဝစေနိုင်သော၊ **သကိယံ ပဘာဝံ**= ကိုယ်ပိုင် အစွမ်းသတ္တိကို၊ **နိဿာယ**= အမှီပြု၍၊ **ပိဋကေ**= သုံးပုံသတ်မှတ် ပိဋကတ်၌၊ **ပဋျတံ**= တတ်မြောက် လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်သို့၊ **ပတ္တာ**= ရောက်၍၊ **ဗဟူနံ**= ရဟန်းရှင်လူ များပြည်သူတို့၏၊ **ဟိတံ**= အကျိုးစီးပွားကို၊ **အာဝဟိ**= ရွက်ဆောင်တော်မူခဲ့ပြီ။

www.dhammadownload.com

၄၀။ ဂုရုဝရာနာနုဘာဝံ၊ နိဿာယ သုဒ္ဓသီလတံ။
သုဝိနယေ ပတိဋ္ဌာယ၊ ဓီရော သဒ္ဓမ္မ ဇောတယိ။

ဓီရော= ဉာဏ်ရည်ထက်လှ ရဟန်းတော်ကလေး 'အရှင်ဝိမလ' သည်၊ **ဂုရုဝရာနံ**= ကျေးဇူကြီးလတ် ဆရာမြတ်တို့၏၊ **အာနုဘာဝံ**= ဆုံးမမြွက်ဖော် အစွမ်းအာနုဘော်ကို၊ **နိဿာယ**= အမှီပြု၍၊ **သုဒ္ဓသီလတံ**= စင်ကြယ်သီလ ပြည့်ဝသည်၏ အဖြစ်သို့ **ပတ္တာ**= ရောက်၍၊ **သုဝိနယေ**= ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ အဆုံးအမ သာသနာတော်၌၊ **ပတိဋ္ဌာယ**= တည်၍၊ **သဒ္ဓမ္မံ**= သူတော်ကောင်းတရားကို၊ **ဇောတယိ**= ထွန်းလင်းစေတော်မူခဲ့လေပြီ။

၄၁။ သျာမဒေသမုပဂန္တာ၊
အင်းလေး ရမ္မေ မဟာသရေ။
အင်းလျားဂါမေ ဝသံ ဓီရော၊
သိသေ ဓမ္မသိက္ခာပကော။

ဓီရော= ဉာဏ်ရည်ထက်လှ ရဟန်းတော်ကလေး 'အရှင်ဝိမလ'သည်၊ **သျာမဒေသံ**= 'ရှမ်းပြည်နယ်'သို့၊ **ဥပဂန္တာ**= ကြွရောက်တော်မူ၍၊ **ရမ္မေ**= မြင်သူရွှင်ပြုံး နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ဖြစ်သော၊ **အင်းလေးမဟာသရေ**= 'အင်းလေး'မြည်ဟီးရေအိုင်ကြီး၌၊ **အင်းလျားဂါမေ**= 'အင်းလျားရွာ'၌၊ **ဝသံ**= မျှည်ရွှင်ပြုံး သီတင်းသုံးတော်မူလျက်၊ **သိသေ**= ဆည်းကပ်

www.dhammadownload.com

လာငြား တပည့်အများတို့ကို၊ **ဓမ္မသိက္ခာပကော**= ပရိယတ်ဓမ္မ အဝဝကို ကျနသေချာ သင်ကြားတော်မူပါပေသတည်း။

၄၂။ ပဇ္ဇောတတ္ထာယသာသန-ပဇ္ဇောဘာရာမသညိတော။
တမိ ဝသံ သုဝါစေသိ၊ သိသေ ဓီရော ယထာဗလံ။

ဓီရော=ပညာရှိခေါ် ရဟန်းတော်သည်၊ **တမိ**=ထို 'အင်းလျားရွာ'၌၊ **သာသနပဇ္ဇောတာရာမသညိတော**= သာသနပဇ္ဇောတာရုံကျောင်း၌၊ **ဝသံ**= မျှတရှင်ပြုံး သီတင်းသုံးနေထိုင်တော်မူလျက်၊ **ပဇ္ဇောတတ္ထာယ**= သာသနာ့အရောင် ထွန်းပြောင်စေရန်အလို့ငှာ၊ **သိသေ**= ဆည်းကပ်လာငြား တပည့်အများတို့ကို၊ **ယထာဗလံ**= စွမ်းအားရှိသလောက်၊ **ဝါစေသိ**= ကျမ်းဂန်အဝဝ ကျနသေချာ ပို့ချတော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

၄၃။ ဒိနဂေါပသံဝစ္ဆရေ၊ မန္တလေးနဂရေ သုဘေ။
ဝိသုဒ္ဓါရာမေအာဝသိ၊ နာယကော ပရိဝေဏိကော။

ဒိနဂေါပသံဝစ္ဆရေ= မြန်မာတွက်စစ် ၁၃၀၈ ခုနှစ်၌၊ **မန္တလေးနဂရေ သုဘေ**= လှပယဉ်ကျေး မြို့မန္တလေး၌၊ **ဝိသုဒ္ဓါရာမေ**= မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ်၌၊ **နာယကော ပရိဝေဏိကော**= ဝါဆိုကျောင်းဦးစီး ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးသည်၊**ဟုတ္တာ**= ဖြစ်၍၊ **အာဝသိ**= သီတင်းသုံးတော်မူခဲ့လေပြီ။

www.dhammadownload.com

၄၄။ ဓနဂေါပသံဝစ္ဆရေ၊ မရမ္မမောက္ခသမ္မတေ။
သျာမရဋ္ဌံ သုဂန္ဓာန၊ ဓီရော ဇောတေသိ သာသနံ။

ဓီရော= ဉာဏ်ရည်ထင်ပေါ် မထေရ်ကျော်သည်၊ **ဓနဂေါ ပသံဝစ္ဆရေ**= မြန်မာတွက်စစ် ၁၃၀၉ ခုနှစ်၌၊ **မရမ္မမောက္ခ သမ္မတေ**= မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးနှစ်၌၊ **သျာမရဋ္ဌံ**= ရှမ်းပြည်နယ်သို့၊ **သုဂန္ဓာန**= သာသနာပြုရန် မြတ်အကြံဖြင့် ဧကန်မြင်မြော် ကြွရောက်တော်မူ၍၊ **သာသနံ**= ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာ**တော်ကို၊ ဇောတေသိ**= ထွန်းကားစေတော်မူခဲ့လေပြီ။

၄၅။ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိယံ ထေရော၊ အာသိ ပါဋိဝိသောဓကော။
မိလိန္ဒပဉ္ဟာ စူဠဝဂ္ဂေါ၊ ဓီမတာ တေန သောဓိတော။

ထေရော= သာသနာပြုအကျော် မထေရ်မော်သည်၊ **ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိယံ**= ဆဋ္ဌသံဂါယနာ ပွဲမဟာ၌၊ **ပါဋိဝိသောဓကော**= ပါဠိမှန်တင်ပြ ပါဠိဝိသောဓကသည်၊ **အာသိ**= ဖြစ်ခဲ့လေပြီ၊ **ဓီမတာ**= ပါဠိကျွမ်းကျင် ပညာရှင်ဖြစ်တော်မူသော၊ **တေန**= ထိုမထေရ်မော်သည်၊ **မိလိန္ဒပဉ္ဟာ**= 'မိလိန္ဒပဉ္ဟာပါဠိ'ကိုလည်းကောင်း၊ **စူဠဝဂ္ဂေါ**= 'စူဠဝဂ္ဂပါဠိ'ကိုလည်းကောင်း၊ **သောဓိတော**= ပါဠိမှန်သတ်မှတ် သုတ်သင်အပ်လေပြီ။

၄၆။ ဒကဂေါပသံဝစ္ဆရေ၊ နိကာယသမိတိ' အကာ။
ဂဏေန သမ္မတော ဓီရော၊ ဂဏဘာရနိဿာရကော။

ဒကဂေါပသံဝစ္ဆရေ= မြန်မာတွက်စစ် ၁၃၁၈ ခုနှစ်၌၊ **နိကာယသမိတိ'**= ရှေကျင်နိကာယ သံယာ့အစည်းအဝေး

www.dhammadownload.com

ကြီးကို။ **အကာ**= ပြုလုပ်ခဲ့လေပြီ၊ **ဓီရော**= ပညာရှိအမော်ဆရာတော်ကို၊ **ဂဏေန**= ရှေကျင်ဂိုဏ်းသံဃာသည်၊ **ဂဏာဘာရ နိတ္ထာရကော**= 'ဂိုဏ်းလုံးဝန်ဆောင်ဆရာတော်'ဟူ၍၊ **သမ္မတော**= သမုတ်ထင်စွာ တင်မြှောက်ခဲ့အပ်ပါသတည်း။

၄၇။ ကဘာလောကသံဝစ္ဆရေ၊ သဗ္ဗဂဏသသဘံ အကာ။
ဘာရာဝဟော မဟာထေရော၊ သမဂ္ဂကိစ္စကာရကော။

ကဘာလောကသံဝစ္ဆရေ= မြန်မာတွက်စစ် ၁၃၄၁ ခုနှစ်၌၊ **သဗ္ဗသသဘံ**= ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့အစည်းအဝေးကြီးကို၊ **အကာ**= ပြုလုပ်ခဲ့လေပြီ၊ **မဟာထေရော**= ကန်ကြီးထေရ်မော်ဆရာတော်သည်၊ **သမဂ္ဂကိစ္စကာရကော**= ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့ညီညွတ်ရေး မြှော်တွေးသမှု ညီညွတ်ရေးကို ပြုလျက်၊ **ဘာရာဝဟော**= သံဃာ့ဝန်တာ ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

၄၈။ ပူဇိတော ရဋ္ဌသာမိဟိ၊ ပဏ္ဍိတောတိ ဂုရုတိ စ။
ဇောတိကောတိ မဟာထေရော၊ ပါကဋိန္ဒုဝ ခေတလံ။

ရဋ္ဌသာမိဟိ= တိုင်းပြည်သနင်း အစိုးရမင်းတို့သည်၊ **ပူဇိတော**= ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ပူဇော်ဆက်ကပ်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ **မဟာထေရော**= ကန်ကြီးတွင်ခေါ် ဆရာတော်သည်၊ **ပဏ္ဍိတောတိ**= 'အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ'ဟူ၍လည်းကောင်း၊ **ရဋ္ဌဂုရုတိ စ**= 'အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု'ဟူ၍လည်းကောင်း၊ **ဇောတိကောတိ**

www.dhammadownload.com

စ= 'အဘိဓေအဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိက'ဟူ၍လည်းကောင်း၊ **ဣန္ဒ္ရိ၀ ခေတလေ**= ကောင်းကင်ထက်လင်း ငွေလမင်းကဲ့သို့၊ **ပါကဋော**= အစဉ်အားဖြင့် ထင်ရှားတော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

၄၉။ ရှေကျင်ဂဏသမိတိယာ၊ သမ္မတော ဂဏမုက္ကဋ္ဌော။
သပရတ္ထမာ၀ဟန္တော၊ ထေရော သဒ္ဓမ္မဇောတကော။

ရှေကျင်ဂဏသမိတိယာ= ရှေကျင်နိကာယသံဃာသည်၊ **ဂဏမုက္ကဋ္ဌော**= 'ရှေကျင်နိကာယာဓိပတိ ဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက' ဟူ၍၊ **သမ္မတော**= သမုတ်တင်မြှောက်အပ်သော၊ **ထေရော**= ကန်ကြီးထေရ်မော် ဆရာတော်သည်၊ **သပရတ္ထမာ၀ဟန္တော**= မိမိသူတပါး ကျိုးစီးပွားကို ပိုင်းခြားမယုတ် အားထုတ်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ **သဒ္ဓမ္မဇောကကော**= သာသနာရောင် ထွန်းလင်းပြောင်ဘို့ ရှေ့ဆောင်ကာပေ ဆောင်ရွက်တော်မူပါပေသတည်း။

၅၀။ တေရသမဂဏုက္ကဋ္ဌော၊ သုမိ နိကာယနာယကော။
အရောဂေါ ပရောသတံ၊ ရက္ခတံ သုဒ္ဓိသာသနံ။

တေရသမဂဏုက္ကဋ္ဌော= ၁၃ ပါးမြောက် ရှေကျင်နိကာယ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်တော်မူသော၊ **နိကာယနာယကော**= ရှေကျင်နိကာယ သာသနာပိုင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်၊ **ပရောသတံ**= နှစ်ပေါင်းရာကျော်ကာလပတ်လုံး၊ **အရောဂေါ**= ရောဂါကင်းကွာ ကျန်းမာတော်မူလျက်သာလျှင်၊ **သုဒ္ဓိသာသနံ**= သန့်ရှင်း

www.dhammadownload.com

လှစွာ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏သာသနာကို၊ **ရက္ခတံ**= အစဉ်မကွာ စောင့်ရှောက်တော်မူနိုင်ပါစေသတည်း။

နိဂမန

နန္ဒမာလာဘိဝံသေန၊ သုဗောဓာရာမဝါသိနာ။
ရစိတာ ပဏ္ဏာသ ဂါထာ၊ ရဋ္ဌဂုရသ ဝဏ္ဏနာ။

သုဗောဓာရာမဝါသိနာ= သုဗောဓာရုံတိုက် နှစ်ခြိုက်ရှင်သာ နေထိုင်ပါသော၊ **နန္ဒမာလာဘိဝံသေန**= နန္ဒမာလာဘိဝံသ ခေါ်ကြမည်တွင် တိုက်အုပ်မထေရ်ရှင်သည်၊ **ရဋ္ဌဂုရသ ဝဏ္ဏနာ**= ရဋ္ဌဂုရုဆရာတော် ပူဇော်သောအား ရေးသားဖွဲ့စီ 'ရဋ္ဌဂုရုဝဏ္ဏနာ' အမည်ရှိသော၊ **ပဏ္ဏာသ ဂါထာ**= ကန်ကြီးကျောင်းတိုက် ကြုံကြိုက်၍လာ နှစ် ၅၀ ပြည့်အခါဝယ် သာယာဖွဲ့စီ ၅၀ အညီဖြစ်သော ဂါထာတို့ကို၊ **ရစိတာ**= သုဗောဓာရုံနာယက ဘာတိကနောင်တော် မိန့်ခေါ်ညွှန်ကြားအလေးထားကာ ရေးသားစီကုံးအပ်ပါသတည်း။

ရစိတာ
ပါဠိ မရမ္မဘာသာဟိ
နန္ဒမာလာဘိဝံသေန
မဟာသုဗောဓာရာမဝါသိကေန
၁၃၅၉ - ၁၉၉၇

www.dhammadownload.com

ဒါဌာဓာတုဝန္ဒနာ

၁၊ စူဠာမဏိစေတိယမှိ၊ ဒိဝေ ဒေဝေန ပူဇိတံ။
ဒါဌာဝရံ သမ္ဘဒ္ဓဿ၊ ဝန္ဒာမ သိရသာဒရံ။

ဒိဝေ= သက္ကဉ္ဇာသာ ပဇာပတိ စရိုထင်ရှား နတ်မင်းများတို့ စံပြားဌာနီ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌၊ **ဒေဝေန**= မျက်စိတစ်ထောင် အလင်းဆောင်သည့် ဂုဏ်ရောင်ပဝင်း သိကြားနတ်မင်းသည်၊ **စူဠာမဏိစေတိယမှိ**= အလောင်းတော်မြတ်ဗောဓိသတ်၏ ဆံမြတ်ကေသာ တည်ရှိရာဟု 'စူဠာမဏိ' မည်ရှိတွင်ခေါ် မြတ်စေတီတော်၌၊ **ပူဇိတံ**= လေးမြတ်တူပျော် ပူဇော်ကိုးကွယ်အပ်သော၊ **သမ္ဘဒ္ဓဿ**- သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို ပိုင်းခြားဝေဖန် အခြေခံဟောကြား ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ **ဒါဌာဝရံ**= ပုလဲနှစ်အတူ စိန်စစ်လို ဖွေးဖြူသည့် တစ်ဆူထင်ပေါ် လက်ယာအထက် မြတ်စွယ်တော်ကို၊ **သိရသာ**= ဦးခေါင်းရတနာ မြတ်အင်္ဂါဖြင့်၊ **အာဒရံ**- ယုံကြည်အားကိုး ပွားတိုးသဒ္ဓါ မြတ်နိုးစွာသာလျှင်၊ **ဝန္ဒာမ**= အကြိမ်ကြိမ် ဝပ်လျှိုး လက်စုံမိုးကာ ရှိခိုးကြပါကုန်၏ အရှင်ဘုရား။

www.dhammadownload.com

၂။ နာဂိန္ဒေန ဂဟေတွာန၊ ဘဝနမှိ သုပူဇိတံ။
ဒါဋ္ဌာဝရံ သမ္ဘုဒ္ဓဿ၊ ဝန္ဒာမ သိရသာ ဒရံ။

နာဂိန္ဒေန= 'ဇေယျသေန' အမည်ရသည့် တေဇထန်ပြင်းနဂါးမင်းသည်၊ **ဂဟေတွာန**= သဒ္ဓါကြည်ဖြူ ပင့်ယူခဲ့ပြီး၍၊ **ဘဝနမှိ**= နတ်နဂါးတို့ ပျော်ပါးစိုးစံ ဘုံဗိမာန်၌၊ **သုပူဇိတံ**= လေးမြတ်တူပျော် ပူဇော်ကိုးကွယ်အပ်သော၊ **သမ္ဘုဒ္ဓဿ**= သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို ပိုင်းခြားဝေဖန် အခြေခံဟောကြား ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏၊ **ဒါဋ္ဌာဝရံ**= ပုလဲနှစ်အတူ စိန်စစ်လိုဖွေးဖြူသည့် တစ်ဆူထင်ပေါ် လက်ယာအောက် မြတ်စွယ်တော်ကို၊ **သိရသာ**= ဦးခေါင်းရတနာ မြတ်အင်္ဂါဖြင့်၊ **အာဒရံ**= ယုံကြည်အားကိုး ပွားတိုးသဒ္ဓါ မြတ်နိုးစွာသာလျှင်၊ **ဝန္ဒာမ**= အကြိမ်ကြိမ်ဝပ်လျှိုး လက်စုံမိုးကာ ရှိခိုးကြပါကုန်၏ အရှင်ဘုရား။

၃။ ဂန္ဓာရပုရေ စေတိယမှိ၊ ဇနေဟိ သုဋ္ဌု ပူဇိတံ။
ဒါဋ္ဌာဝရံ သမ္ဘုဒ္ဓဿ၊ ဝန္ဒာမ သိရသာဒရံ။

ဂန္ဓာရပုရေ= ဆန်ရေစပါး ပေါများစုံသည့် ဂန္ဓာရတိုင်းပြည်၌၊ **စေတိယမှိ**= ထူးခြားတင့်တယ် ရတနာခြယ်စီ မြတ်စေတီ၌၊ **ဇနေဟိ**= သဒ္ဓါကြည်ဖြူ ဂန္ဓာရပြည်သူတို့သည်၊ **သုဋ္ဌု ပူဇိတံ**= ဂန္ဓာရတိုင်းဖွား ထူးခြားပေါ်လွင် ရဟန္တာထေရ်အရှင်သည် ချစ်ခင်လေးမြတ် ပင့်ဆောင်အပ်သဖြင့် လေးမြတ်

www.dhammadownload.com

တူပျော် ပူဇော်ကိုးကွယ်အပ်သော၊ **သမ္ဘဒ္ဒသ**= သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို ပိုင်းခြားဝေဖန် အခြေခံဟောကြား ရှင်တော် မြတ်ဘုရား၏။ **ဒါဌာဝရံ**= ပုလဲနှစ်အတူ စိန်စစ်လိုဖွေးဖြူသည့် တစ်ဆူထင်ပေါ် လက်ဝဲအထက် မြတ်စွယ်တော်ကို၊ **သိရသာ**= ဦးခေါင်းရတနာ မြတ်အင်္ဂါဖြင့်၊ **အာဒရံ**= ယုံကြည်အားကိုး ပွားတိုးသဒ္ဓါ မြတ်နိုးစွာသာလျှင်၊ **ဝန္ဒာမ**= ကြိမ်ကြိမ်ဝပ်လျှိုး လက်စုံမိုးကာ ရှိခိုးကြပါကုန်၏ အရှင်ဘုရား။

၄။ ကာလင်္ဂရဋ္ဌေ ပူဇေတွာန၊ လင်္ကာဒီပေ သုမာနိတံ။ ဒါဌာဝရံ သမ္ဘဒ္ဒသ၊ ဝန္ဒာမ သိရသာဒရံ။

ကာလင်္ဂရဋ္ဌေ= အိန္ဒိယအရှေ့တောင်ပိုင်း သမိုင်းအညီ ကာလင်္ဂတိုင်းပြည်၌၊ **ပူဇေတွာန**= 'ခေမ' မည်တွင် ရဟန္တာ ထေရ်အရှင်သည် ချစ်ခင်လေးမြတ် ပင့်ဆောင်အပ်သဖြင့် လေးမြတ်တူပျော် ပူဇော်ကြကုန်ပြီး၍၊ **လင်္ကာဒီပေ**= မြရည် စိမ်းစို ကျွန်းသီဟိုဠ်၌၊ **သုမာနိတံ**= ရဟန်းရှင်လူ ပြည်သူအများ လေးစားကော်ရော် ပူဇော်မြတ်နိုးအပ်သော၊ **သမ္ဘဒ္ဒသ**= သစ္စာ လေးပါး မြတ်တရားကို ပိုင်းခြားဝေဖန် အခြေခံဟောကြား ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ **ဒါဌာဝရံ**= ပုလဲနှစ်အတူ စိန်စစ်လို ဖွေးဖြူသည့် တစ်ဆူထင်ပေါ် လက်ဝဲအောက် မြတ်စွယ်တော် ကို၊ **သိရသာ**= ဦးခေါင်းရတနာ မြတ်အင်္ဂါဖြင့်၊ **အာဒရံ**= ယုံကြည်အားကိုး ပွါးတိုးသဒ္ဓါ မြတ်နိုးစွာသာလျှင်၊ **ဝန္ဒာမ**=

www.dhammadownload.com

အကြိမ်ကြိမ်ဝပ်လျှိုး လက်စုံမိုးကာ ရှိခိုးကြပါကုန်၏ အရှင်ဘုရား။

၅။ ယတော'ဒါတာ နိက္ခမိသု၊ ဟသနေ ကထနေ တဒါ။
ဒါဌာယော' တာ သမ္ဘုဒ္ဓဿ၊ မယံ ပူဇေမ သာဓုကံ။

တဒါ= ရှင်တော်ဘုရား ထင်ရှားသက်တော် ဖူးမြော်ရရာ ထိုအခါ၌၊ **ဟသနေ**= ရွှင်ကြည်နှလုံး ပီတိဖုံးလျက် ပြုံးစရာကြုံ အကြောင်းဆုံရာ အခါသမယ၌လည်းကောင်း၊ **ကထနေ**= မဟာကရုဏာ မြတ်ပညာဖြင့် သစ္စာတရား ဟောကြားမိန့်မှာ အခါသမယ၌လည်းကောင်း၊ **ယတော**= ပုလဲနှစ်အတူ စိန်စစ်လို ဖွေးဖြူသည့် လေးဆူထင်ပေါ် အကြင်မြတ်စွယ်တော်တို့မှ၊ **ဩဒါတာ**= ကေလာသင္ဂေတောင် နေရောင်စွဲဟပ် တဖြတ်ဖြတ်သို့ တလျှပ်လျှပ်တူတွေး ဖြူဖွေးသော ရောင်ခြည်တော်တို့သည်၊ **နိက္ခမိသု**= ဖူးမြင်မဝ အထူးပင်မြူးရွှင်ကာ ထွက်ကြွတော်မူကြလေကုန်ပြီ။ **သမ္ဘုဒ္ဓဿ**= သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို ပိုင်းခြားဝေဖန် အခြေခံဟောကြား ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ **ဒါဌာယော**= ပုလဲနှစ်အတူ စိန်စစ်လို ဖွေးဖြူသည့် လေးဆူထင်ပေါ် ထိုမြတ်စွယ်တော်တို့ကို၊ **မယံ**= ရုပ်နာမ် နှစ်ဖြာ ငါးခန္ဓာကို သူငါမှည့်ခေါ် တပည့်တော်တို့သည်၊ **သာဓုကံ**= ကောင်းမွန်စွာ၊ **ပူဇေမ**= ဆီမီးရောင်လွှမ်း

www.dhammadownload.com

ပန်းရေချမ်းဖြင့် မျှော်မှန်း ဂုဏ်တော် ရှိခိုးပူဇော်ကြပါကုန်သည် အရှင်ဘုရား။

အနက်မြန်မာပြန်
အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ
(သ.စ.အ ဓမ္မာစရိယ) ပါဠိပါရဂူ
MA, Ph.D (THESIS) SRILANRA
မဟာသုဗောဓာရုံကျောင်းတိုက်
(စစ်ကိုင်း)

www.dhammadownload.com

ဝိနည်းစာတော်ပြန်ပွဲ ရွတ်ရန်ဂါထာ

'ဗုဒ္ဓ' ဝါစံ ဘဏေယျာမ၊
'သာ' သနသာ' ဝ နုဂ္ဂဟံ။
'သ' ကိစ္စ' မနုယုဉ္ဇန္တာ၊
'နာ' သေမ အပရေ မယံ။

ဘဏ္ဍေ = သာသနာ့ရှုပ်ထွေး ရန်ခပေးကို မနှေးပယ်ဖျက်ခမ္မစက်ဖြင့် အချက်ပိုင်ပိုင် ပြုလုပ်နိုင်ငြား အရှင်မြတ်တို့ဘုရား၊ **မယံ**= သာသနာဘေး ကာကွယ်ရေးဟု နီးဝေးကျော်ကြား တပည့်တော်အများတို့သည်၊ **အပရေ** = သာသနာ့ပြင် ရန်သူပင်ဟုတွင်တွင်ကျော်ကြား မိစ္ဆာတရားတို့ကို **နာသေမ**= အမြောက်စိန်ဗုံး ပစ်သည့်ထုံးသို့ လုံးလုံးကြေညက် မပေါ်ထွက်အောင် ဆော်နှက်ကြပါကုန်စို့ဘုရား။ **သာသနဿ**= ဗုဒ္ဓမြတ်ရှင် ဗျာဒိတ်တင်၍ သုံးအင်တည်ထား သာသနာတော်မြတ်ကြီး အား၊ (ဝါ) သာသနာတော်မြတ်ကြီးကို၊ **အနုဂ္ဂဟံဝ**= ကိုယ်နှင့် အသက် မင့်ကွက်ဘဲ သက်သက်သာသနာ ချီးမြှင့်ခြင်းအကျိုးငှာသာလျှင်၊ **သကိစ္စံ** = ပိဋကတ်တွင် ပရိယတ်ပင်ဟု အခြေပြု

www.dhammadownload.com

လျက် ဖွေစုသမုတ် ကိုယ့်အလုပ်ကို၊ **အနုယုဇ္ဇန္တာ** = အအား မနေ တရားတွေကို များဖွေပြုလုပ် လွန်အားထုတ်ကြကုန်သည် ဖြစ်၍၊ **ဗုဒ္ဓဝါစံ** = "ဝိနယော နာမ သာသနဿ အာယု" မိန့်မှုအညီ အာဏာရည်ဘုရားစကား ဝိနည်းတရားတော်များကို၊ **ဘဏောယျာမ**= သာသနာအတွက် ပထမအချက်မို့ ထက်ထက်သဒ္ဓါ စေတနာဖြင့် ယုံကြည်စွာ နဖူးပြင်မှာ ဥုးတင်ကာ မြူးရွှင်သာယာစွာ ရွတ်ဆိုကြပါကုန်စို့ဘုရား။

(ဆရာတော်၏ ပထမဆုံး လက်ရာဂါထာ ဖြစ်သည်၊ 'ဗုဒ္ဓ သာသနာ' ဟူသော စကားလုံးကို ပါဒတို့အစဉ် ထား၍ ဖွဲ့သီထားသည့် 'အာချက္ခရ သင်္ကေတဂါထာ' ဖြစ်သည်။)

www.dhammadownload.com

မဟာပဋ္ဌာန်း ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ပွဲ

အခမ်းအနားဖွင့် ပဋ္ဌာန်းမွန်းဂါထာ

❀❀❀

နိသိန္နော ရတနယရေ၊ သမ္မသိ တိဒိဝါလယေ။
ဒေသေသိ ဝရပဋ္ဌာနံ၊ သမ္ဗုဒ္ဓေါ တံ ဘဏာမ ဟေ။

သမ္ဗုဒ္ဓေါ= သစ္စာလေးတန် တရားမှန်ကို ဧကန်သိမြင်ဘုရားရှင်သည်၊ **ရတနယရေ**= ဗောဓိညောင်ရှင် အောင်ပလ္လင်၌ သဗ္ဗဉ်ဉာဏ်ရောင် ထွန်းပြောင်ကာစ စတုတ္ထလာ ရတနာယရ သတ္တာဟကြိမ် ထူးမြတ်သည့်စံအိမ်တော်၌၊ **နိသိန္နော**= ၇ ရက်တာ ကာလကြာမျှ ဖလသမာပတ် ခံစားလတ်၍ ဉာဏ်မြတ်ကြည်ဖြူ တပါးတည်း စံတော်မူလျက်၊ **ဝရပဋ္ဌာနံ**= အဘိဓမ္မာမည်ဆို ကျမ်းထိုထိုထက် မြင့်မိုရ်ခြေကုတ် ရေသမုဒ္ဒါသို့ အဟုတ်နက်နဲ ခက်ခဲလှစွာ မဟာပကရဏ မည်ရတင့်ဆန်း ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကို၊ **သမ္မသိ**= မဟာသမုဒ္ဒြာ နက်ကျယ်စွာ၌ မဟာမစ္ဆ တိမိရတို့ မြူးကြွခွင့်ကြုံ ဆိုသည့်ပုံသို့ ဉာဏ်ဟုန်စွမ်းသန် သဗ္ဗဉ်ဉာဏ်လည်း ဧကန်နက်ဝှမ်း မြတ်ပဋ္ဌာန်း၌ ခွင့်လမ်းပြည့်ဝ ကျက်စားရသဖြင့် မြူးကြွရောင်ခြည် အလီလီ

www.dhammadownload.com

အထပ်ထပ် ဆင်ခြင်သုံးသပ်တော်မူလေပြီ။ **တိဒိဝါလယေ**= သက္ကစ်ရာ ဝတီသာ၏ အောင်ချာထွန်းလစ် ပင်ကသစ်ခြေ တည်နေစံပြု ပဏ္ဍုကမွလာ ကျောက်နေရာ၌၊ **နိသိန္နော**= မယ်တော်နတ်သား အမျှုးထားလျက် ထူးခြားစုံစွာ နတ်ပြဟ္မာပေါင်း တိုက်တစ်သောင်းမှ ရိုက်ညောင်းသံဝါ ရံကာပြည့်ထပ်ပရိသတ် အလယ် စံပယ်ကြည်ပျော် ထိုင်နေတော်မူလျက်၊ **ဝရပဌာနံ**= အဘိဓမ္မာမည်ဆို ကျမ်းထိုထိုထက် မြင့်မိုရ်ခြေကုတ် ရေသမုဒ္ဒ သို့ အဟုတ်နက်နဲ ခက်ခဲလှစွာ မဟာပကရဏ မည်ရတင့်ဆန်း ပဌာန်းကျမ်းကို၊ **ဒေသေသိ**= ဝါတွင်းသုံးလ ဆုံးတိုင်ကျအောင် ဓမ္မသင်္ဂဏီ အစချီလျက် ပီပြင်ခံ့ညား တန့်မနားဘဲ ဟောကြား တော်မူခဲ့လေပြီ။ **ဟေ**= နက်နဲကြီးကျယ် အံ့ဘွယ်တင့်ဆန်း မြတ်ပဌာန်းကို ရွှင်လန်းကြည်နူး သဒ္ဓါထူးဖြင့် ဆင့်ကူးထပ်ထပ် သံမပြတ်အောင် ရွတ်ဖတ်တူပျော် ပူဇော်လိုကြား အို. . . အရှင်မြတ်တို့ဘုရား၊ **မယံ**= ပဌာန်းရှေစာ ဒေသနာကို စေတနာ ပို ရွတ်ဆိုလိုကြား တပည့်တော်မျှားတို့သည်၊ **တံ ဝရပဌာနံ**= ကြောင်းကျိုးသတ္တိ သုံးမျိုးညှိလျက် အသိခက်ခဲ နက်နဲလှစွာ မဟာပကရဏ မည်ရကျော်ဟီး ထိုပဌာန်းကျမ်းတော်ကြီးကို၊ **ဘဏာမ**= ရွှင်မြူးဝမ်းသာ ရွတ်ဆိုကြပါကုန်စို့ အရှင်ဘုရား။

ရေးသားပူဇော်သူ- အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ

မဟာသုဗောဓာရုံတိုက်၊ စစ်ကိုင်း။

www.dhammadownload.com

၁၃၅၆ ခု၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၁၄ ရက်
၁၉ ကြိမ်မြောက်၊ သာသနာလက်ဦးရစာမေးပွဲ
ဆုနှင်းသဘင်

အခမ်းနားဖွင့် ဂါထာ

❀❀❀

အယံ ဇယော သာသနဿ ၊ အလက္ခိတ္တိရဝိလာသတံ။
ဇယဝတံ ပူဇနာယ ၊ ဝိဝရာမ မယံ သဘံ။

အယံ ဇယော= သာသနာလက်ခံရစာသဘင် ပါဝင်ဆင်နွှဲ ဤအောင်ပွဲသည်။ **သာသနဿ**= ဗုဒ္ဓမြတ်ရှင် ဉာဏ်သဗ္ဗညုဖြင့် သိမြင်ပိုင်းခြား ရေတွက်အားဖြင့် သုံးပါးထင်ပေါ် သာသနာတော်မြတ်ကြီး၏။ **အလက္ခိတ္တိရဝိလာသတံ**= "ရဟန်းကျင့်ဝတ် တစ်ပါးတတ်က လူနတ်ဦးခိုက် ပူဇော်ထိုက်"ဟု နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ရာ ဆင်တန်ဆာသီလ ဆင်ယင်ကြသဖြင့် ထာဝရတင့်တယ် လှမျိုးကြွယ်ငြား ရှင်သာမဏေအများတို့၏။ **ဇယော**= သာသနာလက်ခံရ မည်ရထင်ပေါ် ငယ်,ကြီး,ကျော်ဟု

www.dhammadownload.com

စာတော်မေးခမ်း ဉာဏ်အစွမ်းဖြင့် ကြိုးပမ်းပိုင်ပိုင် ဖြေဆိုနိုင်၍ မြိုင်ဆိုင်တင့်ကဲ စာအောင်ပွဲကြီးပါပေတည်း။

ဒါနိ= ၁၃၅၆ ခု ရတုသာယာ ကြတ္တိကာနက္ခတ် စန်းမြတ်တွေ့ဆုံ ရဂုံမြိုင်တန်း စိမ်းလန်းသာယာ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၁၄ ရက် ယနေ့အခါ၌။ **ဇယဝတီ** = အင်ယ်,ကြီး,ကျော် စာတော်အောင်ပန်း ဆင်းမြန်းကိုယ်စီ ဂုဏ်ရည်တင့်ကြွားအောင်ပွဲရသာမဏောကျော်အမျှားတို့ကို။ **ပူဇနာယ** = ဆုနှင့်လက်မှတ် ကိုယ်စီအပ်လျက် လေးမြတ်တူပျော် ခီးကျူးပူဇော်ခြင်းငှာ။ **မယံ** = သာသနာလက်ာရ ဆုနှင်းသဘင် ပါဝင်ကြငြား တပည့်တော်အမျှားတို့သည်။ **သဘံ** = ၁၉ ကြိမ်မြောက် ထွန်းတောက်၍လာ သာသနာလက်ာရ မည်ရဆင်နွဲ့ စာပေဆုနှင်းသဘင်ပွဲကို။ **ဝိဝရာမ** = စဉ်မကွာ အချိန်သင့်သဖြင့် မင်္ဂလာအရှိန်မြင့်ရအောင် ခွန်းဆင့်ကြေငြာ ဖွင့်လှစ်ကြပါကုန်စို့ဘုရား။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ

၁၃၅၆၊ ကျွတ်ဆုတ် ၁၃ ရက်။

www.dhammadownload.com

စစ်ကိုင်းမြို့၊ သာသနာလက်ဘရစာဖေးပွဲ ဆုနှင်းသဘင်

အခမ်းအနားဖွင့် ဂါထာ

❀❀❀

သမယာယ် အလက်ာရ-သဘာယ' လက်ိတ် သဘ်။
ဝိဝရာမ မယ် ဒါနိ၊ ပူဇိတုံ ဇယဂါဟိနော။

အယ်= ၁၃၅၈ သက္ကရာဇ်ကြုံ ကြာရုံပွင့်လန်း အိုင်လုံး လွှမ်းလျက် တင့်ဆန်းသာယာ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၁၄-ရက် ဤမင်္ဂလာအခါသည်၊ **အယ်**= မဟာနာယက သြဝါဒါစရိယ သာသနာလက်ာရအမှူဆောင် ဂုဏ်ရောင်သစ်လွင် ထေရ်အရှင်တို့နှင့်တကွ သာသနာလက်ာရ အောင်ပွဲရအမော် သာမဏေကျော်တို့ကိုအမှူးထား ထူးခြားသဒ္ဓါ မျှားစွာသောင်းသောင်း ဒကာ,ဒကာမအပေါင်းတို့ နှစ်ထောင်းအားရ စည်းဝေးကြရာ ဤယခုအခါသည်၊ **အလက်ာရသဘာယ**= သာသနာ့တန်ဆာ ဂုဏ်ရောင်ဖြာသည့် သာသနာလက်ာရ မည်ရဆင်နွဲ့ စာသဘင်ပွဲ၏။ **သမယော**= ငယ်,ကြီး,ကျော်တန်းမြတ်အောင်ပန်းကို လက်လှမ်းကြည်ဖြူ ပန်ဆင်သူတို့ ဆုယူ

www.dhammadownload.com

ကြရာ ပူဇော်ပွဲမင်္ဂလာ အခါပါတည်း၊ **ဒါနိ**= ၁၃၅၈ သက္ကရာဇ်ကြီ၊ ကြာရုံပွင့်လန်း အိုင်လုံးလွှမ်းလျက် တင့်ဆန်းသာယာ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၁၄ ရက် ဤမင်္ဂလာအခါ၌၊ **မယံ**= သာသနာအညွှန့် အဓွန့်ရှည်ရန် စီအမံဖြင့် ရည်သန်ကြောား တပည့်တော်အများတို့သည်၊ **ဇယဂါဟိနော**= သာသနာလင်္ကာရ ဇွဲအလှဖြင့် ပွဲရအမော် သာမဏေကျော်ဟု ထင်ပေါ်နီးဝေး ရှင်သာမဏေကလေးတို့ကို၊ **ပူဇေတုံ**= ဆုနှင့်လက်မှတ်တန်ရာကပ်လျက် လေးမြတ်တူပျော် ခြီးမြှင့်ပူဇော်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ **အလင်္ကတံ သဘံ**= သာသနာလင်္ကာရ မည်နာမဖြင့် ဓမ္မအရှိန် ဂုဏ်သိရ်ဆင့်ကဲ (၂၁)ကြိမ်မြောက် စာတော်အောင်ဆုနှင်းသဘင်ပွဲကို၊ **ဝိဝရာမ**= ပတ္တကလ္လံ အချိန်တန်သဖြင့် ဧကန်ပြည့်စုံ ဖွင့်လှစ်ကြပါကုန်စို့တကား။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ

သ.စ.အ ဓမ္မာစရိယ၊ ပါဠိပါရဂူ
M.A သီရိလင်္ကာ
တိုက်အုပ်ဆရာတော်
မဟာသုဗောဓာရုံ၊ စစ်ကိုင်းမြို့။

www.dhammadownload.com

မဟာနန္ဒိယာရောမ ပေါ်တော်မူကျောင်းတိုက်၌
'အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ' ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ
စစ်ကိုင်းမြို့၊ မဟာသုဇောခေါ်ကျောင်းတိုက်
ပဓာနနာယကဆရာတော်နှင့်
'မဟာဂန္ဓဝါစကပဏ္ဍိတ' ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ
ဘဒ္ဒန္တဝိသုဒ္ဓါစာရာဘိဝံသ တို့အား ပူဇော်သောအားဖြင့်

အာစရိယဂုဏာပူဇာ အခမ်းအနားဖွင့်ဂါထာ

❀❀❀

ပူဇနိယ တိလောကေန၊ သမ္ဗုဒ္ဓံ ဓမ္မပူဇကံ။
ဝန္ဒိတ္ဝာန ဝိဝရာမ၊ သဘံ သုဂုဏာပူဇိတံ။

ဘောရှော= ၁၃၅၅ ခု ရတုသာစုံ လဝါဆိုဒုတိယ အာသဠှတွင် စန်းနှင့်ယှဉ်လျက် ရှုမြင်သာစွာ ဆန်းပက္ခ၏ ပဉ္စမတွင်လာ ရက်မြတ်အခါဝယ် ညီညာဖျတ်ဖျ အာစရိယနှင့် ဂုဏာပူဇာ ပွဲမဟာကို နွဲ့ကာစုပေါင်း အို-ရှင်လူပရိသတ်အပေါင်းတို့၊ **တိလောကေန**=သုံးလောကဟူ နတ်လူပြဟ္မာ သတ္တဝါအများ

www.dhammadownload.com

လောကသားသည်၊ **ပူဇနီယံ**= ယုံကြည်လေးမြတ် သဒ္ဓါဓာတ်ဖြင့် ဆည်းကပ်တူပျော် ရှိခိုးပူဇော်အပ်သော၊ **ဓမ္မပူဇကံ**=ကိုယ်တိုင်သိခြား မြတ်တရားကို လေးစားကော်ရော် ပူဇော်တော်မူတတ်သော၊ **သမ္ဘုဒ္ဓံ**= သစ္စာလေးတန် တရားမှန်ကို ဧကန်သိမြင် ဂုဏ်အင်ကြီးမား ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို၊ **ဝန္ဒိတ္ဝာန**= ဂုဏ်တော်ရည်မှန်း သဒ္ဓါလွှမ်းလျက် ရွှင်လန်းရိုကျိုး ရှိခိုးပြီး၍၊ **ဂုဏပူဇိကံ**= ထူးခြားစုံညီ မြတ်ဂုဏ်ရည်ကို ယုံကြည်တူပျော် ချီးကျူးပူဇော်ရာဖြစ်သော၊ **သဘံ**= အာစရိယ ဂုဏာပူဇာ ညီညာဆင်နွဲ့ သဘင်ပွဲကို၊ **ဝိဝရာမ**= မင်္ဂလာအခါတော်ရပြီမို့ သဘင်မဟာစီစဉ်အလာပြလျက် ကြည်ရွှင်သဒ္ဓါ ထာဝရပွင့် သစ်ကြိုရအောင် အော်. . . ဖွင့်လှစ်ကြပါကုန်စို့ဘုရား။

စီကုံး - **ရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ**
မဟာသုဗောဓာရုံ၊ **စစ်ကိုင်း**
၁၃၅၅ ခု၊ ဒုတိယဝါဆိုလဆန်း ၅ ရက်။ (၂၃.၇.၉၃)

ရွတ်ဆို - **အရှင်သုဇန**
မစိုးရိမ်ကျောင်းသစ်၊ သဲအင်းရွာ၊

www.dhammadownload.com

စဉ်ကူးမြို့နယ်၊ ညောင်ပင်ရွာ
မဟာနန္ဒိယာရာမ ပေါ်တော်မူကျောင်းတိုက်၌
'အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ' ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ
စစ်ကိုင်းမြို့၊ မဟာသုဇောဓာရုံကျောင်းတိုက်
ပဓာနနာယကဆရာတော်နှင့်
'မဟာဂန္ဓဝါဓကပဏ္ဍိတ' ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ
ဘဒ္ဒန္တဝိသုဒ္ဓါစာရာဘိဝံသ တို့အား
ပူဇော်သောအားဖြင့် ဆင်ယင်ကျင်းပအပ်သော

အာစရိယဂုဏာဝိသိဋ္ဌပူဇာ ပူဇော်ခွင့် ပန်ကြားလျှောက်ထားလွှာ

❀❀❀

(၁) ဘူမိပုတ္တော တုဝံ ဘန္တေ၊ အာဇညော ဂုဏာဓာရကော။
သြကာသံ ဒေဟိ ပူဇယ၊ ထေရော'သိ ပူဇနာရဟော။

ဘန္တေ= သီလ,သမာဓိ,ပညာ ဂုဏ်ဝါကြီးများ ဆရာတော်
အရှင်သူမြတ်ဘုရား၊ **တုဝံ**= ပရိသတ်အလယ် ဂုဏ်မြင့်ကြွယ်

www.dhammadownload.com

လျက် တင့်တယ်လေငြား အရှင်သူမြတ်ဘုရားသည်၊ **ဘူမိ ပုတ္တော**= ညောင်ပင်ရွာဇာတိ ဘုန်းကံရှိသည့် ကဝိထွင့်ထား 'မ- တထောင် တကောင်ဘွား' ဟု လေးစားမှတ်ယူ သားရတနာ ဖြစ်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ **ဂုဏာဓရကော**= 'အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ' မည်ရအကျော် ဘွဲ့ထူးကိုဆောင်တော်မူသော၊ **အာဇညော**= တထောင်တွင်တယောက် ပေါ်ပေါက်ရန်ခက် အဖက်ဖက်စုံညီ ဂုဏ်ရည်ပြည့်ငြား အာဇာနည်ပုဂ္ဂိုလ်တပါး ဖြစ်တော်မူပါသည် အရှင်ဘုရား၊ **ထေရော**= သီလစသည် ဂုဏ်ရည်ပြည့်လှိုင် ကြီခိုင်လေငြား အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဘုရားသည်၊ **ပူဇနာရဟော**= တပည့်ဒါယကာ ပေါင်းများစွာတို့ ကြည်သဒ္ဓါဥူးခိုက် ပူဇော်ခြင်းကို ထိုက်တော်မူသည်၊ **အသိ**= စင်စစ်မသွေ ဖြစ်ပါပေ၏၊ **ပူဇယ**= ဂုဏ်ရည်ထုတ်ဖော် ပူဇော်သက္ကာ ကြည်သဒ္ဓါဖြင့် ညီညာဝပ်စင်း ပူဇော်ခြင်းငှါ၊ **သြကာသံ**= မဂ်လာ ကုသိုလ် ပွါးကြောင်းဆိုသဖြင့် ကြည်ညိုမြတ်လေး အခွင့် အရေးကို၊ **ဒေဟိ**= မေတ္တာရှေ့ထား ကရုဏာပွါးလျက် ပေး သနားတော်မူပါ့ အရှင်ဘုရား။

(၂) **ဘူမိပုတ္တော တုဝံ ဘန္တေ ဝါစကော ဂုဏာဓရကော။**
သြကာသံ ဒေဟိ ပူဇယ၊ ထေရောသိ ပူဇနာရဟော။

ဘန္တေ= ပရိယတ်ဂုဏ်ရောင် ထွန်းပြောင်ထင်ရှား စာချ ဆရာတော် အရှင်သူမြတ်ဘုရား၊ **တုဝံ**= ပရိသတ်အလယ်

www.dhammadownload.com

ဂုဏ်မြင့်ကြွယ်လျက် တင့်တယ်လေငြား ဆရာတော်အရှင်သူ မြတ်ဘုရားသည်၊ **ဘူမိပုတ္တော**= ညောင်ပင်ရွာဇာတိ ဘုန်းကံ ရှိသည့် ကဝိထွင့်ရှိထား 'မ-တထောင်တကောင်ဘွား' ဟု လေးစားမှတ်ယူ သားရတနာဖြစ်တော်မူ၍။ **ဂုဏာဓာရကော**= 'မဟာဂန္ဓဝါစကပဏ္ဍိတ'ဟု ဘွဲ့ရအကျော် ဂုဏ်ထူးကို ဆောင်တော်မူသော၊ **ဝါစကော**= ကျမ်းဂန်စာပေ အထွေထွေကို မသွေကျန နည်းလမ်းပြလျက် ပို့ချသင်ကြား စာချဆရာတော်တပါး ဖြစ်တော်မူပါသည်အရှင်ဘုရား။ **ထေရော**= သီလ စသည် ဂုဏ်ရည်ပြည့်လှိုင် ကြီးခိုင်လေငြား အရှင်သူမြတ်ဘုရားသည်၊ **ပူဇနာရဟော**= တပည့်ဒါယကာပေါင်းများစွာတို့ ကြည်သဒ္ဓါခိုးခိုက် ပူဇော်ခြင်းကို ထိုက်တော်မူသည်၊ **အသီ**= စင်စစ်မသွေ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ **ပူဇာယ**= ဂုဏ်ရည်ထုတ်ဖော် ပူဇော်သက္ကာ ကြည်သဒ္ဓါဖြင့် ညီညာဝပ်စင်း ပူဇော်ခြင်းငှါ၊ **သြကာသံ**= မဂ်လာကုသိုလ် ပွါးကြောင်းဆိုသဖြင့် ကြည်ညိုမြတ်လေးခွင့်အရေးကို၊ **ဒေဟိ**= မေတ္တာရှေ့ထား ကရုဏာပွါးလျက် ပေးသနားတော်မူပါ့အရှင်ဘုရား။

ဖွဲ့- အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ
ဆို- ပူဇော်ပွဲကော်မတီ

www.dhammadownload.com

၁၃၄၀ ပြည့်နှစ်၊ နယုန်လပြည့်နေ့၊
စစ်ကိုင်းမြို့၊ မဟာသုဗောဓာရုံတိုက်
နှစ် ၂၀ ပြည့် ကျောင်းတိုက်နေ့ သုဗောဓကဓမ္မသဘင်၌
မဟာသုဗောဓာရုံ သောတုဇနများ၏
အဓိဋ္ဌာန်ပြုလွှာ ဂါထာပါဘုရား

❀❀❀

သုဒန္တာဝ အနယာမ ၊ ဇယပုပ္ပေဟိ မဏ္ဍိတုံ။
သုသီလာ သုသမာရဒ္ဓါ ၊ ကာဟာမ ဗုဒ္ဓသာသနံ။

ဘန္တေ= သုဗောဓက ဓမ္မသဘင် ပါဝင်တက်ရောက် ရဲရဲတောက်အာဇာနည် ဘာမထီစိတ်ထား အို- အရှင်ကောင်း အရှင်မြတ်တို့ဘုရား၊ **မယံ**= သုဗောဓာရုံဂဏ ထာဝရသစ်လွင် ချစ်ခင်လေးစား တပည့်တော်အများတို့သည်၊ **ဇယပုပ္ပေဟိ**= မူလ က,ခ ပ,ဒ,တဟု စပြုဆင်နွဲ့ မြတ်အောင်ပွဲ၏ လွန်ကဲတင့်ဆန်း မြတ်အောင်ပန်းတို့ဖြင့်၊ **မဏ္ဍိတုံ**= အရှုံးမသီ နှလုံးရည်ဖြင့် ပြိုးကြည်လန်းရွှင် တန်ဆာဆင်ခြင်းငှာ၊ **သုဒန္တာဝ**=ဆရာကောင်းတပည့် အနှစ်ပြည့်လျက် ပိရိကျွန်ဖြေ သိရ်သရေဖြူဖွေး

www.dhammadownload.com

အလွန်ယဉ်ကျေးကြကုန်သည်ဖြစ်၍ သာလျှင်၊ **အနုယာမ**= နောင်တော့နောင်တော် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်ကို မှန်းမြော်စိုက်စိုက် အောင်ပွဲဆိုက်အောင် အစဉ်လိုက်ကြပါကုန်အံ့၊ **သုသီလာ**= သာသနာ့စည်းကမ်း ကျောင်းစည်းကမ်းကို နည်းလမ်းကုန်စင် လွန်ခင်မင်လျက် ပြုပြင်လိုက်နာ ကောင်းသော အကျင့်သီလ ရှိကြပါကုန်သည်ဖြစ်၍၊ **သုသမာရဒ္ဓါ**= စာပေတတ်ချင် စိတ် ကောင်းဝင်လျက် အစဉ်ကြိုးကုတ် လွန်စွာ အားထုတ်ကြကုန် သည်ဖြစ်၍၊ **ဗုဒ္ဓသာသနံ**= ပရိယတ်,ပဋိပတ် နှစ်ရပ်စုံစွာ မြတ်ဘုရား၏ သာသနာတော်ကို၊ **ကာဟာမ**= နိုင်ရာဝန်ထမ်း ကိုယ်စီစွမ်းဖြင့် ကြိုးပမ်းကြပါကုန်စို့ဘုရား။

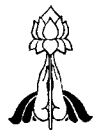

www.dhammadownload.com

ရွှေကျင်နိုကာယ ဂဏသမုဒ္ဒာပက
ကျေးဇူးရှင် ပထမရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား
ပူဇော်ဆက်သအပ်သော

ဂုဏာပူဇာဂါထာများ

❀❀❀

(၁) ပုရေ ဒဗ္ဗေ ဝိနဋ္ဌမှိ၊ ဂုဏာ စရိသု ကေဝလံ။
ဂဏီဘူတာ ဂုဏာ ဒါနိ၊ မညေ ဒဗ္ဗံ ဂဏှန္တိဒံ။

ပုရေ= ရှစ်ဆယ်ကျော်နှစ် မှန်းမြော်လစ်၍ တွက်စစ်သော်မှ ဟိုရှေးခါ၌၊ **ဒဗ္ဗေ**= သီလ, သမာ ပညာပြည့်ကြွယ် လွန်ခန့်ထည်၍ တင့်တယ်ထင်ပေါ် ရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဒြပ်တော်သည်၊ **ဝိနဋ္ဌမှိ**= အတ္ထတောင်စွယ် နေမင်းနှယ်သို့ ပျောက်ကွယ်ရုပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းတော်မူသည်ရှိသော်၊ **ဂုဏာ ကေဝလံ**= ဒြပ်တော်မဖက် သက်သက်ထင်ပေါ် ဂုဏ်တော်ကျေးဇူးတော်တို့သည်သာလျှင်၊ **စရိသု**= သီရိလက်ာ ပြည်မြန်မာနှင့် တဖြာတိုင်းမည် အပြည်ပြည်၌ ဂုဏ်ရည်ထင်ပေါ် လှည့်လည်တော်မူခဲ့ကြလေကုန်ပြီ။ **ဒါနိ**= ထောင့်သုံးရာ

www.dhammadownload.com

သုံးဆယ့်ရှစ် သက္ကရာဇ်ဟု ထွန်းသစ်စုံလင် မျှားလူရှင်တို့ ကြည်လင်ဝမ်းသာ ယခုအခါ၌၊ **ဝုဏ္ဏာ**= ရတနာသိဒီ နှစ်အဆီ သို့ ချစ်ကြည်ဘွယ်ကောင်း ရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဂုဏ်တော်အပေါင်းတို့သည်၊ **ဂဏီဘူတာ**= နိုင်ငံတကာ ပျံ့နှံ့ ရာမှ ကြွလာပေါင်းစုံ စုဝေးမိကြကုန်သည်ဖြစ်၍၊ **ဣဒံ ဒဗ္ဗံ**= ပြဟ္မာသိကြား ဖန်ဆင်းလားသို့ ထူးခြားပေါ်လွင် ဤ ရွှေကျင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ရုပ်ပုံတော်အသွင်ကို၊ **ဂဏ္ဍန္တိ**= ရွှေကျင့်အနွယ် မဟာကပြယ်အောင် သက်နှယ်လေးစား တပည့် သားတို့ အားထားဖူးမြင် ရှိဦးတင်ဘို့ ခုပင်ပုံဆောင် ရယူခဲ့ကြ လေယောင်တကား။

၂။ ထေရော နော ပုနရာဂမိ၊ ဇာတိဘူမျာ ဝိဘူသနာ။ ဂဏိကာနံ သင်္ဂဟာယ၊ သာသနဿ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

ဒါနိ= ဆောင်းခါလွန်မြောက် နှင်းတွေပျောက်လျက် တောင်မြောက်လေမြှူး နွေဦးသာစွ ဤလတပေါင်း အခါ သမယ၌၊ **နော**= ကျက်သရေလျှဉ် တက်နေသွင်သို့ ရွှေကျင် ဂိုဏ်းသား တပည့်တော်အများတို့၏၊ **ထေရော**= ဂိုဏ်းမြတ် ရွှေကျင် နေအသွင်၏ ပြေခွင်ကျော်ကြား ကျေးဇူးရှင်ရွှေကျင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်၊ **ဇာတိဘူမျာ**= အာဇာနည်မော် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တို့ ထွက်ပေါ်ခဲ့ရာ ရတနာသိခ် နာမကျက်သရေ မြင်းနယ်မြေကို၊ **ဝိဘူသနာ-ဝိဘူသနာယ**= ကမ္ဘာတခွင်

www.dhammadownload.com

သမိုင်းတင်လျက် နှိုင်းယှဉ်လေ့လာ အလှဆင်ခြင်း အလို့ငှာ လည်းကောင်း၊ **ဂဏိကာနံ**= သီရိလင်္ကာ ပြည်မြန်မာနှင့် တဖြာ တိုင်းမည် အပြည်ပြည်၌ ကြာရှည်ပြန့်ပွား ရွှေကျင်တပည့်များ တို့ကို၊ **သင်္ဂဟာယ**= ရွှေကျင်ကျင့်ထုံး တဖြောင့်သုံးလျက် စည်းလုံးညီညာ ချစ်ကြည်စွာဖြင့် မေတ္တာပိုမို နှစ်ကိုယ်တစိတ် ယိုဖိတ်စေလျင်း ချီးမြှောက်ခြင်း အလို့ငှာလည်းကောင်း၊ **သာသနဿ**= သင်ယူကျင့်ကြံ အသိဉာဏ်ဟု သုံးတန်မြှင့်ဖော် သာသနာတော်မြတ်ကြီး၏။ **သုဝိသုဒ္ဓိယာ**= တက်သစ်နေရောင် သရေဆောင်လျက် ထွန်းပြောင်ရှည်ကြာ ကြီးပွားတိုးတက်ရန် အလို့ငှာလည်းကောင်း၊ **ပုနရာဂမိ**= ရွှေကျင်ဆရာတော် ပြည်လုံးကျော်လျက် ထင်ပေါ်ကျက်သရေ တဖန်ကြွလာတော် မူလေပြီတကား။

ရေးသား၊ ရွှတ်ဖတ်ပူဇော်သူ

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ

မဟာသုဗောဓာရုံတိုက်၊ စစ်ကိုင်းမြို့။

www.dhammadownload.com

ကချင်ပြည်နယ်၊ မိုးညှင်းမြို့၊ ပင်းဟဲရွာ၌ ဖွားမြင်ခဲ့၍ စစ်ကိုင်းတောင်၊ ဧမြို့ချောင်၌ ပညာသင်ယူကာ ၁၃၃၇ ခု၊ အစိုးရစာချုပ်နှင်းတွင် အောင်မြင်သဖြင့် သာသနဓဇမဟာစရိယဘွဲ့ထူးကို ဆွတ်ခူးရရှိသော ဆရာလေး မရူပမာလာ အား ဂုဏ်ပြုချီးကျူးအပ်သော

ဂုဏာထောမနာ ဂုဏ်ပြုလွှာ

❀❀❀

(၁) ဝိဇာတာ ကချင်မဏ္ဍလေ၊ ရမ္မေ မရမ္မရဋ္ဌယေ။
ဓီတာ'ယံ ဗုဒ္ဓဘာတ္တိန၊ ကချင်မဏ္ဍလဇောတိကာ။

ရမ္မေ= ကျောင်းကန်စေတီ အလီလီဖြင့် ဂုဏ်ရည်စုပေါင်း အလွန်မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းပေထသော၊ **မရမ္မရဋ္ဌယေ**= တိုင်းနှင့်ပြည်နယ် ၁၄-သွယ်ဖြင့် မိုးကြယ်တူစွာ ပြည်မြန်မာ၏ သာယာတင့်တယ် လှပသောပြည်နယ် တနယ်ဖြစ်သော၊ **ကချင်မဏ္ဍလေ**= ပြည်ထောင်စုဖွား တိုင်းရင်းသားတို့ ပျော်ပါးမှီတွယ် ကချင်ပြည်နယ်၌။ **ဝိဇာတာ**= မိုးညှင်းပိုင်တွဲ ရွာပင်းဟဲ၌ ထူးကဲဂုဏ်အင် စုံအလင်ဖြင့် အမှန်ပင် ဖွားမြင်ခဲ့သော၊

www.dhammadownload.com

ဗုဒ္ဓဘတ္တိနံ= လှပသာယာ ပင်းဟဲရွာမှ သဒ္ဓါကြည်ပျော် 'ဥုးဘ ခေါ်နှင့် ကြင်ဖော်ဒေါ်ကျက်' ဂုဏ်ရည်တက်လျက် နှစ်သက်ရွင်အား ဗုဒ္ဓဘာသာမိဘနှစ်ပါးတို့၏၊ **ဓီတာ**= ဂုဏ်ရည်ထွန်းသစ် သမီးချစ်ဖြစ်သော၊ **အယံ**= ဓမ္မာစရိယ ဘွဲ့ထူးရလျက် 'မရူပမာလာ' မည်သည်ဖြင့် ဂုဏ်ဝါပျံ့မွှေး ဤသီလရှင် ဆရာလေးသည်၊ **ကချင်မဏ္ဍလဇောတိကာ**= ပြည်ထောင်စု ဖွား တိုင်းရင်းသားတို့ ပျော်ပါးမှီတွယ် ကချင်ပြည်နယ်မှ တင့်တယ်ကြွားဝင့် တောက်ပြောင်သော ကြယ်တပွင့် ဖြစ်ပါပေသည်တကား။

(၂) သာဝိကာ မဟာထေရဿ၊ ဓီတာ ဇမ္ပြိသု ကိတ္တိနော။ ပါဝစန် သုသိက္ခန္တီ၊ ဇယမာလ် အလင်္ကရီ။

မဟာထေရဿ= သာသနာရောင် ထွန်းလင်းပြောင်ဘို့ ရှေ့ဆောင်ထင်ပေါ် မိုးညှင်းမြို့ အရှေ့ကျောင်းဆရာတော်၏၊ **သာဝိကာ**= ဘိက္ခုနီဝင် သီလရှင်ဟု ကျင့်စဉ်ပြည့်ဝ တပည့်မ ဖြစ်သော၊ **ဇမ္ပြိသုကိတ္တိနော**= ပဌမကျော် ဓမ္မာစရိယ ပါဠိပါရဂူ ဘွဲ့ထူးယူလျက် စင်ဖြူထင်ရှား ဆရာများကြောင့် ကျော်ကြားမြင့်ခေါင် ဇမ္ပြိ့ချောင်၏၊ **ဝါ**= စာပေပညာ ကျင့်သိက္ခာဖြင့် ဂုဏ်ဝါထွန်းပြောင် ဇမ္ပြိ့ချောင်၏၊ **ဓီတာ**= ယုယပိုက်ထွေး ပညာပေးသဖြင့် လူမွေးလူတောင် ထွန်းပြောင်ထင်ရှား သမီးတော်တပါးဖြစ်သော၊ **အယံ**= သာသနဓဇဓမ္မာစရိယ ဘွဲ့ထူးရ

www.dhammadownload.com

လျက် 'မရူပမာလာ' မည်သည်ဖြင့် ဂုဏ်ဝါပျံ့မွှေး ဤသီလ ရှင်ဆရာလေးသည်၊ **ပါဝစနံ**= ဗုဒ္ဓရှင်မြတ် ဟောကြားအပ်သည့် ပိဋကတ်ထွေထွေ မြတ်စာပေကို၊ **သုသိက္ခန္တိ**= ဇေယျသိန်ဆရာ တော် အဉားဖေါ်လျက် ရှင်ပျော်တက်ကြွ ထက်မြက်ကြသည့် 'ဒေါ်ကဉ္စနဝတီ' 'ဒေါ်ဂ္ဂနဒ္ဒသိဂ' 'ဒေါ်ဥတ္တမစာရီ' 'ဒေါ်စန္ဒာရီ'၊ ဂုဏ်ရည်အသီးသီး ဓမ္မာစရိယ ပါဠိပါရဂူဆရာကြီးတို့၏ ထံနီးကြည်ဖြူ ကောင်းစွာသင်ယူရသည်ဖြစ်၍၊ **ဇယမာလံ**= အောင်ပွဲဆင့်ဆင့် မြင့်ထက်မြင့်လျက် အဆင့်ခေါင်လွှမ်း ဓမ္မာစရိယမြတ်အောင်ပန်းကို၊ **အလက်ရီ**= ၁၃၃၇ ခု ရတု သာယာ ခြိန်အခါ၌ သာယာရှင်လန်း ရှုမခန်းအောင် ဆွတ် လှမ်းပန်ဆင်နိုင်ခဲ့လေပြီတကား။

(၃) ရူပမာလာ သော ဓီတာ၊ ဇယမာလာဟိ လက််တာ။
အနာကုလာ အနာတုရာ၊ သောဘတံ ဇိနသာသနံ။

ဇယမာလာဟိ= ငယ်,လတ်,ကြီး,ကျော် ထင်ပေါ်တက် လှမ်း ဓမ္မာစရိယတိုင်အောင်သော မြတ်အောင်ပန်းတို့ဖြင့်၊ **အလက််တာ**= စာပေချစ်ခင် သူတော်စင်တို့ ခုံမင်လေးမြတ် လှပစွာ တန်ဆာဆင်အပ်သော၊ **ရူပမာလာ**= အဆင်းလည်းရှိ အချင်းပြည့်လျက် ထူးဘိဂုဏ်အင် 'မရူပမာလာ'အမည်တွင် သော၊ **သော ဓီတာ**= သာသနာ့ဂုဏ်ရောင် တင့်ထွန်းပြောင်ဘို့ ရွက်ဆောင်ရှင်ပျော် ဤသမီးတော်ကလေးသည်၊ **အနာကု**

www.dhammadownload.com

လာ= ဥပဒ်အန္တရာယ် ရန်စွယ်ခပင်း နှောင့်ယှက်ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ **အနာတုရာ**= ကိုးဆယ့်ခြောက်ဖြာ ဘေးရောဂါတို့ ဝေးကွာအရှင်း ကျန်းမာခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ **ဇိနသာသနံ**= သတ္တဝါများမြောင် စီးပွားဆောင်သည့် အခေါင်ထွင့်ထီး မြတ်ဘုရား၏ သာသနာတော်ကြီးကို၊ **သောဘတံ သောဘတု**= ဘိက္ခုနီဝင် သီလရှင်တို့ ဂုဏ်အင်ဝင့်ထယ် လွန်မြင့်ကြွယ်လျက် အတင့်ကြီးတင့်တယ်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါစေသတည်း။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ
မဟာသုဗောဓာရုံတိုက် စစ်ကိုင်းမြို့
၁၃၃၉ ခု၊ တပေါင်းလ

www.dhammadownload.com

တိပိဋကာ ဝိနယရေ, ဝိနယကောဝိဒ
အရှင်တိသာသန အား ဂုဏ်ပြုပူဇော်အပ်သော

ဂုဏာပူဇာ ထောမနာ ဂါထာ

❀❀❀

(၁) တိ-ဗွိမံ သာသနံ ယေန၊ သာ-သိတံ ဌပိတံ ဟိတံ။
သ-ဘ္ဘုနော ဝိနယံ တဿ၊ နမ-သဿံ သေ ဓာရယိ။

ယေန= ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ နှစ်ဖြာအကျိုး ပွားတိုးစေရန် စိတ်ရည်သန်လျက် ဝေဘန်ဆုံးမ လမ်းညွှန်ပြသည့် လောကထွဋ်ထား အကြင်ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်၊ **သာသိတံ**=နတ်လူအကျိုး ပွားတိုးစေရန် ရည်သန်ရှုမြော် ဆုံးမတော်မူအပ်သော၊ **ဟိတံ**= နတ်လူအများ ကျိုးစီးပွားကို ထူးခြားလေအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သော၊ **တိဗွိမံ သာသနံ**= ပရိယတ်နှင့် ပဋိပတ်တစ်ဖြာ သင် ကျင့်ပါ၍ ပွင့်လာပဋိဝေ မိန့်ချေသတ်မှတ် သာသနာတော်သုံးရပ်ကို၊ **ဌပိတံ**= ကမ္ဘာ့အလယ် လွန်ခန့်ထည်မျှ အံ့ဖွယ်စိုက်ထူ တည်ထားတော်မူခဲ့လေပြီ။ **တဿ သဘ္ဘုနော**= ပစ္စုပ္ပန်,သံသရာ နှစ်ဖြာအကျိုး ပွားတိုးစေရန်

www.dhammadownload.com

စိတ်ရည်သန်လျက် ဝေဘန်ဆုံးမ လမ်းညွှန်ပြသည့် လောကထွင့်ဌား ထိုရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ **ဝိနယံ**= ကိုယ်နှုတ်နှစ်ထွေ ယဉ်ကျေးစေဖို့ မိန့်ခွေ့ပညတ် ဝိနည်းတရားတော်မြတ်ကို၊ **နမဿံ**= ရိုသေလေးမြတ် ရှိခိုးဦးညွှတ်လျက်၊ **ဧသော**= 'အရှင်တိသာသန' ဘွဲ့ရထင်ပေါ် ဤရဟန်းတော်သည်၊ **ဓာရယိ**= စာမျက်နှာနှစ်ထောင်ကျော် မြတ်ဗုဒ္ဓအာဏာတော်ကို ရှင်ပျော်သဒ္ဓါ ယုံကြည်စွာဖြင့် ကောင်းစွာမသွေ ဆောင်ထားခဲ့ပါပေသတည်း။

(၂) ဝိနယဓရကော ဧသော ၊ ဝိနယသ သုကောဝိဒေါ။
သုဇာတော မာတာပိတူဟိ ၊ ဂရုဝရေဟိ သိက္ခိတော။

ဧသော= 'အရှင်တိသာသန' ဘွဲ့နာမဖြင့် ပါကဋ္ဌထင်ပေါ် ဤရဟန်းတော်သည်၊ **မာတာပိတူဟိ**= ငါန်းဇွန်မြို့နယ် သတင်းကြွယ်သည့် မိုးတောင်လယ်ကျင်းဦး တင့်ထူးသာလှ ထိုရွာမ၌ ပျော်ကြဖွေရာ နှစ်ဖြာမိဘ 'ဦးထွန်းဝေ ဒေါ်မြရီ' တို့မှ၊ **သုဇာတော**= ထောင့်သုံးရာနှစ်ဆယ့်ရှစ် သက္ကရာဇ် အခေါ် လနတ်တော်ကျော်တက် ဆယ့်တစ်ရက်ဟု နှစ်သက်ဖွယ်ရာ မင်္ဂလာကြုံတွေ့ စနေနေ့ဝယ် ပျော်မွေ့သန့်စင်ဖွားမြင်ပြီး၍၊ **ဂရုဝရေဟိ**= ကျမ်းတတ်လိမ္မာ ကျင့်သိက္ခာနှင့် လွန်စွာပြည့်စုံ ဘုန်းဂုဏ်ကြီးလတ် ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်မြတ်တို့မှ၊ **သိက္ခိတော**= အကွရသမယ အခြေခံမှစလျက် ကျနသေချာ

www.dhammadownload.com

တတ်ပညာကို ဖွေရှာထပ်ထပ် သင်ယူအပ်သည်ဖြစ်၍၊ **ဝိနယမာရကော**= စာမျက်နှာနှစ်ထောင်ကျော် မြတ်ဗုဒ္ဓအာဏာတော်ကို ရွှင်ပျော်နှုတ်တက် အရကျက်လျက် နှစ်သက်ရင့်ကျူး "ဝိနယ ဓရ" ပုဂ္ဂိုလ်ထူးသည်၊ **ဝိနယသ သုကောဝိဒေါ**= ဝိနည်းပိဋကတ် ကျမ်းမြတ်ရှေစာ ဌကထာနှင့် ဋီကာဓိပ္ပါယ် အသွယ် သွယ်ရှင်းပြ ဝိနိစ္ဆယမကျန် ဝေဘန်ရှုမျှော် "ဝိနယကောဝိဒ" ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်သည်၊ **အာသိ**= စင်စစ်မသွေ ဖြစ်ခဲ့ပါပေသတည်း။

(၃) ပူဇနေယ္ယ ပူဇယာမ ၊ ဂုဏော နိမုဂ္ဂမာနသာ။
ဒီဃာယု သေ နိရောဂေါ ၊ ဇောတေတံ ဝိနသာသနံ။

မယံ= ညီညာတူပျော် ပူဇော်လိုငြား တပည့်တော်အများတို့သည်၊ **ဂုဏော**= ဗုဒ္ဓဟောကြား မြတ်တရားကို မှတ်သားကြည်ဖြူ ဆောင်ယူနိုင်ဘိ စွမ်းရည်ရှိသည့် တတ်သိလွမ်းခြုံ မြတ်သော ဂုဏ်၌၊ **နိမုဂ္ဂမာနသာ**= ဝင်ရောက်ငုတ်လျှိုး မြတ်နိုးရှင်သာ ကြည်နူးသော စိတ်ရှိကြကုန်သည် ဖြစ်၍၊ **ပူဇနေယ္ယ**= ဥပါလိ ထေရ်အရှင် ပုံသွင်တမျှ ဝိနယကို တိကျနှုတ်ငုံ လွှမ်းခြုံဆောင်ထား ဉာဏ်အားထင်ပေါ် ပူဇော်ထိုက်သော အရှင်တိသာသန ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်ကို၊ **ပူဇယာမ**= ခါခါဝပ်လျှိုး မြတ်နိုးသဒ္ဓါ စေတနာဖြင့် မကွာတူပျော် ပူဇော်ကြပါကုန်သည်ဘုရား။ **ဇော**= 'အရှင်တိသာသန' ဝိနယဓရနှင့် ကောဝိဒအကျော် ဘွဲ့တော်

www.dhammadownload.com

နှင်းအပ် ဤအရှင်မြတ်သည်၊ **ဒီဃာယု**= အာယုကပ်မီ သက်တမ်းတည်လျက် ရှင်ကြည်ပကတိ ရှည်ကြာသော အသက်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ **နိရောဂေါ**= နုပျိုကျန်းမာ လန်းဖြာပကတိ အနာရောဂါ မရှိသည် ဖြစ်၍၊ **ဇိနသာသနံ**= ရှင်တော်ဘုရား ဟောကြားမိန့်မှာ သုံးရပ်သော သာသနာကို၊ **ဇောတေတံ**= ထောင်နေရောင်လင်း အမှောင်ကင်းသို့ သန့်ရှင်းပုံသေ ထွန်းလင်းအောင် ဆောင်ရွက်တော်မူနိုင်ပါစေသတည်း။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ
မဟာသုဇောဓရုံ၊ စစ်ကိုင်း
၁၃၆၀ ပြည့်၊ ကဆုန်လဆုတ် ၁၅။

www.dhammadownload.com

ခစ်ကိုင်းတောင်ရိုး၊ ရတနာစုံနှင့်
သဇ္ဇနောဒယ ကျောင်းတိုက်တို့၏
ဝိဟာရာဓိပတိ ပဓာနနာယက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
အဘိဓေမဟာရဋ္ဌဂုရု
သဇ္ဇနောဒယဆရာတော်ဘုရားကြီး ၏
ဇာတဒိဝသ ရဋ္ဌဂုရုဂုဏာဝိသိဋ္ဌပူဇာ
မင်္ဂလာအခမ်းအနားခ်ီ ရွတ်ဖတ်ပူဇော်အပ်သော

ဝန္ဒနာ, ဂုဏာကိတ္တနာ, ပတ္ထနာ မင်္ဂလာဂါထာများ

❀❀❀

ဝန္ဒနာဂါထာ

(၁) သုသာဓယ် သုဇနာန၊ ဟိတံ သြဝါဒဒါယကံ။
ဣန္ဒ္ဒ၀ ပါကဋံ ထေရံ၊ ဝန္ဒာမ ဓမ္မဘာဂရံ။

သုဇနာနံ= ကိုယ်ကျင့်တရား လွန်လေးစားလျက် စိတ်ထားဖြူစင် လူရှင်မခြား သူတော်စင်အများတို့၏၊ **ဟိတံ**= ခုနှောင်သံသရာ နှစ်ဖြာကောင်းကျိုး ချမ်းသာမျိုးကို ပွါးတိုးစေခြား အကျိုးစီးပွါးကို၊ **သုသာဓယ်**= မကောင်းမှုပွါး အကျင့်များကို မြစ်တားဆုံးမ ကောင်းရာပြလျက် ဆုံးမပဲ့ပြင် ဖြူစင်

www.dhammadownload.com

စိတ်ဓာတ် ကောင်းစွာ ပြီးစေတော်မူတတ်သော၊ **သြဝါဒ ဒါယကံ**= တိပိဋကရွေးချယ် စာပေနယ်နှင့် တသွယ်မလွန် မိုးစွန်ထိပ်နင်း ဆန်လျှူသင်းနှင့် မယွင်းမပျက် ဂုဏ်ရောင်တက်သည့် ဝါးချက်ဇီဝိတ အာယုဒါနသီတဂူ ကြည်ဖြူထက်ဗဟို ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်၏ မိန့်ဆိုမြွက်သူ သြဝါဒါစရိယ ဖြစ်တော်မူသော၊ **ဣန္ဒ္ဒ၀ ပါကင်္ဍ**= ထက်အာကာသံ ကြယ်ပေါင်းရံ လျက် ညဉ့်ယာမ်တင့်ရွှန်း လပြည့်ဝန်းသို့ တင့်ထွန်းရောင်ဝါ သာသနာ၌ လွန်စွာထင်ရှား ကျော်ကြားတော်မူသော၊ **ဓမ္မ ဘာကရံ**= ဓမ္မအရောင် ထွန်းလင်းပြောင်ဘို့ စွမ်းဆောင်နိုင်ဘိ ထူးခြားသော သတ္တိရှိတော်မူသော၊ **ထေရံ**= ကျေးဇူးတော်ရှင် ဂုဏ်အင်ပွါးစီး သဇ္ဇနောဒယဆရာတော်ဘုရားကြီးကို၊ **ဝန္ဒာမ**= မေတ္တာပေမ ဂါရ၀ဖြင့် ထာ၀ရရိုကျိုး လက်စုံမိုးလျက် ရှိခိုးကန်တော့ကြပါကုန်၏ အရှင်ဘုရား။

ဂုဏာကိတ္တနာဂါထာ

(၂) ပိဋကေ ပါရဂေါ အာသိ၊ ဓာရကော ပါဋိ၀စနေ။
ကုသလေဟိ သုဇနေဟိ၊ သိက္ခန္တော ပါဋိပါဒကေ။

ထေရော= သာသနာ့ဂုဏ်ရောင် ထွန်းလင်းအောင်ဟု စွမ်းဆောင်အားသည်း သဇ္ဇနောဒယဆရာတော် ဘုရားကြီးသည်၊ **ပါဋိ၀စနေ**= ဘုရားမုခပါဌ် သမုတ်အပ်သည့် ထွင့်မြတ်

www.dhammadownload.com

ဂုဏ်ဝါ ပါဠိဘာသာ၌၊ **ကုသလေဟိ**= သင်ယူတတ်မြောက်စွမ်းအားမောက်သည့် မုန်သောက်မာတင် အလွန်ပင် ကျွမ်းကျင်တော်မူကြကုန်သော၊ **သုဇနေဟိ**= ပရိယတ်ဂုဏ်ရောင်ထွန်းပြောင်ထိပ်သီး ဆရာမြတ်ကြီးတို့မှ၊ **ပါဠိပါဌကေ**= ပိဋကတ်သုံးသွယ် နိကာယ်ငါးဖြာ ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် မျှားမြောင်လှစွာ ပါဠိကျမ်းစာတို့ကို၊ **သိက္ခန္တော**= ထကြွလုံ့လ ဆုံးမနာယူ ထံမှလုပ်ကျွေး သင်တွေးအံ့ရွတ်တပည့်ဝတ်ကို မခွါတ်ကြည်ဖြူ အားထုတ်သင်ယူတော်မူသည်ဖြစ်၍၊ **ဓာရကော**= စာပေစကား နှလုံးသား၌ သိုထားပိုင်ပိုင်ဆောင်ထားနိုင်သည်ဖြစ်၍၊ **ပိဋကေ ပါရဂေါ**= ပင်လယ်ပိဋကတ် လွန်နှံ့စပ်လျက် ကူးခတ်လွယ်ကူ အောင်လံထူသည့် မှတ်ယူထင်ပေါ် ပိဋကတ်ပါရဂူပုဂ္ဂိုလ်ကျော်သည်၊ **အာသိ**= ကောင်းစွာမသွေ ဖြစ်တော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

(၃) ဟိတကာရီ မိတဘာဏီ၊ သိက္ခာသီလဝိသောဓယီ။
သတ္ထုစာရီ အတ္ထဘာဏီ၊ မိစ္ဆာဘာဏဝိမောစယီ။

ထေရော= ခုဝံရတနာ ကျောင်းမဟာနှင့် တစ်ဖြာသဇနောဒယ ဝိဟာရအရှင် ဂုဏ်အင်ပွါးစီး သဇနောဒယ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်၊ **ဟိတကာရီ**= မိမိသူတပါး ကျိုးစီးပွါးတို့ မျှားပြားနိုင်စေ ဆောင်ရွက်တော်မူတတ်ပါပေ၏။ **မိတဘာဏီ**= ကျမ်းရှိမှန်ငြား ဆိုစကားကို ပိုင်းခြားကာပေ နှိုင်းချိန်၍

www.dhammadownload.com

ပြောဆိုတတ်ပါပေ၏။ **သိက္ခာသီလဝိသောဓယီ**= သိက္ခာသီလ အာစာရကို ထာဝရဖြူစင် မြူမတင်အောင် တူယှဉ်စွဲမှတ် သတိကပ်လျက် ဉာဏ်မြတ်ရှမ္ဘော် သုတ်သင်တော်မူတတ်ပါပေ ၏။ **သတ္ထုစာရီ**= ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ် နှံ့စပ်လိမ္မာ ဉာဏ်ပညာဖြင့် ဖွေရှာခဲကပ် ခွဲဖြတ်ဆင်ခြင် ကျက်စားနိုင်သော ဉာဏ်အမြင် ရှိတော်မူပါပေ၏။ **အတ္ထဉာဏီ**= အကွာရာပုဒ်ပါဠိ ရုပ်ဓာတ် ပစ္စည်း အနည်းနည်းရှုမြော် အနက်ဉာဏ်ကြီးတော်မူပါပေ ၏။ **မိစ္ဆာဉာဏဝိမောစယီ**= အသိမမှန် မိစ္ဆာဉာဏ်မှ ဧကန် မသွေ လွတ်မြောက်စေတော်မူတတ်ပါပေ၏။

(၄) အဘိဓေမဟာရဋ္ဌ-ဂုရုတိ ရဋ္ဌပူဇိတော။
ပါကဋော သာသနေ ထေရော၊ သကိယဂုဏပူဇိတော။

ထေရော= သီလသမာ ပညာပြည့်စုံ လွှမ်းခြုံကျော်ဟီး သဇ္ဇနောဒယဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်၊ **သကိယဂုဏပူဇိ တော**= ကိုယ်ပိုင်ဂုဏ်ရည် စုံအညီဖြင့် ပုံထည်ထင်ပေါ် အလွန် တင့်တယ်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ **အဘိဓေမဟာရဋ္ဌဂုရုတိ**= တံ ခွန်တိမ်ယံ မြတ်နိုင်ငံ၏ အောင်လံတစ်ခု အလေးပြုသည့် ဂရုဆရာ အဓိပ္ပါယ်ပါသည့်သာသနိက ထူးလှရည်မှော် 'အဘိ ဓေမဟာရဋ္ဌဂုရု' ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ဖြင့်၊ **ရဋ္ဌပူဇိတော**= တူပျော် လေးမြတ် ဆက်ကပ်ကော်ရော် နိုင်ငံတော်က ပူဇော်အပ်သည် ဖြစ်၍၊ **သာသနေ**= ရှေ့ပြည်မြန်မာ ထွန်းတောက်လာသည့်

www.dhammadownload.com

ဂုဏ်ဝါပွါးစီး သာသနာတော်မြတ်ကြီး၌၊ **ပါကဋော**= နေလ ပမာ ရောင်ဝါပြိုးပြက် တန်ခိုးတက်လျက် ဖြိုးလက်ဖြာဝေ ထင်ရှားတော်မူပါပေသတည်း။

ပတ္ထနာဆုတောင်းဂါထာ

(၅) ပသတ္ထသဒ္ဓဂုဏောဟိ၊ သာဓုဟာဒယတောသကံ။
မဟာထေရံ ပသေယျာမ၊ ဝဿသတံ အနာမယံ။

ပသတ္ထသဒ္ဓဂုဏောဟိ= ကြေညာတက်လှမ်း အထက်တန်း ဟု ချီးမွမ်းဖွယ်စုံညီ ကိုယ်ပိုင်ဂုဏ်ရည်တို့ဖြင့်၊ **သာဓုဟာဒယ တောသကံ**= သူတော်နှလုံး အစဉ်သုံးလျက် ရွှင်ပြုံးနှစ်သက်စေ တတ်သော၊ **မဟာထေရံ**= သီလသမာ ပညာခိုင်ဖြိုး သဇ္ဇနော ဒယဆရာတော်ဘုရားကြီးကို၊ **ဝဿသတံ**= လူတို့သက်တမ်း အထက်မှန်းလျက် မပြတ်တမ်းတွက်စစ် ရက်နှစ်များစွာ အနှစ်တစ်ရာကာလကြာအောင်၊ **အနာမယံ**= ကိုယ်စိတ်လန်း ဖြာ ဝမ်းပန်းသာလျက် ကျန်းမာတော်မူသည်ကို၊ **ပသေ ယျာမ**= တွေ့လိုပါကြောင်း မြင်လိုကြောင်းဟု မှူကောင်းဖြာဖြာ ဆုတောင်းကြပါကုန်သည် အရှင်ဘုရား။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ
မဟာသုဗောဓာရုံ၊ စစ်ကိုင်း။

www.dhammadownload.com

မြန်မာနိုင်ငံ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ညောင်ကန်အေး
သာသနာ့ရိပ်သာတွင် ဆင်ယင်ကျင်းပအပ်သော
သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ၊ ကိုလံဘိုမြို့၊ မကုဋာရာမကျောင်းတိုက်
ဝိဟာရာဓိပတိ
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တသိဂ္ဂဝမဟာထေရ်အား
ပူဇော်ကန်တော့သည့် အခမ်းအနားခ်ီ ရွတ်ဆိုအပ်သော
ဝန္ဒနာ ပူဇာ အာသီသဂါထာ

❀❀❀

(၁) ပူဇိတံ ရဋ္ဌပါလေဟိ ၊ ရဋ္ဌကာမေဟိ ဘူသိတံ။
မဟာထေရံ' ဘိဝန္ဒာမ ၊ သဗ္ဗာစ္စ သိရသာ မယံ။

ရဋ္ဌပါလေဟိ= မြန်မာစစ်မှန် မျိုးစိတ်သန်လျက် ရဲမာန်ထန်ပြင်း ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရမင်းတို့သည်၊ **ပူဇိတံ**= ထိပ်တန်းတော်ဝင် ပညာရှင်ဟု ဂုဏ်တင်တူပျော် 'အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ' ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ဖြင့် ပူဇော်အပ်သော။ **ရဋ္ဌကာမေဟိ**= ပြည်သူအများ အရေးထားလျက် လေးစားချစ်ခင် ဖြူစင်သိလ အာဒိပြု ရံခတင့်ညောင်း ဂုဏ်အပေါင်း

www.dhammadownload.com

တို့ဖြင့်၊ **ဘူသိတံ**= ကမ္ဘာ့တန်ဆာ ရတနာထက် မျှားစွာသစ်လွင် ထူးကဲစွာတန်းဆာဆင်အပ်သော၊ **မဟာထေရံ**= ခြောက်ဆယ့်လေးဝါ သိက္ခာသီလ ထေရဂုဏ်ရည် စုံညီထိပ်သီး သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ ကိုလံဘိုမြို့ မကုဋ္ဌာရာမဆရာတော်ဘုရားကြီးကို၊ **မယံ**= စုပေါင်းညီညာ ကြည်သဒ္ဓါဖြင့် ပူဇာဒါန ပြုကြတူပျော် ဘုရားတပည့်တော်တို့သည်၊ **သက္ကစ္စံ**= အားတက်ရှင်ပြဂါရဝဖြင့် ဆန္ဒသဒ္ဓါ ရှိသေစွာ၊ **သိရသာ**= ဦးခေါင်းရတနာ မြတ်အင်္ဂါဖြင့်၊ **အဘိဝန္ဒာမ**= လက်ဆယ်ဖြာ ယှက်ကာမိုးလျက် ရှိခိုးကန်တော့ကြပါကုန်၏ အရှင်ဘုရား။

(၂) ပူဇယာမ မဟာထေရံ ၊ လင်္ကာယံ ဓမ္မဇောတကံ။
ဝိဟာရာမိပတိ မိရံ ၊ အညဘာသာယ ကောဝိဒံ။

လင်္ကာယံ= တမ္ဗပဏ္ဏိ မည်ရှိသီဟဠ ထိုမှတဖြာ လင်္ကာဒီပ အမည်ရလျက် ခေါ်ကြစီလုံ လွှမ်းခြုံထင်ပေါ် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံတော်၌၊ **ဓမ္မဇောတကံ**= ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ စောသတ္တာ၏ ဒေသနာဓမ္မ ဟောပြထင်ပေါ် ထွန်းလင်းစေတော်မူတတ်သော၊ **ဝိဟာရာမိပတိ** = ကိုလံဘို, ကန္ဒီ တလီအနုရာဓပုရ သုံးဌာနခွဲ မည်ရထင်ရှား ဝိနယာလင်္ကာရ မကုဋ္ဌာရာမ မြန်မာကျောင်းတိုက် နှစ်ခြိုက်ရှင်ပျော် ကျောင်းပိုင်ဆရာတော် ဖြစ်တော်မူသော၊ **အညဘာသာယ ကောဝိဒံ**= အင်္ဂလိပ်, သီဟိုဠ် ထိုထိုမျှားစွာ ဘာသာန္တရ ကျွန်သေချာ တတ်ကျွမ်းလိမ္မာ

www.dhammadownload.com

တော်မူသော၊ **မိရံ**= အရာရာပင် စိတ်ပါဝင်လျက် ဆင်ခြင်နှိုင်းသိ ပညာရှိတော်မူသော၊ **မဟာထေရံ**= အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့မည်ရလျက် သံဃာ့ဦးစီး မကုဋ္ဌာရာမဆရာတော်ဘုရားကြီးကို၊ **ပူဇယာမ**= ပီတိလျှမ်းဖြာ လွှမ်းသဒ္ဓါဖြင့် ဝမ်းသာတူပျော် ပူဇော်ကြပါကုန်သည်ဘုရား။

(၃) ဒီဃာယု ဘဝတံ ထေရော ၊ နိရောဂေါ နိရုပဒ္ဒဝေါ။
သကေ ရဋ္ဌေ စ လက်္ခယံ ၊ ဇောတေတံ ဇိနသာသနံ။

ထေရော= အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ် ဘွဲ့တံဆိပ်ဖြင့် ဂုဏ်ဟိတ်ထင်ပေါ် မကုဋ္ဌာရာမဆရာတော်သည်၊ **နိရောဂေါ**= ကိုးဆယ့်ခြောက်ဖြာ ရောဂါမရှိ ပကတိရှင်ပျော် ကျန်းမာတော်မူသည်၊ **နိရုပဒ္ဒဝေါ**= ဘေးရန်အန္တရာယ် သွယ်သွယ်ကင်းကွာ စိတ်ချမ်းသာတော်မူသည်၊ **ဒီဃာယု**= အာယုကပ်မီ ရာကျော်တည်လျက် ရှင်ကြည်မပျက် ရှည်သောအသက်ရှိတော်မူသည်၊ **ဘဝတံ**= စင်စစ်မသွေ ဖြစ်တော်မူပါစေသတည်း၊ **သကေ ရဋ္ဌေ စ**= ဇာတိဌာနေ မွေးရပ်မြေဟု တည်နေစံပျော် ဇာတိမြန်မာနိုင်ငံတော်၌လည်းကောင်း၊ **လက်္ခယံ**= ပဝတ္တိဌာန သာလှစိမ်းစို ကျွန်းသီဟိုဠ်၌လည်းကောင်း၊ **ဇိနသာသနံ**= ရှင်တော်ဘုရား ဟောကြားမြွက်ဖော် မြတ်ဘုရား၏ သာသနာတော်ကို၊ **ဇောတေတံ**= ထောင်သောင်းနေရောင် ထွန်း

www.dhammadownload.com

လင်းပြောင်သို့ ဂုဏ်ရောင်လက်ဝေ ထွန်းကားအောင် ဆောင်ရွက်တော်မူနိုင်ပါစေသတည်း။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ
(၇. ၅. ၉၁)

www.dhammadownload.com

အဘိဓေမဟာရဋ္ဌဂုရု၊ ရွှေကျင်နိကာယဥက္ကဋ္ဌ
မဟာနာယက ဓမ္မသေနာပတိ ကျေးဇူးတော်ရှင်
သက်တော်ရှည်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီး၏
၁၃၂၇–ခု၊ နတ္တော်လပြည့်ကျော် (၆) ရက်
(၉၅) နှစ်ပြည့် သက်တော်ရှည်မင်္ဂလာနေ့၌
ချီးကျူးပူဇော်သော

ဂုရုပသံသိယ စာပန်းကုံး

❀❀❀

ပထမဝန္ဒနာ . . .

(၁) **စန္ဒဒီဓိတိသံဝါသ, ဖုလ္လသုဂန္ဓဂန္ဓိနံ။**
ပသတ္ထံ သီလသမ္ပန္နံ, ဂုရုံ ဝန္ဒာမ သာဓုကံ။

စန္ဒဒီဓိတိသံဝါသဖုလ္လသုဂန္ဓဂန္ဓိနံ= သသပဏ္ဍိတ် ဂုဏ်ပြုတံဆိပ်ဖြင့် ခပ်နှိပ်ပေါ်ထွန်း ငွေလဝန်း၏ တင့်ရွှန်းဖြန့်ဖြူးရောင်ခြည်ဥူးနှင့် ယှက်ကူးကြွားဝင့် ငွါးငွါးစွင့်လျက် ကားကားပွင့်လာ ပဒုမ်ကြာဟူ ဆွတ်ဖြူကြိုင်လျှောင်း ကြာအပေါင်း

www.dhammadownload.com

တို့ထက်၊ **ပသတ္ထံ-** လေအောက်လေညှာ နှစ်ဖြာဖြတ်ပြေး ရပ်ဝေးတိုင်တိုင် ကြိုင်လှိုင်သင်းကြ။ အရိယာသူမြတ်တို့ ချီးမွမ်းတော်မူအပ်သော။ **သီလသမ္ပန္နံ**= မကျိုး, မပေါက် မပြောက်, မကျား တောက်ကြွားတင့်တယ် လေးသွယ်ပါရိ သုဒ္ဓိမည်တဲ့ သီလဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ **ဂုရုံ**= သိက္ခာ ကာမ သံသာရဘီရုံ လဇ္ဇီဂုဏ်ဖြင့် လွှမ်းခြုံကျော်ကြား ကျေးဇူး ရှင် သက်တော်ရှည်ဆရာတော်ဗရားကြီးကို။ **သာဓုကံ**= သက်တော်ရှည်ရန် ရည်သန်ဆုတောင်း အမှုကောင်းဖြင့် စုပေါင်းညီညာ ဤအခါဝယ် ကြည်သာရွှင်လန်း သီလဂုဏ်ကို ရည်မှန်းလျက် တင့်ဆန်းစေတနာ ကောင်းမွန်စွာ။ **ဝန္ဒာမ**= လက်အုပ်ကြော့ဆန်း မလျော့တမ်းဖြင့် ကန်တော့ပန်း ဆက်ကြပါကုန်၏ အရှင်ဗရား။

ဒုတိယဝန္ဒနာ . . .

(၂) ဂမ္ဘီရနေမနိခါတ- မေသိကာစလဗ္ဘာယိနံ။
ပသတ္ထံ ဋ္ဌိတိသမ္ပန္နံ၊ ဂုရုံ ဝန္ဒာမ သာဓုကံ။

ဂမ္ဘီရနေမနိခါတမေသိကာစလဗ္ဘာယိနံ= ရှစ်မြောင့်ပုံ တယ် ပန်းချီခြယ်လျက် ဆန်းကြယ်လှစွာ မြို့သာယာဘို့ နက်စွာစိုက်ထူ အောင်လံတလူလူဖြင့် လွှင့်ထူကြွှံခိုင် မြို့ ကျောက်တိုင်ကြီးတို့ထက်။ **ပသတ္ထံ**= လောကဓမ်လေကြမ်း

www.dhammadownload.com

တိုက်ဝှေ့ရမ်းလည်း ဆံခြမ်းတချည် ထိုဤမရှား ခန့်ညား တည့်မတ် အရိယာသူမြတ်တို့ ချီးမွမ်းတော်မူအပ်သော။ **ဌိတိသမ္ပန္နံ**= တည်ကြည်စွာဘိ သမာဓိဂုဏ် ပြည့်စုံတော်မူ သော။ **ဂုရုံ**=သိက္ခာကာမ သံသာရဘီရုံ လဇ္ဇီဂုဏ်ဖြင့် လွှမ်းခြုံ ကျော်ကြား ကျေးဇူးရှင်သက်တော်ရှည် ဆရာတော်ဗရာကြီး ကို။ **သာဓုကံ**= သက်တော်ရှည်ရန် ရည်သန်ဆုတောင်း အမှု ကောင်းဖြင့် စုပေါင်းညီညာ ဤအခါဝယ် ကြည်သာရွှင်လန်း သမာဓိဂုဏ်တော်ကို ရည်မှန်းလျက် တင့်ဆန်းစေတနာ ကောင်းမွန်စွာ၊ **ဝန္ဒာမ**= လက်အုပ်ကြော့ဆန်း မလျော့တမ်းဖြင့် ကန်တော့ပန်းဆက်ကြပါကုန်၏ အရှင်ဗရား။

တတိယဝန္ဒနာ . . .

(၃) သုတိဏှသတ္ထသုတိဏှ- ဝဇိရာတိသုတိဏှကံ။ ပသတ္ထံ မတိသမ္ပန္နံ၊ ဂုရုံ ဝန္ဒာမ သာဓုကံ။

သုတိဏှသတ္ထသုတိဏှဝဇိရာ= ကျောက်တိုင်,သံတိုင် လွန်ကြီ့ခိုင်လည်း ခုတ်နှိုင်ဖြတ်လှဲ တောင်ပြိုလဲအောင် ဖေါက်ခွဲချေဖျက် အစွမ်းထက်သည့် လက်နက်စကြာ ထက် မြက်စွာသား ဝရဇိန်အများထက်၊ **အတိသုတိဏှကံ**= ကိလေ စိုင်ခဲ တောင်ခပဲကို ဖြိုခွဲခုတ်ဖျက် အလွန်ထက်မြက်ပေထ သော။ **ပသတ္ထံ**= ဗုဒ္ဓစဖြာ အရိယာတို့ ကြည်သာခွန်းချို ဆင့်

www.dhammadownload.com

ထိုထိုဖြင့် ဖွင့်ဆိုတခန်း ခြီးမွမ်းအပ်ပေထသော၊ **မတိသမ္ပန္နံ**= ခက်ခဲနက်နဲ ဖျက်ခွဲထက်မြက် သွက်လက်လျှင်မြန် ပင်ကိုယ် ဉာန် ရှိတော်မူသော။ **ဂုရုံ**= သိက္ခာကာမ သံသာရဘီရုံ လဇီ ဂုဏ်ဖြင့် လွှမ်းခြုံကျော်ကြား ကျေးဇူးရှင်သက်တော်ရှည် ဆရာတော်ဗရားကြီးကို၊ **သာဓုကံ**= သက်တော်ရှည်ရန် ရည် သန်ဆုတောင်း အမှုကောင်းဖြင့် စုပေါင်းညီညာ ဤအခါဝယ် ကြည်သာရွှင်လန်း ပညာဂုဏ်တော်ကို ရည်မှန်းလျက် တင့် ဆန်းစေတနာ ကောင်းမွန်စွာ။ **ဝန္ဒာမ**= လက်အုပ်ကြော့ဆန်း မလျော့တမ်းဖြင့် ကန်တော့ပန်းဆက်ကြပါကုန်၏ အရှင် ဗရား။

ပသံသာ . . .

(၄) **ရှေကျင်နိကာယသေဋ္ဌော ဟိ၊**
ဇေဋ္ဌောတိ ပရိဝိသုတော။
သုမိဝ ဇောတယီ ထေရော၊
မဟာဥက္ကဋ္ဌနာယကော။

ဟိ= ကျေးဇူးရှင်ဂုဏ် ကြည်ယုံဥူးညွှတ် ဂါထာရွတ်လျက် တွတ်တွတ်သံချို ဖွင့်ဆိုရင့်ကျူး လျှောက်တင်ပါဥူးအုံ့။ **ထေ ရော**= သီလ, သမာ ပညာစွယ်စုံ ဘုန်းဂုဏ်ကြီးမား ကျေးဇူး ရှင် ဆရာတော် မြတ်ဗရားကြီးသည်။ **ရှေကျင်နိကာယ**

www.dhammadownload.com

သေဋ္ဌော= မင်တုန်းဗရင် ရွှေနန်းရှင်၏ ခင်မင်ကြည်ညြို မှီခိုအားထား နာမည်အားဖြင့် ထင်ရှားခေါ်တွင် ထေရ်ရွှေကျင်မှ ဆက်ဝင်နွယ်ပိုင်း ရွှေကျင်ဂိုဏ်းဝယ် တုန္ဒိုင်းဖက်ရှား အမြတ်ဆုံးဆရာတော်တပါးဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ **ဇေဋ္ဌောတိပရိဝိသုတော**= သီလ သမာ ပညာသက်ရွယ် မြင့်ကြွယ်ကြီးမားပြိုင်ဖက်ရှား၍ အကြီးဆုံးဆရာတော်တပါးလည်း ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ **မဟာဥက္ကဋ္ဌနာယကော**= ရွှေကျင်နိကာယ ဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက သံဃာ့ဥုံးစီး ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးသည်၊ **သုမ်ဝ**= တာရာဂဏ ဝန်းရံခလျက် အာကာသယာဉ် ရောင်ရှင်ပြည့်ရွှန်း လပြည့်ဝန်းကြီးကဲ့သို့။ **ဇောတယီ**= အရောင်ဖြန့်ကျင်း အမှောင်ခွင်းလျက် ထွန်းလင်းတင့်တယ်တော်မူလေပြီတကား။

(၅) သီလကဝစသန္နာဟိ၊ သမာဓိသတ္တိဓာရယိ။
ပညာခဂ္ဂဒဠ္ဍဂ္ဂါဟိ၊ ထေရော ဓမ္မသေနာပတိ။

ထေရော= သီလ, သမာ ပညာစွယ်စုံ ဘုန်းဂုဏ်ကြီးမားကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးသည်။ **သီလကဝစသန္နာဟိ**= ကိလေမြှားဒဏ် ကြုံကြုံခံဘို့ ရည်သန်ရိုးရင်း နှလုံးသွင်းဖြင့် ထောင်ချဉ်းကိုးဖြာ ကုဋ္ဌေသာမျှ ရွှေလွှာချပ်ဝတ်ကိုယ်လုံးစွပ်လျက် ကြည်ဆွတ်ခုံမင် ဝတ်ဆင်လေ့ ရှိတော်မူသော၊ **ပညာခဂ္ဂဒဠ္ဍဂ္ဂါဟိ**= ကိလေရန်သူ ခေါင်းမပြူအောင်

www.dhammadownload.com

ဖမ်းယူခုတ်လှဲ ပညာတည်းဟူသော သံလျက်ကို ခိုင်မြဲစွာ ကိုင်စွဲလေ့ရှိတော်မူသော။ **ဓမ္မသေနာပတိ**=နယ်ချဲ့ကိလေ တပ်လုံးသေအောင် ရှေ့ဆောင်တိုက်ထုတ် ဦးစီးလုပ်သည့် တရားဗိုလ်ချုပ်ကြီးဖြစ်တော်မူပါပေသည်တကား။

(၆) အဘိဒ္ဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ဂုရုဟိ ပူဇိတော။ ပိဋကပါရဂေါ ဓီရော၊ မတိမတံ ဓရူပမော။

ဓီရော= ပစ္စုပ်သံသာ ကျိုးနှစ်ဖြာကို တိုးပါစေကြောင်း ဥာန်ရည်လောင်း၍ ထိန်းကျောင်းအစဉ် မြော်မြင်ကြီးမား ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားကြီးသည်။ **ဂုရုဟိ**= သာသနာ့ဂုဏ်ရည် ယုံကြည်လေးစား သဒ္ဓါပွားသည့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအစိုးရမင်းများတို့သည်။ **ပူဇိတော**= ခွင့်ရေး သီးခြား ထောက်ပံ့ထား၍ လေးစားကော်ရော် ပူဇော်အပ်ပေသော၊ **အဘိဒ္ဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု**= သာသနာမှ အလေးပြုသည့် ပြည်သူ့ဆရာ ကဲသာအလွန် မြတ်တံခွန်ဟု အမွန်နှင်းအပ် "အဘိဒ္ဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု" ဗွဲ့ပုံမြတ်ဖြင့် ဝေးရပ်တိုင်းကျော် အဘိဒ္ဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ဆရာတော်တပါး ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ **ပိဋကပါရဂေါ**= ပိဋကနှင့် သတ္ထနယ်ကုန် စွယ်စုံတတ်ကျွမ်း တဖက်ကမ်းပေါက် ရဲရဲတောက်မျှ မုန်သောက်မာတင် ဇာနည်ရှင်ဟူ "ပိဋကပါရဂူ" ဆရာတော်တပါး ဖြစ်တော်

www.dhammadownload.com

မူပါပေ၏။ **မတိမတံ**= ကမ္ဘာ့အလယ် ဂုဏ်မြင့်ကြွယ်လျက် တင့်တယ်ထင်ရှား ပညာရှိအများတို့၏။ **ဓဇူပမော**= အောင်လံအလား လွန်မြင့်မားလျက် ထင်ရှားတော်မူပါပေသည်တကား။

ပဏ္ဍနာ . . .

(၇) သော ဖုလ္လတံ ပဒုမကာနနဂန္ဓဂန္ဓီ၊
သောမော သ တာရဂဏသေဝိတသံယသံယီ။
ဒဒ္ဒလ္လတံ နဘတလေ နရန်ဒ္ဓနန်ဒီ၊
သူရော သတ်သမပရံ ဇယဓမ္မဓမ္မီ။

(ဝသန္တတိလကာ)

သော ပဒုမော= ရှင်တော်လဝန်း ရောင်ဝါထွန်းမှ တင့်ရွန်းပွင့်လာ ထိုကျေးဇူးတော်ရှင် ပဒုမ်ကြာသည်၊ **ပဒုမကာနနဂန္ဓဂန္ဓီ**= ပရိယတ်ကမ်းစပ် ကန်ဘောင်ခတ်၍ ပဋ္ဌိပတ်ရေစိမ်းထွေကြည်မြ ပွင့်ကြကြာပျိုသာသနာဟုဆိုအပ်သော ပဒုမာကြာတောင်၌ ရွှင်မောကြည်နူး ရနံ့ထူးကို ဖြန့်ဖြူးပေးဝေကြိုင်လှိုင်စေလျက်၊ **သတ်သမပရံ**= ရက်,လ, စ-ဖြာ တွက်စစ်ကြာသည့် နှစ်တရာကျော် ကာလပတ်လုံး၊ **ဖုလ္လတံ**= ရှုသူမြင်သူ အေးအေးလူဘို့ ပွင့်ဖြူချပ်လွှာ ထပ်တရာစေ့ ပတ်ကာကွေ့လျက် မမှေ့နှိုင်ဘွယ် ဝတ်ဆံခြယ်၍ ရေဝယ်ထူးတင့် မခူးဝင့်အောင် ဖူးပွင့်တော်မူပါစေသတည်း။ **သော သောမော**=

www.dhammadownload.com

မသာလျှင်မျှော် သာလျှင်ပျော်သည့် ငွေသော်တာစန်း ထိုကျေးဇူးတော်ရှင်လပြည့်ဝန်းသည်။ **တာရဂဏ သေဝိတ သံဃသံယိ**= ရွှေကျင်နိကာယ သံဃာ့ကြယ်ပေါင်း ရံခညောင်းလျက် ရောင်ပေါင်းယှက်တွဲ ဖက်လဲခိုလှုံ ကြယ်ပေါင်းစုံ အခြံအရံရှိတော်မူလျက်၊ **နဘတလေ**= သာသနာ့နယ် အာကာသပြင်ကျယ်၌၊ **နရနန္ဒနန္ဒိ**= ရှုသူမြင်သူ စိတ်ကြည်လူလျက် စင်ဖြူလေးမြတ် အလွန်နှစ်သက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ **သတံ သမပရံ**= ရက်,လ, စဖြာ တွက်စစ်ကြာသည့် နှစ်တရာကျော် ကာလပတ်လုံး။ **ဒဒ္ဒလ္လတံ**= အရောင်ဖြန့်ကျင်း အမှောင်ခွင်းလျက် ထွန်းလင်းတော်မူပါစေသတည်း။ **သူရော**= ပုရိသာဇည အာသဘဌာနီ ဂုဏ်ရည်မြင့်မား ကျေးဇူးရှင်သာသနာ့ သူရဲကောင်းကြီး ဖြစ်တော်မူသော အရှင်ဆရာတော်မြတ်ဗရားသည်။ **ဓမ္မဓမ္မိ**= ကိလေစစ်ပွဲ တပ်ကုန်စွဲ၍ ကြိတ်ခဲမြှော်မြင်စစ်အောင်မြင်ကြောင်း အလွန်ကောင်းသော လမ်းစဉ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ **သတံသမပရံ**= ရက်,လ, စ-ဖြာ တွက်စစ်ကြာသည့် နှစ်တရာကျော် ကာလပတ်လုံး။ **ဇယ**= သပြေအနု ငွေခရုဖြင့် ဇေယျတုသံ မေရုပ္ပဲအောင် အော်ရန်ဟစ်ကြွေး အောင်သံပေးလျက် အောင်ရေးရည်ရော် အောင်စည်ဆော်၍ အောင်လံတော်လွှင့် အောင်ကုန်းမြင့်၌ အောင်ပွင့်ကိုကုံး အောင်ပန်းဖုံး၍ အောင်ဘုန်းတောက်ကာ အောင်ဆုဖြာသည် အောင်ပါစေဗရား အောင်စေဗရား။

www.dhammadownload.com

နန္ဒမာလာဘိဝံသေန, ဝိယသိသေန ဂုရုနော။
ဂုရုပသံသိယာ ဂီတာ, ရစိတာ အဘိကခ်ိယာ။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ
အစိုးရ,စေတိယဂ်ိဏာ နှင့်
ပရိယတ္တိသာသနဟိတဓမ္မာစရိယ
ပါဠိပါရဂူ၊
မဟာသုဇောဓာရံတိုက်၊ စစ်ကိုင်းမြို့။

www.dhammadownload.com

အဘိဓေမဟာရဋ္ဌဂုရု ရွှေကျင်နိုကာယသာသနာပိုင်
ကျေးဇူးရှင် မန္တလေး ဝိသုဒ္ဓါရုံ, သက်တော်ရှည်
စံကင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
၁၃၂၉-ခု၊ နတ်တော်လဆုတ် (၆)ရက်
(၉၇)နှစ်မြည့် သက်တော်ရှည် မင်္ဂလာနေ့၌
ခိုးကျူးပူဇော်သော

ဂုဏာပသံသာ ဂီတိဂါထာများ

(၁) ပုဏ္ဏမာ ပုဏ္ဏမာယာတိ ၊ ယာတိ ဟာနတမေကဒါ။
နော ယာတိ ဓီရ တေ သီလံ ၊ အဟော ဝိမှယကရံပရံ။

ပုဏ္ဏမာ= တောင်မြတ်ဥဒည် စခန်းဆီမှ မှောင်ရည်မလူး ရောင်ခြည်ဦးဖြင့် ကွန်မြူးထွက်လာ လစကြာသည်၊ **ဝါ** = မသာလျှင် မျှော်မှန်းဆ သာလျှင် ပျော်စမ်းရသည့် သော်တာ စန်းဆိုတဲ့ လမင်းကြီးသည်၊ **ဧကဒါ**= ဥဏ္ဏဂူနန်း ရောင်ခြည် လျှမ်းသည့် နေနန်းနှင့်ကွာ အခွင့်သာ၍ တင့်သာယာမြူး

www.dhammadownload.com

ဆန်း ပက္ခထူး၌၊ **ပုဏ္ဏော**= ဝိုင်းဝိုင်းစက်စက် ရောင်ယှက်ဖြာဝေ လပြည့်ဝန်းကြီးအနေသို့၊ **အာယာတိ**= စင်စစ်မသွေ ရောက်ရှိ ပါပေ၏။ **ဧကဒါ**= အသရေလျှမ်းတင့် နေနန်းမြင့်နှင့် အသင့် ကြုံလာ ဆုတ်ပက္ခအခါ၌၊ **ဟာနတံ**= စန်းလရှိန်ဝါ ထိန်မသာ ဘဲ မှန်စွာမသွေ ဆုတ်ယုတ်သည့်အနေသို့၊ **ယာတိ**= စင်စစ် မသွေ ရောက်ရှိပါပေ၏။ **ဓိရ**= ရဋ္ဌဂုရု ပြည်သူ့ဆရာ ပညာ သီလ ပြည့်ဝကျော်မော် သက်တော်ရှည် ဆရာတော်အရှင်သူ မြတ်ကြီးဘုရား၊ **တေ**= ကမ္ဘာတဝှန်းပြည့်ကြွယ် အံ့မခန်း သိဖွယ် ဂုဏ်အသွယ်သွယ်တို့ဖြင့် ခြယ်လှယ်ထင်ရှား အရှင် ဆရာတော်မြတ်ဘုရားကြီး၏၊ **သီလံ**= ပွတ်သစ်စခရုသင်း ဖြူဝင်းသည့်ပမာ လွန်စွာသန့်စင် မြူမတင်သည့် ဖြူစင် ပြောင်ဝင်း စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလတည်းဟူသော ရွှေလမင်းကြီး သည်ကား၊ **ဟာနတံ**= ကျိုးပေါက် ပြောက်ကျား မှောက်မှားသည့် အနေ ဖောက်ပြားဆုတ်ယုတ်သည့်အနေသို့၊ **နော ယာတိ**= သဒ္ဓါ,ဝီရိ, သတိ,ပညာ လေးဖြာစိုးမိုး ဂုဏ်တန်ခိုးကြောင့် မရောက်ရိုးအမှန်ပါဘုရား။ **တေ**= အံ့ဖွယ်ဂုဏ်ရည် စုံအညီ ဖြင့် ပုံထည်ကျော်ကြား အရှင်ဆရာတော် မြတ်ဘုရာကြီး၏၊ **သီလံ**= စတုပါရိ သုဒ္ဓိလေးသွယ် မြင့်ကြွယ်တေဇော် မြတ်သီ လတော်သည်၊ **ပရံ**= ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ် နှိုင်းမလွယ်အောင် ခန့်ထည် ဂုဏ်ဝါ အလွန်အမင်းသာလျှင်၊ **အဟော ဝိမှယကရံ**= ရင်သပ် ရှုမော တအံ့သြဖြင့် အဟောအစ္ဆရိယ နှုတ်မြွတ်ဟလျှက်

www.dhammadownload.com

ကမ္ဘာ့နယ်ပယ် အခန့်ထည်အောင် အော်. . . အံ့ဖွယ်ကို ပြုတတ်ပါပေသည် အရှင်ဘုရား။

(၂) အာကာသော မိနိတုံ သက္ကာ၊ ရဇ္ဇုယာ အဂ္ဂိလေနဝါ။
နတ္ထေ ဝေ ထေရ တေ ဉာဏံ၊ အဟော ဝိမုယကရံပရံ။

အာကာသော= တက်ခေတ်လူတွေစူးစမ်း ထူးဆန်းသည့် နယ်ပယ် အာကာသခေါ်တဲ့ ပြင်ကျယ်ကြီးကို၊ **ဝါ**= လနေ နက္ခတ် လှည့်ပတ်ခါညီ ပြာရီအုံ့မှိုင်း ရှုတိုင်းသာယာ ထက်အာကာကို၊ **ရဇ္ဇုယာ**= အတိုင်းအထွာ,ပမာဏ ထာဝရစံနမူ အမှန်ယူချိန်ထိုး ကမ္ဘာ့ပေကြိုးကြီးဖြင့်လည်းကောင်း၊ **အဂ္ဂိ လေန ဝါ**= မြန်မာအသုံး စံထုံးတွက်စစ် ကိုယ်ပိုင်သုံးလက်သစ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ **မိနိတုံ**= ဘယ်နှပေ ဘယ်နှသစ်ဟု တွက်စစ်တိကျ တိုင်းထွာ၍ ပြခြင်းငှာ၊ **သက္ကာ**= စွမ်းနိုင်လေရာ၏။ **ထေရ**= သီလပြည့်ကြွယ် ပညာရည်ခန့်ထည်လျက် ပြန့်ကျယ်ကျော်ကြား ဆရာတော်အရှင်သူမြတ်ကြီးဘုရား၊ **တေ**= အံ့ဖွယ်ဂုဏ်ရည် စုံအညီဖြင့် ပုံထည်ကျော်ကြား အရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏၊ **ဉာဏံ**= ထက်မြက်လျှင်မြန် အမြင်သန်သည့် ဝေဘန်မြင်မြော် မြတ်ဉာဏ်တော်ကို၊ **မိနိတုံ**= ဘယ်နှပေ ဘယ်နှသစ်ဟု တွက်စစ်တိကျ တိုင်းထွာ၍ ပြခြင်းငှာ၊ **နတ္ထေ ဝ သက္ကာ**= ဘယ်သူတယောက်မျှ ရဲဂုဏ်မောက်၍ ပြီးမြောက်ပိုင်ပိုင် စွမ်းဆောင်နိုင်မည် မဟုတ်ပါဘုရား။

www.dhammadownload.com

တေ= အံ့ဖွယ်ဂုဏ်ရည် စုံအညီဖြင့် ပုံထည်ကျော်ကြား အရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏။ **ဥာဏ်**= ထက်မြက်လျှင်မြန် အမြင်သန်သည့် ဝေဘန်မြင်မြော် မြတ်ဉာဏ်တော်သည်၊ **ပရံ**= ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ် နှိုင်းမလွယ်အောင် ခန့်ထည်ဂုဏ်ဝါ အလွန်အမင်းသာလျှင်၊ **အဟော ဝိမှယကရံ**= ရင်သပ်ရှုမော တအံ့သြဖြင့် အဟောအစ္ဆရိယ နှုတ်မြွက်ဟလျက် ကမ္ဘာ့နယ်ပယ် အခန့်ထည်အောင် အံ့ဖွယ်ကို ပြုတတ်ပါပေသည်ဘုရား။

(၃) သီလဝတံ ဝဏ္ဏသက၊ ဓီမတံ ဓီမတံ ကရ။
ဝန္ဒာမ တံ မဟာထေရော၊ ဗုဒ္ဓတံ ဝဿသတာဓိကော။

သီလဝတံ= ခရုသင်းပွတ်သစ် ပုလဲနှစ်အတူ စင်ဖြူသီလ ရှိကြသူပုဂ္ဂိုလ်အများတို့တွင်၊ **ဝဏ္ဏသက**= လူတိုင်းကြည်ဖြူ ပန်ယူဆင်မြန်း ဦးစိုက်ပန်းဖြစ်တော်မူသော၊ **ဓီမတံ ဓီမန္ဓာနံ**= အမြော်အမြင် တော်ဝင်ကြီးများ ပညာရှိအများတို့တွင်၊ **ဓီမ**= တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ အခြေခံလျက် ဝေဘန်ပိုင်းဆစ် ပညာရှိအစစ်ဖြစ်တော်မူသော၊ **ဓီမတံ**= မေတ္တာ စေတနာ ဝေဖြာဆွတ်ဖြန်းကျင့်ခန်းတလီ စုံညီဖြန့်ဝေ ပညာရှိကိစ္စ အထွေထွေကို၊ **ကရ**= အားကြိုးမာန်တက် ဆောင်ရွက်တော် မူတတ်သော၊ **ထေရ**= ဂုဏ်အလိလီ စုံအညီဖြင့် ပုံထည်ကျော်ကြား ဆရာတော်အရှင်မြတ်ကြီးဘုရား၊ **တံ**= ဆိုပြီးဂုဏ်အင် စုံအလင်ထက် မျှားဖြင်ဘုန်းဟုန် ကျေးဇူးဂုဏ်တို့ စုပုံတည်ငြား အရှင်

www.dhammadownload.com

ဆရာတော်မြတ်ဘုရားကြီးကို၊ **ဝန္ဒာမ**= ဂုဏ်အလီ လီ ယုံအကြည်ဖြင့် စုံမီမြတ်နိုး စေတနာသဒ္ဓါဖြိုးလျက် ရှိခိုး ကန်တော့ကြပါကုန်၏ အရှင်ဘုရား။ **မဟာထေရော**= ကြယ် စုံရံခ စန်းလပမာ လျှမ်းပဂုဏ်သိရ် တထိန်ထိန်ပြီး ဆရာတော် မြတ်ဘုရားကြီးသည်၊ **ဝဿသတာဓိတော ဟုတ္တာ**= သက် တော်ရာကျော် ရှည်တော်မူသည် ဖြစ်ပါ၍၊ **ဌာတံ ဌာတု**= မိုးကြယ်ခပင်း ရံခလျှင်းသည့် ရွှေလမင်းကြီးပုံအသွင် ရွှေကျင် ဂဏာ သာသနာ့ကျက်သရေဆောင် အခေါင်ဦးစီး ဂုဏ်တော် ကြီးဖြင့် ထိန်ညီးဖြာဝေ တည်ရှိပါစေအရှင်ဘုရား။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ
မဟာသုဗောဓာရုံတိုက်၊ စစ်ကိုင်းမြို့။
၁၃၂၉ ခု၊ နတ်တော်လ။

www.dhammadownload.com

ရွှေကျင်နိုကာယ ဥက္ကဋ္ဌ၊ မဟာနာယက
အဘိဓေမဟာရဋ္ဌဂုရု စံကင်းဆရာတော်ဗရားကြီး၏
ဝါတော် ရှစ်ဆယ်မြောက်, သက်တော် တရာရောက်
မွေးနေ့တော် မဂ်လာအခါ
(၁၂၃၂–၁၃၃၁ ခု၊ နတ်တော်လပြည့်ကျော် ၆ ရက်၊ အင်္ဂါနေ့)
စစ်ကိုင်းမြို့၊ မဟာသုဗောဓရုံတပည့်များ၏
ဆန္ဒပြုဆုတောင်းလွှာ

❀❀❀

(၁) ခေမ် ယာယ ပယုဇ္ဇန္တာ ၊ ခေမာယ စ' နပေက္ခကာ။
နိ ခေမာ, ထေရ ဓီမာဝ ၊ သက္ကရောတိ သမေတဝေ။

သိပ္ပိကာ= လောကမာတ်တစ်ခွင် အဆန်းထွင်၍ စွမ်းအင်ပြည ဘုံစရာ့အောင်မြင် သိပ္ပံပညာရှင်တို့သည်၊ **ခေမ်**= ကမ္ဘာ၏အရံဂြိုဟ် သိပ္ပံကခေါ်ဆိုသည့် ပြာညိုလဲ့သန်း ကောင်းကင်လမ်းမှ ထွက်မြန်းသာယာ လကမ္ဘာသို့၊ **ယာယ**= အာကာသခရီး ဒုံးယာဉ်ကိုစီးလျက် ကမ္ဘာကြီးဖြတ်ကျော် လအပေါ်

www.dhammadownload.com

ကွန်းထောက် ဆိုက်ရောက်ရန်အလို့ငှာ၊ **ပယုဇ္ဇန္တာ**= စမ်းသပ်ကြဖန်ဖန် လက်တွေ့မှ လက်ခံသည့် သိပ္ပံနည်းကျကျ ကြိုးပမ်းလျက် ရှိကြကုန်၏၊ **စ**= ထိုသို့ပင် လကမ္ဘာတက်ရေး လက်မနှေးပဲ အသက်ပေးကာ ကြိုးပမ်းကြပါသော်လည်း၊ **ခေမာယ**= နိုင်ငံတကာအချင်းချင်း ချစ်ကြည်မှုမယိုယွင်းပဲ ထာဝစဉ်ငြိမ်း ချမ်းခြင်းအလို့ငှာကား၊ **အနပေက္ခကာ**= မငဲ့မသိမ့်သတိဖြင့် လှည့်မကြည့်အား ရှောင်ရှား၍ နေကြလေကုန်၏။ **ခေမာ**= ဘဏ္ဍာငွေပုံအောလျက် စိတ်စောကြရာ ကောင်းကင်မှ လစန္ဒာ သည်၊ **သမေတဝေ**= အနုမြူဒုံးပျံ ဗုံးသံမစဲ စစ်ပွဲကြိုးပမ်း စိတ်မချမ်းမြေ့စရာ ဤကမ္ဘာ၏ ကြည်သာရွှင်အေး ငြိမ်းချမ်း ရေးအလို့ငှာ၊ **နဿတ္ကုဏာတိ**= ဘယ်လိုမှ မလှမ်းနိုင်သဖြင့် မစွမ်းနိုင်ရိုး အမှန်သာတည်း၊ **ထေရ**= ရွှေကျင်ဥက္ကဋ္ဌ အဘိဓဇဲ့ရှင် ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်မြတ်ကြီးဗရား၊ **မိမာဝ**= ဘုန်းရောင်, ကံရောင် ဥာန်ရောင်ထိန်လင်း ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော် ဗရားကြီးတည်းဟူသော ရွှေလမင်းကြီးသည်သာလျှင်၊ **သမေတဝေ**= အနုမြူဒုံးပျံ ဗုံးသံမစဲ စစ်ပွဲကြိုးပမ်း စိတ်မချမ်း မြေ့စရာ ဤကမ္ဘာ၏ ကြည်သာရွှင်အေး ငြိမ်းချမ်းရေးအလို့ငှာ၊ **သဿတ္ကုဏာတိ**= ငြိမ်းချမ်းရေး အရေးမအောင်အောင် မေတ္တာ တော်ဖြင့် သွေးဆောင်လျက် အေးချမ်းအောင် ကြိုးကိုင် အစွမ်းနိုင်ကြီး စွမ်းနိုင်ပါသည် အရှင်ဘုရား။

www.dhammadownload.com

(၂) **အာဒီကပ္ပေ ကပ္ပိကာနံ ၊ ဆန္ဒံ ပူရေသိ စန္ဒိမာ။**
ဣဒါနိ ထေရစန္ဒောပိ ၊ ဆန္ဒံ ပူရေတု သဗ္ဗဒါ။

အာဒီကပ္ပေ= ကမ္ဘာတည်စ ခေတ်ဦးအခါကာလတုန်းက၊ **စန္ဒိမာ**= ကောင်းကင်ယံမှ ရောင်လျံပသည့် ကမ္ဘာ့တန်းဆာလစန်းရတနာသည်၊ **ကပ္ပိကာနံ**= နေရောင်ကွယ်စ အားငယ်ကြသည့် ကမ္ဘာဦးသူ ရှေးခေတ်လူတို့၏၊ **ဆန္ဒံ**= ထွန်းပဝင်းပြောင် အလင်းရောင်မျှော်ကြ မျှော်လင့်ချက် စိတ်ဆန္ဒကို၊ **ပူရေသိ**= နေရောင်ယွန်းစ တက်ထွန်းပလျက် မွန်းလရောင်ခင်းဖြန့်ကျင်းဝေဝေ ပြည့်စေခဲ့လေပြီ၊ **ထေရ**= ဝါတော်ရှစ်ဆယ်မြောက် သက်ရွယ်တော်တရာရောက်လည်း ထွန်းတောက်သည့် ဉာန်အမြင် သမ္မဇ္ဇဉ်ကြီးမား ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်မြတ်ကြီးဗရား၊ **ဣဒါနိ**= ကမ္ဘာ့ခေတ်နှောင်း အသစ်ပြောင်း၍ ခေတ်ကောင်းမကြုံ ဝိသမလောဘတွေ ဝိုင်းအုံလျက် အရိုင်းဘုံပမာ မှောင်အတိကျလျက်နေသော ယနေ့ခေတ်အခါကြီး၌၊ **စန္ဒောပိ**= ဘုန်းရောင်,ကံရောင် ဉာန်ရောင်ထိန်လင်း ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဗရားကြီးတည်းဟူသော ရွှေလမင်းကြီးသည်လည်း။ **ကပ္ပိကာနံ**= အနုမြူဒုံးပျံ ဗုံးသံမစဲ စစ်ပွဲမှောင်ကြီးကာဆီးရှေ့ဝယ် စိတ်အားငယ်ငြား ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားတို့၏၊ **ဆန္ဒံ**= နိုင်ငံတကာချစ်ကြည် ကမ္ဘာတခုအသစ်တည်လျက် ခေတ်မီမီပျော်ရွှင်ရသည့် ငြိမ်းချမ်းရေးဆန္ဒကို၊ **ပူရေတု**=

www.dhammadownload.com

ဘုန်းတော်,ကံတော် မြတ်ဉာန်တော်နှင့် မေတ္တာတော် အရှိန်ကြီးသဖြင့် အဖြည့်ကြီးဖြည့်နိုင်ပါစေ အရှင်ဗရား။

နန္ဒမာလာဘိဝံသေန ၊ သုဗောဓရာမဝါသိနာ။
ဂုရုနော ပိယသိဿေန ၊ ဂါထာယမဘိဂန္ဓိတာ။
သုဗောဓရံနာယကေန ၊ သုဗောဓရာမဝါသိနာ။
ဂုရုနော ပိယသိဿေန ၊ ဂါထာယမဘိကိတ္တိတာ။

www.dhammadownload.com

မန္တလေးတိုင်း၊ မတ္တရာမြို့နယ် မြွေပုံကန်ရွာ
သက်တော်ရှည် မြွေပုံကန် အရှေ့ရွာကျောင်း
ဆရာတော်ဘုရားကြီး သက်တော် ရာပြည့်ဂုဏာပူဇော်ပွဲမဟာဒ္ဒ
ရွက်ဆိုပူဇော်အပ်သော

ဂုဏ္ဍူပသဒ္ဒိတာ ပတ္ထနာ ဂါထာ

❀❀❀

၁။ ဇာတိယာ ဝဿသတိကော၊ နာဂသီလဝိဘူသိတော။
နာဂါနံ ဝံသဇော ထေရော၊ ဗဟူနံ ဟိတကာရကော။

နာဂါနံ= မကောင်းသောအမှု မပြုဧကန် ထွန်းလှန်ဖယ်ရှား အရှင်သာရိပုတ္တရာ အစရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် အများတို့၏၊ **ဝံသဇော**= ဝိနည်းမိန့်မှာ ကျင့်သိက္ခာတို့ စဉ်လာမပျက် အနွယ် အဆက်ဖြစ်တော်မူသော၊ **ထေရော**= မြစ်ကမ်းဧရာ တောင်သေလာနှင့် တောင်ယာဝန်းရံ 'မြွေပုံကန်'ဟု ကျောင်း ကန်ဘုရား စေတီများတို့ စည်ကားသိုက်မြိုက် ကျောင်းတော်တိုက်ဝယ် နှစ်ခြိုက်ရှင်ပျော် သီတင်းသုံးတော်မူသည့် ထင်ပေါ်ဝေးနီး မြွေပုံကန်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်၊ **ဇာတိယာ**= သန္ဓေ

www.dhammadownload.com

စတယ် ကိုးလလွယ်လျက် မြတ်မယ်ဝမ်းကြာ တိုက်ခန်းသာမှ ကောင်းစွာမွေးဖွား ဇာတိအားဖြင့်၊ **ဝဿသတိကော**= လူတို့ ဝေါဟာ နှစ်တရာဟု ရှည်ကြာကာလ သက်တော်ရသည်ဖြစ်၍၊ **နာဂသီလဝိဘူသိတော**= ရဟန္တာအရှင်မြတ် ကျင့်သုံးအပ်သည် ထူးမြတ်စုံလင် သီလတည်းဟူသော ဂုဏ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင် အပ်သည်ဖြစ်၍၊ **ဗဟူနံ ဟိတကာရကော**= ရဟန်းရှင်လူ များပြည်သူတို့ ဆူဆူကောင်းကျိုး ပွါးတိုးစေရန် စိတ်ရည်သန် လျက် အမှန်မသွေ ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

၂။ မယံ ဘန္တေ ပတ္တယာမ၊ ထေရံ ပဿေမု ပေသလံ။
အရောဂံ ဝဿသတံပိ၊ သန္တာနံ ဓမ္မဇောတကံ။

ဘန္တေ=မြေပုံကန်အရှေ့ကျောင်း ကိန်းအောင်းစံလျက် သက်တော်ရှည်ငြား ဆရာတော်အရှင်သူမြတ်ကြီးဘုရား၊ **မယံ**=ဆရာတော်အား လေးစားကြည်ညိုမှီခိုအားထား တပည့်ဒါယကာဒါယိကာမအများတို့သည်၊ **သန္တာနံ**= အပူ ခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းပြီးငြား ဘုရားအစရှိသော သူတော်စင် အများတို့၏၊ **ဓမ္မဇောတကံ**= စစ်မှန်ထင်ရှား မြတ်တရားကို ထွန်းကားစေရန် စိတ်ရည်သန်လျက် အမှန်ရှင်ပျော် ဆောင် ရွက်တော်မူတတ်သော၊ **ပေသလံ**=သီလရိုကျိုး ချစ်မြတ်နိုး လျက် အားကိုးကြည်ယုံ ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် ပြည့်စုံတော်မူ သော၊ **ထေရံ**=ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို၊ **ဝဿသတံပိ**=

www.dhammadownload.com

အာယုကပ်မှန်း တရာတန်းဟု ရွှင်လန်းကြည်သာ နှစ်တရာ ကာလပတ်လုံးပင်လျှင်၊ **အရောဂံ**= ကိုးဆယ့်ခြောက်ဖြာ ဘေးရောဂါတို့ ကပ်လာမရှိ ပကတိဝမ်းသာ ကျန်းမာလျက် ရှိသည်ကို၊ **ပသေမု**=အားရကြည်ညို ဖူးတွေ့လိုကြပါကုန်သည် အရှင်ဘုရား။

www.dhammadownload.com

ကျေးဇူးရှင် နာယကဆရာတော်ဘုရား၏
၄၇ နှစ်မြောက် သက်တော်ရှည်မင်္ဂလာအခါတွင်
လျှောက်အပ်သော

ဆုတောင်းစာ, ဆုတောင်းလွှာပါဘုရား

❀❀❀

(၁) နာယကော' နာမယော ဟောတု၊ စိရံ ပါလေတု သာသနံ။ ပူရေတု တဿ သက်ပ္ပေါ ၊ ပါရမီပိ ပရမ္ပရံ။

နာယကော= သုဗောဓာရုံနာယက ပါကဋ္ဌထင်ပေါ် ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဘုရားသည်၊ **အနာမယော**= ရောဂါဝေဒနာ ကပ်လာမရှိ ပကတိလန်းဖြာ ကျန်းမာတော်မူသည်၊ **ဟောတု**= တက်သစ်လဆန်း ပွင့်သစ်ပန်းသို့ စိမ်းလန်းစိုပြေ ဖြစ်ပါစေသတည်း **သာသနံ**= ပရိယတ်,ပဋိပတ်,ပဋိဝေ (၄) သုံးလုံးကျေစေဘို့ မိန့်ချွေဟောအပ် သာသနာတော်မြတ်ကြီးကို၊ **ပါလေတု**= မြင့်မိုရ်တောင်မင်း လေးပြင်းမဖြို သို့ကလို ခိုင်မာ ခွန်ရှည်ကြာအောင် စောင့်ရှောက်တော်မူနိုင်ပါစေသတည်း၊ **တဿ**= သုဗောဓာရုံနာယက ပါကဋ္ဌထင်ပေါ် ထို

www.dhammadownload.com

ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရား၏၊ **သက်ပ္ပေါ**= သာသနာရေး ဘာသာရေးဟု မြော်တွေးဖန်တည် ကောင်းမြတ်သော အကြံ အစည်ဟူသမျှသည်လည်းကောင်း၊ **ပါရမီပိ**= ဒါန,သီလ စသည်ပေါင်းစု တောင်းဆုအလိုလို ကောင်းမှုပါရမီ ဟူသမျှ သည်လည်းကောင်း၊ **ပရမ္ဟရံ**= နိဗ္ဗာန်နန်းနှင့် စခန်းသင့်အောင် မြင့်ထက်မြင့်လာ အဆင့်ဆင့်သာလျှင်၊ **ပူရေတု**= တိမ်မဲညို သန်း မိုးမင်းဖြန်း၍ အိုင်စန်းပြည့်လာ ကဲ့ပမာသို့ မှန်စွာမသွေ ပြည့်ပါစေဘုရား။

(၂) သုဗောဓာရုံ မဟာရညေ ၊ ဖုလ္လတ်ဝ မဟီရုဟော။
ပိယာဒိနော ဒိဇကိဏ္ဏော ၊ စိရဌာယီ ပတာနနော။

သုဗောဓာရုံ မဟာရညေ= စန်းမြရေအိုင် တကြိုင်ကြိုင်ဖြင့် မြိုင်မြိုင်ဖူးပွင့် ထူးတင့်လှမော ပန်းစုံပေါသည့် သုဗောဓာရုံ ရဂုံခိုင်ဖြိုး ဂနိုင်ကြီးအတွင်း၌၊ **မဟီရုဟော**= အသီးချိုမြ အပွင့်လှ၍ ထာဝရမွှေးကြိုင် ဂနိုင်အုပ်စီး သစ်ပင်ကြီးအလား ကျေးဇူးရှင်နာယကဆရာတော်ဘုရားသည်၊ **ပိယာဒိနော**= ဥတုရာသီ အခါညီတိုင်း ပွင့်ကိုင်းဝေဆာ ရသာပြည့်ကြွယ် သီးပွင့်ထည်လျက်၊ **ဒိဇကိဏ္ဏော**= ပွင့်သီးစုံမက် ကျေးငှက် များစွာ ပျံကာရစ်ဝဲ စားပွဲတော်ကြုံ ဝိုင်းအုံနေလျက်၊ **စိရဌာ ယီ**= နှစ်ပေါင်းတရာ မကပါပဲ သဘာဝမှီ ကြာမြင့်စွာ တည် လျက်၊ **ပတာနနော**= ကိုင်းခက်ဖူးညွှန့် လူးလွန့်ယှက်သန်း

www.dhammadownload.com

အံ့မခန်းမှ အဆန်းတကြယ် တင့်တယ်လျက်၊ **ဖုလ္လတံဝ**-
လွန်စွာကြီးမြင့် အံ့ခြီးလင့်မှ သီးပွင့်၍သာ နေပါစေသတည်း။

www.dhammadownload.com

၁၃၄၀ ပြည့်နှစ် ၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၄)ရက်၊
ရောဝတီတိုင်း၊ ကျုံပျော်မြို့၊ အသောကာရောမတိုက်၊
အသောကာရုံဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
သက်တော် (၉၀) ပြည့်မြောက် (၉၁) နှစ်ရောက်

ဝိဇာယနမဂ်လာအခါ ပတ္ထနာသီသဂါထာ

ဘုရားဘုရား

စိရံ ဇီဝတု နော ထေရော၊ သီလာဒိဂုဏာဘူသိတော။
နိရာပဒေါ နိရာမယော၊ သာသနဿ သိရိန္ဓရော။

နော= ဆရာတော်ဘုရား ဂုဏ်တော်များကို လေးစားရည်မျှော် တပည့်တော်တို့၏။ **သီလာဒိဂုဏာဘူသိတော**= စတုပါရိ သုဒ္ဓသီလ အာဒိပြလျက် တိကျစုံလင် ထူးမြတ်သည့် ဂုဏ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော၊ **ထေရော**= ရောတိုင်းမော်သမိုင်းကျော်သည့် ကျုံပျော်နဂရ အသောကဟု နာမမည်ဟီးကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်၊ **နိရာပဒေါ**= ခုနှောင်တွေ့ဘွယ် အန္တရာယ်ခပင်း လွန်စွာကင်းသည်ဖြစ်၍၊ **နိရာမယော**= ကိုးဆယ့်ခြောက်ဖြာ ဘေးရောဂါတို့ လွန်စွာကင်းရှင်း

www.dhammadownload.com

အားပြည့်တင်းလျက် စိတ်တွင်းကြည့်ပျော် အလွန်ကျန်းမာတော်မူသည်ဖြစ်၍၊ **သာသနာ**= ဗုဒ္ဓမြတ်ရှင် ဘုရားသခင်ဖြင့် တိထွင်ဖန်တီး သာသနာတော်မြတ်ကြီး၏၊ **သိရိန္ဒရော**= တက်နေအရောင် လက်ဝေပြောင်ဘို့ ကျက်သရေဆောင်တဆူဖြစ်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ **စိရံ ဇီဝတု**= ဘုန်းတော်ကံတော်ပွင့်လင်းပေါ်၍ ရှင်ပျော်ဝမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာလျက် အသက်ရာကျော် ရှည်တော်မူပါစေသတည်း။

ရေးသားပူဇော်သူ - အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ
မဟာသုဗောဓာရုံ၊ စစ်ကိုင်း

www.dhammadownload.com

စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး သမိဒ္ဓေါဒယချောင် သာသနာ့မိခင်
ဖွါးဖွါးကြီး ၏
သက်တော် ၉၇ နှစ်ပြည့် ဝိဇာယနမင်္ဂလာနေ့၌
သက်တော်ရှည်ကြောင်း ဆုတောင်းမေတ္တာပို့သ၍

အခမ်းအနားဖွင့် ဂါထာ

❀❀❀

သုပုဏ္ဏံ အမ္မ တေ အာယု၊ သီလံ မာလဝ ဘူသိတံ။
အယံ ကာလော ဝိဇာယနော၊ ဝိဝရာမ သဘံ မယံ။

အမ္မ=ဖွါးဖွါးမိခင် အို- သမိဒ္ဓေါဒယထိပ်ခေါင်တင်၊**တေ**= သီလလုံခြုံ သမာဓိဂုဏ်ကဲမောက် ပညာဂုဏ်ရဲရဲတောက် သဖြင့် အံ့လောက်သည့် အာဇာနည် ပါရမီထူခြား သမိဒ္ဓေါဒယ မိခင်ဖွါးဘုရား၏၊ **အာယု**=မွေးမိမာတာ ဖွားမြင်ရာမှ စခါရေတွက် လူ့အသက်သည်၊ **သုပုဏ္ဏံ**= ၉၇ နှစ် ထွန်းသစ်မသွေ ပြည့်မြောက်ခဲ့ပါပေပြီ။

အမ္မ=ဖွါးဖွါးမိခင် အို - သမိဒ္ဓေါဒယထိပ်ခေါင်တင် **တေ**= သီလရှင်သာသနာ ဂုဏ်ဝါထွန်းတောက် ထက်တန်း ရောက်အောင် ခိုးမြောက်ကြိုးစား သမိဒ္ဓေါဒယမိခင်ဖွါးဘုရား၏၊

www.dhammadownload.com

မာလံ၀ ဘူသိတံ=သဇင်, နှင်းဆီ သရဖီသို့ ချစ်ကြည်ခုံမင်အလှဆင်အပ်သော၊ **သီလံ**=ခရုသင်းပွတ်သစ် ပုလဲနှစ်အသွင် ပြစ်စင်ဝင်းပ ကျင့်သုံးအပ်သော ဆယ်ပါးသီလသည်၊ **သုပုဏ္ဏံ**= ၁၇-နှစ် ပျိုမြစ်နုနယ် ထိုအရွယ်မှ ကိုယ်ဝယ် ဆင်ဘိ ရေတွက်ကြည့်သော် အနှစ်ရှစ်ဆယ်တိတိ ပြည့်ပါပြီ။

အယံ ကာလော= ၃၉ ခု ရတုဟေမန် မြောက်လေပြန်၍ မြိုင်ယံအတွင်း သဇင်သင်းလျက် ငွေနှင်းကျရာ နတော်လပြည့်ကျော် ၁၄ ရက် ယနေ့အခါသည်၊ **ဝိဇယနော**= သမိုင်ခွါဒယ သာသနာ့မိခင် ကျေးဇူးရှင်၏ ဖွါးမြင်ခဲ့ရာ ဝိဇယနမဂ်လာ နေ့မြတ်အခါပါတည်း။

ဘောန္တော=သက်တော်ရှည်ငြား ဖွါးဘုရားကို အားထား မှီခို ကြည်ညိုလေးစား အို-သူတော်စင် ပရိသတ်အများတို့၊ **မယံ**=သက်တော်ရှည်ကြောင်း ဆုတောင်းပြုလုပ် အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ **သဘံ**= သက်တော်ရှည်ရန် ရည်သန်ဆင်ခြွ ဖွါးဘုရား၏ ဝိဇယနသဘင်ပွဲကို၊ **ဝိ၀ရာမ**=မေတ္တာထွန်းတင့် နှုတ်ခွန်းဆင့်လျက် အသင့်မကြာ ဖွင့်လှစ်ကြပါကုန်စို့တကား။

နိဂုံး ဆုတောင်း

ဒို့ရဲ့ဖွါးဖွါး၊ မျှားပြားဂုဏ်တွေ။
ရာကျော်အသက်၊ ရှည်လျက်သာနေ။
ကုသိုလ်တရား၊ ပွါးများနိုင်စေ။
ကျန်းမာကြောင်း ဆုတောင်းမေတ္တာ၀ေ။ ။

www.dhammadownload.com

၁၃၄၇–ခု၊ နတ်တော်လဆန်း ၈ ရက်
ရွှေကျင်နိုကာယ ဥပဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက၊
နိုင်ငံတော်သြဝါဒါစရိယ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊
အဘိဓေမဟာရဋ္ဌဂုရု ဂန္ဌကာရကအစကျော်
ကျေးဇူးရှင် ရွှေဟင်္သာဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
သက်တော် (၉၂) နှစ် ပြည့်မြောက်ရာ
ဝိဇယနမဂ်လာအစဝယ်
ပူဇော်လျှောက်ကြားအပ်သော

ဝန္ဒနာသီသဂါထာ

❀❀❀

(၁) ပါကဋာ ခေ ရဝိန္ဒုဝ၊ ကိတ္တိ ယသ မဟီတလေ။
မဟာထေရာ' ဘိဝန္ဒာမ၊ ပတ္ထေန္တာ အာယုဝဍ္ဎနံ။

ယသ= သရေလင်းဖြာ ရွှေဟင်္သာဟု ကြေညာပဝင်း ဂုဏ်သတင်းဖြင့် ထုံသင်းလှပြား အကြင်ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏။ **ကိတ္တိ**= ထက်အောက်မြန်ပြည် လွှမ်းတည်နှံ့စပ် အရပ်ရပ်ကြွင်း ကျော်စောခြင်းသည်။ **ခေ**= ကျယ်ပြန့် ကြည်

www.dhammadownload.com

လင် ထက်ကောင်းကင်၌၊ **ရပိန္ဒုဝ**= ကျက်သရေမင်္ဂလာ ပြည့်ဝစွာဖြင့် ရောင်ဝါထွန်းပ နေနှင့်လတို့ကဲ့သို့၊ **မဟီတလေ**= နိုင်ငံတကာ ကျယ်ပြန့်စွာသည့် ကမ္ဘာတခွင် မြေအပြင်၌၊ **ပါကဋာ**= အစဉ်အားဖြင့် ထင်ရှားတော်မူပါပေ၏။ **တံ မဟာ ထေရံ**= သရေလင်းဖြာ ရွှေဟင်္သာဟု ကြေညာပဝင်း ဂုဏ်သတင်းဖြင့် ထုံသင်းလှပြား ထိုကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို၊ **အာယုဝဍ္ဎနံ**= အာယုကပ်သက် ရာကျော်တက်၍ နှစ်သက်ကြည်ပျော် သက်ရှည်တော်မူခြင်းကို၊ **ပတ္ထေန္တာ**= ကုသိုလ်စုဆောင်း အမှုကောင်းဖြင့် ဆုတောင်းကြကုန်သည် ဖြစ်၍၊ **အဘိဝန္ဒာမ**= လက်အုပ်အဥ္ဇလီ တင်အခ်ီဖြင့် ရှင်ကြည် မြတ်နိုး သဒ္ဓါဖြိုးလျက် ရှိခိုးကြပါကုန်သည်ဘုရား။

(၂) ပုဏ္ဏိန္ဒု တာရကေ သဗ္ဗေ၊ အတိက္ကမ္မ ဝိရောစတိ။ ထေရောပိ ဂုဏိယေ သဗ္ဗေ၊ အတိက္ကမ္မ ဝိရောစတိ။

ပုဏ္ဏိန္ဒု= ဆီးနှင်းမြူတိမ် သူရိန်မီးခိုး ညစ်မျိုးကင်းစင်ထက်ကောင်းကင်၌ ကြည်လင်တင့်ရွန်း လပြည့်ဝန်းသည်။ **သဗ္ဗေ**= ကြွင်းမဲ့ဥသုံ အလုံးစုံကုန်သော၊ **တာရကေ**= မိုးလုံးပြည့်မီ စီရရှိဖြင့် ရောင်ခြည်သွဲ့သွဲ့ ပြာလဲ့လဲ့ဖြာ ကြယ်တာရာတို့ကို၊ (ဝါ) သိန်းသန်းကုဋေ တွက်ရေမက လွန်မျှားလှသည့် ထွန်းပရောင်ဖြာ ကြယ်တာရာတို့ကို၊ **အတိက္ကမ္မ**= စွမ်းတန်ခိုးပိုင် လွှမ်းမိုးနိုင်သည်ဖြစ်၍၊ **ဝိရောစတိ**= ကမ္ဘာ့အလယ် ဂုဏ်မြင့်

www.dhammadownload.com

ကြွယ်လျက် ဝင့်ထည်ဖြာဝေ တင့်တယ်ပါပေ၏။ **ထေရောပိ**= အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အဘိဓေမဟာရဋ္ဌဂုရု ပြည်သူ့ဆရာ ဂုဏ်ဝါကြီးမား ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်လည်း၊ **သဗ္ဗေ**= ကြွင်းမဲ့ဥသုံ အလုံးစုံကုန်သော၊ **ဂုဏိယေ**= သီလသမာ ပညာရည်တူ သရဖူဆောင်း ဂုဏ်ရှိသူအပေါင်းတို့ကို၊ **အတိက္ကမ္မ**= စွမ်းတန်ခိုးပိုင် လွှမ်းမိုးနိုင်သည်ဖြစ်၍၊ **ဝိရောစတိ**= သာသနာ့အလယ် ဂုဏ်မြင့်ကြွယ်လျက် ဝင့်ထည်စွာပေ တင့်တယ်တော်မူပါပေသတည်း။

www.dhammadownload.com

၁၃၁၉ ခုနှစ်၊ နယုန်လဆန်း (၁၅) ရက်နေ့ စစ်ကိုင်းတောင် ဝိပဿနာချောင် – အတိသုခသိမ်ဋ္ဌ ရဟန်းအပြစ်သို့ တက်ရောက်သော သာမဏေရ ဓမ္မာစရိယ ရဟန်းလောင်း

ရှင်ဂန္ဓသာရ အား ဂုဏ်ပြုချီးကျူးသော

ဥပသမ္ပဒမင်္ဂလာ–ထုတိဝေဒလ္လဂါထာများ

ဘုရားရှင်

(၁) စန္ဒနော ဂန္ဓသာရော နော၊ နန္ဒနော သာရမဠ္ဍရီ။
ဇယမာလီ ဝရသာကီ၊ ဇာတော ဟိ ဒါနိ မဠ္ဍရီ။

ဟိ= ထုပ္ပတ်ဂုဏ်အင် မစုံလင်လဲ ပုံတင်ကဲသည့် ဂုဏ်ရဲ့ ကျော်မောက် ပြောင်မြောက်ခွန်းဟာ စာတင်ကာ ညွှန်းပြရပါ ဦးအုံ့။ **နော**= ချီးကျူးရာမှာ သူမသာအောင် မူရာထုံးပြ ခွန်း ဟန္ဒုတ်ဖေါ် ချီးကျူးတတ်သော ဗရားတပည့်တော်တို့၏။ **အယံ**= ညောင်ပင်ရွာ ပေါ်တော်မူဆရာတော် ဝိပဿနာချောင် ပျော် ဆရာတော်တို့နှင့်တကွ မန်းပြည်တော်တခွင် ပေါ်ထင် ကျော်ဘီ ဓမ္မာစရိယကထိက စာချဆရာတော် ဥုးအဂ္ဂိယ ဓမ္မာစရိယ, ဥုးနာရဒ, ဥုးဝိမလာဘိဝံသ ဓမ္မာစရိယတို့၏ ဝိဿာသဌာနီ အတွင်းမှီလျှက် နှင်းဆီသွင်လာ ဆင်းပညာကို

www.dhammadownload.com

သင်ကာယူရ ဤရဟန်းလောင်း ကိုရင်ဂန္ဓသာရသည်။ **နန္ဒနော**= ဗရားပစ္စေ မြတ်မုနေတို့ နှုတ်ချွေမိန့်ဟ ခြီးမွမ်းကြသဖြင့် ဗုဒ္ဓဆက်နွယ် နှစ်သက်ဖွယ်လည်း ဖြစ်ထသော။ **ဂန္ဓသာရော**= ညှင်းညှင်းသာသာ တိုက်ခတ်လာသည့် လေသာ, လေအေး လေပြေလေးနှင့် ယှဉ်ထွေးရောယှက် ပေါင်းကာဖက်၍ တွေးလျက်စိတ်ကူး ကြည်နူးသာယာ သွယ်ကာယှက်လောင်း ရနံ့ကောင်း၏ ပျံ့ပေါင်းဖြစ်ရာ နံ့သာနှစ်မဟာလည်း ရှိထသော။ **စန္ဒနော**= ဂန္ဓာရုံတွင် သူဗရင်မို့ မူအင်စွမ်းထက် တမ်းလျက်စိတ်ကူး ကြည်နူးဖွယ်ရာ စန္ဒကူးမဟာနှင့် မကွာသွင်ဟူ ပမာတူ ကြ မြတ်သီလလည်း ရှိပါပေ၏။ **သာရမဠိ**= ကြိုင်ပျံ့ကာမြူးခိုင်နံ့သာထူးဟု လက်ဦးလှမ်းကိုင် ပညာတည်းဟူသော မြတ်ပန်းခိုင်လည်း ရှိပါပေ၏။ **မဠိ**= သီလပန်းခိုင် ပညာပန်းခိုင် အောင်ပန်းခိုင်တို့ဖြင့် မြိုင်ဆိုင်တင့်လွင် ပန်းခိုင်တို့၏ အရှင်ဖြစ်ပေသော။ **ဝရသာကီ**= သာကီနွယ်ဇာတ် သုံးလူနတ်၏ မြေးမြတ်တွင်ခေါ် သာမဏေကျော်ခမ္မာစရိယ ရှင်ဂန္ဓသာရသည်။ **ဒါနိ**= သာသနာရောင် ထွန်းလင်းပြောင်သည့် နှစ်ထောင့်ငါးရာ သာသနာနှစ် တွက်စစ်ကျော်စ ဗုဒ္ဓသာသနာ အနာဂတ်ခေတ်အခါ၌။ **ဇာတော**= "ရက္ခိဿာမျာဟံ သာသနံ" ဟု စိတ်ကမှန်းရည် အာသဘီဝါစာ ခွန်းချိုသာလျက် ပညာထွန်းသစ် လူတို့ဇာစ်ဝယ် ခေတ်သစ်အနေ ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့လေပြီတကား။ ။

www.dhammadownload.com

(၂) ဝဋ်သကော သြသဓော နှ၊ သဇ္ဇနော ဇယဝလ္လရီ။
အယံ နော ဓမ္မာစရိယော၊ သဇ္ဇနော ဇယဝလ္လရီ။

အယံ= မ-တထောင် တကောင်ဖွဲ့ ယောက်ျားမြတ်ဇာနည် ပီသသည်ဟု ခွန်းရည်နှုတ်ဟ ပြောထုတ်ကြသည့် သာကိယ နွယ် ဂုဏ်ထယ်ကြီးလှ သာမဏေကျော် ဓမ္မာစရိယ ဤရဟန်း လောင်း ကိုရင်ဂန္ဓသာရသည်။ **ဇယဝလ္လရီ**= ဇမ္ဗူဒြိပ်ကြီး ပဲ့ တင်ဟီးလျက် စစ်ပြီးအောင်ပွဲ ဆင်နွှဲဘုန်ပိုင် အောင်ပန်းခိုင် ရှိတော်မူသော။ **သဇ္ဇနော သြသဓော နှ**= ရှေးဖြစ်နှောင်းဖော် အလောင်းတော်မဟာသဓာပင် ဖြစ်၍နေသလော။ **နော**= ဓိဋ္ဌာန်မတည် စိတ်ကြံစီမို့ ဖန်ရည်သမုတ် တကယ်အမှန် မဟုတ်ပါ။ **အယံ**= ပွဲတိုင်းမရှောင် နွှဲတိုင်းအောင်ငြား ဇာနည် သားပင် ထင်ရှားတင့်တယ် သံယှ့လယ်ဝယ် ဂုဏ်ထယ်ကြီး မား ဤရဟန်းလောင်းသည်ကား။ **နော**= ပညာသင်ဖော် တပည့် တော်တို့၏။ **ဝဋ်သကော**= ခေါင်နွှဲချယ်လှယ် အောင်ပွဲအသွယ် သွယ်ကို တကယ်ရရှိ ဂုဏ်ပြည့်ထူးမောက် ဥုးဆောက်ပန်း လည်း ရှိထသော။ **ဇယဝလ္လရီ**= ကြံသူတိုင်းမပိုင် သင်းလှိုင်ပျံ့ ကျော် ရနံ့တော်သည့် ဂန့်ဂေါ သရဖီ ပန်းစုံညီသို့ ဂုဏ်ရည် ဝံ့ကြွား နံ့သာမျှားပိုင် မြတ်သော အောင်ပန်းခိုင်လည်း ရှိပါ ပေသော။ **ဓမ္မာစရိယော သဇ္ဇနော**= ရှေမန်းခရိုင် စဉ်ကူးပိုင်၏ တောင်လက်ျာဗွေ ကျွန်းစက်စွေ၌ ထွန်းထွေရောင်ဖြာ ညောင်

www.dhammadownload.com

ပင်ရှာဝယ် နှစ်ဖြာမိဘ ဂုဏ်ထူးကြသည့် 'ဥုးစံလှ-ဒေါ်ခင်' ရွှေရင်မျက်ရှု ဖက်ပြုဘုန်းရှင် သာမဏေကျော် ဓမ္မာစရိယ 'ရှင်ဂန္ဓသာရ' သည်သာလျှင်။ **ဟောတိ**= တက်သစ်စခေတ် အခါဝယ် သစ်သဒ္ဓါပိုမြောက် မင်းမဟော်ဆိုလောက်အောင် ပြောင်မြောက်စွာပေ အမှန်ပင် ဖြစ်လေတော့သတည်း။

(၃) ရဠဂုရုပဏ္ဍာယိကော၊ ဂတော ဒါနိ သုဇာနိယော။ ထမ္ဘိတော သောဒရိယေဟိ၊ ဇောတိကေဟိ ပထမ္ဘိတော။

သုဇာနိယော= သာသနာ့အာဇာနည် ဂုဏ်ရည်တင့်မော် သာမဏေကျော်, ဓမ္မာစရိယ ကိုရင်ဂန္ဓသာရသည်။ **ရဠဂုရု ပဏ္ဍာယိကော**= ရွှေကျင်နိကာယ ဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက ဓမ္မသေနာပတိ အဘိဓဇမဟာရဠဂုရု ဗွဲ့ပြုခပ်နှိပ် တံဆိပ်ရကျော် နေလပေါ်သို့ ကျော်မော်တင့်တယ် စံကင်းဆရာတော်ဗရား ဥပဏ္ဍာယ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ **သောဒရိယေဟိ**= ရတနာပုံခေါ် မန်းပြည်တော်၏ ကျော်မော်တင့်ရာ မြတ်ဥစ္စာနှင့် သဒ္ဓါပေါ်လွန် စိတ်မွန်တည်ကြ သာသနာ့ဒါယကာ ပေါ်ထွန်းရာမှတ်ဝါးတန်းရပ်ဝယ် သကတ်မည့်ကြီး ဒြပ်ဖြိုးဝေ သဒ္ဓါစွေသည့် အမိဒေါ်ရွှေ ရဟန်းအစ်မနှင့် နန်းအမတ အတူမှန်းဆင်ကြ သည့် သမီး-ဒေါ်သန်းခင်-ဒေါ်သန်းတင် ညီမအရင်းတို့သည်။ **ထမ္ဘိတော**= ဗုဒ္ဓလက်ထက် ထက်မြက်သဒ္ဓါ ဝိသာခါသို့ သဒ္ဓါရှေ့ပြေး စိတ်ကောင်းမွေးကာ လေးဖြာပစ္စယ လိုရမရှိ စိတ်

www.dhammadownload.com

တိုင်းပြည့်အောင် သတိဆောင်လတ် ထောက်ပံ့အပ်သည်ဖြစ်၍ဝင်း။ **ဇောတိကေဟိ**= သာသနာရောင် ယုဝန်တောင်သို့ ထွန်းပြောင်လိုလား စိတ်အားတော်သန် တိုးပွါးရန်ဘို့ ဖန်ဖန်ပြုလုပ် သမုတ်ထင်ပေါ် မထေရ်ကျော်အရှင်မြတ်တို့သည်။ **ဥပထမ္ဘိတော**= သဗ္ဗညုရှင် နှုတ်တွင်မိန့်မှာ ဥ တ်ကမ္မဝါဖြင့် ခါခါရွတ်ဘာသ် ထောက်ပံ့အပ်သည်ဖြစ်၍ဝင်း။ **ဒါနိ**= တထောင့်သုံးရာ စွန်းလာဆဲ့ကိုး ဆင့်တိုးရောက်လစ် သက္ကရာဇ်ဟု ထွန်းသစ်နွေကုန် မေထုန်ရာသီ စုံညီတင့်တယ် ဇေဋ္ဌကြယ်မြတ် စန်းနှင့်ဟတ်လျက် ပန်းမြတ်စံပယ် ပင်လုံးထယ်အောင် သွယ်ဆောင်ပွင့်ကုန် လ,နယုန်၏ စန်းဂုဏ်တင့်လတ် ယုန်ဆွေနတ်ဝယ် ထွေပတ်ရောက်ဘိ လပြည့်မဂ်လာ ချိန်အခါ၌။ **ဇာတော**= ဘဝဂ်ခေါင်ချဉ်း အောင်သတင်းတို့ဖြင့် အောင်ခြင်းယှဉ်လာ သူမသာအောင် မဂ်လာဂုဏ်မြောက် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့လေပြီတကား။

(၄) ရဋ္ဌဂုရုပမုခါ စ၊ မာတရော တပဒါယကာ။
ပမောဒေန္တာ သဗ္ဗတကာ၊ အဇယီ ဒါနိယံ သဘာ။

ရဋ္ဌဂုရုပမုခါ စ= ရွှေကျင်နိုကာယ ဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက ဓမ္မသေနာပတိ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ဗွဲ့ပြုခြီးကျူး စံကင်းဆရာတော်ဗရား အမှူးရှိကုန်သော ထေရ်ကြီး, ထေရ်ငယ် အသွယ်သွယ်တို့သည်ဝင်း။ **မာတရော**= မြင့်မိုရ်မေရု ပုံနှိုင်း

www.dhammadownload.com

ပြုလည်း ဆိုမှုမလွယ် ဂုဏ်ထယ်ကြီးမား ရဟန်းမယ်တော် ခမည်းတော် နှစ်ပါးတို့သည်ဂင်း။ **တပဒါယကာ**= သာသနဒါယဇ ဗွဲ့ထူးသ,သည့် မြှုးကြွသဒ္ဓါ စေတနာနှင့် လေးဖြာပစ္စယ မလိုရအောင် ထောက်ပံ့လေကြ ကုန်သည်ရဟန်းအစ်မကြီး ဒေါ်ရွှေမိန္ဒင့် သမီး ဒေါ်သန်းခင်-ဒေါ်သန်းတင်တို့သည်ဂင်း။ **သဗ္ဗတကာ**= မိဘက်,ဖဘက် ဆင်းသက်စဉ်လာ မျိုးဆွေဥာနှင့် ကမ္ဘာတဝှမ်း ဗြဟ္မာလွှမ်းဖုံး သတ္တဝါအားလုံးတို့သည်ဂင်း။ **ပမောဒေန္တာ**= သာဓု သာဓု ဥဒါန်းပြုလျက် စိတ်မှုကြည်လင် ပီတိခွင်သို့ ပြေးဝင်ကျော်မောက် အလွန်ဝမ်းမြောက်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ **ဒါနိ**= ပရိသတ်စုံလင် ပွဲကြီးယင်လျက် ဂုဏ်အင် ချီးကျူး အမှူးတင်ရာ ယခုအခါ၌။ **အယံ သဘာ**= ညချမ်းထွက်လာ လစန်းစကြာနှင့် မကွာသွင်ဟူ ပမာတူလှ သာမဏေကျော် ဓမ္မာစရိယ 'ရှင်ဂန္ဓသာရ'၏ ရဟန်းခံပွဲသဘင်သည်။ **အဇယီ**= ကျော်စောသတင်း အခေါင်ချဉ်းလျက် အောင်ခြင်းကြီး အောင်မြင်ခဲ့လေပြီတကား။

(မန္တလေး - ဝိသုဒ္ဓါရုံ၊ ဇယမေဒနီ သာမဏေရ၊ "သာသန ဓဇ သိရိပဝရဓမ္မာစရိယ" ရှင်နန္ဒမာလာ စိုက်ုံးရေးသားသည်။)

www.dhammadownload.com

စစ်ကိုင်းမြို့၊ မဟာသုဗောဓရုံတိုက်၌
ပညာသင်ယူလျက်ရှိသော
တောင်သာမြို့နယ် – တမိုက်သာရွာ
အောင်မြေရွှေဘုံအုတ်ကျောင်း
ရှင်နန္ဒိယ ၏

ဥပသမ္ပဒမင်္ဂလာ ထောမနာသီသဂါထာ

❀❀❀

၁။ ထေရံ ကတ္တာနုပဋ္ဌာယံ၊ သံယေနနဂ္ဂဟိတော ဝရံ။
ဒါယကေဟိ ပတ္ထော ဒါနိ၊ နန္ဒိယော နန္ဒိယတ္ထနံ။

ဣဒါနိ=သုံးဆဲ့ကိုးခု ရတုအပြောင်း ပျော်ဖွယ်ကောင်းသည့် ရွက်ဟောင်းတွေကြွေ ရွက်သစ်ဝေလျက် မြိုင်ခြေရှင်မော ဌက်ဥသြတို့ သံနှောကြည်ကြည် သရဖီလည်း ဝေစီပွင့်လန်း ရှုမခမ်းအောင် တင့်ဆန်းသောစွ ဤတပေါင်းလဆန်း (၁၁) ရက်နေ့ အခါသမယ၌၊ **နန္ဒိယော**= ရိုးသားပွင့်လင်း အပြစ်ကင်းလျက် စိတ်ရင်းဖြူဆွ နှစ်သက်ဖွယ်ကောင်းလှသော 'ကိုရင် နန္ဒိယ' သည်၊ **နန္ဒိယော**= ကိုတင်အောင်+မသန်းကြည် အနှစ်တည်လျက် ချစ်ကြည်သားလှ 'ကိုရင်နန္ဒိယ' သည်၊

www.dhammadownload.com

ထေရံ=အက္ခရသိပ္ပံ အခြေခံလျက် ဝေဘန်သင်ကြား တမိုက်သာရှာ အောင်မြေရှေ့ဘုံ ဆရာတော်ဘုရားကို **ဥပဇ္ဈာယ်ကတ္တာန**=ကြီးငယ်အမှု အပြစ်စုကို ကြည့်ရှုဆုံးမ သွန်သင်ပြမည့် မိဘသဖွယ် ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍၊ **သံယေန**= ဥပ သမ္မဒက် ဆောင်ရွက်ရန်ဟု စိတ်သန်တူညီ သာမဂ္ဂီဖြင့် ဂုဏ်ရည်ခညောင်း သံဃာတော်အပေါင်းသည်၊ **အနုဂ္ဂဟိတောာ**= ဥ တ်ကမ္မဝါ ရွက်ဖတ်ကာဖြင့် မှန်စွာပြီးမြောက် ခရီးရောက်အောင် ခိုးမြောက်အပ်သည်ဖြစ်၍ဝင်း၊ **ဒါယကေဟိ**= တောင်သာမြို့နယ် ဂုဏ်မြင့်ကြွယ်လျက် တင့်တယ်သာယာ တမိုက်သာ၌ သဒ္ဓါကြည်နူး 'ဦးဘကြူး' နှင့် ရွှင်မြူးညီမျှ 'ဒေါ်ဒေါ်ပေါ်' ရဟန်းဒကာ ရဟန်းအမတို့သည်၊ **အနုဂ္ဂဟိတောာ**= ပရိက္ခရာရှစ်အင် စုံအလင်ဖြင့် ဂုဏ်တင်ပ့ံထောက် ခိုးမြောက်အပ်သည်ဖြစ်၍ဝင်း၊ **ဝရံ**= သိက္ခာသီလ ဂုဏ်ပေါင်းခသဖြင့် တောင့်တအပ်ပေ အလွန်ပင် ကောင်းမြတ်လှပေထသော၊ **နန္ဒိယတ္ထန်**= လူနတ်ဦးခိုက် မြတ်နိုးထိုက်သည့် နှစ်ခြိုက်ရှင်ပျော် ရဟန်းတော်ကလေးအဖြစ်သို့၊ **ပတ္ထော**=ရှေးကုသိုလ်ကံ အကျိုးပေးသန်သဖြင့် အမှန်မသွေ ဆိုက်ရောက်ခဲ့လေပြီတကား။

၂။ အယံ နဝေါ ဣမေ ဇနာ၊ အညမညံ သုပဂ္ဂဟာ။
သဒ္ဓမ္မေန အာမိသေန၊ သောဘေန္တိ ဇိနသာသနံ။

အယံ နဝေါ=ကျင့်ဝတ်သိက္ခာ ပြည့်စုံစွာဖြင့် ဂုဏ်ဝါထွန်းပ ဤရဟန်းတော်ကလေး 'အရှင်နန္ဒိယ' သည်၊ **သဒ္ဓမ္မေန**=

www.dhammadownload.com

သူတော်တကာ ကျင့်သုံးရာသည့် မြတ်စွာဗုဒ္ဓ ထုတ်ပြမြွက်ဖော်တရားတော်ဖြင့်ရင်း၊ **ဣမေ ဇနာ**=သဒ္ဓါ,သီလ စာဂ,ပညာ တူမျှစွာမို့ ဂုဏ်ဝါတင့်ဆန်း ရှုမခန်းမျှ ဤရဟန်းဒကာ ရဟန်းအမတို့သည်၊ **အာမိသေန**=သာသနာ့အလုပ် လွန်ကြီးကုတ်၍ အားထုတ်စေမှု မြှော်ရည်ပြုသည့် စတုပစ္စယ အာမိသဖြင့်ရင်း၊ **အညမညံ**=ဆိုင်ရာကျင့်ဝတ် ကိုယ်စိတ်ညွှတ်လျက် မခွျတ်မယွင်း အချင်းချင်း၊ **သုပဂ္ဂဟာ**= ကိုယ်စိတ်အားဆောက်အရာရောက်အောင် ခီးမြှောက်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍၊ **ဇိနသာသနံ**=ငါးမာရ်အောင်ငြား မြတ်ဘုရား၏ တည်ထားသတ်မှတ်သာသနာတော်မြတ်ကို၊ **သောဘေန္တု**=နေမင်းရာထောင်ထွန်းလင်းပြောင်သို့ ဂုဏ်ရောင်မြင့်ဝေ အတင့်တယ်ကြီးတင့်တယ်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ
သ၊စ၊အ ဓမ္မာစရိယ၊ ပါဠိပါရဂူ
မဟာသုဗောဓာရုံတိုက်၊ စစ်ကိုင်းမြို့။
၁၃၃၉-ခု၊ တပေါင်လဆန်း (၁၁)ရက်။

www.dhammadownload.com

စစ်ကိုင်းမြို့၊ မဟာသုဗောဓခုံကျောင်းတိုက်
ရဟန်းလောင်း ရှင်ဇနာဓိပ ၏

ဥပသမ္ပဒမင်္ဂလာဇယာသီသဂါထာ

❀❀❀

(၁) ဇေယျမိ မင်္ဂလေ ဗာယီ၊ သိပ္ပံ သိက္ခိ ဝရန္ဓိကေ။ ပဗ္ဗဇိတ္တာ သုဗောဓသ၊ ပါဒေ'ယံ ဂန္ဓမာဒဒါ။

အယံ= သံယာ့အလယ် ဂုဏ်မြင့်ကြွယ်လျက် တင့်တယ်ရည်သွေး ဤရဟန်းတော်ကလေးသည်၊**ဇေယျမိ**= စစ်ပင်ကိုင်း၍ စစ်ကိုင်းမည်သာ သခ်ၸာ၏ ပြည်ချာနဂရ အတုလနှင့် ပုရဇေယျာ ဧရာရစ်ဝိုင်း မြို့စစ်ကိုင်း၌၊ **မင်္ဂလေ**= ရပ်ခွင်ဒိသာ မြောက်မျက်နှာဝယ် လယ်ယာချောင်းကန် အပေါင်းရံလျက် ပြောင်းနှံသီးစုံ စားမကုန်အောင် များထုံပွါးစီး စာရေး အရှေ့ရွာကြီး၌၊**ဗာယီ**= ၁၃၂၃ ခု ရတုသာယာ ခြိန်အခါ၌ မာတာပိတ မိနှင့်ဘဟု 'ဦးပွ+ဒေါ်ခွေး' ရင်သွေးရတနာ ရှည်ကြာဘက်နေ ဖွားမြင်ခဲ့လေပြီ၊ **ဝရန္ဓိကေ**= ရွာစာရေး အရှေ့လွန်ပျော်မွေ့ဟု ခြသော့်ကန်ကျောင်း ခိုအောင်းကြည်သာ မြတ်

www.dhammadownload.com

ဆရာ၏ မေတ္တာသက်နှင်း ထံတော်ရင်းခ၊ **သိပ္ပံ**= ပါဠိ+မြန်မာ အက္ခရာဟု နှစ်လွှာရေးဖတ် စာပေအတတ်ကို၊ **သိက္ခီ**= ကောင်းစွာ စင်ဖြူ အမြင်လူအောင် သင်ယူခဲ့လေပြီ၊ **ပဗ္ဗဇိတ္တာ**= ဆရာ မြတ်ထံ နည်းနာခံလျက် ကျင့်ကြံအားသည်း ရှင်သာမဏေ ပြုပြီး၍၊ **သုဗောဓသ**= ဇေယျာပုရ သုဗောဓဟု မည်ရထင်ပေါ် ကျောင်းတိုက်တော်၌ ရှင်ပျော်နေငြား သုဗောဓာရုံ နာယက ဆရာတော်ဘုရား၏၊ **ပါဒေ**= ပညာရင်နှီ့ သောက်စိုကြရာ ကပ်လာဝပ်စင်း ထံတော်ရင်းခ၊ **ဂန္ထံ**= သဒ္ဒါ သင်ဟ အခြေစ လျက် ထိုမှတဖန် အစွမ်းဉာဏ်ဖြင့် ကျမ်းဂန် အရပ်ရပ် စာပေမြတ်ကို၊ **အာဒဒါ**= ဇွဲဉာဏ်လုံ့လ အသုံးချ လျက် ထုံးအရပေ သင်ယူခဲ့လေပြီတကား။

(၂) ဇနာဓိပုပဗ္ဗာယေန၊ ဇနာဓိပေါ ဝရတ္တန်။
သမ္ပတ္တောယံ အဓိပေဟိ၊ စရိတေဟိ သုထမ္ဘိတော။

အယံ ဇနာဓိပေါ= ဇနာဓိပ အမည်ရလျက် သံဃာ့အလယ် တင့်တယ်ရည်သွေး ဤရဟန်းတော်ကလေးသည်၊ **ဇနာဓိပု ပဗ္ဗာယေန**= စာရေးရှာသား လူအများ၏ လေးစားထိုက်တန် ခြေသ့ေ်ကန်ဟု ဂုဏ်လျှံထင်ပေါ် ဆရာတော်ဘုရား အားထား မှီတွယ် ဥပဗ္ဗာယ်ဖြင့်၊ **အဓိပေဟိ**= စတုပါရိ သုဒ္ဓိလေးအင် လွန်ဖြူစင်အောင် ချစ်ခင်စောင့်တတ် ဆရာတော် အရှင်သူ မြတ်တို့သည်၊ **သုထမ္ဘိတော**= သိထိုလ ဓနိတ ဗျဥ္ဇနပုဒ်

www.dhammadownload.com

မယုတ်ညီစွာ ကမ္မဝါကို မှန်စွာရွတ်ဖတ် ထောက်ပံ့အပ်သည် ဖြစ်၍ဝင်း။ **စရိုတေဟိ**= ရွာစာရေး အရှေ့ လွန်ပျော်မွေ့သည့် မရွှေ့သဒ္ဓါ ငါးဖြာသီလ ကျင့်သုံးကြသည့် 'ဒေါ ဂျမ်းပုံမခင်မြ' ရဟန်းအမတို့သည်၊ **သုထမ္ဘိတောဟ**= ရဟန်းပရိကွရာ ရှစ်ဖြာ စုံလင် ပွဲကြီးယင်လျက် အစဉ်ထာဝရ သာသနာ့အမွေ မသွေ ခံတတ် ထောက်ပံ့အပ်သည်ဖြစ်၍ဝင်း။ (ဒါနိ- ၁၃၄၃-ခု ရတုသာယာ ချိန်အခါမို့ ငွေလွှာနှင်းမှုံ ဖြန့်ခင်းကြဲသဖြင့် အေးတုံပိုက် တပို့တွဲဟု ပေါက်လဲပွင့်ရာ လဆန်းငါးရက်နေ့ မင်္ဂလာအခါ၌) **ဝရတ္တန်**= သက္ကပုတ္တိယ သမဏဟု နာမတွန်း သစ် မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သို့၊ **သမ္ဘတ္တော**= ကုသိုလ်ရှေးကံ ကျိုးပေးသန်သဖြင့် အမှန်မသွေ ရောက်ရှိခဲ့လေပြီတကား။

(၃) ဇနေန အဓိပ် ရက္ခ်ိ၊ ဇနာန် ဟိတသာဂရံ။
ဇနာဓိပ် အဓိပါယ၊ ပါတ္တာ' ယံ ဇိနသာသနံ။

အယံ= "ဇနာဓိပ" အမည်ရလျက် သံဃာ့အလယ် တင့်တယ်ရည်သွေး ဤရဟန်းတော်ကလေးသည်။ **ဇနာနံ**= သူတော်ကောင်းမျိုး ကောင်းကြီးချစ်ခင် မျှားလူရှင်တို့၏။ **ဟိတသာဂရံ**= လူနတ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်အကျိုး ပွါးတိုးလွန်စွာ စီးပွါးသမုဒ္ဒရာဖြစ်သော၊ **ဇနေန**= အတ္တသမ္ဘာပဏိဓိ စက်ပြည့် ကိန်းအောင်း သူတော်ကောင်းသည်၊ **အဓိပံ**= တရေးတယူ အလေးမူလျက် ဖွေးဖြူစေလတ် စောင့်ထိန်းအပ်သည့် ကျင့်

www.dhammadownload.com

မြတ်အစ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလကို၊ **ရက္ခံ-ရက္ခဏော**= ယစ်စာမရီ ထုံးကိုမှီ၍ ယုံကြည်မပျက် ကိုယ့်အသက်ကို စွန့်ရက်လွန်စွာ စောင့်ထိန်းလျက်သာလျင်၊ **ဇနာမိပံ**= စွမ်းရည်ထူးချွန် ပုဂ္ဂိုလ် မွန်တို့ ဖြစ်လွန်နှစ်လို သောက်စို့ကိုယ်စီ ပညာတည်းဟူသော နို့ရည်ကို၊ **အဓိပါယ**= အားပါးတရ ဇွဲလုံ့လဖြင့် ကျွန်မခွဲ့ အားအင်ပျို့အောင် သောက်စို့သည် ဖြစ်၍၊ **ဇိနသာသနံ**= ငါးမာရ်အောင်မြင် ဘုရားရှင်၏ တီထွင်မိန့်မှာ မြတ်ဘုရား၏ သာသနာတော်ကို။ **ပါတု**= သီလ ပညာ ရှိန်အဝါဖြင့် ထိန်သာ ပဝင်း ကမ္ဘာလင်းအောင် မယွင်း ပုံသေ စောင့်ရှောက်နိုင်ပါ စေသတည်း။

ရွတ်ဖတ်သူ - ရှင်လက္ခဏိက
ရေးသားသူ - **အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ**
သ.စ.အ ဓမ္မာစရိယ၊ ပါဠိပါရဂူ

www.dhammadownload.com

သာသနာလက်ာရသာမဏေကျော် ရှင်မာနိတ ၏

ဥပသမ္ဘဒမဂ်လာ ထုတိဝေဒလ္လဂါထာများ

❀❀❀

(၁) မာနိတော မာနတံ ယာတိ၊ ဥဿာဟေန မဟုဿဝေ။
မာနေန မာနတံ ယာတိ၊ ဒါနိ သော သိမမာဋ္ဌကေ။

မာနိတော= သိက္ခာသုံးရပ် မြတ်နိုးတတ်၍ ဗျုတ္ပတ္တိပေါ်လွင် မြော်အမြင်ဖြင့် ခေါ်တွင်မူလ 'ရှင်မာနိတ'သည်၊ **မာနိတော**= "သာသနာလက်ာရ သာမဏေကျော်"စာပေတော်၍ ဘွဲ့မော်ဆက်ကပ် မြတ်နိုးအပ်သဖြင့် ဆင့်ထပ်ခေါ်ရ "သာမဏေကျော် ရှင်မာနိတ"သည်၊ **ဥဿာဟေန**= နေ့စဉ်မပြတ် သတိကပ်လျက် ကျက်မှတ်ဆောင်ထား ကြံစဉ်းစား၍ ဉာဏ်အားသွင်းလတ် လုံ့လမာတ်ကြောင့်၊ **မဟုဿဝေ**= ဝိနယပိဋကအဂ္ဂိုတ္တရနှင့် ဓမ္မပဒတဖြာ ကျမ်းစာအရပ်ရပ် မူချမှတ်လျက် ခဲကတ်စုံလင် ပုစ္ဆာဆင်၍ ခေါ်တွင်ဉာဏ်စမ်း သာမဏေစာ လျှောက်မေးခမ်း၌၊ **မာနတံ**= "သာသနာလက်ာရ သာမဏေ

www.dhammadownload.com

ကျော်" ဘွဲ့မော်ဆက်ကပ် မြတ်နိုးအပ်သူ၏ အဖြစ်သို့၊ **ယာတိ**= ကောင်းစွာမသွေ ရောက်ရှိခဲ့လေပြီ။

ဒါနိ= လေးဆဲ့ငါးခု ရတုသာစုံ ငွေနှင်းမှုန့်ဖုံ ဖူးငုံဆင့်လွှမ်း ပေါက်လဲပန်းတို့ တင့်ဆန်းနီရဲ တပ်ဖွဲ့တွဲ၏ ပိုကဲကျော်လာ ဤ ၇ ရက်နေ့မင်္ဂလာအခါ၌၊ **မာနေန**= ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာကို လွန်စွာအားကိုး သဒ္ဓါဖြိုးလျက် မြတ်နိုးအစဉ် ချစ်ခင်ခြင်းကြောင့်၊ **သိမမာဌကေ**= ဇာတိချက်ကွာ ဆင်နင်းရွာ၏ သာယာကြည်ဖြူ အောင်လံထူသည့် ဇမ္ဗူမင်္ဂလာ ရွှေရပ်သာကျောင်း သိမ်တန်ဆောင်းဟု ဂုဏ်ပေါင်းလျှံပြီး သိမ်တော်ကြီး၌၊ **မာနတံ**= သကျပုတ္တိယ သမဏာဇာတ် မည်မှတ်စင်စစ် မြတ်နိုးအပ်သူ၏ အဖြစ်သို့၊ **ယာတိ**= ဥ တ္တိစတုတ္ထကံ အမိန့်သံကြောင့် ဧကန်မသွေ ရောက်ရှိပေသည်တကား။

(၂) နာယကော တဿုပဇ္ဈာယော၊ အာစေရော ဇမ္ဗုမင်္ဂလော။
မာတရော ဒမ္မတီ ဂါမေ၊ ဒါယကာ ပုဌဘောဒနေ။

နာယကော= ဧရာရစ်ဝိုင်း စစ်ကိုင်းသေလာ တောင်လက်ျာ၌ ဂုဏ်ဝါထွန်းပ သုဗောဓ၏ ပဓာနရှေ့ဆောင် ဂုဏ်ရောင်ကြီးမား နာယကဆရာတော်ဘုရားသည်၊ **တဿ**= "သာသနာလက်ာရသာမဏေကျော်" ဘွဲ့မော်ပိုင်သ ရှင်မာနိတ၏။ **ဥပဇ္ဈာယော**= ပြစ်ကြီးပြစ်ငယ် အသွယ်သွယ်ကို မကွယ်မလှပ်

www.dhammadownload.com

အမြဲကပ်၍ မပြတ်ရှုမြင် ပြုပြင်ပေတတ် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမြတ်ပါ ပေတည်း။ **ဇမ္ဗုမင်္ဂလော**= ဝက်လက်နယ်တွင်း ရွာဆင်နင်း၏ ဂုဏ်သတင်းမွှေးကြ၊ အောင်လံထူသည့် ဇမ္ဗုမင်္ဂလာ ရွှေရုပ်သာ ကျောင်း ကိန်းအောင်းပျော်ရှင် ဆရာတော် 'အရှင်စိန္တိတဉာန' သည် တဿ- "သာသနာလင်္ကာရ သာမဏေကျော်" ဘွဲ့မော်ပိုင်သ ထို'ရှင်မာနိတ'၏။ **အာစေရော**= အကွာရာသမယ အခြေ စ၍ ကျနပ့်ပြင် သွန်သင်ပေတတ် မူလဆရာမြတ်ပါပေတည်း။

ဂါမေ= ရွှေဘိုတောင်လက် ဂုဏ်ရောင်တက်သည့် ဝက်လက်မြို့နယ် ပြန့်ကျယ်လွန်စွာ လယ်ယာစိုက်ခင်း ပျံ့သင်း စိမ်းစို ကုသိုလ်ဓန ပေါပြည့်ဝသည့် ဌာနမည်ရင်းရွာ ဆင်နင်း၌၊ **ဒမ္မတီ**= သဒ္ဓါသီလ စာဂပညာ လေးဖြာစုံညီ ပုံအထည်ဖြင့် ဂုဏ်ရည်တူမျှ 'ဦးတင်ရ-ဒေါ်ညွှန့်ခင်' ဆွေကြင် သက်လျော် ဇနီးမောင်နှံနှစ်ဖော်တို့သည်၊ **တဿ**= "သာသနာ လင်္ကာရ သာမဏေကျော်" ဘွဲ့မော်ပိုင်သ ထို'ရှင်မာနိတ'၏။ **မာတ ရော**= ကျေးဇူးဂုဏ်ကို တောင်မြင့်မိုရ်နှင့် နှိုင်းဆိုရာငြား ခမည်းတော် မယ်တော်နှစ်ပါးတို့ပါပေတည်း။ **ပဋ္ဌဘောဒနေ**= ဖောက်ကားရောင်းဝယ် အသွယ်သွယ်ဖြင့် ကုန်သည်များစွာ ရပ်တကာမှ ရောက်လာစုံညီ အထုပ်ဖြည်လျက် လွန်စည်တိုးတက် မြို့ဝက်လက်၌၊ **ဒမ္မတီ**= နှစ်ဦးနှစ်ဝ ကျင့်သီလနှင့် စာဂစုံညီ မြတ်ဂုဏ်ရည်ကြောင့် ဒေဝီဒေဝ သံဝါသဟု မြွက်ဟ ဆိုညွှန်း 'ဦးကြွယ်ထွန်း+ဒေါ်တင်ချော' စိတ်သဘောဖြူကြည်

www.dhammadownload.com

တူညီရှင်ပျော် ဇနီးမောင်နှံနှစ်ဖော်တို့သည်၊ **တဿ**= "သာသနာလက်ာရ သာမဏေကျော်" ဘွဲ့မော်ပိုင်သ ထို'ရှင်မာနိတ' ၏။ **ဒါယကာ**= ပရိက္ခရာရှစ်စုံ သဒ္ဓါဟုန်ဖြင့် ကြည်ယုံရှင်လန်း ပေးလှူဒါန်းသည့် ရဟန်းဒါယကာ ရဟန်းဒါယိ ကာမတို့ပါပေတည်း။

(၃) မာနံ မာနေတု မာနိတော၊ မာနံ နေတု သုမာနသော။
သဒ္ဓမ္မေ မာနသံ လဒ္ဓါ၊ မာနိတော ဟောတု မာနိတော။

မာနိတော= "သာသနာလက်ာရ သာမဏေကျော်" ဘွဲ့မော်ပိုင်သ 'အရှင်မာနိတ'ခေါ် ထင်ပေါ်ရည်သွေး ရဟန်းတော်ကလေးသည်၊ **မာနံ**= ဗုဒ္ဓမြတ်ရှင် ဉာဏ်သဗ္ဗညုဖြင့် တီထွင်မိန့်အပ် လွန်ထူးမြတ်သည့် သုံးရပ်တွင်ခေါ် သာသနာတော်မြတ်ကြီးကို၊ **မာနေတု**= လွန်စွာအားကိုး သဒ္ဓါဖြိုးလျက် မြတ်နိုးနှစ်သက်ပါစေသတည်း။ **မာနံ**= ဗုဒ္ဓမြတ်ရှင် ဉာဏ်သဗ္ဗညုဖြင့် တီထွင်မိန့်အပ် လွန်ထူးမြတ်သည့် သုံးရပ်တွင်ခေါ် သာသနာတော်မြတ်ကြီးကို၊ **သုမာနသော**= မကောင်းညစ်ဆိုးစိတ်မျိုးမဝင် ဖြူစင်နှလုံး အဖြောင့်သုံးလျက် ကျင့်သုံးညီစွာ စိတ်ကောင်းနှလုံးကောင်းရှိသည်ဖြစ်၍ သာလျှင်၊ **နေတု**= ထောင်သောင်းနေရောင် ထွန်းလင်းပြောင်သို့ ဂုဏ်ရောင်သတင်း ကမ္ဘာချဉ်းအောင် ဆောင်ကြဉ်းနိုင်ပါစေသတည်း။ **မာနိတော**= "သာသနာလက်ာရသာမဏေကျော်" ဘွဲ့မော်

www.dhammadownload.com

ပိုင်သ 'အရှင်မာနိတ'ခေါ် ထင်ပေါ်ရည်သွေး ရဟန်းတော်ကလေးသည်၊ **သဒ္ဓမ္မေ**= ပရိယတ်နှင့် ပဋိပတ်တထွေ ပဋိဝေဓတဖြာ သူတော်စွာတို့ သုံးဖြာသတ်မှတ် သာသနာတော်မြတ်ကြီး၌၊ **မာနသံ**= မာနအရင်းခံ ကိလေသာရ်ကို တွမ်းလှန်ပယ်သတ် အရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသော တရားထူးတရားမြတ်ကို၊ **လဒ္ဓါ**= သမထဝိပဿနာ ဘာဝနာစခန်း မဆုတ်တန်းဖြင့် ကြိုးပမ်းနိုင်ဘိ ရရှိသည်ဖြစ်၍၊ **မာနိတော**= အမျှားရှင်လူစိတ်ကြည်ဖြူလျက် ဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက် သဒ္ဓါပေါက်အောင်ထွန်းတောက်ကြည်ညိုမြတ်နိုးအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ **ဟောတု**= စင်စစ်မသွေ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

ဂုဏ်ပြုလွှာဖတ်ကြားသူ - **ရှင်အာဘိဇာတ**
မဟာသုဇောဓာရုံ၊ စစ်ကိုင်း။

ရေးသားဂုဏ်ပြုသူ - **အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ**
သ-စ-အ ဓမ္မာစရိယ၊ ပါဠိပါရဂူ
မဟာသုဇောဓာရုံ၊ စစ်ကိုင်း။

www.dhammadownload.com

"သာသနာလက်ာရ သာမဏေကျော်ဘွဲ့" ဘွဲ့ရ
အရှင်သုဇနိန္ဒ ၏

ဥပသမ္ပဒမင်္ဂလာ ဂုဏ်ပြုလွှာ

❀❀❀

(၁) သုဇာတော' ယံ သုဇနေဟိ၊ သုဇနမှာ သုသိက္ခိတော။
သုဇောဇေ သုသုခေနေဝ၊ သိက္ခန္တော ဇယတံ ဂတော။

အယံ= သာသနာလက်ာရသာမဏေကျော် ဘွဲ့မော်ဂုဏ်ထူး ဉာဏ်ရည်မြူးလျက် ဆွတ်ခူးပိုင်သ ဤ'အရှင်သုဇနိန္ဒ' သည်၊ **သုဇနေဟိ**= တံတားဦးမြို့ နှစ်လိုသာကြွယ် ရွာတပယ် ၌ ယာလယ်လုပ်ငန်း သက်မွေးဝမ်းဖြင့် ရှင်လန်းတူပျော် 'ဦးလင်း+ဒေါ်ခင်လေး' ခမည်းတော် မယ်တော်တို့မှ၊ **သုဇာတော**= ရတနာသုံးပါး ဦးထိပ်ထားလျက် ထူးခြား လက္ခဏာပြည့်စုံစွာဖြင့် ကောင်းစွာမသွေ ဖွားမြင်ခဲ့ပါပေ၏။ **သုဇနမှာ**= တပယ်တောင်ကျောင်း စံကိန်းအောင်းလျက် ကျိုးကြောင်းပြသ မြတ်မမ္မဖြင့် ဆုံးမပေတတ် ဆရာတော်အရှင်သူမြတ်မှ၊ **သုသိက္ခိတော**= မြန်မာပါဠိ တတ်သိဧကန် အခြေခံမှတ်

www.dhammadownload.com

ပညာရပ်ကို နီးကပ်ကြည်ဖြူ ကောင်းစွာသင်ယူခဲ့ပါပေ၏။ **သုဗောဓေ**= ဧရာရစ်ဝိုင်း မြို့စစ်ကိုင်း၌ သစ်လှိုင်းဂုဏ်ဝါ ထွန်းတောက်လာသည့် ဝေဖြာပွါးစီး မဟာသုဗောဓာရုံ ကျောင်းတိုက်ကြီး၌၊ **သုသုခေနေဝ**= အသင်အပြ စံနစ်ကျ၍ ပင်မဓာတ်ခံ ရင့်သန်ပွင့်လန်း ပညာစွမ်းကြောင့် ရွှင်လန်းကြည်ဖြူ အလွယ်တကူသာလျင်၊ **သိက္ခန္တော**= ၄ နှစ်ကာလ သင်ချိန်မျှ၌ လုံ့လဇွဲကူ အားထုတ်သင်ယူသည်ဖြစ်၍၊ **ဇယတံ**= သုဗောဓက ဟူသမျှနှင့် စိုးရဃယ်,လတ် ဆင့်ထပ်ပေါ်လာ သကျသီဟ ပ,ဒု,တဟု သာသနာလက်ဘရ သာမဏေကျော် ဘွဲ့မော်ပိုင်သ အောင်ပွဲရသူ၏အဖြစ်သို့၊ **ဂတော**= ကောင်းစွာ မသွေ ရောက်ရှိခဲ့ပါပေသတည်း။

(၂) ပစ္စယေ သုပနိဿာယ၊ ထေရာနံ ပဂ္ဂဟေန စ။ သမ္ပတ္တော ဒါနိ သဒ္ဓမ္မေ၊ ဒုလ္လဘံ ဇိနသူနုတံ။

ဧသ= သာသနာလက်ဘရသာမဏေကျော် ဘွဲ့မော်ဂုဏ်ထူး ဉာဏ်ရည်မြူးလျက် ဆွတ်ခူးပိုင်သ ဤ'အရှင်သုဇနိန္ဒ'သည်၊ **ပစ္စယေ**= မန်းမြို့ဌာနီ ပါရမီနှင့် စာဂီဂုဏ်ဆင့် အပုံတင့်၍ 'ဒေါ်မြင့်မြင့်' ခေါ် ထင်ပေါ်လျှမ်းကြွ ရဟန်းအမ၏ လွှမ်းထ သဒ္ဓါ စေတနာဖြင့် ဝေဖြာရှင်လန်း ပေးလှူဒါန်းသည့် သင်္ကန်း သပိတ် ပရိက္ခရာ များစွာသီးသီး ရဟန်းဆောင်ပစ္စည်းတို့ကို၊ **သုပနိဿာယ**= ခံယူသုံးစွဲ နှလုံးထဲ၌ ပြုံးမြွှင်စွာ သာသနာ၏

www.dhammadownload.com

နှစ်ဖြာအလုပ် အားထုတ်ထာဝရ အမှီရသည်ဖြစ်၍ ၎င်း၊ **ထေရာနံ**= တပယ်တောင်ကျောင်း ကိန်းအောင်စံပျော် ဆရာတော်နှင့် ထင်ပေါ်ဘုန်းဂုဏ် မဟာသုဗောဓာရုံနာယက ပါကဋ္ဌအမော် ဆရာတော်ကို ရည်မြှော်ထူးခြား အမှူးထား လျက် မျှားပြားစုံလင် ဥပသမ္ပဒကံဆောင် ထေရ်အရှင်တို့၏၊ **ပဂ္ဂဟေန စ**= ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ တဖြာနုဿာဝက အရာပြလျက် ကျနသေချာ ဥ တ်ကမ္မဝါကို ဖတ်ကာမယွင်း ချီးမြှောက် တော်မူခြင်းကြောင့်၎င်း၊ **သဒ္ဓမ္မေ**= သူတော်တရား ဟောကြား စုံစွာ မြတ်ဘုရား၏ သာသနာ၌၊ **ဒုလ္လဘံ**= ရှေးကုသိုလ်ကံ ကျိုးပေးသန်မှ ဧကန်ရနိုင် ကိုယ်ပိုင်စင်စစ် ဒုလ္လဘတမျိုး ဖြစ်သော၊ **ဇိနသူနုတံ**= သဗ္ဗညုတ ဉာဏသခင် ဘုရားရှင်၏ ရှေ့ရင်တော်နှစ် သားတော်စစ်အဖြစ်သို့၊ **ဒါနိ**= ၁၃၄၆ ခု၊ ရတုဂိမာန် တိမ်ယံမည်းညို့ တောလုံးစိုမျှ ရွာသွန်းချသဖြင့် လှုပသစ်လွင် မြက်သစ်ပင်တို့ စိမ်းရွှင်လန်းဖြာ နယုန်လပြည့် နေ့ မင်္ဂလာအခါ၌၊ **သမ္ပတ္တော**= ကောင်းစွာမသွေ ရောက်ရှိခဲ့ လေပြီတကား။

(၃) သု,သုခေနေ၀ ဟောတေတံ၊ ဇ,ယမာရသ သာသနံ၊
နိန္ဒန္တော ဃ ပါပကေ၊ ဓာရေန္တော ဇိနဘာသိတေ။

ဃ=သာသနာလက်ာရ သာမဏေကျော် ဘွဲ့မော်ဂုဏ်ထူး ဉာဏ်ရည်မြူးလျက် ဆွတ်ခူးပိုင်သ ဤ'အရှင်သုဇနိန္ဒ'

www.dhammadownload.com

သည်၊ **ပါပကေ**= အပါယ်ဘောင် ပို့ဆောင်ချတတ် ယင်းသကတ်ကြောင့် "ပါပ" ခေါ်ရိုး ညစ်ဆိုးလှငြား သူယုတ်မာတရားတို့ကို၊ **နိန္ဒန္တော**= မိမိသန္တာန် လက်မခံပဲ တွန်းလှန်ထာဝရကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချ လျက်ရင်း၊ **ဇိနဘာသိတေ**= ရှင်တော်ဘုရားဟောကြားမြွက်ဖော် တရားတော်တို့ကို၊ **ဓာရေန္တော**= ခြေသ့ဲ့အဆီ သိဂီရွှေခွက် တည်မပျက်သို့ နှုတ်တက်ဆောင်ထားနှလုံးသားဖြင့် စဉ်းစားဉာဏ်ယှဉ် သိမြင်အနက် ဆောင်ထားလျက်ရင်း၊ **ဇယမာရသ**= ဒေဝပုတ္တ ကိလေသနှင့် ဘိသခ်ါရ, ခန္ဓာ တဖြာမစ္စု မြော်ရှုပိုင်းခြား မာရ်ငါးပါးကို ဟန့်တား အောင်မြင် အောင်ပွဲယင်ငြား မြတ်ဘုရား၏၊ **သာသနံ**= သင်ယူကျင့်သုံး ရှင်ပြုံးသိမြင် ဂုဏ်အင်ကြီးလှ သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာတော်မြတ်ကြီးကို၊ **သုသုခေနေဝ**= ဘေးရန်အန္တရာယ် ရန်စွယ်မနှောင့် ဖြူးဖြောင့်ကြည်ဖြူ အလွယ်တကူဖြင့်သာလျှင်၊ **ဇောတေတံ**= နေအထောင်ထွန်း လဝန်းသခ်ျ ထွက်ပေါ်ပေသို့ မသွေဝင်းဝါ ထွန်းလင်းတင့်တယ်နိုင်ပါ စေသတည်း။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ
သ.စ.အ ဓမ္မာစရိယ၊ ပါဠိပါရဂူ
မဟာသုဇောဓာရံတိုက်၊
စစ်ကိုင်းမြို့ ။ (၂.၆.၈၄)

www.dhammadownload.com

ရှင်ဝါသဝ ၏
ဥပသမ္ပဒမင်္ဂလာ ထောမနာဂါထာများ

❀❀❀

(၁) ဇာတော' ယ မှဘာတော ဂါမေ ၊ ဂရုဝရာန သန္ဓိကေ။
သိပ္ပမာဒါယ သဒ္ဓါယ ၊ အဂ္ဂဟိ ပဗ္ဗဇ္ဇတ္တန်။

အယံ= ဥပသမ္ပဒမင်္ဂလာ ဆင်ယင်ပါ၍ စဉ်လာဂုဏ်ဟိတ် မြတ်ဘိသိက်ဖြင့် ဥုးထိပ်သွန်းဖြန်း သီလပန်းတို့ ကြိုင်လန်း ပျံ့မွှေး ဤရဟန်းတော်ကလေးသည်၊ **ဂါမေ**= မန္တလေးတိုင်း ရှုတိုင်းသာယာ မြို့တောင်သာ၏ လယ်ယာလုပ်ခင်း ပျံ့သင်း စုံညီ စေတီဘုရား ကျောင်းကန်များဖြင့် စည်ကားသိုက်မြိုက် နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ရာ မဟာဂါမ သာစွာ့ထိပ်သီး 'တမိုက်ရွာ'ကြီး၌၊ **ဥဘတော**= သဒ္ဓါလန်းရွှင် 'ဦးသန်းခင်'နှင့် ချစ်ကြင်မကွာ တူမျှစွာဖြင့် မေတ္တာသက်ဝင် 'ဒေါ်အောင်တင်'ဟု တူယှဉ်စိတ် ထား မိဘနှစ်ပါးတို့မှ၊ **သုဇာတော**= မီးရှူးသန့်စင် ဖွားမြင်ခဲ့ သည်ဖြစ်၍၊ **ဂရုဝရာန်**= ရွာတမိုက်ကျောင်း ကိန်းအောင်း စံလတ် ဆရာမြတ်တို့၏၊ **သန္ဓိကေ**= ဆည်းကပ်ဝပ်စင်း

www.dhammadownload.com

ထံတော်ရင်း၌၊ **သိပ္ပံ**= တတ်သင့်ရာရာ အကွဲရာသမယ အခြေပြလျက် မျှားလှစုံစွာ တတ်ပညာကို၊ **အာဒါယ**= ဇွဲနှင့်လုံ့လ အသုံးချလျက် ထုံးပြကြည်ဖြူ သင်ယူရသည်ဖြစ်၍၊ **သဒ္ဓါယ**= သာသနာ့ဂုဏ် အာရုံစွဲမှီ ယုံကြည်လေးစား သဒ္ဓါတရားဖြင့်၊ **ပဗ္ဗဇိတ္တာန်**= သာသနာ့ဝန်ထမ်း ကျင့်ခန်းဖြာဝေ ရှင်သာမဏေ အဖြစ်ကို၊ **အဂ္ဂဟိ**= ကောင်းစွာမသွေ ရယူခဲ့ပါပေသတည်း။

(၂) ဥပဇ္ဈာယ် ကရိတ္တာန ၊ သုဗောဓာရာမနာယကံ။
သဒ္ဓါန် ပစ္စယာ' ဒါယ ၊ ဒါနိ ပတ္တော' ပသမ္ဘဒံ။

သုဗောဓာရာမနာယကံ= ဇေယျာစစ်ကိုင်း ရစ်ဝိုင်းဧရာ သုဗောဓာရုံ ရွှေဘုံသမိုက် မြတ်ကျောင်းတိုက်၌ နှစ်ခြိုက်စံ ပျော် နာယကဆရာတော်ကို၊ **ဥပဇ္ဈာယ် ကရိတ္တာန**= ပြစ်ကြီးပြစ်ငယ် သွယ်သွယ်အမှု ကြည့်ရှုပြုပြင် ဆရာရှင်ဟု ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍၊ **သဒ္ဓါန်**= ဇေယျာတိုင်းမွန် သမိုင်းခွန်သည့် ရွှေဇန်မြိုနယ် ယာလယ်လုပ်ခင်း လက်ပံကျင်းမှ စိတ်ရင်းဖြူစင် 'ဦးဘခင်' နှင့် ချစ်ကြင်မြတ်လေး (ဒေါ်တင်အေး) ဟု မြှော်တွေးသဒ္ဓါ ဂုဏ်ဝါဝင်းပ ရဟန်းဒါယကာ, ရဟန်းဒါယိကာမတို့၏၊ **ပစ္စယံ**= သဒ္ဓါကြည်ဖြူ ပေးလှူဝမ်းသာ ပစ္စည်းပရိက္ခရာကို၊ **အာဒါယ**= သာသနာ့အလုပ် အားထုတ်နိုင်ရန် ရည်သန်စိတ်ဖြူ ခံယူရသည်ဖြစ်၍၊ **ဥပသမ္ဘဒံ**= တဆင့်တက်လှမ်း ကျင့်ခန်းစုံ လင် ဂုဏ်အင်ထွန်းသစ် ရဟန်းတော်အဖြစ်သို့၊ **ဒါနိ**= ၁၃၄၇ ခု ရတုသာယာ လ,စန္ဒာနှင့် တာရာဖုသ ဆုံဆည်းကြလျက်

www.dhammadownload.com

မြေလေညှင်း ငွေနှင်းစိုစို ခွာညှိုသင်းရာ ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၁ ရက်နေ့ ယခုအခါ၌၊ **ပတ္တော**= ရှေးကုသိုလ်ကံ ကျိုးပေးသန်သဖြင့် အမှန်မသွေ ဆိုက်ရောက်ခဲ့လေပြီတကား။

(၃) ဂရုဝရေ ဥပါသိယ၊ သိက္ခိယ ပိဋကတ္တယံ။
ဝါသဝေါ သီလသမ္ပန္နော၊ ဇောတေတံ ဇိနသာသနံ။

ဝါသဝေါ= ဘုရားသားကျော် ရဟန်းတော်ကလေး 'အရှင်ဝါသဝ'သည်၊ **ဂရုဝရေ**= အလေးပြုအပ် ကျေးဇူးရှင် ဆရာမြတ်တို့ကို၊ **ဥပါသိယ**= တပည့်ကျင့်ဝတ် မဲ့ချွတ်ကုန်စင် ချစ်ခင်လေးမြတ် ဆည်းကပ်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ **ပိဋကတ္တယံ**= သုတ် အဘိဓမ္မာ တဖြာဝိနည်း ကျမ်းကြီးပြည့်စုံ ပိဋကတ်သုံးပုံကို၊ **သိက္ခိယ**= ဇွဲနှင့်လုံ့လ အသုံးချလျက် ဆုံးမကိုယ့်ကိုယ် ကြည်ညိုသမှု သင်ယူခြင်းကိုပြု၍၊ **သီလသမ္ပန္နော**= ကိုယ်နှုတ်ပြုပြင် သွန်သင်ဆုံးမ ကိုယ်ကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍၊ **ဇိနသာသနံ**= ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ရောင်ဝါထိန်ဝိုး သာသနာတော်မြတ်ကြီးကို၊ **ဇောတေတံ ဇောတေတု**= ထောင်သောင်းနေရောင် ထွန်းလင်းပြောင်ဘို့ စွမ်းဆောင်ကာပေ ထွန်းလင်းအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါစေသတည်း။

ဘာသာပြန်သူ - **အရှင်နန္ဒိယ**၊ သုဗောဓာရုံ။
ရေးသားသူ - **အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ**
သ.စ.အ၊ ပါဠိပါရဂူ၊ သုဗောဓာရုံ။

www.dhammadownload.com

စစ်ကိုင်းမြို့၊ ဝိပဿနာဂန္ဓာရုံချောင်၊ ရွှေဥမင်ကျောင်းတိုက် ဧဟာန်းလောင်း **ရှင်ဝိစာရဏ** ၏

ဥပသမ္ပဒမင်္ဂလာ ထုတိဝေဒလ္လဂါထာများ

❀❀❀

(၁) သဏာတော ယေန ဏတေန၊ ကုလာနေ' ဣ သမုန္နတိ။ သယမ္ပိ ဂရုဝရာနံ၊ သိသော ယာတိ သမုန္နတိ။

ဏတေန= ပြည့်စုံစက်မြတ် လေးရပ်စုံညီ လည်ပတ်သည်ကြောင့် လူ့ပြည်ဘဝ ဒုလ္လဘကို ကြုံရလေငြား မွေးဖွားရ၍ လာသော။ **ယေန**= ရှင်ဝိစာရဏာ မည်ရပေါ်ထင် အကြင်သားကိုရင်ကြောင့်။ **ကုလာနိ**= စစ်ကိုင်းဇေယျာ ရေခါးရွာမှ သဒ္ဓါပွါးစီး ဥားကြီး + ဒေါ်လွန်းပေါ် ခမည်းတော် မယ်တော် ၂ ပါး ဆွေမျိုးအများတို့သည်။ **သမုန္နတိ**= လောကကျက်သရေ တက်နေအလား မြင့်မားဖြိုးလက် ဂုဏ်တက်ခြင်းသို့။ **ဣ**= ကောင်းစွာမသွေ ရောက်ကြရလေကုန်၏။ **သော**= 'ရှင်ဝိစာရဏာ' မည်ရပေါ်ထင် ထိုသားကိုရင်သည်။ **ဏတော**= အတိဏတ အမည်ရသည့် သားလှရတနာ မှန်စွာမသွေ ဖြစ်ပါပေသည်

www.dhammadownload.com

တကား။ **သယမ္ဘိ**= 'ရှင်ဝိစာရဏ' ဘွဲ့မည်ရသည့် သာသနာ့အာဇာနည် ဂုဏ်ရည်သင်းကြိုင် မိမိကိုယ်တိုင်သည်လည်း၊ **ဂရုဝရာနံ**= စစ်ကိုင်းဇေယျာ တောင်သေလာ၌ ဂုဏ်ဝါလွှမ်းခြုံ ဂန္ဓာရုံဝိပဿနာ မဟာသုဒဿန မည်ရထို့ပြင် ရွှေဥမင်ဟု ချစ်ခင်လေးအပ် ကျေးဇူးရှင်ဆရာမြတ်တို့၏၊ **သိသော**= ဆုံးမပဲ့ပြင် သွန်သင်သမျှ ဂါရဝဖြင့် ထာဝရလေးစား ဝပ်တွားခညောင်း တပည့်ကောင်းသည်၊ **ဟုတ္တာ**= အမှန်စင်စစ်ဇကန်ဖြစ်၍၊ **သမုန္နတိ**= သာသနာ့အလယ် ဂုဏ်မြင့်ကြွယ်လျက် တင့်တယ်ဖြိုးလက် ကြီးပွါးတိုးတက်ခြင်းသို့၊ **ယာတိ**= စင်စစ်မသွေ ရောက်ရပါပေသတည်း။

(၂) ကိုကျော်ညွှန့် လှလှမြင့် ဇယ-မွတိကာ မာတုဇ္ဇေကာ။ အနုဂ္ဂဟံ ကရောန္တာဝ၊ အဂဏ္ဍုံ ဒါယကတ္တန်။

မာတုဇ္ဇေကာ= မန်းရတနာပုံ ရိပ်မြုံစံစား သဒ္ဓါပွါးသည့် (ဥားထွန်းမြင့်+ဒေါ်တင်လှ၊ ဥားချစ်မောင်+ဒေါ်မြကြင်) နှစ်ပါးမိဘ အမျှားရှိကုန်သော၊ **ကိုကျော်ညွှန့် လှလှမြင့် ဇယမွတိကာ**= 'ကိုကျော်ညွှန့်+လှလှမြင့်' ဂုဏ်တင့်လူလူ ငြိမ်းအိသူ သမီး ခိုင်ဖြိုးသဒ္ဓါ စေတနာအား ထူးခြားထင်ပေါ် ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ဖော်တို့သည်၊ **အနုဂ္ဂဟံ**= ရှစ်ပါးပရိက္ခရာ စုံလင်စွာဖြင့် သဒ္ဓါဖြူလှ ဥပသမ္ပဒမဂ်လာသဘင် ဆင်ယင်ပုံ့ထောက် ချီးမြှောက်ကော်ရော် ပူဇော်လှူဒါန်းခြင်းကို၊ **ကရောန္တာဝ**=

www.dhammadownload.com

သုံးဝစေတနာ ညီစွာအားထုတ် ပြုလုပ်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍ သာလျှင်၊ **ဒါယကတ္တန်**= သခ္ခေါ်ကမ္ဘာ လွန်ရှည်ကြာလည်း မှန်စွာရခဲ့ ထူးကဲစင်စစ် ရဟန်းဒါယကာ ရဟန်းဒါယိကာမ၏ အဖြစ်ကို၊ **အဂဏ္ဍိ**= ကြည်အိသဒ္ဓါ ပီတိဖြာလျက် မှန်စွာမသွေ ရယူခဲ့ကြလေကုန်သတည်း။

(၃) ကတ္တာ ထေရံ ဥပဇ္ဈာယ်၊ ဒါနိ ပတ္တော' ပသမ္ပဒံ။
ဝိစာရဏော ဝိသာရဒေါ၊ ဇောတေတံ ဇိနသာသနံ။

ဒါနိ= ၁၃၄၇-ခု ရတုသာစို ခွါညိုနံ့သင်း မြောက်လေညှင်း ကြောင့် ငွေနှင်းမှုံကျ ကြယ်ဖုသျှနှင့် ဝင်းပစန္ဒာ ဆုံလာကြုံ တွေ့ ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၈ ရက်နေ့မင်္ဂလာ ယခုအခါ၌၊ **ထေရံ**= ဧရာရစ်ဝိုင်း စစ်ကိုင်းသေလာ ဝိပဿနာဂန္ဓာရုံ နယ်လုံးခြုံလျက် ဘုန်းဂုဏ်ထင်ပေါ် နိုင်ငံကျော်ဓမ္မကထိက ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ထာဝရကျော်ကြား ဝိပဿနာဆရာတော် ဘုရားကို၊ **ဥပဇ္ဈာယ် ကတ္တာ**= မိဘသဖွယ် ပြစ်ကြီးငယ်ကို မကွယ်ကြည့်ရှု ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍၊ **ဥပသမ္ပဒံ**= သာကိယဇာတ် ဘုရားမြတ်၏ သားမှတ်စင်စစ် ရဟန်းတော်၏အဖြစ်သို့၊ **ပတ္တော**= ဥ တ်ကမ္မဝါ မိန့်အာဏာကို ခါခါရွတ်ဖတ် မိန့်တော် မြတ်ကြောင့် သတ်မှတ်သိက္ခာ ဆင်တန်ဆာဖြင့် ဂုဏ်ဝါထွန်း တောက် ဆိုက်ရောက်၍လာသော၊ **ဝိစာရဏော**= သံယာ့ အလယ် ဂုဏ်မြင့်ကြွယ်လျက် တင့်တယ်ရည်သွေး 'အရှင်ဝိ

www.dhammadownload.com

စာရဏ' ရဟန်းတော်ကလေးသည်၊ **ဝိသာရဒေါ**= ပိဋ္ဌကတ်သုံးသွယ် နိကာယ်ငါးဖြာ မြတ်ကျမ်းစာ၌ ပညာရဲရင့် ပွဲလယ်တင့်သည်ဖြစ်၍၊ **ဇိနသာသနံ**= ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာကို၊ **ဇောတေတံ ဇောတေတု**= ထောင်သောင်းနေရောင် ထွန်းလင်းပြောင်သို့ စွမ်းဆောင်ကာပေ ထွန်းလင်းအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါစေသတည်း။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ၊
သ-စ-အ ဓမ္မာစရိယ၊ ပါဠိပါရဂူ
မဟာသုဗောဓာရုံတိုက်၊ စစ်ကိုင်းမြို့။

www.dhammadownload.com

၁၃၄၃ ခု၊ နယုန်လပြည့်ကျော် (၁၃) ရက်၊ (၃၀.၆.၈၁)
နေ့တွင်
အစိုးရနှင့် စေတိယဂိုဏ်း ဓမ္မာစရိယ၊
သက္ကသီဟ သာသနာလက်ဘရ ဣန္ဒကျင်ဂိုဏ်း၊
မြို့နယ် သံယနာယက ဆရာတော် ပြစ်တော်မူသော
အရှင်ဣသိရာဘိဝံသ ကို
အမရပူရမြို့ ရေကြီးကျောင်းတိုက် နာယကဆရာတော်အပြစ်
တင်မြှောက်ပူဇော်ရာ၌ ရွတ်ဖတ်အပ်သော

ဇယမင်္ဂလာ ပတ္ထနာဂါထာ

ဘုရားရှင်

ပုဗ္ဗင်္ဂမော အယျောမှာကံ၊ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဘာနိမ်။
နိယျာတေမ ဂါရဝေန၊ သြဝါဒံ ဒေတု နာယကော။

အယျော='အရှင်ဣသိရာဘိဝံသ' အမည်ရသည့် ပါဂ
ဋ္ဌ အကျော် အရှင်ဆရာတော်ကလေးသည်၊ **အမှာကံ**= ရေကြီး
ဆက်နွယ် မပျက်ပြယ်အောင် သက်နှယ်လေးစား တပည့်
ဒကာ, ဒကာမအများတို့၏၊ **ပုဗ္ဗင်္ဂမော**=ရှေ့ဆောင်လမ်းပြ

www.dhammadownload.com

နာယကဟု ပါကဋ္ဌထင်ရှား ခေါင်းဆောင်ဆရာတော်တပါး ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ **ဣတော**=လေးဆယ့်သုံးခု ရတုသာယာ နွေအခါ၏ လေသာမိုးဖွဲ့ မစဲဖြာဖြာ နယုန်လပြည့်ကျော် ဆယ့်သုံးရက်နေ့ မင်္ဂလာအခါမှ၊ **ပဌာယ**=သတ်မှတ်ပိုင်းခြား အချိန်အားဖြင့် ထူးခြားသမှု အစပြု၍၊ **ဣမံ ဌာနံ**= အမရ ရေးဂုံ အခြေထူးသည့် ပြန့်ပြူးသာယာ ဤကျောင်းတိုက်တာ ကြီးကို၊ **ဂါရဝေန**=သီလအာဒိ သမာဓိတဖြာ မြတ်ပညာဟု သုံးဖြာစုံညီ မြတ်ဂုဏ်ရည်ကို ယုံကြည်လေးစား အရေးထား သောအားဖြင့်၊ **နိယျာတေမ**= ဦးစီးအရာ မြတ်ဆရာဟု သဒ္ဓါ ဓာတ်ရင်း မပြတ်သွင်းလျက် အပ်နှင်းကြပါကုန်၏ အရှင် ဗရား။ **နာယကော**= ရေးဂုံ အမရ ဝိဟာရ၏ နာယကအကျော် ထင်ပေါ်နီးဝေး အရှင်ဆရာတော်ကလေးသည်၊ **အမှာကံ**= ရတနာသုံးရပ် အရှင်မြတ်ကို ဆည်းကပ်အားထား တပည့် ဒကာ, ဒကာမ အများတို့အား၊ **သြဝါဒံ**=ပစ္စုပ်,သံသာ နှစ်ဖြာ အကျိုး ပွားတိုးစေကြောင်း သြဝါဒတရားကောင်းကို၊ **ဒေတု**= ပညာ, ကရုဏာ အခြေပါလျက် ခါခါမြွက်ဟော် ပေးသနား တော်မူပါ အရှင်ဗရား။

အယံ အယျော ဣမေ ဇနာ၊ ဥဘော အညောညနိဿိတာ။
သဒ္ဓမ္မေန အာမိသေန၊ ဇောတေန္တု ဇိနသာသနံ။

အယံ အယျော=အမရ ရေးဂုံ အခြေထူးသည့် ပြန့်ပြူး သာယာ ကျောင်းဝိဟာ၌ နှစ်ဖြာခူရ ကိုယ်ကိစ္စကို နေ့ည

www.dhammadownload.com

မယုတ် အားထုတ်ရှင်ပျော် ဤဆရာတော်ကလေးသည်၊ **သဒ္ဓမ္မေန**=သူတော်တကာ ကျင့်သုံးရာသည့် မြတ်စွာဗုဒ္ဓ ထုတ်ပြမြွတ်ဘော် တရားတော်ဖြင့်ဂင်း၊ **ဣမေ ဇနာ**= ရတနာ သုံးရပ် ဆုံးဖြတ်မှီခို ကြည်ညိုလေးစား ဤဒကာ, ဒကာမ အများတို့သည်၊ **အာမိသေန**=သာသနာ့အလုပ် အားထုတ်စေမှု မြှော်ရည်ပြုလျက် စတုပစ္စယ အာမိသဖြင့်ဂင်း၊ (ပဂ္ဂဏ္ဍန္တေန= ကိုယ်စီပုံ့ထောက် ချီးမြှောက်သောအားဖြင့်) **ဥဘော**= ဆရာ ဒကာ ဤနှစ်ဖြာတို့သည်၊ **အညောညနိဿိတာ**= ဆိုင်ရာကျင့် ဝတ် မချွတ်စေကြောင်း ထိန်းကျောင်းကြည်ညိုအချင်းချင်း မှီခိုကြကုန်သည်ဖြစ်၍၊ **ဇိနသာသနံ**=ငါးမာရ်အောင်မြင် ဘုရားရှင်၏ အစဉ်ခိုင်ပြီး သာသနာတော်မြတ်ကြီးကို၊ **ဇောတေန္တု**= ရာထောင်နေမင်း ထိန်ထိန်ဝင်းသို့ မယွင်း ပုံသေ ထွန်းလင်းတော်မူနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ရေးသားပူဇော်သူ - အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ(ပါဠိပါရဂူ)
မဟာသုဇောဓာရုံတိုက်၊
စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး။

www.dhammadownload.com

စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ကလေးမြို့၊ မဟာသန္တာရုံကျောင်းတိုက်
တည်ထောင်, အပ်နှင်း, ပွင့်လှစ်ပူဇော်ပွဲအခမ်းအနားဌာ
ရွတ်ဆိုအပ်သော

ချီးကျူးဂုဏ်ပြုလွှာနှင့် ဆုမြတ်မေတ္တာပို့သလွှာ

❀❀❀

၁။ သဌ္ဌာပိတော' ယ' မာရာမော၊ ထေရေနာ' ရညဝါသိနာ။
ဒီဃဒဿီ နိယျာတေသိ၊ သန္တာရာမနိဝါသိနော။

အရညဝါသိနာ= ဝေးရပ်သီခေါင် နယ်ခြားတောင်ဟု ရှိမြောင်ပိတ်ပေါင်း တောရကျောင်း၌ ခိုအောင်းပျော်ဘိ သီတင်းသုံးတော်မူလေ့ရှိသော၊ **ထေရေန**= ဓုတင်ပဋ္ဌိပတ် ကျင့်မြတ်ဖြူစင် များလူရှင်တို့ ချစ်ခင်လေးစား 'ကျော်ရှာဆရာ တော်ဘုရား'သည်၊ **အယံ အာရာမော**= မုနိထွင့်ခေါင် ဘုန်း ရောင်ကြီးမား မြတ်ဘုရား၏ တည်ငြားဌာနေ မြတ်သောမြေ၌ သုံးထွေသာသနာ တည်စိမ့်ဌာဟု ရည်ကာဖန်တည်း ဤသံဃ အရာမ်ကြီးကို၊ **သဌ္ဌာပိတော**= ကောင်းစွာမသွေ ဖြစ်ထွန်းပေါ် ပေါက်စေတော်မူခဲ့ပါပေ၏။ **ဒီဃဒဿီ**= သာသနာတော်

www.dhammadownload.com

အရှည်မြော်လျက် ရည်ရော်အားထုတ် ပြုလုပ်တတ်ငြား ကျော်ရှာဆရာတော်ဘုရားသည်၊ (**ဣမံ အာရာမံ**= မုနိထွဋ် ခေါင် ဘုန်းရောင်ကြီးမား မြတ်ဘုရား၏ တည်ငြားဌာနေ မြတ်သောမြေ၌ သုံးထွေသာသနာ တည်စိမ့်ဌာဟု ရည်ကာ ဖန်တည်း ဤသံဃအာရာမ်ကြီးကို) **သန္ဓာရာမနိဝါသိနော**= မန်းမြို့ရှေ့ဘုံ သန္ဓာရုံ၌ တူစုံညီညာ လက်တွဲကာဖြင့် သာသနာ့အလုပ် အားထုတ်ကြငြား 'အရှင်ကောဝိဒ, အရှင်ပညာနန္ဒ' ညီတော် နောင်တော်နှစ်ပါးအား၊ **နိယျာတေသိ**= သာသနာရောင် ထွန်းပြောင်စေရေး မြော်ကာတွေးလျက် အားပေးကြည်ဖြူ အပ်နှင်းတော်မူခဲ့လေသတည်း။

၂။ အာနန္ဒော'ယံ တိက္ခပညော၊ ကောဝိဒေါ ဓီရသိက္ခိတော။
သန္ဓာရာမံ သုမာပေသိ၊ သန္ဓကာမေဟိ ထမ္ဘိတော။

တိက္ခပညော= "သာသနဓဇမ္ဘာစရိယ အဂ္ဂမဟာအကျော်" ဘွဲ့မော်ဆွတ်ခူး မြတ်ဂုဏ်ထူးကို ရင့်ကျူးပန်ဆင်ထက်မြက်သည့် ပညာရှင်ဖြစ်ထသော၊ **ကောဝိဒေါ**= အရာရာတွင် သမ္မဇ္ဇဉ်ဖြင့် ဆင်ခြင်တိုင်းထွာ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာထသော၊ **ဓီရသိက္ခိတော**= အမရပူရမဟာဂန္ဓာရုံ သင်းထုံကျော်ကြားဆရာတော်မျှားမှ သင်ကြားနာယူ ကျွမ်းဆူဆူနှင့် ကျင့်မှုနည်းနာ သင်ယူအပ်ပြီးသောအတတ်ပညာရှိထသော၊ **အယံ အာနန္ဒော**= 'အရှင်ပညာနန္ဒာဘိဝံသ' ဘွဲ့နာမဖြင့် အဂ္ဂမဟာ

www.dhammadownload.com

အကျော် ထင်ပေါ်နီးဝေး ဤဆရာတော်ကလေးသည်၊ **သန္တိကာမေဟိ**= ကလေးမြို့ ကျော်ရွာတောရဆရာတော်, မန္တလေးမြို့ ရွှေကျင်နိကာယဗဟိုဌာန မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက် ဇယမေဒနီဆရာတော်, သံတော်ဆင့်ဆရာတော်, ဝိဇိတာရုံ ဆရာတော်, အမရပူရမြို့ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော် အရှင် ဣန္ဒေါဘာသာဘိဝံသ, ဆရာတော်အရှင်ကုဏ္ဍလာဘိဝံသ, စစ်ကိုင်းမြို့ မဟာသုဗောဓာရုံတိုက် နာယကဆရာတော်, ထင်ပေါ်ဝေးနီး ဆရာတော်အသီးသီးတို့သည်၊ **သန္တိကာမေဟိ**= တဏှာသိမ်းလတ် အငြိမ်းဓာတ်ကို တိမ်းမပ်လိုလား ကလေးမြို့ ကျောင်းဒကာ ကျောင်းအမအများတို့သည်၊ **ထမ္ဘိတော**= ကူညီပံ့ထောက် ခိုးမြောက်ကော်ရော် ပူဇော်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ **သန္ဓာရာမံ**=မဟာသန္ဓာရာမ မည်ရထင်ပေါ် ကျောင်းတိုက်တော်ကို၊ **သုမာပေသိ**= သာသနာရောင် ထွန်းပြောင်စေရေး မြော်ကာတွေးလျက် အရေးကုန်အောင် ဖန်ဆင်းတည်ထောင်အပ်ခဲ့လေပြီတကား။

၃။ အယံ အယျော ဣမေ ဇနာ၊ ဥဘော အညောညနိဿိတာ။
သဒ္ဓမ္မေန အာမိသေန၊ ဇောတေန္တု ဇိနသာသနံ။

အယံ အယျော= သာသနဓဇမဟာစရိယ၊ အဂ္ဂမဟာ အကျော် ဘွဲ့မော်ပန်ဆင် 'အရှင်ပညာနန္ဒာဘိဝံသ' မည်ရ အကျော် ထင်ပေါ်နီးဝေး ဤကလေးမြို့ မဟာသန္ဓာရုံ ဆရာ

www.dhammadownload.com

တော်ကလေးသည်ဌင်း၊ **ဣမေ ဇနာ**= ကလေးမြို့နယ် ဌေး ကြွယ်ဥစ္စာ စေတနာနှင့် သဒ္ဓါကြီးမား ဤကျောင်းဒါယကာ ကျောင်းအမ ဆွမ်းဒါယကာ ဆွမ်းအမအများတို့သည်ဌင်း၊ **ဥဘော**= ဆရာဒကာ ဤနှစ်ဖြာတို့သည်၊ **သဒ္ဓမ္မေန**= ဆရာ့ တာဝန် လွန်ကျေပွန်အောင် လမ်းညွှန်ဟောပြ မြတ်ဓမ္မဖြင့် ဌင်း၊ **အာမိသေန**= ဒကာ့တာဝန် လွန်ကျေပွန်အောင် မြတ် မွန်စေတနာ ကြည်သဒ္ဓါဖြင့် မြဲစွာလျှုဒါန်း ဆွမ်း, သင်္ကန်း, ကျောင်း, ဆေး လေးပါးပစ္စယ အာမိသဖြင့်ဌင်း၊ **အညောညနိ ဿိတာ**= ဆရာဒကာ ညီညာကြည်ညို အချင်းချင်းမှီခိုကြ ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ **ဇိနသာသနံ**= ငါးမာရ်အောင်မြင် ဘုရားရှင် ၏ တီထွင်ဖန်တည်း သာသနာတော်မြတ်ကြီးကို၊ **ဇော တေန္တိ**= ထောင်သောင်းနေရောင် ပမာဆောင်လျက် ထွန်း ပြောင်အောင်ပေ ဆောင်ရွက်တော်မူနိုင်ကြပါစေသတည်း။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ

၂၅ - ၅ - ၈၂

www.dhammadownload.com

၁၃၄၃ ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း (၅) ရက်
ကျိုက်မရောမြို့နယ် ပိန္နဲကုန်းကျေးရွာ
မဏ္ဍလာဇေယျကျောင်းတိုက် သိမ်ရေစက်ချနှင့်
ကထိန်ပွဲတော်

ဇယမင်္ဂလာ အနုမောဒနာဂါထာများ

ဘုရားဘုရားဘုရား

(၁) သီမမာဋ္ဌ ကာရာပေန္တိ၊ သံဃကိစ္စာနိ ကာတဝေ။
သုခကာမာ ဇေယျဘူမျာ ၊ အယံ ဒါနိ ဇယံ ဂတာ။

သုခကာမာ= ချမ်းသာသုခ လိုလားကြ၍ မြတ်လှကုသိုလ် မှုထိုထိုကို ခုလိုစုဆောင်း ဒါယကာဒါယကာမ အပေါင်းတို့သည်၊ **ဇေယျဘူမျာ**= ရွှေမြိုင်မြို့တော် သတင်းကျော်၍ ထင်ပေါ်မဆုံး ပိန္နဲကုန်း၏ စုရုံးသာယာ မင်္ဂလာဇေယျ သရေစုံသည့် ရွှေဘုံမည်သင်း ကျောင်းတော်ကြီး အတွင်း၌၊ **သံဃကိစ္စာနိ**= ဥပုသ် ပဝါရဏာ တဖြာရဟန်းခံ အတန်တန်အဝ သံဃာ့ကိစ္စ ဟူသမျှတို့ကို၊ **ကာတဝေ**= ကိုယ်စိတ်တူညီ သာမဂ္ဂီဖြင့် ချစ်ကြည်မပျက် စဉ်အဆက်ဟု

www.dhammadownload.com

ဆောင်ရွက်မှန်စွာ ပြုနိုင်ရန်အလို့ငှာ၊ **သီမာမာဋ္ဌ**= ကြီးမား သဒ္ဓါ စေတနာဖြင့် အသပြာစုဆောင်း ကျပ်ရှစ်သောင်းဟု စုပေါင်းဖန်တီး သိမ်ကျောင်းတော်ကြီးကို၊ **ကာရာပေန္တိ**= သုံး တန်စေတနာ ပြတ်သားကာဖြင့် မှန်စွာမသွေ ဆောက်လုပ်စေ ကြလေကုန်၏။

အယံ= ကြီးမားသဒ္ဓါ စေတနာဖြင့် အသပြာစုဆောင်း ကျပ်ရှစ်သောင်းဟု စုပေါင်းဖန်တီး ဤသိမ်ကျောင်းတော်ကြီး သည်၊ **ဒါနိ**= ၁၃၄၃ ခု ရတုသာယာ နှစ်အခါဟု ကြည်သာရွှင်ပြ (တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၅-ရက်) ယနေ့အခါသမယ၌၊ **ဇယံ ဂတာ**= သိကြားလူယုံ အမှုစုံသည့် ဝိသကြံ့နတ် ဖန်ဆင်းအပ်သို့ သပ်ရပ်ပုံသေ ပြီးစီးအောင်မြင်ခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့လေ သတည်း။

(၂) ဒေါ်ရင်တီပမုခါ သန္တာ ၊ သာသနဝုဒ္ဓိကာမကာ။
သီမမာဋ္ဌ နိယျာတေန္တိ ၊ ကထိန် ဒေန္တိ သဒ္ဓယာ။

သန္တာ= ကိလေသာဟူ ကြိုက်ကြိုက်ဆူသည့် အပူကင်း ပြတ် အငြိမ်းဓာတ်ကို လေးမြတ်ခုံမင် သူတော်စင်ဖြစ်ကြ ကုန်သော၊ **သာသနဝုဒ္ဓိကာမကာ**= ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာ၏ ရှည်ကြာမြင့်လေး ကြီးပွားရေးကို အားပေးကြငြား အလွန် လိုလားကြပေကုန်သော၊ **ဒေါ်ရင်တီ ပမုခါ**= သဒ္ဓါရှင်ကြည် 'ဒေါ်ရင်တီ'နှင့် စိတ်ညီတူမျှ ယူအဆဟု ဖြူစွာ့သဒ္ဓါ အရာရာ

www.dhammadownload.com

ကောင်း ပိန္နဲရွှေမြိုင် ဒါယကာ ဒါယိကာမအပေါင်းတို့သည်၊ **သီမမာဠဲ**= သံယာ့ကံဆောင် အလုပ်အောင်လျက် ဂုဏ်ရောင် ထိပ်သီး သိမ်ကျောင်းဆောင်ကြီးကို၊ **နိယျာတေန္တိ**= မဏ္ဍလာဇေယျ် ရွှေဘုံဌာန နာယကအကျော် ဆရာတော်အမျှူး ထား သံယာတော်အများအား ထူးခြားသဒ္ဓါ စေတနာဖြင့် ကောင်းစွာမသွေ အပ်နှင်းလျှုဒါန်းကြလေကုန်၏၊ **သဒ္ဓယာ (သဒ္ဓါယ)**= ရတနာသုံးတန် အရင်းခံ၍ ကံ,ကံအကျိုး မြတ်နိုးယုံကြည် အမြစ်တည်လျက် သစ်လည်ထူးခြား ခိုင်မြဲသော သဒ္ဓါတရားဖြင့်၊ **ကထိနံ**= အကျိုးငါးတန် အာနိသံကို ရရန် မြော်ခေါ် ကထိန်သင်္ကန်းအလျှုတော်ကို၊ **ဒေန္တိ**= သိမ်လျှုရေစက် ယှဉ်တွဲဖက်လျက် နှစ်သက်စွာပေ လျှုဒါန်းကြလေကုန်သတည်း။

(၃) သီမာ'ယံ စိရသံ ဌာတံ ၊ ဇေယျဘူမျာ သိရိန္ဓရာ။ ပဋ္ဌလန္တိ သာဝုဇနာ ၊ မောဒေန္တေ သောမ္မမာနသာ။

အယံ သီမာ= နိမိတ် ကမ္မဝါ ပရိသာဟု သုံးဖြာစုံလင် ဂုဏ်အင်ပြည့်လတ် ဤသိမ်တော်မြတ်သည်၊ **ဇေယျဘူမျာ**= ပိန္နဲရွှေမြိုင် သတင်းကြိုင်လျက် သင်းလှိုင်ဂုဏ်ဝါ မဂ်လာဟု မဏ္ဍလာဇေယျ် ရွှေဘုံကျော်ဟီး ကျောင်းတော်ကြီး၏၊ **သိရိန္ဓရာ**= သံယာ့ကိစ္စ အဝဝကို ကျနဆောင်ရွက် အဆက်ဆက်ဟု တိုးတက်ထွန်းပြောင် ကျက်သရေဆောင်လျက်၊ **ပဋ္ဌလန္တိ**=

www.dhammadownload.com

ဥဒည်တက်ထွန်း နေစက်ဝန်းသို့ ရွှန်းရွှန်းထိန်ဝါ ထွန်းတောက်ပလျက်သာလျှင်၊ **စိရသံ**= ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာ၏ သင်္ချာငါးထောင် နှစ်များမြောင်ဟု ဂုဏ်ရောင်တင့်ကာ ရှည်မြင့်စွာ သာလျှင်၊ **ဌာတံ (ဌာတု)**= ကျောက်တိုင်,သံတိုင် မယိမ်းယိုင်သို့ မြဲခိုင်စွာပေ တည်တံ့ပါစေသတည်း၊ **သာဓုဇနာ**= ကောင်းမြတ်ဂုဏ်အင် စုံအလင်ဖြင့် ပုံသွင်လှဆောင်း သူတော်စင်အပေါင်းတို့သည်၊ **သောမ္မမာနသာ**= ပီတိသောမနသ် မြဲမပြတ်ပဲ စွဲကပ်စိမ့်ဝင် သဲဘဝင်၌ အစဉ်ရှင်ပြုံး ငြိမ်းချမ်းသော စိတ်နှလုံးရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍၊ **မောဒေန္တု**= အားအင်ပြည့်မောက်သံကုန်ဆောက်လျက် ဝမ်းမြောက်ရွှင်ပျော် သာဓုခေါ်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ရေးသားသူ - **အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ**
သ.စ.အ.ဓမ္မာစရိယ ပါဠိပါရဂူ
မဟာသုဗောဓာရုံတိုက်၊ စစ်ကိုင်းမြို့။

www.dhammadownload.com

၁၃၆၁ ခု၊ တပေါင်းလဆန်း ၁၄ ရက်
ရန်ကုန်၊ မင်္ဂလာဒုံ ဧရှေနုံ့သာစံပြကျောင်ရှာ
သဒ္ဓမ္မပဇ္ဇောတာရုံကျောင်းတိုက် ဓမ္မာဘိသေကသိမ်

သီမာသမ္မုတိဇယမင်္ဂလာ အာသီသဂါထာ

သီမာသမ္မုတိ' နည္ဟာတာ၊ သမ္ဘဒ္ဓေန သိရိမတာ။
ကမ္မာကမ္မာနမတ္ထာယ၊ သီမာ' ယံ တိဋ္ဌတံ စိရံ။

သိရိမတာ= ဘုန်းကံပါရမီ စုံပြည့်ညီသဖြင့် ဂုဏ်ရည်လက်ဝေ မက်မပြေအောင် တက်နေအသွင် ကျက်သရေရှင် ဖြစ်တော်မူထသော၊ **သမ္ဘဒ္ဓေန**= သစ္စာ (၄)တန် တရားမှန်ကို ဧကန်မိမိ ကိုယ်တိုင်သိလျက် မျှားဘိဝေနေ သိစေဟောကြားရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်၊ **ကမ္မာကမ္မာနံ**= ဝိနည်းကျမ်းဂန်လမ်းမှန်ညွှန်ပြ ဆောင်ရွက်ရသည့် သံဃာ့အဖွဲ့အစည်း လုပ်နည်းလုပ်ထုံး သိမ်းကျုံးဖေါ်ပြ ကံကြီးကံငယ် ဟူသမျှတို့၏၊ **အတ္ထာယ**= ကိုယ်စိတ်နှစ်လီ သာမဂ္ဂိဖြင့် ရှင်ကြည်ချမ်းသာအောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ **သီမာသမ္မုတိ**=

www.dhammadownload.com

နိမိတ်, ပရိသာ ကမ္မဝါ ဟု သုံးဖြာသမ္ပတ် ပြည့်စုံလတ်၍ ဝိပတ်လွတ်ကင်း မယွင်းစစ်မှန် သီမာသမ္ဘုတိကံကို၊ **အနုညာတာ**= သာသနာတည်မှု အရှည်ရှုလျက် ဓမ္မုပဒေ လိုက်နာစေ ဟု မိန့်ချေသတ်မှတ် ပညတ်တော်မူခဲ့လေပြီ။

အယံ သီမာ= မဂ်လာဒုံ ရွှေနန်းသာ တည်ရာဌာန မည်နာ မဖြင့် သဒ္ဓမ္မပဇ္ဇောတာရုံ လွှမ်းခြုံသမိုက် ကျောင်းတော်တိုက် ဝယ် နှစ်ခြိုက်ကြည်သာ ထေရ်မဟာတို့ ညီညာသမုတ် ဖွင့် ထုတ်ထင်စွာ ဤဓမ္မာဘိသေက သိမ်မဟာသည်၊ **စိရံ**= ဤ မြေကမ္ဘာ ဤပြည်ရွာ၌ သုံးဖြာသဒ္ဓမ္မ တည်သမျှ ကြည်သာ လျက် ရှည်ကြာသော ကာလပတ်လုံး၊ **တိဋ္ဌတံ-တိဋ္ဌတု**= သာသနာ့အသက် သွေးကြောဆက်လျက် မပျက်စဉ်လာ တည်ရှိပါစေသတည်း။

www.dhammadownload.com

မန္တလေးမြို့ မဟာဇောဓိရိပ်သာ
ဆရာကြီး ဦးမြင့်စိန်၏
သာသနာနုဂ္ဂဟ စာဂါနုသတိ

၁။ ပရိကွာရေန ပူဇေမိ၊ ထေရေ သာသနကာရကေ။
ပုနောပသမ္ပဒံ ကမ္မံ၊ ကာရေတွာန သုဒုလ္လဘံ။

အဟံ= ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ ဟုတ်မှန်ရာကို သူငါမှည့်ခေါ်တပည့်တော်သည်၊ **သုဒုလ္လဘံ**= ကမ္ဘာကမ္ဘာ လွန်ရှည်ကြာလည်း မှန်စွာမယွင်း ရဘို့ရန်အလွန်ခဲယဉ်းလှပေသော၊ **ပုနောပသမ္ပဒံ ကမ္မံ**= ပုနောပသမ္ပဒ မည်ရမှန်စွာ ကံထပ်မင်္ဂလာကို၊ **ကာရေတွာန**= ရှစ်စုံပရိကွာရာ လျှုဒါန်းပါ၍ သဒ္ဓါကြည်နူးပီတိထူးဖြင့် ရည်စူးမဂ္ဂင် နိဗ္ဗာန်ဝင်ဘို့ မြော်မြင်ကြီးကြီးဆောင်ရွက်စေပြီး၍၊ **သာသနကာရကေ**=ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာ၏ ရှည်ကြာတည်တံ့ ကမ္ဘာပြန့်လျက် ရှင်းသန့်စေမှု သာသနာပြုဖြစ်တော်မူကြပေကုန်သော၊ **ထေရေ**= သီလသိက္ခာ ဂုဏ်ဝါမြင့်မား ဆရာတော်အမျှားတို့ကို၊ **ပရိကွာရေန**=

www.dhammadownload.com

သပိတ်, သင်္ကန်း ဆင်မြန်းစရာ ရှစ်ပါး ပရိက္ခရာဖြင့်၊ **ပူဇေမိ**= ဝမ်းသာရွှင်ပျော် ပူဇော်ပါ၏။ အရှင်ဘုရား။

၂။ သုဗောဓရာမထေရာနံ၊ ဘာတရာနံ ကနိဋ္ဌကံ။
ထေရံ ပူဇေမိ သတမ်၊ ပုနောပသမ္ပဒါယ' ဟံ။

အဟံ= ခန္ဓာနာမ်ရုပ် မှန်အဟုတ်ကို သမုတ်သူငါ သညာမှည့်ခေါ် တပည့်တော်သည်။ **ဘာတရာနံ**= မိတူဖတူ ရှေးကံတူသဖြင့် တအူထွံ့ဆင်း နောင်ညီအရင်း ဖြစ်ကြကုန်သော၊ **သုဗောဓရာမထေရာနံ**= သုဗောဓရုံ တိုက်ရှေ့ဘုံဟု လွှမ်းခြုံကြေငြာ ကျောင်းတိုက်တာကို ညီညာတူပျော် တည်ထောင်တော်မူကြသော မထေရ် ၆-ပါးတို့တွင်၊ **ကနိဋ္ဌကံ**= နောင်တော် ၅-ပါး ထောက်ထားနှုန်ယ် ညီတော်အငယ်ဖြစ်သော၊ **ထေရံ**= နန္ဒမာလာဘိဝံသ ဘွဲ့ရထင်ပေါ် မြတ်ထေရ်တော်ကို၊ **သတမ်**= ရေတွက်ရွေးကောက် ပါးတရာမြောက်၊ **ပုနောပသမ္ပဒါယ**=သပိတ်သင်္ကန်း လျှုဒါန်းကြည်သာ ကံထပ်ခြင်းမင်္ဂလာဖြင့်၊ **ပူဇေမိ**= သီလသိက္ခာ မြတ်နိုးစွာဖြင့် စိတ်မှာတူပျော် ပြုလုပ်ပူဇော်ပါ၏။ အရှင်ဘုရား။

၃။ အဟော မေ သုကတံ ကမ္မံ၊ သာသနာနုဂ္ဂဟံ ဝရံ။
အနေန ပရမံ သန္တိ၊ ပါပုဏောယျမနုတ္တရံ။

ဝရံ= သာသနာတော်နှင့် စပ်သဖြင့် အလွန်မြတ်လှပေသော၊ **သာသနာနုဂ္ဂဟံ**= သာသနာ့အထောက်အကူ ကြည်ဖြူ

www.dhammadownload.com

လေးမြတ် ပြုလုပ်အပ်သော၊ **ကမ္မံ**= သာသနာပြု မြတ်ကောင်းမှု ကို၊ **မေ**= ငါသည်၊ **အဟောသုကတံ**= မွန်မြတ်စေတနာ ကောင်းစွာပြုအပ်ပါပေပြီတကား၊ **အနေန**= သာသနာနုဂ္ဂဟ သာသနာ့ပူဇာ ဖြာဖြာပေါင်းစု မွန်မြတ်ကောင်းမှုကြောင့်၊ **အဟံ**= ငါသည်၊ **အနုတ္တရံ**= အလွန်အသာ မရှိပါသဖြင့် ဂုဏ်ဝါပြည့်ဖုံး အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော၊ **ပရမံသန္တိ**= ကိလေသာနှင့် ခန္ဓာဖြစ်ခြင်း ဘေးရန်ရှင်းသဖြင့် လွတ်ကင်းပူပန် မြတ်နိဗ္ဗာန် သို့၊ **ပါပုဏေယျံ**= ကိုယ်တိုင်လွတ်မြောက် ဉာဏ်မြင်ပေါက်၍ ဆိုက်ရောက်ရပါစေသတည်း။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ

မဟာသုဇောဓာရုံ

www.dhammadownload.com

စစ်ကိုင်းမြို့၊ နန်းဦးမြို့သစ်၊ သက္ကရိတာသီလရှင်စာသင်တိုက်
ကျောင်းနှင့် ကျောင်းမြေ ရေစက်ချ
လှူဒါန်းပွဲအခမ်းအနားတွင်
မဟာသုဗောဓိရုံတိုက် တိုက်အုပ်ဆရာတော်
အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ သီကုံးရေးသားအပ်သော

ထောမနာ အာသီသဂါထာ

၁၃၆၀–ခု၊ တန်ခူးလပြည့်ကျော် (၇) ရက်၊ (၇– ၄– ၁၉၉၉)
ဗုဒ္ဓဟူးနေ့
❀❀❀

(၁) သက္ကမိတ္ထနမတ္ထာယ၊ အာရာမော သုဌု ကာရိတော။
ဝိဒေသိကေဟိ သဒ္ဓေဟိ၊ ဘိက္ခုနီဝံသဒီပကော။

သက္ကမိတ္ထနံ= သက္ကမုနိ တုမရှိသား မြတ်ဘုရား၏ ထပ်ပွါးနွယ်မြှော် သမီးတော်ဟု ထင်ပေါ်ကြည်သာ ဂုဏ်ရည်ဖြာသည့် သာသနာနွယ်ဝင် သီလရှင်ဆရာကလေးတို့၏၊ **အတ္ထာယ**= ပရိယတ်, ပဋိပတ် နှစ်ရပ်ကြိုးကုတ် သာသနာ့အလုပ်ကို အားထုတ်ရှင်လန်း မပင်ပန်းဘဲ အေးချမ်းသာယာ

www.dhammadownload.com

သာသနာပြုရန် အကျိုးငှာ၊ **ဘိက္ခုနီဝံသဒီပကော**= မဟာပဇာပတိမိထွေးတော် အစဖော်လျက် မြင်မြော်ဉာဏ်လွှမ်း လုံ့လစွမ်းဖြင့် ကြိုးပမ်းယူအပ် ဘိက္ခုနီအနွယ်ကို ထွန်းပြောင်စေတတ်သော၊ **အာရာမော**= မင်းဝံတောင်ထိပ် တောတောင်ရိပ်ဝယ် တိတ်ဆိတ်အေးချမ်း ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် စာကျမ်းဓမ္မခန် သင်အံနှစ်ခြိုက် သကျမီတာမည်သော စာသင်တိုက်ကို၊ **သဒ္ဓေဟိ**= ဘာသာတရား လွန်လေးစားလျက် အားထားကြည်ညြို မှီခိုကြဘိ ကြီးမားသော သဒ္ဓါတရားရှိကြကုန်သော။ **ဝိဒေသိကေဟိ**= အင်္ဂလန်နှင့် ဂျပန်နီပွန် ပြည်အမွန်ဝယ် ထူးချွန်ပညာမြတ်ဥစ္စာနှင့် မကွာပြည့်စုံ ရေစက်ဆုံငြား ဒေါက်တာ ဟီရိုကို ခါဝနာမီ နှင့် ဒကာ ဒကာမအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့သည်။ **သုဋ္ဌု ကာရိတော**= စေတနာလွှမ်း သဒ္ဓါစွမ်းဖြင့် ရွှင်လန်းကြည်သာ ဆောက်လုပ်လျှုဒါန်းအပ်ပါပေသည် ဘုရား။

၂။ အာရာမော'ယံ စိရံ ဌာတု၊ သကျဓမ္မပဇ္ဇောတကော။
ဝါစေန္တာ သကျမီတူန်၊ သောဘေန္တု သကျသာသနံ။

သကျဓမ္မပဇ္ဇောတကော= သကျနွယ်ဖွား မြတ်ဘုရား၏ တရားအရောင် ထွန်းလင်းပြောင်ဘို့ စွမ်းဆောင်ကြိုးပမ်း မြတ်စခန်းဖြစ်ပေသော၊ **အယံ အာရာမော**= မင်းဝံတောင်ထိပ် တောတောင်ရိပ်ဝယ် တိတ်ဆိတ်အေးချမ်း ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့်

www.dhammadownload.com

စာကျမ်းဓမ္မခန် သင်အံ့နှစ်ခြိုက် ဤ'သကျဓီတာ'မည်သော စာသင်တိုက်သည်၊ **စိရံ**= ငါးထောင်သာသနာ ရှည်မြင့်ကြာအောင်၊ **တိဋ္ဌတု**= ကောင်းစွာမသွေ တည်တံ့ပါစေသတည်း၊ **သကျဓီတူနံ**= သကျနွယ်ဖွား မြတ်ဘုရား၏ ထူးခြားရင်နှစ်သမီးချစ်အမျှား သီလရှင်ဆရာကလေးတို့အား၊ **ဝါစေန္တာ**= ကျမ်းဂန်ပိဋကတ် အရပ်ရပ်ကို ကျက်မှတ်သင်အံ ဝေဘန်ပိုင်းခြား လွန်ကြိုးစားလျက် သင်ကြားပို့ချကုန်သည်ဖြစ်၍၊ **သကျသာသနံ**= သကျနွယ်ဖွား မြတ်ဘုရား၏ သုံးပါးမြွက်ခေါ် မြတ်သာသနာတော်ကို၊ **သောဘေန္တု**= မင်္ဂလာကျက်သရေထွန်းတက်နေသို့ မသွေဖြာလျှမ်း ကမ္ဘာလွှမ်းလို့ ကြိုးပမ်းကာပေတင့်တယ်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

www.dhammadownload.com

ရန်ကုန်မြို့၊ ဆုထူးပန်စာသင်တိုက်
ကုသလကာရီ ဆွမ်းစားကျောင်း

ကျောင်းရေစက်ချ အနုမောဒနာ
ပတ္ထနာသီသဂါထာ

❀❀❀

အနုမောဒနာ

၁။ ဝိဟာရဒါနံ သံဃဿ၊ အဂ္ဂံ ဗုဒ္ဓေန ဝဏ္ဏိတံ။
ဝရဒါနံ ဒဒန္တေဟိ၊ သဗ္ဗိတံ ပုညမဂ်လံ။

သံဃဿ= ရှေ့တွင်ကြွရောက် မျက်မှောက်ထင်စွာ မျှားသံဃာနှင့် လေးဖြာရပ်ခွင် ပျော်ရွှင်စုံရုံ သီတင်းသုံးသည့် အားလုံးရည်မြော် သံဃာတော်အား၊ **ဝိဟာရဒါနံ**= အေးပူကင်းစင် မှက်ခြင်အစ မျှားလှသွယ်သွယ် အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်ပေတောင်း ကိန်းအောင်းစံပျော် ကျောင်းအလှူတော်ကို၊ **အဂ္ဂံ**= အဆင်းအင်အား ချမ်းသာမျှားနှင့် လှုပ်ရှားမျက်စိ စရှိဖုံဖုံ အလုံးစုံကို ကြည်ယုံသဒ္ဓါ လှူရာရောက်လတ်

www.dhammadownload.com

အလွန်မြတ်'ဟူ၍။ **ဗုဒ္ဓေန**= သဗ္ဗညုတ ဉာဏသခင် သိမြင်ပြတ်သား မြတ်ဘုရားသည်၊ **ဝဏ္ဏိတံ**= ဖွင့်ထုတ်မြွက်ဖော်ကျိုးကြောင်းမြှော်၍ သင့်လျော်စွာပေ ခြီးမွမ်းတော်မူအပ်လေပြီ၊ **တုမ္ဘေဟိ**= ဗုဒ္ဓစကား လေးစားပူဇော် ကျေးဇူးအလျှုတော်ပွဲ ဆင်နွှဲစုပေါင်း သင်သူတော်ကောင်းတို့သည်။ **ဝရဒါနံ**= အာမိသဒါန မှန်သမျှ၏ ထာဝရရှေ့ဆောင် ဂုဏ်ရောင်ထင်ပေါ် အမြတ်ဆုံးအလျှုတော်ကို၊ **ဒဒန္တေဟိ**= စေတနာအားသဒ္ဓါပွါးလျက် ပိုင်းခြားတူပျော် ပေးလျှုပူဇော်ခြင်းတို့ဖြင့်၊ **ပုညမဂ်လံ**= ဘဝလွတ်ကြောင်း နှစ်ထောင်းအားရ မဂ်လာမြတ်ပုညကို၊ **သဒ္ဓိတံ**= စေတနာပွါး သဒ္ဓါအားဖြင့် ပိုင်းခြားကာပေ ဆည်းပူးရယူအပ်ခဲ့လေပြီတကား။

ပတ္ထနာ

၂။ အဟော ဒါနံ ပရမဒါနံ၊ ဒါနိ သံယေ ပတိဋ္ဌိတံ။
ပပ္ပေါမ နိဗ္ဗုတိံ တေန၊ ဘာဂံ လဘန္တု ပါဏိနော။

ဒါနိ= ၄၁-ခု ဓနုရာသီ မိဂသီစန်း ပွင့်လန်းသဇင်ပျော်ရွှင်တူဖော် လနတ်တော်၏ ကြည်ပျော်စန္ဒာ ၁၄-ရက်နေ့ မဂ်လာအခါ၌၊ **သံယေ**= ဆုထူးပန်ကျောင်း ကိန်းအောင်းရှင်ပျော်သံယာတော်၌၊ **ပတိဋ္ဌိတံ**= လက်ရောက်ကော်ရော် ပူဇော်ဆက်ကပ် တည်စေအပ်သော၊ **ဒါနံ**= နိဗ္ဗာန်ရည်မှန်း သဒ္ဓါ

www.dhammadownload.com

စွမ်းဖြင့် လျှုဒါန်းပူဇော် ကျောင်းအလှူတော်သည်၊ **အဟော ပရမဒါနံ**= ဒါနတကာ မယှဉ်သာသဖြင့် စဉ်လာထိပ်သီး အမြတ်ဆုံးသော အလှူတော်ကြီး ဖြစ်ပါပေသည်တကား၊ **တေန ဒါနေန**= သံဃာရည်မှန်း ရွှင်လန်းပူဇော် ထိုကျောင်း အလှူတော်ကြောင့်၊ **မယံ**= သာသနာနှင့် ဘာသာတရား လေးစားကြည်ညိုမှီခိုအားထား တပည့်တော်အများတို့သည်၊ **နိဗ္ဗုတိ**= ကိလေသာဟူ အပူခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းရာမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်သို့၊ **ပတ္ထေမ**= ပါရမီအဆင့်ဆင့် မြင့်ထက်မြင့်၍ မလင့်ပုံသေ ဆိုက်ရောက်ကြရပါစေကုန်သတည်း၊ **ပါဏိနော**= အနန္တစကြာဝဠာ နတ်ပြဟ္မာနှင့် ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသား သတ္တဝါအများတို့သည်၊ **ဘာဂီ**= ရရှိနှစ်လို မြတ်ကုသိုလ်၏ ပိုလိုကင်းပ အဘို့ဘာဂကို၊ **လဘန္တု**= ဝမ်းမြောက်ကြည်နူး ပီတိထူးကြောင့် ရွှင်မြူးစွာပေ ရရှိကြပါစေကုန်သတည်း။

အာသီသ

၃။ သလ္လာနေ ယောဂမာပဇ္ဇ၊ ပဏ္ဍိတော သဟိတာဝဟံ။
သလ္လေန သလ္လမုဟစ္စ၊ နိဿလ္လော ဘဝတံ အယံ။

အယံ= ဆုထူးပန်ကျောင်း ကိန်းအောင်းရှင်ပျော် ဤသံဃာတော်သည်၊ **သဟိတာဝဟံ**= ကိုယ်စီစီးပွါး ကြီးထွားလေ အောင် သာသနာ့အကျိုးကို ဆောင်တတ်သော၊ **ပဏ္ဍိတော**=

www.dhammadownload.com

အရာရာတွင် သမ္မဇၨဉ်ဖြင့် ဉာဏ်မြင်ကြီးဘိ ပညာရှိသည်၊ **ဟုတ္တာ**= ပြုပြုပြင်ပြင် အစဉ်ထွန်းသစ် အမှန်ဖြစ်၍၊ **သလ္လာနေ**= ကာမဂုဏ်ဆိုး အာရုံမျိုးကို ပယ်ချိုးနင်းနှိမ် ဆိတ်ငြိမ်ပေတောင်း သခ်ိမ်းကျောင်း၌၊ **ယောဂမာပဇ္ဇံ**= ဂန္ထဝါသ နှစ်ဌာနဟု သာသနာ့အလုပ်ခွင် ပျော်ရွှင်ကြိုးကုတ် လွန်အားထုတ်လျက်၊ **သလ္လေန**= လေးလက်လျင်လျား စိန်သွားတပ်ဆင်စွမ်းအင်ကြီးမား အရိယာမဂ်တည်းဟူသောမြှားဖြင့်၊ **သလ္လံ**= ငါးပါးအာရုံ ကာမဂုဏ်၌ စုပုံပစ်ခတ် မာရ်စစ်တပ်၏ တန့်ရပ်မနား ဆိပ်လူးမြှားကို၊ **ဥဟာစ္ဆ**= အစဉ်စောင့်ကြပ် ပစ်ခတ်ထုတ်နှင် သုတ်သင်ဖယ်ရှား ဟန့်တားပြီး၍၊ **နိဿလ္လော**= ကာမဂုဏ်ငါး အာရုံများ၌ ထူးခြားပြင်းထန် မြှားဒဏ်လွတ်ကင်း ထာဝရငြိမ်းချမ်းခြင်းသည်၊ **ဘဝတံ-ဘဝတူ**=စင်စစ်မသွေ ဖြစ်တော်မူပါစေသတည်း။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ
သ၊ စ၊ အ ဓမ္မာစရိယ၊ ပါဠိပါရဂူ
မဟာသုဗောဓာရုံတိုက်၊ စစ်ကိုင်းမြို့။

www.dhammadownload.com

သီတဂူ ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်
(ရန်ကုန် ကင်းပတ်စ်) ပွင့်ပွဲ အခမ်းအနား
ဇယမင်္ဂလာ ဂါထာ

❀❀❀

၁။ သီတဟဒယသမ္ဘုဒ္ဓေါ။ သဒ္ဓမ္မော ဗုဒ္ဓဒေသိတော။
တိဋ္ဌန္တော ဣဓ လောကမှိ၊ ဗဟူနံ သုခမာဝဟော။

သီတဟဒယော= မေတ္တာပါရမီ နှစ်အဆီဖြင့် စွမ်းရည်ကြီးမား ဖြည့်ဆည်းအားကြောင့် ထူးခြားလေဘိ အေးမြသော စိတ်နှလုံးရှိတော်မူသော၊ **သမ္ဘုဒ္ဓေါ**= သစ္စာ ၄ တန် တရားမှန်ကို ဧကန်မြင်သိ မုနိထွင့်ထား ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်လည်းကောင်း၊ **ဗုဒ္ဓဒေသိတော**= ဒေသနာဉာဏ် ဝေဖန်ပိုင်းခြားသတ္တဝါများ၏ ကွဲပြားစရိုက် လူတိုင်းကြိုက်၍ နှစ်ခြိုက်ရှင်ပျော် ရှင်တော်ဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော၊ **သဒ္ဓမ္မော**= သုံးပုံပိဋကတ် ငါးရပ်နိကာယ် ပြည့်ကြွယ်အနှစ်၊ ထွန်းသစ်ထင်ပေါ် တရားတော်သည်လည်းကောင်း၊ **ဣဓ လောကမှိ**= အများသတ္တဝါ မှီရာဌာန ဤကမ္ဘာလောကကြီး၌၊ **တိဋ္ဌန္တော**=

www.dhammadownload.com

မီးရှူးတန်ဆောင် အလင်းဆောင်လျက် ထွန်းပြောင်ထင်ပေါ်တည်တံ့လျက်နေသည်ရှိသော်၊ **ဗဟူနံ**= လူနတ်တိရစ္ဆာန် ဝေဖန်ပိုင်းခြား သတ္တဝါအများတို့၏၊ **သုခမာဝဟော**= ကိုယ်စိတ်လန်းဖြာ လွန်ကျန်းမာလျက် ကြည်သာနှလုံး ရွှင်ပြုံးကြစေ စွမ်းဆောင်နိုင်ပါပေသည်တကား။

၂။ အသမ္ဘောသာယ ဓမ္မဿ၊ ဓမ္မံ ဓာရေန္တေ မာမကာ။ ပရိယာပုဏာနာ သော၊ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိကာရဏာ။

မာမကာ= ဗုဒ္ဓသာသနာ လွန်စွာမြတ်နိုး အားကိုးကြသော သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်အများတို့သည်၊ **ဓမ္မဿ**= ကောင်းမြတ်ပြည့်စုံ၊ သုံးပုံပိဋကတ် တရားမြတ်ရှေစာ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာ၏၊ **အသမ္ဘောသာယ**= ကမ္ဘာ့အလယ် ပျောက်ကွယ်၍ မသွားစေခြင်းငှာ၊ **ဓမ္မံ**= ပိဋကသုံးသွယ် နိကာယ်ငါးဖြာ ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် ထွန်းပြောင်ထင်ရှား မြတ်တရားကို၊ **ဓာရေန္တေ**= သင်ယူ,ကျက်မှတ် ဆက်မပြတ်အောင်၊ လုံ့လဓာတ်ကြီးစွာ ဆောင်ထားနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။ **ဇော ပရိယာပုဏာနာ**= အဆက်မပြတ် သင်ယူ ရွှင်မှုနှလုံး ဤကျင့်သုံးခြင်းသည်၊ **သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိကာရဏာ**= သာသနာငါးထောင် ရှည်အောင်ခိုင်ခဲ့ တည်တံ့နိုင်ပေ အကြောင်းရင်းဖြစ်ပါပေသတည်း။

www.dhammadownload.com

၃။ သီတဂူဝိဇ္ဇာယတန်၊ သဒ္ဓမ္မဘာကရံ သုဘံ။
သမုပ္ပန္နံ စိရံ ဌာတံ၊ ဒဒံ ဉာဏသုခါဝဟံ။

သုဘံ= ဒဂုံ ပင်လုံ အကောင်းဆုံးသည့် ပြည့်စုံကြွယ်ဝ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသ၏ လှပသာယာ ဂုဏ်ဝါမြင့်ကြွယ် တင့်တယ်လှပေထသော၊ **သဒ္ဓမ္မဘာကရံ**= ကမ္ဘာအနှံ့ ကျယ်ပြန့်ထွန်းပြောင် တရားရောင်တို့ ဦးဆောင်ဖြန့်ဝေ ထွန်းလင်းရာ ဖြစ်ပေထသော၊ **သီတဂူဝိဇ္ဇာယတန်**= ရဟန်းရှင်လူ စိတ်ကြည်ဖြူသည့် သီတဂူစန်းလ လွှမ်းထထင်ပေါ် ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် ကျောင်းတော်ကြီးသည်၊ **သမုပ္ပန္နံ**= ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး အံ့ခြီးဖွယ်ရာ ပြည်မြန်မာ၌ ကောင်းစွာမသွေ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်၍ လာခဲ့ပါပေ၏။ (**ဇတံ**= သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် ခေါ်ဆိုထင်ရှား ပြည်သူများတို့ လေးစားရှုမြင် အစဉ်အံ့ခြီး ဤတက္ကသိုလ်ကျောင်းတော်ကြီးသည်၊) **ဒဒံ ဉာဏံ**= လောကဓမ္မ နှစ်ဌာန၌ သုတစုံလင် ဉာဏ်အမြင်ကို ပြသင်ဖြန့်ဝေ ပြန့်နှံ့စေလျက်၊ **သုခါဝဟံ**= အမျိုး,ဘာသာ သာသနာအကျိုးပွားတိုးလေအောင် ချမ်းသာသုခကို ဆောင်လျက်၊ **စိရံ ဌာတံ**= အဓွန့်ရှည်ကြာ ဤကမ္ဘာ၌ ညီညာကြည်သန့် အရှည်ခံ့လျက် တည်တံ့ပါစေသတည်း။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ
(၅. ၆. ၁၁)

www.dhammadownload.com

ဘုန်းတော်ကြီး-ဥူးဂုဏောဒယ ၏
၁၃၁၉ ခု၊ နှောင်းဘာကူးလဆန်း (၄)ရက်၊
သာဓုကီဠနုသဘင်၌ ရွတ်ဘာသာအပ်သော
သံဝေဂဂီတိဂါထာ

၁။ မဟာယောဓော ပရဇ္ဇတိ၊ အပရာဇိတောပိ နာတိတံ။
သုသုခေနေဝ အလဇ္ဇိ၊ ကရောတု မံ သကိစ္စတံ။

မဟာယောဓော= သီလချပ်ဝတ် မြဲမြဲဝတ်လျက် တမွတ်ကဲတင့် ရဲရင့်သမာ ပညာထိန်လက် စိန်သံလျက်ကို ချိန်ထွက်မနှေး " ကိလေသာတော်လှန်ရေး " သို့ အားပေးကိုယ်တိုင် စိတ်ခိုင်မပြောင်း သာသနာသူရဲကောင်းအဝင် ကျေးဇူးရှင် အရှင်မြတ်ဗုဒ္ဓရားသည်၊ **အပရာဇိတောပိ**= အပရာဇိတ ပလွင်မ၌ ရန်စက်သူပုန် တပ်လုံးကုန်အောင် ရှေ့ဆောင်ဖြိုခွင်းအောင်ပွဲကျင်းလျက် အောင်နင်းသခင် အောင်တော်မူ ရှင်တော်မြတ်ဗုဒ္ဓရားသော်မှပင်လျှင်၊ **နာတိတံ**= အဏုမာဘုန်းတန်ခိုးချုန်းလျက် ပုန်းလျှိုးကွယ်ဝှက် သေမင်းမမြင်ရာပက်သို့ လှမ်းထွက်ကြွဟူ လွန်မြောက်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်တော်မမူထသော၊

www.dhammadownload.com

အလဇ္ဇီ= လူနတ်တကာ ပြဟ္မာ,သိကြား လေးစားချစ်ခင် ဗရားရှင်မှ နားတွင်မရှက် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ် သေမင်းယုတ်ကို၊ **သက်စ္ဆိတံ**= လောကသဘာဝ မရဏခမ္မတာ သေစာဆက်သွင်း ချက်ချင်းမဆိုင်း သင်အလိုရှိတိုင်းသာလျှင်၊ **မံ**= သင့်၏ရန်ပက် တော်လှန်ဖျက်၍ နန်းပက်နိုဗ္ဗု ရောက်ကြောင်း ဟူသည့် လေးဆူသစ္စာ သိရာသိကြောင်း တရားကောင်းကို မစောင်းမြော်ငြား ငါကဲ့သို့သောဗရားသားတော်အား၊ **ကရောတု**= ယုတ်မာသမှု သင်ပြုလိုလျှင် ပြုပေတော့ဟု၊ **သုသုခေ နေဝ**=သဘာဝခမ်း တရားမှန်မို့ ငြင်းဆန် မပြု လွယ်လွယ်ကူ ကူနှင့် ခွင့်ပြုလျက်သာလျှင်၊ **ပရဇ္ဇတိ**=အနိုင်မယူ နှလုံးသွေးဖြင့် အော်- အရှုံးပေးတော်မူခဲ့ပြီ ဗရား။

၂။ အပ္ပမာဒေထ မမ်ဝ၊ ပဿိယ မရဏသတိ်။
ခုဝါခုဝံ သကကာယေ၊ ဘာဝေထ ဇိနသာသနိ်။

မမ်ဝ=ရေမြှုပ်,ရေပွက် ရူပက်ဝေဒနာ သညာတံလျှပ်မြန်တတ်သဘော ဌက်ပျောသခ်ါ ဝိညာမျက်လှ,ယှက်ဘွဲ့ ပေါင်းမှု ငါ၏ခန္ဓာကိုယ်ပျက်မှုကိုသာလျှင်၊ **ပဿိယ**= မျက်စိတမှိတ် လျှပ်တပစ် တမိနစ်တွင်း ဖြစ်ပျက်ခြင်းကို ထင်လင်းပုံပြု တွေ့ဆုံကြည့်ရှုကြကုန်၍၊ **သကကာယေ**= ကိုယ်စီကိုယ်ငကိုယ့်ခန္ဓာကိုယ် အဝဝ၌၊ **ခုဝါခုဝံ**= 'သေရမှာကားမြဲ နေရမှာမမြဲ' ဟူသော၊ **မရဏသတိ်**=ဗုဒ္ဓမြတ်ရှင် ဉာန်သဗ္ဗဉ်ဖြင့်

www.dhammadownload.com

စီရင်မှတ်တန်း မရဏာသတိမြတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ **ဘာဝေထ**= သဟောတ္တပ္ပဉာန် သံဝေဂမှန်ဖြင့် မြန်မြန်တိုးပွါး အဖိုးမျှားအောင် ကြိုးစားပွါးရစ်ကြပါကုန်လော့၊ **ဇိနသာသနိ**= 'မရဏာသတိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝေထ' အာဒိပြလျက် ဆုံးမတိုက်တွန်းဖော်ညွှန်းလမ်းပြ ဗုဒ္ဓဝစနကို၊ **အပ္ပမာဒေထ**= ကိုယ်ကျိုးကိုယ်ချင့် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ရွေ့ ကိုယ့်အတွေ့ဖြင့် ဓလေ့ထုံးစံတရားမှန်ကို မလွန်မကျော်, **အော်** --- ပြတော်မူခဲ့ရှာပြီဗရား။

www.dhammadownload.com

၁၃၃၉ ခု၊ နတ်တော်လပြည့်ကျော် ၂ ရက်နေ့
သက်တော် ၇၈ နှစ်၊ သီကျွာတော် ၅၉ ဝါအရတွင်
လွန်တော်မူသော
ရွှေကျင်နိုကာယ ဥပဇ္ဈာယ် မဟာနာယက ဂန္ဓကာရကအကျော်
အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘုရား၏

သာဓုကီဠနသဘာ ဂုဏာနုသရဏကထာ

❀❀❀

၁။ နတ္ထာ သော ဂဏီသဿ ၊ ရွှေကျင်နိကာယကေတုနော။
ဇေယျမ္ပိ ဂန္ဓာဓိပဿ ၊ ထေရော ပစ္ဆိမသာဝကော။

သော ထေရော= မျက်မှောက်ခေတ်တွင် ဂုဏ်သစ်လွင်လျက် ပြိုင်ယှဉ်ကင်းပ ဂန္ဓကာရကအကျော် ဤကျေးဇူးရှင် မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်သည်၊ **ရွှေကျင်နိကာယကေတုနော**= ထက်ရပ်ဝေဟင် နေအသွင်သို့ မြေပြင်ထင်ရှား အစဉ်အားဖြင့် ဝင့်ကြွားတင့်တယ် ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီး၏ မှန်ကင်းသဖွယ်ဖြစ်တော်မူသော၊ **ဂဏီသဿ**= ဂိုဏ်းမြတ်ဥုံးစီး မဟာဝိသုဒ္ဓါ

www.dhammadownload.com

ရာမ ဆရာတော်ဘုရား၏၊ **နတ္ထာ**= မွေးချင်းအစစ် မြေးရင်းဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ **ဇေယျမ္ပိ**= ကျောင်းကန်စေတီ ဝေဝေစီလျက် ခွေလည်ရော ရေဇလာဖြင့် သေလာရစ်နှောင် စစ်ကိုင်းတောင်၌၊ **ဂန္ဓာဓိပသေ**= သူတော်ခလေ့ ဂူပျော်မွေ့လျက် ကိုယ်တွေ့တရား ဟောကြားမြွက်ဖော် မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော်၏၊ **ပစ္ဆိမသာဝကော**= ရဟန်းဖြစ်မြောက် ဂုဏ်ဝါတောက်အောင် ခိုးမြောက်ခဲ့ပေ နောက်ဆုံးတပည့်ဖြစ်ပါပေသတည်း။

၂။ တေဇိသုပညာသတ္တိ၊ ပဇ္ဇောတော'အဘယသာမိကော။
ပခုက္ကူဂဏာဓိရာ စ ၊ ဝါစေန္တာ ပိဋကတ္တယံ ။

ပဇ္ဇောတော= ရွှေကျင်ဥက္ကင့် သမုတ်အပ်သည် ထွင့်မြတ်ထင်ပေါ် ကျေးဇူးရှင် မြောင်းမြဆရာတော်သည်ရင်း၊ **အဘယသာမိကော**= ပါဠိသက္ကတစွယ်စုံ နယ်ကုန်တတ်ကျွမ်း အံ့မခန်းမျှ ဉာဏ်စွမ်းထင်ပေါ် ကျေးဇူးရှင် အဘယာရာမ ဆရာတော်သည်ရင်း၊ **ပခုက္ကူဂဏာဓိရာ စ**= ပါဠိအဋ္ဌကထာ နိုင်နင်းစွာဖြင့် ခါခါပို့ချ ပခုက္ကူဂဏာအကျော် မဟာဝိသုတာရာမဆရာတော်တို့သည်ရင်း၊ **ပိဋကတ္တယံ**= အဋ္ဌကထာ ဋီကာ စုံလင်စွာဖြင့် သုံးဖြာပိဋကတ် ကျမ်းစာမြတ်ကို၊ **ဝါစေန္တာ**=လက်ထပ်သင်ပြ အခါခါပို့ချတော်မူကြကုန်သည်ဖြစ်၍၊ **ဣမသေ**= မျက်မှောက်ခေတ်တွင် ဂုဏ်သစ်လွင်လျက် ပြိုင်ယှဉ်ကင်းပ ဂန္ဓကာရကအကျော် ဤကျေးဇူးရှင်မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်၏၊ **ပညာ**

www.dhammadownload.com

သတ္တိ= ကျမ်းဂန်ထွေထွေ နိုင်နင်းပေသည့် ထူးထွေဆန်းပြား ပညာရည်စွမ်းပကားကို၊ **တေဇယိသု**= ဝရဇိန်လက်နက် အစွမ်းထက်သို့ လက်လက်မသွေ ထက်မြက်စေတော်မူကြ လေကုန်သတည်း။

၃။ နာနာဂန္ဓေ ကရောန္တေန ၊ ကိတ္တိ' မဿ မဟီတလေ။
သုပါကဋာ' ရဋ္ဌရာ ၊ ရဝိန္ဒူ ဝိယ ခေတလေ။

နာနာဂန္ဓေ= ရတနာ့ဂုဏ်ရည် အစတည်လျက် ခေတ်မီ များစွာ ဘာသာဋီကာ ကျမ်းစာတို့ကို၊ **ကရောန္တေန**=ထူးကဲစွာလှ ဇဲလုံးဖြင့် ကျနပြုပြင် ရေးသားစီရင်တော်မူခြင်းကြောင့်၊ **ဣမဿ**= မျက်မှောက်ခေတ်တွင် ဂုဏ်သစ်လွင်လျက် ပြိုင် ယှဉ်ကင်းပ ဂန္ဓကာရကအကျော် ဤကျေးဇူးရှင် မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော်ဘုရား၏၊ **ကိတ္တိ**= ခိုးမွမ်းအံ့ဩ သောသောညံ့ညံ့ ကျော်စောသံသည်၊ **ခေတလေ**= ဆီးနှင်းမြူတိမ် သူရိန်ကင်းစင် ထက်ကောင်းကင်၌၊ **ရဝိန္ဒူ ဝိယ**= သရဒရာသီ သာကြည် တောက်ထွန်း နေဝန်းလဝန်းတို့ကဲ့သို့၊ **မဟီတလေ**= လူတို့ နေရာ ကျယ်လှစွာသည့် ကမ္ဘာတခွင် မြေအပြင်၌၊ **အာရဋ္ဌ ရာ**= နိုင်ငံရပ်ခြား တိုင်းတပါးတိုင်အောင်၊ **သုပါကဋာ**= မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော် ပြည်လုံးကျော်လျက် ထုတ်ဖော်အံ့ အား အစဉ်အားဖြင့် ထင်ရှားတော်မူပါပေသတည်း ။

www.dhammadownload.com

၄။ သယံ ထေရော သိက္ခာကာမော၊
အညေသံ ဝိ နုသာသကော ။
သုမာပိတော ဂန္ဓာရာမော၊
အညေသံ ဒဿနာရဟော။

ထေရော= အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ဘွဲ့နာမဖြင့် ထာဝရ ကျော်မော် ကျေးဇူးရှင် မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်သည်၊ **သယံ သိက္ခာကာမော**= အဓိသီလ စိတ္တ,ပညာ ကျင့်သိက္ခာကို မြဲစွာ ရိုကျိုး ကိုယ်တော်တိုင် မြတ်နိုးသည်ဖြစ်၍၊ **အညေသမ္ပိ**=မိမိ ထံမှောက် ခိုဝင်ရောက်သည့် မြားမြောက်တင့်ဆန်း ငါးရာကျော် တပည့်တပန်းတို့ကိုလည်း၊ **အနုသာသကော**= သိက္ခာကျင့်ဝတ် မြတ်နိုးတတ်ဘို့ စွဲမှတ်ပုံသေ ဆုံးမ သွန်သင်တော်မူတတ်ပါပေ ၏။ **အညေသံ ဒဿနာရဟော**= ဣသာမဝင် စိတ်ကြည်လင် သည့် လူရှင်အလယ် စံပြသဖွယ် ဖြစ်သော၊ **ဂန္ဓာရာမော**= တောင်သမန်အင်း ဆောင်လေညှင်းကြောင့် ရှုခင်းသာယာ ချမ်းမြေ့စွာသည့် မဟာဂန္ဓာရုံ သင်းထုံကျော်ဟီး ကျောင်းတိုက် ကြီးကို၊ **သုမာပိတော**= ခိုင်မာကျစ်လစ် နည်းစနစ်ဖြင့် စင်စစ် မသွေ ဖန်ဆင်းတည်ထောင်အပ် လေပြီတကား။

၅။ နတ္ထိ ဒါနိ မဟာထေရော ၊ ဗဟူနံ ပရိဏာယကော။
သမဂ္ဂါ ပဋိပဇ္ဇာမ ၊ သော သိဿာန ပူဇနာ ။

ဒါနိ= သုံးဆယ့်ကိုးခု ရတုဟေမန် မြောက်လေပြန်သည့် မြိုင်ယံအတွင်း သဇင်သင်းလျက် ငွေနှင်းကျရာ လွမ်းဆွတ်

www.dhammadownload.com

ဖွယ် ယနေ့အခါ၌၊ **ဗဟူနံ-** ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာကြည်ညိုမှိုခိုအားထား ရှင်လူအများတို့၏၊ **ပရိဏာယကော-** နှုတ်မြွက်ဟောကြား ကျမ်းရေးသားလျက် ဉာဏ်အားသစ်စေ ခေါင်းဆောင်ကောင်းတပါး ဖြစ်တော်မူပေသော၊ **မဟာထေရော-** အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ဘွဲ့နာမဖြင့် ထာဝရကျော်မော် ကျေးဇူးရှင် မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်သည်၊ **နတ္ထိ-** သက်တော်အားဖြင့် ထင်ရှားမသွေ ရှိတော်မမူတော့ပါခြေ၊ **မယံ-** မဟာဂန္ဓာရုံတိုက်ရှေ့ဘုံ၌ ခိုလှုံပျော်ငြား တပည့်တော်အများတို့သည်၊ **သမဂ္ဂါ-** ဆရာသခင် ရှိနေစဉ်သို့ ချစ်ခင်ကြင်နာ အချင်းချင်းညီညွတ်ကြကုန်သည် ဖြစ်၍သာလျင်၊ **ပဋိပဇ္ဇာမ-** ဆရာချမှတ်လမ်းစဉ်မြတ်ကို စိတ်ဓာတ်တွေညီ သွေမဖည်ပဲ အတည်စဉ်စိုက် လမ်းဆုံးဆိုက်အောင် လိုက်ကြပါကုန်စို့ဘုရား။ **ဒေသာ-** ဆရာ့လမ်းစဉ် လွန်ချစ်ခင်လျက် အစဉ်မကွာ ဤလိုက်နာခြင်းသည်သာလျှင်၊ **သိဿာနံ-**ဆရာကောင်းထံ လွန်ကျိုးနွံလျက် နည်းခံသင်ကြား တပည့်ကောင်းပီသသူအများတို့၏၊ **ပူဇနာ-** ဆရာ့ကျေးဇူး ဂုဏ်အထူးကို ရှင်မြှုံထုတ်ဖော် အကောင်းဆုံးပူဇော်ခြင်း ဖြစ်ပါပေသတည်း။

(အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ မဟာသုဘောဓရှုံ့ကျောင်းတိုက်၊ စစ်ကိုင်းမြို့ ရေးသားပူ ဇော်ပါသည်။)

www.dhammadownload.com

တောင်သာမြို့နယ်၊ ဓမ္မိုက်ရွာ၊
ကျေးဇူးတော်ရှင် အောင်မြေရွှေဘုံ
မဟာအုတ်ကျောင်းဆရာတော်၏
တန်ခိုးမြောက် အထိမ်းအမှတ်ပွဲ

ဂုဏာနုသ္သရဟူဇာ ဂါထာ

❀❀❀

(၁) ထေရဒဗ္ဗေ ဝိနဗ္ဗေပိ၊ ဧကဝဿမတိတကေ။
ဂုဏာနိ အဝိနဋ္ဌာနိ၊ ဟဒယေ နော ပတိဋ္ဌရေ။

ဧကဝဿမတိတကေ=ငွေနှင်းမှုံမှုံ လေညှင်းသုန်လည်း အေးတုံအသဲ ရှိနိုင်ဘဲမို့ ပူပွဲဆင်ရာ လွန်ခဲ့သည့် တနှစ်ကျော် အခါကာလတုန်းက၊ **ထေရဒဗ္ဗေ**=တာရာကြယ်ရံ လမင်းဟန်ဖြင့် ခြံရံဝင့်ကြွား တပည့်သားတို့ လေးစားဖူးမြော် ဆရာတော်ဘုရား၏ ဒြပ်တော်သည်၊ **ဝိနဗ္ဗေပိ**= အတ္ထတောင်စွယ် လမင်းကွယ်သို့ သွယ်သွယ်စားစား တပည့်များကို စွန့်ထားကြဉ်ဖယ် ပျောက်ကွယ်၍သွားခဲ့ပါသော်လည်း၊ **ဂုဏာနိ**= ကြီးမားမေတ္တာ ကရုဏာဖြင့် အရာရာတွင် သွန်သင်ပြသ

www.dhammadownload.com

ဆုံးမခဲ့ဘူး ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည်ကား၊ **အဝိနဋ္ဌာနိ**= ရွှေခွက်မှာ တည် ခြသော့်ဆီသို့ အရည်မယွင်း ပျောက်ပျက်ခြင်း မရှိကြ ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ **နော**=ဆရာ့ကျေးဇူး ဂုဏ်အထူးကို ကြည် နူးမှန်းမြော် တပည့်တော်တို့၏၊ **ဟဒယေ**=အသိစိတ်ဓာတ် ကိန်းဝပ်ဖြစ်ရာ ဂုဟာသယ နာမထင်လင်း နှလုံးသား အတွင်း၌၊ **ပတိဋ္ဌရေ -ပတိဋ္ဌဟန္တိ**=ရှေ့နောက်မပျက် သတ္တိ ဆက် လျက် နှစ်သက်ကြည်စွာ တည်ရှိကြပါကုန်သည်ဘုရား။

(၂) ထေရဂုဏ် သရိတ္တာန၊ ကတညူ ကတဝေဒိနော။ မယံ သိဿာ သမဂ္ဂါဝ၊ ကရောမ ဒါနိ ပူဇနံ။

ထေရဂုဏ်=ကြီးမားမေတ္တာ ကရုဏာဖြင့် အရာရာတွင် သွန်သင်ပြသ ဆုံးမခဲ့ဘူး ဆရာတော်ဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ **သရိတ္တာန**=တန္ခစ်လွန်လာ အချိန်ကြာလည်း ဘယ်ခါမမေ့ ယနေ့တိုင်သာ အခါခါ သတိရကြပါကုန် သည်ဖြစ်၍၊ **ကတ ညူ ကတဝေဒိနော**=ဆရာပြုဘူး ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အထူးသိမြင် ချစ်ခင်လေးမြတ် ပေးဆပ်တတ်ကြကုန်သော၊ **သိဿာ**= ဆရာ့ထံပါး ဝပ်တွားခိုဝင် ပညာသင်လျက် ချစ်ခင်ညွှတ် ပျော်ပြီး တပည့်ကောင်း ဖြစ်ကြကုန်သော၊ **မယံ**=ဆရာ့ဂုဏ်ရည် ယုံကြည်မှန်းဆ လွမ်းတရည်မြော် တပည့်တော်တို့သည်၊ **သမဂ္ဂါဝ**= ဆရာတော်ကျောင်း စုပေါင်းခိုဝင် ချစ်ခင်လေးမြတ် စိတ်ဓာတ်ကြည်စွာ ညီညွှတ်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍ သာလျှင်၊

www.dhammadownload.com

ဒါနိ= ၁၃၄၂ တွက်စစ်ခါညီ ရာသီဟေမန် မြောက်လေပြန်၍ မြိုင်ယံအတွင်း ခွါညိုသင်းသည့် ငွေနှင်းစိုစို၊ လပြာသိုဏ် ထွန်းဆို ပေါ်တက် လပြည့်ကျော် ၁၁ ရက် အခါသမယ၌၊ **ပူဇနံ**=ဆရာ့ကျေးဇူး ဂုဏ်အထူးကို ရှင်မြူးတသ ဂါရဝဖြင့် ထာဝရချစ်ကြည် နှစ်လည်ဆင်နွဲ့ အထိမ်းအမှတ်ပူဇော်ပွဲကို၊ **ကရောမ**=ပြုကြခုလို အမှုဆိုသည့် ကုသိုလ်အမှု ဘို့ဘာဂကို ဝေဌအနေ အလွမ်းဖြေလျက် မသွေကြည်သာ ပြုလုပ်ကြပါ ကုန်သည်ဘုရား။

၁၃၄၂-ခု ပြာသိုလ (၁၉၈၁၊ ဇန္နဝါရီလ)

www.dhammadownload.com

၁၃၄၈–ခု နယုန်လဆန်း (၅) ရက်နေ့တွင် လွန်တော်မူ၍
နယုန်လဆန်း (၈) ရက်နေ့တွင် ဆင်ယင်ကျင်းပအပ်သော
သက်တော် (၇၀) နှစ် သိက္ခာတော် (၅၁) ဝါရှိ
စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး၊ မဟာသုဒဿနချောင်
ဆရာတော် အရှင်နရိန္ဒထေရ်၏
သာဓုကီဠနာ သရီရပူဇာ အခမ်းအနားဌာ ရွတ်ဆိုပူဇော်အပ်သော

သံဝေဇနီယဂါထာ

❀❀❀

(၁) သမာဂမေ သမိက်ဝ ၊ ထေရံ ပဿိမ မိတိမံ။
နိတော ထေရံ ပဿိဿာမ ၊ ထေရော နော နိဓနံ ဂတော။

သမာဂမေ= ဝိဿနာနွယ်ဝင် ထေရ်အရှင်တို့ နှစ်စဉ်ဆုံဆည်း ဝိပဿနာဝိနည်းစာတော်ပြန်ပွါကြီးဌ၊ **သမိက်ဝ**= သက်တော်နုစဉ် ဟိုယခင်က ကြည်လင်ကျန်းမာ နှစ်တိုင်းသာလျှင်၊ **မိတိမံ**= သာသနာတည်တံ့ အရှည်ခံ့ဘို့ ကြည်သန့်စရာစေတနာဖြင့် ညီညာအားတက် ဆောင်ရွက်လေဘိ လုံ့လဝီရိယရှိတော်မူသော၊ **ထေရံ**= မဟာသုဒဿန မည်ရတင့်ဆန်းကျောင်းသခ်ိမ်းဌ ရွှင်လန်းမှီကာ ကြည်သဒ္ဓါဖြင့် နှစ်ဖြာခုရ

www.dhammadownload.com

သာသနာ့အလုပ် အားထုတ်ရှင်ပျော် 'အရှင်နရိန္ဒ'မည်သော မထေရ်မော်ကို၊ **ပဿိမ္ဘ**= ခြေရင်းထံပါး ဝင်ခ,စားလျက် စကားဆုံးမ သြဝါဒကို ကြည်စွသဒ္ဓါ နာယူကာဖြင့် မကြာခဏ ဖူးတွေ့ခဲ့ကြရလေကုန်ပြီ။ **ဣတော**= ၁၃၄၈-ခု ရတုခါကြုံ နယုန်မာသ ဆန်းပက္ခ၏ ပဉ္စမဒိနာ ပူဗျာကြုံရ ယခုအခါကာလမှ၊ (**အပရကာလေ**)= နေ့ ရက် လ,ပြောင်း နှစ်ပေါင်းရှည်ကြာ နောက်အခါ၌၊ **ထေရံ**= မဟာသုဒဿန မည်ရတင့်ဆန်း ကျောင်းသခ်မ်း၌ ရှင်လန်းမှီကာ ကြည်သဒ္ဓါဖြင့် နှစ်ဖြာဝုရ သာသနာ့အလုပ် အားထုတ်ရှင်ပျော် 'အရှင်နရိန္ဒ'မည်သော မထေရ်မော်ကို၊ **နပဿိသာမ**= ကြုံခွင့်ဆုံရေး အပုံဝေးသဖြင့် ကြုံတွေးလွမ်းတ မြော်မှန်းဆလျက် ဦးချအစဉ် ဖူးမြင်ခွင့် ရရှိနိုင်ကြတော့မည် မဟုတ်ပေ၊ **နော**= သာဓုကီဠနသဘင် ဆင်ယင်ကြငြား တပည့်တော်အမျိုးတို့၏၊ **ထေရော**= မဟာသုဒဿန မည်ရတင့်ဆန်း ကျောင်းသခ်မ်း၌ ရှင်လန်းမှီကာ ကြည်သဒ္ဓါဖြင့် နှစ်ဖြာဝုရ သာသနာ့အလုပ် အားထုတ်ရှင်ပျော် 'အရှင်နရိန္ဒ'မည်သော မထေရ်မော်သည်၊ **နိဓနံ ဂတော**= တဘဝသံသရာ ငါးခန္ဓာရုပ်သိမ်းလျက် အော်. . . ချုပ်ငြိမ်းတော်မူခဲ့လေပြီတကား။

(၂) မနောရမာ သုဒဿနာ ၊ သုဒဿနမလက်တံ။
သက်ရှောဝါ' သိ ဝေမ္မိ ၊ သော်စယာမ ဘုသံ ထုနံ။

ထေရော= မဟာသုဒဿန မည်ရတင့်ဆန်း ကျောင်းသခ်မ်း၌ ရှင်လန်းမှီကာ ကြည်သဒ္ဓါဖြင့် နှစ်ဖြာဝုရ သာသနာ့

www.dhammadownload.com

အလုပ် အားထုတ်ရှင်ပျော် 'အရှင်နရိန္ဒ' မည်သော မထေရ်မော်သည်၊ **မနောရမာ**= တောင်စွယ်ချိုင့်ဂွမ်း မြိုင်တန်းဂနိုင် တူပြိုင်ပွင့်လန်း ဒဟတ်ပန်းတို့ တင့်ဆန်းထွေးယှက် ကျေးဌက်ရှင်မျှ ကြည်နူးလွန်စွာ စိတ်နှလုံးမွေ့လျော်ရာဖြစ်သော၊ **သုဒဿနာ**= မဟာသုဒဿန မည်ရတင့်ဆန်း ကျောင်းသခ်ိမ်းမှ၊ **အလက်တံ**= ရွှေဘုံ ရွှေနန်း ရွှေကြဌန်းဟု တင့်ဆန်းရောင်ဖြာ ဘုံခန်းဝါ၌ ရတနာခုနစ်သွယ် စီခြယ်သပ်ရပ် တန်းဆာဆင် အပ်သော၊ **သုဒဿနံ**= ဝတီဘုံဖျား နတ်,သိကြားတို့ စံစားကြည်ပျော် သုဒဿန နန်းမြို့တော်သို့၊ **သက်ရွှောဝ**= မြေအိုးပမာ လူ့ခန္ဓာကို အာသာမတွယ် စွန့်ပယ်ကြရိုး ရွှေအိုးပမာ နတ်ခန္ဓာဟူ ရယူပျော်မွေ့ ပြောင်းရွှေ့စံနေတော်မူသည်သာလျှင်၊ **အာသီ**= စင်စစ်မသွေ အမှန်ပင် ဖြစ်ခဲ့လေပြီ၊ **ဒေမ္မိ**= မြေအိုးကွဲနှင့် ရွှေအိုးလဲယူ ကြည်ဖြူဝမ်းသာ ဤသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ **မယံ**= သာမုကီဌနသဘင် ဆင်ယင်ကြငှား တပည့်တော် အမျှားတို့သည်၊ **ဘုသံ**= ရင်တွင်းသောက လှိုင်းထပြိုဆင်း အလွန်အမင်းသာလျှင်၊ **ထုနံ ထုနန္တာ**=

"ဟာ ယောဂါ ဝိပ္ပယော ဂန္တာ၊
ဟာ နိစ္စံ သဗ္ဗသခ်ိတံ။
ဟာ ဇိဝိတံ ဝိနာသန္တံ၊
ဣစ္ဆာသိ ပရိဒေဝနာ"

www.dhammadownload.com

ခါခါမြွက်ဟ ငြီးတွားကြလျက်၊ **သောစယာမ**= သောကဗျာပါ ပူလှစွာဖြင့် မျက်နှာညှိုးမှိန် အစိုးရိမ်ကြီး စိုးရိမ်ကြပါကုန်သည် အရှင်ဘုရား။

(၃) **ဘာဝန် ဘာဝယိသာမ ၊ သံဝိဂ္ဂမာနသာ မယံ။**
သရီရပူဇံ ကာဟာမ ၊ ထေရဂုဏာမနုသရံ။

ဒါနိ= ၁၃၄၈ ခု ရတုခါကြုံ နယုန်မာသ ဆန်းပက္ခ၏ အဋ္ဌမဒိနာ ပူဇာပွားကြ ဤသာဓုကီဠန အခါသမယ၌၊ မယံ= သာဓုကီဠနသဘင် ဆင်ယင်ကြငြား တပည့်တော်အများတို့ သည်၊ **သံဝိဂ္ဂမာနသာ**= အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာမြစ်ငုတ် ရင်း မပြုတ်၍ မြတ်ယုတ်ဘဝ ဇာတိရက အိုကြ,သေကြ မနေရဟု ဒိဋ္ဌမြင်သိ ထိတ်လန့်သောစိတ်ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍၊ **ဘာဝန်**= ဇီဝိန်ပျက်ယွင်း သေရခြင်းကို ဉာဏ်သွင်းရှုကာ သတိရခြင်း ဟူသော မရဏာသတိဘာဝနာကို၊ **ဘာဝယိသာမ**= အို့. နာ. သေရေး ဒုက္ခဘေးမှ လွတ်ရေးဧကန် ကြောင်းရင်းမှန် သဖြင့် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပွားများကြပါကုန်စို့ဘုရား၊ **ထေရဂုဏံ**= သီလ, သမာဓိ,ပညာ, အရာရာပြည့်စုံ လွှမ်းခြုံရည်စူး မထေရ် မြတ်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ **အနုသရံ အနုသရန္တာ**= ဖန်ဖန် တွေးခေါ် အဆွေးပေါ်လျက် ငေးမြော်လွမ်းတ အောက်မေ့ ကြကုန်သည်ဖြစ်၍၊ **သရီရပူဇံ**= ခန္ဓာငါးချက်ကြောင်း မဆက် သဖြင့် ချုပ်ပျက်ဧကန် ကြွင်းကျန်ယခု ဥတုဇမှတ် ရုပ်ကလာပ်

www.dhammadownload.com

ကို လေးမြတ်ကော်ရော် ပူဇော်ခြင်းအမှုကို၊ **ကာ ဟာမ**-သောကဖြေသိပ် သံဝေစိတ်ဖြင့် ထိတ်လန့်ခါခါ ပြုလုပ်ကြပါ ကုန်စို့ဘုရား။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ
မဟာသုဗောဓာရုံကျောင်းတိုက်
စစ်ကိုင်းမြို့
၁၃.၆.၈၆

www.dhammadownload.com

စစ်ကိုင်းမြို့၊ စာရေးအရှေ့ရှေ့၊ ခြသေ့ကန်ကျောင်း
နာယကဆရာတော်၊ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး ရွှေကျင်နိကာယ
မဟာဂန္ဓာရုံ ဝိပဿနာ ဝိနည်းပြန်ဌာန သြဝါဒစရိယ
ရွှေကျင်နိကာယရတ္တညူမဟာနာယက
သက်တော် ၇၅ နှစ်၊ သင်္ကန်းတော် ၇၂ ဝါအရ
၁၃၆၀–ပြည့်နှစ် ဝါဆိုလဆုတ် ၅–ရက်နေ့၌
ဘဝနတ်ထံ စံလွန်တော်မူသော
ဘဒ္ဒန္တဇောတိကမဟာထေရ
ခြသေ့ကန်ဆရာတော်ဘုရားကြီး အန္တိမစျာပနအခမ်းအနား၌
ရွတ်ဖတ်ပူဇော်အပ်သော

ဂုဏာနုသရဏာသံဝေဇနီယဂါထာ

❀❀❀

၁။ ဓမ္မသ ကုသလော ထေရော၊ အတ္တနိ ဓမ္မဇောတကော။
ဗဟူနံ ဟဒယေ ဓမ္မ၊ ဇောတနော တေန ဇောတိကော။

ထေရော= ခြသေ့ရေကန် အကြောင်းခံလျက် ခြသေ့ကန်ကျောင်း ကမ္ဘည်းဆောင်းသား ဂုဏ်ပေါင်းထင်ပေါ် ကျောင်းတိုက်တော်၌ ရှင်ပျော်ခိုမှီး ခြသေ့ကန်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

www.dhammadownload.com

သည်၊ **ဓမ္မသ**= ပိဋ္ဌကတ်သုံးသွယ် နိကာယ်ငါးဖြာ ဓမ္မက္ခန္ဓာ ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် များမြောင်သတ်မှတ် သင်ယူ အပ်သည့် ပရိယတ်ခေါ် မြတ်တရားတော်၌၊ **ကုသလော**= သင်ယူကျန ကျွမ်းကျင်တော်မူလှသည်ဖြစ်၍၊ **အတ္ထနိ**= သီလဖြူစင် ကျင့်ဓုတင်နှင့် ဆင့်ယှဉ်သမာ ပညာလွှမ်းဖုံး မိမိ၏ စိတ်နှလုံး၌၊ **ဓမ္မဇောတကော**= ဓမ္မအရောင် စွမ်း ဆောင်လက် ဝေထွန်းလင်းစေတော်မူတတ်ပါပေ၏။ **ဗဟူနံ**= ဆည်းကပ်ကြည်ညိုသဒ္ဓါပိုလျက် မှီခိုအားထား တပည့် ဒါယကာ ဒါယိကာမအများတို့၏။ **ဟဒယေပိ**= သဒ္ဓါကြည်လင် စိတ်ကောင်းယှဉ်လျက် သန့်စင်ရှင်ပြုံး စိတ်နှလုံး၌လည်း၊ **ဓမ္မဇောတနော**= ဓမ္မအရောင် ထွန်းလင်းပြောင်ဘို့ စွမ်းဆောင် မသွေ ရှင်းပြတော်မူတတ်ပါပေ၏။ **တေန**= မိမိသူတပါး နှလုံးသား၌ ထူးခြားစွမ်းဆောင် တရားရောင်ကို ထွန်းပြောင် စေတတ် ထိုအကြောင်းသကတ်ကြောင့်၊ **ထေရော**= ခြသေ့်ရေ ကန် အကြောင်းခံလျက် ခြသေ့်ကန်ကျောင်း ကမ္ဘည်းဆောင်း သား ဂုဏ်ပေါင်းထင်ပေါ် ကျောင်းတိုက်တော်၌ ရှင်ပျော်ခိုမှီး ခြသေ့်ကန်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်၊ **ဇောတိကော**= "ဓမ္မ အရောင် ထွန်းပြောင်စေပြား ထေရ်ဘုရား"ဟု ထူးခြားဘွဲ့ပေါ် ထင်ရှားတော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

www.dhammadownload.com

၂။ ဇာတော ဘူမ္မံ့ မ္မေ ဇာတော၊ သီလဝါ သုတဓရကော။
သဒ္ဓမ္မံ ဇောတယိတ္ဝာန၊ ဒိနေ ထေရော ဒိဝဂ်တော။

ထေရော= ခြသေ့ရေကန် အကြောင်းခံလျက် ခြသေ့ကန်ကျောင်း ကမ္ဘည်းဆောင်းသား ဂုဏ်ပေါင်းထင်ပေါ်ကျောင်းတိုက်တော်၌ ရှင်ပျော်ခိုမှီး ခြသေ့ကန်ဆရာတော် ဘုရားကြီးသည်၊ **ဘူမ္မံ့**= သမိုင်းမြန်မာ ရှေးအခါက ကျေးရွာပေါ်ထွန်း တင်မော်ကွန်းဝယ် ကန်ဇွန်းနိမ့်မြင့် ပြိုင်ကာဆင့်လျက် ထူးတင့်ပေါ်လာ ရွာနှစ်ရွာကို ခုခါမြော်တွေး ရွာစာရေး၌၊ **ဇာတော**= သဒ္ဓါပြည့်စုံ 'ဦးဂွမ်းပုံ'နှင့် လွှမ်းခြုံဂုဏ်မြင့် 'ဒေါ်မယ်တင့်'ဟု ရွယ်ဆင့်ပန်ထွာ ဘုန်းသမ္ဘာနှင့် အဂ်ါစုံလင်ဖွားမြင်တော်မူခဲ့ပါပေ၏။ **ဓမ္မေ**= ဗုဒ္ဓဟောကြား မြတ်တရားဟူ ပိုင်းခြားထင်ပေါ် သုံးရပ်သော သာသနာတော်၌၊ **ဇာတော**= ပရိကၠရာစုံလင် သိက္ခာတင်လျက် ကျင့်စဉ်တရား အလေးထားသည့် ဘုရားသားကျော် ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသည် ဖြစ်၍၊ **သီလဝါ**= စောင့်သူမှန်က ပါယ်မကျအောင် ကယ်မစောင့်ရှောက် ပါတိမောက်ဟူ စင်ဖြူလေဘိ မြတ်သောသီလရှိတော်မူပါပေ၏။ **သုတဓရကော**= ရှင်တော်ဘုရား ဟောမြွက်ကြားသည့် မျှားပြားနက်ကျယ် နှစ်သက်ဖွယ်နှင့် စ, လယ်, အဆုံး ကောင်းခြင်းသုံးဟု စုရုံးဖော်ပြ မြတ်ဓမ္မကို ပြည့်ဝနာယူ ဆောင်ထားတော်မူတတ်ပါပေ၏။ **ထေရော**= ခြသေ့ရေကန် အကြောင်းခံလျက် ခြသေ့ကန်ကျောင်း ကမ္ဘည်း

www.dhammadownload.com

ဆောင်းသား ဂုဏ်ပေါင်းထင်ပေါ် ကျောင်းတိုက်တော်၌ ရှင်ပျော်ခိုမှီး ခြသေ့ကန် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်၊ **သဒ္ဓမ္မ-** ရှင်တော်ဘုရား ဟောမြွက်ကြားသည့် ထူးခြားထင်ပေါ် သူတော်ကောင်းတရား ဟုဆိုအပ်သော သာသနာတော်ကို၊ **ဇောတယိတ္ထာန-** အမှောင်ပယ်ရှင်း အရောင်သွင်းလျက် ထွန်းလင်းစေရန် စိတ်အကြံဖြင့် ဧကန်ရှင်ပျော် ဆောင်ရွက်တော်မူပြီး၍၊ **ဒိနေ-** ၁၃၆၀ ပြည့်နှစ် တွက်စစ်ခါညီ ရာသီကက္ကဋ ဝါဆိုလဝယ် အနတ္တသုတ် ဖွင့်ထုတ်ဟောရာ နေ့အခါနှင့် မဟာထေရ ဝိဇာတအကြို့ တစ်ရက်အလိုဆိုကြ လပြည့်ကျော် ၅ ရက်နေ့အခါသမယ၌၊ **ဒိဝဏ်တော-** နတ်ဘုံ စခန်းပြဟ္မာ့နန်းသို့ ကြွလှမ်းရည်မြော် စံလွန်တော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

၃။ ဟာ ယာယီ' နိစ္စတံ ထေရော၊ ဟာယန္တိ ဒုဗ္ဗဂါ ဇနာ။
ဓမ္မသာ' ပရိဟာနာယ၊ ဓမ္မကိစ္စံ ကရောမသေ။

ထေရော- ခြသေ့ရေကန် အကြောင်းခံလျက် ခြသေ့ကန်ကျောင်း ကမ္ပည်းဆောင်းသား ဂုဏ်ပေါင်းထင်ပေါ် ကျောင်းတိုက်တော်၌ ရှင်ပျော်ခိုမှီး ခြသေ့ကန် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်၊ **အနိစ္စတံ-** မြက်ဖျားနှင်းပေါက် နေရောင်တောက်ကသွေ့ခြောက်လျင်စွာ ဥပမာသို့ ဖြစ်လာပျက်မြဲ မလွဲတံထွာ ဓမ္မတာသဘောသို့၊ **ဟာ ယာယီ-** "ဖြစ်ရလေခြင်း ဖြစ်လေခြင်း"ဟု ရင်တွင်းသောက ပူဆွေးကြာဘို့ မုချမှန်စွာ ရောက်

www.dhammadownload.com

တော်မူခဲ့ရရှာလေပြီ၊ **ဇနာ**= ဆရာတော်အား လွန်လေးစား လျက် အားထားကြည်ညြို့ မှီခိုကြောင်း တပည့်ဒါယကာ ဒါယိ ကာမ အမျှားတို့သည်၊ **ဒုဗ္ဘဂါ**= ထေရ်ရှင်ဆုံးမ သြဝါဒကို မနာရပြီ စိတ်ကြံစည်လျက် ထိုဤတမ်းတ ကံဆိုးကြကုန်သည် ဖြစ်၍၊ **ဓမ္မသ**= ထေရ်ရှင့်ထံပါး ဝပ်တွားကြည်ညြို့ မှီခိုနာကြား ထူးမြတ်သော တရားမှ၊ **ဟာယန္တိ**= နာခွင့်မကြုံ ပူပုံတွေပွါး သောကများလျက် ပျက်ပြားဆုတ်ယုတ်ကြရလေကုန်၏။ **ဓမ္မသ**= အိုနာသေရေး ဒုက္ခဘေးမှ လွတ်ရေးအမှန် မြတ် နိဗ္ဗာန်သို့ ဧကန်ရောက်ကြား စစ်မှန်သောလောကုတ္တရာတရားမှ၊ **အပရိဟာနာယ**= သတိ, သမာ ပညာလွတ်ကင်း မဆုတ် ယုတ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ **ဓမ္မကိစ္စံ**= သင်ယူရှုမှတ် ပရိယတ်နှင့် ပဋိပတ်စုံလင် နေ့စဉ်ကြိုးကုတ် ဓမ္မအလုပ်ကို၊ **ကရောမသေ**= သမ္မပ္ပဓာန်လုံ့လ အသုံးချလျက် ဆုံးမခါခါ ပြုလုပ်ကြပါကုန်စို့ တကား။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ

မဟာသုဗောဓာရုံ၊ စစ်ကိုင်း။

www.dhammadownload.com

ရှေဘိုမြို့နယ်၊ ယင်းမာရွာ၊
သက်တော် ၈၃ နှစ်၊ သီကျွာတော် ၆၂ ဝါ အရတွင်
ဒေဝနတ်ကျောင်း ရွှေပြောင်းစံတော်မူသော
ယင်းမာရွာကျောင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
အန္တိမစျာပန သာဓုကီဠနပုဏ္ဏ

သံဝေဇနီယဂါထာ နှင့် အဘိယာစနကထာ

***

၁။ ယင်းမာဂါမေ ဝသန္တာနံ၊ သန္တာနံ ဟိတကာရကော။
ထေရော ဒေဝါနမတ္ထာယ၊ ဂိမှေ နု တိဒိဝံ ဂတော။

ယင်းမာဂါမေ= ရန်ကြီးအောင်နှင့် ကုန်းဘောင်ပြည်သာ ရတနာသိယ် မည်ရရှေဘို အရိပ်ခိုလျက် ရှေဘိုလက်ယာ တောင်မျက်နှာ၌ လယ်ယာသီးနှံ ပြည့်လျှံပွားစီး ယင်းမာ အမည်ရှိသော ရွာကြီး၌၊ **ဝသန္တာနံ**= ရှေးကုသိုလ်ကံ ပြုစီမံ၍ ပျော်စံရိပ်မြုံ နေထိုင်လျက် ရှိကြကုန်သော၊ **သန္တာနံ**= သရဏာ ဂုံသီလ ဆောက်တည်ကြလျက် ဗုဒ္ဓဘာသာ မျိုးမြန်မာဟု ဂုဏ်ဝါတင့်ငြား တပည့်ဒါယကာ ဒါယိကာမ အများတို့၏၊

www.dhammadownload.com

ဟိတကာရကော= ပစ္စုပ္ပန် တမလွန် နှစ်တန်အကျိုး ပွားတိုးစေရန် ရည်သန်မပျက် ဆောင်ရွက်တော်မူတတ်သော၊ **ထေရော**= ရှစ်ဆယ့်သုံးနှစ်သက်တော် သိက္ခာတော် ခြောက်ဆယ့်နှစ် တွက်စစ်သခ်ျာ ဂုဏ်ဝါလွန်ကြီး ယင်းမာဆရာတော်ကြီးသည်၊ **ဂိမှေ**= ၁၃၆၂ ခုနှစ် တွက်စစ်ခါညီ ရာသီမိသ စိတြနက္ခတ် စန်းမြတ်တွေ့ကြုံ ရဂုံတောတန်း ကုံကော်ပန်းတို့ ပွင့်လန်းဝေဆာ တန်ခူးလပြည့်ကျော် ၂ ရက်နေ့ နေရာသီအခါ၌၊ **ဒေဝါနံ**= ကံ၏အကျိုး မှီအားကိုးလျက် မြတ်နိုးရတနာ သုံးဖြာသရဏဂုံ ယုံကြည်အားထား နတ်အများတို့၏၊ **အတ္ထာယ**= ဗုဒ္ဓဟောကြား မြတ်တရားကို နာကြားစေရန် ရည်သန်တိုးပွား အကျိုးများ စေခြင်းအလို့ငှါ၊ **တိဒိဝံ**= ဥယျာဉ်ဝိမာန် နတ်ပေါင်းရံလျက် ပျော်စံနှစ်ရှည် နတ်တို့ပြည်သို့၊ **ဂတော နု**= တပည့်အများ စွန့်ပစ်ထားလျက် ကြွသွားတော်မူခြင်းဖြစ်ပါသလား အရှင်ဘုရား။

၂။ စိတ္တေ မာသေ မဟာထေရ၊ ဒေဝဗ္ဘာနေ ဂတော တယိ။
ဝိစိတ္တာမှာ မယံ အဇ္ဇ၊ ကရောန္တာ သာဓုကီဠနံ။

မဟာထေရ= တပည့်အများ လွန်သနား၍ ကြီးပွားလေအောင် ရှေ့ဆောင်ဟောကြား ဆရာတော်အရှင်မြတ်သူမြတ်ကြီးဘုရား၊ **တယိ**= တပည့်အများ လွန်လေးစားလျက် အားထားမှီခို ကြည်ညိုဆည်းကပ် ဆရာတော်အရှင်သူမြတ်သည်၊ **စိတ္တေ မာသေ**= ရာသီမိသ စိတြနက္ခတ် စန်းမြတ်

www.dhammadownload.com

တွေ့ကြုံ ရင်ုံနွေဦး တင့်ထူးသာဆန်း ကံ့ကော်ပန်းတို့ ပွင့်လန်းခါထူး အတာကူးသည့် တန်ခူးခေါ်ရာ လအခါ၌၊ **ဒေဝဌာန်ဂတေ**= နတ်တို့ပျော်စံ နတ်ဗိမာန်သို့ ဧကန်ရည်မျှော် ကြွသွားတော်မူသည်ရှိသော်၊ **အဇ**= ၁၃၆၂ ခု ရတုခါညီ ရာသီမိသလမြတ်ကဆုန် ပြည့်ကြုံကဲထက် ဆုတ်သုံးရက်ဟု မပျက်ဆုံရစ္စာပနသဘင် ပျော်မရွှင်ဘဲ ဆင်ယင်ကြရာ ယခုအခါ၌၊ **သာဓုကီဠန်**= ဆရာ့ကျေးဇူး ဂုဏ်အထူးကို ခီ့ကျူးမြွက်ဟ လွမ်းဆွတ်ကြလျက် ကျင်းပဆင်ခွဲ သာဓုကီဠန သဘင်ပွဲကို၊ **ကရောန္တော**= တပည့်ဒါယကာ ကြည်မသာလဲ ညီညာပေါင်းစု ကောင်းမူပြုလုပ်အား ထုတ်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍၊ **ဝိစိတ္တာ အမ္မာ**= ငိုပွဲယိုပွဲပြို၍လဲမျှ ကြေကွဲဝမ်းနည်းကြပါကုန်သည် အရှင်ဘုရား။

၃။ မယံ ဘန္တေ' ဘိယာစာမ၊ သန္တေ သန္တော' ပကာရကေ။
ခမထ နော' ပရာဓော စေ၊ အယံ အမှာက ယာ စနာ။

ဘန္တေ= ကျေးဇူးဂုဏ်အင် စုံလင်များပြား ဆရာတော် အရှင်သူမြတ်ကြီးဘုရား၊ **မယံ**= ဆရာ့ကျေးဇူး အထူးရည်မြှော်ပူဇော်ကြပြား တပည့်တော်အများတို့သည်၊ **သန္တေ**= ကိုယ်နှုတ်နှလုံး ရွှင်ပြုံးကြည်လန်း မှုမသန်း၍ ငြိမ်းချမ်းတော်မူကြကုန်သော၊ **သန္တော' ပကာရကေ**= မပူမပင် သူတော်စင်တို့ ပျော်ရွှင်နှလုံး အစဉ်သုံးဘို့ ကျင့်ထုံးမြွက်ဖော် အကျိုးပြုတော်မူကြပါပေကုန်သော၊ **တုမှေ**= သိက္ခာဝါတော် ၆၀-

www.dhammadownload.com

ကျော်မျှ ရှင်ပျော်သီလ သမထနှင့် ဓမ္မဝိပဿနာ မကွာရှုပြီး ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့ကို၊ **အဘိယာစာမ**= တွေးခေါ်ရင့်သန် ကျင့်အမှန်ဟု ခွင့်ပန်လေးစား လျှောက်ထား တောင်းပန်ကြပါကုန်၏ အရှင်ဘုရား၊ **အပရောဓော**= ဆရာ့အပေါ် အတွေးချော်လျက် မလျှော်အမှု တခုခုကို ပြုမိဆိုးညစ် ပြစ်မှားမိသောအပြစ်သည်၊ **စေ အတ္ထိ**= အကယ်၍မျှား ရှိလေငြားအံ့၊ **နော**= ပညာနုနယ် သိမကြွယ်၍ ကျင့်ဝယ်ဆိုးညစ် အပြစ်ရှိငြား တပည့်ဒါယကာဒါယိကာမ အမျှားတို့အား၊ **ခမထ**= ခွင့်လွှတ်ကြည်ဖြူ ဖေးမကူလျက် မျှားလူသံသရာ ပြစ်ကင်းရာကို ကောင်းစွာညွှန်ပြ သည်းခံတော်မူကြပါ အရှင်ဘုရား၊ **အယံ**=အန္တိမစျာပနံ သာဓုကီဠနသဘင် ဆင်ယင်ကျင်းပ ပြုလုပ်ကြလျက် ဂါရဝ ရိုကျိုး ရှိခိုးဝပ်တွား ဤ လျှောက်ထားတောင်းပန်ခြင်းသည်၊ **အမှာကံ**= ဆရာမြတ် ဂုဏ် စိတ်အာရုံ၌ လွမ်းခြုံတည်ငြား တပည့်တော်အမျှားတို့၏၊ **ယာစနာ**= အပြစ်ခပ်သိမ်း ပယောက်ငြိမ်းဖို့ ညွှတ်တိမ်းစေတနာ ရှိခိုးတောင်းပန်ခြင်းဖြစ်ပါသည် အရှင်ဘုရား။

ရေးသားပူဇော်သူ- **အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ**
တိုက်အုပ်ဆရာတော်
မဟာသုဗောဓာရုံကျောင်းတိုက်၊ စစ်ကိုင်း။

www.dhammadownload.com

စစ်ကိုင်းတောင်၊ ရွှေစေတီ သာသနာ့ရိုပ်သာ
နန်းဦးစေတီ ရွှေထီးတော်တင်လှူ ပူဇော်ပွဲ
ဂုဏာပူဇာ ရတုပိုဒ်စုံ

နန်းဦးစေတီ။ ။ ဘွဲ့ထူးခ၊ီသား၊ တုမ့ီနှင်းရှား၊ မြတ်ဘုရားကို၊ ထူးခြားသွင်ဆောင်၊ လမ်းဦးတောင်၌၊ ရှေ့ဆောင်ကြည်ညိ၊ သီတင်းပိုသည့်၊ သီဟိုဠ်ရောက်ကြီး၊ သံဃာထီးဟု၊ ဝေးနီးကြေ ညာ၊ ထေရ်မြတ်စွာလျှင်၊ သဒ္ဓါအားထောက်၊ "ခြောက်ရာ့ ခြောက်ဟု"၊ ထွန်းတောက်တွက်စစ်၊ သက္ကရာဇ်ဝယ်၊ တည် လစ်ပူဇော်၊ စေတီတော်တည့်၊ ဘွဲ့တော်စာတမ်း၊ ရှိခဲ့မှန်း လည်း၊ လမ်းဦးခေါ်တွင်၊ "နန်းဦးရှင်"တည့်၊ ဖူးမြင်ကြရ၊ ဦးချကိုယ်စီ၊ စိတ်ဇော ကြည်သည်၊ **စေတီနန်းဦး**တည်သည် ဘုရား။

ပန်းဖူးဝေစီ။ ။ ပင်လုံးခ၊ီထား၊ ရာသီနွေစ၊ ပင်လုံးလှသို့၊ မြူးကြွသဒ္ဓါ၊ မြို့ဇေယျာ၌၊ ဂုဏ်ဝါ တင့်မှန်၊ 'ဦးသိန်းတန်' နှင့်၊ ရည်သန်ဆုယူ၊ 'ဒေါ်ဒေါ်ဖြူ'တို့ ခံယူသြဝါ၊ ထေရ်မဟာ၌၊

www.dhammadownload.com

ကြေညာဝေစီ၊ မြတ်စေတီကို၊ ပြန်လည်ပြုပြင်၊ အထွဋ်ရှုတင်ခဲ့။ ခုတွင်တဖန်၊ မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို၊ ရည်သန်ပြုလုပ်၊ မြို့မိုးကုတ်မှ၊ စိန်ထုပ်ကို ဖြေ၊ 'ဒေါ်ဒေါ်ရွှေ'တို့၊ စိတ်နေ ရွှင်ပျော်၊ ရွှေထီး တော်ကို၊ ပူဇော်တင်မည်၊ တောင်းဆုရည်သည်။

ဝေစီပန်းဖူး၊ စည်သည်ဘုရား။

ဆန်းထူးလေပြီ။ ။ မြတ်စေတီကား၊ သက်ရှည်လွန်ကြာ၊ နှစ်ကိုးရာတည့်၊ စွန်းလာခြောက်ခြောက်၊ ဘုန်းရောင်တောက်လျက်၊ ထွန်းပေါက်ဝေစီ၊ ရွှေစေတီဟု၊ ဂုဏ်ရည်တင့်စွာ၊ မြတ်ရိပ်သာ၌၊ မဟာနာယက၊ ကြီးမှူးကြလျက်၊ ထူးလှကံဟုန်၊ မြို့ရန်ကုန်မှ၊ ကြည်ယုံကြံ့ခိုင်၊ ဦးမြလှိုင်နှင့်၊ ယှဉ်ပြိုင် ကြင်ထုံး၊ ဒေါ်ကြင်အုံးတို့၊ ထွဋ်ဆုံးပူဇော်၊ စိန်ဖူးတော်တည့်၊ တူပျော်သဒ္ဓါ။ သူတော်စွာတို့၊ ညီညာစုပေါင်း၊ မြတ်ဆု တောင်းလျက်၊ဦးခေါင်းညွှတ်ချီ၊ အောင်တေးသီသည်။

လေပြီဆန်းထူး၊ ကြည်သည်ဘုရား။

ရေးသားပူဇော်သူ - အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ

မဟာသုဗောဓာရုံ၊ စစ်ကိုင်း

www.dhammadownload.com

၁၃၇၆ ခု၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း ၁၃ ရက်၊
မန္တလေးမြို့၊ စျေးချိုတော် ဒီရံ့
ဘုရားအမ ကျောင်းအမ
ရွှေဝါ ရွှေကြီးမင်း အထည်ဆိုင်ပိုင်ရှင် ဒေါ်ဒေါ်အေး မိသားစု၏
သာသနပူဇောမဂ်လာ ရှင်ပြုနားသမဂ်လာ နှစ်ဖြာတွဲယှဉ်
အခမ်းအနားသဘင်၌ ကောင်းချီးသံချို နှစ်လိုထပ်ထပ်
ရွတ်ဆိုအပ်သော

မဂ်လာရတုပိုဒ်စုံ

ကောင်းမှုဖွေရှာ။ ။ အောင်ကြောင်းပါတည့်၊ မြတ်စွာဗုဒ္ဓ၊ ဟောညွှန်ပြသည့်၊ ဓမ္မရွှေစာ၊ ဒေသနာကား၊ ဝေဆာတင့်လွှမ်း၊ 'အိုး-ရဟန်းတို့ ပွင့်လန်းမှုပို၊ မြတ်ကုသိုလ်ကို၊ ပြုလိုရောက်က၊ မကြောက်ကြနှင့်၊ ပုညဟူသည်၊ ဤအမည်ကား၊ သုံးလိလျှမ်းဖြာ၊ မြတ်ချမ်းသာ၏၊ ကြည်သာစွဲကပ်၊ အမည်မှတ်လော့၊' သုံးရပ်ဖေါ်ပြ၊ မြတ်ဒါနနှင့်၊ သီလတဖြာ၊ ဘာဝနာတည့်၊ ဆယ်ဖြာပုည၊ ကုသလကြောင့်၊ သုခချမ်းသာ၊ လျှမ်းလျှမ်းဖြာသည်။ **ဖွေရှာကောင်းမှု စွမ်းရည်ဘုရား။**

www.dhammadownload.com

တောင်းဆုဝေဖြာ။ ။ နောက်နှောင်းခါတည့်၊ သဒ္ဓါ, သီလ၊ များသုတနှင့်၊ စာဂ, ပညာ၊ ကျင့်ထိုက်ရာဟု၊ ငါးဖြာတရား၊ ပြည့်စုံငြား၍၊ ထူခြားသူ့ထံ၊ မြတ်ဆုပန်မှ၊ ဧကန် ပြည့်နိုင်၊ ဂတိပိုင်ဟု၊ မြဲခိုင်ဆိုငြား၊ ထိုစကားကို၊ လိုလားဂုဏ်ရည်၊ ထုံဝသီဖြင့်၊ ယုံကြည်တည်ရေး၊ မြော်ကာတွေးလျက်၊ အားပေး လျှုဒါန်း၊ ကျင့်ဆောင်ခန်းဖြင့်၊ ပွင့်လန်းဝေဆာ၊ ကြိုးပမ်းပါ သည်။ **ဝေဖြာတောင်းဆု မှန်းသည်ဘုရား။**

ပေါင်းစုကြေညာ။ ။ သိကြောင်းပါတည့်၊ မြန်မာပြည်လွှမ်း၊ မြို့ရွှေမန်း၏၊ ပွင့်လန်းထင်ပေါ်၊ ဈေးချိုတော်မှ၊ တွင်ခေါ်ဒီရုံ၊ ကုန်ပေါင်း စုံသား၊ မည်တုံပို့သင်း၊ ရွှေကြို့မင်းဟု၊ သန့်ရှင်း ထည်ဆိုင်၊ လုပ်ငန်းပိုင်တည့်၊ ကြို့ခိုင်သဒ္ဓါ၊ စေတနာတို့၊ ရင်မှာ ဆော်သွေး၊ 'ဒေါ်ဒေါ်အေး'နှင့်၊ ချစ်သွေးရည်လု၊ မိသားစု၏၊ ခေါ်မှုသာသန၊ ဒါယဇ္ဇတည့်၊ ပဗ္ဗဇ္ဇမင်္ဂလာ၊ ချိန်အခါ၌၊ မြတ် ရာ ပုည၊ ဖို့ဘာဂကို၊ ဝေဋ္ဌခါခါ၊ သိကြောင်းဖြာသည်။ **ကြေညာပေါင်းစု လွှမ်းသည်ဘုရား။**

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ
(၂၂. ၃. ၈၅)

www.dhammadownload.com

စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ငါးဇွန်မြို့နယ် ၊ ငါန်းမြာကြီးရွာ၊
မာရ်ဇောင် မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာအတွင်း
ဆောက်လုပ်ပြီးစီးသော
မာရ်ဇောင်သာသနာ့ဗိမာန်တော်ကြီး
ရေစက်ချအခမ်းအနားတွင် ရွတ်ဆိုအပ်သော

ဇယမင်္ဂလာ ပိုဒ်စုံရတုစာ

❀❀❀

ကြောင်းပြုဝေဖြာ။ ။အောင်မြေလွှာတည့်၊ ဇေယျာစစ်ကိုင်း၊ ဒေသတိုင်း၏၊ ရှုတိုင်းသာယာ၊ စိမ်းလန်းဖြာသား၊ လယ်ယာစိုက်ခင်း၊ မြနှယ်ဝင်းသား၊ ဖြည့်သွင်းအခွန်၊ မြို့ငါန်းဇွန်၏၊ တံခွန်နှယ်ထီး၊ 'ငါန်းမြာကြီး'ဟု၊ ဝေးနီးကျော်ကြား၊ လွန်ထင်ရှားသည့်၊ ထူးခြားသာယာ၊ နိဂုံးရွာ၌၊ ဘာသာရှေ့ဆောင်၊ ဓမ္မရောင်ဖြင့်၊ မာရ်ဇောင်တွင်မည်၊ မဟာစည်ဟု၊ သာကြည်ဒ့ံရာ၊ မြတ်ရိပ်သာ၌၊ ဘာသာကိစ္စ၊ ဆောင်ရွက်ကြဘို့၊ ဓမ္မသဘာ၊ တည်ဆောက်ပါသည်။ **ဝေဖြာကြောင်းပြု တင့်ဝေသောဝ်။**

www.dhammadownload.com

ကောင်းမှုတေဇာ။ ။ ဖြစ်ထွန်းရာတည့်၊ ဘာသာတရား၊ လင်းရောင်ပွားလျက်၊ ထွန်းကားစေရန်၊ စိတ်ရည်သန်၍၊ စီမံထုတ်ဖော်၊ ဗိမာန်တော်ကို၊ အကျော် ထေရ၊ နာယကဟု၊ မြို့မ မုံရွာ၊ ထေရ်ဆရာနှင့်၊ ဂုဏ်ဝါကြည်လင်၊ ပြင်ဦးလွင်မှ၊ အရှင်ထေရ်ကျော်၊ မန်းမြို့တော်၌၊ ထင်ပေါ်လွန်စွာ၊ မြတ်ရိပ်သာ၏၊ ကမ္မဋ္ဌာနာ စရိယ၊ 'ဦးပညိန္ဒ'ဟု၊ နာယကထေရ်မော်၊ ဆရာတော်တို့၊ မှန်းမြော်ရှေ့ဆောင်၊ ဓမ္မရောင်ဟု၊ ထွန်းပြောင်စေ့ဌာ၊ တည်ဆောက်ပါသည်။

တေဇာကောင်းမှု မြင့်စေသောဝ်။

တောင်းဆုခေမာ။ ။ နိဗ္ဗုတာတည့်၊ မြေလွှာသာစွဲ၊ ဤဌာနကား၊ ဓမ္မဇာနည်၊ မြတ်မထေရ်တို့၊ ထူးသည် ထက်ခွန်၊ ဖွားရာမွန်တည့်၊ ဦးစွန် ဓမ္မ၊ ရောင်ပေါင်းခသဖြင့်၊ ဓမ္မအောင်မြေ၊ ဆိုထိုက် ပေသား၊ မသွေ ကြောင်းဖြာ၊ သာသနာနှင့်၊ ဘာသာကိစ္စ၊ ဆောင်ရွက် ကြဘို့၊ ပုညကာရီ၊ ကူအညီဟု၊ တူမှီစိတ်ကောင်း၊ ရှိကြ ညောင်းသား၊ မိုးကောင်း ဟိုပင်၊ နယ်တခွင်နှင့်၊ ထိုပြင် မန္တလေး၊ လှူသူဌေးတို့၊ ဖြူဖွေးသဒ္ဓါ၊ တည်ဆောက်ပါသည်။ **ခေမာတောင်းဆု ရင့်စေသောဝ်။**

www.dhammadownload.com

၁၃၅၅-ခု ဝါဆိုလဆန်း ၅-ရက်၊ စဉ်ကူမြို့နယ်၊ ညောင်ပင်ရွာ
မဟာနန္ဒိယာရာမ ပေါ်တော်မူကျောင်းတိုက်၌
ဆင်ယင်ကျင်းပ ပြုလုပ်အပ်သော
စစ်ကိုင်းမြို့၊ မဟာသုဇောဓာရုံကျောင်းတိုက်
ပဓာနနာယက ဆရာတော်
ဘုရားဇ၏

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အာစရိယဂုဏာပူဇာ
မင်္ဂလာ ရတုစာ

ဖွယ်ဖွယ်ဖွယ်

မြတ်သောအခါ။ ။ ဆိုထိုက်ရာကား၊ အောင်ချာဇိန်၊ မြတ်ဗုဒ္ဓ တို့၊ ထွန်းပ သရေ၊ ဘုန်းရောင်ခွေလျက်၊ လေးထွေ သစ္စာ၊ ဟောမိန့်မှာဘို့ လူရွာ ထင်ပေါ်၊ ဂုဏ်ဟိတ်မော်ဖြင့်၊ ပွင့်တော်မူရာ၊ ခေတ် အခါတည်း၊ သစ္စာအမှန်၊ ဓမ္မဂွန်ကို၊ ဝေဖန်ဟောပြ၊ သုံးလောကဌ်၊ ဓမ္မရောင်လျှံ၊ မြတ်အောင်လံကို၊ မိုးယံစွင့်စွင့်၊ ထူကာလွင့်လျက်၊ ခွန်းဆင့် အောင်တေး၊ အောင်သံပေး၍၊ ရန်ဘေးမာရ်စစ်၊ တွန်းလှန်ပစ်သား၊ ရှင်ချစ် သံယာ၊ အရိယာတို့

www.dhammadownload.com

ဂုဏ်ဝါရွှန်းပ၊ ပေါ်ထွန်းကြ၍၊ သုံးဝ ရတနာ၊ ဂုဏ်ရောင်ဖြာလျက်၊ မှန်စွာ တင့်မော၊ လွန်ကျော်စောသည်၊ **မြတ်သောအခါ ကြုံ သည်ဘုရား။**

မြတ်သော ဘဝါ။ ။ ဆိုထိုက်ရာကား ၊လူ့ရွာလောက၊ လူ့ဘဝ တည့်၊ ကမ္မ ကုသိုလ်၊ စွမ်းအားပို၍၊ ကြည်ညိုမေတ္တာ၊ တို့ဆရာ ကား၊ ပြည်သာတင့်ထူး၊ မြို့စဉ့်ကူး၏။ ပွင့်ဖူးသာယာ၊ ညောင်ပင် ရှာ၌၊ နှစ်ဖြာမိဘ၊ ဦးစံလှနှင့်၊ အနန္တဂုဏ်ရှင်၊ 'ဒေါ်ဒေါ်ခင်'မှ၊ သန့်စင်ဖွားမြောက်၊ ထွန်းပေါ်ပေါက်သား၊ တယောက် တွင်ခေါ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တည့်၊ ရွယ်တော် ပျိုမြစ်၊ သက်ကိုး နှစ်ဝယ်၊ ရှင် ဖြစ် ၍လာ၊ သာသနာ၌၊ နှစ်ဖြာခုရ၊ ကျင့်လုံ့လဖြင့်၊ ကြည်စွာ် သဒ္ဓါ၊ ကျင့်သိက္ခာကို၊ ဆင်ကာ တင့်လွှမ်း၊ အမြင့်လှမ်း လျက်၊ ရဟန်းသဘော၊ ဂုဏ်ရောင်ပြောသည်၊ **မြတ်သောဘဝါပုံထည် ဘုရား။**

မြတ်သော ဆရာ။ ။ ထေရ်မဟာကား၊ ဇေယျာပုရ၊ တိုင်းဌာန၌၊ သာစွာ့မည်သာ၊ သုဗောဓဟု၊ ဂုဏ်ဝါပေါင်းဆိုက်၊ မြတ်ကျောင်း တိုက်၏။ သမိုက်ရာရှိ အဓိပတိဟု၊ များသိ ထင်ပေါ်၊ နှစ်ရာကျော် သား၊ ထေရ်မော်သံယာ၊ မြတ်ဆရာတည့်၊ ပြည်သာစိုးရ၊ မြတ်နိုးကြလျက်၊ အဂ္ဂမဟာ၊ ပဏ္ဍိတာဟု၊ မြင့်စွာထင်ပေါ်၊ တံဆိပ်တော်ဖြင့်၊ ပူဇော်ကိုးကွယ်၊ ဂုဏ်မြင့်ကြွယ်၍၊ တင့်တယ်

www.dhammadownload.com

နေသွင်၊ ဂိုဏ်းရွှေကျင်၏။ ထေရ်ရှင် ဝန်ဆောင်၊ မြတ်ဘုန်းခေါင် တည့်၊ ထို့နောင် ကြည်ညိုရ။ ဂိုဏ်းပေါင်း ဆိုသား၊ ဗဟိုသံဃာ၊ ဝန်ဆောင်ပါမို့ ဂုဏ်ဝါ ကျော်စော၊ အံ့ဖွယ်နှောသည်။ **မြတ်သော ဆရာ ဂုဏ်ရည်ဘုရား။**

ရေးဖွဲ့ = အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ [၂၃. ၇. ၉၃]
ရွတ်ဆို = တက်ခေတ် လင်းဇော်

www.dhammadownload.com

စဉ်ကူးမြို့နယ်၊ ညောင်ပင်ရွာ၊
မဟာနန္ဒီ ယာရောမ ပေါ်တော်မူကျောင်းတိုက်၌
ဆင်ယင်ကျင်းပ ပြုလုပ်အပ်သော
စစ်ကိုင်းမြို့၊ မဟာသုဗောဓရုံကျောင်းတိုက်
ပဓာနစာချဆရာတော် အရှင်ဝိသုဒ္ဓါဓရာဘိဝံသ၏
မဟာဂန္ဓဝါစကပဏ္ဍိတ

ဂုဏ်ပူဇော် မင်္ဂလာ ရတုစာ

❀❀❀

သာစွာ့ တခွင်။ ။ ရှုတိုင်းယဉ်သား၊ ဝန်းကျင်အလှ၊ ရောင်သွေးမြသို့ စိုက်ကြ မျိုးမှန်၊ ကိုင်းသီးနှံတို့ ပြည့်လျှံဝေဆာ၊ မြစ်ဧရာနှင့်၊ သေလာမြင့်ခေါင်၊ ယက္ကန်းတောင်တည့်၊ ဘုန်းရောင်အံ့လည်၊ တိုး၍မှီသား၊ စေတီပုထိုး၊ ရောင်ခြည်ပျိုးလျက်၊ ဆင့်တိုးဂုဏ်ပေါင်း၊ မြတ်ရွှေကျောင်းနှင့်၊ ခေါင်းလောင်းကသာ၊ မြတ်ဓမ္မာ ကို၊ ကြည်သာရွှတ်ဆို၊ တေးသို့ချိုလျက်၊ ခုလိုတင့်တယ်၊ ဂုဏ်ပေါင်းချယ်သား၊ မြို့နယ်စဉ်ကူး၊ သမိုင်းထူးသည့်၊ ရင်ကျူးစုံစွာ၊ ညောင်ပင်ရွာကား၊ အံ့ရာ စုံလင်၊ ဂုဏ်ပေါင်းဆင်သည်။ **တခွင်သာစွာ့ စုံညီဘုရား။**

www.dhammadownload.com

ကြာလှအသွင်။ ။ ပုံနှိုင်းယှဉ်သား၊ ရှုမြင် ဥပမာ၊ အလင်္ကာ တည်း၊ ကြည်သာစုံလင်၊ ရွာညောင်ပင်၌၊ ပျော်ရွှင် ချမ်းမြ၊ နေထိုင်ကြသည့်၊ မိဘစုံလင်၊ 'ဦးမြဒင်'နှင့်၊ ချစ်ခင်သည်းစုံ၊ 'ဒေါ်ပန်းအုံ'မှ၊ လွှမ်းခြုံမေတ္တာ၊ ဖွားမြင်လာသည့်၊ ရတနာမြ၊ သားအလှတည့်၊ မြတ်စွာ့ဘဂဝါ။ သာသနာ၌၊ သဒ္ဓါပြည့်လျှမ်း ရှင်ရဟန်းသို့၊ တက်လှမ်းရယူ၊ အလုပ်ဟူသည့်၊ နှစ်မူ ဓုရ၊ ဝိရိယဖြင့်၊ ဓမ္မအောင်ပန်း၊ ဆွတ်ယူလှမ်းလျက်၊ အောင်ပန်း ပန်ဆင်၊ အောင်ပွဲယင်သည်။ **အသွင်ကြာလှ ပုံထည်ဘုရား။**

စာချအရှင်။ ။ ဘွဲ့ထူးတွင်သား၊ ဂုဏ်အင် ထွန်းပေါ်၊ ငယ်ကသော်လျှင်၊ အကျော် သာမဏေ၊ အောင်ပွဲပေတည့်၊ ဆင့်ထွေ သီးသီး၊ ငယ်,လတ်,ကြီးနှင့်၊ ထိုပြီး စာချ၊ ဓမ္မာစရိယ ဟု၊ သာသနာ့ဇာနည်၊ ဂုဏ်ပေါင်းညီလျက်၊ တလီ သက္ကျ၊ စေတိယဟု၊ ဌာနထူးကဲ၊ စာမေးပွဲ၌၊ ထန်းကဲ လုံ့လ၊ အောင်ပွဲ ရ၍၊ သ,စနှင့် အာ၊ ဂုဏ်သုံးဖြာဟု၊ ဓမ္မာစရိ၊ ဘွဲ့ထူးရှိလျက်၊ တတ်သိလိမ္မာ၊ ကျန်းဂန်ရာ၌၊ မဟာဂန္ဓ ဝါစကနှင့်၊ ပဏ္ဍိတ မည်တွင်၊ ဘွဲ့ထူးဆင်သည်။ ။ **အရှင်စာချ ဂုဏ်ရည်ဘုရား။**

ရေးဖွဲ့ = **အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ**၊ (၂၃ ·၇·၉၃)
ရွတ်ဆို = **တက်ခေတ်လင်းဇော်**

www.dhammadownload.com

စဉ်ကူးမြို့နယ်၊ ညောင်ပင်ရွာ၊
မဟာနန္ဒိယာရေမ ပေါ်တော်မူကျောင်းတိုက်၌ ပုညသဟာယ
ကုသိုလ်ရှင်များ စုပေါင်း၍
ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းအပ်သော သိရီရတနာတိုက်ကျောင်း

ရေစက်ချ အလှူတော်မင်္ဂလာ ရတုစာ

❀❀❀

ကောင်းမှုဖွေရာ။ ။ အောင်ကြောင်းပါတည့်၊ မြတ်စွာဗုဒ္ဓ၊ ဟောညွှန်ပြသည့်၊ ဓမ္မရွှေစာ၊ ဒေသနာကား၊ ဝေဆာတင့်ဆန်း၊ "အို-ရဟန်းတို့ ပွင့်လန်းမှုဆို၊ မြတ်ကုသိုလ်ကို၊ ပြုလို ထောက်ဆ၊ မကြောက်ကြနှင့်၊ ပုညဟူသည်၊ ဤအမည်ကား၊ သုံးလီ လျှမ်းဖြာ၊ မြတ်ချမ်းသာ၏၊ ကြည်သာ စွဲလတ်၊ အမည်မှတ်လော့၊" သုံးရပ်ဖော်ပြ၊ မြတ်ဒါနနှင့် သီလတစ်ဖြာ၊ ဘာဝနာတည့်၊ ဆယ်ဖြာပုည၊ ကုသလကြောင့်၊ သုခချမ်းသာ၊ လျှမ်းလျှမ်းဖြာသည်။ **ဖွေရာ ကောင်းမှု-စွမ်းရည် ဘုရား။**

တောင်းဆုဝေဖြာ။ ။ နောက်နှောင်းခါတည့်၊ သဒ္ဓါ,သီလ၊ များသုတနှင့်၊ စာဂ,ပညာ၊ ကျင့်ထိုက်ရာဟု၊ ငါးဖြာတရား၊ ပြည့်စုံ

www.dhammadownload.com

ငြားရ၊ ထူးခြားသူထံ၊ မြတ်ဆုပန်မှ၊ ဧကန်ပြည့်နိုင်၊ ဂတိပိုင်ဟု၊ မြဲခိုင်ဆိုငြား၊ ထိုစကားကို၊ လိုလား ဂုဏ်ရည်၊ ထုံဝသီဖြင့်၊ ယုံကြည်လေးစား၊ မြတ်ဘုရားနှင့်၊ တရား,သံဃာ၊ သာသနာ၏၊ ရှည်ကြာတည် ရေး၊ မျှော်ကာတွေးလျက်၊ အားပေးလျှုဒါန်း၊ ကျင့်ဆောင်ခန်း ဖြင့်၊ ပွင့်လန်းဝေဆာ၊ ကြိုးပမ်းပါသည်။

ဝေဖြာ တောင်းဆု- မှန်းသည်ဘုရား။

ပေါင်းစုကြေငြာ။ ။သိကြောင်းပါတည့်၊ ဝေဆာတင့်ထူး၊ မြို့စဉ့်ကူး၏၊ ရင်ကျူးသာယာ၊ **'ညောင်ပင်ရွာ'**မှ၊ လက်ယာတောင်ဟု၊ 'ပေါ်တော်မူ'ဟု၊ ခေါ်ယူသမိုက်၊ မြတ်ကျောင်းတိုက်ဝယ်၊ နှစ်ခြိုက်သဒ္ဓါ၊ စေတနာဖြင့်၊ ရတနာသိရီ၊ သမိုက်မှည့်လျက်၊ ထိုက်ဘိ ဝိဟာ၊ ကျောင်းမြတ်စွာကို၊ လေးဖြာရပ်ခွင်၊ ထေရ်အရှင်တို့၊ ခိုဝင်ရှင်ပြီး၊ သီတင်းသုံးဖို့ ညွှတ်ရုံးဝမ်းသာ၊ လျှုဒါန်းပါသည်။

ကြေငြာပေါင်းစု- လွှမ်းတည်ဘုရား။

ရေးဖွဲ့ - အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ
ရွတ်ဆို- တက်ခေတ် လင်းဇော်

www.dhammadownload.com

စစ်ကိုင်းမြို့၊ မဟာသုဗောဓိရုံကျောင်းတိုက်
၂၅ နှစ်မြောက် ကျောင်းတိုက်နေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်
တည်ထားကိုးကွယ်အပ်သော
သိရီဝိဇယဒွေရတုစေတီ
ကြေးရွှေထီးတော် အထွဋ်တင်ပူဇော်ပွဲ

ကောင်းကင်ကြိုး

❀❀❀

၁။ တေဇာ ဝေဖြာ ဇေယျာလေ မြို့ကြီး မြို့ကြီး၊
မြစ်ရော ရစ်ခွေကာ ချစ်လေရှာ ဝေ့ဝိုက်လို့စီး။

၂။ တောင်ဇေယျာ အနီးမှာလ ရှုမငြီး ဝေဝေဆာ၊
လူ့လောက ပြုထောမန သုဗောဓ ကျောင်းမြတ်မဟာ။

၃။ ခြောက်ပါးညီနောင် ကျောင်းတည်ထောင် ဂုဏ်ရောင်
လင်းလင်း၊ သမ္ဘာတော် ကမ္ဘာကျော် ပမာနော် ထွန်းတဲ့
နေမင်း။

၄။ ကျောင်းတိုက်တည် အခြေပြုလို့ ဌေရတု အချိန်ရောက်
သော်၊ ထိမ်းမှတ်ဖွဲ့ ငြိမ်းဓာတ်နဲ့ ကိန်းဝပ်တဲ့ မြတ်စေ
တီတော်။

www.dhammadownload.com

၅။ သိရိဝိဇယ မြတ်စေတီကိုလေ ထီးတော်ရွှေ တင်ပွဲ
တင်ပွဲ၊ ရှိသဒ္ဓါ သိမက္ကာ တပည့်ဆရာ ကျင်းပဆင်နွဲ။
၆။ နတ်တို့ပျော်စံ ဝတိံဌာန် တိမ်ယံက လွှားလွှား၊ ဆင်း
ကြန်သွဲ့ ဝင်းလျှံတဲ့ မြင်းပျံနဲ့ ပင့်တဲ့ရထား။
၇။ ဝိသကြုံ မာတလိ ပဠွသိ နောက်တော်က ခေါ်၊ ထပ်
မနား မြတ်ဘုရား နတ်သိကြား ဦးချလို့နော်။
၈။ စေတီမြတ် ရွှေဘုံမှာလေ နတ်လူတွေ စုဝေးစုဝေး။
မှတ်ပေနော် မြတ်တေဇော် ဓာတ်မွေတော် ကိန်းဝပ်လို့
လေး။
၉။ တပို့တွဲ ပေါက်လဲ စုံညီ ဖူးတန်စီ၊ လမ်းရှစ်ချက် ဆန်း
ရှစ်ရက် မြန်းနှစ်သက် အောင်ကိန်းဆင်ပြီ။

ရေးဖွဲ့ပူဇော်သူ = မောင်ညီထွေး

www.dhammadownload.com

ရန်ကုန်မြို့၊ သာသနာ့ရိပ်သာ ဖလ်ယင်ဓမ္မာရုံ၌ ကျင်းပပူဇော်အပ်သော ကျေးဇူးတော်ရှင် မင်းကွန်း ဓမ္မနာဒတိပိဋကရေ ဆရာတော်ဘုရား၏ တိပိဋကရေ ၂၅ ကြိမ်မြောက် အထိမ်းအမှတ် ဌေရတုသဘင်၌ ဖတ်ကြားပူဇော်အပ်သော ဓမ္မနာဒတိပိဋကဝရ ထေရပူဇာ

ထောမနာစာတမ်း

(၁) ဓမ္မိဿရ ဓမ္မရာဇာ ဓမ္မာဓိပတိ တုမရှိသည့် မုနိထွဋ်ထား မြတ်ဘုရားသည် ထူးခြားမြင်သန် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ဇကန်ပိုင်သ ရရှိတော်မူပြီးသည့်အခါမှစ၍ အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာနဓာတ်ကိန်း ပျော်စံငြိမ်းတော်မူသည်အထိ ဝေနေယျသတ္တဝါတို့၏ အကျိုးကိုသာ ကြည့်လျက် အချိန်ပြည့်မအား မြတ်ဘုရားတော်ဖြန့်ကား၍ ပိုင်းခြားဝေဘန် "အနေကဇာတိ သံသာရံ" အစ 'ဟန္ဒ ဒါနိ" အဆုံး စုရုံးမြွက်ဟ အနုဋ္ဌရတနာ ဒေသနာကို ကရုဏာရှေ့ထား ဟောကြားတော်မူခဲ့သည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

www.dhammadownload.com

(၂) ယင်းသို့ဟောဖော် မြတ်ဘုရား၏ ဒေသနာတော်သည် မြော်ခေါ်တွေးဆ နည်းအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် သိမ်မွေ့လှ၍ အတ္ထဗျဉ္ဇနစုံလင် ခုံမင်စဖွယ် ဆန်းကျယ်လေးနက် သိမြင်ခက်၍ ငြိမ်သက်ဧမြေ မွန်မြတ်လှသဖြင့် တက္ကစွမ်းရည်မထောက်မီပဲ ဉာဏ်ရည်ထူးပြည့် ပညာရှိတို့သာ သိနိုင်မြဲခိုင်တိကျ ဂုဏ်ပြည့်ဝလျက် ရှိရှိသမျှဟူ ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသား လူမျိုးစုအများတို့၏ နားသောတအတွင်း သက်ဆိုင်ရာ ဘာသာစကားဖြင့် သက်ဆင်းလျက် ချက်ချင်းနားလည် ဉာဏ်ရည်ကွန့်မြူး "အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ, အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ" ဟု ဥဒါန်း ကျူးစေလျက် တင့်ထူးလှစွာ ဝိမုတ္တိအရသာကို မြိန်စွာ ခံခိုင် ကိုယ်စီပိုင်အောင် ပေးစွမ်းနိုင်သည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

(၃) ယင်းသို့ပေးစွမ်း အံ့မခန်းမျှ ဂုဏ်ပန်းဝေလွင် မြတ်ဘုရား၏ ဒေသနာတော် အစဉ်ကို ညီရှင်အာနန္ဒာ ထေရ်မြတ်စွာသည် သေချာကျန တလုံးတပါဒမျှမချန် သုံးတန်ပိဋကတ် ငါးရပ်နိကာယ် ကိုးသွယ်အင်္ဂါ ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် နှလုံးသားတွင်သိုလှောင်လျက် နှုတ်ဆောင်မိမိ ရရှိတော်မူသည်ဖြစ်၍ ရှင်ချစ်ညီတော် **'အာနန္ဒာမထေရ်ကျော်'**သည် ထင်ပေါ်ပွင့်လာ သာသနာ၌ ဥုးစွာပဌမ **'တိပိဋကဓရ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက'** ဘွဲ့ထူးရအကျော် အာဇာနည် ပုဂ္ဂိုလ် မော်တစ်ဆူ ဖြစ်တော်မူပါကြောင်း။

www.dhammadownload.com

(၄) ယင်းသို့မြွက်ဖော် အာနန္ဒာမထေရ်ကျော်ကဲ့သို့ပင် ရှင်တော်ဗုဒ္ဓ ဟောသမျှဒေသနာ မြတ်ရွှေစာကို ပေလွှာကျောက်ပြား မရေးသားပဲ ကြီးမားဝီရိ သတိ,သမာ, ပညာ ထက်လှ အာဇာနည်ပုဂ္ဂလတို့သည် နှုတ်ရဆောင်ထား တပည့်သားတို့အား သင်ကြားပို့ချ သာသနာတော် ပြန့်ပွားအောင် အဆက်ဆက်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြရာ ဗုဒ္ဓသာသနာ ရှည်ကြာမှားမြောင် နှစ်လေးရာကျော်တိုင်အောင် ထွန်းပြောင်ထိန်ပ အထောင်မကသော တိပိဋကဓရ အာဇာနည် ပုဂ္ဂလတို့ မုချသေချာ ဖြစ်ထွန်းပေါ် ပေါက်လာခဲ့သည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

(၅) ယင်းသို့ထွန်းတောက် တိပိဋကဓရ အာဇာနည် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တွေ ပေါ် ပေါက်လာခဲ့ပါသော်လည်း ညှိုးခြောက်ရောင်ဝါ သာသနာနှစ်လေးရာကျော်သို့ ရောက်သောအခါ သဒ္ဓါယိုယွင်း မိစ္ဆာမင်းတို့ နှိပ်နင်းအုပ်စိုး အခါမျိုးဟု ခေတ်ဆိုးကြုံရ မြတ်ဘုရား၏တပည့်သားသာဝကတို့သည် ဗုဒ္ဓစကား မြတ်တရားကို နှလုံးသားအတွင်း သွတ်သွင်းဆောင်ထားခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင် ယိမ်းယိုင်ချိန် ဖြစ်လာခဲ့ကြသည်ကို သတိမူ သင်ခန်းစာယူလျက် ကြည်ဖြူဆောင်ရွက် ကျွန်းသီဟိုဠ် **'ဝဋ္ဋဂါမဏိ'**မင်းလက်ထက်ဝယ် စဉ်ဆက်နွယ်လာ တိပိဋကဓရ ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်ငါးရာတို့သည် အနာဂတ်သာသနာ အရေး မြော်တွေးတွက်ဆ အစည်းအဝေးထိုင်ကြပြီးလျှင် မလယအပိုင် အာလောကမည်သောလိုဏ်ဝယ် ကညစ်ကိုင်

www.dhammadownload.com

အခြေမပျက်ရအောင် ပေထက်အက္ခရာ တင်တော်မူခဲ့ကြသည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

(၆) ယင်းသို့မြင်မြော် ပေထက်အက္ခရာ တင်တော်မူခဲ့ကြ သဖြင့် ဗုဒ္ဓဟောကြား မြတ်တရားတို့သည် ပြန့်ပွားခြင်းသို့ မရောက် ကွယ်ပျောက်မည့်အရေးမှ သီသီကလေးလွတ်ကာ ရောင်ဝါထွန်းပေါ် နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်ကျော်သည်အထိ ပေလွှာများတွင်တလှည့် သာဝကတို့၏ နှလုံးသားတွင်တလှည့် အနှစ်ပြည့်လျက် လှည့်ကာပြောင်းကာ ကွန့်မြူးကာဖြင့် ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသား လူအများတို့၏ မီးရှူးသဖွယ် တင့်တယ် ထွန်းပြောင် အကျိုးဆောင်ခဲ့သည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

(၇) ယင်းသို့ထွန်းပြောင် မြတ်ဘုရား၏ တရားရောင်တို့ သည် မြားမြောင်တွက်ဆ နှစ်ပေါင်းနှစ်ထောင်ကျော်လာသော အခါကာလ၌ ထာဝရသုံးသပ် သာဝကတို့၏ နှလုံးဓာတ် ဝယ် ကိန်းဝပ်စံပယ် တင့်တယ်ခြင်းနည်းပါး လှုပ်ရှားခြင်း မတွေ့ရ ပေပုရပိုက်တို့၌သာ အိပ်မောကျလျက် တိပိဋကဓရ ပုဂ္ဂလအာဇာနည် ဥဏှ်ရည်သစ်လွင် ထေရ်အရှင်တို့ကို ဖူးချင်သော်လည်း မဖူးမြင်ရ အတိဒုလ္လဘ ကြုံခဲ့လှစွာ ယင်း အခါဝယ် မယွင်းသဒ္ဓါ ပညာစုံလင် သူဌေးကြီး 'ဆာဥုးသွင်' သည် မြော်မြင်တွက်ဆ စိတ်ကူးရလျက် ဗုဒ္ဓသာသနာ ရောင် ဝါတန်ခိုး ပွားတိုးစေကြောင်း နည်းကောင်းထိပ်သီး နိုင်ငံ တော်သမ္မတ နာယကအဖြစ်ပါဝင်သော ဗုဒ္ဓသာသနာနုဂ္ဂဟ

www.dhammadownload.com

အဖွဲ့ကြီးကို ၁၃၁၀ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ပြီးနောက် အခွင့်ကောင်းဆိုက်ရောက်လာသည့်အားလျော်စွာ ပရိယတ္တိသာသနာ လွန်စွာပွင့်လန်း အဆင့်တန်းမြင့်မြင့် ပူဇော်ခွင့်ရရှိရေး မြော်ထောက်တွေးလျက် တိပိဋကဓရ ရွေးချယ်ရေး အဖွဲ့ကြီးကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

(၈) ယင်းသို့ဖွဲ့စည်း တိပိဋကဓရရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့ကြီးမှ ထုံးနည်းဥပဒေ အထွေထွေရေးဆွဲလျက် တိပိဋကဓရ ရွေးချယ်ပွဲကြီးကို ၁၃၁၀ ခုနှစ်မှ စတင်ကျင်းပခဲ့ရာ ၁၃၁၅ ခုနှစ်ဆဋ္ဌကြိမ်ဆင်နွှဲ တိပိဋကဓရရွေးချယ်ပွဲကြီး၌ **'မြင်းခြံမြို့နယ် ကျည်းပင်ရွာ'** လျှင် ဖွားရာဇာတိ ရှိတော်မူသော အရှင်ဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ ပရိယတ္တိသာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယ၊ ဝဏ္ဏသကာ ပဌမကျော် အာဇာနည်ပုဂ္ဂိုလ်မော်သည် စာမျက်နှာ ခြောက်ထောင်ကိုးရာကျော်ရှိသော ပိဋကတ်သုံးပုံ ကျမ်းအစုံကို အစွမ်းကုန်ကြိုးစား ရဲရဲနီသော နှလုံးသား၌ ကြံုးဝါးသိုမှီး သိမ်းဆည်းကုံလုံ လွန်ပြည့်စုံလျက် အာဂုံရေးဖြေ နှစ်ထွေကျန ဝိသိဋ္ဌမဟာ ဂုဏ်ထူးဖြင့်သာအောင်မြင် နောင်အစဉ် ဂုဏ်တောက် သမိုင်းမော်ကွန်းထိုးလောက်အောင် ပေါက် ရောက်ကျော်ဟီး မြန်မာပြည်တွင် ပဌမဆုံးသော **'တိပိဋကဓရ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက'** ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်ကြီးအဖြစ်သို့ ဆိုက်ရောက်တော်မူခဲ့သည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

www.dhammadownload.com

(၉) ယင်းသို့ထွန်းတောက် တိပိဋကရ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်ကြီးအဖြစ်သို့ ဆိုက်ရောက်တော်မူပြီးနောက် အံ့လောက်ထူးခြား သဒ္ဓါ,ဝီရိယစွမ်းပကားဖြင့် ဆန်းပြားလေးနက် ပိဋကတ်တော် ဓမ္မစက်ကို ကိုယ်နှင့်အသက် မင့်ကွက်ပဲ ထက်ထက်သန်သန် ဇွဲမာန်အပြည့် ရှင်လူများ၏ အကျိုးကိုသာကြည့်လျက် အချိန်ပြည့်မအား နိုင်ငံလှည့် ဟောကြားတော်မူလျက်ရှိရာ မြတ်ဗုဒ္ဓသာသနာ ရောင်ဝါတန်ခိုး လွန်စွာပွားတိုးလျက်ရှိသည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

(၁၀) ယင်းသို့ပွါးတိုး အမျှားအကျိုးဆောင် ထွန်းပြောင်ထင်ပေါ် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်သည် ကမ္ဘာကျော်လင်း တုဖက်ကင်းသည့် ဂုဏ်မင်းရာဇာ **"တိပိဋကရ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက"**ဘွဲ့မဟာကို ကြည်သာဆွတ်ယူ ပန်ဆင်တော်မူခဲ့သည်မှာ ဂုဏ်ဝါထွန်းတောက် ၂၅-နှစ်မြောက်သို့ ဆိုက်ရောက်တော်မူလာပြီဖြစ်ပါသဖြင့် ထွန်းသစ်ထင်ပေါ် ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ကို ကော်ရော်မြတ်နိုး အားကိုးရင်းရှိကြပါသော ရန်ကုန်မြို့နေ တပည့်ဒါယကာ ဒါယိကာမ အပေါင်းတို့က ညွှတ်ပျောင်းခ, ယ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်အနန္တကို မြော်မြင်ကြလျက် ရွှင်ပျကြည်သာ ၁၃၄၀ ပြည့်နှစ် နယုန်လ ပြည့်ကျော်(၅)ရက် နှစ်သက်စဖွယ် စပယ်မြတ်လေး ရနံ့မွှေးသဖြင့် ကြည်အေးသာယာ မင်္ဂလာနေ့မြတ်အခါဝယ် သဒ္ဓါဖြူစင် **"တိပိဋကရ ဌေရတုသဘင်"**ကို ဆင်နွှဲပူဇော် ဆရာ

www.dhammadownload.com

တော်အား သက်တော်ရှည်ကြောင်း ဆုမွန်တောင်းလျက် နှစ်ထောင်းအားရ ပူဇော်ပွဲကျင်းပကြပါသတည်း။

(၁၃၄၀-ပြည့် နယုန်လဆန်း(၂)ရက် အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ မဟာသုဗောဓါရုံတိုက်, စစ်ကိုင်း ရေးဖွဲ့ဂုဏ်ပြုသည်။)

www.dhammadownload.com

မင်းကွန်းတောင်ရိုး၊ ဓမ္မနာဒကျောင်းတိုက်ကြီး၏
ဦးစီးနာယက ဖြစ်တော်မူသော
တိပိဋကဓရဆရာတော်ဘုရား၏
တိပိဋကရေ ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ရရှိတော်မူသည့်
၂၅ နှစ်မြောက် အထိမ်းအမှတ် ဒွေရတုသဘင်
ကျင်းပပူဇော်အောင်မြင်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်
(ဓမ္မစေတီပိဋကတိုက်) ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသည့်
အကြောင်းအရာ

မင်္ဂလာထောမနာစာတမ်း

ဘုရားဘုရား

သိဒ္ဓိရတ္တ

(၁) ယဒါ ဧသော' ဘိသမ္ဗောဓိ၊ သမ္ဗတ္တော မုနိပုင်္ဂဝေါ။
တဒါ ပဘုတိ မေဒဏီ၊ လောကေ ဇာတောမဟုဿဝေါ။

အဟောအစ္ဆရိ= အံ့ဖွယ်ရှိသား ပဒါသတ္တိ+မဒုရတာ ချိုသာလေးနက် မိန့်မြွက်ဆန်းပြား ဥဒါန်းစကားအရ **မုနိ ပုင်္ဂ**= အနုတ္တရမှန်ကူ သယမ္ဘူဓမ္မရာဇ ရှင်ချစ်မြတ်စွာ စော

www.dhammadownload.com

သတ္ထာသည် **သမ္မာသမ္ဗောဓိ**- တုမရှိထင်ပေါ် မြတ်ဉာဏ်တော်ကို ရရှိတော်မူပြီးသည်မှစ၍ ပြင်းပြလှုံ့ဆော် ကရုဏာတော်ရေချမ်း သွန်းဖြန်းအပ်သော နှလုံးသားရှိရကား ဝါတော်လေးဆယ့်ငါး ရက်အားမရှိ အာစရိမုဋ္ဌမချန် စစ်မှန်ထူးကဲ ဓမ္မသဿဝတရားပွဲကြီးတို့ကို ဆင်တော်မူပြီးလျှင် လျှာနဲ့အာယုချုပ်လုဆဲဆဲ ရွှေအားတော်နဲ့လှ၍ တရားပွဲကြီးသိမ်းတော်မူခါနီး အခါသမယတွင်-

'ယော ဝေါ အာနန္ဒ မယာ ဓမ္မော စ ဝိနယော စ ဒေသိတော ပညတ္တော၊ သော ဝေါ မမ'စ္စယေန သတ္ထာ' မိန့်မှာပွင့်လင်း သာဝကတို့၏ လက်တွင်းသို့ ဓမ္မကွန်ရှာတို့ကို အပ်နှင်းတော်မူပြီးသည်မှစ၍ ယနေ့တိုင်ရောက် ထွန်းတောက်ရှိန်ဝါ ဓမ္မကွန်ရှာပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် မျှားမြောင်စွာလှ ဓမ္မကာယဘုရား သာဝကတို့၏ နှလုံးသား၌ တန့်နားကိန်းဝပ်တော်မူလျက်ရှိသည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

(၂) **သုနာပရန္တ**- ရှေးကအခေါ် ခုသော် စစ်ကိုင်းတိုင်းအဝင်အပါ သေလာမြရောင် မင်းဝံတောင်ရိပ် ဂုဏ်ဟိတ် တက်ထွန်း **"မင်းကွန်း"** ခေါ်ကြ သူတော်စင်တို့ ပျော်မွေ့ရာဌာနခ၌ **"ဓမ္မနာဒ"** အနွယ်ထွမည်တွင် ကျောင်းတိုက်ကြီး၏ အရှင်ဖြစ်တော်မူသော ဟေမဝါသွင် လွင်လွင်မားမား ထူးခြားထင်ပေါ် **"ဓမ္မနာဒဆရာတော်"**သည် မြော်မြင်တိကျ ပိဋ္ဌကအရာ မဟာဥဿာဟ ဇွဲလုံ့လဖြင့် ဝါစုဂ္ဂတပီပြင် ပါဠိမြင်နက်သိ

www.dhammadownload.com

အချက်မိလျက် အခက်ရှိသမျှဖြေရှင်း ထွင်းထွင်းဖောက်ဖောက် တံခွန်ဆောက်သဖြင့် အံ့လောက်သိုက်မြိုက် **"တိပိဋကဓရ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက"** ဟူသော ဘွဲ့မကိုင်ကို ထိုက်ထိုက်တန်တန် ပဌမဆုံး ပန်ဆင်တော်မူခဲ့သည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

(၃) ယင်းသို့ ပန်ဆင် တိပိဋကဓရ မကိုင်ပန်း၏ အရှင်ဖြစ်တော်မူသော အာဇာနည်ပုဂ္ဂိုလ်ကျော် ဓမ္မနာဒဆရာတော်သည် ထင်ပေါ်တင့်ဆန်း တိပိဋကဓရမကိုင်ပန်းကြီးကို ဆင်မြန်းလျက် ရွှင်လန်းတက်ကြွ ဆဋ္ဌသံဂါယနာ ပွဲမဟာ၌ လွန်စွာ ထူးချွန် အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်မြတ်၏ တာဝန်ကို အားသွန်ထမ်းဆောင် ထက်ခေါင်ထွင်ဖျား **"မဟာဗုဒ္ဓဝင်"** ကျမ်းကြီးကို ပြုစုရေးသားလျက် ရက်အားမရှိ တိပိဋကဓ ဓမ္မစည်ကြီး ရိုက်ခတ်တီး၍ အံ့ချီးဖွယ်ရာ သာသနာမှု ပြုစု အားထုတ် မဟုဿာဟထက်သန် စိတ်စေတနာမှန်သည့် လုပ်ရပ် အဋ္ဌပ္ပတ်ကို မြော်ကြည့်ရလျှင် ဗောဓိသတ္တာတပါး ဖြစ်လေမည်လားဟု အားထားမှီခို မှန်းဆကြည်ညိုမိခဲ့ကြ သည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

(၄) ယင်းသို့ ကြည်ညိုမှီခိုလေးစား ရန်ကုန်မြို့နေ တပည့်ဒကာ + ဒကာမအများတို့သည် -

ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရော၊ ကောသာရက္ခော မဟေသိနော။
စက္ခု သဗ္ဗဿ လောကဿ၊ ပူဇနိယော ဗဟုဿုတော။

မိန့်ဟောရှေစာ အပဒါန်ဒေသနာနှင့်အညီ ဂုဏ်ရည်ပြည့်ဝ 'တိပိဋကဓရဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက'ဘွဲ့ထူး ဆွတ်ခူးပန်ဆင် ထေရ်

www.dhammadownload.com

အရှင်ကား နေအသွင်+လအလား ထင်ရှားတင့်တယ် သတ္တလောက၏ မျက်လုံးသဖွယ်ဖြစ်၍ ဂုဏ်ထည်နှစ်ခြိုက် ပူဇော်ထိုက်သဖြင့် သိုက်မြုက်တင့်ဆန်း တိပိဋကဓရမကိုင်ဋပန်းကို ဆင်မြန်းတော်မူရပြီးနောက် ၂၅-နှစ်မြောက် ဆိုက်ရောက်၍လာ (၁၃၄၀) ပြည့်နှစ်အခါတွင် သဒ္ဓါတူညီ ၂၅-ဦး ပါဝင်သော "ငွေရတုသဘင် ကျင်းပရေးကော်မ တီ"ကို ဖွဲ့စီးပြီးလျှင် ဦးစီးမြော်မြင် နာယကလူကြီး (၇)ဦးကို ရှေ့ဆောင်တင်လျက် နယုန်လပြည့်ကျော် (၅)ရက်နေ့ [၁၉၇၈-ခု၊ ဇွန်လ -၂၅-ရက်နေ့] ၌ ရန်ကုန်မြို့ ကုက္ကိုင်းသာသနာရိပ်သာ "ဖလ်ယဉ်" ဓမ္မာရုံကြီးတွင် ဆင်ယင်ကျင်းပ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

(၅) ယင်းသို့ဆင်ယင် ငွေရတုသဘင်၌ စီစဉ်ကျန သတ်မှတ်သော အချိန်မှစ၍ သဃနာယကဆရာတော်ကြီးများနှင့် တိပိဋကဓရဆရာတော်ကြီးများအပါအဝင် ထေရ်ရှင် (၁၅) ပါးတို့အား ခေတ္တစံကျောင်းမှ ဖလ်ယဉ်ဓမ္မာရုံသို့ ရွှေတိဂုံဘဏ္ဍာတော်ထိန်းအဖွဲ့လူကြီး 'ဦးအောင်သိန်း'က ဦးဆောင်ကာ သာသနာ့အလံ တံခွန်ကုက္ကား ကြာငါးပွင့်ပါရှိသော ငွေဖလားကို ကိုင်ဆောင်ရှေ့သွား "ဗုဒ္ဓသာသနာနုဂ္ဂဟအဖွဲ့ဝင်လူကြီးများ"က လေးစားရိုကျိုး ရွှေထီးတလက်စီ ဆောင်မိုးလျက် ပင့်ဆောင်လာကြပြီးနောက်. . . ထွန်းတောက်ထင်ပေါ် တိပိဋကဓရ ပုဂ္ဂိုလ်ကျော် '**ဓမ္မနာဒဆရာတော်**'ကို သီး

www.dhammadownload.com

တင်းသုံးတော်မူရာ "မြရတနာ" စံကျောင်းမှ "ဖလ်ယဉ်" ဓမ္မာရုံသို့ '**ရွှေဘုံသာ ဦးလှမောင်**'က တိပိဋကရေအလံ တံခွန် + ကုက္ကား ကြာငါးပွင့်ပါရှိသော ငွေဖလားကို ကိုင်ဆောင်ရှေ့သွား ငွေရတုသဘင်ကျင်းပရေး အဖွဲ့နာယကနှင့် အဖွဲ့ဝင်လူကြီး များက ခြံရံလိုက်ပါ လွန်စွာရိုကျိုး ကနက္ကဒဏ် ထီးဖြူမိုးလျက် ပင့်ဆောင်ကြပြီးလျှင် တိပိဋကရေထေရ်အရှင်သည် သံဃာ စင်အလယ် ဓမ္မာသနပလ္လင်တော်ထက်ဝယ် သီတင်းသုံး နေတော်မူပြီး သံဃနာယကမထေရ်ကြီးများက ၀+ ယာ ပြင်ထား သီးသန့်နေရာများ၌ သီတင်းသုံးတော်မူကြသည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

(၆) ပရိသတ်စုံလင် ငွေရတုသဘင်အခမ်းအနားကို နေ ၁၂ နာရီ အချိန်တွင် စ-တင်ဖွင့်လှစ်ပြီးနောက် ဝမ်း မြောက်ပျော်ရွှင် သူတော်စင်ပရိသတ်များက သံဃနာယက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ '**အရိယမဂ္ဂင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး**'ထံ ငါးပါးသီလ ခံယူကြပြီးလျှင် တိပိဋကရေ ရွှေချယ်ရေးအဖွဲ့ကြီး ၏ ဩဝါဒစရိယအကျော် ကြည့်မြင်တိုင် '**ဘုံပျံဆရာတော်**' က ဝိသိဋ္ဌတိပိဋကရေ ဘွဲ့ရအကျော် ဓမ္မနာဒဆရာတော်၏ ထင်ပေါ် ရည်မြှူး ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အထူးထုတ်ဖော်မိန့်ကြား တော်မူပြီးနောက် ထွန်းတောက်ပွင့်လန်း တိပိဋကရေ ဆရာ တော်၏ ဂုဏ်နှင့်စပ်သော "ထောမနာစာတမ်း"ကို ရုပ်ရှင် ဒါရိုက်တာ '**ဦးချစ်စိန်**'ကင်း၊ "မဂ်လာရတုပိုဒ်စုံ"ကို၊ ရုပ်ရှင်

www.dhammadownload.com

ဒါရိုက်တာ စာရေးဆရာ **'ဦးသုခ'**ကဂင်း၊ ထေရုပ္ပတ္တိ အကျဉ်းနှင့် ဆောင်ရွက်တော်မူချက်ကို ရှေတိုဂုံဘဏ္ဍာတော်ထိန်းအဖွဲ့ဝင်လူကြီး **'ဦးအောင်သိန်း'**ကဂင်း၊ ကြည်ညိုလေးစားဖတ်ကြားရွင်ပျော် ဂုဏ်ရည်မျှော်လျက် ပူဇော်ကြသည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

(၇) ယင်းသို့တူပျော် ပူဇော်ကြပြီးနောက် ထွန်းတောက်ဂုဏ်လျံ အပူဇော်ခံသမုတ်ရ ပုဂ္ဂလဝိသိဋ္ဌ ဂုဏ်ဟိတ်ဖြာစည်အာဇာနည်ပုဂ္ဂိုလ်ကျော် ဓမ္မနာဒဆရာတော်က ရွှင်ပျော်သာယာ အနုမောဒနာ သြဝါဒတရား ပြန်လည်ဟောကြားတော်မူရာတွင်-

က။ တိပိဋကရေစာမေးပွဲကို ဝင်ရောက်ဖြေဆိုရာ၌ မိမိရည်ရွယ်ချက် ထားရှိခဲ့ပုံ။

ခ။ ပရိယတ္တိသာသနာတော်အတွက် ဆရာနှင့် ဒကာအားပြိုင်ခဲ့ကြပုံ၊ ထိုသို့ အားပြိုင်ကြရာ၌ ဒကာဖက်က ပစ္စယာနုဂ္ဂဟတာဝန် ကျေပွန်သော်လည်း ဆရာဖက်က ဓမ္မာနုဂ္ဂဟတာဝန် မကျေပွန်မည် စိုးသောကြောင့် တိပိဋကရေပုဂ္ဂိုလ်ပေါ် ထွန်းရေးအတွက် မိမိလုံ့လအားထုတ်နှလုံးသွင်းခဲ့ပုံ။

ဂ။ သာသနာအတွက် တာဝန်သိသူမှာ တာဝန်ရှိလာပုံ တာဝန်သိသဖြင့် တာဝန်သိသိဆောင်ရွက်သူများ အဖို့ တာဝန်တွေ တိုးတက်လာပုံ။

www.dhammadownload.com

ယ။ **"အရင်းကြီးကြီးနှင့် အမြတ်အစွန်း နည်းရမည်"** ဟူသော ခံယူချက်ထားရှိပုံ၊ မိမိ၏ ဆောင်ရွက်ကြိုးပမ်းမှုများမှာ သမ္မာသမ္ဘောဓိ ဆုထူးပန်အလောင်းတော်ကြီးများ၏ ဆောင်ရွက်မှုမျိုးဖြစ်သော်လည်း မိမိသည် "ဒုတိယဘဝ၌ မိတ်ဆွေကောင်း ပညာရှိတို့ကို အမှီရရှိပြီး၊ **"ဓမ္မဓရ"** အမည်ဖြင့် သောတာပန်အရိယာနတ်သား ဖြစ်ရပါလို၏၊ ဤဘုရားသာသနာတွင်း၌ပင် ကျွတ်တမ်းဝင်ရပါလို၏" ဟု ဆုတောင်းပုံတို့ကို စိတ်ဝင်စားဖွယ် အကျယ်တဝင့် ကျူးရင့်ဟောကြားတော်မူပြီးနောက်-

(၁) 'မမ္မေမလျှောကြန့်၊

(၂) သေမင်းနှင့် ငါတို့မှာ အချိန်းအချက်မရှိ၊

(၃) ဓမ္မကိစ္စများကို မဆိုင်းမတွ ဆောင်ရွက်ကြပါ' ဟု သုံးဖြာဖော်ညွှန်း သုံးခွန်းသော သတိပေးသြဝါဒစကား မိန့်ကြားတော်မူရာ ရောက်လာသမျှ အားရရွှင်ပျော် သောင်းကျော်ပရိသတ် နှလုံးဓာတ်၌ မြတ်မြတ်နိုးနိုး တရားမိုးဆွတ်ဖွန်း မဟာကုသိုလ်စေတနာပန်းတွေ ဝေဆာပွင့်လန်းခဲ့ကြသည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

(၈) ထိုမှတဖန် ဘုန်းကံကြီးမား တိပိဋကဓရ ဓမ္မနာဒ ဆရာတော်ဘုရားသည် ပိုင်းခြားဝေဘန် သုံးတန်စေတနာ ပြတ်သားစွာဖြင့် သာသနာတော်အရေး အရှည်မြော်တွေး

www.dhammadownload.com

လျက် အရေးတယူ မိမိအား နှိုင်ငံတော်အစိုးရက ရှေးက လည်း ပေးလျှောခဲ့၍ နောက်နောင်လည်း ရာသက်ပန်လျှောဒါန်း မည့် [၁၃၃၉ ခုနှစ် တပိုတွဲလ၊ ၁၉၇၈ ခုနှစ်၊ ဖေဖဝါရီလမှ အစပြုသည့်] တိပိဋကဓရပူဇာ ဆွမ်းဆန်တော်ရိက္ခာကိုဝင်း ယခုအခါ ကြီးစွာနွေဆင် ငွေရတုသဘင်၌ ပါဝင်ပူဇော် ငါး သောင်းကျော် အလျှောတော်ငွေတို့ကိုဝင်း ကြည်ပျော်သဒ္ဓါ အနာဂတ်သာသနာဝယ် ဆက်ကာမပျက် "တိပိဋကဓရ ညီတော်တွေ" ပေါ်ထွက်စေခြင်းအကျိုးငှါ သမ္မာဆန္ဒ ပြင်းပြ ထက်သန် ပြုစိမ်လျက် ဧကန်ထွန်းသစ် **"တိပိဋက နိကာယ ကျောင်းတိုက်"** ကို ဖွင့်လှစ်ပြီးလျှင် ညီချစ်များစွာ မပန်းပါပဲ ကျမ်းစာပိဋကတ် ကျက်+မှတ်+ပြန်ဆို ကွန်းခိုနားနေ ချမ်း သာစေရန် ရည်သန်ရွှင်လန်း နိကာယ်သာသနာတော်အား လျှောဒါန်းပါကြောင်း နှစ်ထောင်းအားရ ဖွင့်ဟမိန့်ကြားတော်မူခဲ့ သည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

(၉) သာသနာတော်အား ကျေးဇူးများသော စာသင်သား တို့ ပျော်မွေ့ရာ ကျောင်းတိုက်ကြီးတတိုက်တတာ ဟူသည်မှာ လည်း-

"သာယာစိုပြေ အထွေထွေသော သီး+ပွင့်ပင်တို့ ပြိုင် ယှဉ်ပွင့်+သီး ရှုမငြီးသည့် ဥယျာဉ်ကြီးအတွင်းဝယ် မှီတင်း ပျော်အောင်း ပျားပိတုံးအပေါင်းတို့ သောင်းသောင်းဖျဖျ တပင်မှတပင် ကူးဝင်ပျံလွှား ပျော်ပျော်ပါးပါး စားသုံးစုပ်

www.dhammadownload.com

နမ်းကြရမှသာ ဗလခွန်အား တနေ့ထက်တနေ့ တိုးပွါး၍ ကြီးမားကောင်ထည် တဒီဒီနှင့် ထို+ဤပုံလွှား ချမ်းသာကြီးပွား နိုင်ကြသကဲ့သို့"-

ထို"တိပိဋကနိကာယကျောင်းတိုက်ကြီးအတွင်းဝယ် ကြည့်ဖွယ်ရှုဖွယ် အသွယ်သွယ်သော ပါဠိ+အဋ္ဌကထာ+ဋီကာ နိသျှ ဤသို့စသည့် ပိဋကကျမ်းစာ အဖြာဖြာတို့ ကောင်းစွာ ပြည့်စုံ ကုံလုံလောက်င ရှိပါမှသာ နိကာယအရှင်များ စာသင်သားတို့ အားရစွာကြည့်ရှု ဗဟုသုတများဖြင့် တနေ့ထက်တနေ့ ကြီးထွားကြလိမ့်မည်"...

ဤသို့ဆင်ခြင် ဉာဏ်သက်ဝင်သည့် မြော်မြင်ပြည့်စုံ မြို့ရန်ကုန်ဒေသ မင်းနေပြည်ဌာနဝယ် အာဓာရဖြူစင် ငွေရတုသဘင်ဦးစီး အမျှူးအကြီး ဥပါသကာ ၂၅ ဦးသော သာသနာပြုဒါယကာတို့သည် သုံးဖြာပိဋကက နိကာယစာရင်းဝင် ပါဠိ+အဋ္ဌကထာ+ဋီကာစသော ကျမ်းစုံလင်အောင် ကြည့်ရှုင်စိတ်ဝမ်း မိမိတို့ကိုယ်တိုင်လည်း လျှုဒါန်း, စေတနာ ရှင်တို့ကိုလည်း တိုက်တွန်းကြ၍ ပြည့်ဝစုံညီ အလုံးစုံသော ဓမ္မစေတီတို့ကို ရှင်ကြည်ကော်ရော် သူထက်ငါဦး ပူဇော်ကြ ပြီးလျှင် ထိုဓမ္မစေတီတို့၏ ကိန်းဝပ်စံပယ်ရာ ဓမ္မာလယ ဂန္ဓကုဋီ တိပိဋကဓရဓမ္မနာဒဆရာတော်ဘုရား၏ နှစ်ဆယ့်ငါးနှစ်မြောက် တိပိဋကမိုရ် အာဒိကမ္မိကပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် ရောက်သည့် ငွေရတုသဘင်အထိမ်းအမှတ် **"ပိဋကတ်**

www.dhammadownload.com

တိုက်တော်မြတ်" ကိုလည်း သဒ္ဓါဓာတ်လျှမ်းတောက် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဆောက်လုပ်လျှဒါန်းကြသည် ဖြစ်ပါကြောင်း ဗြဟ္မာ+နတ်+လူ သုံးဘုံသူအပေါင်းတို့အား ထပ်လောင်းကြေငြာ မြတ်ကောင်းမှု ဖို့ဘာဂကို သဒ္ဓါရှင်လန်း အမျှဝေကမ်းကြပါသည် ဝမ်းမြောက်နှမော် သာဓု+သာဓု+သာဓု ခေါ်ကြပါစေသောဝ်. . . . .

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ၊ မဟာသုဗောဓရုံကျောင်းတိုက်၊ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး ရေးသား၍ ဦးအောင်သိန်း၊ ရွှေတိဂုံဘုရား ဘဏ္ဍာတော်ထိန်း လူကြီးမင်းရွတ်ဖတ်ပူဇော်သည်။
၁၃၄၀ ပြည့် တော်သလင်း လပြည့်ကျော် (၃)ရက်နေ့
[၁၉/၉/၇၈]

www.dhammadownload.com

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ မော်ဘီမြို့ ဝါးနက်ချောင်းကျေးရွာ
မွေ့ဒူတဆောကိန္နာရာမ ဇရတဝန် တောရကျောင်းတိုက်၌
ဆင်ယင်ကျင်းပအပ်သော
၁၉ ကြိမ်မြောက် သာသနာတော်ဃုံးဆိုင်ရာ ရွှေကျင်နိကာယ
သံဃာ့အစည်းအဝေးကြီး၌
စစ်ကိုင်းမြို့၊ မဟာသုဗောဓိရုံကျောင်းတိုက်၊ ပဓာနနာယက
ပါမောက္ခချုပ်ဆရာတော် **ဘဒ္ဒန္တနန္ဒမာလာဘိဝံသ**
ရေးသားပူဇော်အပ်သော

အခမ်းအနားသိမ်း
ဇယမင်္ဂလာ အောင်ဩဘာစာတမ်း

ရွှေကျင်နိကာယဝံသဇာ၊ ထေရာ သာသနမာမကာ။
သမဂ္ဂစိတ္တာ မနွှေန့်၊ ဓမ္မကိစ္စာနိ ကာတဝေ။

ရွှေကျင်နိကာယဝံသဇာ= 'အင်ကျင်းခက်ကိုင်း ရွှေကျင်ဂိုဏ်း'ဟု သမိုင်းအစ သင်္ကေတဖြင့် ဖော်ပြခဲ့ရာ ၁၁၂၂-ခုနှစ်ကောဇာ၌ ပေါ်လာထွန်းသစ် ဓမ္မရာဇ်၏ ရှင်ချစ်

www.dhammadownload.com

သာသနာ ပြည်မြန်မာဝယ် သိက္ခာကာမ ရွှေကျင်နိကာယ သာသနာအနွယ်ဖြစ်တော်မူကြကုန်သော၊ **သာသနမာမကာ**= မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ အဆုံးအမ အသုံးချလျက် နှလုံးလှရန် ဓမ္မခန်ကို ဝေဖန်ဟောပြ ဓမ္မဝိနယကို မြတ်နိုးတော်မူကြကုန်သော၊ **ထေရာ**= ဂဏုက္ကဋ္ဌရတ္တညူ စင်ဖြူသီလ နိကာယဝန်ဆောင် ဂုဏ်ရောင်မြင့်မား ရွှေကျင်နိကာယမဟာထေရ်အများတို့ သည်၊ **ဓမ္မကိစ္စာနိ**= ရှင်မဟာကဿပ ရှင်ဥပါလိ ရှင်အာနန္ဒာ ထေရ်ငါးရာတို့ ညီညာပေါင်းစု အတည်ပြုလျက် နယုပဒေသ မူချခဲ့သည့်အတိုင်း တုန့်ပြန်ပြ ထေရဝါဒသာသနာ၏ ဓမ္မကိစ္စတို့ကို၊ **ကာတဝေ**= နည်းမှန်လမ်းမှန်အစွမ်းဉာဏ်ဖြင့် ဝေဖန်ရှုမျှော် ဆောင်ရွက်တော်မူကြရန်အလို့ငှာ၊ **သမဂ္ဂ စိတ္တာ**= ရွှေသားနှစ်ချပ် ဂဟေစပ်သို့ ကြားလပ်မရှိ ညီညွတ်သော စိတ်ထားရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍၊ **မန္ဒေန္တိ**= ရွှေကျင်နိကာယ ဓမ္မသဘင် ဆယ့်ကိုးကြိမ်မြောက်ပွဲကြီးယင်လျက်တိုင် ပင်ဆွေးနွေး အရေးကုံလုံ အစည်းအဝေးကြီး ကျင်းပတော်မူကြလေကုန်သတည်း။

အောင်သူတကာတို့၏ အဓိပတိ မုနိပဝရ အတုမရှိစံပြ အနုတ္တရမှန်ကူ သုံးလောကတွင် အောင်လံထူသည့် သယမ္ဘူ ထွင့်ထား ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည် ပြတ်သားဇကန် သစ္စာ တရားအခြေခံသည့် ဓမ္မက္ခန္ဓာတရားပေါင်း ရှစ်သောင်း လေးထောင် မျှားမြောင်လှစွာ ဓမ္မဝိနယသာသနာ အစ၏

www.dhammadownload.com

ကောင်းခြင်း= **အာဒိကလျာဏဂုဏ်**၊ အလယ်၏ ကောင်းခြင်း= **မဇ္ဈေကလျာဏဂုဏ်**၊ အဆုံး၏ကောင်းခြင်း= **ပရိယောသာနကလျာဏဂုဏ်**၊ အနက်သဒ္ဒါပြည့်စုံခြင်း= **သာတ္ထသဗ္ဗဉ္ဇနဂုဏ်**၊ လိုကွက်, ဟာကွက် ပျောက်ကွက်နှင့် ဖြည့်စွက်စရာ မရှိခြင်း= **ကေဝလပရိပုဏ္ဏဂုဏ်**၊ တစ်စုံ တရာအမှားပါခြင်း ပို လွန်နေခြင်း အလျင်းမရှိ ပရိသုဒ္ဓဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံရုံမျှမက ပြဟ္မစရိယ ပကာသနီ နှစ်အဆီပြည့်ဝ ပဏ္ဍိတဝေဒနိယ ဖြစ်သော တရားတော်မြတ် ဒေသနာကို သေချာစေ့ဝှ သတ္တဝါတို့၏ အကျိုးကိုရှေ့ရှုလျက် ဓမ္မပဒေသလမ်းပြထုတ်ဖော် ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်ဖြစ်ပါကြောင်း. . . . . .

ယင်းသို့ဟောကြား မြတ်ဘုရား၏ သွာက္ခာတတာ အစ လာသည့် ဓမ္မရတနာအဖုံဖုံ မြင့်မြတ်သည့်ဂုဏ်ကို ပြည့်စုံ တင့်ဆန်း ဆင်မြန်းခံယူ အောင်လံထူတော်မူခဲ့ကြသည့် အရှင် ကောဏ္ဍည အစ အရှင်သုဘဒ္ဒအဆုံး သိမ်းကျုံးတွက်ဆ အရိယာနွယ်ဝင်သံဃာတော်ထေရ်အရှင်တို့ ပါဝင်ဖွဲ့စည်း သံဃာ့ရတနာကြီးသည် အံ့ချီးဖွယ်ရာ ဤသာသနာ၌ ညီညာလျှမ်းတောက် ထွန်းကားပေါ်ပေါက်ခဲ့ဖြစ်ပါ ကြောင်း. . . .

ယင်းသို့ ထွန်းတောက် ပေါ်ပေါက်၍လာ ညီညာလုံးစည်း ညီညွတ်သောသံဃာ့အဖွဲ့အစည်းကြီးသည် ဘုန်းမီးနေလ ထိန်ထိန်ပသည့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန် တော်မူပြီးသည့်

www.dhammadownload.com

နောက်အခါဝယ် အရှင်မဟာကဿပဦးစီးသည့် သံဃာ့မဟာထေရ်မြတ်ကြီးတို့ စည်းဝေးညွှန်ပြ ထေရဝါဒကို ခံယူကြလျက် ဓမ္မဝိနယသာသနာ ရှည်ကြာ ပြန့်ပွား ထွန်းကားစေရေး ညှိနှိုင်းတိုက်ဆိုင်ကာ အတည်ပြု ပေးခြင်းဟူသော 'တိပိဋကဓမ္မဝိနယ သင်္ဂီယနာသဘင်ပွဲ'ကို ရှေးဦးစွာ ဆင်နွှဲကြလျက် အစဉ်အမြဲ သတိမကွာ သာသနာတော် အရှည်တည်တံ့အောင် ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ကြသည်ဖြစ်ပါကြောင်း. . . .

ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ကြသဖြင့် ဆက်လက်ရှင်သန် ဓမ္မခန်တရား ထွန်းကားပြန့်ပွားလာခဲ့ရာ နောက်ပိုင်းအခါဝယ် နာနာဇနပဒ ဒေသမျိုးစုံ အတွေ့အကြုံကွဲပြားနာနာကုလ လူမျိုးခြားတို့ တိုးပွါးလာရာ ဤသာသနာ၌ ကရုဏာပဓာန ဝိနယဒေသနာ စည်းကမ်းပိုင်းဆိုင်ရာဝယ် သဒ္ဓါယွင်းပ မမှန်မကန်သော အယူအဆများကို သွတ်သွင်းလာခဲ့ကြသဖြင့် **အရှင်ယသ** ဦးဆောင်သည့် ခုနစ်ရာကျော် သံဃာတော်များ စည်းဝေးလျက် ရှေးနည်းမပျက် ဝိနယစည်းကမ်းပိုင်းဆိုင်ရာ အသက်ဆက်စေဖို့ မပျက်မကွက် ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ကြသည့် **'ဝိနယသင်္ဂီယနာ'** ကို ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ကြသည်ဖြစ်ပါကြောင်း. . . . . .

တဖြာထိုမှ **အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တ**တို့ ဦးဆောင်သည့် သံဃာတော်များအစည်းအဝေးက ဒေသနာဓမ္မ အရေးအရာ

www.dhammadownload.com

လွဲမှားစွာ ယူဆမှုတွေ များပြားလာသဖြင့်,သေချာစိစစ်မြတ်ဘုရား၏ ဝိဘဇ္ဇဝါဒအစစ်ကို စနစ်တကျဝေဘန်ကာ ဒေသနာယုတ္တိ ထုံးရိုးမြှော်တွေး အတည်ပြုပေးခြင်းဟူသော **'အဘိဓမ္မသင်္ဂီယနာ'**။ တဖြာထိုမှ နောင်ကာလဝယ် ဓမ္မရေပုဂ္ဂလတို့ တစတစယိုယွင်း သတိဝိရိယတို့ ဆုတ်ယုတ်လာခြင်းကိုအကြောင်းပြုလျက် ပေါင်းစုညီညာ ထေရ်သံဃာတို့ မြန်စွာစည်းဝေး ဓမ္မဝိနယအသွယ်သွယ် ပျောက်ကွယ်မည့်အရေးမျှော်တွေးဆင်ခြင်ကာ **'ပေါတ္ထကာ ရှုဌသင်္ဂီယနာ'** ပေထက်အက္ခရာတင်ကြပြီးလျှင် ဗုဒ္ဓဝစန မူလအချက် မပျောက်ပျက်အောင် ဆောင် ရွက်တော်မူခဲ့ကြသည်ဖြစ်ပါကြောင်း. . . .

ထိုမှတဖြာ သာသနာနှစ် ၂၄၀၀ သို့ ရောက်ရှိလာသည့် အခါဝယ် ထွန်းတောက်သာသနာ ပြည်မြန်မာ၌ ကြည်သာရွှင်ပြိုး ဘုရင်မင်းတုန်း၏ ရွှေလက်ထက်တော်အခါ ညီညာဖွေးလက် ကျောက်ပြားထက်ဝယ် ရေးစီလျက် ဓမ္မဝိနယ အရှည်တည်ရေး မျှော်တွေးစီစဉ် သေလက္ခရာရှုဌသဘင်ကို ဆင်ယင်ကျင်းပတော်မူခဲ့ကြသည့် **'တိပိဋက စိရဋ္ဌာယီ သင်္ဂီယနာ'**။ တဖြာထိုမှ ပိဋကတ္တ် ယွင်းကျပျက်ယို အပိုအလို ရောစွက် ပါဌ်ပျက်အက္ခရာ မပါမဝင် လွန်သန့်စင်အောင် သုတ်သင်တည်းဖြတ် သပ်ရပ်ပြည့်စုံအောင် ပုံနှိပ်လုပ်ဆောင်ခြင်း ဟူသော **'တိပိဋကဝိသောဓန သင်္ဂီယနာ'** အားဖြင့် သာသနာသက်ဆင်း နှစ်ထောင့်ငါးရာ နှစ်ကာလအတွင်း

www.dhammadownload.com

ဝယ် ခြောက်ကြိမ်တိုင်တိုင် သဂီယနာတင်ခြင်း တိုက်ဆိုင်ညီနှိုင်းခြင်းဖြင့် ထန်ပြင်းလုံ့လ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ အဆုံး အမသာသနာ ဓမ္မကွန္ဓာတို့ ရှည်ကြာတည်ရေး ဥာဏ်မျှော် တွေးကာ အလေးပေး ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သည် ဖြစ်ပါကြောင်း. . . ။

ယင်းသို့မပျက် အလေးပေးဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ကြသဖြင့် ကမ္ဘာ့အလယ် ခန့်ထည်ရှိန်ဝါ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ သာသနာဝယ် **'ဝိနည်းသည်သာ သာသနာ့အသက်'**ဟု နှစ်သက်ယုံကြည် **'ဝိနည်းတည်မှ သာသနာတည်မည်'**ဟူသော ခံယူချက်ဖြင့် စံနမူမပျက် လိုက်နာကျင့်ဆောင် အမြင့်ခေါင်ဖျား သာသနာတော်ဝယ် အလွန်ထင်ရှားသည့် **'ရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး'** ဦးစီးသည့် ရွှေကျင်နိကာယ သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းကြီးသည် ရှုမငြီးပေါ်လွင် သာသနာ့ကောင်းကင်ပြင်ဝယ် တိမ်စင်လအလား သွင်ပြင်ခြားနားလျက် ထင်ရှားစွာ ပေါ်ထွန်းခဲ့သည်ဖြစ်ပါကြောင်း . . .

ယင်းသို့ပေါ်ထွန်း လပြည့်ဝန်းအလား ထူးခြားတင့်တယ်တာရာကြယ်အပေါင်း ခညောင်းဝန်းရံ သာသနာ့ကောင်းကင်နဘံဝယ် အောင်လံလွှင့်ထူ အဆင့်မြင့်တလူလူဖြင့် ကျင့်မှုအလေးထား ရွှေကျင်နိကာယဂိုဏ်းသားတို့ စိတ်ထားတူညီသာမဂ္ဂီဟု မနသီနှလုံးသား ပိုင်းခြားမထင် ရွှေပြားနှစ်ချပ်ဆက်စပ်သည့်အသွင်ဖြင့် ဂုဏ်တင်စံပြု ညီညွတ်မှု အလေး

www.dhammadownload.com

ပေးလျက် သာသနာသွေး ရဲရဲညီ သာမဂ္ဂီဖြစ်အောင် သတိ ဆောင်လျက် (တစ်ဆယ့်ရှစ်ကြိမ်တိုင်အောင်သော) ဂိုဏ်းလုံး ကျွတ်သံယာအစည်းအဝေးကြီးများကို ကျင်းပပြီးစီးခဲ့ ပါကြောင်း . . . . ။

ယခုအခါ မြန်မာသက္ကရာဇ် တွက်စစ် ရောက်လာ (တစ်ထောင့်သုံးရာ ခုနစ်ဆယ့်ခြောက်ခု)ရတုဟေမန် ကောင်းကင်ယံ၌ တိမ်ပျံထက်က ထွန်းတောက်ပသည့် မာဃနက္ခတ် စန်းမြတ်ယှဉ်တွဲ တပ်ဖွဲ့တွဲဟု ပေါက်လဲပွင့်တုံ ရာသီကုမ်၏ ဆန်းကြဲခါစ ၈ ရက်, ၉ ရက်, ၁၀ ရက်နေ့ အခါသမယဝယ် သာစွဌာနီ တောရိပ်မှီသည့် မှော်ဘီရိပ်ငြိမ် ဆေကိန္ဒာရာမ တောရဇေတဝန် တံခွန်ထူစိုက် ဤကျောင်း တိုက်၌ နှစ်ခြိုက်ကြည်သာ ညီညာစုရုံး သာသနာတော်လုံး ဆိုင်ရာ ရွှေကျင်နိကာယ သံဃာ့ဥသျှောင် ဂုဏ်ရောင်ကြီးမား ဆယ့်လေးပါးမြောက် ရွှေကျင်သာသနာပိုင်ဆရာတော် ဘုရားကြီးနှင့်တကွ သံဃာ့ထေရ်ကြီးတို့ ရှေ့ဆောင်ဦးစီး(၁၉ ကြိမ်မြောက်)ဂိုဏ်းလုံးကျွတ် သံဃာ့အစည်းအဝေးကြီးကို ဝေးနီးကြွလာ တစ်ထောင်ကျော်ထေရ်မဟာတို့ ဝင်ပါဆင်ခွဲ ညီညာသည့်စိတ်ဓဲဖြင့် ထန်ကဲလုလ္လ **'သမဂ္ဂါနံ တပေါ သုခေါ'** မိန့်မှာသည့် ဒေသနာစကားအရ ရွှေကျင်နိကာယသာသနာ ရှည်ကြာတည်ရေး ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ် နှလုံးဓာတ်ကြည်ဖြူ အောင်လံကြီးစိုက်ထူကြပြီးလျှင် အောင်တေးသံ ဟစ်ဆို

www.dhammadownload.com

ကြွေးလျက် အောင်သာဓုသံ အကြိမ်ကြိမ် ပေးလိုက်ကြကုန်ရာ သတည်း ။ ။

ရေးသားပူဇော်သူ - **အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ**
မဟာသုဗောဓရုံကျောင်းတိုက်၊
စစ်ကိုင်းမြို့။

ဖတ်ကြားပူဇော်သူ - **အရှင်အဘိဇာတာဘိဝံသ**
သဒ္ဓမ္မဇောတက
သုဗောဓရုံကျောင်းတိုက်၊ စစ်ကိုင်းမြို့။
နန္ဒဝန်ရပ်၊ မုံရွာမြို့။

www.dhammadownload.com

မတ္တရာမြို့နယ်– ကျွဲထပ် ပုဂံစုရွာ၊ လေသာကျောင်းတိုက် သာသနကမ္မသမဂ္ဂကရဏီ သိမ်တော်

အောင်မင်္ဂလာစာတမ်း

ဇယတ္တာ' ယံ နမော တဿ၊ သမ္ဘုဒ္ဓဿ သိရိမတော။
ဌာတ္တာ' ယံ သာသနကမ္မ - သမဂ္ဂကရဏီ သိမာ။

အယံ= ညီညာပြုကြ ဤသီမာသမ္ဘတိကိစ္စသည်၊ **ဇယတ္ထ**= အောင်မြင်ပါစေသတည်း၊ **သမ္ဘုဒ္ဓဿ**= ဥ ယျမမ်အားလုံး သိမ်းကြုံးကုန်စင် သိမြင်တော်မူတတ်သော၊ **သိရိမတော**= ထူးကဲစုံလင် ကျက်သရေရှင်ကြီး ဖြစ်တော်မူသော၊ **တဿ**= ထိုမြတ်စွာဘုရားအား၊ **နမော**= ရိုသေမြတ်နိုး ရှိခိုးပါ၏၊ **အယံသာသနကမ္မသမဂ္ဂကရဏီ သိမာ**=မတ္တရာမြို့နယ် ကျွဲထပ် ပုဂံစုရွာ လေသာအရာမ် ဝိသုံဂါမ်ထုတ်ဖော် ဤ သာသနကမ္မ သမဂ္ဂကရဏီသိမ်တော်သည်၊ **ဌာတ္ထ**= သာသနာ၌ ထောင် ရှည်အောင်မသွေ တည်ပါစေသတည်း။

www.dhammadownload.com

ဗောဓိညောင်ဝန်း အောင်မြေကွန်း၌ ရံဝန်းလည်ပတ်မာရ်စစ်တပ်ကို တန့်ရပ်မနား ဆုတ်ရှားပြေးစေ အောင်မြေထိပ်ထက် မေတ္တာစက်ဖြင့် ဖြိုဖျက်ရှင်းလင်း အောင်ပွဲခင်းနိုင်ခဲ့သော- သုံးလောကထွတ်ထား မြတ်ဘုရားသည် တပည့်သားသာဝက သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရှင်ရဟန်းတို့၏ မှူခန်းဖြာဖြာ သံယာ့ရေးရာကိစ္စ အဝဝတို့ကို သမဂ္ဂသရုပ်ပီ တညီတည်း ဆောင်ရွက်စေနိုင်ရန် ဝေဖန်နိုင်းချိန် သိမ်ဟုခေါ်ကြ ဌာနတရပ် ပညတ်မိန့်ခွေ့ သမုတ်စေတော်မူခဲ့သည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

ယင်းသို့ပညတ် သမုတ်စေအပ်သည်နှင့်ညီစွာ မတ္တရာမြို့ရပ် **'ကျွဲထပ်ပုဂံစုရွာ'** ဂေါစရဂါမ်ရှိသော **'လေသာကျောင်းတိုက်'** ကမ္ဘည်းစိုက်ဘီ သံယိကအရာမ် ဘူနက်သန်ဝယ် ဝိသုံဂါမ် သနား အစိုးရတို့ အပိုင်စားပေးရာဌာန မဏ္ဍလ၌ စစ်ကိုင်းမြို့ -မဟာသုဗောဓာရာမ နာယကဆရာတော် **အရှင်နာရဒ**၊ တိုက်အုပ်ဆရာတော် **အရှင်ဥာနဗလ**တို့ ဦးစီးလျက် မတ္တရာမြို့ ကျွဲထပ် ပုဂံစု လေသာကျောင်းဆရာတော် **အရှင်သြဘာသ** စသော သံယာတော်များသည် ၁၃၃၄ ခု ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၁၄ ရက်နေ့အခါတွင် သီမာသမူဟန ကမ္မဝါအမိန့်စာဖြင့် အခါခါအထပ်ထပ် သိမ်ဟောင်းကို နှုတ်လတ်၍၊ ၁၅ ရက်နေ့ ကြုံတွေ့မင်္ဂလာ ချိန်အခါ၌ သီမာသမ္မုတိ ဥ ဒ္ဓိဒုတိယကမ္မဝါ အခါခါရွတ်ဖတ် ဤသာသနကမ္မ သမဂ္ဂကရဏီသိမ်တော်မြတ်ကို သမုတ်အပ်သည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

www.dhammadownload.com

ယင်းသို့ သမုတ်အပ် ဤသိမ်တော်မြတ်သည် မတ္တရာ ကျွဲထပ် ပုဂံစုရွာ သိမ့်ဒကာ ဒကာမတို့က သာသနာနုဂ္ဂဟ ထာဝရကုသိုလ် ပြုလိုအားရ ပံ့ထောက်ကြသောကြောင့်၎င်း၊ ကမ္မာကမ္မ ကောသလ္လဉာန်ပို ဝိနည်းခိုရ်အကျော် ဆရာတော် အမျှား ဝိနည်းတရားနှင့်အညီ အလီလီအထပ်ထပ် သမုတ်အပ်သောကြောင့်၎င်း၊ အတိခုဒ္ဒိကာ အတိမဟတီ စသည် စုရုံး သိမ်ပျက်ဆဲ့တလုံးမှ လွတ်လပ်၍ နိမိတ်, ကမ္မဝါ, ပရိသတ် သုံးရပ်သောသမ္ဘတ္တိ နိမိတ်ချင်းစပ်ထိ၍ နှံ့သိပထဗျာ အာဏာစူးရှ သာသနာ့ဝါးထောင် ကြာအောင်သက်ဆင်းလျက်၊ ၁၃၃၄ ခု၊ ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၁၅ ရက်၊ ထက်မြက်ရှိန်ဝါ မဂ်လာအခါတွင် ထူးကဲစွာ အောင်မြင်ခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့ပါသတည်း။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ
မဟာသုဗောဓာရုံတိုက်၊
စစ်ကိုင်းမြို့။

www.dhammadownload.com

တနသ်ာရီတိုင်း၊ ထားဝယ်မြို့၊ မောင်းမကန် ပန်းတင်းအင်းရွာ ကျောင်းသစ်ကျောင်း၊ သိရိဝိဇယသမဂ္ဂကရဏီသိမ်တော်

ဇယမင်္ဂလာစာတမ်း

ဇယတု နော နမော တဿ၊ သမ္ဗုဒ္ဓဿ သိရိမတော။
ဌတ္တာယ် သိရိဝိဇယ-သမဂ္ဂကရဏီ သိမာ။

ဇယတု=အန္တရာယ်ခပင်း ရန်သွယ်ရှင်းလျက် ကောင်းခြင်း မင်္ဂလာ အောင်ခြင်းကြီး အောင်မြင်ပါစေသတည်း။ **သမ္ဗုဒ္ဓဿ**= သိဖွယ်လုံးစုံ ဉာဏ်ဖြင့်ခြုံ၍ စွမ်းကုန်ကြည်လင် သိမြင်တော်မူ တတ်သော၊ **သိရိမတော**=ဦးတချချ ဖူးမဝအောင် မြူးကြွ သပ္ပါယ် လွန်တင့်တယ်သည့် ကြီးငယ်လက္ခဏာ အဖြာဖြာတို့ လွန်စွာစုံလင် ကျက်သရေရှင် ဖြစ်တော်မူထသော၊ **တဿ (ဘဂဝတော)**=ငါးမာရ်အောင်မြင် ထိုဘုရားရှင် ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးအား၊ **နော**= သာသနာ့ဝန် လွန်ကျေပွန်ဘို့ အားသွန် ထမ်းပျော် တပည့်တော်တို့၏။ **နမော**=ဦးညွှတ်ရိုကျိုး သဒ္ဓါဖြိုး လျက် ရှိခိုးခြင်းသည်၊ **အတ္ထု**=စင်စစ်မသွေ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

www.dhammadownload.com

သိရိဝိဇယသမဂ္ဂကရဏီ- ကျက်သရေလှ အောင်ပွဲခံလျက် စစ်မှန်ပေါင်းစု ညီညွတ်မှုဖြင့် ဝိနယုပဒေသာ ကမ္မာကမ္မမှန်သမျှအထွေထွေ ပြုလုပ်ရာဖြစ်ပေသော၊ **အယံ သိမာ-** ဝိသုဂါမ မဏ္ဍလ၌ စံပြထင်ပေါ် ဤမြတ်သိမ်တော်သည်၊ **ဌာတု-**ငါးထောင်သာသနာ ဂုဏ်ရောင်ဖြာလျက် ရှည်ကြာမသွေ တည်ရှိပါစေသတည်း။

ဗောဓိညောင်ဝန်း အောင်မြေကွန်းဟု တင့်ရွန်းတေဇာ အပရာဇိတ ပလ္လင်မ၌ ဒေဝရန်စစ် မာရ်ဆိုးညစ်ကို စင်စစ်တွန်းလှန် အောင်ပွဲခံတော်မူခဲ့သော သုံးလောကထွဋ်ထား သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်သားသာဝက သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရှင်ရဟန်းတို့၏ မှုခန်းအဖြာဖြာ သံယာ့ရေးရာကိစ္စ အဝဝတို့ကို သမဂ္ဂသရုပ်ပီ ကိုယ်စိတ်ညီလျက် ချစ်ကြည်အတူတကွ ကောဝါသသဘော နို့နှင့်ရေ ရောသကဲ့သို့ ချောမောပြေလည် တညီတည်းဆောင်ရွက်စေနိုင်ရန် ဝေဖန်နှိုင်းချိန် ဤသည့်သိမ်ကို ကြိမ်ကြိမ်မွှက်ဖော် ပညတ်ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့သည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

ယင်းသို့ပညတ် သိမ်အရပ်ရပ်တွင် ဖွဲ့အပ်ကမ္မဝါ သီမာ ဗဒ္ဓမျိုး အကျိုးသာသနာ ရှေးရှုကာဖြင့် တနင်္သာရီတိုင်း ရှုတိုင်း သာယာ သေလာမြင့်ခေါင် တောတောင်အုပ်ဆိုင်း မှိုင်းမှိုင်း မှိုမှို ညိုညိုပြာပြာ အဏ္ဏဝါပင်လယ် ရံသွယ်ရှုမညီး ထားဝယ်မြို့အနီး အံ့ချီဖွယ်အတန်တန် **'မောင်းမကန် ပန်းတင်အင်း'**

www.dhammadownload.com

ဂုဏ်သတင်းခညောင်း **'ကျောင်းသစ်ကျောင်း'**၌ စုပေါင်းစုံစွာ ထေရ်မဟာတို့နှင့် အတူတကွ **'အရှင်သောဘဏ'** ဌာနလက်ကိုင် ကျောင်းထိုင်ဆရာတော် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တို့သည် နိုင့်ငံတော်အစိုးရ အမိန့်ချစည်းတား ထူးခြားစစ်မှန် ဝိသုဒ္ဓိမပြည့်ရ မဏ္ဍလာ၌ သီမာသမူဟနကမ္မဝါ အခါခါရွတ်ဖတ် သိမ်ဟောင်းကို နှုတ်လတ်၍ ကင်းပြတ်သမ္ဘေဒ အဏ္ဏောတ္တရဏာမရှိ ပကတိသန့်စင် မြေအပြင်ဝယ် ထေရ်ရှင်များစွာ ညီအညာ ဖြင့် သီမာသမ္မုတိ ဥ တ္တိဒုတိယကမ္မဝါ မှန်စွာရွတ်ဖတ်လျက် ၁၃ ခု၊ လ၊ ရက်၊ နေ့ မင်္ဂလာအခါတွင် **သိရိဝိဇယ သမဂ္ဂ ရဏီ**=ဂုဏ်ရည်ပေါ်လတ် ဤဝိသုဒ္ဓိမသိမ်တော် မြတ်ကို သမုတ်အပ်သည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

ယင်းသို့ သမုတ်အပ် ဤသိမ်တော်မြတ်သည် ဆင့်ထပ်ကြောင်းခံ **'မောင်းမကန် ပန်းတင်အင်း'** နေရင်းဌာန **'ဦးလှိုင်ရွှေ + ဒေါ်သန်းသန်း'** မိသားစု သိမ့်ဒကာ သိမ့်အမတို့က သာသနာ နုဂ္ဂဟ ထာဝရကုသိုလ် ပြုလိုပြင်းပြ လှူဒါန်းထောက်ပံ့ကြသော ကြောင့်ရင်း၊ **ကမ္မာကမ္မ**=ကောသလ္လဉာဏ်ပို ဝိနည်းမိုရ် အကျော် ဆရာတော်အများက ဝိနည်းတရားတော်နှင့်အညီ အလီလီအထပ်ထပ် ကမ္မဝါရွတ်ဖတ်လျက် သမုတ်အပ်သောကြောင့်ရင်း အတိခုဒ္ဒကာ အတိမဟတီ စသည်စုံရုံ သိမ်ပျက် တဆဲ့တလုံးမှ လွတ်လပ်၍ နိမိတ် ကမ္မဝါ ပရိသတ်သုံးရပ်သော သမ္ဘတ္တိ နိမိတ်ချင်း စပ်ထိလျက် နှုံ့သိပထဗျာ

www.dhammadownload.com

အာဏာစူးရှလျှက် ထာဝရထွန်းပြောင် ငါးထောင်သာသနာ ရှည်ကြာထွန်းတောက် အောင်မြင်ခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့လေသတည်း။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ
မဟာသုဗောဓရုံတိုက်၊ စစ်ကိုင်း။

www.dhammadownload.com

စဉ်ကူးမြို့နယ်၊ ညောင်ပင်ရွာ၊
မဟာနန္ဒိယာရာမ ပေါ်တော်မူကျောင်းတိုက်၌
ဆင်ယင်ကျင်းပပြုလုပ်အပ်သော

အာစရိယဂုဏာဝိသိဋ္ဌပူဇာ ရှစ်လုံးဘွဲ့ကဗျာ

(၁) ဇေယျာ စစ်ကိုင်း ၊ သစ်လှိုင်းထင်ပေါ်။
ဗောဓာရုံတိုက် ၊ သမိုက်တွင်ခေါ်။
တပည့်အပေါင်း ၊ ခညောင်းရုံပျော်။
မထေရ်မြတ် ၊ ကြွလတ် ရှေ့ပွဲတော်။
ကန်တော့ပန်း ၊ ဆက်ကမ်း တူပျော်ပျော်။ ။

(၂) ဝန်ဆောင်နာယက ၊ မည်ရအကျော်
ရှေ့ကျင်ဂိုဏ်းက ၊ ဆက်သပူဇော်။
ဂုဏ်ရည်သတင်း ၊ ပျံ့သင်း ထင်ပေါ်။
မထေရ်မြတ် ၊ ကြွလတ် ရှေ့ပွဲတော်။
ကန်တော့ပန်း ၊ ဆက်ကမ်း တူပျော်ပျော်။ ။

www.dhammadownload.com

(၃) ဗဟိုသံဃ ၊ နာယကအကျော်။
နိုင်ငံတော်က ၊ ဆက်သပူဇော်။
ဂုဏ်ရည်သတင်း ၊ ပျံ့သင်းထင်ပေါ်။
မထေရ်မြတ် ၊ ကြွလတ် ရှေ့ပွဲတော်။
ကန်တော့ပန်း ၊ ဆက်ကမ်း တူပျော်ပျော်။ ။

(၄) အဂ္ဂပဏ္ဍိ ၊ မည်ရှိဘွဲ့တော်။
နိုင်ငံတော်က ၊ ဆက်သပူဇော်။
ဂုဏ်ရည်သတင်း ၊ ပျံ့သင်းထင်ပေါ်။
မထေရ်မြတ် ၊ ကြွလတ် ရှေ့ပွဲတော်။
ကန်တော့ပန်း ၊ ဆက်ကမ်း တူပျော်ပျော်။ ။

(၅) ဂန္ဓကာရက ၊ မည်ရအကျော်။
ကျမ်းစာရေးသား ၊ အများ ကျိုးမြှော်။
ဂုဏ်ရည်သတင်း ၊ ပျံ့သင်းထင်ပေါ်။
မထေရ်မြတ် ၊ ကြွလတ် ရှေ့ပွဲတော်။
ကန်တော့ပန်း ၊ ဆက်ကမ်း တူပျော်ပျော် ။ ။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ။

www.dhammadownload.com

သာသနတက္ကသိုလ်မှာစရိယဘဏ္ဍာ **အရှင်သိရိန္ဒ** အား ချီးကျူး ဂုဏ်ပြုပူဇော်အပ်သော

ရှစ်လုံးဖွဲ့ကဗျာ

၁။ မန္တလေးတိုင်း၊ ရှုတိုင်းသာယာ။
မတ္တရာ ပန်းရ၊ လျှမ်းပဂုဏ်ဝါ။
ရှင်သိရိန္ဒ၊ ဘဏ္ဍာရမည်သာ၊
အရှင်မြတ်၊ ဖွါးလတ် ဇာတိပါ။ ။

၂။ **ဦးအောင်ငြိမ်း**ဟု၊ အောင်ကိန်း မြော်မြင်။
ဒေါ်လှသောင်းနှင့်၊ ကြောင်းကျိုးစုံလင်။
နှစ်ဖြာ မိဘ၊ ကြီးလှ ဂုဏ်အင်။
အရှင်မြတ်၊ ဖွါးလတ်သန့်၍စင်။ ။

၃။ ထောင့်သုံးရာဟု၊ နှစ်ပြု ကောဇာ။
သုံးဆယ့်တစ်ခု၊ ရတု သာယာ။
ပြာသိုလတက်၊ ကျော်တစ်ရက်မှာ။
သောကြာနေ့၊ ကြုံတွေ့ဖွါးမြင်လာ။ ။

www.dhammadownload.com

၄။ နှစ်ဖြာ မိဘ၊ ကြီးလှ ဂုဏ်အင်။
ဆရာရှင်မြတ်၊ နှင်းအပ်စုံလင်။
ပညာတတ်ရေး၊ ကြံတွေးအစဉ်။
ငယ်စဉ်က၊ ကျနသွန်အသင်။ ။

၅။ သာသနာမြတ်၊ နှင်းအပ် စုံစွာ၊
ရှင်သိရိန္ဒ၊ ဘွဲ့ရမည်သာ။
ဓမ္မရွှေကျမ်း၊ သင်တန်းဖွေရှာ။
လုံ့လဖွဲ့၊ အားခဲ သင်၍လာ။ ။

၆။ မြို့နယ် မိုးကုတ်၊ အဟုတ် ထင်ပေါ်။
အုတ်ဖိုရွှေကျောင်း၊ ကိန်းအောင်း ရှင်ပျော်။
ဆရာတော်ကြီး၊ ထံနီး ကော်ရော်။
ရဟန်းမြတ်၊ ဖြစ်လတ်အောင်ပွဲကျော်။ ။

၇။ တက္ကသီလ၊ မည်ရအကျော်။
နိုင်ငံတော်က၊ ဖွင့်ပြထင်ပေါ်။
ပညာသင်ကြား၊ ကြိုးစားလေသော်။
အောင်ပွဲရ၊ ဓမ္မဆရာကျော်။ ။

၈။ **ရှင်သိရိန္ဒ**၊ ဘွဲ့ရမည်သာ။
ဂုဏ်ဝါထူးတင့်၊ ဖူးပွင့်ဝေဆာ။
ပညာတန်ခိုး၊ တက်ဖြိုးလွန်စွာ။
ကျမ်းမာကြောင်း၊ ဆုတောင်းပို့မေတ္တာ။ ။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ။

www.dhammadownload.com

ဓမ္မဒါနအလှူရှင်များ

၁။	တိုက်ကြေပ်များနှင့် ဂဏာဝါစကဆရာတော်များ၊ မဟာသုဗောဓာရုံ၊ စစ်ကိုင်းမြို့။	၁,၃၀၀,၀၀၀
၂။	နာယကဆရာတော်၊ သာသနဇောတာရုံ၊ မတ္တရာမြို့။	၁,၀၀၀,၀၀၀
၃။	တွဲဖက်တိုက်အုပ်ဆရာတော်၊ မဟာသုဗောဓာရုံ၊ စစ်ကိုင်းမြို့။	၁,၀၀၀,၀၀၀
၄။	နာယကဆရာတော်၊ ဓမ္မဝိဇ္ဇာလယသုဗောဓာရုံ၊ သန်လျင်မြို့။	၅၀၀,၀၀၀
၅။	ဦးဥက္ကံသာစာရ (မကာအို)၊ ပုလဲမြို့သစ်၊ ရန်ကုန်မြို့။	၃၀၀,၀၀၀
၆။	ရွှေတောင်ဦးမော်ဆရာတော်၊ ရွှေတောင်ဦးမော်ကျောင်း၊ စစ်ကိုင်းမြို့။	၃၀၀,၀၀၀
၇။	ဦးကျွန်ဒွောဘာသ၊ ယင်းမာရွာ၊ ရွှေဘိုမြို့။	၃၀၀,၀၀၀

www.dhammadownload.com

၈။ လေးမျက်နှာကျောင်းဆရာတော်နှင့်
ဦးမြဆင်+ဒေါ်မြရီ မိဘနှစ်ပါး
ထောက်ရစ်ရှာ။ ၃၀၀,၀၀၀

၉။ ဒကွ်ဗောရုံဆရာတော်၊
ဒကွ်ဗောရုံကျောင်း၊ကျောင်းကုန်းမြို့။ ၃၀၀,၀၀၀

၁၀။ ဓမ္မာရုံဆရာတော်၊
ဓမ္မာရုံကျောင်းတိုက်၊ရွှေကြက်ယက်။ ၃၀၀,၀၀၀

၁၁။ တိုက်အုပ်ဆရာတော်၊
သဒ္ဓမ္မဇောတကသုဗောဓာရုံ၊
မုံရွာမြို့။ ၂၀၀,၀၀၀

၁၂။ ဥုးဇင်္ဂီလ၊ မြစခန်းချောင်၊
စစ်ကိုင်းတောင်။ ၂၀၀,၀၀၀

၁၃။ ဥုးသုတာစာရာလင်္ကာရ၊
ပညာရိပ်သာကျောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့။ ၂၀၀,၀၀၀

၁၄။ ဥုးသုဝဏ္ဏ၊ ဥုးသုန္ဒရ၊ ကောလင်းမြို့။ ၂၀၀,၀၀၀

၁၅။ ဦးပညာဝရ၊
ရွှေတောင်ဦးမော်ကျောင်းတိုက်၊
စစ်ကိုင်းမြို့။ ၁၀၀,၀၀၀

၁၆။ တိုက်အုပ်ဆရာတော်၊
သာသနဇောတာရုံ၊ မတ္တရာမြို့။ ၁၀၀,၀၀၀

www.dhammadownload.com

၁၇။ ဥုးသောဘိတာစာရ၊
ဥယျာဉ်တိုက် လေသာကြီးကျောင်း၊
ရန်ကုန်မြို့။ ၁၀၀,၀၀၀
၁၈။ ဥုးနန္ဒိယ၊ ရွာသာအေးရွာ၊
ညောင်တုန်းမြို့။ ၁၀၀,၀၀၀
၁၉။ ဥုးဇောတိပါလ၊ ဇလုပ်ကြီးရွာ၊
မတ္တရာမြို့။ ၁၀၀,၀၀၀
၂၀။ ဥုးကောဝိဒသာရ၊
သရက်တောကျောင်း၊ ကျောက်မဲမြို့။ ၁၀၀,၀၀၀
၂၁။ ဥုးဣန္ဒဝံသ၊ သာဓုကန်ကျောင်း၊
ရန်ကုန်မြို့။ ၁၀၀,၀၀၀
၂၂။ ဥုးဝိသုတ၊ ကြို့ပင်ကောက်။ ၁၀၀,၀၀၀
၂၃။ ဥုးသုမနာလင်္ကာရ၊
သူငယ်တော်တောရ၊ တံတားဦး။ ၁၀၀,၀၀၀
၂၄။ ဥုးကောသလ္ဍ၊ ထောက်ရစ်ရွာ၊
ရွှေသိမ်တော်၊ တံတားဦး။ ၁၀၀,၀၀၀
၂၅။ လောကမာရဇိန်ဆရာတော်၊
ပင်းဇင်ရွာ၊ ဝက်လက်မြို့။ ၁၀၀,၀၀၀
၂၆။ ဥုးပညာသိရီ၊ ရွှေပြည်ကျောင်း၊
စစ်ကိုင်းမြို့။ ၁၀၀,၀၀၀
၂၇။ ဥုးမာယိန္ဒ၊ ဘောဂဝတီ။ ၁၀၀,၀၀၀
၂၈။ ဥုးနန္ဒိယ၊ ဆင်တဲရွာ၊ တံတားဦး။ ၁၀၀,၀၀၀

www.dhammadownload.com

၂၉။ ဥးသုန္ဒ၊ ဆင်တဲရွာ၊ တံတားဦး။ ၁၀၀,၀၀၀
၃၀။ ဥးအဓိဝါသ၊
ပတ်လည်အင်းဆရာတော်။ ၁၀၀,၀၀၀
၃၁။ ဥးကုမုဒါလင်္ကာရ၊
ကျောက်ဆည်မြို့။ ၁၀၀,၀၀၀
၃၂။ ဥးဥတ္တရ၊ မဟာဝိသုတာရာမကျောင်းတိုက်
ရန်ကုန်။ ၁၀၀,၀၀၀
၃၃။ ဥးသာသနာလင်္ကာရ၊
အဝေရာရာမရန်ကင်း၊ မန္တလေးမြို့။ ၅၀,၀၀၀
၃၄။ ဥးဝိဇာနာလင်္ကာရ၊ သဒ္ဓမ္မမာနိတာရုံ၊
ရန်ကုန်မြို့။ ၅၀,၀၀၀
၃၅။ ဥးပညာစက္ကာ၊ နောင်ချိုမြို့။ ၅၀,၀၀၀
၃၆။ ဥးကိတ္တိသာရ၊ မှန်းကင်းကျောင်း၊
စစ်ကိုင်းမြို့။ ၅၀,၀၀၀
၃၇။ ဥးဝေရောစန၊ ဖျာပုံမြို့။ ၅၀,၀၀၀
၃၈။ ဥးခေမာဝံသ၊ မြဝတီမြို့။ ၅၀,၀၀၀
၃၉။ ဥးကွန္ဒာစာရ၊ ကန့်ဘလူ။ ၅၀,၀၀၀
၄၀။ ဥးဝါသဝ၊ အိမ်မဲမြို့။ ၅၀,၀၀၀
၄၁။ ဥးဝိဇ္ဇာနန္ဒ၊ ကျည်းပဒုံးရွာ၊ မုံရွာမြို့။ ၅၀,၀၀၀
၄၂။ ဥးကွန္ဒသိရီ၊ စိန်ပန်းတိုက်သစ်၊
မန္တလေးမြို့။ ၅၀,၀၀၀

www.dhammadownload.com

၄၃။ ဦးယောသိတ၊ မိုးကောင်း။ ၅၀,၀၀၀
၄၄။ ဦးကျွန်ဒ္ဓ၀ံသ၊ တိုင်းကြည် မန္တလေးမြို့။ ၃၀,၀၀၀
၄၅။ ဦးအာဒီစ္စလက်ာရ၊
ရန်ကုန်မြို့။ (U.S.A) ၃၀၀
၄၆။ ဦးဇောတိဿရ၊
မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာ
ကျုံမငေးမြို့။ ၅၀,၀၀၀
၄၇။ ဦးမေခာနန္ဒ၊
သဒ္ဓမ္မမာနိတာရုံကျောင်းတိုက်၊
ရန်ကုန်မြို့။ ၅၀,၀၀၀
၄၈။ ဦးဓမ္မ၀ံသ၊ ကျိုက်ဒေးယျုံ
အာနန္ဒာကျောင်း
ရန်ကုန်မြို့။ ၅၀,၀၀၀

❑